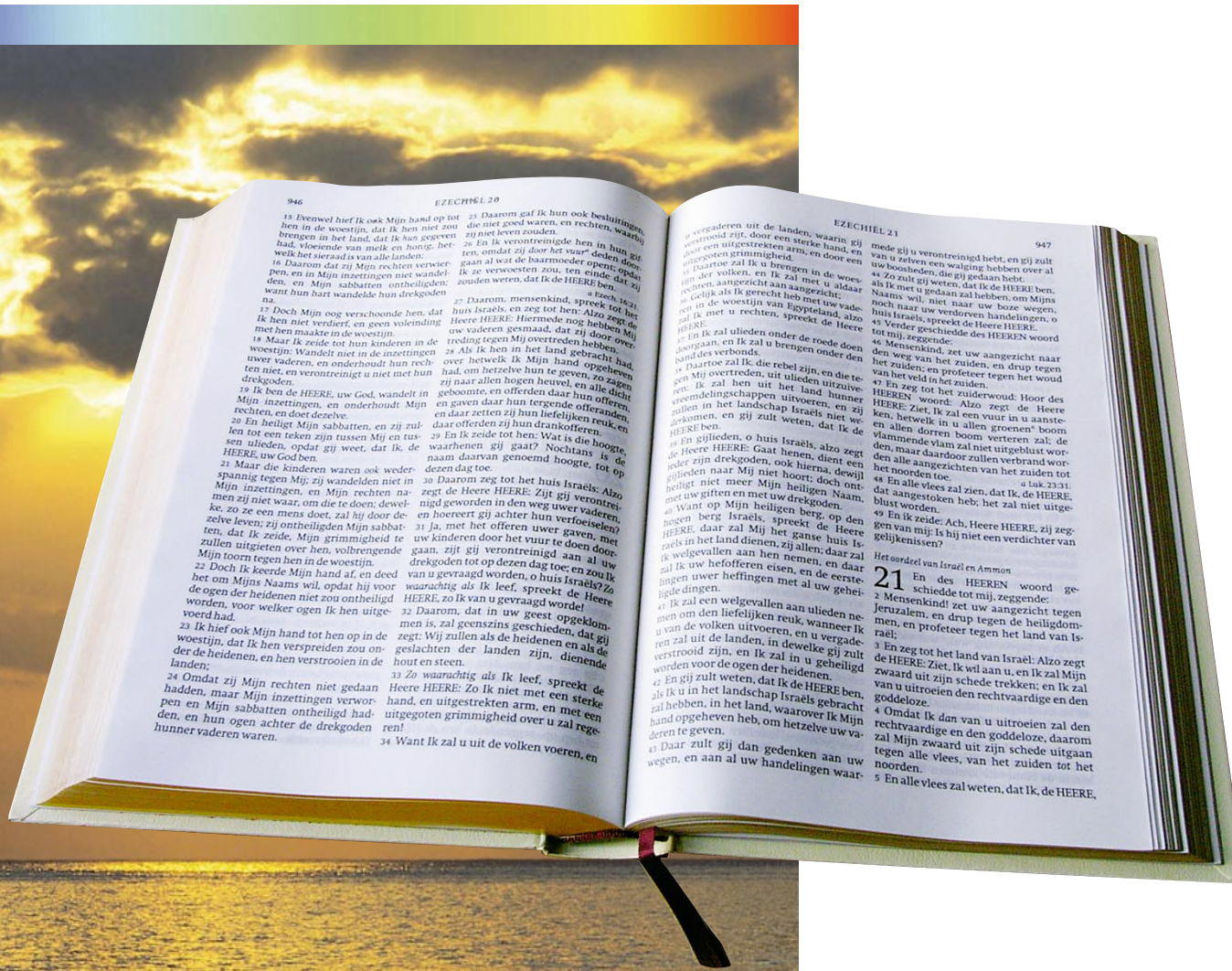

Zacharia

Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig tot lering voor diegene die in de Rechtvaardigheid is.

Opdat de mens Gods volwassen zal zijn, toegerust tot elk goed werk.

(vrij naar 2 Timótheüs 3 : 16, 17)

nr. 1

Bijbelstudie

De gedachte is...

Zacharia 12:10

10 Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als *met* de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.

Dit vers in het veertien hoofdstukken tellende boek van de profeet Zacharia, geeft goed aan dat de definitieve vervulling van de profetieën uit oudtestamentische tijd nog in de toekomst ligt. Zacharia schrijft, in de dagen van de terugkeer uit Babylonische ballingschap, eigenlijk niet zozeer over een terugkeer uit de ballingschap uit Babylon of Medo-Perzië. Hij wijst op een ballingschap die toen nog in het verschiet lag. Vandaar dat de profetieën hieromtrent herhaald worden; niet allemaal woord voor woord, maar wel de belangrijkste delen eruit. Dit hevig verwijzen naar andere profetieën bevestigt dat ook die andere profetieën pas hun uiteindelijke vervulling zullen krijgen in de dagen van de wederkomst van Christus. Een belangrijk "punt in de tijd" is het moment dat Israël zal zien Wie men doorstoken heeft. Het zal bitterlijk kermen opleveren, maar ook geloof in de Zich dan openbarende Messias, de Gezalfde, die als Koning én Priester zou komen om Zijn rijk ook op aarde te gaan vestigen. Een Koninkrijk dat vanuit een gelovig - en daardoor onder bescherming van de Here Jezus Christus gebracht - Jeruzalem over de aarde uitgebreid zal worden.

Zacharia

1.	Inleiding	2
	De ballingschap	2
	De periode van 70 jaar dienstbaarheid aan Babel	3
	De tempelbouw	6
2.	Zacharia 1	8
	De nachtgezichten van Zacharia	14
3.	Zacharia 2; het derde visioen	21
4.	Zacharia 3; het vierde visioen	26
5.	Zacharia 4; het vijfde visioen	34
6.	Zacharia 5; het zesde visioen	41
	Het zevende visioen	47
7.	Zacharia 6; het achtste visioen	49
8.	Zacharia 7	63
9.	Zacharia 8	70
10.	Zacharia 9	77
11.	Zacharia 10	91
12.	Zacharia 11	102
13.	Zacharia 12	118
14.	Zacharia 13	130
15.	Zacharia 14	135

1. Inleiding

Zacharia (Zachárja) is een grote onder de kleine profeten. "Zachar" betekent "gedenken". "Ja" is de afkorting van Jehovah. Zacharia betekent dus: "Jehovah gedenkt" of "Jehovah zal gedenken". In het eerste gedeelte van Zacharia 1 wordt eerst naar het verleden gekeken, vervolgens op het heden (van Zacharia zelf) en daarna op de toekomst.

Verleden: De vaders van Israël waren ongehoorzaam en daarom is de Heer vertoornd geweest op die vaders, op Israël uit het verleden.

Heden: In vers 11 wordt geconstateerd dat het ganse land zit en stil is. Er is rust in het land; er gebeurt namelijk helemaal niks.

Toekomst: De belofte komt min of meer dat in de toekomst alsnog het land en de stad herbouwd zullen worden en dat in ieder geval de tempel herbouwd zal worden, want daar gaat het hoofdzakelijk om.

Het eindigt dan met de woorden van de Heer der heerscharen in Zacharia 1:17. Er zou toch alsnog ontferming komen van de Heer over Israël.

De geschiedenis van Zacharia behoort samen met Haggai en Maleachi tot de zogenaamde post-exilische profeten. Een profeet ontvangt en geeft het woord van de Heer rechtstreeks door. Hij treedt op als mond van God. Een van de woorden voor profeet betekent "mond", de mond des Heeren. "Post" = "na"; "exil" of "exilium" = ballingschap. Post-exilisch is dus na de ballingschap. Toen traden deze profeten op. Haggai en Zacharia waren tijdgenoten van elkaar. Maleachi is ook een post-exilische profeet. Hij is min of meer een introductie van het Nieuwe Testament (NT); een aankondiging van de dingen die later in de evangeliën besproken worden.

De ballingschap

Zacharia is in bijzondere situatie terechtgekomen, in de jaren waarin Israël langzamerhand terugkeert uit ballingschap. Dat ging in verschillende fasen, net zoals de wegvoering. In de loop der tijd waren de koninkrijken van Israël en Juda zo in ongeloof en afgoderij vervallen dat de Heer het koningshuis van David - en dus van Juda - wegnam en het volk overgaf aan de heerschappij van de heidense wereldrijken. Dat begon eigenlijk in 721 voor onze jaartelling, toen het 10-stammenrijk (het noordelijke rijk, Israël danwel Efraïm) werd weggevoerd in Assyrische ballingschap. Dit volk als zodanig is daaruit nooit teruggekeerd.

Het verhaal gaat dus uitsluitend verder met het 2-stammenrijk: Juda. De inwoners daarvan worden aangeduid als Joden. Dat loopt uit tot -606, wanneer de eerste verovering van Jeruzalem door Nebukadnezar plaatsvindt. Het 2-stammenrijk werd aan Nebukadnezar onderworpen. Nebukadnezar was bezig het Babylonische wereldrijk op te richten. Het koninkrijk van zijn vader breidde hij uit; eerst als legeraanvoerder en later was hij de erfgenaam van dat koninkrijk. Hij was het gouden hoofd van het beeld uit Daniël 2. In -598 vond de tweede verovering van Jeruzalem plaats door Nebukadnezar, want Jeruzalem weigerde de opgelegde belasting te betalen. In feite is dat het begin van de ballingschap, want vanaf dat moment werden de Joden weggevoerd in de Babylonische ballingschap. De eerste keer werd Jeruzalem alleen veroverd. De tweede keer werd Jeruzalem veroverd en werd het grootste en belangrijkste gedeelte van de bevolking weggevoerd. In -589 werd Jeruzalem opnieuw omsingeld en drie jaar later, in -586, ook inderdaad veroverd. Dat was de derde verovering van Jeruzalem en toen werd Jeruzalem verwoest.

In -606 begint de periode van dienstbaarheid van Juda aan Nebukadnezar. Er bleef een koning uit het huis van David op de troon, hoewel door Nebukadnezar geregeld. In -598 begint de werkelijke ballingschap. Het belangrijkste deel van het volk werd weggevoerd. Het deel van het volk dat Nebukadnezar niet gebruiken kon, liet hij in het land achter. Ook daar bleef nog een koning over aangesteld. Nadat dat fout liep, werd uiteindelijk Jeruzalem voor de derde keer veroverd. Wat gewoonlijk in algemene termen "de ballingschap" heet, blijkt in de praktijk de uitdrukking te zijn voor drie verschillende perioden:

1. dienstbaarheid;	van -606 tot -536 (70 jaar)
2. ballingschap;	van -598 tot -536 (62 jaar)
3. verwoesting.	van -589 tot -520 (70 jaar)

De periode van dienstbaarheid eindigde in -536, dus na exact 70 jaar, want in -536 kregen de Joden in de ballingschap toestemming om terug te keren. Dat deden ze lang niet allemaal. -536 was het eerste jaar van Kores de Pers. In -538 werd Babel, de hoofdstad van het Babylonische wereldrijk, veroverd door Darius de Meed. **zie zijlijn 1** Hij was de legeraanvoerder van Kores de Pers. Kores zelf kwam pas in -536, twee jaar later, de heerschappij over de stad opeisen. Deze Kores de Pers kennen wij in de ongewijde geschiedenis als Cyrus, de grote grondlegger en uitbouwer van het Medo-Perzische rijk. Zodra deze Kores de Pers in Babel kwam, vond hij daar natuurlijk al die Joden. Kores kwam tot de conclusie dat ze wel terug konden. De Joden kregen in -536 toestemming om de tempel te bouwen. De periode van dienstbaarheid duurt dus 70 jaar.

Zijlijn 1

Darius uit vers 1 is een andere Darius dan de Darius in het boek Daniël. Dat was Darius de Meder, (Daniël 6 : 1) die Babylon veroverde in -538. Hij was de legeraanvoerder van Kores de Pers, die twee jaar later de heerschappij in Babel op zich nam. Uit vergelijking van Zacharia met andere Bijbelboeken, met name met Ezra en Haggai, blijkt dat deze Darius niet Darius de Meed is die aan het begin stond van het Medo-Perzische wereldrijk, maar een latere Darius, die we uit de ongewijde geschiedenis heel goed kennen, namelijk Darius I Histaspes.

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

Bovendien is daarmee de periode van ballingschap opgeheven, want men mocht terugkeren. Het was maar een minderheid die terugkeerde naar Palestina, maar men keerde terug. Dat betekent dat de periode van dienstbaarheid en de periode van ballingschap gelijktijdig eindigden door het decreet van Kores de Pers. Dat betekent dus dat de feitelijke ballingschap niet 70 jaar duurde, maar 62 jaar. Je hoort altijd praten over de 70-jarige ballingschap, maar die duurde maar 62 jaar. De periode van dienstbaarheid duurde wel 70 jaar.

Er ging echter iets fout met de tempelbouw. Onder Kores kreeg men toestemming om naar het land te gaan en de tempel te bouwen. Daar begon men ook aan, maar toen kwamen onder andere de Samaritanen en die hadden er groot bezwaar tegen dat ineens de Joden daar weer kwamen. Ze dwarsboomden de Joden in de tempelbouw zodanig dat de hele tempelbouw werd onderbroken. Het was onder die omstandigheden onmogelijk om te bouwen. Het resultaat was dat men uiteindelijk in -520, dat is zestien jaar later, voor de tweede maal toestemming kreeg om de tempel te bouwen. Het was een hernieuwing van de toestemming om de tempel te bouwen. Dat was in dit tweede jaar van Darius I Histaspes. (Zacharia 1 : 1) In 520 kwam daarmee een eind aan een periode van 70 jaar van verwoesting, want het land zou braak liggen, woest blijven. Toen werd de tempel herbouwd en ingewijd. (Ezra 6 : 15) Twee van die perioden van ballingschap duurden inderdaad 70 jaar, maar de echte ballingschap duurde 62 jaar. Deze ballingschap speelt ook een wat minder belangrijke rol dan de periode van dienstbaarheid aan Babel en de periode van verwoesting van het land. -520 is het tweede jaar van Darius I Histaspes van Perzië. Dat jaar is het jaar van de profetieën van Zacharia en in de profetie van Haggai en bovendien in het boek Ezra, want daar wordt het verhaal verteld. Drie Bijbelboeken maken dus melding van deze geschiedenissen en wel zeer uitgebreid.

De periode van 70 jaar dienstbaarheid aan Babel

Deze periode vinden we vermeld in Jeremia 29 : 10. Jeremia leefde in de tijd waarin de dienstbaarheid en de ballingschap ingingen. Jeremia schrijft hier een brief aan degenen die in ballingschap zijn weggevoerd. Jeremia treedt op in de dagen van Nebukadnezar en dit gedeelte speelt zich af in de dagen na -598, want de ballingschap is officieel ingegaan, maar Jeremia zelf is in het land. Hij behoort dus tot het overblijfsel, dat nog in het land is. Het gaat in de richting van de uiteindelijke verwoesting van Jeruzalem, maar dat wensen degenen die nog in het land zijn niet te geloven. Het probleem van Jeremia is dan ook dat hij een negatieve boodschap moet prediken.

Het kleine overblijfsel van het volk gelooft dat de Heer hen zal helpen in hun strijd tegen Nebukadnezar. Zij geloven dat hun opstand tegen Nebukadnezar er toe zal leiden dat de Heer hen de overwinning zal geven. Er zijn nogal wat Schriftplaatsen waarin staat dat de Heer aan Israël de overwinning zal geven over hun vijanden. Het probleem was alleen dat die Schriftplaatsen niet van toepassing waren op die situatie. Zegeningen worden nooit beloofd aan degenen die in opstand zijn tegen de Heer, die Hem niet vertrouwen en Hem niet geloven op Zijn woord. De Heer werd ook in de dagen van Jeremia niet gediend. Men gaat dan naar Jeremia en vraagt hem voor hen te bidden. (Jeremia 37 : 3; 42 : 2) Jeremia wil dat natuurlijk best doen, maar de Heer zegt: "Bid niet voor dit volk ten goede, want Ik zal u niet horen." (Jeremia 7 : 16; 11 : 14; 14 : 11) De boodschap van Jeremia is dat Jeruzalem verwoest zal worden en dat het oordeel over Jeruzalem onvermijdelijk is. Hij heeft dus precies het tegenovergestelde verkondigd van wat alle valse profeten in die dagen predikten. Hij predikte namelijk de verwoesting van Jeruzalem. Eigenlijk is de situatie vandaag niet zoveel anders.

In Jeremia 29 schrijft de profeet een brief aan de ballingen in Babel en niet om hen te zeggen dat ze terug kunnen komen. Hij schrijft in:

Jeremia 29 : 4

4 Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, tot allen, die gevankelijk zijn weggevoerd, die Ik gevankelijk heb doen wegvoeren van Jeruzalem naar Babel:

De Heer heeft dus Zelf die mensen weggevoerd naar Babel. Nebukadnezar deed dat als werktuig van God. De Heer zegt dan tot degenen die weggevoerd zijn:

Jeremia 29 : 5

5 Bouwt huizen en woont *daarin*, en plant hoven en eet de vrucht daarvan;

Daar gaan wel enige tientallen jaren overheen.

Jeremia 29 : 6

6 Neemt vrouwen, en gewint zonen en dochteren, en neemt vrouwen voor uw zonen, en geeft uw dochteren aan mannen, dat zij zonen en dochteren baren; en wordt aldaar vermenigvuldigd, en wordt niet verminderd.

Er wordt al gesproken over drie generaties! De terugverzameling is weliswaar beloofd, maar pas nadat de termijn daarvoor verstreken is. Daarom is de enige opbeurende boodschap: Zie dat je kinderen en kleinkinderen krijgt, want die zullen eventueel kunnen terugkeren uit de ballingschap.

Jeremia 29 : 7

- 7 En zoekt den vrede der stad, waarhenen Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren, en bidt voor haar tot den HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben.

De Joden worden in de ballingschap opgewekt om te bidden voor de vrede van Babel! Tot de 70 jaar voorbij zouden zijn, zouden die mensen in Babel moeten wonen. Ze hadden geen belang bij vrede voor Jeruzalem, want daar woonden ze toch niet en daar zouden ze ook niet wonen. Ze hadden belang bij de vrede van Babel, want daar zouden ze hun tijd moeten doorbrengen, tot in de derde generatie. Dan komt uiteindelijk de definitieve verklaring:

Jeremia 29 : 8a

- 8a Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: ...

"HEERE" is de Naam Jehovah en Jehovah is de Naam van de God van Israël. Hier wordt Hij niet in de eerste plaats de Heer van Israël genoemd, omdat de "Heere" niet in de eerste plaats van toepassing is op Israël, maar op de heirscharen, op de menigte, op alle volken. Hij is de Heer der heirscharen. Daarom is Hij niet alleen de Heer van Israël, maar ook de Heer van de heidenen en dus ook de Heer van Babel. Daarom zegt de Heer der heirscharen, die bovendien ook de Heer van Israël is:

Jeremia 29 : 8b

- 8b ... Laat uw profeten en uw waarzeggers, die in het midden van u zijn, u niet bedriegen, en hoort niet naar uw dromers, die gij doet dromen.

Hij zegt dat het dromers zijn. Het zijn profeten, maar ze bedriegen. Ze zien wel wat en ze dromen ook wel wat, maar het zijn bedrieglijke dromen. Het zijn geen visioenen of dromen die ze van de Heer ontvangen hebben. Integendeel.

Jeremia 29 : 9, 10

- 9 Want zij profeteren u valselijk in Mijn Naam; Ik heb hen niet gezonden, spreekt de HEERE.
10 Want zo zegt de HEERE: Zekerlijk, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze plaats.

Hier wordt gesproken over een terugkeer uit de ballingschap na 70 jaren. Vandaar dat men zegt dat de ballingschap 70 jaar duurde. Dat is een klein misverstand, want het woord ballingschap wordt hier niet gebruikt en de 70 jaar tot aan de terugkeer zijn niet gemeten vanaf het begin van de wegvoering (598), maar vanaf de eerste verovering van Jeruzalem (606, het begin van de opkomst van het Babylonische rijk). Het wordt gerekend tot 536, want toen kreeg men toestemming om terug te keren. Dat is 70 jaar later. Hier wordt aangekondigd dat ze nog een tijd moeten wachten. Het zijn kennelijk de 70 jaren van dienstbaarheid, die voor het grootste gedeelte samenvallen met de 62 jaren van ballingschap.

De periode van 70 jaren verwoesting van het land

Op de periode van 62 jaar ballingschap ga ik niet in, maar wel op de 70 jaren van verwoesting die worden aangekondigd.

2 Kronieken 36 : 19

- 19 En zij verbrandden het huis Gods (*de tempel*), en zij braken den muur van Jeruzalem af, en al de paleizen daarvan verbrandden zij met vuur, verdervende ook alle kostelijke vaten derzelve.

Dit gaat over de definitieve verwoesting van Jeruzalem, die door Jeremia was aangekondigd en uiteindelijk kwam na drie jaren van beleg, in 586 voor onze jaartelling.

2 Kronieken 36 : 20

- 20 En wie overgebleven was van het zwaard, voerde hij weg naar Babel, ...

Dat was niet het begin van de ballingschap, maar hier wordt al wat nog over is eveneens weggevoerd en gebracht naar al die anderen die al lang in Babel waren.

2 Kronieken 36 : 20, 21

- 20 ... en zij werden hem en zijn zonen tot knechten, tot het regeren des koninkrijks van Perzië;
- 21 Opdat het woord des HEEREN vervuld wierd, door den mond van Jeremia, totdat het land aan zijn sabbatten een welgevallen had; het rustte al de dagen der verwoesting, totdat de zeventig jaren vervuld waren.

Er worden twee dingen gezegd over de tijdrekening. Het land zou rusten. Het land zou braak liggen, te beginnen bij de verwoesting van Jeruzalem en eigenlijk te beginnen bij de eerste omsingeling van Jeruzalem in -589. Het land zou namelijk zijn sabbatten hebben. Daarbij staat ook hoe lang het duurt voordat die sabbatten voorbij zijn. Er zouden 70 jaren van verwoesting zijn, te beginnen bij deze verwoesting van Jeruzalem. We rekenen dus vanaf -589 en dan kom je inderdaad uit in -520. Elk zevende jaar in Israël zou een sabbatjaar moeten zijn voor het land, zoals de mens, de Israëliet, op de zevende dag (zaterdag) de sabbat heeft te vieren. (Leviticus 25 : 1-7; Exodus 20 : 9, 10) De bedoeling was dat Israël elke zevende dag rust zou hebben en niet zou werken. Dezelfde wet gold voor het land en dat betekende dat elk zevende jaar het land zou braak moeten liggen. De Heer had beloofd dat Hij het zesde jaar het land zoveel zou laten opbrengen, dat het ook voor het zevende jaar genoeg zou zijn. Maar ze lieten het land niet braak liggen in het zevende jaar, waarna de Heer natuurlijk in het zesde jaar daarna niet meer die dubbele oogst gaf. Het was dus een onzinnige berekening. Die berekening ging buiten God om en daarom klopt hij niet. Het resultaat was nu dat de Heer het land 70 jaren braak liet liggen. Omdat men 70 sabbatjaren niet gevierd had, werden die nu ingehaald als strafmaatregel voor Israël (Juda). Er zouden 70 sabbatjaren achter elkaar volgen. Het betekent dat dit gebeurt aan het einde van een periode van 490 jaar (70 x 7 jaar).

De geschiedenis van Israël is in te delen in perioden van 490 jaar. De profetie in Daniël 9 was naar aanleiding van de profetie over deze 70 jaren, die Daniël kende. Deze 70 jaren van verwoesting volgen op een periode van 490 jaar waarin de sabbatjaren niet gevierd waren. 490 jaren terugerekend vanaf -606 is -1096 en dat is, voor zover ik weet, het jaar van de troonsbestijging van Saul. Dat betekent dat die periode van 490 jaar de gehele tijd beslaat van Israël (Juda) als monarchie. Zolang er een koning was, vierde Israël geen sabbatjaren. 70 sabbatjaren die gedurende 490 jaren gehouden hadden moeten worden, werden alsnog in een keer ingehaald. Het is geen oordeel over het volk, maar over het land. Dat staat er ook. 70 jaren van verwoesting, van braak liggen van het land.

Bovendien wordt erbij gezegd dat het in overeenstemming is met het woord des Heeren, dat gekomen was door de mond van Jeremia, zodat deze zelfde periode ook in Jeremia genoemd wordt.

In Jeremia 29 ging het om de 70 jaren van dienstbaarheid. In Jeremia 25 wordt de periode van 70 jaren van verwoesting aangekondigd. Boven het hoofdstuk staat in mijn Bijbel: "De zeventigjarige ballingschap der Joden". Dat is een misverstand, want het is de zeventigjarige verwoesting, en niet der Joden, maar van het land der Joden.

Jeremia 25 : 11

- 11 En dit ganse land zal worden tot een woestheid, tot een ontzetting; en deze volken zullen den koning van Babel dienen zeventig jaren.

Het land zou braak komen te liggen en de volken die toen nog in het land woonden, zouden daaruit weggevoerd worden.

Jeremia 25 : 12, 13

- 12 Maar het zal geschieden, als de zeventig jaren vervuld zijn, *dan* zal Ik over den koning van Babel, en over dat volk, spreekt de HEERE, hun ongerechtigheid bezoeken, mitsgaders over het land der Chaldeeën, en zal dat stellen tot eeuwige verwoestingen.
- 13 En Ik zal over dat land brengen al Mijn woorden, die Ik daarover gesproken heb; al wat in dit boek geschreven is, wat Jeremia geprofeteerd heeft over al deze volken.

70 jaren worden aangekondigd, die in de eerste plaats van doen hebben met het land. Het land zal braak liggen en het volk zal eruit weggevoerd worden, want het land zal zijn 70 sabbatjaren inhalen.

Zacharia 1 : 12

- 12 Toen antwoordde de Engel des HEEREN, en zeide: HEERE der heirscharen! hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem, en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt, deze zeventig jaren?

Hier wordt niet gesproken over het volk, maar weer over het land en over de steden. Dat is heel opmerkelijk, maar weinig bekend en daarom sta ik

er zo uitdrukkelijk bij stil. Het is belangrijk deze drie verschillende perioden van elkaar te onderscheiden. Dit vers slaat niet op de inwoners van Jeruzalem en de steden Juda, want die waren weggevoerd naar Babel. De gram des Heren over de Joden in die dagen, kwam niet over Jeruzalem en de steden van Juda, want de Joden woonden in Babel. Dit oordeel kwam over de steden waar de Joden voorheen gewoond hadden. Daarom lagen die steden braak. De toorn van God kwam hierin tot uitdrukking dat de bewoners van die steden ook werden weggevoerd en pas 70 jaren later de gelegenheid kregen om de steden en het land weer te bouwen. Deze 70 jaren uit Zacharia 1 : 12 lopen uit op het tweede jaar van Darius I Histaspes uit Zacharia 1 : 1. Ze worden gerekend van -589 tot -520.

De tempelbouw

De toestemming om terug te keren uit de ballingschap staat in Ezra. De boeken Koningen en Kronieken spreken over de tijden van het koningshuis van met name David. Ze spreken over de geschiedenis van de beide monarchieën: het 10-stammenrijk en het 2-stammenrijk. Het eindigt in 2 Kronieken 36 met de uiteindelijke verwoesting van Jeruzalem. Historisch gezien gaat het verhaal verder in Ezra.

Ezra 1:1-3

- 1 In het eerste jaar nu van Kores, koning van Perzie, opdat volbracht wierd het woord des HEEREN, uit den mond van Jeremia, verwekte de HEERE den geest van Kores, koning van Perzie, dat hij een stem liet doorgaan door zijn ganse koninkrijk, zelfs ook in geschrift, zeggende:
- 2 Zo zegt Kores, koning van Perzie: De HEERE, de God des hemels, heeft mij alle koninkrijken der aarde gegeven; en Hij heeft mij bevolen Hem een huis te bouwen te Jeruzalem, hetwelk in Juda is.
- 3 Wie is onder ulieden van al Zijn volk? Zijn God zij met hem, en hij trekke op naar Jeruzalem, dat in Juda is, en hij bouwe het huis des HEEREN, des Gods van Israël; Hij is de God, Die te Jeruzalem woont.

Deze Kores wordt in de ongewijde geschiedenis Cyrus genoemd. Kores noemt de Heer bij Zijn Naam: Jehovah. In zijn eerste jaar, -536, gaf hij de Joden toestemming om niet alleen terug te keren, maar ook uitdrukkelijk om de tempel te bouwen. Het verhaal gaat verder in Ezra 6 : 3, waar hetzelfde gebod uit hoofdstuk 1 opnieuw wordt aangehaald.

Ezra 6:3,4

- 3 In het eerste jaar van den koning Kores, gaf de koning Kores *dit* bevel: Het huis Gods te Jeruzalem, dat huis zal gebouwd worden, ter plaatse, waar zij offeranden offeren, en de fundamenten daarvan zullen zwaar zijn; zijn hoogte van zestig ellen, en zijn breedte van zestig ellen;
- 4 Met drie rijen van groten steen, en een rij van nieuw hout; en de onkosten zullen uit des konings huis gegeven worden.

Dit huis moest gebouwd worden met subsidie van de koning der Perzen, die hier toestemming gaf door dit decreet uit te vaardigen. Let wel: Dit was een wet van Meden en Perzen die met de beste wil van de wereld niet gebroken kon worden. Omdat er een wet van Meden en Perzen was, moest Daniël, hoewel het tegen de wil van de koning was, toch in de leeuwenkuil geworpen worden. Hier is ook een wet van Meden en Perzen, die bepaalde dat de Joden mochten terugkeren naar Jeruzalem om daar de tempel van Jehovah te bouwen, zelfs op kosten van Kores de Pers. Hij wordt zelfs "Kores, Mijn knecht" genoemd. (Jeremia 25 : 9); Jesaja 44 : 28; 45 : 1) Ezra 1 verhaalt wat er werkelijk gebeurt. Daar staat eerst een opsomming van wie er allemaal terugkeerden onder leiding van Zerubbabel, de wettige erfgenaam van de troon van David. Hij was in zijn dagen de drager van de titel "Zoon des mensen" en is dus een van de voorvaderen van de Here Jezus. Hij vervult hier de rol van de Messias, namelijk een terugkeer, een terugverzameling van onder de volken naar Jeruzalem. De Here Jezus zal in de toekomst dezelfde functie vervullen. In hoofdstuk 3 wordt begonnen met het instellen van de offers. In hoofdstuk 4 wordt dan verteld dat de Samaritanen de bouw van de tempel verhinderen. Deze Samaritanen zijn een gemengd ras. Het zijn diegenen uit de Joden die achterbleven in het land tijdens de verwoesting van Jeruzalem en de ballingschap. Zij hebben zich vermengd met heidenen, die in die dagen in het land kwamen en daar woonden.

Deze Samaritanen hinderden de uitvoering van een wet van Meden en Perzen en notabene met succes. Er waren 70 jaren van dienstbaarheid voorbij. De ballingschap was voorbij. Kores de Pers was er, wiens optreden op voorhand werd aangekondigd in de profetieën, bij name, al voordat de man maar leefde. (Jesaja 44 : 28; 45 : 1) Hij vaardigt een wet uit van Meden en Perzen die niet gebroken kan worden. Alles zit dus perfect in elkaar en dan komt er een handjevol Samaritanen die de bouw van de tempel verhinderen en dus de uitvoering van een wet van Meden en Perzen. Hoe is dat mogelijk? Als het naar de wil des Heeren is dat die tempel gebouwd

24 = 12 x 12, een dubbele twaalf. Twaalf spreekt over Israël en over heerschappij. Israël zou heerschappij hebben met God (12 stammen). Bij 24 is het verdubbeld en dat spreekt over eerstgeboorterecht en dus over een nieuw verbond. Onder het Nieuwe Verbond zijn de 24 oudsten, een beeld van de Gemeente. (Openbaring 4 : 4) In Koningen en Kronieken werden door David 24 priesterorden ingesteld. (1 Kronieken 24) David verdeelde het priesterschap in 24, zodat het nummer 24 gestempeld werd op het priesterschap. De tempelzangers werden ook onderverdeeld in 24 groepen. (1 Kronieken 25) Het priesterschap en het zingen hebben ook alles te maken met het Nieuwe Verbond, wanneer de echte Koning David zal komen. 24 spreekt dus over het Nieuwe Verbond dat door Christus tot stand gebracht wordt; over de werkelijke vernieuwing, waarvan deze vernieuwing van de tempel nog maar een voorafschaduwing is. De 24e van de negende maand op de Joodse kalender komt tamelijk nauwkeurig overeen met de 25e van onze twaalfde maand, de dag van het kerstfeest. Zowel kerstfeest als Chanoeka is het feest van het licht. Er is een grote overeenkomst tussen die beide. De Chanoeka-lamp is de acht- of eigenlijk negen-armige kandelaar: acht op rij en één in het midden op een ander niveau.

wordt, hoe kan dan een verzameling Samaritanen dat werk tegenhouden? Dan staat er uiteindelijk in:

Ezra 4 : 24

24 Toen hield het werk op van het huis Gods, Die te Jeruzalem woont, ja, het hield op tot in het tweede jaar van het koninkrijk van Darius, den koning van Perzie.

Het is die Darius, de koning van Perzië, die genoemd wordt in Zacharia 1 : 1. Het is dus niet Darius de Meed uit Daniël. De herbouw van de tempel werd verhinderd door de Samaritanen en het werk hield op tot in het tweede jaar van Darius I Histaspes. Van -536 tot -520 werd het werk aan de tempel gestopt. Zestien jaar lang werd dat werk, dat bepaald was door Meden en Perzen, verhinderd. Daar is ook een goede reden voor, want het land zou 70 jaren verwoest blijven vanaf -589! De 70 jaren van verwoesting waren pas om op de 24e van de negende maand in het tweede jaar van Darius I Histaspes van Perzië. In -536 waren weliswaar de dienstbaarheid en de ballingschap om, waardoor ze konden terugkeren, maar echt bouwen op het land kon niet (niet de oogst maar wel de herbouw van de tempel). Men kon wel beginnen met het leggen van het fundament van de tempel, maar toen werd de zaak onderbroken, omdat het de tijd voor de opbouw nog niet was. Het leggen van het fundament was één ding, maar de bouw van de tempel als zodanig werd volledig gestopt. Pas in het tweede jaar van deze Darius de koning van Perzië, zestien jaar later, ging men verder met het leggen van het fundament en daarna ook met de bouw van de tempel. In -516 werd de tempel vervolgens ingewijd, want die was gereed op de derde van de twaalfde maand in het jaar -516.

Ezra 6 : 15

15 En dit huis werd volbracht op den derden dag der maand Adar; datzelve was het zesde jaar van het koninkrijk van den koning Darius.

De bouw begon in het tweede en eindigde in het zesde jaar van Darius en duurde dus (ruim) vier jaar. We zien nu dat die wet van Meden en Perzen niet werd verbroken door de Samaritanen of door de onwil van de Joden die terugkeerden, maar vanwege het decreet van de Heer Zelf die zegt dat er 70 jaren van verwoesting zullen zijn over het land en dat het pas dan herbouwd zal worden. Ik geloof dat de 70 jaren van verwoesting tot op de dag nauwkeurig vervuld werden op de 24e **zie zijlijn 2** van de negende maand in dat jaar (-520). In Haggai 2 : 21 wordt grote nadruk gelegd

op deze datum. Hij wordt drie keer genoemd in twee losse profetieën, die de profeet krijgt op dezelfde dag. Deze 24e van de negende maand is overigens een bekende datum. De tempel die hier gebouwd werd, werd later ontheiligd door Antiochus Epiphanes en daarna opnieuw ingewijd en gereinigd op de 24e van de negende maand. Vanwege dat herstel van de tempel vieren de Joden nog steeds op de 24e van de negende maand het feest van Chanoeka, het feest van de vernieuwing des tempels. (Johannes 10 : 22) In Haggai vind je de vernieuwing van de tempel op de 24e van de negende maand, maar de latere herinwijding van de tempel in de dagen van de Maccabeeën is eveneens op de 24e van de negende maand. De volgende vernieuwing van de tempel, die van de 1000 jaren, zal dus ook wel plaats vinden op de 24e van de negende maand. Op die dag in -520 begint de werkelijke tempelbouw. De inwijding van de tempel was op de derde dag van de twaalfde maand -516. (Ezra 6 : 15) Over de tweede profetie op de 24e van de negende maand staat in:

Haggai 2 : 22, 23

- 22 Spreek tot Zerubbabel, den vorst van Juda, zeggende: Ik zal de hemelen en de aarde bewegen.
23 En Ik zal den troon der koninkrijken omkeren, en verdelen de vastigheid van de koninkrijken der heidenen;

Dit is een profetie die sterk verband houdt met de gebeurtenissen van die dagen. De macht van die heidenen, van de Samaritanen, wordt verbroken en nu zal men de tempel kunnen bouwen. Deze profetie spreekt echter ook over dagen die ook nu nog toekomst zijn, waarin de macht van de vijand, de macht van de heidenen, definitief gebroken zal worden.

Om het verhaal compleet te maken, moet ik nu alsnog naar Zacharia 1 : 7, waar we terecht komen op de 24e dag in de elfde maand. U ziet dat de 24e dag steeds aangehouden wordt. Alle profetieën van de post-exilische profeten worden gestempeld met die 24; meer speciaal met de 24e van de negende maand, maar ook met 24 in het algemeen.

Zacharia 1 : 7

- 7 Op den vier en twintigsten dag, in de elfde maand (*de maand Schebat*), in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, den zoon van Berechja, den zoon van Iddo, den profeet, zeggende:

Dan komt het eerste visioen van Zacharia. In dit ene jaar aan het einde

van de periode van verwoesting kwamen, telkens op ongeveer dezelfde datum, profetieën in verband met de definitieve herbouw van de tempel, maar tegelijkertijd in verband met de vernieuwing van alle dingen die wederopgericht zouden moeten worden. Een groot deel van die vernieuwing ligt nog steeds in de toekomst. Deze profetieën werden dan ook niet vervuld in die dagen, maar gegeven naar aanleiding van wat in die dagen gebeurde. Dat is een beeld van het herstel van Israël, het van de tempel en het herstel van het koninkrijk van Israël in de toekomst. Deze profetieën handelen dus eigenlijk over de terugkeer en terugverzameling van onder de volken, die een beeld is van de definitieve terugvergadering van Israël uit de volkeren in de toekomst. De geestelijke toepassing is de tegenwoordige vergadering van gelovigen uit de volken, want wij als gelovigen vormen samen ook een tempel; een nieuwe, herbouwde tempel. Nadat de tempel in Jeruzalem verwoest werd, zijn wij een woonstede Gods in de Geest. (Éfeze 2 : 22) Dat is de "vergeestelijkte" profetie, de geestelijke betekenis van dezelfde profetie.

De eerste zes verzen van Zacharia vormen de inleiding. In vers 1 wordt een tijdsaanduiding gegeven. Zacharia was een tijdgenoot van Ezra. Het optreden van Zacharia valt samen met het leggen van het fundament van de tempel ná de ballingschap. De tempel van Salomo, de eerste echte tempel, was verwoest in de dagen van Nebukadnezar, in het begin van de ballingschap. Nu zijn we aangekomen bij de dagen van de terugkeer uit de Babylonische ballingschap. De Heer had beloofd hen na verloop van de vastgestelde tijd terug te zullen verzamelen en ook had Hij beloofd hen in de gelegenheid te stellen de tempel te herbouwen. Zacharia treedt op vanaf de achtste maand in het tweede jaar van Darius. Dat valt tussen de tweede en derde profetie van Haggai. Zacharia was dus een tijdgenoot van Haggai, de profeet die ook optreedt ter gelegenheid van het leggen van het fundament van de tempel. Dit gebeurde na een vertraging van zestien jaar. De bouw van de tweede tempel werd dus vertraagd. Het leggen van het fundament werd onderbroken, mede in verband met de Samaritanen. Daarna werd alsnog het fundament gelegd en de tweede tempel gebouwd. Het principe van het uitstel van het leggen van dit fundament, kennen we uit het N.T. Daarin staat dat er een herstel zou zijn; laten we zeggen van Israël zelf, want Israël is ook een tempel. Het herstel van Israël onder het Nieuwe Verbond gebeurde ook met de nodige vertraging. Na de opstanding van Christus werd een begin gemaakt met dat herstel. Er waren 3000 mensen uit Israël die tot geloof kwamen (Handelingen 2 : 41) en ze werden verzameld te Jeruzalem. Dat is een begin van een herstel van Israël. Daarna merken we echter dat het herstel van Israël niet verder van de grond komt in verband met de Samaritanen. **zie zijlijn 3**

2. Zacharia 1

Zacharia 1 : 1-21

- 1 In de achtste maand, in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, den zoon van Berechja, den zoon van Iddo, den profeet, zeggende:
- 2 De HEERE is zeer vertoornd geweest tegen uw vaderen.
- 3 Daarom zeg tot hen: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Keert weder tot Mij, spreekt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik weder tot ulieden keren, zegt de HEERE der heirscharen.
- 4 Weest niet als uw vaderen, tot dewelke de vorige profeten riepen, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Bekeert u toch van uw boze wegen, en uw boze handelingen; maar zij hoorden niet, en zij luisterden niet naar Mij, spreekt de HEERE.
- 5 Uw vaderen, waar zijn die? En de profeten, zullen zij in eeuwigheid leven?
- 6 Nochtans Mijn woorden en Mijn inzettingen, die Ik Mijn knechten, den profeten, geboden had, hebben zij uw vaders niet getroffen? zodat zij wederkerende zeiden: Gelijk als de HEERE der heirscharen gedacht heeft ons te doen, naar onze wegen en naar onze handelingen, alzo heeft Hij met ons gedaan.
- 7 Op den vier en twintigsten dag, in de elfde maand (die de maand Schebat is), in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, den zoon van Berechja, den zoon van Iddo, den profeet, zeggende:
- 8 Ik zag des nachts, en ziet, een Man rijdende op een rood paard, en Hij stond tussen de mirten, die in de diepte waren; en achter Hem waren rode, bruine en witte paarden.
- 9 En Ik zeide: Mijn Heere! wat zijn deze? Toen zeide tot mij de Engel, Die met mij sprak: Ik zal u tonen, wat deze zijn.
- 10 Toen antwoordde de Man, Die tussen de mirten stond, en zeide: Deze zijn het, die de HEERE uitgezonden heeft, om het land te doorwandelen.
- 11 En zij antwoordden den Engel des HEEREN, Die tussen de mirten stond, en zeiden: Wij hebben het land doorwandeld, en ziet, het ganse land zit en het is stil.
- 12 Toen antwoordde de Engel des HEEREN, en zeide: HEERE der heirscharen! hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem, en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt, deze 70 jaren?

Zijlijn

3

De Samaritanen zijn eigenlijk een beeld van de Gemeente. Samaria was de hoofdstad van het 10-stammenrijk en het 10-stammenrijk is een type van de Gemeente. Het eerstgeboorterecht van de stammen Israëls bevond zich bij de tien stammen en de Gemeente is een Gemeente van eerstgeborenen en de erfgenaam van het eerstgeboorterecht. Er is dus een duidelijke verwantschap. Daarom staan de Samaritaanse vrouw en de barmhartige Samaritaan regelrecht in verband met de tegenwoordige bedeling, met de roeping van de Gemeente uit de volkeren. (Johannes 4 : 7; Lukas 10 : 33) De roeping van de Gemeente nu, of de roeping van de Samaritanen in overdrachtelijke zin, is verantwoordelijk voor het uitstel van het herstel van Israël. Het hoeft ons dan ook niet te verbazen dat een herstel van de tempel wel op een gezette tijd begint, maar een poos wordt uitgesteld.

- 13 En de HEERE antwoordde den Engel, Die met mij sprak, goede woorden, troostelijke woorden.
- 14 En de Engel, Die met mij sprak, zeide tot mij: Roep uit, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik ijver over Jeruzalem en over Sion met een groten ijver.
- 15 En Ik ben met een zeer groten toorn vertoornd tegen die geruste heidenen; want Ik was een weinig toornig, maar zij hebben ten kwade geholpen.
- 16 Daarom zegt de HEERE alzo: Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met ontfermingen; Mijn huis zal daarin gebouwd worden, spreekt de HEERE der heirscharen, en het richtsnoer zal over Jeruzalem uitgestrekt worden.
- 17 Roep nog, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijn steden zullen nog uitgespreid worden vanwege het goede; want de HEERE zal Sion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.
- 17 Roep nog, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijn steden zullen nog uitgespreid worden vanwege het goede; want de HEERE zal Sion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.
- 18 En ik hief mijn ogen op, en zag; en ziet, er waren vier hoornen.
- 19 En ik zeide tot den Engel, Die met mij sprak: Wat zijn deze? En Hij zeide tot mij: Dat zijn de hoornen, welke Juda, Israël en Jeruzalem verstrooid hebben.
- 20 En de HEERE toonde mij vier smeden.
- 21 Toen zeide ik: Wat komen die maken? En Hij sprak, zeggende: Dat zijn de hoornen, die Juda verstrooid hebben, zodat niemand zijn hoofd ophief; maar deze zijn gekomen om die te verschrikken, om de hoornen der heidenen neder te werpen, welke den hoorn verheven hebben tegen het land van Juda, om dat te verstrooien.

Dit speelt in de dagen van Haggai en Zacharia, de dagen waarin uiteindelijk alsnog het fundament van de tempel gelegd wordt. Dat is de aanleiding voor de profetieën van zowel Haggai als Zacharia.

Zacharia 1:1

- 1 In de achtste maand, in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, den zoon van Berechja, den zoon van Iddo, den profeet, zeggende:

Deze Darius is Darius I Histaspes, niet te verwarren met Darius de Meed uit Daniël, die eerder leefde. Zacharia betekent "Jehovah gedenkt". Deze naam eindigt op de Naam Jehovah: Zacharia. Berechja betekent "Jehovah zegent". Berechja begint met Baruch: "zegen" of "gezegende". Iddo betekent "sterk" of "talrijk". De Heer had beloofd Israël sterk en talrijk te maken. Deze drie namen spreken dus alle drie over beloften die God aan Israël gedaan had: om hen talrijk te maken als het zand der zee en de sterren des hemels, om hen te zegenen en om hen te gedenken. Dat slaat dan vooral op het verleden: "Het verbond met Abraham Zijn vriend, bevestigt Hij van kind tot kind". (Psalm 105 : 5 berijmd) De Heer zou het verbond dat Hij gemaakt had met Abraham gedenken en de beloften die Hij gedaan had alsnog vervullen, zij het met enige vertraging. In de dagen van Zacharia werd de herbouw van de tempel vertraagd, maar alsnog voltooid. Jehovah maakt talrijk, Jehovah zegent, want de tempel wordt gebouwd, en Jehovah gedenkt, want het is in overeenstemming met wat voorheen was aangekondigd.

Deze Zacharia is dezelfde als die in Ezra 5 : 1, maar hij is een andere dan de Zacharia in Jesaja 8 : 2. Die Zacharia is ook een zoon van Berechja, hoewel hij daar de zoon van Jeberechja wordt genoemd: Jehovah zal zegenen. Het is niet exact hetzelfde, maar de gedachte is wel dezelfde. Deze Zacharia is niet dezelfde als de profeet, want daarvoor zit er teveel ruimte tussen in tijd. Jesaja leefde nog in de dagen van het 10-stammen rijk, dus voor -721, terwijl Zacharia optrad in het jaar -520. Dat scheelt dus minstens 200 jaar, maar ik denk dat er wel meer dan tien mensen voorkomen onder de naam Zacharia of Zacharias.

Zacharia 1:2

- 2 De HEERE is zeer vertoornd geweest tegen uw vaders.

Er wordt terugverwezen naar gebeurtenissen die aanleiding vormden voor de ballingschap en de verwoesting van de tempel. Het is meer dan 70 jaar terug dat de Heer zo vertoornd geweest is; dezelfde 70 jaar die in vers 12 genoemd worden. Het resultaat van de toorn is de dienstbaarheid aan Babel, de ballingschap naar Babel en de verwoesting door Babel.

Zacharia 1:3

- 3 Daarom zeg tot hen: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Keert weder tot Mij, spreekt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik weder tot ulieden keren, zegt de HEERE der heirscharen.

De Heere der heirscharen = Jehovah Zebaôth = de Heere der menigten. De Heer is niet alleen de Heer van Israël, maar der volkeren. Daarom is de Heer bij machte om Israël uit de hand der heidenen te verlossen. Deze titel wordt hier drie keer wordt genoemd en in het volgende vers ook nog een keer. Deze Heer is de Almachtige, de Heer over alle volken der aarde.

Er was vertraging. De Heer had Zich verborgen. Hij had Zich namelijk afgewend van Israël en Hij zegt dat Hij Zich weer tot hen zal wenden, als zij zich tot Hem zullen wenden. Dat slaat natuurlijk op die 70 jaren van dienstbaarheid danwel verwoesting, maar er is ook een toepassing op onze dagen, waarin de Heer Zijn aangezicht verbergt, de tempelbouw is uitgesteld en de bekering van Israël nog in de toekomst ligt. Dezelfde oproep tot bekering kan dus ook vandaag aan Israël gericht worden, want Israël heeft zich van de Heer afgewend en daarom heeft de Heer Zich van Israël afgewend. Dat is eigenlijk niet bijzonder, want we vinden in Deuteronomium 30 dat het toekomstige herstel van Israël wordt aangekondigd.

Deuteronomium 30 : 1-3

- 1 Voorts zal het geschieden, wanneer al deze dingen over u zullen gekomen zijn, deze zegen of deze vloek, die ik u voorgesteld heb; zo zult gij het weder ter harte nemen, onder alle volken, waarheen u de HEERE, uw God, gedreven heeft;
- 2 En gij zult u bekeren tot den HEERE, uw God, en Zijner stem gehoorzaam zijn, naar alles, wat ik u heden gebiede, gij en uw kinderen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel.
- 3 En de HEERE, uw God, zal uw gevangenis wenden, en Zich uwer ontfermen; en Hij zal u weder vergaderen uit al de volken, waarheen u de HEERE, uw God, verstrooid had.

Israël zou zich ooit bekeren te midden van de heidenen, dus in een soort ballingschap. Vervolgens zouden ze door de Heer uit die ballingschap teruggevoerd worden met alle consequenties van dien, want ze zouden ook het land opnieuw bouwen, enzovoorts. Die gedachte ligt ook ten grondslag aan de profetieën van Zacharia.

Zacharia 1 : 4

- 4 ... Bekeert u toch van uw boze wegen, en uw boze handelingen; ...

Zacharia 1 : 3

- 3 ... Keert weder tot Mij, ...

In Hoséa 5 wordt de ballingschap van Israël aangekondigd.

Hoséa 5 : 14, 15a

- 14 Want Ik zal Efraïm zijn als een felle leeuw, en den huize van Juda als een jonge leeuw; Ik, Ik zal verscheuren en henengaan; Ik zal wegvoeren, en er zal geen redder zijn.
- 15a Ik zal henengaan *en* keren weder tot Mijn plaats, ...

Juda, het 2-stammenrijk, werd weggevoerd in Babylonische ballingschap. Daarmee keert Israël (Juda!) terug naar haar plaats, want Israël was afkomstig uit Babel. Babel ligt in het land der Chaldeeën. De gelovige Abraham was daaruit geroepen. Zijn ongelovige nakomelingen worden teruggevoerd naar Babel. Bovendien keert de Heer, die Abraham geleid had naar het beloofde land, Zelf ook terug naar Zijn plaats, zodat iedereen weer terug is naar zijn oorspronkelijke plaats.

Hoséa 5 : 15b

- 15b ... totdat zij zichzelf schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken; ...

Zich schuldig kennen = zich schuldig weten. Pas als Israël zou erkennen dat het haar eigen schuld is en dat ze schuldig staat tegenover haar eigen God - Jehovah, de Heere - en die Naam zal aanroepen en de Heere zal zoeken, pas dan zal de Heer weer komen uit Zijn plaats en Israël weder levend maken. (Hoséa 6 : 2) De Heer heeft Zich van Israël afgewend en Hij zal Zich pas weer tot Israël wenden als eerst Israël zich tot Hem wendt. Deze gedachte wordt in de profetieën steeds opnieuw aangehaald en is ook het onderwerp van de apostel Petrus in Handelingen 3. Als we spreken over een aanvankelijk herstel van Israël of over het leggen van het fundament van de tempel, waarna het wordt uitgesteld of onderbroken, dan komen we echt terecht in Handelingen 2, 3 en verder, waar het Evangelie en deze oproep tot bekering wordt gericht tot Israël. Israël komt echter niet tot geloof. Er komt wel een gedeelte van Israël tot geloof, maar er komt verder niet zo veel van terecht. Dan staat er dat de apostel Petrus zegt tot Israël en de inwoners van Jeruzalem in:

Handelingen 3 : 19, 20

- 19 Betert u dan, en bekeert u, opdat uw zonden mogen uitgewist worden; opdat tijden der verkoeling zullen komen van het aangezicht des Heeren,
- 20 En Hij zenden zal Christus Jezus, Die u tevoren gepredikt is;

De apostel zegt dat als Israël zich betert, namelijk zich bekeert, dan worden haar zonden uitgewist en dan zal Christus Jezus, Messias Jezus, gezonden worden uit de hemel. Dat Hij in de hemel is, staat in:

Handelingen 3 : 21

21 Welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond van al Zijn heilige profeten van *alle* eeuw.

Wat was er gesproken door de profeten en wat moest er weder opgericht worden? Na de ballingschap moest de tempel weer gebouwd worden. Hier vinden we het begin van het leggen van het fundament in overdrachtelijke zin. Het fundament is volgens het N.T. het fundament der apostelen en profeten. Hier legt Petrus het fundament: de oproep tot bekering. Er komen ook een paar (3000) mensen tot bekering, maar van het herstel van Israël komt niet veel terecht. Christus Jezus verschijnt dan ook niet uit de hemel. We leven tegenwoordig in de dagen van het uitstel van de tempelbouw, vanwege de Samaritanen, dus eigenlijk vanwege de Gemeente. In de toekomst zal Israël alsnog tot bekering komen en dan zal Messias Jezus verschijnen. Dat predikt Petrus hier aan Israël. Israël zal pas in de toekomst werkelijk tot bekering komen, hoewel de oproep tot bekering voor Israël reeds plaatsvond in het verleden. In de toekomst, als de onderbreking voorbij is en er geen uitstel meer zal zijn, wordt die oproep weer herhaald. Petrus zei ook dat de Heer, namelijk Christus Jezus, tot hen zou komen wanneer zij zich zouden bekeren. Hij zal hen dan in de gelegenheid stellen de tempel te bouwen, of beter: Hij zal de tempel bouwen, want het herstel van de tempel na de ballingschap is een beeld van het herstel van Israël in de toekomst.

Zacharia 1 : 4

4 Weest niet als uw vaderen, tot dewelke de vorige profeten riepen, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Bekeert u toch van uw boze wegen, en uw boze handelingen; maar zij hoorden niet, en zij luisterden niet naar Mij, spreekt de HEERE.

Weest daarom niet als uw vaderen, tot dewelke de voorgaande profeten riepen. De oproep tot bekering is er altijd geweest, maar de vaderen hebben niet willen luisteren. (vers 2) Daarom zegt de Heere: "Weest niet als uw vaderen". De Heer was op die vaderen, die ongelovige waren, vertoord en daarom kwam de ballingschap.

Romeinen 2 : 5

5 Maar naar uw hardigheid, en onbekeerlijk hart, vergadert gij uzelf toorn als een schat, in den dag des toorns, en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods,

Als men zich niet bekeert, verzamelt men toorn en op een gegeven moment komt die tot uitbarsting. Israël verzamelde 490 jaar toorn, zodat vervolgens het land 70 jaren braak kwam te liggen. Het was een vaste tijd. Ook in Romeinen 2 staat dat er een vaste dag is waarop de toorn en het oordeel zullen komen. Daar gaat het alleen over onze tijd en het oordeel dat zeker komt in de toekomst, terwijl het hier in Zacharia gaat om een reeds gepasseerde tijd. Het principe blijft dat ze niet hebben gehoord en geluisterd. Romeinen 10 gaat over Israël, dat in de toekomst hersteld zal worden, namelijk wanneer het de Heer zal aanroepen.

Romeinen 10 : 13

13 Want een ieder, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.

Deze uitspraak is ontleend aan Joel 2 : 32 en aan Handelingen 2 : 21. In Handelingen 2 en 3 staat Petrus' oproep tot bekering van Israël. De bedoeling is dat zij de Naam des Heeren zouden aanroepen, dat zij zich tot Hem zouden wenden. Er staat dat er in het O.T. gezegd is dat al wie de Naam Jehovah zal aanroepen, zalig zal worden.

Romeinen 10 : 14, 15

14 Hoe zullen zij dan *Hem* aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij *in Hem* geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die *hun* predikt?

15 En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen!

Er wordt gesteld dat Israël slechts tot bekering kan komen als er eerst aan Israël gepredikt wordt. Dat is van belang omdat in onze dagen wel eens gedacht wordt dat een Israëliet vanzelf behouden wordt. Dat is niet waar. "Hoe zullen zij aanroepen, zonder die hun predikt?" Ze kunnen alleen aanroepen als ze geloven. Ze kunnen alleen geloven in Degene, Die

hen gepredikt is en het kan alleen gepredikt worden als er iemand gezonden wordt om te prediken. Er wordt van uitgegaan dat er gepredikt is.

Romeinen 10 : 16

16 Doch zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest; want Jesaja zegt: Heere, wie heeft onze prediking geloofd?

Het Evangelie is wel degelijk gepredikt, maar ze zijn niet gehoorzaam geweest. Dit wordt aangehaald uit Jesaja 53 : 1. Jesaja heeft het volk ook opgeroepen tot bekering en hij stelt ook vast dat niemand zijn prediking heeft geloofd. Zo is het nog steeds.

Romeinen 10 : 18

18 Maar ik zeg: Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden der wereld.

Het is wel degelijk aan Israël gepredikt in het verleden, maar de vaders hebben niet gehoord. Dat was niet alleen zo in de dagen vóór de Babylonische ballingschap, en dus voor Zacharia, maar ook in de dagen van de Here Jezus en van de apostelen in de evangeliën en in Handelingen. Vandaar dat de oproep tot bekering zelfs tot in onze dagen geldig is.

Zacharia 1 : 5

5 Uw vaders, waar zijn die? En de profeten, zullen zij in eeuwigheid leven?

Waar zijn die vaders, die niet geloven wilden en niet tot bekering kwamen op de prediking van de profeten, eigenlijk gebleven? En zullen die profeten altijd blijven? De vaders, die ongelovig waren, zijn verdwenen. Ze zijn weggevoerd in ballingschap en daar gestorven. En zal God profeten blijven zenden? Zullen de profeten altijd blijven in het land? Zullen er altijd profeten leven? De vaders zijn er niet meer en de profeten ook niet! De Heer zal ook niet altijd profeten blijven zenden. We zitten hier achter in het O.T. en eigenlijk is Zacharia de profeet met het laatste woord in het O.T. Ik weet dat de laatste woorden zijn genoteerd via Maleachi, maar als we de tijd waarover Zacharia spreekt incalculeren, dan zit hij helemaal achter in de oud-testamentische geschiedenis en heeft hij het laatste woord. In ieder geval passeerde na het optreden van Haggai, Zacharia en Maleachi een periode van ongeveer 400 jaar tot aan

het optreden van Johannes de Doper en de Here Jezus in het N.T. Er zit dus historisch gezien een gat tussen het oude en het nieuwe testament. Men noemt dat de intertestamentaire periode. Die periode tussen de beide testaments is weer een type van de periode waarin wij leven. Het is dus een beeld van de verborgenheid. Als een Israëliet in de dagen van de apostelen gezegd zou hebben dat de Heer en het Koninkrijk nog niet konden komen, omdat er eerst een periode moest komen waarin de Heer Zich zou verbergen, dan zouden de apostelen gezegd hebben dat die periode al geweest was sinds Maleachi of sinds Zacharia. Die intertestamentaire periode. Ook de zestien jaren van vertraging in het leggen van het fundament van de tempel is een voorbeeld van de tegenwoordige periode van de verborgenheid; van het uitstel. Het gaat er om dat het een periode is waarin de profeten zwegen. Zacharia was min of meer de laatste profeet in de oud-testamentische geschiedenis en daarna wordt het stil. Het antwoord op de vraag: "De profeten, zullen zij in eeuwigheid leven?" is dan ook: Nee! De Heer zal geen profeten aan Israël blijven zenden. Hij deed dat in het verleden, maar het houdt een keer op. Men zou zich nu moeten bekeren nu er nog gepredikt wordt, want de profeten zouden ophouden en sterven. Er zou pas na honderden jaren weer een nieuwe oproep tot bekering volgen. Nu duurt dat zelfs 2000 jaar. De ongelovige vaders zijn dus weg en de profeten verdwijnen ook.

Zacharia 1 : 6

6 Nochtans Mijn woorden en Mijn inzettingen, die Ik Mijn knechten, den profeten, geboden had, hebben zij uw vaders niet getroffen?

De geboden die de profeten spraken, de inzettingen van God, waaronder de aankondiging van de ballingschap, de dienstbaarheid en de verwoesting van de tempel, zijn inderdaad uitgekomen en vervuld. Die oordelen hebben de vaders getroffen. Wat aan het begin van dit vers is vertaald met "nochtans" betekent eigenlijk "zeker", "gewis", "stellig". Die woorden hebben de vaders zeker getroffen. Het waren zekere instellingen en de vaders zijn dan ook weggevoerd in ballingschap. Dat is aan het begin van onze jaartelling weer gebeurd. Toen is de Joodse natie weer in ballingschap weggevoerd; eveneens in overeenstemming met de aankondiging door de profeten en zelfs door de Here Jezus Zelf.

Zacharia 1 : 6

6 ... zodat zij wederkerende zeiden: Gelijk als de HEERE der heirscharen gedacht heeft ons te doen, naar onze wegen en naar onze handelingen, alzo heeft Hij met ons gedaan.

Dit wederkeren is niet het wederkeren uit ballingschap, maar naar de ballingschap. Zo goed als de Heer wederkeerde naar Zijn plaats, (Hoséa 5 : 15) zo keerden ook de Joden terug naar Babel. In Zacharia staat nog een profetie over de terugkeer naar Babel. In Zacharia 5 wordt de vrouw, een beeld van Israël, teruggebracht naar het land Sinear, het land der Chaldeeën (Babel). In 5-11 staat een wederkeren van Israël naar Babel, zoals de ooievaar wederkeert naar zijn oorspronkelijke nest. Pas toen de Joden werden weggevoerd in de ballingschap erkenden zij dat de Heer deed wat Hij gezegd had. Jeremia kondigde de verwoesting van Jeruzalem en de ballingschap aan en er waren allemaal valse profeten die zeiden dat het anders zou gaan en dat de Heer hen zou redden. Toen de wegvoering een feit was, moesten ze natuurlijk erkennen dat de Heer precies deed wat Hij, met name via Jeremia, had aangekondigd. God is trouw aan Zijn woord en Hij brengt inderdaad het oordeel.

In 2 Petrus 3 legt Petrus, die op de Pinksterdag predikt over bekering tot de Heer, opdat Die uit de hemel zou verschijnen, uit dat de Heer ook een oordeel heeft aangekondigd en dat dit ook zeker zal komen. Het is dezelfde prediking als die van Jeremia. In de toekomst komt een oordeel over de volkeren, over Israël. De Heer heeft via Zijn woord het oordeel aangekondigd en door datzelfde woord zal het oordeel ook komen.

2 Petrus 3 : 3-6

- 3 Dit eerst wetende, dat in het laatste der dagen spotters komen zullen, die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen,
- 4 En zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? want van dien *dag*, dat de vaders ontslapen zijn, blijven alle dingen also *gelijk* van het begin der schepping.
- 5 Want willens is dit hun onbekend, dat door het woord Gods de hemelen van over lang geweest zijn, en de aarde uit het water en in het water bestaande;
- 6 Door welke de wereld, die toen was, met het water van den zondvloed bedekt zijnde, vergaan is.

Deze spotters wandelen naar hun eigen gedachten. Zijn toekomst = Zijn wederkomst. Het woord van God, waardoor de hemelen gemaakt zijn, had eerst ook het oordeel van een grote vloed aangekondigd. Die vloed kwam zelfs twee keer: een keer in de dagen van Genesis 1 : 2 en daarna ook nog een keer in de dagen van Noach in Genesis 6.

2 Petrus 3 : 7

- 7 Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen den dag des oordeels, en der verderving der goddeloze mensen.

Door het Woord zijn de dingen gemaakt, maar het woord van God kondigt ook het oordeel aan. God houdt Zich aan dat Woord. Gelijk Hij denkt, zo zal Hij ook doen. (Zacharia 1 : 6) In Deuteronomium 31 wordt aangekondigd dat de Heer Israël zou verlaten.

Deuteronomium 31 : 17

- 17 Zo zal Mijn toorn te dien dage tegen hetzelfde ontsteken, en Ik zal hen verlaten, en Mijn aangezicht van hen verbergen, dat zij ter spijze zijn, en vele kwaden en benauwdheden zullen het treffen; dat het te dien dage zal zeggen: Hebben mij deze kwaden niet getroffen, omdat mijn God in het midden van mij niet is?

De Heer zou hen verlaten door weder te keren tot Zijn plaats. (Hoséa 5 : 15) Het volk zou door anderen worden opgegeten. Tot deze kwaden en benauwdheden behoren natuurlijk de ballingschappen. Op de dag dat haar die benauwdheden treffen, zou Israël ontdekken dat dit zo is omdat God Zich van haar heeft afgewend. God had dat aangekondigd:

Deuteronomium 31 : 18

- 18 Ik dan zal Mijn aangezicht te dien dage ganselijk verbergen, om al het kwaad, dat het gedaan heeft; want het heeft zich gewend tot andere goden.

Zo stond het ook in Hoséa 5. Ze zullen hun schuld eerst moeten erkennen. Als zij zich dan wenden tot de Heer, zal Hij Zich weer laten vinden.

Hosea 6 : 1, 2

- 1 Komt en laat ons wederkeren tot den HEERE, want Hij heeft verscheurd, en Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, en Hij zal ons verbinden.
- 2 Hij zal ons na twee dagen levend maken; op den derden dag zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven.

Dit zegt Israël omdat hen inmiddels het Evangelie is gepredikt. Zacharia heeft het hier ook over. Wanneer het volk in ballingschap weggevoerd wordt, zal het zeggen: "Gelijk als de HEERE der heirscharen gedacht heeft ons te doen, naar onze wegen en naar onze handelingen, also heeft Hij met ons gedaan." (Zacharia 1 : 6) De handelingen van de Heer zijn reacties op het handelen van Israël. De goddeloosheid van Israël roept het oordeel over hen af. Pas als zij de Heer zullen zoeken, aanroepen en wederkeren tot de Heer, zal de Heer hun gevangenis wenden en hen terug verzamelen uit de ballingschap. Hij zal hen dan de gelegenheid geven om letterlijk de tempel te bouwen, maar Hijzelf zal hen als tempel bouwen!

De nachtgezichten van Zacharia

Wanneer Israël ingaat op de oproep tot bekering, zal het hersteld worden. Over dat herstel spreken de nu volgende visioenen. Deze acht visioenen noemt men de nachtgezichten van Zacharia, want hij schijnt ze 's nachts gezien te hebben. De geestelijke dingen worden gezien terwijl het in de wereld donker is. Het licht zal over Israël opgaan. Het profetische woord is een licht dat schijnt in een duistere plaats.

2 Petrus 1 : 19

19 En wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de morgenster opga in uw harten.

De dag en de morgenster spreken ook over licht. Het profetisch woord is dus een licht. Zo worden de visioenen gezien terwijl de wereld slaapt in de nacht. Zacharia ziet visioenen met betrekking tot het toekomstige herstel van Israël. Dat kan toegepast worden op het herstel in die dagen, maar dat is slechts een afschaduwing van het definitieve herstel van Israël in de toekomst. Die profetieën zijn dus in wezen nog niet vervuld.

Het eerste visioen

Het eerste visioen (Zacharia 1 : 7-17) spreekt in over het herstel van Israël na de ballingschap, maar ook over het herstel van Israël in de toekomst.

Zacharia 1 : 7

7 Op den vier en twintigsten dag, in de elfde maand (die de maand Schebat is), in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, den zoon van Berechja, den zoon van Iddo, den profeet, zeggende:

Het getal elf komt weinig voor in de Bijbel. Elfde jaren komen nog wel eens voor, maar een elfde maand alleen hier en in Deuteronomium 1 : 3. **zie zijlijn 4** Dit boek opent in de elfde maand. We komen de elfde maand verder dus alleen nog tegen in Zacharia 1 : 7. Daar spreekt het ook over het herstel van Israël en het in werking treden van het Nieuwe Verbond. Dat verbond wordt niet met name genoemd, maar wij weten dat het herstel van Israël niet zal gebeuren op grond van het oude, maar op grond van het Nieuwe Verbond. Elf is het zesde priemgetal (1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17 etc.). Een priemgetal is een getal dat alleen deelbaar is door zichzelf en door 1. Officieel rekent men de 2 dikwijls niet als priemgetal. De 2 is het enige even priemgetal. Men zegt dan dat een priemgetal oneven moet zijn, want anders is het deelbaar door 2. Ik wijk af van de traditionele rekenkunde, want de 2 is alleen deelbaar door zichzelf en door 1, dus strikt genomen een priemgetal. De 2 telt dus mee. Het achtste priemgetal is 17. De achtste dag is de dag van de opstanding van Christus, 17 Nisan.

Zacharia 1 : 8

8 Ik zag des nachts, en ziet, een Man rijdende op een rood paard, en Hij stond tussen de mirten, die in de diepte waren; en achter Hem waren rode, bruine en witte paarden.

In deze elfde maand rijdt een Man op een rood paard. Rood = edom en Adam = mens. Deze Man is de Zoon des mensen en de Zoon des mensen draagt het getal 6. Zes is het getal van de mens; van de Zoon des mensen en van Adam. Als het een andere maand geweest was, had ik er ook een verhaal bij kunnen bedenken, maar het gaat erom welke connectie in de Bijbel zelf gelegd wordt. Hier is dat de verwantschap van de elf met de Zoon des mensen. In 11 zit trouwens een twee opgesloten. Het zijn twee enen achter elkaar. In het Hebreeuws is de letter "alef" de 1. De getalswaarde van de naam van die 1 is 111. Alef of aleph, = 80-30-1 = 111. De Heere God is één, namelijk 111. Wij geloven in een drie-enig God. De elf is als het zesde priemgetal een aanduiding voor de verborgen Zoon des mensen. Een priemgetal spreekt altijd over verborgenheid. Het is een verborgen 6. Deze verborgen Zoon des mensen is de tweede Adam, dus je krijgt 11. Je vindt nog wel eens vaker elven en dan is er altijd wat tekort. Er moet dan altijd nog wat komen om het volledig te maken. De elf zonen van Jakob gaan op zoek naar Jozef in Egypte. Jozef was de twaalfde. Deze elf zonen hebben een probleem. Er mankeert wat aan de regering. Er moet nog wat tot stand worden gebracht. Uiteindelijk vinden ze de echte erfgenaam, Jozef. We kennen verder de elf apostelen, want Juda(s) is er niet meer. Er moeten er twaalf zijn, dus moet er nog wat gebeuren.

Zijlijn

4

Dit boek heet Deuteronomium. "Deutero" betekent "tweede" of "andere". "Nomium" is afgeleid van "nomos" en betekent "wet". Deuteronomium wordt traditioneel verondersteld de herhaling van de wet te zijn. In Leviticus (Exodus) was de wet al gegeven, maar in Deuteronomium wordt hetzelfde verhaal herhaald. Dat is niet onjuist, want het herhalen van de wet of het geven van de andere wet is een verwijzing naar de komst van het andere, namelijk het Nieuwe Verbond. Het Oude Verbond werd ook op andere wijze herhaald. De eerste set van stenen tafelen werd door Mozes stuk gegooid, waarna hij opnieuw naar de Heer moest om een tweede stel te halen. Die tweede set was de definitieve. In de komst van het Oude Verbond werd de komst van het Nieuwe Verbond dus al uitgebeeld. Het Oude Verbond komt twee keer, om aan te geven dat er na het oude een nieuw verbond zou komen. Het eerste zou verdwijnen; het tweede, het nieuwe, is definitief. Het boek Deuteronomium als geheel is dus een verwijzing naar het Nieuwe Verbond. We halen Deuteronomium vaak aan, omdat er zoveel profetieën in staan met betrekking tot de wijze waarop dat Nieuwe Verbond tot stand zou komen en waarop Israël verlost zou worden na de ballingschap.

Zo is het hier in Zacharia 1 : 7, 8 een elfde (maand) en de Zoon des mensen verschijnt. Hij wordt hier de Engel des Heeren genoemd, maar Hij is Dezelfde. Het is namelijk Christus. Er moet ook nog wat gebeuren, want het huis moet nog gebouwd en voltooid worden. In de meeste gevallen verklaar je de 11 het makkelijkst als $12 - 1 = 11$. Er moeten er 12 zijn, maar het is nog niet af of niet compleet.

Na elf dagreizen van Horeb ben je in de elfde maand en dan komt het Woord. (Deuteronomium 1 : 2, 3) De elfde maand staat in verband met het spreken van God (Deuteronomium 1 : 3) en met de zes en de Zoon des mensen, die zou verschijnen en Zijn woord zou brengen aan het volk. De elfde maand heet Schebat, wat spreekt over nieuw leven. Er moet nieuw leven tot stand gebracht worden, want er moet herstel komen en dus nieuw leven, dat hoort bij een nieuw verbond. Dit was in het tweede jaar van Darius, in -520. Twee spreekt altijd over dat herstel. Herstel komt na twee of ten einde van twee.

"Ik zag des nachts, en ziet, een Man rijdende op een rood paard, ..." Normaal zie je 's nachts niets, maar er zijn mensen, vooral gelovigen, die in de nacht wel wat zien. Deze Man blijkt in vers 11 de Engel des Heeren te zijn. De Engel des Heeren wordt in 64 Schriftplaatsen genoemd. Hij is niemand anders dan de Here Jezus Christus. Ik ben geneigd deze uitdrukking te vertalen met "de Engel, namelijk de Heere". Taalkundig kan dat heel goed en het is algemeen bekend dat deze Engel de Heer is. De Engel des Heeren noemt men wel een voorverschijning van Christus. Dat de Heer als engel wordt aangeduid, blijkt bijvoorbeeld in:

Maleachi 3:1

- 1 Ziet, Ik zende Mijn engel, (die voor Mijn aangezicht den weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan Denwelken gij lust hebt; ziet, Hij komt, zegt de HEERE der heirscharen.)

Ook deze engel blijkt Christus te zijn. Een engel is alleen een boodschapper. Meestal is het een geestelijk, een hemels wezen, maar lang niet altijd. Het woord "engel" wordt soms ook gebruikt voor een mens. Het woord "engel" is een Grieks woord: "angel". Bij het vertalen van de Bijbel was er geen Nederlands woord voor. Men heeft toen het Griekse woord overgenomen in de Nederlandse taal. Daardoor is er eigenlijk nog steeds geen goed Nederlands woord voor. Het Griekse woord "angel" wordt gebruikt als vertaling van het Hebreeuwse woord "malach". "Malach"

wordt meestal vertaald met "boodschapper" en soms met "koning". Elke koning is per definitie een boodschapper. Hij moet de boodschap van God doorgeven. Een koning neemt de plaats van God in. God is woord. Wie de plaats van God inneemt, vertegenwoordigt Hem en is dus Zijn boodschapper. Hij moet dat Woord doorgeven. Daarom is elke koning eigenlijk een profeet, maar in elk geval een engel, een boodschapper.

De Joden hebben met elkaar afgesproken dat als ze denken dat een koning bedoeld wordt, ze het uitspreken als "mèlèch". Als ze denken dat er een geestelijk wezen uit de hemel bedoeld wordt, spreken ze het uit als "malach". Dat is een truc, want het woord is hetzelfde. De uitspraak doet er niet toe. In het Hebreeuws staan er alleen drie medeklinkers (m.l.ch). Het Griekse woord "angel" heeft dezelfde betekenis als het Hebreeuwse "mèlèch" of "malach", namelijk "boodschapper" in de brede betekenis van het woord. De Here Jezus is het Woord Gods en daarom de Engel bij uitstek. Wanneer er een engel is onder de Naam Jehovah, moet Hij het Zelf zijn. De Engel des Heeren = de Engel, namelijk de Here. De Heer Zelf is de boodschapper. Jehovah is de God die Zich bekend maakt aan de mens, de Verbondsgod, de God die Zich openbaart aan de mens en met de mens in relatie of in verbond treedt. Dat is een boodschapper. Hij bedient het woord en Hij doet Zich kennen. Het woord "engel" is dus in de eerste plaats van toepassing op Christus Zelf.

Een paard spreekt altijd over koningschap. "Paard" kent een Hebreeuwse oorsprong - pharad - maar dan betekent het "muilezel". "Paard" is in het Hebreeuws "soes", 60-6-60. Een paard is dus drie zessen (60-6-60). Dat spreekt over de mens in de zin van Adam, de koning der aarde of de koning der volkeren. Het paard is de uitbeelding van het koningschap van de mens en van de Zoon des mensen. Iemand die de plaats van de Zoon des mensen wil innemen, draagt uiteraard hetzelfde nummer, bijvoorbeeld 666, en rijdt ook op een paard. In Openbaring 6 wordt eerst een ruiter op een wit paard getoond en daarna een ruiter op een rood paard. Dat is niet Christus maar het is Zijn tegenstander. Deze dingen beelden abstracte begrippen uit. In Zacharia 1 : 8 zijn ze van toepassing op Christus Zelf. Dat blijkt uit het verband. Er is een paard, wat spreekt over het koningschap van de Zoon des mensen (3 x 6, 60-6-60). Het paard is rood (edom) en dat spreekt over Adam. De Zoon des mensen is letterlijk de zoon (erfgenaam) van Adam. Een rood paard is bij uitstek de uitbeelding van de Here Jezus Christus, die zou regeren over de gehele adama (aardbodem), dus over alle mensen. We zien hier dus de Koning, de laatste erfgenaam, verschijnen. Deze Man stond met paard en al tussen het struikgewas. Mirten of mirtebomen zijn heesters. Ze kunnen enige meters hoog worden. De mirten stonden in de schaduw (betere

vertaling), dus eigenlijk in de duisternis. Er zaten kennelijk ook ruiters op die paarden. Rood is een uitbeelding van de Zoon des mensen. Wit is de kleur van de Zoon van God. Hemelsblauw, purper, scharlaken en wit komen overeen met de evangeliën Matthéüs, Markus, Lukas en Johannes. Alle zeven kleuren van de regenboog gelijk gemengd is wit en dat staat voor de Godheid. Rode en witte paarden spreken over het Koningschap van Christus in hemel en op aarde. Rode wijn spreekt over Christus in verband met Zijn mens-zijn. Witte wijn spreekt over Christus als God.

Er zijn ook bruine paarden. Bruin komt zelfs niet in de regenboog voor. Bruin is een nogal kunstmatig in elkaar gestoken kleur. Het is zeker geen hoofdkleur, maar het is een rare kleur. Bruin staat hier dan ook niet. Wat hier vertaald is met "bruin", betekent letterlijk "helder". "Saroek" is afgeleid van het werkwoord "sharak". Dat betekent "helder zijn", "schel zijn" of "fluiten" (een heldere kleur of een helder geluid). Deze paarden waren dus rood, wit en helder. Men raadt er maar naar wat dat betekent. Ik veronderstel dat er slechts rode en witte paarden waren en dat het woord "helder" slaat op het woord "rood" dat er aan vooraf gaat. Dan zijn het dus helderrode en witte paarden. Dat lijkt mij erg logisch, omdat in zo'n opsomming óf overal het woordje "en" tussen staat óf het wordt overal weggelaten. Ik heb geconstateerd dat het hier, ook in het Hebreeuws, alleen voor het laatste woord staat. De zinsbouw "rode, bruine en witte paarden" is helemaal niet Hebreeuws, maar Nederlands. Dit is een opsomming waarbij voor het laatste lid van de opsomming het woordje "en" gebruikt wordt. In het Nederlands zeggen wij: Hemelsblauw, purper en scharlaken. In de Bijbel zou het zijn: Hemelsblauw en purper en scharlaken. Dat "en" staat niet tussen rood en helder, dus ik ben geneigd te zeggen dat het helderrode en witte paarden waren.

Zacharia 1:10

10 ... Deze zijn het, die de HEERE uitgezonden heeft, om het land te doorwandelen.

Hier vinden we de Heer en Zijn dienstknechten. Als de Heer de Engel des Heeren is, dan zijn Zijn dienstknechten de andere engelen. Zij hebben het land doorzocht in Zijn opdracht en zij staan met z'n allen tussen de bosjes. Een mirte is een struik, een kleine boom. Hij groeit algemeen in Palestina. Hij groeit meestal op hellingen van heuvels, maar het is een land vol hellingen. Hij is speciaal bekend omdat hij voorkomt op de hellingen rondom Jeruzalem en op de Jordaanoever. De mirte heeft altijd groene bladeren. Een boom of plant die altijd groen blijft, is een uitbeelding van eeuwig leven. Hij is niet zozeer aan de seizoenen onderhevig, dat hij zijn

blad laat vallen ("sterft"). De mirte heeft donkergroene glimmende (= heldere) bladeren en sterk geurende witte bloemen. De plant wordt vooral gekweekt vanwege zijn geur. Sterke geuren en wit horen bij elkaar omdat het voorkomt in wierook. Wierook = lebona. "Laban", waarvan "lebona" is afgeleid, betekent "wit". Wierook is wit reukwerk. Als iets wit is, heeft het vaak een sterke, liefelijke geur. Geur spreekt over geestelijke dingen. Het kan waargenomen worden, maar niet gezien of getast worden. Een offer wordt verondersteld een liefelijke reuk den Heere te zijn. Een offer beeldt de omzetting van stoffelijke dingen in geestelijke dingen uit, van zienlijke in onzienlijke dingen. Dat gaat gepaard met reuk.

Uit deze mirten wordt olie gemaakt; een vluchtige, verdampende olie. Vandaar die sterke geur. Sterk geurende witte bloemen spreken over het leven van God. Het spreekt over reiniging, heiligmaking en het wegdoen van zonden. Het spreekt over een nieuwe schepping. Alle kleuren bij elkaar, gemeenschappelijk gemengd, zijn een nieuwe schepping (wit). Aan deze mirten groeien ook bessen. Die zijn eerst groen en worden daarna rood. Ze worden soms ook zwart, maar ik denk dat dit een afwijking is. Van groen naar rood is een gang die je in de herfst veel tegen komt. Er zijn planten waarvan de bladeren continu veranderen van groen naar rood (kerstster). Hier is de bes eerst groen en daarna rood. Appels verkleuren soms ook van groen naar rood. Groen is de kleur van de oude schepping. Denk maar aan het gras en de bladeren van de bomen. Groen betekent dat dingen klaar zijn, dat ze een rustpositie hebben bereikt. Toch leidt het uiteindelijk tot rood, want deze hele schepping leidt naar de komst van de Zoon des mensen. Rood komt dan door. Dat zie aan het eind van de zomer in de natuur. De rode bessen van deze mirte kunnen gegeten worden, maar dat wordt niet veel gedaan. De mirte wordt gekweekt om de geurende olie en de sierlijke, eivormige bladeren. Mirte komt in de Bijbel maar zes keer voor. Bijvoorbeeld in:

Nehémia 8:15, 16

- 15 En zij vonden in de wet geschreven, dat de HEERE door de hand van Mozes geboden had, dat de kinderen Israëls in loofhutten zouden wonen, op het feest in de zevende maand;
- 16 En dat zij het zouden luidbaar maken, en een stem laten doorgaan door al hun steden, en te Jeruzalem, zeggende: Gaat uit op het gebergte, en haalt takken van olijfbomen, en takken van *andere* olieachtige bomen, en takken van mirtebomen, en takken van palmbomen, en takken van *andere* dichte bomen, om loofhutten te maken, als er geschreven is.

De mirte wordt tot vandaag gebruikt voor het bouwen van loofhutten in het Jodendom en in de loelaap (loelav), de feestruiker, het boeket. Op het loofhuttenfeest neemt men ook boomtakken in de hand om er mee te zwaaien. Daar horen ook palmtakken bij. Op palmpasen, bij de "intocht" in Jeruzalem van de Here Jezus, haalde men ook takken van de bomen. Die ruiker hoort bij het loofhuttenfeest. Daarbij worden takken gebruikt, die ook gebruikt worden bij de bouw van de loofhut. In Duitsland werd, met name in het verleden, de mirte gebruikt in bruidsboeketten. Een bruidsboeket zonder mirte was niet compleet. Dat vind je in de Bijbel niet rechtstreeks, maar het loofhuttenfeest spreekt wel over de bruiloft. Het zogenaamde 1000-jarig rijk is niet anders dan de bruiloft des Lams. De mirte heeft dus wel degelijk met de bruiloft te maken. "Mirte" is in het Hebreeuws "hadas". Als het een meisje is, wordt het "Hadassah" en dat is Esther. (Esther 2 : 7) Koningin Esther, de bruid, heette "Mirte". Haar naam werd daarna Esther. Dat betekent "ik verberg mij". Als bruid was zij een beeld van het gelovig overblijfsel van Israël, maar ze zou Esther worden. Ze zou zich verbergen. Dat spreekt over de tegenwoordige bedeling. De mirte wordt dus in verband gebracht met het Messiaanse rijk en met de bruiloft.

Nehémia gaat ook over de terugkeer uit ballingschap. Loofhutten zijn hutten van lover, van boombladeren. Het feest in de zevende maand is het feest van loofhutten. De takken van de mirteboom spelen een rol in de bouw van de loofhutten. Het loofhuttenfeest is een beeld van het Messiaanse rijk ("de 1000 jaren"), van het Koninkrijk van Christus op grond van het Nieuwe Verbond. De loofhutten spreken over een toekomstig herstel en verlossing van Israël. Daarin speelt de mirte een rol. De mirte is in Zacharia dus op zijn plaats, want daar gaat het om het herstel van Israël in de toekomst.

Jesaja 41 : 19

19 Ik zal in de woestijn den cederboom, den sittimboom, en den mirteboom, en den olieachtigen boom zetten; Ik zal in de wildernis stellen den denneboom, den beuk, en den busboom te gelijk;

Het gaat hier over het toekomstige herstel van Israël, waarbij de woestijn tot een waterpoel gezet zal worden (vers 18) en het dorre land tot watertochten. Het resultaat is dat in de woestijn deze bomen zullen groeien. De mirteboom wordt genoemd in verband met het herstel van Israël, de terugkeer uit ballingschap en eigenlijk met de oprichting van het Messiaanse rijk. Daar gaat trouwens heel Jesaja over.

Jesaja 55 : 13

13 Voor een doorn zal een denneboom opgaan, voor een distel zal een mirteboom opgaan; en het zal den HEERE wezen tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden.

Dit is het meest bekende vers waar een mirteboom genoemd wordt. Hier gaat het ook over de oprichting van het eeuwige Koninkrijk van Christus op grond van het Nieuwe Verbond. In Jesaja 55 : 3 wordt dit Nieuwe Verbond "een eeuwig verbond en de gewisse weldadigheden van David" genoemd. In verband daarmee wordt genoemd dat voor een doorn een denneboom zal opgaan en voor een distel een mirteboom. Zowel een den als een mirte blijft altijd groen. Doornen en distelen zijn een beschrijving van een gevallen wereld, die ligt in de macht der zonde en in de macht van satan. De denneboom en de mirteboom beschrijven een wereld die hersteld en verlost is. Verder wordt de mirte **zie zijlijn 5** alleen nog genoemd in Zacharia 1 : 8, 10 en 11, maar dat is drie keer hetzelfde. Daar staat de Man op een rood paard tussen de mirten.

Zacharia 1 : 9-11

- 9 En Ik zeide; Mijn Heere! wat zijn deze? Toen zeide tot mij de Engel, Die met mij sprak: Ik zal u tonen, wat deze zijn.
10 Toen antwoordde de Man, Die tussen de mirten stond, en zeide: Deze zijn het, die de HEERE uitgezonden heeft, om het land te doorwandelen.
11 En zij antwoordden den Engel des HEEREN, Die tussen de mirten stond, en zeiden: Wij hebben het land doorwandeld, en ziet, het ganse land zit en het is stil.

Wat is dat met die paarden en ruiters tussen de mirten? In vers 11 wordt verslag uitgebracht van het doorzoeken van het land. Hier blijkt voor het eerst dat deze Man inderdaad de Engel des Heeren is. Het is Christus, de Zoon des mensen. Het ganse land zit. Het is stil. Er gebeurt niets. Er wordt helemaal geen Koninkrijk opgericht. Anders gezegd: Er wordt helemaal geen tempel gebouwd. De tempelbouw lag in die dagen al zestien jaar stil. We zijn hier op een punt in de geschiedenis aangekomen, waar de ontwikkeling of het herstel van Israël tot stilstand is gekomen.

Zacharia 1 : 12

- 12 Toen antwoordde de Engel des HEEREN, en zeide: HEERE der heirscharen! hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem, en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt, deze 70 jaren?

De "Heere der heirscharen" riep op tot bekering in vers 3. Het begrip ontferming vinden we bijvoorbeeld in Jesaja 54 en in Hoséa. Ontferming is een eigenschap van de Heer Zelf. Die zou zich over Israël ontfermen. Hij is met innerlijke ontferming bewogen. Die ontferming spreekt altijd over het in werking treden van het Nieuwe Verbond der genade. Hoe lang duurt het eigenlijk nog voordat er ontferming komt? Men heeft zestien jaar achter de rug waarin de tempel niet gebouwd werd. Hoe lang duurt het voordat Israël hersteld wordt? Gram = toornig. Deze 70 jaren zijn de achterliggende jaren van verwoesting, van braakligging van het land.

Zacharia 1 : 13

- 13 En de HEERE antwoordde den Engel, Die met mij sprak, goede woorden, troostelijke woorden.

Dat is leuk, want ontferming komt van de Messias, maar troost komt ook van de Messias. "Troost, troost Mijn volk". (Jesaja 40 : 1) In Lukas 2 : 25 is

de vertroosting Israëls niemand anders dan de Here Jezus Zelf. Eigenlijk is het Hebreeuwse woord voor "trooster", "nachim" of "nahum", een titel van de Messias. Hij is de werkelijke trooster. Goede woorden, troostrijke woorden en ontferming komen van de Messias.

Zacharia 1 : 14-16

- 14 En de Engel, Die met mij sprak, zeide tot mij: Roep uit, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik ijver over Jeruzalem en over Sion met een groten ijver.
- 15 En Ik ben met een zeer groten toorn vertoornd tegen die geruste heidenen; want Ik was een weinig toornig, maar zij hebben ten kwade geholpen.
- 16 Daarom zegt de HEERE alzo: Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met ontfermingen; Mijn huis zal daarin gebouwd worden, spreekt de HEERE der heirscharen, en het richtsnoer zal over Jeruzalem uitgestrekt worden.

Het is Jeruzalem, namelijk Sion. Sion wijst altijd naar de troon van David. Sion is de berg in Jeruzalem waar de troon van David stond. Daarom wordt de naam Sion gebruikt voor het Jeruzalem van het Nieuwe Verbond, waar de tronen des gerichts zullen staan en waar Christus op de troon zal zitten. Het gaat er hier om of dat huis gebouwd zal worden. De Heer zegt dat dit inderdaad gebeuren zal. De 70 jaren zijn om en dus ook de tijd van de toorn. Die heidenen hebben hun lol gehad. In de toekomst zal dat weer zo gebeuren. Dat het huis van de Heer in Jeruzalem gebouwd zal worden, betekent niet alleen dat Zijn tempel letterlijk herbouwd zal worden, maar ook dat het huis Israëls daarin gebouwd zal worden. Israël zal hersteld worden in het land. Het richtsnoer wordt bij de bouw gebruikt. Jeruzalem en de tempel zullen dus herbouwd worden.

Zacharia 1 : 17

- 17 Roep nog, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijn steden zullen nog uitgespreid worden vanwege het goede; want de HEERE zal Sion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.

Dit eerste visioen spreekt in heel algemene termen over het toekomstige herstel van Israël en daarmee over de oprichting van het Koninkrijk van de Messias over Israël. De Heere der heirscharen is de Heere der menigten. Hij is Heer van alle volkeren, want de Heer is niet een God van Joden alleen, maar ook van de heidenen. (Romeinen 3 : 29)

Met het uitspreiden van steden wordt de bouw of herbouw ervan bedoeld. Het goede spreekt over alle dingen van het Nieuwe Verbond, zoals genade en barmhartigheid. Het is wat de Heer zou geven, ook aan Israël, wanneer het tot geloof zou komen. Jehovah zal troosten en verkiezen. Troosten is een oudtestamenteel begrip dat altijd heeft te maken met de Messias. Het woord "Trooster" is één van de titels die aan de beloofde Christus zou toekomen. Na de geboorte van de Here Jezus in Bethlehem wordt Hij ook aangeduid als de vertroosting Israëls. (Lukas 2 : 25). De Trooster van Israël is de Messias. Troosten is bemoedigen, herstellen, ondersteunen en eventueel herbouwen of bekrachtigen.

Sion is een van de synoniemen voor Jeruzalem. De namen Sion en Jeruzalem worden soms door elkaar gebruikt in de Bijbel. Toch is het niet helemaal hetzelfde. Sion is het deel van Jeruzalem waar de troon van David stond. Jeruzalem werd verondersteld op zeven bergen (heuvels) gebouwd te zijn. Twee daarvan zijn heel bekend, namelijk Sion en Moria. Op Sion stond het huis van de koning. Op Moria stond het huis des Heeren, de tempel. Soms wordt over Jeruzalem gesproken door een berg aan te duiden. Men noemt een deel voor het geheel. Dan wordt nooit gekozen voor Moria, maar altijd voor Sion. Het duidt dan altijd op het Jeruzalem waarin de troon van David staat. Anders wordt Sion niet genoemd. Begrippen als "de dochter Sions" en "de Zionistische verwachting" houden verband met de komst van de Messias, de Zone Davids die zou zitten op de troon van David in Jeruzalem. Omdat het speciaal gaat om dat Jeruzalem waar die troon staat en waar de Christus zal regeren, wordt dat Jeruzalem aangeduid met de naam van deze berg, waarop de troon stond en misschien ook zal staan. Als Sion wordt uitgespreid, kom je bij Jeruzalem, maar als Jeruzalem wordt uitgebreid, kom je terecht bij heel Israël. In Openbaring 21 : 10 is Jeruzalem de gehele schepping. De plaats van de troon, de positie die de koning inneemt, heet Sion. Hier wordt verwezen naar het Messiaanse rijk en we weten dus meteen wanneer deze profetie vervuld wordt.

Het woordje "nog" suggereert dat dit alles voor de tweede keer gebeurt. De eerste keer dat Israël gebouwd en getroost werd, was bij de uittocht uit Egypte en/of bij de oprichting van de dynastie van David, het Davidische koningshuis. Israël werd in het verleden ooit verkozen. Dat heeft alles te maken met de uittocht uit Egypte. De Heer zegt hier dat Hij het alsnog zal doen. Hij zal Sion alsnog troosten en Jeruzalem alsnog verkiezen, namelijk in tweede instantie. De eerste keer was onder het Oude Verbond, hetgeen van meet af aan een tijdelijke zaak was. In de toekomst zal het zijn onder het Nieuwe Verbond. Al die mirten spreken daarover. Die spreken over het loofhuttenfeest dat een type is van het

Messiaanse rijk. Al deze dingen wijzen naar die toekomst van Israël. De laatste woorden van dit eerste visioen zijn vergelijkbaar met:

Zacharia 2:12

12 Dan zal de HEERE Juda erven voor Zijn deel, in het heilige land, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.

De Heer zal Jeruzalem alsnog, in tweede instantie, verkiezen. De verkiezing van Jeruzalem is niet hetzelfde als de verkiezing van de kerk. Er zijn nog steeds veel mensen die geloven dat al die profetieën over Israël vervuld werden of worden in de kerk of in de gemeente. Zij zeggen dat de profetieën over het Nieuwe Verbond en het herstel van Israël vervuld zijn op de pinksterdag, bij de oprichting van de kerk. Dat is een wat inconsequente redenering, want even later blijkt dan dat Abraham ook al lid was van de kerk. Abraham leefde echter vóór de pinksterdag. Als er staat dat de Heer Jeruzalem nog zal verkiezen, gaat het in de eerste plaats over datzelfde Jeruzalem. "Mijn steden zullen alsnog gebouwd worden" slaat letterlijk op diezelfde steden. Dat neemt niet weg dat er ook een diepere, geestelijke waarheid in zit. Het gaat er juist om dat de herbouw van de tempel in de dagen van Zacharia en de herbouw van Jeruzalem daarna, de aanleiding is voor deze profetieën over een herstel van Israël en zelfs van de tempel, in de toekomst. Daarop wordt gezinspeeld in deze korte visioenen die elkaar opvolgen.

Het tweede visioen

Zacharia 1:18

18 En ik hief mijn ogen op, en zag; en ziet, er waren vier hoornen.

Er staat niet bij waar die hoornen aan zaten. Dikwijls wordt meteen gedacht aan de altaren die Israël kende, waar op de hoeken hoornen zaten. Een altaar had vier hoeken en dus vier hoornen. Er staat echter niet dat Zacharia een altaar zag. Hij zag vier hoornen. Aan het brandofferaltaar zaten vier hoornen, naar de vier hoeken oftewel naar de vier windrichtingen. Men spreekt over de vier hoeken der aarde. Het woord "hoek" betekent in het Hebreeuws "een bepaalde richting". Vier hoornen op de hoeken van een altaar staan altijd naar vier windrichtingen. Het is niet nodig om deze vier hoornen in verband te brengen met een altaar, want het is duidelijk dat deze vier hoornen wijzen over de gehele aarde. Daar komt bij dat het getal 4 altijd die betekenis heeft. Vier is de aan-

duiding van deze vergankelijke, stoffelijke, oude wereld. Daarom zijn er vier windrichtingen. Vijf staat voor de geestelijke, onzienlijke, eeuwige dingen. De vier hoornen wijzen naar de vier hoeken der aarde en ze hebben iets te maken met de volkeren der aarde.

Zacharia 1:19

19 En ik zeide tot den Engel, Die met mij sprak: Wat zijn deze? En Hij zeide tot mij: Dat zijn de hoornen, welke Juda, Israël en Jeruzalem verstrooid hebben.

Deze hoornen verstrooiden Juda, Israël en Jeruzalem. De hoornen zijn de volkeren der aarde van alle kanten, de heidenen die verantwoordelijk zijn voor de verstrooiing van Israël (naar de mens gesproken). De ballingschap van Israël werd tot stand gebracht via de volkeren, via de koningen der aarde. Vier spreekt over de gehele aarde en wijst in alle richtingen. In Daniël is een hoorn de uitbeelding van koningschap, een koninkrijk danwel een koning. Een hoorn is de uitdrukking van macht. Vier hoornen zijn óf vier koninkrijken óf het zijn alle koninkrijken der aarde.

Zacharia 1:19

19 ... Dat zijn de hoornen, welke Juda, Israël en Jeruzalem verstrooid hebben.

In -586 werd Jeruzalem verstrooid en verwoest. In -606 begon Juda, het 2-stammenrijk, verstrooid te worden. Dit was het eerste jaar van Nebukadnezar. In -722 v. Chr. werd het 10-stammenrijk al verstrooid. De naam Israël wordt in de Bijbel van oudsher meegegeven aan het 10-stammenrijk. Bij afwezigheid van de 10 stammen wordt de naam Israël wel eens toegepast op de Joden, maar meer niet als wel. Israël is namelijk een titel die toekomt aan de eerstgeborene uit de stammen van Israël en die bevindt zich te midden van de 10 stammen! Het 2-stammenrijk (de Joden), en niet het 10-stammenrijk, werd afgesplitst van Israël. De 10 stammen blijven Israël en de 2 stammen splitsen zich af onder Rehabeam. De titel Israël gaat dus in eerste instantie mee met het 10-stammenrijk. Het 10-stammenrijk begon verstrooid te worden in -722. Dat is meer dan honderd jaar vóórdat de Joden verstrooid werden.

Er is nog een verschil. De verstrooiing van Juda, het 2-stammenrijk, en de verwoesting van Jeruzalem, gebeurden beide door het Babylonische rijk van Nebukadnezar. Zar of sar = vorst = tsaar. Israël, het 10-stammenrijk, ging in ballingschap naar Assyrië. Dat was vóór de tijd van Nebukadnezar,

die met de 10 stammen dan ook niets te maken had. Het 10-stammenrijk is nog steeds verstrooid. De verstrooiing van het 2-stammenrijk duurde voort tot in de dagen van het Medo-Perzische rijk. Zacharia leefde in de dagen van het Medo-Perzische rijk, zodat we al drie rijken hebben die verantwoordelijk zijn voor de verstrooiing van Jeruzalem, Juda en Israël. Als we het 10-stammenrijk meerekenen tot op vandaag, komt er het Romeinse rijk er ook nog bij. Dat zijn er dus toch vier:

het Assyrische wereldrijk:	de tien stammen in ballingschap
het Babylonische wereldrijk:	de twee stammen in ballingschap en Jeruzalem verwoest
het Medo-Perzische rijk:	(een deel van) Juda keerde terug, maar een ander deel van Israël bleef in ballingschap
het Romeinse rijk:	de tien stammen zijn nog steeds in ballingschap

Als je de naam Israël wilt toepassen op het 2-stammenrijk, houd ik er toch vier. Ik kom altijd aan vier of meer:

het Babylonische rijk:	het Medo-Perzische rijk
het Griekse rijk:	het Romeinse rijk

Zacharia 1 : 20

20 En de HEERE toonde mij vier smeden.

Of het smeden waren weet ik niet, maar de vertalers moesten natuurlijk wat invullen. Het woord dat hier gebruikt wordt heeft een vrij algemene betekenis, zoiets als ambachtslui. Het wordt o.a. vertaald met smid, timmerman, ploeger, graveerder en werkman. Men vult wat in aan de hand van de context. Het zijn dus handwerkmannen die de hoornen zullen bewerken. Ze vertalen het hier met smeden, want ze gaan er vanuit dat deze hoornen staan voor de heidense koningen. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat deze hoornen van ijzer zijn. Waar ze in de Bijbel genoemd worden en er gezegd wordt waarvan ze gemaakt zijn, zijn ze van ijzer (ijzeren tanden of ijzeren hoornen). Het is het Hebreeuwse woord karas of charas en dat is ons woord kras. Het betekent graven, zagen in iets, met beitels of gutsen bewerken of zelfs ploegen (de aarde bewerken). Het is het vorm (model) geven aan de materie.

Zacharia 1 : 21

21 Toen zeide ik: Wat komen die maken? En Hij sprak, zeggende: Dat zijn de hoornen, die Juda verstrooid hebben,

zodat niemand zijn hoofd ophief; maar deze zijn gekomen om die te verschrikken, om de hoornen der heidenen neder te werpen, welke den hoorn verheven hebben tegen het land van Juda, om dat te verstrooien.

De smeden zijn gekomen om de hoornen, de koningen der heidenen, neder te werpen. De betekenis van dit tweede visioen is dat er machten zullen komen die deze heidense machten of koninkrijken zullen vernederen, opdat er een eind zou komen aan de verstrooiing van Juda. Zoals de hoornen staan voor de wereldrijken in het algemeen, staan die vier smeden voor een rijk dat daarvoor in de plaats komt. Aangezien zo'n smid, zo'n "charas", een ambachtsman is die gestalte geeft aan de materie, een formeerder, moet het natuurlijk de Schepper Zelf zijn. Het is de Heer van Israël die er zorg voor zal dragen dat Israël terugverzameld zal worden uit de ballingschap. Hij zal de koningen der aarde vernederen.

Het zijn vier hoornen omdat de Here Jezus ons altijd in vier belangrijke hoedanigheden wordt voorgesteld. Dat gebeurt bijvoorbeeld in het N.T. in de evangeliën. Vier evangelisten bespreken alle vier een verschillend aspect van de persoon en het werk van de Here Jezus. Hij is zowel de Koning van het Koninkrijk der hemelen (Matthéüs), de Dienstknecht (Markus), de Zoon des mensen (Lukas), als God (Johannes). Hoewel er een tegenstelling is tussen een koning en een dienstknecht, is het allebei van toepassing op de Heer. Hij is de Knecht des Heeren en aan de andere kant de Koning der koningen. Wat bij ons een tegenstelling is, is dat bij Hem kennelijk niet. Hij verenigt al deze facetten in Zichzelf. Diezelfde vier zien we ook in de cherubs (= cherubim) in Ezechiël 1 en 10 en in Openbaring 4. Cherubs zijn levende wezens met vier verschillende aangezichten. Ze hebben vier "uiterlijken", vier verschillende hoedanigheden naar buiten toe. Ze zijn uitbeeldingen van de Here Jezus Christus, de Messias. De vier hoornen worden vernederd, verschrikt of nedergeworpen door deze vier smeden. Die komen overeen met de vier cherubs uit Ezechiël 1 en 10, Openbaring en ik denk zelfs Exodus. Het zijn uitbeeldingen van de vier hoedanigheden van de Here Jezus, op grond waarvan Hij de enige rechtmatige erfgenaam is van de troon, niet alleen over Israël, maar over alle volken, over de gehele aarde. Hij is de Koning van het Koninkrijk der hemelen. Hij is Gods Dienstknecht en daarom is Hij Degene aan wie de aarde wordt onderworpen. Bovendien is Hij de Mens, de Zoon des mensen, de enige rechtmatige Erfgenaam van Adam. Ook op die grond worden Hem alle dingen onderworpen. Bovendien is Hij God. Het betekent dat alle dingen aan Hem zullen worden onderworpen. Hier worden dus vier smeden genoemd, terwijl het er om Eén gaat.

De vier hoornen beelden uiteindelijk ook maar één wereldrijk uit, dat zich verspreidt over de gehele aarde. Het is het rijk van de allerlaatste hoorn uit Daniël, het rijk van verenigde volkeren dat in de toekomst geregeerd zal worden vanuit Babel. Het gaat hier dus om het "rijk der heidenen" en het Rijk van Christus. Deze hoornen mogen dan sterk zijn, maar ze zullen vernederd of verschrikt worden door de Here Jezus. Dat verklaart vervolgens waarom in vers 20 en 21 niet meer gesproken wordt over Israël en Jeruzalem, maar alleen over Juda. De vier hoornen worden genoemd in verband met Jeruzalem, Israël en Juda. De vier smeden worden alleen genoemd in verband met Juda, omdat zij de Here Jezus Zelf voorstellen. Hij is de Leeuw uit de stam van Juda. Het herstel van Israël begint bij Juda. Hier wordt gesproken over de onderwerping van alle heidense volkeren. Dat begint met de verlossing van Juda, het 2-stammenrijk.

De vier hoornen hadden zich verheven tegen het land van Juda, om dat te verstrooien. Ze worden vernederd, want ze hadden zichzelf verheven. Ze worden nedergeroepen opdat Juda terugverzameld zou worden. Voor de tijdgenoten van Zacharia is dat een logische conclusie. In die dagen ging het juist om de terugkeer uit de verstrooiing (= de diaspora, de ballingschap). Dit hangt ook samen met de toestemming die men kreeg om terug te keren naar Jeruzalem om de stad te bouwen. Daarna trad er een vertraging op van zestien jaar, omdat het door toedoen van heidense volkeren niet mogelijk bleek het werk aan de tempel voort te zetten. In het begin van de profetieën van Zacharia wordt er over gesproken dat die heidense volkeren die macht niet zullen houden, maar dat zij vernederd zullen worden. Hoewel ze in de dagen van Zacharia en Ezra de bouw van de tempel tegenhouden, zal er zeker een tijd komen waarin die heidense volkeren vernederd zullen worden. Israël zal dan verzameld worden en de tempel zal ook weer herbouwd worden. De vier hoornen zijn de heidenen; de vier smeden zijn Christus. De hoornen zullen teniet gedaan worden en plaatsmaken voor de Hoorn der zaligheid. (Lukas 1 : 69)

3. Zacharia 2

Het derde visioen

Zacharia 2:1-13

- 1 Wederom hief ik mijn ogen op, en ik zag; en ziet, er was een man, en in zijn hand was een meetsnoer.
- 2 En ik zeide: Waar gaat gij henen? En hij zeide tot mij: Om Jeruzalem te meten; om te zien, hoe groot haar breedte, en hoe groot haar lengte wezen zal.

- 3 En ziet, de Engel, Die met mij sprak, ging uit; en een andere Engel ging uit, hem tegemoet.
- 4 En hij zeide tot hem: Loop, spreek dezen jongeling aan, zeggende: Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden, vanwege de veelheid der mensen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal.
- 5 En Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige muur rondom; en Ik zal tot heerlijkheid wezen in het midden van haar.
- 6 Hui, hui, vliedt toch uit het Noorderland, spreekt de HEERE; want Ik heb ulieden uitgebreid naar de vier winden des hemels, spreekt de HEERE.
- 7 Hui, Sion! ontkomt gij, die woont bij de dochter van Babel!
- 8 Want zo zegt de HEERE der heirscharen: Naar de heerlijkheid over u, heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan.
- 9 Want ziet, Ik zal Mijn hand over henlieden bewegen, en zij zullen hunnen knechten een roof wezen. Alzo zult gijlieden weten, dat de HEERE der heirscharen mij gezonden heeft.
- 10 Juich en verblijd u, gij dochter Sions; want zie, Ik kom, en Ik zal in het midden van u wonen, spreekt de HEERE.
- 11 En vele heidenen zullen te dien dage den HEERE toegevoegd worden, en zij zullen Mij tot een volk wezen; en Ik zal in het midden van u wonen; en gij zult weten, dat de HEERE der heirscharen mij tot u gezonden heeft.
- 12 Dan zal de HEERE Juda erven voor Zijn deel, in het heilige land, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.
- 13 Zwijg, alle vlees, voor het aangezicht des HEEREN! want Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning.

Dit is een wat uitgebreidere profetie die begint met een visioen, maar dan overgaat in een regelrechte profetie over de toekomst van Israël en de toekomst van de Heer in verband met Israël.

Zacharia 2:1,2

- 1 Wederom hief ik mijn ogen op, en ik zag; en ziet, er was een man, en in zijn hand was een meetsnoer.
- 2 En ik zeide: Waar gaat gij henen? En hij zeide tot mij: Om Jeruzalem te meten; om te zien, hoe groot haar breedte, en hoe groot haar lengte wezen zal.

De gedachte is dat er nog helemaal geen Jeruzalem is, maar dat het gebouwd zal worden. Jeruzalem wordt uitgezet. Er wordt uitgemeten waar dat Jeruzalem zou moeten komen. Dat komt overeen met Zacharia 1 : 17. Hier in Zacharia 2 wordt gezegd dat Jeruzalem gebouwd zal worden. Het meetsnoer dient om het bouwwerk volgens het gemaakte plan uit te zetten. In Openbaring wordt later op hetzelfde verschijnsel teruggekomen en dan wordt er een geestelijke toepassing aan gegeven. Daar begint het meten van Jeruzalem bij de tempel. Het meten heeft zowel te maken met het bouwen als met het gereedkomen van een bouwwerk. Het opmeten gebeurt namelijk ook voor het bepalen van het eigendomsrecht. In Openbaring 11 wordt de tempel niet gemeten opdat hij gebouwd zal worden, want hij is al (compleet) gebouwd, maar om hem zo te kunnen registreren. Jeruzalem wordt gemeten in verband met de bouw, maar ook in verband met het eigendomsrecht. Een van de problemen in de dagen van Zacharia was van wie de stad was en wie er zeggenschap over had. Kores de Pers zei dat ze de tempel mochten herbouwen, maar daar kwam niets van terecht omdat anderen dat bestreden. Enige jaren verder geeft Darius I Histaspes opnieuw toestemming aan de Joden om de tempel te bouwen. De tempelbouw en de toestemming daarvoor geven dan aanleiding voor een profetie over de herbouw van Jeruzalem. Jeruzalem zal gemeten worden en gebouwd, want dat was in de dagen van Zacharia nog niet gebeurd.

Uit de boeken Ezra en Nehémia blijkt dat wel degelijk delen van Jeruzalem gebouwd werden, maar het bouwen van huizen is niet hetzelfde als het bouwen van een stad. Een stad wordt gebouwd door het bouwen van een muur met poorten. Er hoeven niet eens huizen te zijn. Als er een muur staat met een poort erin, dan heb je een stad. Als er alleen maar huizen staan, heb je geen stad, maar een dorp. Toen Nehémia toestemming kreeg om Jeruzalem te bouwen, stonden er wel huizen, maar de poorten en de muur waren er niet. In Nehémia 1-3 wordt niet verteld over de herbouw van de huizen van Jeruzalem, maar over de herbouw van de stad en dus van de muur met zijn twaalf poorten. Daar gaat het hier ook om. Hier is de stad nog niet herbouwd. Er wordt alleen gebouwd aan de tempel. Toch wordt er gezegd dat Jeruzalem gebouwd zal worden. Dat zou enige jaren later ook inderdaad gebeuren. Deze profetie gaat daar ver bovenuit en spreekt over dagen die zelfs nu nog toekomst zijn.

Jeruzalem zal gebouwd worden, maar Jeruzalem is nog niet eens verwoest. In Zacharia 14 staat dat Jeruzalem nog verwoest zal worden in de toekomst. Dat werd gezegd op een tijdstip dat Jeruzalem nog niet eens gebouwd was. Toen werd gezegd dat Jeruzalem verwoest zou worden en daarna zou het alsnog gebouwd worden, in tweede instantie.

Het meetsnoer veronderstelt dat er een plan gemaakt is. Zo is het ook. Alle dingen in verband met het herstel van Israël, de herbouw van de tempel en de herbouw van Jeruzalem, gebeuren volgens het plan dat God niet alleen gemaakt heeft, maar zelfs ook van tevoren heeft gepubliceerd. Wij zouden niet weten dat het in Gods plan past, als Hij dat plan niet eerst bekend gemaakt had. Hier wordt gemeten opdat alles in overeenstemming zou zijn met het gemaakte bestek.

Zacharia 2:3,4

- 3 En ziet, de Engel, Die met mij sprak, ging uit; en een andere Engel ging uit, hem tegemoet.
- 4 En hij zeide tot hem: Loop, spreek dezen jongeling aan, zeggende: Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden, vanwege de veelheid der mensen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal.

Zacharia was nog niet zo oud. Het eigenaardige is dat die mededeling niet direct door de Engel wordt gedaan. De Engel vertelt het eerst aan een andere engel, die opdracht krijgt het aan Zacharia te vertellen. Het gaat via een omweg. Dat kan betekenen dat deze profetieën niet onmiddellijk vervuld zullen worden, maar met een omweg, nadat er eerst een Engel gekomen is bijvoorbeeld. Die Engel zou dan de Heer Zelf zijn, bij Zijn eerste komst. Wij weten dat de uiteindelijke herbouw van Jeruzalem nog toekomst zou zijn. Dat Jeruzalem dorpsgewijze bewoond zal worden, betekent niet dat Jeruzalem onderverdeeld is in dorpen, maar dat het als dorp wordt bewoond: wijd. Het kenmerk van een stad is dat de huizen boven op elkaar staan. Jeruzalem is nog nooit dorpsgewijze bewoond. Toen Jeruzalem herbouwd werd in de dagen van Ezra en (later) Nehémia, werd het gebouwd als stad. De huizen stonden op elkaar met smalle straatjes ertussen. Jeruzalem werd dus niet als dorp bewoond, maar als stad. Dat betekent dat deze profetie nog niet vervuld is.

De herbouw in de dagen van Nehémia was uitdrukkelijk de herbouw van de stad met de muur er om heen. Wij weten uit de profetieën van Ezechiël dat Israël, en daarmee ook Jeruzalem, niet herbouwd zal worden als stad met een muur er om heen, maar zonder enige verdedigingswerken en zelfs zonder leger. In die dagen zal de oorlog niet meer geleerd worden. (Jesaja 2 : 4) Er is bovendien geen scheiding der volkeren meer, omdat ze alle geregeerd worden door Eén en Dezelfde Koning. Dat is nog nooit gebeurd, maar dat zal gebeuren in "de 1000 jaren". Dat gebeurt in het herstel van Jeruzalem na of ter gelegenheid van de komst van Christus. Ik spreek nu over de 33 jaren die passeren tussen de wederkomst van

Christus op de Olijfberg aan Israël volgens Zacharia 14 en het begin van de 1000 jaren. Ook in de 1000 jaren zelf wordt Jeruzalem dorpsgewijze bewoond; niet als stad met verdedigingswerken, maar vrij en open "vanwege de veelheid der mensen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal". (vers 4) Het wordt een agrarische gemeenschap, maar het heet Jeruzalem. Uit de beschrijving in Ezechiël over de verdeling van het land onder de stammen van Israël, blijkt dat Jeruzalem ook vele malen groter zal zijn dan nu. Het is een heel groot stuk land. Als daar geen miljoenen mensen hoeven te wonen, kan het best op de wijze van het platteland bewoond worden. Dan kan het land zo verdeeld worden dat elk gezin of elke familie zijn eigen plaats, boerderij of landgoed heeft. Dit is nog nooit gebeurd en dus nog steeds toekomst. In die tijd zullen er mensen en dieren wonen in Jeruzalem, maar Jeruzalem zal er dan heel anders uitzien dan het Jeruzalem dat uit de geschiedenis gekend wordt, want Jeruzalem zal op de wijze van een dorp bewoond worden. (vers 4)

Zacharia 2:5

5 En Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige muur rondom; en Ik zal tot heerlijkheid wezen in het midden van haar.

Er wordt geen muur gebouwd om Jeruzalem, want de muur om Jeruzalem is de Heer, Jehovah Zelf. De Heer zal de bescherming van Jeruzalem zijn, maar Hij zal ook in het midden van haar wonen. Hij is het Begin en het Einde, maar Hij is ook het Binnenste en het Buitenste. Hij is in het centrum en Hij is hun bescherming rondom. In de dagen van Israël in de woestijn was de Heer ook als vuur in het midden van hen. 's Nachts was de wolkkolom een vuurkolom. Er kan dus ook wel letterlijk een vurige muur rondom zijn. Het gaat echter om het principe dat er geen muur met mensenhanden gebouwd wordt, maar dat de Heer Zelf de ommuring en dus de bescherming van Jeruzalem is. Dit is in het verleden nog nooit vervuld. Jeruzalem heeft nog steeds muren om de stad. Vuur is een type van de Geest. Je kunt dus ook zeggen dat zij via de geestelijke dingen, via de geesten, beschermd zullen worden. Hoewel het naar de mens gesproken niet zo was, bleek er in de praktijk een muur van geesten (engelen) om de stad te zijn.

Zacharia 2:6

6 Hui, hui, vliedt toch uit het Noorderland, spreekt de HEERE; want Ik heb ulieden uitgebreid naar de vier winden des hemels, spreekt de HEERE.

"Hui" wordt gebruikt om hen op te jagen. Israël wordt opgeroepen te

vluchten. Israël was verstrooid in Babel en omgeving en zou daaruit moeten terugkeren. De Babylonische ballingschap was overgegaan in de Medo-Perzische ballingschap, omdat de Meden en Perzen Babel veroverd hadden. Het was dezelfde ballingschap.

Zacharia 2:7

7 Hui, Sion! ontkomt gij, die woont *bij* de dochter van Babel!

De dochter Sions (vers 10) zou moeten weggaan uit Babel en afscheid nemen van de dochter van Babel. De dochter Sions is het volk Israël, dat geregeerd zou moeten worden vanaf (de berg) Sion. De dochter van Babel is het volk van Babel, geregeerd vanuit Babel. Die twee zouden weer van elkaar moeten scheiden. Vers 6 is echter een vreemd vers tussendoor. De Joden waren naar het oosten gegaan, naar Babel, en nu staat er dat ze uit het noorderland moeten vluchten. De Heer zegt dat dit zo is, omdat Hij hen naar de vier winden des hemels heeft uitgebreid. Dat is nog sterker. Ze zijn in ballingschap in het oosten; ze moeten terugkeren uit het noorden; en als verklaring zegt de Heer dat ze overal zijn: in het oosten, in het noorden, in het zuiden en in het westen. Daarna gaat het in vers 7 weer verder over Babel. Als vers 6 er niet tussen stond, zou het niet gemist worden. Het staat er echter wel en vers 6 is zelfs bepalend voor de toepassing van deze profetie. Het terugkeren uit Babel gebeurde letterlijk in die dagen. Terugkeren uit het noorderland was echter moeilijk, omdat ze daarheen toen niet waren verdreven en zeker niet naar de vier windrichtingen. Dat betekent dat deze profetie over de terugkeer uit de verstrooiing om Jeruzalem dorpsgewijze te bewonen (zonder muur), in het verleden niet vervuld kan zijn. Hij kan pas vervuld worden nadat het volk eerst verstrooid is onder alle volken. Dat is de situatie in onze dagen.

Ze moeten speciaal vanuit het noorden vluchten. Wie op een atlas een rechte lijn trekt vanuit Jeruzalem naar het noorden, weet precies wat het noorderland is. Op dezelfde lengtegraad als Jeruzalem ligt Moskou. Het noorderland is dus in ieder geval Rusland. Dat is het trouwens veel vaker in de Bijbel. In Joël 2 : 20 gaat het over "dien van het noorden". Dat is een legermacht die Jeruzalem en zelfs heel Palestina zal verwoesten. Bij een vergelijk van de profetie van Joël met Ezechiël 38 en 39 (38 : 6, 15; 39 : 2) blijkt dat "de zijden van het noorden" genoemd worden in verband met de namen Ros (Rus, hoofd), Mesech (Moskou) en Tubal (Tobolsk). Dat zal in de toekomst de grote vijand van Israël zijn. Tegelijk is het de plaats waar tot voor kort het merendeel van de Joden (wereldwijd) woonde. Misschien is dat nu niet meer zo omdat vele Russische Joden de com-

munistische landen verlaten hebben en inmiddels in Palestina wonen. Dat zijn er trouwens ook niet zo veel. Tot voor kort woonden in New York al meer Joden dan in de Joodse staat. Het is dus wat overdreven om te spreken over het Jodendom en daarbij te denken aan de staat Israël. Het merendeel van de Joden is dan ook niet Zionistisch. Ze zullen niet onsympathiek staan tegenover het idee van een Joodse staat, maar daarom zijn ze nog niet echt Zionistisch. Als ze dat echt zouden zijn, emigreerden ze wel naar Palestina!

Rusland wordt uitdrukkelijk genoemd in Ezechiël 38 en 39. Het zijn twee hoofdstukken omdat twee keer bijna hetzelfde gebeurt; een keer in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël en een keer na jaren van vele geslachten. (Joël 2 : 2) Na de 1000 jaren zullen ze weer optrekken tegen Sion (Jeruzalem), tegen de Here Jezus Christus die daar nog steeds regeert. Ook dan zullen ze verslagen worden. Beide keren worden apart vermeld in Ezechiël 38 en 39. Als er verder niets bij staat, duidt "het noorden" dus altijd op Rusland, in ieder geval als het over de toekomst gaat. Deze uitdrukking werd in het verleden wel toegepast op het Assyrische rijk, maar via de profetie over Assyrië uit het verleden gaat de profetie verder over een ander, nog noordelijker rijk uit de toekomst: de Russen. Als hier staat dat ze moeten vluchten uit het noorderland, betekent het dat ze met name vanuit Rusland zullen teruggebracht worden. De terugverzameling van Israël door de Heer, gebeurt nadat diezelfde volkeren uit het noorden eerst de ongelovige Joodse staat vernietigd hebben. (Zacharia 14) Jeruzalem zal verwoest en dorpsgewijze herbouwd worden. Pas daarna moeten ze vluchten uit het noorderland. Nadat de Russen verslagen zijn, zullen de Joden kunnen vluchten uit datzelfde Rusland. Het lijkt mij duidelijk dat daar een samenhang in zit. Daarna staat er in Zacharia 2 : 7 dat Sion zou moeten ontkomen uit Babel. Daarmee zijn precies de twee grote machten uit de eindtijd genoemd. Rusland en Babel zijn de twee machten die dan een belangrijke rol spelen. Rusland eerst, omdat dat de grote vijand van Israël is. Rusland zal verslagen worden aan het einde van de 70-ste week. Het is het eerste volk dat (dan) op de bergen van Israël verslagen wordt. Babel **zie zijlijn 6** krijgt daarna de macht pas goed in handen doordat de Russen dan weinig meer te vertellen hebben. Dat is het herstelde Griekse rijk, beheerst vanuit het herstelde Babylon.

Rusland en de Arabische wereld zijn dus de twee grote vijanden van Israël in de toekomst. Eerst zal Rusland proberen de Joodse staat te vernietigen. Dat lukt hen, maar vervolgens worden ook de Russen verslagen in verband met de wederkomst van Christus. 33 jaar later zal ook Babel verslagen worden. Het is eigenlijk een strijd tussen Rusland en de Arabische wereld, die zich over het hoofd van de Joodse natie afspeelt.

Israël zal een verbond hebben met de Arabische wereld. Als de Russen Israël aanvallen, blijkt dat verbond met de Arabische wereld niets meer waard te zijn. In Daniël 9 : 26, 27 staat dat "de velen" een verbond (van een week) zouden hebben met een vorst die komen zal. Die vorst is de koning van Babel. In het midden van de week zal het verbond verbroken worden, omdat de Russen Israël aanvallen. De invloed van de Arabieren wordt hen natuurlijk te groot. Na 3,5 jaar vrede wordt de Joodse staat dus door de Russen vernietigd, maar daarna krijg je een bekeerd Israël met als grootste vijand Babel.

Zacharia 2 : 8

- 8 Want zo zegt de HEERE der heirscharen: Naar de heerlijkheid *over u*, heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan.

De Heer zegt dat Hij zal gaan tot de heidenen die Israël beroofd hebben. Hij zal wraak nemen. Dat gebeurt in de dag des toorns, maar Israël is reeds bekeerd. Het zijn nog wel dagen van grote verdrukking, maar niet meer voor Israël! De oogappel des Heeren is een gelovig volk, dat de Naam des Heeren heeft aangeroepen! Hetzelfde geldt voor:

Psalm 122 : 6

- 6 Bidt om den vrede van Jeruzalem; wel moeten zij varen, die u beminnen.

Het gaat hier niet over Jeruzalem in onze dagen, maar over het Jeruzalem dat dorpsgewijze bewoond wordt, waarvan de Here de muur en waar de stoelen (tronen) des gerichts gezet zijn. (Psalm 122 : 5) De Here Jezus Christus zal richten. Het is een bekeerd en herbouwd Jeruzalem onder leiding van Christus Zelf. Voor dát Jeruzalem wordt gebed gevraagd en dat wordt uiteraard verhoord. Dat Jeruzalem, dat Israël, is Gods oogappel. Een ongelovige Joodse natie wordt in de Bijbel echt niet beschreven als Gods oogappel. De Heer zegt zelfs tegen Jeremia niet voor de Joden te bidden. (Jeremia 7 : 16, 11 : 14, 14 : 11) In Zacharia 2 : 8 wordt echter zegen aangekondigd. Verder in het boek wordt nog wel over vloek en oordeel gesproken, maar de algemene strekking van Zacharia is de belofte van herstel nadat de oordelen over Israël (Juda) gekomen zijn. De Heer zal de gevangenis van Israël wenden en Hij zal Zich keren tegen die heidenen, maar alleen als Israël tot geloof gekomen is en weer Gods oogappel is.

Babel wordt herbouwd. We hebben er jarenlang niets van gelezen. Nu stond er in de krant weer een artikeltje, inclusief de verwijzing naar Alexander de Grote, het Griekse rijk en de Griekse cultuur. Hoewel deze Griekse cultuur er maar heel kort is geweest, heeft zij een belangrijke invloed op het tegenwoordige herstel van Babel. Het is opmerkelijk genoeg, maar in verband met de Bijbel vanzelfsprekend. Babel zal in de toekomst de hoofdstad zijn van de voortzetting van het voormalige Griekse wereldrijk van Alexander de Grote. Alexander heeft toch een sleutelrol in dat verhaal, hoewel hij maar heel kort geleefd heeft en maar heel kort iets gedaan heeft aan de herbouw van Babel. Hij stierf omdat het de tijd nog niet was voor de herbouw van Babel. Hij moest er dus afblijven. Eigenlijk vind ik het nog wel een beetje vroeg voor de herbouw van Babel, maar misschien heb ik mij verrekend.

Zacharia 2:9

9 Want ziet, Ik zal Mijn hand over henlieden bewegen, en zij zullen hunnen knechten een roof wezen. Alzo zult gijlieden weten, dat de HEERE der heirscharen mij gezonden heeft.

Degenen die eerst onderdrukt werden door deze heidense volkeren, zullen daarna deze zelfde volkeren beroven. Knechten zijn onderworpen. Israël was dienstbaar gemaakt aan de heidenen in het noorderland, of in Babel, maar de Heer zegt dat Hij tussenbeide zal komen. Zijn hand zal het veranderen. Babel zal door Israël beroofd of overwonnen worden. Dat staat in de profetieën en in Openbaring. Dat geldt ook voor de Russen, die tot buit zullen worden van Israël. (Ezechiël 39)

Zacharia 2:10

10 Juich en verblijd u, gij dochter Sions; want zie, Ik kom, en Ik zal in het midden van u wonen, spreekt de HEERE.

Dochter Sions is altijd de aanduiding van een bekeerd Israël. Het is niet die oude vrouw uit het verleden, maar de dochter. Ze is wedergeboren. Het is een wedergeboren Joodse natie. Een zoon is een erfgenaam. Een dochter is dus een erfgename. Sion spreekt over de troon van David. De dochter Sions is het Israël dat zal geplaatst worden onder de heerschappij van de Zoon van David: Christus. Dat de Heer in het midden van Israël zal wonen, hoort bij de beloften van het Nieuwe Verbond. De vrouw zal de Man omvangen. Dat is hetzelfde. De Heer zal in hun midden wonen, op Sion, de berg Zijner heiligheid, de berg waar Zijn troon staat.

Zacharia 2:11

11 En vele heidenen zullen te dien dage den HEERE toegevoegd worden, en zij zullen Mij tot een volk wezen; en Ik zal in het midden van u wonen; en gij zult weten, dat de HEERE der heirscharen mij tot u gezonden heeft.

Israël is het eerste volk dat met de Heer zal worden verbonden. Daarna zullen ook vele heidenen daaraan toegevoegd worden. Israël zal deel uitmaken van het Koninkrijk van Christus, maar daarna zullen ook vele heidenen daar deel van uitmaken. Er zullen ook veel heidenen niet worden toegevoegd. Zij zullen in de grote verdrukking omkomen onder de toorn van deze Koning.

Deze vele heidenen zullen "ammi" zijn. (Mijn volk, Hoséa 1, 2) In vers 9 stond ook al dat de Heere der heirscharen "Mij" gezonden heeft. Die "Mij" is eigenlijk de Heere der heirscharen Zelf, maar als je verschil wilt zien, dan is die "Mij" de Zoon (erfgenaam) van David: Jezus van Nazareth. Hij is gezonden door de Heer der heirscharen. In wezen is Hij Dezelfde, maar in het verleden is die "Mij" al eens naar Israël (de Joden) gekomen. Toen wilden ze niet geloven dat Hij gezonden was door de Heer der heirscharen. Daarom wordt nu met nadruk gezegd dat ze bij de wederkomst van Christus wel zullen geloven. In Zacharia staan meer verwijzingen naar de eerste komst van Christus, waarbij de Joden in ongeloof bleven. In Zacharia 12 : 10 staat bijvoorbeeld dat Israël (de Joden!) Hem zal aanschouwen, Die zij doorstoken heeft. Bij de eerste komst van Christus hebben zij Hem verworpen. Ze geloofden niet dat Hij door God gezonden was. In verband met Zijn wederkomst zullen zij echter weten en erkennen dat de Heere der heirscharen "Mij" tot hen gezonden heeft.

Zacharia 2:12

12 Dan zal de HEERE Juda erven voor Zijn deel, in het heilige land, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.

"Zijn deel" is Zijn erfdeel. Merk op dat er letterlijk over het heilige land gesproken wordt. Jehovah zal Jehuda (Juda) erven als Zijn erfdeel in het heilige land. Het gaat uitdrukkelijk over een definitieve terugkeer uit de ballingschap onder de heerschappij van Christus. "Nog" wil zeggen dat het in tweede instantie gebeurt en dat het een herhaling is van wat in het verleden gebeurde. God koos eens Israël en God koos eens Jeruzalem. In de toekomst zal Hij dat nog een keer doen.

Zacharia 2:13

13 Zwijg, alle vlees, voor het aangezicht des HEEREN! want Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning.

Ik vind dit een prachtige uitspraak. Wanneer verteld wordt over een herstel van Israël in de toekomst, komt er ineens "allerlei vlees" in opstand. Alle vlees moet echter zwijgen, want de Heere heeft dit gesproken. Het heeft geen zin om te zeggen dat dit niet gaat gebeuren. Het gaat wel gebeuren, namelijk door de Heer Zelf, want Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning. Hoewel Israël zal ontwaken, staat dat er niet bij. De Heer is ontwaakt! Dat betekent dat de Heer slaapt voor die tijd. Slaap is een tijdelijke onderbreking van de communicatie. "Een ogenblik geduld a.u.b." De zender slaapt, er komt geen boodschap. Van de Heer staat dat Hij zou

slapen. In 536 voor onze jaartelling kreeg Israël toestemming om de tempel te bouwen, maar het duurde nog een paar jaar voor dat bekrachtigd werd. Waar was de Heer in de tussentijd? Hij sliep. Dat uitblijven staat typologisch in verband met de tijd waarin wij leven, de tegenwoordige bedeling van het uitblijven van de bekering en het herstel van Israël. Het is een tijd waarin de Heer Zijn aangezicht voor Israël verbergt. Dat kan heel goed omschreven worden als "Hij slaapt".

Het wordt slaap genoemd, maar dan wel in verband met Israël. Slaap is, net zoals dood, de onderbreking van communicatie. Beide begrippen zijn relatief. Je kunt altijd vragen: "Dood voor wie?", "Slaap in relatie tot wie?" De Heer slaapt in Zijn relatie tot Israël. Nu zit, bidt en bemiddelt Hij in Zijn relatie tot de Gemeente. Deze periode waarin de Heer slaapt in Zijn heilige woning, is die periode waarover de brief aan de Hebreeën zo uitgebreid spreekt. De Heer is namelijk binnengegaan in het ware heiligdom, in de hemel zelf. Daar verbergt Hij Zich. Daar heeft Hij Zich teruggetrokken om in de toekomst weer op te staan of te ontwaken (Zacharia 2 : 13), want Hij is Degene die Zich Jeruzalem nog zal verkiesen en Hij zal Juda erven. Niet Israël, maar de Heer zal kiezen en erven. Hij zal Zijn hand opheffen. (vers 9) Hij zal Israël terugverzamen uit de ballingschap en hen in het land brengen. Daarover spreekt het volgende hoofdstuk. Zacharia 3 spreekt namelijk over hetzelfde onderwerp als de Hebreeënbrief: Christus, de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek.

4. Zacharia 3

Het vierde visioen

Zacharia 3:1-10

- 1 Daarna toonde Hij mij Josua, den hogepriester, staande voor het aangezicht van den Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan.
- 2 Doch de HEERE zeide tot den satan: De HEERE schelde u, gij satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?
- 3 Josua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond.
- 4 Toen antwoordde Hij, en sprak tot degenen, die voor Zijn aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg. Daarna sprak Hij tot hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen.

- 5 Dies zeg Ik: Laat ze een reinen hoed op zijn hoofd zetten. En zij zetten dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij togen hem klederen aan; en de Engel des HEEREN stond *daarbij*.
- 6 Toen betuigde de Engel des HEEREN Josua, zeggende:
- 7 Zo zegt de HEERE der heirscharen: Indien gij in Mijn wegen zult wandelen, en indien gij Mijn wacht zult waarnemen, zo zult gij ook Mijn huis richten, en ook Mijn voorhoven bewaren; en Ik zal u wandelingen geven onder dezen, die [hier] staan.
- 8 Hoor nu toe, Josua, gij hogepriester! gij en uw vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteken; want ziet, Ik zal Mijn Knecht, de SPRUITE, doen komen.
- 9 Want ziet, aangaande dien steen, welken Ik gelegd heb voor het aangezicht van Josua, op dien enen steen zullen zeven ogen wezen; ziet, Ik zal zijn graveersel graveren, spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal de ongerechtigheid dezes lands op een dag wegnemen.
- 10 Te dien dage, spreekt de HEERE der heirscharen, zult gijlieden een ieder zijn naaste nodigen tot onder den wijnstok en tot onder den vijgeboom.

In dit visioen is slechts sprake van de hogepriester van die dagen, onder de naam Josua. Die wordt gezien in het visioen en het is de aanleiding voor een profetie over de Here Jezus Christus, de Spruite, Mijn Knecht (vers 8). "Daarna toonde Hij mij Josua, den hogepriester, ..." Wij kennen Jozua, de opvolger van Mozes. Jozua was uit de stam Efraïm. (Numeri 13 : 16) Hij bracht het volk Israël uit de woestijn in Kanaän. Hij was de leider van het volk bij de verovering van het land. Jozua is in die geschiedenis de man die de beloften aan Israël vervult. Hij is in elk geval een type van de Here Jezus, want de Die is de vervuller van de beloften die Hij als Jehovah aan Israël heeft gedaan. Jozua = Jehoshua = Jehovah is redding. Jehovah zal redden = Jezus. We kennen drie Griekse verbasteringen van de naam Jehoshua: Jozua, Jason en Jezus.

Jozua, de zoon van Nun in het boek Jozua, is de man die Israël in het beloofde land bracht. In Zacharia komt Israël opnieuw in het beloofde land. Nu komt het volk niet uit Egypte, maar uit de Babylonische, danwel Medo-Perzische ballingschap. Ook nu is er sprake van een man met de naam Josua. Deze Josua is echter hogepriester. Ook hier in Zacharia gaat het om twee mannen die leidlieden zijn van Israël, dat terugkeerde uit de ballingschap: Zerubbabel en Josua. Zerubbabel wordt ook genoemd in het geslachtsregister van de Here Jezus. Hij was in zijn dagen de erfge-

naam van de troon van David. Het geslachtsregister dat bij Adam begint en loopt via Noach, Abraham, Izak, Jakob en Juda naar David, wordt voortgezet met de erfgenamen van de troon van David tot aan de ballingschap. Daarna blijkt die lijn verder te gaan met deze Zerubbabel, die dus de vorst is. Dat hij vorst is, betekent niet dat hij koning is, maar wel dat hij de erfgenaam is van de troon. Hij is nooit daadwerkelijk koning geweest, maar in zijn dagen was hij de rechthebber op de troon. Dat betekent dat Jozef en Maria (beiden) van hem afstammen.

Er bestond na de ballingschap geen troon van David meer, maar de titel werd toch vererfd. Via Sealthiël en Zerubbabel werd die titel uiteindelijk geërfd door Jozef. Eigenlijk erfde Maria die titel, maar een vrouw mocht nooit op de troon. Ze mocht wel erven. De vrouw speelt wel een rol in het erfrecht, ook in het recht op de troon, maar zelf mag ze niet op de troon. Theoretisch is haar vader de koning. Zij mag de troon niet erven, maar haar zoon weer wel. De vrouw komt dus wel voor in de lijn van erfopvolging, hoewel ze nooit zelf op de troon mocht zitten. Maria erfde de rechten op de troon. Die kwamen dus officieel via haar terecht bij haar man Jozef. De troonsrechten van de Here Jezus kwamen dus min of meer van Jozef. De lijn van erfrecht van de troon ging echter niet via Jozef, maar via Maria. Daarom wordt in Mattheüs weliswaar Jozef genoemd, maar er staat uitdrukkelijk: Jozef, de man van Maria. Zo wordt ons daar verteld op welke wijze die troon bij hem terecht kwam.

De overvoering is de wegvoering of ballingschap. Salathiël is dezelfde als Sealthiël en Zorobabel als Zerubbabel. Zerubbabel was een tijdgenoot van Zacharia. De erfgenaam van Jechonias, na de Babylonische ballingschap, was Sealthiël. Net zoals David de voorloper was van de Here Jezus, zo was Zerubbabel dat in de dagen direct na de ballingschap. Er was echter niet alleen een erfgenaam van de troon van David, maar er was ook een erfgenaam van Aäron. Er waren twee lijnen belangrijk voor de erfopvolging: De lijn van het koningschap en de lijn van het hogepriesterschap. De koning was de eerstgeborene uit de stam van Juda. De hogepriester was de eerstgeborene uit de stam van Levi. Direct na de ballingschap komen die twee lijnen uit bij Zerubbabel, de vorst uit het huis van Juda, en bij Josua, de hogepriester. (Haggai 1 : 1, 14; 2 : 3)

Onder het Oude Verbond zijn het inderdaad twee lijnen die nauwkeurig naast elkaar getrokken worden. In de brief aan de Hebreëen staat dat de priester moest zijn uit de stam van Levi; de hogepriester uit het huis van Aäron. (Hebreëen 7 : 5, 11) Tegelijkertijd wordt van de Heer gezegd dat Hij niet uit de stam van Levi is, "want het is openbaar dat onze Heer uit Juda gesproten is". (Hebreëen 7 : 14) Daarmee wordt gezegd dat als de Heer

zou leven onder het Oude Verbond, Hij weliswaar aanspraak zou kunnen maken op de troon van David, omdat Hij de rechtmatige Erfgenaam daarvan is, maar Hij zou geen Hogepriester kunnen zijn om dezelfde reden. De erfgenaam van David is uit de stam van Juda en die kan dus geen hogepriester zijn. Dat is een belangrijke zaak. De hogepriester is degene die verzoening doet voor de zonden des volks op de grote verzoendag. Als de Here Jezus onder het Oude Verbond Zijn Koningschap zou hebben aanvaard, zou Hij onze Verlosser niet hebben kunnen zijn. Daartoe zou Hij namelijk hogepriesterlijk werk moeten doen, hetgeen volgens diezelfde wet, het Oude Verbond, een onmogelijkheid was. Daartoe moest men niet de wettige erfgenaam zijn van David, maar van Aäron. Die twee sluiten elkaar uit, want het zijn twee verschillende stammen van Israël.

In het O.T. worden steeds twee ambten, koning en hogepriester, naast elkaar genoemd. Deze ambten waren in de praktijk niet altijd even nauwkeurig van elkaar gescheiden. In de dagen van de Here Jezus werd de macht over de Joden niet uitgeoefend door een koning, want die was er niet, maar door de hogepriester. Annas en Kajafas hadden het met elkaar op een akkoordje gegooid. De een was de schoonvader van de ander. De hogepriester was officieel de voorzitter van de Hoge Raad en omdat er geen koning was, waren zij de hoogsten. De hogepriester was toen de hoogste ambtsdrager binnen het jodendom. Zodra men toch naar een koning moest, kwam men terecht bij Herodes, de koning der Joden, maar die was geen Jood. Dan kwam je dus buiten het jodendom terecht. In de praktijk was de hogepriester dus dikwijls de feitelijke machthebber binnen het jodendom. Na de ballingschap is dat altijd zo geweest.

Het Nieuwe Verbond was in het O.T. beloofd. (Jeremia 31 : 31; Hebreëen 8 : 8) De aardigheid nu is dat onder het Nieuwe Verbond de ambten van koning en hogepriester worden verenigd. Eén Persoon oefent die beide ambten uit. Deze Koning en Hogepriester onder het Nieuwe Verbond is de afstammeling van David en dus uit het huis van Juda. Er is namelijk uitdrukkelijk gezegd dat iemand uit het zaad van David voor altijd op de troon zou zitten van een onwankelbaar koninkrijk. (2 Samuël 7 : 12, 13) Als Hij dan bovendien Hogepriester is, trekken we twee conclusies, maar het is eigenlijk dezelfde: 1. Hij is niet uit het huis van Levi, want Hij is uit het huis van Juda. 2. Hij is dus geen hogepriester naar de ordening van Aäron. Hij is geen Priester krachtens het priesterschap dat God aan Aäron gegeven heeft, maar krachtens een andere orde. Dat is ook wat de brief aan de Hebreëen uitlegt. De Koning en Hogepriester van het Nieuwe Verbond is er maar Eén, om de eenvoudige reden dat Hij niet meer sterft. Onder het Oude Verbond waren er velen die priester werden, omdat zij door de dood verhinderd werden altijd te blijven. (Hebreëen 7 : 23) Velen

werden hogepriester. Ze volgden elkaar op. Van Christus staat dat Hij een onvergankelijk Priesterschap heeft, omdat Hij niet meer sterft. (Hebreeën 7 : 24) Hij heeft de dood achter Zich. Daarom heeft het Nieuwe Verbond maar één Hogepriester. Hij is de Laatste. Hij is de Enige.

Hetzelfde geldt voor het koningschap. Velen werden koning onder het Oude Verbond, omdat ze door de dood verhinderd werden altijd te blijven. Onder het Nieuwe Verbond hebben we één Koning die eeuwig leven heeft ontvangen en die dus nooit meer opgevolgd wordt. We hebben dus één Koning en één Hogepriester, maar Hij is Eén en Dezelfde. Hij is dus geen Hogepriester naar de ordening van Aäron onder het Oude Verbond, maar krachtens een andere orde, namelijk die van Melchizédek. Er staat trouwens dat Hij Hogepriester is vanwege de kracht van onvergankelijk leven. (Hebreeën 7 : 16) Dat is niet zo vreemd. Ook dat is een Priesterschap dat in het O.T. voorkomt, omdat we daar Melchizédek tegenkomen. De Hebreeënbrieff argumenteert dan nog dat Melchizédek er eerder was dan Levi, (Hebreeën 7 : 5-10) dat het Priesterschap van Melchizédek dus ouder is dan dat van Aäron, dat het Hogepriesterschap van Christus dus hoger is, omdat het ouder is dan dat van Aäron, en dat dus het Hogepriesterschap van het Nieuwe Verbond hoger en belangrijker is dan dat van het Oude Verbond. Dat moet je nu een Jood eens proberen te vertellen.

Josua is dus de wettige hogepriester in die dagen, maar hij draagt de naam van de Here Jezus. Wanneer Israël definitief terugkeert uit de ballingschap, zal Israël een Hogepriester hebben onder maar één naam: Jehovah is redding = Jehoshua = Jezus. Strikt genomen is het eigenlijk de Naam Jehovah. Jehovah = J-H-V-H = 10-5-6-5. De naam Josua is feitelijk de naam Jehoshua = 10-5-6-300-70. De 6 wordt nu uitgesproken als "o" of "oe". De Naam Jehovah heeft een vrouwelijke uitgang. Alles wat zich kenbaar maakt, wat zich veruiterlijkt, ook als het God is, wordt geacht "vrouwelijk" te zijn (niet: vrouw). Jehovah is de Naam van een God die Zich kenbaar maakt, die Zich veruiterlijkt. Het is dus niet verbazingwekkend dat het een vrouwelijke taalkundige vorm is. Het is iets dat we zouden moeten verwachten. Jehoshua of Jozua is dezelfde Naam, maar met een andere uitgang (suffix). Het is een andere "staart" aan de Naam.

De 5 staat voor onzienlijke, geestelijke dingen. De Naam Jehovah eindigt dus met een getal dat staat voor dingen die in wezen behoren tot de onzienlijke wereld. Aan de andere kant komt de uitgang 370 overeen met het woord "masjaal" = 40-300-30 = 370 = regeren, heerschappij hebben. Als de onzienlijke God, Jehovah, op aarde verschijnt om daar Zijn Koninkrijk te openbaren en daadwerkelijk te regeren, dan wordt het achtervoegsel van de naam niet meer een 5, het onzienlijke, maar het wordt

370, want Hij gaat regeren! Een anagram van dit woord "masjaal" is "sjaloom". Een anagram is een ander woord dat bestaat uit dezelfde letters in een andere volgorde. "Sjaloom" betekent vrede. Elke heerschappij heeft tot doel vrede te bewerkstelligen dan wel te handhaven. De echte, uiteindelijke Koning zal ook inderdaad de Vredevorst blijken te zijn! In het verleden deed God een belofte aan Abraham. Deze belofte werd later vervuld in Christus in Zijn eerste komst. Aan ons wordt min of meer die belofte vervuld in deze tegenwoordige tijd. Bij Abraham begint de derde bedeling. Wij leven sinds Christus in de vijfde bedeling.

De wet van Mozes, de vierde bedeling, kende het hogepriesterschap van Aäron. Hij was geen koning. Mozes en Aäron waren broers, maar Mozes vervulde eigenlijk de rol van de koning. Hij wordt nooit zo genoemd, maar hij deed wel het werk. Hij was het officieel niet, maar in de praktijk wel. Zijn broer Aäron werd de eerste hogepriester. Onder het Nieuwe Verbond is daar Christus, die beter is dan Mozes en Aäron. (Hebreeën 3-5) Hij is beter dat die twee samen, want Hij is Melchizédek. **zie zijlijn 7** Sommigen denken dat Melchizédek koning van Jeruzalem was. Salem is niet hetzelfde als Jeruzalem! Salem is geen plaats. Koning van Salem = koning des vredes. Hij was dus Vredevorst. De naam Jeruzalem bestond nog niet eens. Toen David zeker duizend jaar later de stad veroverde, heette de stad Jebus. Dat lijkt niet eens op Salem. David gaf Jebus de naam Jeruzalem. Duizend jaar daarvoor was er echt geen koning van Jeruzalem en ook niet van Salem. Er was een Koning des vredes.

Hebreeën 7:3

- 3 Zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende; maar den Zoon van God gelijk geworden zijnde, blijft hij een priester in eeuwigheid.

Melchizédek had geen vader. Er staat niet dat we niet weten wie zijn vader en moeder waren. Hij had er geen (gehad)! Het betekent niet dat wij niet weten wanneer Zijn dagen begonnen, maar dat die dagen nooit begonnen. Door dit alles is Melchizédek de Zoon van God gelijk geworden. Melchizédek blijft Priester in eeuwigheid! Deze Hebreeënbrieff legt ons telkens uit dat Christus Priester blijft tot in eeuwigheid. Er staat bovendien dat we er maar één nodig hebben. Daaruit volgt dat Melchizédek Christus Zelf is! Hij is niemand anders dan de Engel des Heeren, zoals die aan Abraham was verschenen. Het was een verschijning van Jehovah aan Abraham, in dit geval onder de naam Melchizédek. Toen Abraham vroeg wie Hij was, zei Hij: "Ik ben Koning der gerech-

Melchizédek is eigenlijk Mèlech-Zadik. Mèlech = koning; zadik = rechtvaardig. Melchizédek = koning der gerechtigheid. (Hebreeën 7 : 2) Deze Melchizédek verscheen aan Abraham. Als Christus komt is Hij Koning en Priester naar de ordening van Melchizédek. De hele wet, de hele bedeling der wet, doet daar niets aan toe of af. Het staat er volledig los van. De Here Jezus is onze Hogepriester en eventueel onze Koning, maar niet krachtens de wet maar krachtens de belofte aan Abraham. Het wordt tot Abraham teruggevoerd. Abraham had een ontmoeting met Melchizédek. Van de Christus staat dat Hij Hogepriester is naar de ordening van Melchizédek. (Psalm 110 : 4; Hebreeën 5 : 6, 10; 7 : 17, 21) Onder het priesterschap van Aäron waren veel hogepriesters, omdat ze overleden. Christus is Hogepriester "wegens de kracht des onvergankelijken levens". (Hebreeën 7:16) Hij is namelijk Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Die ging niet dood. Als Melchizédek gestorven zou zijn en Christus is Zijn opvolger, dan is het Hogepriesterschap van Melchizédek niet wegens de kracht des onvergankelijken levens, want Melchizédek is dan gestorven. Daaruit volgt dat Melchizédek niemand anders is dan Christus.

tigheid en Koning des vredes". Ik ben die Ik ben, dus. Melchizédek en Melech-sjaloom. De Here Jezus Christus heeft Zich dus in het verleden aan Abraham kenbaar gemaakt als Hogepriester en Koning. (Genesis 14 : 18-20) Als 430 jaar later de wet erbij komt, doet die wet daar niets aan toe of af, (Galaten 3 : 17) want het Hogepriesterschap van Christus naar de ordening van Melchizédek stond al lang daarvoor vast. De conclusie is dat Christus Priester is naar de ordening van Melchizédek, maar naar het voorbeeld van Aäron. Dat is de gebruikelijke manier om het te zeggen. Hij behoort tot de orde van Melchizédek, want Hij is Melchizédek, maar een voorbeeld of illustratie van het Priesterschap en het werk van de Priester wordt gegeven in het priesterschap van Aäron. Melchizédek bracht voort brood en wijn, (Genesis 14 : 18) eten en drinken, leven. Verder weten wij niets van Hem. Hij kwam leven brengen, (ongezuurd) brood en wijn. Abraham gaf een tiende. Daarbij gaat het om de typologische waarde van brood en wijn, een beeld van eeuwig leven. Melchizédek kon dat toen natuurlijk (nog) niet brengen; Hij bracht alleen de typen ervan mee. Het is Christus, want Hij is Melchizédek, die later onder het Nieuwe Verbond wel degelijk dat nieuwe leven voortbracht. Als tekenen daarvan gaf Hij ons inderdaad brood en wijn. Daarom denk ik dat het ongezuurd brood was. Het is een beeld van het avondmaal.

Nu kom ik weer terug in Zacharia. Wat hier en in de volgende hoofdstukken uiteengezet wordt, is dat we twee lijnen hebben te volgen: 1. De lijn van Zerubbabel, de erfgenaam van de troon van David. 2. De lijn van Josua, de erfgenaam van het hogepriesterschap van Aäron. We zullen later zien dat in Zacharia 6 deze Josua, de hogepriester, gekroond wordt. Eigenlijk kon dat niet, maar het was ook profetisch bedoeld uiteraard. De hogepriester wordt koning gemaakt; niet letterlijk, maar wel zinnebeeldig en daarom krijgt Hij de kroon op het hoofd. De in Zacharia 3 genoemde Josua is vanwege zijn naam en functie een voorloper van de Here Jezus Christus als de Hogepriester. Je moet altijd vasthouden dat de hogepriester degene is die verzoening doet voor de zonden des volks, maar eerst voor zichzelf. Van onze Hogepriester naar de ordening van Melchizédek staat dat Hij niet eerst voor Zichzelf verzoening hoefde te doen, omdat Hij heilig was. Hij is Degene die voor ons verzoening doet. Omdat Hij dat doet in Zijn hoedanigheden, kan Hij een volkomen verlossing, een volkomen verzoening, tot stand brengen. Deze Josua, de hogepriester uit Zacharia 3 : 1, is een type van Christus. Zoals deze Josua hogepriester is bij de terugkeer uit de ballingschap door de Babyloniërs, zo zal de Here Jezus de Hogepriester zijn wanneer Israël definitief uit de tegenwoordige, nog durende ballingschap zal terugkeren. In Josua wordt de voorafschaduwung gezien van de Heere Jezus als Hogepriester, als de Verzoener. Dit hoofdstuk spreekt over Jezus Christus die de zonden van

Israël zal verzoenen. In Zacharia 1 en 2 wordt er op gewezen dat de Heer Jeruzalem nog zal verkiezen. Jeruzalem zou weer gebouwd worden. In het voorgaande is echter toch geleerd dat Jeruzalem verwoest werd vanwege de zonden des volks. Hoe kan Jeruzalem dan toch weer herbouwd worden en hoe kan dan toch weer een tempel gebouwd worden? Dat kan doordat er een Hogepriester zou komen die definitief verzoening zou doen voor diezelfde zonden des volks. Als dat gebeurt, zal Israël ook terugkeren uit haar ballingschap en verzameld worden vanuit de volkeren. Hoe dat gebeurt, wordt uiteengezet in dit visioen.

Zacharia 3 : 1

1 Daarna toonde Hij mij Josua, den hogepriester, staande voor het aangezicht van den Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan.

Het woord "engel" (malach) is hetzelfde als het woord "koning" (melech). In het Hebreeuws schrijf je dat volstrekt hetzelfde. De Engel des Heeren is de Heer, Jehovah Zelf. Josua is dan de mens. Deze mens als hogepriester staat voor het aangezicht van de onzienlijke God, Jehovah. Aan de andere kant stond satan, de tegenstander, om hem te wederstaan. We zien daar Jehovah verschijnen met aan Zijn ene kant de hogepriester en aan de andere kant de satan. Wat dat met elkaar te maken heeft is duidelijk genoeg. Satan is de verklager der broederen. (Openbaring 12 : 10) Hij is ook de leugenaar van den beginne. (Johannes 8 : 44) Hij is eigenlijk de aanklager. Zo komt hij in de Bijbel voor. Hij is ongetwijfeld ook degene die de Heer er op zal wijzen dat Israël een zondig volk is en dat Jeruzalem een zondige stad is. Hoe kan de Heer dat volk dan toch weer verkiezen en ook Jeruzalem weer verkiezen? Omdat er aan de andere kant nog iemand staat, namelijk Josua! Josua is de hogepriester. Hij doet verzoening voor de zonden des volks. Aan de ene kant staat satan als de openbare aanklager die beschuldiging inbrengt tegen de uitverkorenen Gods. (Romeinen 8 : 33) Daar staat iemand tegenover die de schuld van de uitverkorenen Gods weggenomen heeft. Satan mag dan wijzen op de zonden van Israël, maar aan de andere kant van de Heer staat de Hogepriester die die zonden van Israël verzoend heeft. Pas dat maar gerust ook op ons toe, want tenslotte worden wij ook gebouwd als een geestelijk, hemels Jeruzalem en bovendien als een geestelijke tempel, een woonstede Gods in de Geest. (Éfeze 2 : 22) Aan de ene kant staat satan de mens (ook ons) te beschuldigen. Aan de andere kant staat de Hogepriester die ons volkomen zalig maakt. Hoe dat gebeurt en hoe die Hogepriester dat dan doet, wordt uitgebeeld in wat er nu met deze Josua gaat gebeuren.

Zacharia 3:2

- 2 Doch de HEERE zeide tot den satan: De HEERE schelde u, gij satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?

Satan wordt hier geschreven met een kleine letter. Satan is een Hebreeuws woord. Het betekent tegenstander. Omdat er maar één echte grote tegenstander is, wordt het soms als eigenaam beschouwd. De Heer zegt tot iemand: de Heer schelde u. Het betekent dat hem de mantel uitgeveegd zou moeten worden. De Heer spreekt over Zichzelf! Wij begrijpen dat niet zo goed. Dat geeft niet. Als je weet dat dit kan, heb je er later geen moeite meer mee dat de Here Jezus op aarde spreekt tot de Heer in de hemel. Hier spreekt toch ook de Heer tot de Heer? We hebben genoegen te nemen met wat hier staat. In het N.T. spreekt de Heer over de Heer in de hemel, maar Hij is het Zelf. In Zacharia spreekt de Heer over Zichzelf in de derde persoon enkelvoud, over "Hem". "Zij zullen over Hem rouwklagen". (Zacharia 12 : 10)

Josua, de hogepriester, is uit het vuur gerukt. Hij brandde, maar is uit het vuur verwijderd. Hij is als een stuk hout dat in het vuur ligt te branden en er tussenuit gehaald wordt. Dat wordt aan het vuur onttrokken en kenlijk ook gedooft. Wat een vuurbrand is, is gemakkelijk te zien.

Amos 4:11

- 11 Ik heb *sommigen* onder ulieden omgekeerd, gelijk God Sodom en Gomorra omkeerde, u, die waart als een vuurbrand, dat uit den brand gered is; nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de HEERE.

Israël wordt hier vergeleken met Lot, die als het ware uit het vuur van Sodom en Gomorra gered werd. Sodom en Gomorra zouden verwoest worden. Lot maakte deel uit van Sodom en Gomorra, dus hij zou ook in het vuur gekomen zijn, maar hij wordt daaruit bevrijd. Dat beeld wordt vergeleken met Israël, dat bevrijd werd uit ballingschap of verlost uit Egypte en in ieder geval daardoor aan het oordeel ontkwam. De vuurbrand was het vuur dat over Sodom en Gomorra kwam. Het was een beeld van het oordeel dat over die steden kwam. Hier in Zacharia 3 : 2 betekent het dat Josua in het oordeel gekomen was, maar vervolgens aan dat oordeel werd onttrokken. Hij is uit dat oordeel, uit het vuur, gered. Josua was in het reinigende, maar ook verterende vuur (oordeel) terechtgekomen, maar is daaruit bevrijd. Dat kun je van Josua zelf niet

zeggen. Je kunt hooguit zeggen dat hij in ballingschap was en daaruit is teruggekeerd. Josua is een type van Jezus, die wel degelijk in het oordeel kwam en daaruit is gehaald. Het oordeel is de dood. Als je daaruit gehaald wordt, sta je dus op uit de dood. Een terugkeer uit ballingschap wordt dus vergeleken met opstanding uit de dood. De bevrijding van Lot uit Sodom en Gomorra is een beeld van opstanding uit de dood. De vraag wordt toegelicht in de volgende verzen.

Zacharia 3:3

- 3 Josua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond.

Josua is dezelfde als "deze" uit vers 2. Waarom moest hij dan in het vuur? Vuur werkt reinigend. Dingen worden in het vuur gelouterd en beproefd. Josua werd voorgesteld als onrein. Hij moest dus gereinigd worden. Reiniging gebeurt normaal gesproken in het vuur. Wanneer iemand vuile klederen heeft, doe je ze niet in het vuur, maar dan moet hij zich verschonen: de vuile kleren uit doen en schone kleren aantrekken. Dat schone kleed wordt een wisselkleed genoemd. Een wisselkleed is dus een verschoning.

Zacharia 3:4

- 4 Toen antwoordde Hij, en sprak tot degenen, die voor Zijn aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg. Daarna sprak Hij tot hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen.

"Hij" is de Engel des Heeren (vers 1), namelijk de Heere, (vers 2) namelijk de Engel. (vers 3) Ongerechtigheid wordt weggenomen door de dood. Vandaar dat er gezegd wordt de voorgaande wandeling af te leggen (Éfeze 4 : 22) en de oude mens uit te doen. (vergelijk Éfeze 4 : 24) Dat zijn termen die normaal gesproken gebruikt worden voor kleding. Men legt de oude mens af zoals men kleding aflegt. Het is het sterven van de natuurlijke mens. Dan trekt hij namelijk zijn kleed uit en laat het achter. Wij noemen dat het stoffelijk overschot. Wij worden ontkleed. (2 Korinthe 5 : 4) Het wegnemen van Josua's ongerechtigheid is een beeld van zijn dood. Het aandoen van wisselklederen is een beeld van opstanding. Nu zie je hoe verzoening tot stand komt en hoe men gereinigd wordt door dood en opstanding. Deze Josua is een type van de Here Jezus. Hij was geen zondaar, maar Hij werd voor ons tot zonde gemaakt.

2 Korinthe 5 : 21

21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

De Heer had van Zichzelf geen zonde. Hij was ons in alles gelijk geworden, (Hebreeën 2 : 17) doch uitgenomen de zonde, (Hebreeën 4 : 15) maar Hij droeg onze zonde. Hij werd tot zonde gerekend. Je kunt zeggen dat onze zonde Hem werd toegerekend en dat Zijn rechtvaardigheid ons werd toegerekend. Het is wat vereenvoudigd, maar niettemin is het waar. Daarom droeg Josua die vuile klederen. De Here Jezus heeft de zonden der wereld, die vuile klederen, weggedragen in de dood en Hij heeft een nieuw lichaam, een nieuw leven, aangedaan. Hij heeft wisselklederen aangedaan door Zijn opstanding uit de dood. Sprekend over Josua wordt er gesproken over Jezus.

Zacharia 3 : 5

5 Dies zeg Ik: Laat ze een reinen hoed op zijn hoofd zetten. En zij zetten dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij togen hem klederen aan; en de Engel des HEEREN stond *daarbij*.

Dies = daarom. Dit kan ook vertaald worden met "Daarom zegt Hij". Het maakt niet zo veel uit, want we weten toch Wie het zegt. Josua kreeg niet alleen een wisselkleed, maar ook een wisselhoed. De Engel des Heeren stond omdat Josua een beeld is van de Here Jezus. Hij wordt bekleed met wisselklederen, met reine klederen en een reinen hoed. Dat is een beeld van Zijn opstanding. Deze Josua is een uitbeelding van de mens geworden Jehovah, de mens geworden Heere. Terwijl die mens Jezus van Nazareth uit de dood opstaat, staat daar de Heer. Josua krijgt andere klederen aan, maar de Engel des Heeren staat. Dat is hetzelfde. Josua is een beeld van Jezus van Nazareth, de mens die leed, stierf en uit de dood opstond als de Zoon des mensen. De staande Engel des Heeren is ook een uitbeelding van Jehovah die uit de dood opstond. Het een hoort bij het ander. Ze staan ook uitdrukkelijk bij elkaar. De verkleding van Josua geschiedt bovendien omdat de Engel des Heeren, de Heer dus, zegt dat het zo gebeuren moet.

In vers 1 staat dat Josua, de hogepriester, werd getoond. Als het er zo bij staat, betekent dat ook dat hij als hogepriester gekleed was. Zijn kleed was echter vuil oftewel zijn hogepriesterschap deugde niet. Iemand is hogepriester als hij dat kleed draagt. In het O.T. staat dat als de hoge-

priester in functie was, hij speciale kleding moest dragen. Dat maakte hem tot hogepriester. Anders was hij een man van het volk. Josua stond daar dus gekleed als hogepriester, maar zijn kleding was vuil. Dat betekent, zoals ook in Hebreeën staat, dat dit hogepriesterschap niet deugde. Er was iets mee mis en ook dat wordt afgelegd. De Heer legt niet alleen Zijn oude leven, het lichaam, af, Hij draagt niet alleen de zonde weg, maar Hij maakt ook een eind aan het priesterschap van het Oude Verbond. Het zijn allemaal verschillende waarheden, maar het staat allemaal in verband met de dood van de Here Jezus. Josua als hogepriester had wat op zijn hoofd. Dat hoofddeksel wordt beschreven in Exodus 28. Daar wordt de kleding van Aäron, de hogepriester, beschreven. Dat is een speciaal kleed met een gouden belletje en een granaatappeltje om en om, zodat zijn geluid gehoord wordt als hij zijn werk doet.

Exodus 28 : 36, 37

36 Verder zult gij een plaat maken van louter goud, en gij zult daarin graveren, gelijk men de zegelen graveert: De HEILIGHEID DES HEEREN!

37 En gij zult dezelve aanhechten met een hemelsblauw snoer, alzo dat zij aan den hoed zij; aan de voorste zijde des hoeds zal zij zijn.

"Een heiligheid van Jehovah", dat moest erin gegraveerd worden. Het klinkt wat eigenaardig, maar de hogepriester had dus een plaat voor zijn hoofd. Het was een zuiver gouden plaat aan de voorzijde van zijn "tulband", zijn hoofddeksel.

Exodus 28 : 38

38 En zij zal op het voorhoofd van Aäron zijn, opdat Aäron drage de ongerechtigheid der heilige dingen, welke de kinderen Israëls zullen geheiligd hebben, in alle gaven hunner geheiligde dingen; en zij zal geduriglijk aan zijn voorhoofd zijn, om henlieden voor het aangezicht des HEEREN aangenaam te maken.

Het volk werd alleen aangenaam voor het aangezicht des Heeren als de hogepriester dat hoofddeksel met deze gouden plaat daarop ophad. Achter het voorhoofd bevinden zich de gedachten en de geest van de natuurlijke mens. De gouden plaat met de inscriptie: "DE HEILIGHEID DES HEEREN" spreekt over de gedachten van de hogepriester, gedachten die bepaald worden door de heiligheid van Jehovah Zelf. Bovendien

komt verzoening niet tot stand via wat de mens doet, maar via wat een mens denkt. Het heeft te maken met zijn hoofd en met zijn hart. Deze gedachten van de hogepriester zijn bepalend voor Gods gedachten met betrekking tot het volk. God zou het volk heilig achten als deze plaat betreffende "DE HEILIGHEID DES HEEREN" ook inderdaad op het voorhoofd van Aäron zou zijn. Bij het nieuwe kleed van de hogepriester Josua hoort uitdrukkelijk weer zo'n hoofddeksel, kennelijk met die gouden plaat daarop. Juist die gouden plaat heeft te maken met de reiniging van het volk. God zou het volk rein achten, denken of rekenen op grond van o.a. deze plaat op het voorhoofd van Aäron.

De hogepriester droeg op grote verzoendag een kleed van wit linnen. Wit spreekt over de Here Jezus Christus als God of als Zoon van God. Op grote verzoendag ging hij in in het heilige der heiligen, helemaal wit. Het andere kleed was wit met blauw, purper en scharlaken, een gouden plaat, een onder- en een opperkleed, gouden belletjes en granaatappelen en deze tulband. De tulband werd gedragen als de hogepriester dienst deed in het heilige. Dat kon alle dagen van het jaar zijn. Er was dus verschil.

Zacharia 3:6,7

- 6 Toen betuigde de Engel des HEEREN Josua, zeggende:
- 7 Zo zegt de HEERE der heerscharen: Indien gij in Mijn wegen zult wandelen, en indien gij Mijn wacht zult waarnemen, zo zult gij ook Mijn huis richten, en ook Mijn voorhoven bewaren; en Ik zal u wandelingen geven onder dezen, die *hier* staan.

In Zacharia 3 : 6 begint eigenlijk de tweede helft van het hoofdstuk. De uitdrukking "Heere der heerscharen" verbindt de Heer niet alleen met Israël, maar met alle volkeren. Hij is de God der ganse aarde. Hij is niet een God der Joden alleen, maar ook der heidenen. (Romeinen 3 : 29) Jehovah spreekt hier tot Josua de hogepriester met zijn nieuwe kleed aan. Het is dus Jehovah Zelf die dit spreekt met betrekking tot Jezus van Nazareth, die uit de dood is opgestaan. Uiteraard wandelde Hij in Zijn wegen, al was het alleen maar omdat Hij Dezelfde is. Die God die al Zijn rechten heeft in de hemel, die Zijn thuis heeft in de hemel, spreekt tot en over Hem die Zijn Godheid aflegde, Zich vernederde, Mens werd, leed en stierf, maar ook uit de dood opstond. Dat zijn toch twee dingen om over te praten. Dat Hij in Zijn Wezen Dezelfde is, dat is mij bekend. De conclusie is dat Zij Dezelfde zijn. Jezus wandelt namelijk in de wegen van Jehovah en Hij neemt de wacht van Jehovah waar en Hij richt het huis van Jehovah en Hij bewaart de voorhoven van Jehovah. Daarom geeft Jehovah Hem

wandelingen, eigenlijk burgerschap, te midden van dezen die hier staan. "Dezen" zijn degenen die in vers 4 voor Zijn aangezicht stonden. Dat zijn engelen, geestelijke wezens. Hier wordt dus aangekondigd dat de menselijke Hogepriester een plaats zal ontvangen in de hemel te midden van, feitelijk nog hoger dan, deze gediensstige geesten die voor het aangezicht Gods staan. Dan heb je weer aansluiting met de Hebreeënbrief, want die begint ermee dat Jezus van Nazareth verhoogd is boven al de engelen en een plaats heeft ontvangen aan de rechterhand Gods. Daar gaat het hier ook om. Josua staat bij de Heer. De rechterhand wordt niet genoemd, want daar staat satan. Jehovah, God in de hemel, spreekt over Josua, maar eigenlijk spreekt Hij tot en over Jezus van Nazareth. Hij verklaart dat Ze in feite Dezelfde zijn, want deze Josua zou in Zijn wegen wandelen, Zijn wacht waarnemen, Zijn huis richten en Zijn voorhoven bewaren. Als de Here Jezus dit allemaal doet, wat doet de Heer Zelf dan eigenlijk? Niets? Dat kun je niet zeggen. Hij is Dezelfde! Hier wordt dus gesproken over de verhoging van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Hier wordt dus gesproken over de verhoging van de Here Jezus.

Filippenzen 2:5-9

- 5 Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;
- 6 Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn;
- 7 Maar heeft Zichzelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden;
- 8 En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja, den dood des kruises.
- 9 Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is;

De Heer heeft Zich geledigd. Dat staat er eigenlijk. God heeft Hem uitermate verhoogd, maar Hij was God. Je zou kunnen zeggen dat God God uitermate heeft verhoogd. God heeft Jezus uitermate verhoogd en een Naam gegeven boven alle naam; zelfs boven de Naam van God. De Naam die Hij kreeg is de Naam van God! God heeft Hem een Naam gegeven boven alle naam. Welke Naam is dat? Jehovah! Op aarde leefde Hij niet onder de Naam Jehovah, maar onder de naam Jehoshua. Dat is een lagere vorm van de Naam Jehovah. In Zijn opstanding en hemelvaart is Hij uitermate verhoogd. Tot de uiterste maat, betekent dat. Hij heeft die Naam terugontvangen.

Daar spreekt deze profetie ook over. Josua de priester heeft een verontreinigd kleet, maar hij krijgt andere klederen en een andere hoed. Hij krijgt eigenlijk een ander priesterschap: het Priesterschap naar de ordening van Melchizédek. Hij ontvangt dus ander leven. Hij zal wandelen in de weg des Heeren, in de wacht des Heeren, in het huis des Heeren en in de voorhoven des Heeren, want Hij is de Heer. Daarom krijgt Hij Zijn positie te midden van degenen die daar voor de troon van God staan.

Zacharia 3:8,9

- 8 Hoor nu toe, Josua, gij hogepriester! gij en uw vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteken; want ziet, Ik zal Mijn Knecht, de SPRUITE, doen komen.
- 9 Want ziet, aangaande dien steen, welken Ik gelegd heb voor het aangezicht van Josua, op dien enen steen zullen zeven ogen wezen; ziet, Ik zal zijn graveersel graveren, spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal de ongerechtigheid dezes lands op een dag wegnemen.

De vertalers hebben zoveel eerbied voor het woord "Spruite", dat ze het helemaal met hoofdletters geschreven hebben. Ze beseffen heel goed dat het de aanduiding is van Christus Zelf. In vers 4 staat dat de Heer de ongerechtigheid van Josua heeft weggenomen. In vers 9 staat dat de Heer de ongerechtigheid van dit land op zekere dag zal wegnemen. De gedachte is dat het wegnemen van de onreinheid van deze hogepriester tot gevolg heeft dat de onreinheid van het land wordt weggenomen. De onreinheid die de hogepriester eventueel draagt, is de onreinheid van het volk of desnoods van het land. De Heer was niet van Zichzelf onrein. Als Hij onreinheid droeg, was het onze onreinheid en ook die van Israël. De onreinheid van Israël en van het land zal worden weggenomen door de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, waarvan Josua hier de uitbeelding is. Josua is een voorbeeld, een type, van die Spruite, de Here Jezus Christus Zelf. Er zijn meerdere profetieën waarin die Spruit genoemd wordt. Een spruit is een rijsje, een jonge tak aan een oude boomstronk.

Eén steen is altijd een type van Christus. Deze steen is gelegd. Het is dus een steen van het fundament. Het is de Steen die vast gefundeerd is, (Jesaja 28 : 16) de kostelijke Steen, de Steen die niet wankelt. Op die ene steen zullen zeven ogen wezen. Die zeven ogen zijn de ogen des Heeren die het ganse land doortrekken. (Zacharia 4 : 10) Het spreekt over het alziend oog van God, die de dingen in Zijn hand houdt, maar ze ook ziet, bestuurt en in Zijn plannen betreft. Die ene steen is een type van Christus als het Fundament, die alle dingen ziet en tot Zich trekt.

In die ene Steen zal gegraveerd worden. Zoals eens in twee stenen het eerste (oude) verbond gegraveerd werd, zo zal het tweede verbond gegraveerd zijn in één Steen: Christus. Hij kent het geheim van het heelaal en van relativiteit. Hij heeft het Zelf gemaakt. Het eerste verbond brengt verdeeldheid en scheiding, maar het tweede brengt eenheid tot stand. Vandaar ook die ene Steen. De Heer zal de ongerechtigheid van dit land op een dag, op zekere dag, ooit ergens op een zeker vastgesteld tijdstip, wegnemen. Dat spreekt over de toekomstige bekering van Israël, maar dat alles op grond van de Steen van het fundament. De achtergrond van deze profetie is het leggen van het fundament van de nieuwe tempel na de ballingschap! Dat begon dus ook met het leggen van een steen. Die ene eerste steen is een beeld van Christus. Op dat ene fundament, Christus, zal een nieuwe tempel gebouwd worden en daarop zal Israël gebaseerd worden.

Zacharia 3:10

- 10 Te dien dage, spreekt de HEERE der heirscharen, zult gijlieden een ieder zijn naaste nodigen tot onder den wijnstok en tot onder den vijgeboom.

Dit vers spreekt over de dagen waarop de ongerechtigheid van het land wordt weggenomen. Het spreekt dus over het herstel van Israël in de toekomst, waarbij de Israëlieten zullen zitten onder de wijnstok en onder de vijgeboom, letterlijk in vrede. De wijnstok en de vijgeboom zijn respectievelijk de derde en de vierde vrucht (Deuteronomium 8 : 8) en daarom de uitbeelding van de derde en vierde bedeling. De wijnstok is een beeld van Abraham en de belofte. De vijgeboom is een beeld van het nationale bestaan van Israël, aanvankelijk onder de bedeling van de wet in het verleden. Als die beide dingen samen gecombineerd worden in verband met de toekomst, betekent het dat de beloften aan Abraham in verband met de wijnstok vervuld zullen worden en dat ze ook weer een natie, één vijgeboom, zullen zijn. Dat is de overdrachtelijke betekenis ervan. De ware wijnstok is Christus. Hij is ook de ware vijgeboom, olijfboom, tarwe, gerst, enzovoorts. (Deuteronomium 8 : 8)

5. Zacharia 4

Het vijfde visioen

Zacharia 4 : 1-14

- 1 En de Engel, Die met mij sprak, kwam weder; en Hij wekte mij op, gelijk een man, die van zijn slaap opgewekt wordt.
- 2 En Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? En ik zeide: Ik zie, en ziet, een geheel gouden kandelaar, en een oliekruikje boven deszelfs hoofd, en zijn zeven lampen daarop; die lampen hadden zeven en zeven pijpen, dewelke boven zijn hoofd waren;
- 3 En twee olijfbomen daarnevens, een ter rechterzijde van het oliekruikje, en een tot deszelfs linkerzijde.
- 4 En ik antwoordde, en zeide tot den Engel, Die met mij sprak, zeggende: Mijn Heere! wat zijn deze dingen?
- 5 Toen antwoordde de Engel, Die met mij sprak, en zeide tot mij: Weet gij niet, wat deze dingen zijn? En ik zeide: Neen, mijn Heere!
- 6 Toen antwoordde Hij, en sprak tot mij, zeggende: Dit is het woord des HEEREN tot Zerubbabel, zeggende: Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal *het geschieden*, zegt de HEERE der heirscharen.
- 7 Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld; want hij zal den hoofdsteen voortbrengen *met* toeroepingen: Genade, genade zij denzelven!
- 8 Het woord des HEEREN geschiedde verder tot mij, zeggende:
- 9 De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voleinden; opdat gij weet, dat de HEERE der heirscharen mij tot ulieden gezonden heeft.
- 10 Want wie veracht den dag der kleine dingen? daar zich toch die zeven verblijden zullen, als zij het tinnen gewicht zullen zien in de hand van Zerubbabel; dat zijn de ogen des HEEREN, die het ganse land doortrekken.
- 11 Verder antwoordde ik, en zeide tot Hem: Wat zijn die twee olijfbomen, ter rechterzijde des kandelaars, en aan zijn linkerzijde?
- 12 En andermaal antwoordende, zo zeide ik tot Hem: Wat zijn die twee takjes der olijfbomen, welke in de twee gouden kruiken zijn, die goud van zich gieten?

- 13 En Hij sprak tot mij, zeggende: Weet gij niet, wat deze zijn? En ik zeide: Neen, mijn Heere!
- 14 Toen zeide Hij: Deze zijn de twee olietakken, welke voor den Heere der ganse aarde staan.

Zacharia 4 begint wat merkwaardig. Men veronderstelt dat er nogal wat tijd is verlopen tussen het derde en dit vierde nachtgezicht. Het gaat in de eerste plaats om de betekenis van de gebeurtenissen.

De Engel was weggegaan en Hij keert terug. Zacharia was ondertussen in slaap gevallen. Vervolgens wordt aan Zacharia gevraagd wat hij ziet, want Zacharia krijgt weer een visioen. Dit verschijnsel van een onderbreking in de profetieën komt al eerder voor. Ook het in slaap vallen van een profeet, die daarna weer wakker gemaakt wordt, is een bekend gegeven. Dit komt allemaal ook voor in de profetieën van Daniël. Dit in slaap vallen van de profeet is niet een gebrek aan interesse van de profeet, maar het is van profetische betekenis. Zowel Daniël als Zacharia zijn een uitbeelding van het volk waar ze deel van uitmaken. Hierdoor wordt aangegeven dat het volk in slaap zou vallen. De tijd waarin de Engel weg is en Zacharia slaapt, is de uitbeelding van de tijd waarin wij leven. Het wederkomen van de Engel in Zacharia 4 : 1 is zondermeer een aanduiding van de wederkomst van Christus. Het is een aanduiding dat dingen die in het verleden zijn afgebroken, in de toekomst weer zullen worden voortgezet. De Heer zou een afgebroken zaak doen op de aarde, (Romeinen 9 : 29) want Hij laat niet varen het werk Zijner handen. (Psalm 138 : 8)

De onderbreking in de vervulling van de profetie is in onze dagen. Wat nu volgt in Zacharia 4 hoort daarom direct in verband gebracht te worden met wat er gebeurt na de bedeling van de genade. Het wordt met name in verband gebracht met de bekering van Israël, niet slechts in het verleden, maar speciaal in de toekomst. Die slaapsituatie is een beschrijving van Israël, dat een geest van diepe slaap heeft ontvangen, waardoor ze horende horen, maar niet verstaan en ziende zien, maar niet bemerken, want het hart van dit volk is vet geworden. (Jesaja 6 : 9, 10; Handelingen 28 : 26, 27) Ze hebben ogen van diepe slaap om niet te zien. Er staat niet bij wat er in de tussentijd gebeurde, want dat is de verborgenheid. Dat dat het niet verteld wordt, toont al aan dat het gaat om deze tegenwoordige bedeling der verborgenheid. Het terugkeren van de Engel en het weer wakker worden van Zacharia duiden op wat er gebeurt in de dagen van de wederkomst van Christus, wanneer de Engel des Heeren wederkomt en Israël weer gewekt zal worden.

Een kandelaar is een soort statief, een ding waarop de lamp staat. Een menorah is een zeven-, acht- of soms zelfs negen-armige kandelaar. Zo'n kandelaar is een statief waarop de lampen gezet worden. Het zijn gewoonlijk olielampjes van aardewerk, soms van edelmetaal. Die lampen staan dan op de kandelaar. Een kandelaar dient alleen om de lichtbron, de lamp, hoog te houden. Een kandelaar is geen lamp. De lamp of de kaars staat op de kandelaar. Een kaars is een lamp die niet op olie brandt, maar op vast, hard vet.

Zacharia 4:2,3

- 2 En Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? En ik zeide: Ik zie, en ziet, een geheel gouden kandelaar, en een oliekruijke boven deszelfs hoofd, en zijn zeven lampen daarop; die lampen hadden zeven en zeven pijpen, dewelke boven zijn hoofd waren;
- 3 En twee olijfbomen daarnevens, een ter rechterzijde van het oliekruijke, en een tot deszelfs linkerzijde.

De beschrijving is misschien niet helemaal duidelijk, want de vertalers hebben goed hun best gedaan om het zo letterlijk mogelijk te vertalen. Er is sprake van een gouden kandelaar die op olijfolie brandt. Die olie komt uit het kruijke dat boven de kandelaar is. Uit de kruijke wordt de olie gebracht naar de lamp. Aan de andere kant is deze oliekruijke weer verbonden met twee olijfbomen. Vanuit de olijfbomen gaat de olie naar de kruijke en vanuit de kruijke gaat de olie naar de kandelaar **zie zijlijn 7**. Het is een zevenarmige kandelaar, want er staan zeven lampen op. Het is één kandelaar met zeven lampen. Er lopen zeven leidingen (pijpen) van de oliekruijke naar de zeven kandelaren. Bovendien is er blijkbaar vanuit de twee olijfbomen een verbinding met de kruijke. De olie gaat vanuit de olijfbomen via de kruijke en de leidingen naar de zeven lampen. Het is een automatisch systeem. De lampen worden rechtstreeks gevoed uit de olijfbomen. Over die olijfbomen gaat eigenlijk de rest van dit hoofdstuk.

De kandelaar is van goud. Goud spreekt over eeuwigheid, onvergankelijkheid, hoewel goud natuurlijk vergankelijk is. Petrus zegt bijvoorbeeld dat we moeten weten dat we niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijn. (1 Petrus 1 : 18) Goud en zilver zijn dus vergankelijk, maar voor de typologie beelden ze onvergankelijkheid uit. Dat komt omdat goud niet oxideert. Eigenlijk betekent dit dat er geen zuurdesem in zit. Het roest niet; het verbindt zich niet met zuurstof. Verzuring is ook de werking van het zuurdesem. Daarom staat goud voor onvergankelijkheid; onbesmet met de zonde en daarom eeuwig. Bovendien wordt het altijd geassocieerd met zowel koningschap als priesterschap en dus met onvergankelijk koningschap en onvergankelijk priesterschap. Het wordt dus geassocieerd met de positie van Christus onder het Nieuwe Verbond. Onder het Nieuwe Verbond leeft Christus eeuwig. Hij is dus onvergankelijk. Hij heeft een onwankelbaar Koninkrijk ontvangen. Daarom spreekt het over Zijn Koningschap en over Zijn Priesterschap. Zo komen we via het goud terecht bij Melchizédek. Heel vlug verteld is goud altijd Melchizédek, de opgewekte Christus als Koning en Priester.

Een kandelaar spreekt altijd over verhoging van het licht. En al wat openbaar maakt is licht. (Éfeze 5 : 13) Aangezien woord openbaar maakt, zijn woord en licht synoniem. Wat door die kandelaar omhoog gehouden wordt is eigenlijk het woord van God.

Johannes 1:1,4

- 1 In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.
- 4 In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen.

Licht, leven en woord worden hier tot synoniem verklaard. Het gaat hier om Christus. Deze drie begrippen zijn heel nauw met elkaar verbonden. Wat de kandelaar omhoog houdt is licht. Het zijn de lampen die er op staan. De kandelaar spreekt over de verhoogde Christus en over het getuigenis dat Hij omhoog houdt. Als het gaat om getuigen of om een getuige, dan is dat altijd in de eerste plaats Christus, die de getrouwe Getuige is. (Openbaring 1 : 5) De kandelaar spreekt dus toch in de eerste plaats over de Here Jezus Christus. Het wordt hier niet vermeld, maar het lijkt mij duidelijk dat bij deze kandelaar toch in de eerste plaats gedacht wordt aan de kandelaar die zich officieel in de tempel zou moeten bevinden. Ik denk niet dat de kandelaar in de dagen van Zacharia in de tempel was. Officieel is de kandelaar weggevoerd. Bij een kandelaar moet in de eerste plaats gedacht worden aan de (grote) kandelaar die in de tempel stond en was gemaakt uit één talent goud. (Exodus 25 : 39) Als hier dan ook nog staat dat er zeven lampen op staan, dan moet het haast wel diezelfde kandelaar zijn. Zeven armen aan deze kandelaar en zeven lampen erop. Als dat zo is, is deze kandelaar de uitbeelding van een amandelboom. De menorah (kandelaar) in de tabernakel en later in de tempel, was de uitbeelding van een amandelboom met amandelbloesems, amandelnoten en amandelknoppen. Hij had totaal 42 bloemen, knoppen en noten. Die 42 brengt ons bijvoorbeeld bij de 42 maanden van de grote verdrukking in de toekomst. Er zijn meer dingen in dit gedeelte die ons brengen bij de dagen na de opname van de Gemeente.

Dat deze kandelaar een amandelboom is, duidt op wedergeboorte. De amandelboom spreekt over het vroege opstaan, het ontwaken. Het woord voor amandelboom betekent wakker zijn of wakker worden. Eigenlijk betekent het vroeg wakker worden. De amandelboom is de eerste boom in Israël die tot bloei komt. Vandaar dat de menorah, deze kandelaar, tot embleem geworden is van de Joodse natie. Voor het gebouw van de Kneseth in Jeruzalem staat een bijzonder grote menorah (aman-

delboom) afgebeeld. Het spreekt over wedergeboorte, herstel (dat weet de Jood dus ook) en opstanding uit de dood. Eigenlijk spreekt het over de Eersteling die opstaat uit de dood.

De zeven lampen vertellen dat God spreekt, dat Hij Zijn licht en dus Zijn woord geeft. Dit is het woord van Christus, omtrent de Opgewekte uit de dood, want dat is de amandelboom. Het zijn zeven lampen omdat het gaat om het volmaakte, volkomen, complete woord van God. In het N.T. vind je dergelijke dingen ook terug. In Openbaring wordt bijvoorbeeld gesproken over zeven geesten die voor de troon van God zijn (Openbaring 1 : 4) en over zeven engelen. (Openbaring 8 : 2) Een engel is een geest. Wanneer de Heer spreekt en Zich bekend maakt in Openbaring, gebeurt dat via zeven engelen. Eerst gebeurt dat via zeven engelen in combinatie met zeven gemeenten in Klein Azië. Later zijn het zeven engelen met zeven bazuinen en zeven engelen met zeven fiolen (schalen). Als God Zich openbaart, dus Zijn licht geeft, dan gebeurt dat op volkomen wijze. Dat wordt door die zeven uitgebeeld. Vandaar ook deze zevenarmige kandelaar.

De amandelboom is een beeld van opstanding uit de dood. Het is de eerste boom die bloeit in het voorjaar. De naam voor amandelboom betekent ontwakken. De amandelboom komen we ook tegen als de staf van Aäron. Dat was namelijk een tak van een amandelboom, die op een gegeven moment in bloei stond. Onder Israël werd twijfel opgeworpen over de positie van Mozes, in de eerste plaats, en ook over die van Aäron. Dat is die kwestie Korach, Dathan en Abiram. (Numeri 16) Om aan te geven wie nu de werkelijke hogepriester was, moesten de eerstgeborenen uit alle twaalf stammen van Israël hun staf in de tabernakel brengen. Die moesten voor de ark des verbonds geworpen worden. Het hoofd van de stam van Levi, de oudste, de eerstgeborene, was Aäron. Het was zijn staf die in bloei bleek te staan. Daarmee werd aangegeven dat Aäron de hogepriester was voor God. God had dat bepaald. Het was voor Zijn aangezicht, voor Zijn getuigenis. De ark des verbonds is de getuigenis. Het was een duidelijke aanwijzing, want de ware Hogepriester is Degene die opnieuw tot leven kwam, zoals de staf van Aäron opnieuw tot leven kwam. Daar komt nog bij dat alleen de staf, maar ook de stam, al spreekt over nieuw leven dat voortgebracht wordt. Een staf is altijd een beeld van opstanding. De staf van Aäron, en dus die van Levi, stond in bloei en het bleken amandelbloesems te zijn. Via de kandelaar komen we dus wel degelijk terecht bij de hogepriester. De kandelaar is een amandelboom. Die leverde de bloeiende staf van Aäron, waardoor Aäron als de rechtmatige hogepriester werd aangewezen.

De zeven lampen sluiten aan bij de zeven ogen. (Zacharia 3 : 9) Deze zeven lampen hadden zeven en zeven pijpen, welke boven zijn hoofd waren. Van omhoog werd dus de olie toegevoerd. Het licht komt voort uit de olie. Deze twee olijfbomen (vers 3) leveren olie aan het kruikje en het oliekruijke levert vervolgens de olie aan de lampen. Olijfolie is in het algemeen - snel gezegd - een type van de Geest. Het is vluchtige, welriekende olie. Als het goed ruikt, is het vluchtig en als het snel vervliegt, is het een beeld van de Geest (spiritueel).

De olijfbomen spreken over wat de Geest voortbrengt. Bijvoorbeeld het woord van God. Al de Schrift is door God ingegeven. (2 Timótheüs 3 : 16) Ingegeven = ingeademd, begeestigd. In het Grieks staat er "theopneustos" en dat betekent dat het van Gods Geest afkomstig is. Theos = God en pneuma = geest. Het is Gods Geest die het woord van God, de Bijbel en dus ook de profetie heeft voortgebracht. Dat is wat ook meerdere malen wordt gezegd. Deze profetie, en dus het woord van God in het algemeen, werd voortgebracht en vervolgens bewaard. Het werd opgeschreven en verzameld. Zoals hier de olie uit de olijfbom verzameld wordt in een kruik om vervolgens van daaruit de lampen te voeden, zo werd het woord van God bewaard, in de Bijbel, in de Schriften, om van daaruit geestelijk voedsel voort te brengen.

In het evangelie van Johannes is tot twee keer toe sprake van badwater. Dat heeft precies dezelfde betekenis. Water is een beeld van het woord van God en het wordt verzameld. Wat vertaald is met badwater is in werkelijkheid een stuwmeer. In het buitenland zijn stuwmeren heel gebruikelijk. Het terrein is daar vaak oneffen. Dan heeft men altijd waterproblemen. Het eerste wat een landbouwer daar doet, is een dam aanleggen om het water te bewaren voor de tijd dat het niet regent. Zo'n vijver was bijvoorbeeld Bethesda. (Johannes 5 : 2) en ook Siloam. (Johannes 9 : 7) Het zijn in feite stuwmeren waar water verzameld wordt opdat het gebruikt zou worden in tijden van droogte. In Nederland hadden we watertorens. Daarin werd het water opgepompt en bewaard, ook in zo'n reservoir. Omdat zo'n reservoir hoog moest zijn, deed men dat in een toren. Het badwater Bethesda spreekt erover dat het woord van God verzameld werd in de Schrift. Ieder die daarin geworpen werd, als de omstandigheden heel correct waren, zou daardoor genezen worden. Hetzelfde gold voor Siloam, want de blindgeborene werd er naar toegestuurd om zich daar te reinigen en ook hij werd daar genezen. Het is een beeld van het woord van God. Zo is een kruik met olie ook een beeld van het woord van God dat verzameld werd en waarmee men eventueel gevuld wordt. Het spreekt inde eerste plaats over de Bijbel. De olie wordt verzameld in de kruik en vandaar gaat de olie naar de lampen.

De lampen spreken in het algemeen, in de brede betekenis, over de gelovigen. Een lamp is in de eerste plaats de getrouwe Getuige, dus Christus Zelf. Vervolgens spreken de lampen over alle getuigen. Het beperkt zich niet tot één, maar het is een veelheid van zeven (lampen). Er ging licht uit van de gelovigen. Dit alles is het gevolg van de olie, de Geest, uit die levende olijfbomen. Die olie wordt bewaard en toegevoegd aan wat er in de kruik zit. Vanuit die kruik, de schriften, komt het woord, deze Geest (olie), terecht bij de gelovigen, die daardoor lichten worden en dus ook tot leven komen, want licht en leven waren synoniem.

Zacharia 4:4-6

- 4 En ik antwoordde, en zeide tot den Engel, Die met mij sprak, zeggende: Mijn Heere! wat zijn deze dingen?
- 5 Toen antwoordde de Engel, Die met mij sprak, en zeide tot mij: Weet gij niet, wat deze dingen zijn? En ik zeide: Neen, mijn Heere!
- 6 Toen antwoordde Hij, en sprak tot mij, zeggende: Dit is het woord des HEEREN tot Zerubbabel, zeggende: Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal *het geschieden*, zegt de HEERE der heirscharen.

Al deze dingen spreken in de eerste plaats over het woord des Heeren. Het is Geest, olijfolie, maar wat de Geest voortbrengt is Woord. Hier staat dat die olijfolie een uitbeelding is van de Geest. Je mag hieruit niet de conclusie trekken dat Geest geen kracht is. Integendeel. Geest is kracht Gods. De Heer wordt hier niet de God Israëls genoemd, maar de Heere der heirscharen. Jehovah, de God van Israël, is duidelijk niet de God van de Filistijnen, Amalekieten of Babyloniërs, maar de God van Israël. Met Heere der heirscharen wordt Hij een God van alle volkeren genoemd. Het betekent "Heer der menigten". In Romeinen 3 : 29 staat dat God niet alleen de God der Joden is, maar ook der heidenen. De Heere is niet alleen de God van Israël, maar Hij is ook de Heere der heirscharen. Israël hoeft dus helemaal niet bang te zijn en een gelovige hoeft helemaal nergens tegen op te zien, want de God van deze gelovigen, de God van Israël, is tegelijkertijd de God der heirscharen. Hij heeft dus macht genoeg om ook die heirscharen, die enigten, de heidenen, naar Zijn hand te zetten.

Zacharia 4:7

- 7 Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld; want hij zal den hoofdsteen voortbrengen *met* toeroepingen: Genade, genade zij denzelven!

Dit betekent letterlijk dat het helemaal niet uitmaakt wie die grote berg is. Als die berg toch ophoudt te bestaan, maakt het helemaal niet uit wat of wie die berg eigenlijk is, want hij zal verdwijnen!

Een berg is een grote steen. In de Bijbel wordt verteld over een steen die tot een berg wordt. In Daniël 2 gaat het over het beeld in de droom van Nebukadnezar. Dat beeld van goud, zilver, koper enzovoorts. (Daniël 2 : 32, 33) is een uitbeelding van de koninkrijken der heidenen, van de tijden der heidenen, en daarom ook van alle heidense macht. Als dit beeld al een naam draagt, is het de naam Babel. (De koning van) Babel was het gouden hoofd van dat beeld. Als de vernietiging van dat beeld werkelijk plaatsvindt, zal blijken dat het beeld inderdaad weer Babel is of althans geregeerd wordt vanuit Babel. Het is de uitbeelding van de wereldrijken. Die wereldrijken zullen uiteindelijk onderworpen worden door de Heere Jezus Christus. Voordat het zover is, zullen die wereldrijken bestuurd worden vanuit Babel, zodat niet alleen het begin, maar ook het einde van de tijden der heidenen gemarkeerd wordt door de positie van Babel.

Daniël 2: 34, 35

- 34 *Dit* zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijn voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze.
- 35 Toen werden te zamen vermaald het ijzer, leem, koper, zilver en goud, en zij werden gelijk kaf van de dorsvloeren des zomers, en de wind nam ze weg, en er werd geen plaats voor dezelve gevonden; maar de steen, die het beeld geslagen heeft, werd tot een groten berg, also dat hij de gehele aarde vervulde.

Deze steen werd niet door mensen afgehouden. Het hele beeld, heel Babel, werd in één keer vermalen. De wind die het kaf van de dorsvloeren wegblaast, is de Geest. Wind en geest is hetzelfde woord (roeach (Hebreeuws) of pneuma (Grieks)). De verklaring hiervan volgt in:

Daniël 2: 44

- 44 Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een Koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat Koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan.

Hieruit volgt dat de steen die tot een berg word hier in Daniël 2 een type is van (het Koninkrijk van) Christus. Eigenlijk is een koning het koninkrijk. Deze steen die tot berg wordt, is een beeld van Christus die Zijn Koninkrijk opricht, maar ten koste van Babel. Het zal blijken dat de berg in Zacharia 4 : 7 ook een koninkrijk is. Het is alleen niet het Koninkrijk van de Heer, maar dat van Babel.

Jeremia 51 : 24-26

- 24 Maar Ik zal Babel en allen inwoneren van Chaldea vergelden al hun boosheid, die zij gedaan hebben aan Sion, voor ulieder ogen, spreekt de HEERE.
- 25 Ziet, Ik wil aan u, gij verdervende berg! spreekt de HEERE, gij, die de ganse aarde verderft, en Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken, en u van de steenrotsen afwentelen, en zal u stellen tot een berg des brands.
- 26 En zij zullen uit u geen steen nemen tot een hoek, ook geen steen tot fondamente; want gij zult tot eeuwige woestheden zijn, spreekt de HEERE.

Babel is de hoofdstad van de Chaldeeën, de Babyloniërs. Sion is Jeruzalem. Babel zal verwoest worden ten behoeve van of vanwege Jeruzalem. Babel en Jeruzalem staan tegenover elkaar. Verderven is doden. Het is een dodende berg. Die berg vulde ook de hele aarde. Babel zal teniet gedaan worden en plaats maken voor een andere berg, een andere steen die tot berg wordt, namelijk Christus Zelf. De stenen van de berg (Babel) zullen voor geen enkel bouwwerk meer gebruikt worden. De berg zou trouwens verbranden. (vers 25) Hij komt in het oordeel. Jeremia 51 : 25, 26 in combinatie met Zacharia 4 : 7 moet duidelijk genoeg zijn.

Jeremia 51 : 42

- 42 Een zee is over Babel gerezen, door de veelheid harer golven is zij bedekt.

Babel ligt niet aan de zee. Babel ligt ver in het binnenland, eigenlijk midden in de woestijn, aan de Eufraat. Het is wat vreemd om daar een zee te verwachten. Babel wordt hier een verdervende berg genoemd. Als u daaruit de conclusie trekt dat Babel op een berg ligt, hebt u het mis. Babel ligt in het vlakke land, in het twee-stromen-land tussen de Eufraat en de Tigris. Bergen hebben ze daar niet. Over Babel staat al in Genesis 11 : 2-4, 9 dat ze van stenen huizen bouwden, maar niet van rotsstenen maar van tichelen. De tichelen waren voor hun steen. Ze maakten stenen zoals wij,

uit de klei van de rivier. Dat doet men alleen als men geen natuursteen, rotsblokken, bij de hand heeft. Babel lag niet op een berg, maar het wordt toch een berg genoemd, omdat Babel zichzelf ten hemel verheft. Babel wordt bijvoorbeeld vertaald met "poort van God" of "tempel van God". Dat is een grote aanmatiging van Babel en daarom wordt het een berg genoemd. Omdat het ten onrechte is zal die berg ook nedergeworpen worden. Zij zal bedekt worden door de golven, een beeld van de volkeren, die zich in de toekomst tegen Babel zullen keren. Het wordt dus niet alleen voorgesteld als de berg (Babel) die vlak wordt gemaakt, zodat er geen berg meer is, maar het wordt ook voorgesteld alsof Babel in de zee terecht komt. De steen zal in zee geworpen worden. Babel zal in de volkeren zee ten onder gaan.

Zerubbabel zal de Hoofdsteen voortbrengen. Zerubbabel = Zorobabel = voortgebracht uit Babel. Eigenlijk betekent dit dat uit Babel de Messias voortkomt. Babel speelt een belangrijke rol in de geschiedenis. Die rol is het toebedeeld door God Zelf. Als Babel die rol helemaal heeft uitgespeeld, zal het ook inderdaad vernietigd worden. Uit Babel komt echter eerst heel wat positiefs voort. Uit Babel wordt bijvoorbeeld ook Israël voortgebracht. Abraham kwam daar vandaan. Hij kwam uit Ur der Chaldeeën, (Genesis 11 : 28) maar dat scheelt niet zo veel kilometers. Het is het land der Babyloniërs. Israël (Juda!) zelf keerde terug uit de Babylonische ballingschap. Het gelovig overblijfsel van Israël (Juda) werd in de dagen van de ballingschap juist in Babel bewaard, terwijl in Jeruzalem het oordeel kwam. Babel bleek bovendien het gouden hoofd te zijn, dat mede werd geregeerd door Daniël, een van de vorsten uit het huis van Juda. Zo negatief was Babel dus ook niet. Uit dat Babel wordt uiteindelijk Christus voortgebracht en dus ook het Koninkrijk van Christus.

De naam Zerubbabel is niet anders dan een toespeling op de oorsprong van Abraham, daarmee op de oorsprong van Israël, en dus op de terugkeer van Israël uit de Babylonische ballingschap. Uiteindelijk spreekt het ook over de positie van Christus in de toekomst. Bij de wederkomst van Christus zal Babel de hoofdstad van de wereld zijn, maar het koninkrijk zal uit Babel worden weggenomen en gebracht worden naar Jeruzalem. Wanneer de Hoofdsteen wordt voortgebracht, zal genade gepredikt worden. Die Hoofdsteen is Christus, onder het Nieuwe Verbond en dus niet onder de wet, maar onder de genade. Genade wordt gepredikt op grond van het feit dat deze Koning, deze Hoofdsteen, Christus, niet alleen Koning is, maar ook Priester. Omdat de Koning ook Priester is naar de ordening van Melchizédek, wordt er geroepen: "Genade, genade!", terwijl de Koning verschijnt van wie Zerubbabel, de vorst (kroonpretendent) uit het huis van Juda, een type is.

Tin komt in de Bijbel erg weinig voor. Het is een van de mindere metalen en een goedkoop alternatief voor zilver. Dit tinnen gewicht had eigenlijk een zilveren gewicht moeten zijn. Tin is het zilver van de arme man. Een beetje avondmaalstel is van goud. Gewone mensen hebben een avondmaalstel van tin. Sommigen nemen glazen in plaats van een beker. Opgepoetst lijkt tin op zilver. Je weet alleen dat het goedkoper is en het wordt sneller zwart. Zilver is duidelijk edeler.

Zacharia 4:8

8 Het woord des HEEREN geschiedde verder tot mij, zeggende:

Dit visioen wordt in tweeën verdeeld. Uit het voorgaande blijkt dat deze profetieën niet vervuld werden in de dagen van Zacharia, Haggai en Ezra. Deze dagen van herbouw van de tempel brachten zeker niet de vervulling van de volle beloften die God aan Israël gedaan had. Deze mensen, tot wie deze profetieën rechtstreeks kwamen, waren in Jeruzalem. Dat was voor het grootste gedeelte een puinhoop. Men begon er op armoedige wijze een tempel te bouwen met een handjevol mensen die het toevallig in Babel ook niet meer zagen zitten en die dus teruggekeerd waren uit de ballingschap. Vergeleken met de heerlijkheid van de tempel in de dagen van Salomo moet het wel een erg groot contrast geweest zijn en dus bepaald niet opwekkend. Bovendien waren er die Samaritanen die het werk tegenhielden. Het is dus een anti-climax in vergelijking met de bouw van de tempel in de dagen van Salomo. Daarom wordt er nu aan dit visioen wat toegevoegd. Het gaat nog steeds over de twee olijfbomen. De twee olijfbomen uit vers 3 worden weer genoemd in vers 11. Het is geen nieuw visioen, maar er komt een speciaal commentaar op.

Zacharia 4:9

9 De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voleinden; opdat gij weet, dat de HEERE der heirscharen mij tot ulieden gezonden heeft.

Hier wordt gewezen op het werk van Zerubbabel. Zerubbabel, de officiële kroonpretendent in die dagen, was min of meer verantwoordelijk voor de bouw van deze tempel. Er wordt gezegd dat hij dat ook zal voleinden. Dat slaat natuurlijk ook op Christus, de uiteindelijke Vorst uit het huis van Juda. Wat Hij begonnen is, zal Hij ook inderdaad volbrengen, zij het ook na een onderbreking van meer dan 2000 jaar. Dat komt overeen met die slaap en het wederkeren van de Engel in vers 1. Er zit een onderbreking in, maar het werk zal voleindigd worden. De bouw van de tempel werd ook onderbroken, maar hij zou niettemin voleindigd worden. Nu wordt de aandacht van de hoorder van de profetie echter ook gericht op de dingen die gebeurden in de dagen van Zacharia. In verband met de letterlijke bouw of grondvesting van de tempel staat dan in:

Zacharia 4:10

10 Want wie veracht den dag der kleine dingen? daar zich toch die zeven verblijden zullen, als zij het tinnen gewicht zullen zien in de hand van Zerubbabel; dat zijn de ogen des HEEREN, die het ganse land doortrekken.

Het waren de dagen van de bouw van deze kleine tempel, die heel wat minder was dan die van Salomo en dan de tempel die in de toekomst daar zal verschijnen. Deze dagen waren dagen van kleine dingen. Het was niet wat het eigenlijk zou moeten zijn. Het was zeker niet dat wat in deze profetieën beloofd wordt: het Nieuwe Verbond. Vandaar de combinatie van Zerubbabel en Josua, die samen een beeld zijn van Christus als Koning en Priester onder het Nieuwe Verbond. Deze dagen waren de aanleiding voor de profetieën met betrekking tot de toekomst, maar op zichzelf waren het dagen van kleine dingen. De ogen des Heeren die het ganse land doortrekken, zijn "die zeven" uit ditzelfde vers. Die zeven komen overeen met de zeven ogen op die ene Steen uit Zacharia 3:9. Hier is het niet Zerubbabel, de koning, maar Josua, de priester. Die zeven ogen zijn een type van de ogen des Heeren, die de ganse aarde doorlopen. Dat die zeven zich verblijden zullen, betekent dat de Heer zich verblijdt over wat er in die dagen gebeurt. Deze Israëlieten (Joden) hebben dan ook geen reden bedroefd te zijn. De Heer verblijdt Zich en daarom hebben zij ook reden zich te verblijden, al brengen die gebeurtenissen nog niet de volle vervulling van de profetie. In Ezra staat dat er (oudere) mensen bij waren die de tempel van Salomo nog gekend hadden. Zij waren zeer bedroefd en weenden toen ze zagen wat er in hun dagen gebouwd werd als tempel, terwijl ze eigenlijk verblijd zouden moeten zijn omdat het de herbouw van de tempel was.

Het tinnen **zie zijlijn 8** gewicht is een schietlood, want het gaat om de bouw van de tempel. Ze zien het tinnen gewicht in de hand van Zerubbabel. In vers 9 staat dat de handen van Zerubbabel dit huis hebben gegrondvest en dat zijn handen het zullen voleinden. Hij deed dat natuurlijk niet alleen, maar hij was verantwoordelijk. Dit schietlood, dit meetwerktuig, werd al genoemd in Zacharia 2:1, 2. Zerubbabel bouwt dus de tempel en men is er toch over verblijd. Hier wordt een tempel gebouwd die toch niet is wat het zou hebben kunnen zijn of wat het geweest is. Deze tempelbouw kan worden gezien als verband houdend met deze profetie, maar het brengt zeker niet de vervulling ervan. Het is niet zilver, maar tin. Zilver spreekt over verlossing of losgeld. Zilver is immers geld (argent). Het is de prijs die voor de verlossing betaald wordt. De uiteindelijke verlossing staat hier niet en daarom gaat het niet over zilver maar over

tin. Het tinnen gewicht spreekt dus over de herbouw van een tempel die toch niet is wat het zou moeten zijn. Zeven spreekt over de volkomenheid van het werk Gods. Zeven ogen duiden erop dat God alles ziet en hoort. Hij ziet ook wat hier gebeurt. De Heer is kennelijk wel verblijd en dat is een reden voor het volk om zich ook te verblijden. Het volk moet wel met een beseffen dat er veel grotere dingen zullen gebeuren dan deze kleine dingen in deze kleine dagen.

Zacharia 4 : 11

11 Verder antwoordde ik, en zeide tot Hem: Wat zijn die twee olijfbomen, ter rechterzijde des kandelaars, en aan zijn linkerzijde?

Het gaat nog steeds om dezelfde dingen. Die olijfbomen werden eerst genoemd in vers 3. Nu wordt er op teruggekomen en zelfs dubbel. De vraag wordt gesteld in Zacharia 4 : 11 en herhaald in:

Zacharia 4 : 12

12 En andermaal antwoordende, zo zeide ik tot Hem: Wat zijn die twee takjes der olijfbomen, welke in de twee gouden kruiken zijn, die goud van zich gieten?

De takken van de olijfbomen zijn de kanalen waardoor de olie in de gouden kruiken vloeit. Deze kruiken gieten goud van zich, maar in werkelijkheid is dat natuurlijk olie. De olie is eigenlijk doorzichtig, maar het wordt als goud aangemerkt omdat het spreekt over eeuwigheid.

Zacharia 4 : 13

13 En Hij sprak tot mij, zeggende: Weet gij niet, wat deze zijn? En ik zeide: Neen, mijn Heere!

Dit is de derde keer dat hij zegt dat hij niet weet wat het is. Er wordt nogal wat aandacht gevraagd voor deze twee olijfbomen. Nu komt er een antwoord waarvan veel verklaarders zeggen dat het een manier is om je er onderuit te praten. Men noemt het een ontwijkend antwoord.

Zacharia 4 : 14

14 Toen zeide Hij: Deze zijn de twee olietakken, welke voor den Heere der ganse aarde staan.

Zo'n ontwijkend antwoord is niet echt ontwijkend. Het is zo geformuleerd opdat het meerdere toepassingen zou hebben. Dat is altijd zo in de profetie. Deze twee olijfbomen zijn een beeld van twee getuigen. (Openbaring 11). Deze zullen optreden in de eerste helft van de 70-ste week van Daniël 9, dus onmiddellijk na de opname van de Gemeente. Ze getuigen 42 maanden. Aan die menorah (in de tabernakel) waren totaal 42 bloemen, knoppen en noten. Haggai en Zacharia spraken doordat zij olie, dus Geest, ontvingen. Ze spraken het woord van God. Hetzelfde geldt voor Zerubbabel en Josua, die een uitbeelding waren van het dubbele getuigenis van God. De Here Jezus is het Woord Gods, Hij is de getrouwe Getuige. Hij is Koning en Priester. In hetzelfde verband wordt ook gesproken over een dubbele eedzwering, over twee onwankelbare dingen. (Hebreeën 6 : 17, 18) God heeft dubbel gezworen met betrekking tot het Zaad van Abraham en David, dat Hij Koning en Priester zou zijn. Zo kom je toch bij Christus terecht.

In de dag der grote dingen komen Mozes en Elia ten tonele. Zij zijn de twee getuigen uit Openbaring 11. Dat is aan het eind van de 70-ste week van Daniël. Die breekt namelijk op dit moment aan, hier in Openbaring 11. Deze 42 maanden vormen de eerste helft van de 70-ste week van Daniël. Na de opname van de Gemeente is de tempel voltooid. De tempel is de woonstede Gods in de Geest, (Éfeze 2 : 22) de Gemeente. Daarna is sprake van de voorhof, Jeruzalem. De heidenen zullen de stad 42 maanden vertreden.

Openbaring 11 : 3

3 En Ik zal Mijn twee getuigen *macht* geven, en zij zullen profeteren duizend tweehonderd zestig dagen, met zakken bekleed.

De Heer zal aan Zijn twee getuigen iets geven, bijvoorbeeld olie of geest. Profeteren kan alleen als je de Geest ontvangt. Deze getuigen zijn dus profeten. 42 maanden x 30 dagen = 1260 dagen. Deze twee getuigen zijn in de rouw, omdat ze een boodschap prediken die verband houdt met het afleggen van de oude mens. Oude mensen worden uitgebeeld als zakken. Een zak wordt geacht vormloos te zijn.

Openbaring 11 : 4

4 Dezen zijn de twee olijfbomen, en de twee kandelaren, die voor den God der aarde staan.

Wij zijn gewend aan de gedachte dat in het O.T. of in de Bijbel in het algemeen, veel wonderen gebeuren. Dat is niet correct. Wonderen gebeurden in drie perioden in de Bijbel. De eerste periode is die van Mozes en zijn opvolger Jozua. De volgende periode is die van Elia en zijn opvolger Elisa. De derde periode is die van de Here Jezus en Zijn opvolgers, de discipelen of apostelen. Zo kom je van Mozes via Elia bij Christus. Mozes en Elia zijn daardoor ook voorlopers van Christus. Mozes en Elia zouden opgevolgd worden door een ander. Dat is ook gebeurd. Deze zelfde Mozes en Elia verdwijnen hier in Openbaring 11 van het toneel en zij worden opgevolgd door Christus Zelf. Deze twee getuigen zullen in Jeruzalem gedood worden, waarna, weer 3,5 jaar later, de Heer Zelf zal verschijnen, buiten Jeruzalem op de Olijfberg. Hij zal in ieder geval verschijnen aan Jeruzalem.

Met de verklaring in Zacharia 4 : 14 hoef je dus geen problemen te hebben. In Openbaring 11 verklaart de Schrift zelf wat het is. De twee olietaken (olijfbomen) zijn namelijk deze twee getuigen. Daarna kun je nog altijd zeggen dat Haggai en Zacharia of in ieder geval Zerubbabel en Josua in hun dagen daar voorlopers van waren. Deze twee getuigen zorgen voor het licht, de geest danwel de olie. (Openbaring 11 : 4 en Zacharia 4 : 14 zijn bijna woordelijk gelijk.)

Openbaring 11:5

- 5 En zo iemand die wil beschadigen, een vuur zal uit hun mond uitgaan, en zal hun vijanden verslinden; en zo iemand hen wil beschadigen, die moet alsoo gedood worden.

Uit een mond komt normaal het woord. Het woord zal de tegenstander verslinden. Bij een andere gelegenheid wordt gesproken over een zwaard dat uit de mond uitgaat (Openbaring 1 : 16) of zelfs over een vlammend of vurig zwaard. (Genesis 3 : 24) Vuur is een beeld van de Geest en met name van de oordelende werking van de Geest. Die werkt wel degelijk via het Woord. Vandaar dat het uit de mond uitgaat. Waarschijnlijk zeggen die twee getuigen tegen hun tegenstander: "Val dood!" De tegenstanders worden wel gedood, maar niet door een letterlijk zwaard.

Openbaring 11:6

- 6 Dezen hebben macht den hemel te sluiten, opdat geen regen regene in de dagen hunner profetering; en zij hebben macht over de wateren, om die in bloed te verkeren, en de aarde te slaan met allerlei plagen, zo menigmaal als zij zullen willen.

Wij herkennen hierin Elia en Mozes. Elia is de enige van wie wij weten dat hij bad en het regende niet. Er staat zelfs hoe lang het niet regende: 3,5 jaar. Dat staat in Jakobus 5 : 17, 18 en Lukas 4 : 25. In het O.T. wordt dat niet vermeld. Mozes (Aäron) is degene die water in bloed veranderde (Exodus 7 : 19, 20) en de aarde sloeg met allerlei plagen. Er staat niet dat zij het ook inderdaad doen. Ik vind dat een heel belangrijke zaak. Hier staat niet wat de twee getuigen zullen doen. Er staat wat zij kunnen doen. Het verklaart wie zij zijn. De man die de hemel kan sluiten is Elia en de man die water in bloed kan veranderen is Mozes. In het O.T. zijn Elia en Mozes in hun dagen uitdrukkelijk boodschappers van God en van Christus. Zij waren ook voorlopers van Hem. **zie zijlijn 9** Deze twee getuigen worden dus al aangekondigd in Zacharia. In Deuteronomium 18 : 15-19 wordt

gezegd dat er een profeet als Mozes zou komen. Wie naar die profeet niet zou luisteren, zou uitgeroeid worden. (Handelingen 3 : 22, 23) Vandaar dat Mozes nog andermaal verschijnt om te prediken over Degene die na hem zou komen, namelijk Christus. Iets dergelijks vinden we bij Elia. Elia geldt als de eerste oudtestamentische profeet, de man Gods. Hij was dat niet helemaal. Mozes wordt ook profeet genoemd en er zijn er meer die bij gelegenheid profeteerden, maar Elia was in heel zijn leven en hoedanigheden de grote profeet van het O.T. Daar komt bij dat van Elia op heel wat plaatsen wordt gezegd dat hij zou komen, met name in Maléachi 4 : 5. Ook het orthodoxe jodendom van vandaag weet dat eerst Elia zal verschijnen, alvorens de Messias zal verschijnen. Het is echter niet alleen Elia, maar ook Mozes. Zij zullen het gelovig overblijfsel zijn in de dagen na de opname van de Gemeente.

De Gemeente is nu het gelovig overblijfsel op aarde en zal in zijn geheel worden weggenomen ten tijde van de "opname van de Gemeente". God heeft gezegd dat Hij altijd een gelovig overblijfsel op aarde zal laten. (Jesaja 10 : 22; Jeremia 23 : 3; Romeinen 11 : 5) Dat betekent dat anderen, van vóór de tijd van de Gemeente, op aarde de prediking zullen voortzetten. Direct na de opname zijn Mozes en Elia het gelovig overblijfsel op aarde, waardoor anderen tot geloof komen. Daarna verdwijnen deze twee getuigen. Ze zijn uiteindelijk wel de oorzaak voor de bekering van Israël aan het einde van de 70-ste week. Als die twee getuigen er niet zijn, zijn er helemaal geen getuigen. Er is dus een belangrijke reden waarom die twee getuigen optreden, waarom ze uit een voorgaande bedeling komen en waarom ze speciaal in die tijd komen. Ze zijn dan eigenlijk de leidlieden van Israël. Een getuigenis moet door twee mensen worden afgelegd, dus zijn het er twee. De twee olijfbomen uit Zacharia zijn dus een voorafschaduwing van Mozes en Elia, die het woord van God en dus de Geest van God zullen brengen aan Israël, met als uiteindelijk resultaat de bekering van Israël en de vervulling van de profetieën in hun volheid.

6. Zacharia 5

Het zesde visioen

Zacharia 5:1-11

- 1 En ik hief mijn ogen weder op, en ik zag; en ziet, een vliegende rol.
- 2 En Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? En ik zeide: Ik zie een vliegende rol, welker lengte is van twintig ellen, en haar breedte van tien ellen.

- 3 Toen zeide Hij tot mij: Dit is de vloek, die uitgaan zal over het ganse land; want een ieder, die steelt, zal van hier, volgens denzelven vloek, uitgeroeid worden; desgelijks een ieder, die valselyk zweert, zal van hier, volgens denzelven vloek, uitgeroeid worden.
- 4 Ik breng dezen vloek voort, spreekt de HEERE der heirscharen, dat hij kome in het huis van den dief, en in het huis desgenen, die bij Mijn Naam valselyk zweert; en hij zal in het midden zijns huizes overnachten, en hij zal het verteren, met zijn houten en zijn stenen.
- 5 En de Engel, Die met mij sprak, ging uit, en zeide tot mij: Hef nu uw ogen op, en zie, wat dit zij, dat er voortkomt.
- 6 En ik zeide: Wat is dat? En Hij zeide: Dit is een efa, die voortkomt. Verder zeide Hij: Dit is het oog over henlieden in het ganse land.
- 7 En ziet, een plaat van lood werd opgeheven, en er was een vrouw, zittende in het midden der efa.
- 8 En Hij zeide: Deze is de goddeloosheid; en Hij wierp ze in het midden van de efa; en Hij wierp het loden gewicht op den mond derzelve.
- 9 En ik hief mijn ogen op, en ik zag; en ziet, twee vrouwen kwamen voort, en wind was in haar vleugelen, en zij hadden vleugelen, als de vleugelen eens ooievaars; en zij voerden de efa tussen de aarde en tussen den hemel.
- 10 Toen zeide ik tot den Engel, Die met mij sprak: Waarhenen brengen zij deze efa?
- 11 En Hij zeide tot mij: Om haar een huis te bouwen in het land Sinear; dat zij daar gevestigd en gesteld worde op haar grondvesting.

In Zacharia 5 wordt ingegaan op de negatieve kant van het verhaal. Positief was de prediking aan Israël, hun bekering en de verwoesting van de grote tegenstander Babel. In het eerste visioen van Zacharia 5 wordt echter een vloek uitgesproken over Israël (Juda). In het tweede visioen wordt iets dergelijks aangekondigd, want daar wordt verband gelegd tussen een ongelovig Israël (Juda) en Babel.

Zacharia 5:1

- 1 En ik hief mijn ogen weder op, en ik zag; en ziet, een vliegende rol.

Deze rol was uiteraard een megillah, een boekrol. Zacharia zag een boekrol vliegen. Er gebeuren meer ongebruikelijke dingen met boekrollen. In de eerste plaats worden ze beschreven, in vele gevallen zelfs aan beide zijden (van binnen en van buiten). Twee keer wordt een boekrol gegeten, waarvan een keer door Ezechiël. Het smaakte goed, maar de eter werd er later misselijk van. Later moest ook de apostel Johannes een boekrol opeten. (Openbaring 10) Het veronderstelt dat het woord dat men spreekt overeenkomt met het woord dat men eerst tot zich genomen heeft. Het gaat om de inhoud van het woord. In de Bijbel wordt de boekrol, het woord van God, soms gegeten. De gedachte is dat het Woord niet alleen in de buik komt, maar ook in het hart, opdat men vervolgens vanuit het hart zou kunnen spreken. Een profeet moet het woord van God tot zich nemen en daarna dat Woord ook spreken. Tot Johannes wordt gezegd dat hij de boekrol moet eten, want:

Openbaring 10:11

- 11 ... Gij moet wederom profeteren voor vele volken, en Natiën, en talen, en koningen.

Het eten van een boekrol betekent dat men de inhoud van het geschrift tot zich neemt. Hier zien we een boekrol vliegen.

Zacharia 5:2

- 2 En Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? En ik zeide: Ik zie een vliegende rol, welke lengte is van twintig ellen, en haar breedte van tien ellen.

De Engel vroeg aan Zacharia wat hij zag. Een el is ongeveer een halve meter, dus de boekrol is ongeveer 10 meter lang en 5 meter breed. Het gaat niet om de precieze afmetingen, maar om de getallen die genoemd worden. Men was in die dagen niet gewend aan vliegende objecten. Wij vinden het langzamerhand gewoon dat hele zware dingen de lucht ingaan. Vroeger vloog er niet veel meer dan vogels en vleermuizen. Zacharia zal wel onder de indruk geweest zijn. Het moet een angstaanjagend gezicht geweest zijn. Als je midden in de nacht een vliegende boekrol ziet van 20 bij 10 ellen, zal het ding ook nog wel licht gegeven hebben. Hij zag het in de nacht, want het zijn nachtgezichten. (Zacharia 1 : 8)

Zacharia 5:3,4

- 3 Toen zeide Hij tot mij: Dit is de vloek, die uitgaan zal over het ganse land; want een ieder, die steelt, zal van hier,

Het is goed om hier-naast Handelingen 15 te leggen, waar de apostel Petrus, eveneens afkomstig uit het orthodoxe jodendom, ook zijn mening ten beste geeft over de wet. Hij noemt de wet een last, een juk. Handelingen 15 : 10: "Nu dan, wat verzoekt gij God, om een juk op den hals der discipelen te leggen, hetwelk noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?" Die vaders zijn de Israëlieten (Joden) onder het Oude Verbond. Zijzelf hebben dat juk, de wet, ook niet kunnen dragen. Waarom zou datzelfde juk nu gelegd worden op heidenen die tot geloof komen? In Handelingen 15 proberen sommige gelovigen uit de Joden de gelovigen uit de heidenen te dwingen om onder de wet te leven. Petrus zegt dat dit niet goed is. Waarom zullen we dit juk aan anderen opleggen? Die kunnen het namelijk ook niet dragen. Een mens wordt immers gerechtvaardigd uit geloof. Handelingen 15 : 11: "Maar wij geloven, door de genade van den Heere Jezus Christus, zalig te worden, op zulke wijze als ook zij".

volgens denzelven vloek uitgeroeid worden; desgelijks een ieder, die *valselyk* zweert, zal van hier, volgens denzelven vloek, uitgeroeid worden.

- 4 Ik breng dezen vloek voort, spreekt de HEERE der heirscharen, dat hij kome in het huis van den dief, en in het huis desgenen, die bij Mijn Naam valselyk zweert; en hij zal in het midden zijns huizes overnachten, en hij zal het verteren, met zijn houten en zijn stenen.

Deze rol vertegenwoordigt een vloek, die over de misdadiger komt. De boekrol vliegt omdat hij uit de hemel afkomstig is en komt van de hemel over het ganse land (vers 3). Een boekrol is in de Bijbel gewoonlijk een uitbeelding van het woord van God, zelfs letterlijk. Een boek is de vorm waarin het woord tot een mens (de aarde) komt. Woorden zijn onzienlijk, geestelijk. Als zo'n rol verschijnt, is het de uitbeelding van het woord. Het woord krijgt gestalte in deze boekrol. De vorm is een boekrol, omdat een rol uitbeelding is van eeuwigheid. Rol = megillah. Daar zit het woord "gal" in. "Gal" betekent vormwording, maar het houdt gelijk verband met de vorm van de cirkel. Een rol spreekt daarom over de eeuwigheid en om het woord met betrekking tot eeuwige dingen. Het woord van God komt hier over het volk en het brengt een vloek. Dat betekent dat het niet zo maar het woord van God is, maar dat heel speciaal de wet wordt bedoeld. Het is de wet die een vloek brengt over de zondaar. Dat wordt later door de voormalige Farizeeër, de apostel Paulus, uitgelegd in:

Galaten 3 : 10-13

- 10 Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.
- 11 En dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, is openbaar; want de rechtvaardige zal uit het geloof leven.
- 12 Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.
- 13 Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.

Openbaar = duidelijk. Een mens wordt gerechtvaardigd uit geloof en niet door werken der wet. De wet heeft daar verder niets mee te maken. Wij

zijn geneigd vers 13 te vertalen naar modern Nederlands met "Christus heeft ons verlost van de vloek van de wet", maar het kan net zo goed betekenen: "de vloek namelijk de wet". Dat is hier de betekenis. De wet zelf is een vloek. De Here Jezus heeft Zelf de vloek der wet gedragen, omdat Hij de zonden der wereld op Zich nam. Hij werd voor ons tot zonde gemaakt en daarom kwam Hij terecht onder de vloek van deze wet of de vloek namelijk de wet. Het is een negatieve wijze om over de wet te spreken, maar zo is het nou eenmaal. De werken der wet brengen niet anders dan een vloek over de mens. De mens wordt verondersteld zich te houden aan de gehele wet (Galaten 3 : 10) en dat is een onmogelijkheid. De wet brengt alleen vloek, maar genade brengt verlossing. **zie zijlijn 10**

In Zacharia 5 is de boekrol een uitbeelding van de wet. Het is een vloek die uitgaat over het ganse land. De afmeting van deze boekrol is 20 bij 10. De standaardmaat is 10. De breedte is 10 en de lengte is tweemaal zo groot. De maat waarvan wordt uitgegaan is dus 10. Dat is niet verwonderlijk. Het bevestigt alleen dat deze rol een uitbeelding is van de wet. De wet wordt gekarakteriseerd met een 10, al was het maar vanwege de tien geboden. Tien spreekt over het woord van God in het algemeen, over dat God spreekt. Dat komt tot uitdrukking in de samenvatting van de wet in 10 geboden. Nog korter vinden we hem samengevat als één gebod of als twee die weer één zijn. Aan de andere kant spreekt God in Genesis 1 en dat blijkt dan ook tien keer te gebeuren in die zeven dagen. Daar staat tien keer "en God zeide". Tien houdt verband met het spreken van God, maar ook met de verantwoordelijkheid die de mens heeft ten opzichte van dit woord van God. 10 wordt wel het getal van verantwoordelijkheid genoemd. Het is dan een verantwoordelijkheid met betrekking tot het feit dat God gesproken heeft. Als het woord van God gesproken wordt, is dat nooit vrijblijvend. De mens heeft de verantwoordelijkheid om het Woord, als hij het hoort, ook te geloven en daar zijn vertrouwen in te stellen. Hoe dan ook is tien de uitbeelding van het woord van God.

De wet kwam tot Israël in de vorm van twee stenen tafelen (tabletten, tableaux). Om een of andere reden werden die tien geboden verdeeld over twee stenen tafelen. Diezelfde dubbelheid komt hier terug in de lengte van de rol van 20 el. Als je je de twee stenen tafelen vierkant voorstelt, dan heb je, als je ze naast elkaar legt, een lengte die tweemaal zo groot is als de breedte. De uiteindelijke twee stenen tafelen, die Mozes ontving en die ook bewaard werden in de ark des verbonds, waren eigenlijk het tweede stel. De eerste set liet Mozes vallen toen hij beneden aan de berg kwam en zag dat het volk onder aanvoering van zijn broer Aäron dat gouden kalf gemaakt had. Toen viel de wet uit zijn handen of hij smeed het kapot op de grond. Het brak en zo verdween het oorspron-

kelijke verbond dat God met Israël sloot. Het werd gebroken omdat het op geen enkele manier stand kon houden. Wij zeggen dat Mozes de wet liet vallen, maar het is beter om te zeggen dat Aäron het kapot maakte. Eigenlijk dwong het volk met meerderheid van stemmen langs democratische weg Aäron, de overgebleven leidsman van het volk, er toe om tot deze afgoderij over te gaan. Het breken van de stenen tafelen is de uitbeelding van het breken van het oorspronkelijke verbond dat God met Israël sloot. Mozes moest opnieuw naar de berg en hij kreeg opnieuw een stel stenen tafelen mee. Die stenen tafelen moesten bewaard worden in een houten kist en later in een houten kist overtrokken met goud. Veel zaken betreffende de wet duiden dus op een dubbelheid, op een tweehed of op de tweede. Toen Israël uiteindelijk definitief die wet had ontvangen, bleek het een tweede te zijn. De wet was geschreven op twee stenen tafelen. Hier blijkt het uit de rol die 20, dus 2 x 10, ellen lang is tegen 1 x 10 el breed. Er zit iets dubbelzinnigs in die wet. In de eerste plaats heeft die wet twee verschillende kanten. De wet kan namelijk op twee verschillende manieren benaderd worden. Volgens een benadering is de wet een leefregel, het uitgangspunt voor de christelijke ethiek. Men gebruikt de wet als een verzameling wetten en regels.

Jesaja 28 : 10

10 Want het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig.

Dat is een manier om de wet te bezien. Over degenen die dat doen wordt gezegd dat ze achterover vallen. (Jesaja 28 : 13) Als je de wet slechts zo ziet, ga je eraan kapot. Dan zal blijken dat geen mens in staat is om die wet te houden. Die eerste set stenen tafelen brak dan ook meteen. De andere set brak niet, want die werd bewaard in de kist, die een type is van de Here Jezus, die de wet wel bewaarde, hield en zelfs vervulde. De kist is een type van de Here Jezus in Zijn eerste komst. Vervolgens werd de houten kist vervangen door een houten kist van sittimhout, overtrokken met goud. Dat is een beeld van de opstanding van Christus. Daarin werd uiteindelijk de wet bewaard. Die wet werd ook nooit meer gezien, want de kist ging dicht en niemand kwam er meer bij. Op de ark des verbonds kwam een deksel, een uitbeelding van verzoening. Deksel = verzoening = kaporeth. Dat ging er overheen en dat was het dan. Niemand heeft ooit meer wat van die wet vernomen. Diezelfde wet zou men moeten zien als een verzameling onderwijzingen. Wet = thora = onderwijzing, lering. De wet is een onderwijzing aangaande de weg tot verzoening. Zelfs de weg die de twee stenen tafelen zelf aflegden, zijn al een uitbeelding van die verzoening. Uiteindelijk worden die tafelen in het binnenste, het hart,

van de ark des verbonds gelegd, met daaroverheen het verzoendeksel. Daarmee is deze wet - het Oude Verbond - een uitbeelding geworden van het Nieuwe Verbond, waarvan gezegd wordt dat God Zijn wet (woord, onderwijzing) in het hart (het binnenste) van de mens zou schrijven. (Jeremia 31 : 33) Dat wordt uitgebeeld in de twee stenen tafelen die bewaard worden in de ark des verbonds.

De wet heeft dus twee kanten. Wanneer men de wet ziet op menselijke wijze, dan ziet men hem niet anders dan een wetboek, als een verzameling regels waaraan men zich te houden heeft, hoewel men dat niet kan. Aan de andere kant kan de wet gezien worden als een onderwijzing met betrekking tot de weg tot zaligheid. Het Oude Verbond - de wet - is een onderwijzing aangaande het nieuwe.

Hebreeën 7 : 19

19 Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God genaken.

De wet geeft slechts de richting aan die men gaan moet om tot God te komen. De wet, het Oude Verbond, is niet anders dan een vóórafschaduw van het Nieuwe Verbond. Men noemt de wet ook wel een schaduwendienst. Het gaat niet om de dingen zelf, maar om de dingen achter de dingen. Het gaat niet om de offers, maar om datgene waar de offers een uitbeelding van zijn. Dat is een andere manier om de wet te zien. Die dubbele toepassing van de wet komt wel degelijk aan de orde in de Bijbel. De toepassing van "gebod op gebod en regel op regel" is toch een toepassing die door de staat wel degelijk gehandhaafd diende te worden (Je maintiendrai = ik zal handhaven). Israël als staat, als volk, diende zich wel degelijk zoveel mogelijk aan die wet te houden, opdat God die staat en dat land ook zou zegenen. Niet alleen was het volk het volk van God, maar het land was ook van God. Dat wordt vele malen herhaald. God zou niet alleen het volk, maar ook het land zegenen. Als het land gezegend wordt, wordt ook het volk dat er woont gezegend. Zegen van het land komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in eventueel in de bodem te vinden minerale grondstoffen. Meer voor de hand ligt het om te zien op de agrarische opbrengst en rijkdom van het land. Het heeft dus te maken met de opbrengst van de oogst en dat wordt in de Bijbel erg veel genoemd.

Als Israël naar het land gaat, heet het een land overvloeiende van melk en honing. Ik ben mij bewust welke geestelijke betekenis daarachter steekt, maar dat is natuurlijk ook letterlijk waar.

Deuteronomium 8 : 8

- 8 Een land van tarwe en gerst, en wijnstokken, en vijgebo-
men, en granaatappelen; een land van olierijke olijfb-
men, en van honig;

Dat is de bekende reeks van zeven vruchten, maar dat wordt gezegd over het land. De Heer zou het land zegenen als het volk zich als volk zou onderwerpen aan de wet. De wet had als leefregel dus wel degelijk een functie voor het volk hier op aarde. Zelfs het houden van de wet, een religieuze aangelegenheid, zou een uitwerking hebben op de opbrengst van het land en dus op de economie. De economie heeft weer een uitwerking op het totale welvaren van het land en dus ook op de machtspositie en de veiligheid van het land. De wet heeft dus wel degelijk die functie. Israël als volk hield zich echter niet aan die wet, omdat het hen niet aantrekkelijk genoeg leek en omdat men dacht dat het niet voldoende winst zou opleveren. Ook individuele Israëlieten hebben zich aan het woord van God als onderwijzing weinig gelegen laten liggen. Men heeft de Heer niet gediend. De geschiedenis van Israël is dan ook de geschiedenis van een volk dat genoemd werd bij de Naam van Jehovah, althans door de buitenlanders, maar dat in werkelijkheid die Naam van Jehovah niet aanriep en die Naam van Jehovah ook niet diende. Dat staat op vele plaatsen in de Bijbel. De Heer klaagt in het hele O.T. dat Hij het volk zegent, maar dat ze Hem niet dienen. Deze wet in zijn dubbele betekenis brengt dus in de praktijk ook een vloek over het land. Het volk dat zich niet wil houden aan de wet, roept daarmee een oordeel over zich af.

Israël (Juda) had op het moment van het verschijnen van deze profetie juist een oordeel achter de rug. We hebben er al bij stilgestaan dat Israël 490 jaren lang de sabbatjaren niet gevierd had. Daarom werd het land $490 : 7 = 70$ jaren woest gelaten door de Heer. 70 sabbatjaren had men verzuimd te vieren. In het sabbatjaar zou het land braak moeten liggen, zodat het geen oogst zou opleveren. Israël heeft dat niet gedaan. Ze vonden het zonde om die winst zo maar weg te gooien. Dat bleek echter een misrekening te zijn. Het gevolg ervan was dat de Heer Zijn regen niet zond en dat dus het land niet opbracht. Men vertrouwde niet op het woord van de Heer. In de woestijn kon het land helemaal niets opbrengen. Het brood kwam toen niet uit de aarde of uit het broodhuis, maar uit de hemel. Het manna is het brood des levens dat uit de hemel is nedergedaald. Het viel zes dagen lang. Men moest het zes dagen oprapen en men had er precies genoeg aan. Precies gepast! Eigenaardig hè? Op de zesde dag viel het dubbel. Op de zesde dag werd er ook geraapt voor de zevende dag, want op de zevende dag viel er niets. Dat hoefde ook niet,

want men had toch genoeg. Hetzelfde principe had de Heer beloofd voor het sabbatjaar. Hij had beloofd dat het land in het zesde jaar een dubbele opbrengst zou hebben, zodat men het zevende jaar kon leven uit de opbrengst van het zesde jaar. Israël vond het na de goede opbrengst in het zesde jaar zonde om het land het zevende jaar te laten liggen. Het resultaat was dat men die 70 sabbatjaren achteraf heeft moeten inhalen. De Heer heeft hen het land uitgejaagd en het land heeft 70 jaren braak gelegen. Die economische wet gaat dus helemaal niet op. De agrarische wet ook niet, want je bent afhankelijk van het weer en het weer is nog altijd in de hand van de Heer; in de oudtestamentische tijd in elk geval. In deze dagen ligt dat iets moeilijker omdat de Heer Zich voor de wereld verbergt, maar het principe blijft natuurlijk wel degelijk geldig.

Men heeft zich niet gehouden aan de voorschriften van de wet en dus brengt diezelfde wet vervolgens een vloek. Die wet zegt niet alleen hoe men zou moeten leven en hoe de maatschappij en de economie zouden moeten worden ingericht in Israël, bij het volk van God. De wet zegt ook wat de Heer zou doen als zij zich er niet aan zouden houden. Op die wijze wordt de wet een vloek. Als je ervan uitgaat, meer in het algemeen en toegepast op de individuele mens, dat het onmogelijk is om de hele wet te houden, dan blijkt de wet in ieder geval een vloek te zijn. Omdat de wet een vloek is, moet men er van verlost worden. Het is een mooi verhaal om te zeggen dat de wet dan toch de wet Gods is, waaraan men zich zou moeten houden en volgens welke men zo goed mogelijk zou moeten leven, maar dan verzuimt men om de andere kant van het verhaal te lezen in de schrift. Er staat ook dat we van de wet, die een vloek is en een juk dat we niet kunnen dragen, verlost moeten worden. Als gelovigen zijn we van de wet verlost.

De maat van 20 bij 10 komt nog een keer in de Bijbel voor.

1 Koningen 6 : 3

- 3 En het voorhuis, vooraan den tempel van dat huis, was in zijn lengte van twintig ellen, naar de breedte van het huis, tien ellen in zijn breedte, vooraan het huis.

Het gaat hier over de bouw van de tempel van Salomo. Dat was de eerste grote tempel in Israël. Dit blijkt de afmeting te zijn van het voorhuis. Men moest door dit voorhuis als men de tempel wilde binnengaan. Die 20 bij 10 ellen vormen dus de weg die leidt tot in het heiligdom. Dat is ook de manier waarop de wet beschreven kan worden. De wet in het algemeen, als het woord van God, beschrijft de weg tot zaligheid, die het heiligdom

binnenvoert. De moeilijkheid is alleen dat men die weg niet passeren kan, omdat de wet een vloek blijkt te zijn. Men kan het heiligdom dus niet werkelijk binnen.

Romeinen 3:20

20 Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden, ...

Er is nog een ander aspect aan verbonden. Die dubbelheid van de wet houdt in dat de wet bovendien spreekt over het verbond dat daarna zou komen. Het tweede verbond werd uitgebeeld door het tweede stel stenen tafelen en doordat er twee tafelen zijn. Het wijst op het Nieuwe Verbond. Daarvan wordt gezegd dat we daardoor wel tot God naderen. (Hebreeën 7:17) We krijgen in Zacharia 6 te maken met de hogepriester Josua die een kroon op zijn hoofd krijgt. Daarmee wordt hij een type van Christus als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, die niet alleen Priester is, maar ook Koning. Daarom krijgt de priester Josua een kroon op zijn hoofd. Het is een priesterschap dat verband houdt met het nieuwe, het tweede verbond. Hebreeën 7 spreekt over een nieuw verbond, over een nieuwe wet. Christus is Hogepriester geworden, maar niet naar de ordening van Aäron. Dat was de priesterorde van het O.T. Christus is Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Dat is een priesterschap van een andere orde.

De apostel Paulus maakt duidelijk dat de wet geen volmaakte nadering tot God brengt, want men kan als zondaar niet tot God naderen. Het bloed van stieren en bokken kan de zonden nu eenmaal niet wegnemen. (Hebreeën 10:4) We hebben dus een ander offer en een andere hoop (toekomstverwachting) nodig, waardoor wij wel degelijk tot God naderen. Dat is niet door het priesterschap van Aäron, maar door het Priesterschap van Melchizédek. Daarom staat er geschreven dat de wet (slechts) de aanleiding is van een betere hoop, door welke wij tot God naderen. Dat is een betere hoop, omdat men door de offers van het Oude Verbond niet tot God kon naderen. Men kon misschien een heel eind gaan, maar men kon God niet bereiken. Onder het Nieuwe Verbond gaat dat wel. Daarom is het Oude Verbond slechts een aanwijzing tot een nieuwer verbond, "een betere hoop". Als men het hogepriesterschap van de wet loslaat, dan doet men niet een stap terug. Als men tot aanvaarding van Christus als Hogepriester komt, dan doet men, integendeel, een stap vooruit. Daar gaat het om. Dit is eigenlijk wat ik had moeten vertellen naar aanleiding van Zacharia 6 in verband met Josua, de hogepriester die gekroond zou worden.

Niettemin gaat het er dus om dat de wet tweeledig is. Dat zit hem in die 20 ellen, in de twee stenen tafelen en in de twee stellen stenen tafelen. Het is namelijk een aanleiding van een betere hoop. (Hebreeën 7:19) Het duidt op de tweede die komt, het betere, het Nieuwe Verbond. Dat is geen vloek, maar het Oude Verbond brengt wel degelijk een vloek over degenen die daaronder leven, eenvoudig omdat ze niet in staat zijn aan de voorwaarden van die wet der werken te voldoen. Onder het Nieuwe Verbond is dat anders, want daar leeft men niet onder de wet der werken, maar onder de genade. In Zacharia 5 wordt de wet uitgebeeld in de vorm van deze rol, die twee maal zo lang als breed is.

Zacharia 5:3,4

- 3 Toen zeide Hij tot mij: Dit is de vloek, die uitgaan zal over het ganse land; want een ieder, die steelt, zal van hier, volgens denzelven vloek, uitgeroeid worden; desgelijks een ieder, die valselijk zweert, zal van hier, volgens denzelven vloek, uitgeroeid worden.
- 4 Ik breng dezen vloek voort, spreekt de HEERE der heirscharen, dat hij kome in het huis van den dief, en in het huis desgenen, die bij Mijn Naam valselijk zweert; en hij zal in het midden zijns huizes overnachten, en hij zal het verteren, met zijn houten en zijn stenen.

In vers 3 en 4 wordt gesproken over twee categorieën waarover die vloek komt. Het is niet zo maar een keus, want die keus wordt herhaald in vers 4. Het is het woord en de wet van de Heer, dus Hij brengt deze vloek voort. De dief is degene die steelt uit vers 4. Die vloek zal in het huis komen van degene die steelt en van degene die valselijk zweert en die vloek zal het huis verteren, inclusief zijn afgodsbeelden. Hout en steen slaat op de afgoderij die bedreven werd.

Er wordt hier geen oordeel uitgesproken over de dief en over degene die valselijk zweert, want er zijn nog meer geboden die men zou kunnen overtreden en dan lijkt het net of die niet geoordeeld worden. Hier wordt niet gesproken over individuele Israëlieten, maar over het land als zodanig. (vers 3) Israël (Juda!) wordt hier beschreven als degene die steelt en die valselijk zweert bij Mijn Naam. (vers 4) Dat wil zeggen dat zij de Naam Jehovah ijdelijk gebruiken. Waar het meer nauwkeurig op slaat zullen we zien in het volgende visioen. Daar wordt het iets nauwkeuriger uitgelegd. In dit zesde visioen gaat het om een oordeel dat komt over het land vanwege zijn ontrouw en afgoderij. Het is een vloek die de wet nu eenmaal uitspreekt over degenen die de wet niet houden.

Even tussendoor: Een gomer is 1/10 deel van een efa. Een efa is dus tien gomer. Nu zijn we weer terug bij de tien van het Woord uit het zesde visioen. Lood heeft te maken met het schrijven. Als u de teksten in de Bijbel opzoekt waar lood voorkomt, zult u er ook inderdaad mee te maken krijgen dat er dingen geschreven staan. Dit lood wijst terug naar de rol uit de voorgaande profetie. De boekrol is immers beschreven. Kennelijk wijst ook de efa daarop, omdat het tien gomer is.

Het zevende visioen

Nu komen we in het tweede negatieve visioen, want ook daarin gaat het over een oordeel.

Zacharia 5:5,6

- 5 En de Engel, Die met mij sprak, ging uit, en zeide tot mij: Hef nu uw ogen op, en zie, wat dit zij, dat er voortkomt.
- 6 En ik zeide: Wat is dat? En Hij zeide: Dit is een efa, die voortkomt. Verder zeide Hij: Dit is het oog over henlieden in het ganse land.

Een efa is een vrij grote inhoudsmaat. Deze inhoudsmaat is in ieder geval groot genoeg om er een vrouw in te kunnen verbergen. Een efa is een maat die gebruikt wordt om de inhoud te meten, bijvoorbeeld van graan. Dat is uiteraard noodzakelijk voor de handel. Daar is deze efa dan ook een uitbeelding van. En dat niet alleen, want ook de andere delen die in deze profetie voor komen spreken daarover. Vers 6 betekent in deze vertaling zo niets. Het oog staat voor de uiterlijke dingen. Er staat inderdaad het woord "oog", maar dat kan ook opgevat worden als "dat wat voor ogen is", "dat wat gezien wordt", "dat wat het oog ervan waarneemt". Eigenlijk betekent het "Zo ziet het land er uit". "Oog" kan ook vertaald worden met "bron", maar dat is toch hetzelfde. Kent u het verhaal van de splinter en de balk in iemands oog? Dat gaat niet over iemands oog, maar over zijn bron. Als er in een bron hout ligt, dan bederft het water. Het water wordt dan giftig. In het Hebreeuws is het woord voor "oog" hetzelfde als het woord voor "bron". Een bron is de oorsprong der dingen, zodat hier ook gesproken kan worden over "de oorsprong van henlieden in het ganse land". Dat is waaruit ze voortkomen. In beide gevallen betekent het dat het een beschrijving is van hoe het land er uitziet, en dat niet in het verleden, want dat oordeel is al geweest, maar in wat vanuit Zacharia gezien nog toekomst is. Daarvan vinden we hier een beschrijving.

Zacharia 5:7

- 7 En ziet, een plaat van lood werd opgeheven, en er was een vrouw, zittende in het midden der efa.

"Plaat" is geen verkeerde vertaling, maar het is eigenlijk het woord voor "talent", "kikar" in het Hebreeuws, en dat is een munteenheid. Tegelijkertijd betekent het ook cirkel, want een munt is rond en het betekent "brood", niet als levensmiddel, maar als de vorm van iets. Denk maar

aan een broodje goud. Een baar goud noemen we dat in het Nederlands. Het gaat om een broodje van metaal, een stuk of een blok goud, maar dan weer in de zin van betaalmiddel. In dit geval zal het een ronde plaat lood geweest zijn, die deze efa afdekte, in de vorm van een munt. Eigenlijk staat er "een talent lood", een munteenheid, maar dan van lood. Er zit een heleboel achter. Een efa is een maat en een talent is ook een maat. Ze houden beide verband met handel, inhoudsmaten en geld.

Het woord "lood" is afgeleid van "stof". "Afar" = "stof zijn", "grijs zijn". Zoals bekend is niet alleen stof grijs (kleurloos), maar ook lood is grijs. Lood is eigenlijk blauw, maar dat is het maar heel kort, want het oxideert ogenblikkelijk (met zuurstof). Lood ziet er dus altijd grijs uit, hoewel het strikt genomen inwendig blauw is. Lood wordt ook in de Bijbel in de eerste plaats genoemd vanwege het gewicht. Bij ons is dat ook zo. Iets is als lood omdat het zwaar is. Lood spreekt altijd over zwaarte. Alles wat uit lood gemaakt is, zakt ook weer naar beneden terug. Zo komt het lood ook in de Bijbel voor. Meestal komt lood in de Bijbel voor in een opsomming van metalen. Dan betekent het niet zo veel, maar de eerste keer dat lood voorkomt, (Exodus 15 : 10) spreekt het, voor zover ik weet, over het hoge gewicht waardoor dingen naar beneden gaan. Dat is met stof ook zo. Vandaar dat dit lood spreekt over de stoffelijkheid van iets en over de aantrekkingskracht van de aarde, dat het daarheen weerkeert. Het is hetzelfde principe als het terugverlangen van Israël naar Egypte. Dat is een kracht die hen terugtrekt naar waar zij vandaan gekomen zijn. Dat is met lood ook zo, want het wordt genomen als stof uit de aardbodem en het keert daarheen weder. Lood staat ook in verband met wat geschreven wordt. Een potlood is oorspronkelijk een loden stift waarmee geschreven wordt. Je kunt met lood heel goed schrijven op tegels, steen en klei. **zie zijlijn 11** Er was dus een loden deksel, een zwaar gewicht op deze efa. Deze loden plaat lag al op de efa, maar hij werd even opgeheven opdat de profeet Zacharia in de efa zou kunnen kijken.

Zacharia 5:8

- 8 En Hij zeide: Deze is de goddeloosheid; en Hij wierp ze in het midden van de efa; en Hij wierp het loden gewicht op den mond derzelve.

Zacharia mocht er even in kijken en daarna werd de goddeloosheid, deze vrouw, weer teruggeworpen in de efa en het loden deksel ging weer op de opening. De efa staat daar dus met het lood erop en de vrouw erin.

Zacharia 5:9

- 9 En ik hief mijn ogen op, en ik zag; en ziet, twee vrouwen kwamen voort, en wind was in haar vleugelen, en zij hadden vleugelen, als de vleugelen eens ooievaars; en zij voerden de efa tussen de aarde en tussen den hemel.

De vleugels van een ooievaar zijn wit met zwarte punten. Deze vrouwen vloegen niet naar de hemel of naar de aarde, maar er tussendoor.

Zacharia 5:10,11

- 10 Toen zeide ik tot den Engel, Die met mij sprak: Waarhenen brengen zij deze efa?
11 En Hij zeide tot mij: Om haar een huis te bouwen in het land Sinear; dat zij daar gevestigd en gesteld worde op haar grondvesting.

Babel ligt in het land Sinear. De vrouw die gevangen gehouden wordt in de efa met die grote munt van lood erop, wordt weggevoerd naar het land Sinear opdat ze daar gegrondvest zou worden. Het is een eigenaardig verhaal, maar de betekenis ervan is niet zo moeilijk. Deze vrouw is een beeld van Israël (Juda!), van Israël onder de wet bijvoorbeeld. Hier bevindt zich de vrouw onder het loden deksel. Het is een last. Er zit nog een heel andere gedachte aan vast. Zowel dit loden talent (vertaald met "plaat") als deze efa heeft te maken met handel. In de schrift is handel altijd een tweede keus. De belangrijkste bron van de inkomsten is altijd de agrarische sector, de opbrengst van het land. Israël is van oorsprong een land dat leefde van wat God gaf, van de natuur, van wat het land opbracht. Israël is dat vóór de ballingschap altijd gebleven, maar na de ballingschap en dus na de dagen van Zacharia is daar verandering in gekomen, want toen werd Israël (Juda!) in de eerste plaats een land van handel. Het is daar ook uiterst geschikt voor, omdat het op een knooppunt van wegen ligt, die dwars door het Midden-Oosten voeren. Het is een karavaanroute van noord naar zuid, die dwars door Palestina loopt. Als je van Egypte naar Babel gaat, dan ligt de route die dwars door Palestina gaat het meest voor de hand. In de praktijk bleek dat ook, want als de Farao van Egypte dacht dat hij naar het oosten en noorden zijn rijk moest uitbreiden, dan kwam hij prompt voor Jeruzalem te staan. Als Nebukadnezar naar Egypte wilde, kwam hij ook voor Jeruzalem te staan. Jeruzalem was dus altijd weer de prooi van de vijandelijke mogendheden, omdat het nu eenmaal op de karavaanroute ligt. Omdat het zo'n mooie route is, is het ook een ideaal punt om handel te drijven. **zie zijlijn 12**

Hier wordt een oordeel aangekondigd over een volk dat niet leeft van de handel als zodanig, maar van het bedrijven van bedrog. Dat oordeel blijkt eerst de vloek van de wet te zijn. In de tweede plaats wordt dat oordeel uitgebeeld in deze vrouw in de efa, de zuivere maateenheid, onder het loden deksel. Dit "deksel" is een munteenheid, hoewel talenten gewoonlijk niet van lood waren, maar van zilver of goud. Opgesloten in deze middelen, die gebruikt worden bij de handel, wordt deze vrouw weggevoerd naar Babel. In dit visioen wordt Israël (Juda) dus weggevoerd naar Babel, opdat zij daar gebouwd zou worden. Dit is niet de aankondiging van de Babylonische ballingschap, want die is hier al geweest. Het gaat dus om iets dat later zou gebeuren. Hier wordt uitgebeeld dat Israël (Juda) niks beter is dan Babel, waaruit het juist verlost was uit de Babylonische ballingschap. Israël (Juda) was niks beter dan het Babel waaruit indertijd Abraham verlost werd. Abraham kwam uit Ur der Chaldeeën en dat is ook het land Sinear. Israël (Juda) wordt als het ware teruggebracht naar het land van oorsprong, Babel! Dat blijkt niet eens Egypte te zijn, maar Babel. Dat is de verre oorsprong. Het wordt natuurlijk in verband gebracht met de Babylonische ballingschap die zojuist geweest is.

De vrouw wordt teruggevoerd naar Babel, omdat ze daar feitelijk thuis hoort, omdat ze zich niet houdt aan de inzettingen, aan de geboden, aan de wet, aan de overeenkomsten, aan de eedzwingen enzovoorts. Dat doen de Babyloniërs ook niet en dus stuurt God Zijn volk terug naar waar het vandaan kwam, naar Babel. Bovendien wordt ze weggevoerd op vleugelen van een ooievaar. In de Bijbel wordt de ooievaar wel meer vergeleken met Israël, zowel in negatieve als in positieve zin. Er staat in de Bijbel dat de ooievaar zijn tijd kent. (Jeremia 8 : 7) Dat duidt op de trek in de zomer en in de winter. Tegen de winter vliegen ze naar het zuiden en in de zomer komen ze weer terug. Hij weet precies welk jaargetijde het is. Hij kent zijn tijden. Er staat dat de ooievaar zijn tijden kent, maar het volk van de Heer dat niet doet. Deze ooievaar is vooral bekend om het verschijnsel dat hij zo nauwkeurig zijn oorspronkelijke woning weet terug te vinden. Hij gaat steeds naar zijn oude nest terug en elke keer verhoogt hij dat. Dat is het verschijnsel van Babel. In Babel bouwde men een toren. Dat doet een ooievaar ook.

Dat de ooievaar elk jaar het nest hoger en hoger bouwt, zou nog niet zo erg zijn, ware het niet dat hij verzuimt om zijn nest schoon te maken. Het wordt dus vuiler en vuiler. Dat is nou Babel, maar dat is ook Israël dat hier zojuist is teruggekeerd uit ballingschap. Het was al eens gekomen uit Babel (Abraham), het was al eens gekomen uit Egypte, het was nu weer gekomen uit Babel. De gedachte daarbij is dat het elke keer terugkeert en zijn nest verder bevuilt en vergroot. Daarom wordt het weggevoerd

Na de ballingschap had Israël (Juda) dus in de eerste plaats de handel als bron van broodwinning waar de economie op draaide. Het jodendom heeft zelfs een uitstekende reputatie opgebouwd op het gebied van handel. Dat is algemeen bekend. Daar is op zich ook helemaal niets tegen, ware het niet dat de handel in vele gevallen leidt tot bedrog. Dat geldt zeker in de Bijbel, maar ook daarbuiten. Het is zelfs zo dat in sommige gevallen het woord koophandel in de Bijbel genoemd wordt, terwijl duidelijk is dat het niet gaat om eerlijke handel, maar om bedrog. Dat komt nogal eens voor. Daarop wordt al in het eerste visioen. (Zacharia 5 : 1-4) gezinspeeld. Daar staat dat die vloek komt over degene die steelt en degene die valselijk zweert. Er worden overeenkomsten aangegaan onder eedzwinging, maar ten onrechte, met valse opzet. Als je bij de Naam van Jehovah zweert en je houdt je er niet aan, dan zal Jehovah Zijn oordeel brengen. In het algemeen kan dit ook uitgelegd worden als stelen, want het gaat om de onrechtmatige toe-eigening van de dingen.

naar de plaats waar het eigenlijk thuishoort en dat is Babel. Het wordt afgevoerd naar de plaats waar het zich mee associeert, waar het van oorsprong vandaan komt: Babel. Daarom moet deze vrouw in het land Sinear worden gevestigd en gesteld op haar grondvesting. (vers 11)

Het is tragisch, want hier wordt dus opnieuw een ballingschap aangekondigd voor Israël (Juda) en bovendien weer in verband met Babel. Dat wijst op de toekomst en ook op de 70-ste week van Daniël, want dat zijn de dagen waarin Babel de hoofdstad van de wereld zal zijn. Het zal zelfs zo zijn dat de Joodse staat in die dagen een verbond zal sluiten met Babel. Dit is de uitbeelding van Israël (Juda), dat terugkeert naar het oude nest, naar Babel en daarmee een verbond sluit. Daarom heeft het dan vrede gedurende 3,5 jaar, maar daarna zal een haastig verderf dit Babel (Juda) overkomen. Dit zijn dezelfde 3,5 jaar als waarin de twee olijfbomen uit Zacharia 4, de twee getuigen, zullen optreden. Daarmee is het verhaal weer compleet. Het betekent dat er weliswaar verlossing komt voor Israël, maar voordat het zover is zullen er nog heel wat dingen moeten gebeuren en zullen ook nog heel wat oordelen over Israël komen in de dagen van de grote verdrukking.

De ooievaar wordt verondersteld leven en geluk te brengen. Hetzelfde kan gezegd worden van Israël. Hoewel Israël steeds terugkeert op het oude nest, altijd weer in dezelfde fout vervalt en het eigen nest bevuilt, is het toch zo dat de zaligheid uit de Joden is. Het brengt toch geluk. Het is zelfs zo dat het nieuwe leven wordt voortgebracht door Israël.

7. Zacharia 6

Het achtste visioen

Zacharia 6:1-8

- 1 En ik hief mijn ogen weder op, en ik zag; en ziet, vier wagens gingen er uit van tussen twee bergen, en die bergen waren bergen van koper.
- 2 Aan den eersten wagen waren rode paarden; en aan den tweeden wagen waren zwarte paarden.
- 3 En aan den derden wagen witte paarden; en aan den vierden wagen hagelvlekkige paarden, die sterk waren.
- 4 En ik antwoordde, en zeide tot den Engel, Die met mij sprak: Wat zijn deze, mijn Heere?
- 5 En de Engel antwoordde, en zeide tot mij: Deze zijn de vier winden des hemels, uitgaande van daar zij stonden

voor den Heere der ganse aarde.

- 6 Aan welken wagen de zwarte paarden zijn, die paarden gaan uit naar het Noorderland; en de witte gaan uit, dezelve achterna; en de hagelvlekkige gaan uit naar het Zuiderland.
- 7 En die sterke paarden gingen uit, en zochten voort te gaan, om het land te doorwandelen; want Hij had gezegd: Gaat heen, doorwandelt het land. En zij doorwandelden het land.
- 8 En Hij riep mij, en sprak tot mij, zeggende: Zie, deze, die uitgegaan zijn naar het Noorderland, hebben Mijn Geest doen rusten in het Noorderland.

Tot zover gaat dit visioen en dan staat er in:

Zacharia 6:9

- 9 En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:

Daar gaat het niet meer om een visioen, maar om dingen die rechtstreeks plaatsvonden en waarin Zacharia betrokken werd. Dit laatste visioen in Zacharia 6 voert naar de laatste dagen van alle heidense heerschappij, naar de laatste dagen van de tijden der heidenen. En ook naar het Messiaanse Rijk, de openbaring van het Koninkrijk van Christus op aarde. Daar gaan deze profetieën dus naar toe. Heel Zacharia 6, eerst het visioen en daarna het verhaal over Josua, de hogepriester die gekroond wordt, is dan feitelijk ook de climax van dit boek. Wat er verder volgt zijn losse profetieën, losse aanmerkingen en commentaren op allerlei gebeurtenissen die zich in de toekomst zullen afspelen. Dat gebeurt in klare taal, terwijl we tot hier in Zacharia 6 te maken hebben met visioenen, die spreken over verborgen dingen. Visioenen hebben een verborgen betekenis. De gehele tijd waarin het Koninkrijk van Christus nog niet geopenbaard is, wordt aangeduid als "de verborgenheid". Over die periode wordt bij voorkeur gesproken in de vorm van gelijkenissen, visioenen en profetische of geestelijke betekenissen van Bijbelse geschiedenis. Vandaar dat we dat ook hier in deze profeet vinden.

Zacharia 6:1

- 1 En ik hief mijn ogen weder op, en ik zag; en ziet, vier wagens gingen er uit van tussen twee bergen, en die bergen waren bergen van koper.

De visioenen beginnen allemaal met het opheffen van de ogen. Dit is de achtste keer dat dit gebeurt. Het is het achtste nachtgezicht van Zacharia. In vers 2 worden de paarden beschreven die voor de wagens staan. Over de wagens zelf wordt niets gezegd. Er wordt ook een toelichting op gegeven, maar die volgt pas in vers 5, want in vers 4 vraagt de profeet zoals van ouds: "Wat zijn deze?" Het antwoord komt in:

Zacharia 6:5

- 5 En de Engel antwoordde, en zeide tot mij: Deze zijn de vier winden des hemels, uitgaande van daar zij stonden voor den Heere der ganse aarde.

Dit betekent in elk geval dat wat deze wagens en paarden nu gaan doen, in overeenstemming is met de wil van God. U moet goed begrijpen dat al wat er geprofeteerd wordt, door God wordt geprofeteerd, bekend gemaakt. Al wat Hij profeteert, is echter nog niet hetzelfde als al wat Hij wil. Per slot van rekening zijn er heel wat profetieën die schrijven over dingen die wel zouden gebeuren, maar die God niet gewild heeft. Eén van de grote verwarringen, ook in onze dagen, is dat men het onderscheid niet ziet of soms ook niet wil zien, tussen wat God gezegd heeft dat er gebeuren zou en wat God gezegd heeft dat Hij wilde dat er gebeuren zou. Dat zijn natuurlijk twee verschillende dingen. **zie zijlijn 13** Wat deze wagens gaan doen is in overeenstemming met de wil van God, want volgens vers 5 stonden zij voor de Heer der ganse aarde. Vanuit die positie, van voor het aangezicht des Heeren, rijden zij uit. Het gaat erom dat die vier wagens iets te maken hebben met het aangezicht Gods en dat ze Zijn wil gaan volvoeren. Dat is een belangrijke waarheid.

Er staat dat zij uitgingen van tussen twee bergen. De traditioneel Joodse verklaring wijst er op dat er niet staat "tussen twee bergen", maar "tussen de twee bergen". Er staat een bepalend lidwoord voor, zodat het twee bergen zijn die bij elkaar horen en die ook bekend zijn. De verklaring is dan dat deze twee bergen Sion en de Olijfberg zijn. Sion is de plaats waar de troon van David stond. De Olijfberg is een uitbeelding van het Koninkrijk van Christus, van het Messiaanse Rijk. In Psalm 2:6 noemt de Heer Sion de berg Zijner heiligheid. Het gaat daar om de volkeren, de heidenen, die ijdelheid bedenken. Ze beraadslagen tezamen tegen de Heere en tegen Zijn Messias (= Gezalfde = Christus). De volkeren zijn in opstand tegen Christus. In vers 6 staat dat de Heer Zijn Koning heeft gesteld (neergezet, geplaatst). Men heeft dit woord ten onrechte vertaald met "gezalfd". Normaal wordt een koning gezalfd. Dat is natuurlijk zo, maar hij kan ook gesteld worden. Dat stellen is dan het aanstellen als erfge-

naam, het aanstellen als zoon, zoals dat ook in het N.T. voorkomt. Als de koning gesteld wordt, is dat omdat hij gesteld wordt als erfgenaam en dus als zoon. In het geval van de kroonprins betekent het als hij als zoon wordt aangesteld, dat hij koning wordt. Daarop wordt hier gezinspeeld.

Sion is van oudsher die berg in Jeruzalem waarop het paleis van David stond. Het is dus de plaats van de troon, het huis en de dynastie van David. Daar hoort de koning te zitten. Aangezien de Messias niet alleen de Zoon van God, maar ook de Zoon van David zou zijn, zou Zijn troon moeten staan op Sion. Hier gaat het erom dat God Zijn Zoon gesteld heeft. De Zoon van God is tegelijkertijd de Zoon van David. (2 Samuël 7) Deze Zoon van God zal dus inderdaad als Koning zitten op een troon die officieel zijn plaats heeft op de berg Sion. Vandaar dat een wedergeboren, gelovig Israëel dikwijls wordt aangeduid met "Sion" of "dochter van Sion". Bij Sinai wordt de uitdrukking "de hoerachtige vrouw" gebruikt en als het gaat over het Nieuwe Verbond in verband met Israëel, dan heet het ineens "de dochter van Sion". Dan hebben we een wedergeboren Israëel, niet in verband met Sinai, de wet, maar in verband met Sion, de plaats waar de troon zou staan.

In Psalm 2 wordt gesproken over "de berg Mijner heiligheid", waarop de troon zou moeten staan van iemand die gekroond wordt. Die persoon is uiteraard een type van Christus Zelf. Er zal dus van een troon sprake moeten zijn en dat is dus Sion. Die kroon en die troon horen thuis in het geopenbaarde Koninkrijk van Christus in de toekomst. De Olijfberg is daar de uitbeelding van. De Olijfberg is de uitbeelding van het Koninkrijk dat tot op heden verworpen wordt. In de laatste dagen van de eerste komst van de Here Jezus, in de beruchte lijdensweek, trok Hij Zich elke avond terug op de Olijfberg om daar zijn discipelen, de gelovigen, te onderwijzen hoe het nou verder zou gaan en hoe het nou zat met het Koninkrijk. Eén van de belangrijkste aspecten van die boodschap is dat het Koninkrijk aanvankelijk niet openbaar zou worden. Die waarheid wordt door de Heer uitgebeeld doordat Hij niet overnacht in Jeruzalem, maar buiten Jeruzalem. De wereld zou donker worden. Het Licht der wereld zou maar tijdelijk blijven en het zou dus verdwijnen. De wereld zou weer in duisternis terechtkomen, maar in die duisternis is de Heer niet. Die Heer heeft Zich namelijk teruggetrokken. Dat wordt uitgebeeld doordat de Heer Zich 's avonds steeds met Zijn discipelen terugtrok op de Olijfberg. Hij overnachtte in Bethanië, op de andere helling, aan de oostelijke kant van de Olijfberg. Dat is op de Olijfberg, al is het dan niet de top. Hij ging ongetwijfeld naar het huis van Maria, Martha en Lazarus. Aan de westelijke helling van de Olijfberg ligt dan Jeruzalem.

Een eenvoudig voorbeeld daarvan is het Zionisme. Een deel van de Joden wordt terugverzameld naar het land om daar deel uit te maken van de Joodse natie in onze dagen. Dat is in overeenstemming met het profetische woord, maar daarom is het nog niet in overeenstemming met de wil van God. Als in de toekomst die antichrist komt, dan is dat ongetwijfeld de vervulling van de profetie, maar daarmee nog niet de vervulling van de wil van God, want dat is het niet. Hetzelfde geldt in feite ook voor heel wat gebeurtenissen in onze dagen, waaronder het zogenaamde herstel van de Joodse staat. Het is wel vervulling van profetie, maar daarom is het nog niet de vervulling van de wil van God.

In de toekomst is er na de opname van de Gemeenteeerste periode van zeven jaar die uitloopt op de wederkomst van Christus op de Olijfberg. Dat is het moment van de bekering van Israël. Daarna volgt nog een periode van 33 jaar, waarin een bekeerd Israël de Joodse (?) staat opnieuw zal bouwen. In diezelfde tijd zal het Evangelie gepredikt worden aan alle volkeren, maar in diezelfde tijd zullen ook de volkeren worden onderworpen aan Christus. De volken zullen geoordeeld worden. Die 33 jaren waarin dat gebeurt, eindigen met de verwoesting van Babel en de legers van Babel. Dat is zo omdat Babel in die dagen, ik denk precies vanaf de verwoesting van Jeruzalem, de (belangrijkste) hoofdstad van de wereld zal zijn.

Ik houd het er dus op dat de andere berg de Olijfberg is. De Olijfberg en Sion liggen in ieder geval tegenover elkaar. Vanaf de Olijfberg moet je Sion kunnen zien. Daar is dan een dal tussen. Volgens sommige verklaarders is het zelfs zo dat het dal tussen deze twee bergen het dal van Josafat zou zijn, maar dat is niet zeker. De uitdrukking "dal van Josafat" komt uit Joël 3. In Joël 2 : 28-32 staat het verhaal over de uitstorting van de Heilige Geest over de gelovigen. In verband met de toekomst betekent het dat het daar gaat over de bekering, de wedergeboorte van Israël. Het gaat daar met name over de gebeurtenissen aan het eind van de 70-ste week van Daniël, waarbij de overlevende inwoners van Jeruzalem de Naam des Heeren zullen aanroepen. **zie zijlijn 14**

Josafat betekent "Jehovah zal richten". Het is echter geen bekende aardrijkskundige aanduiding waarvan iedereen in die dagen zou moeten weten waar het ongeveer zou liggen. Integendeel. Het is een hele nieuwe aanduiding die verder nergens voorkomt. Men heeft het als aardrijkskundige aanduiding opgevat, maar men had het net zo goed kunnen vertalen met "het dal waar Jehovah zal richten". "Ik zal hen afvoeren in het dal, waar Jehovah zal richten". Er ontstaat bij de verschijning van de Heer op de Olijfberg namelijk een dal, maar dat dal loopt dwars door de Olijfberg. De Olijfberg scheurt namelijk. Het is een dal waar doorheen in elk geval Israël zal kunnen vluchten. (Zacharia 14) Het gaat in elk geval om de algemene gedachte dat God de volkeren zal oordelen. Waar dat gebeurt heet het prompt "het dal van Josafat", omdat de Heer nu eenmaal daar richt.

De Heer trok Zich in de laatste dagen van Zijn eerste komst elke avond terug op de Olijfberg. De laatste keer dat Hij Zich daarvan terugtrok was tamelijk definitief, want het was Zijn hemelvaart. Zo bleef het, ook na Zijn opstanding. De eerste duidelijk vermelde gebeurtenis waarbij de Heer Zich in de toekomst weer zal vertonen, is Zijn verschijning op de Olijfberg. Daar vandaan verdween Hij en daar vandaan keert Hij weer terug. Het is allemaal de uitbeelding van het verborgen Koninkrijk, zoals wij dat in onze dagen kennen. Sion en de Olijfberg horen dus bij elkaar omdat Sion een beeld is van het geopenbaarde Koninkrijk en de Olijfberg een uitbeelding van het verborgen Koninkrijk. Ezechiël zag in het verleden ooit dat de heerlijkheid des Heeren uit Jeruzalem verdween en naar de berg ging die ten oosten van Jeruzalem is, de Olijfberg, alvorens helemaal te verdwijnen. (Ezechiël 11 : 23) Zo is het met de Here Jezus Zelf uiteraard ook gegaan. De verheerlijkte, opgewekte Christus verdween uit Jeruzalem en via een tussenstop op de Olijfberg voer Hij ten hemel. In de toekomst zal Hij via diezelfde Olijfberg ook weer terugkeren naar Jeruzalem. Sion en de Olijfberg horen dus inderdaad bij elkaar.

De plaats tussen de twee bergen wordt eigenlijk verklaard in:

Zacharia 6 : 5

5 En de Engel antwoordde, en zeide tot mij: Deze zijn de vier winden des hemels, uitgaande van daar zij stonden voor den Heere der ganse aarde.

De vier wagens stonden voor de Heer der ganse aarde, maar zij stonden tussen die twee bergen. Dat is dus hun uitgangspunt. Vervolgens worden zij door de Heer bij Hem vandaan gestuurd om die oordelen te brengen. Dan zou dus het oordeel komen van Sion, danwel de Olijfberg, maar in ieder geval van daartussen. Bovendien heeft het oordeel over die volkeren te maken met de wijze waarop het verborgen Koninkrijk geopenbaard wordt. Het is de weg van de Olijfberg naar Sion en van een verborgen Koninkrijk naar een geopenbaard Koninkrijk. Bij de openbaring van het Koninkrijk zullen de volkeren aan Christus worden onderworpen. Dat wordt hier uitgebeeld.

Deze twee bergen in vers 1 zijn van koper. Koper heeft van alles te maken met de Messias. Koper is eigenlijk hetzelfde woord als dat voor de slang (nachash). De slang is een type van satan, maar net zo goed van Christus. De slang is namelijk de uitbeelding van de vorst over de stoffelijke wereld. We kennen de slang daarom als een beeld van satan, die over deze zienlijke wereld regeert, maar we kennen ook de verhoogde slang in de woestijn (Numeri 21 : 9) als type van Christus. Christus heeft immers het recht op de troon over de gehele schepping en dus ook over deze stoffelijke wereld. De slang die in Johannes 3 : 14 wordt aangehaald, is een koperen slang. Dat heeft van doen met de Messias, al was het alleen maar omdat de slang zelf een type is van de Messias. Bovendien is de getalswaarde van "nachash" 358 en dat is ook de getalswaarde van de Messias (Massiach). De combinatie van koper, de slang en de Messias is daarom al een heel oude en bekende.

Koper is niet alleen de uitbeelding van de Messias, maar ook van het werk van de Messias. Koper spreekt in de Bijbel gewoonlijk over bedekking. De koperen slang is de uitbeelding van de vorst over de stoffelijke wereld, maar stof is ook een bedekking. Dat is niet alleen letterlijk zo (stoflagen), maar de stoffelijke wereld is nu eenmaal een uiterlijke wereld. Het is een wereld van uiterlijkheden en dus van bedekking, zou je kunnen zeggen. Vandaar dat ons woord "koper", en ook in veel andere talen, hetzelfde woord is als het Hebreeuwse woord "kaphar". Kaphar (niet: koper) = bedekking of verzoening. Verzoenen = bedekken = het wegdoen van

het oude, zodat het nooit meer gezien zal worden omdat het een nieuw uiterlijk, een nieuwe bedekking gekregen heeft. Denk maar aan het koperen altaar. Dat is overdekt, overtrokken met koper. Er zit een koperen beplating overheen.

Kaphar komt ook voor in verband met het bouwen van de ark. Men heeft het daar maar vertaald met pek. In Genesis 6 : 14 staat dat de ark van binnen en van buiten werd voorzien van pek. Eigenlijk staat er dat de ark werd bedekt met een bedekking. Er staat het normale woord voor verzoening. Het schip bleef drijven en werd tot reddingsmiddel van Noach doordat het bedekt was. Het is een uitbeelding van de verzoening die er is in Christus. Er had net zo goed een koperen beplating overheen kunnen zitten, maar men zal wel gedacht hebben dat het schip dan te duur werd. Zo zal het dus wel niet geweest zijn. Het woord "kaphar", dat daar vertaald is met "pek", kennen wij als "koper". Koper staat namelijk voor bedekking of verzoening. Verzoening is eigenlijk het herstel van de communicatie. Dat wat in de weg stond, wordt bedekt, weggedaan, en daardoor komt weer gemeenschap tot stand. Elke keer als je "verzoening" leest, moet je je afvragen of het de bedekking is of het herstel van een bepaalde relatie. In de praktijk maakt dat niet zo veel verschil, maar het is wel van belang om beide betekenissen te kennen. De herstelde relatie tussen God en de mens is het gevolg van de bedekking van zijn zonden. Je kunt het één niet los van het ander zien. Verzoening is dus het herstellen van een relatie doordat het oude wordt weggedaan. Om deze reden kennen wij koper dan ook in de toepassing van communicatie, van een relatie of verbinding die tot stand gebracht wordt. We vinden koper in leidingen (water, gas, elektriciteit). Leidingen zijn alleen om verbinding te leggen tussen de één en de ander en dat is verzoening. Het is het tot stand brengen van eenheid. Ook aan deurknoppen zit koper. Die brengen ook verbinding. Je komt koper tegen aan lampen, koperen kandelaars, omdat het licht geeft. Door licht komt ook gemeenschap en communicatie tot stand. Verder kennen we koperen muziekinstrumenten, in de eerste plaats de blaasinstrumenten. Die vervullen nog steeds de rol van communicatie, van commando geven, van signalen geven die gehoorzaamd moeten worden. Verzoening is ook reiniging. Men leert officieel dat koperen deurknoppen zijn uitgevonden vanwege de reinigende werking van koper. Het is een soort ontsmetting.

In Zacharia 6 : 1 zijn het twee bergen van koper. Ze spreken dus over verzoening, hetgeen ons opnieuw brengt bij deze zelfde bergen: Sion en de Olijfberg. Beide zijn een uitbeelding van het Koninkrijk, nadat verzoening tot stand gekomen is. Van tussen die twee bergen komen dan deze vier wagens.

Zacharia 6 : 2, 3

- 2 Aan den eersten wagen waren rode paarden; en aan den tweeden wagen waren zwarte paarden.
- 3 En aan den derden wagen witte paarden; en aan den vierden wagen hagelvlekkige paarden, die sterk waren.

1. rode paarden
2. zwarte paarden - noorden
3. witte paarden - noorden
4. gevlekte, sterke paarden - zuiden

Voor de vierde wagen staan letterlijk gehagelde paarden. De vertalers maken er hagelvlekkig van. Het betekent gevlekt, maar het woord dat gebruikt wordt is inderdaad het woord voor hagel. Er zitten plekken, spatten op. Dezelfde term, hagelvlekkig, komt in het Hebreeuws ook voor bij de schapen van Jakob bij Laban. (Genesis 31 : 10, 12) Daar had je ook allerlei vreemdgekleurde schapen, maar geen rode. De hagelvlekkige paarden waren bovendien sterk.

Zacharia 6 : 4, 5

- 4 En ik antwoordde, en zeide tot den Engel, Die met mij sprak: Wat zijn deze, mijn Heere?
- 5 En de Engel antwoordde, en zeide tot mij: Deze zijn de vier winden des hemels, uitgaande van daar zij stonden voor den Heere der ganse aarde.

Als het over vier gaat en over hemels, dan zal het wel wind zijn. Er staat "roeach" en dat betekent inderdaad "wind". Dat is echter maar één van de betekenissen van roeach. Roeach wordt ook vertaald met "een zijde", en daarom met "een richting". Een richting is namelijk een tamelijk abstract begrip. Daarom wordt het ook met het abstracte begrip "geest" aangeduid. In de Bijbel lezen we dan ook over de vier winden der aarde, want dan vertaalt men roeach netjes met "wind". In de modernere vertalingen noemen ze het de vier windrichtingen (noord, oost, zuid en west). Dat kan ook, maar roeach betekent ook "een geest", bijvoorbeeld een engel. In de Bijbel worden nogal eens vier engelen genoemd. Die worden soms in verband gebracht met noord, oost, zuid en west.

In Zacharia 6 : 5 zijn het niet vier winden, maar wagens met paarden ervoor. Ze zijn een uitbeelding van de vier winden des hemels en deze oudtestamentische beelden worden in het N.T. pas verklaard. Het zijn engelen die een oordeel zullen brengen over de gehele aarde. De vier

winden des hemels hebben te maken met een oordeel dat over de volken zal komen, zoals het ook wordt aangeduid in Openbaring 7. Merk even op dat we in Zacharia 4 olijftakken en olijfbomen hadden en dat het hier in Zacharia 6 gaat over de Olijfberg. Beide spreken over het nog verborgen Koninkrijk dat door middel van de prediking van deze twee olijftakken, de twee getuigen, tot stand gebracht zal worden op de gehele aarde.

Deze wagens met paarden zijn dus de vier winden des hemels, uitgaande van voor het aangezicht des Heeren. In Ezechiël 10 en 11 gaat het om de verschijning van vier cherubs met een voertuig, een soort wagen, die aangeduid wordt met de naam "heerlijkheid des Heeren". Dat is het ding dat uit Jeruzalem verdwijnt en op de Olijfberg eerst nog een keer stopt alvorens het in zijn geheel verdwijnt. (Ezechiël 11 : 23) Het is dezelfde combinatie van een "wagen" met vier engelen. De paarden en wagens gingen in het visioen van tussen twee bergen en in de praktijk van het aangezicht des Heeren vandaan, om dus een opdracht van God uit te voeren.

Zacharia 6 : 6

6 Aan welken *wagen* de zwarte paarden zijn, die paarden gaan uit naar het Noorderland; en de witte gaan uit, dezelve achterna; en de hagelvlekkige gaan uit naar het Zuiderland.

Waar zijn de rode paarden gebleven? Die werden als eerste genoemd en nu helemaal niet meer. De witte paarden gaan ook naar het noorden. De zwarte en de witte paarden horen dus eigenlijk bij elkaar. Als je zwart met wit mengt kun je hagelvlekkig krijgen; een stukje zwart en een stukje wit. De zwarte en witte paarden samen onderscheiden zich dus eigenlijk niet meer van het laatste stel paarden. Hagelvlekkig is ook zwart en wit door elkaar. Het eerste stel paarden, de rode, zijn we dus kwijt.

Zacharia 6 : 7

7 En die sterke *paarden* gingen uit, en zochten voort te gaan, om het land te doorwandelen; want Hij had gezegd: Gaat heen, doorwandelt het land. En zij doorwandelden het land.

Het komt er op neer dat zij niet een bepaalde kant gingen, maar ze gingen overal naar toe. Zij doorwandelden het hele land, de ganse aarde. Volgens Zacharia 6 : 5 gingen zij uit vanwaar zij stonden voor de Heer der ganse aarde. Zij doorwandelden de aarde. Ze hebben het ineens vertaald

met "land", maar het woord "aarde" in vers 5 is hetzelfde als het woord "land" in vers 7. We zien aanvankelijk vanaf vers 2 vier stellen paarden: rode, zwarte, witte en hagelvlekkige. In de verklaring worden ook vier stel paarden beschreven, maar niet rood. In plaats daarvan zien we dat de sterke apart genoemd worden. Waar zijn de rode sterke paarden gebleven? Die waren al weg! Dat komt namelijk omdat deze paarden en deze wagens aanduidingen zijn van bepaalde opeenvolgende wereldrijken en de eerste daarvan was al verdwenen. De verklaring van de rode, zwarte, witte en gevlekte paarden is zoals gebruikelijk niet compleet. Als de Bijbel zelf een verklaring geeft, is die lang niet altijd compleet. De rode paarden worden niet genoemd. De zwarte en witte paarden gaan naar het noorderland. De hagelvlekkige paarden gaan naar het zuiden en vervolgens het ganse land, namelijk de gehele aarde door. In Daniël 7 heeft Daniël een droom en hij licht die toe.

Daniël 7 : 2, 3

- 2 Daniel antwoordde en zeide: Ik zag in mijn gezicht bij nacht, en ziet, de vier winden des hemels braken voort op de grote zee.
- 3 En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden.

Dit nachtgezicht van Daniël geeft meteen een verbinding met de profetie van Zacharia. Bovendien wordt hier ook gesproken over de vier winden des hemels. De grote zee is een uitbeelding van de volkeren der aarde. (Openbaring 17 : 15). De wind gaat tekeer op het water en dus gaan de wateren tekeer. De wateren woeden en bedenken ijdelheid. Deze termen worden in Psalm 2 : 1 gebruikt voor de volkeren, maar normaal worden ze gebruikt voor de zeeën. Hier staat hetzelfde, maar dan in typologie. De golven gaan tekeer, de zee gaat tekeer door die vier winden. Uit die zee komen vier grote dieren. Zacharia 6 heeft het ook over vier winden. Dat had ook met de hele aarde te maken en daar vinden we vier wagens met paarden er voor. Hier vinden we vier dieren en het ligt dus voor de hand om aanvankelijk te veronderstellen dat er overeenkomst tussen is. Die is er ook, al is het niet exact hetzelfde. Dat vind je in de Bijbel trouwens nooit, maar er is wel een sterke overeenkomst.

Daniël 7 : 4

- 4 Het eerste was als een leeuw, en het had arendsvleugelen; ik zag toe, totdat zijn vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven.

Het eerste dier is een uitbeelding van het Babylonische wereldrijk, het eerste grote wereldrijk. Dat was verantwoordelijk voor de omverwerping van de troon van David op Sion. Daniël, die uit het koninklijk huis was, werd door koning Nebukadnezar weggevoerd naar Babel.

Daniël 7:5

- 5 Daarna, ziet, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer, en stelde zich aan de ene zijde, en het had drie ribben in zijn muil tussen zijn tanden; en men zeide aldus tot hetzelve: Sta op, eet veel vlees.

Dit tweede dier is een uitbeelding van het Medo-Perzische wereldrijk. Die ene zijde is uiteraard de kant van de Perzen. Het Medische rijk was er eerst, maar ging over in het Perzische rijk. In Daniël 8 : 3 wordt het voorgesteld als een kleine en een grote hoorn en de grote kwam het laatst op. Deze Medo-Perzische beer is het tweede wereldrijk uit de reeks.

Daniël 7:6

- 6 Daarna zag ik, en ziet, er was een ander *dier*, gelijk een luipaard, en het had vier vleugels eens vogels op zijn rug; ook had hetzelve dier vier hoofden, en aan hetzelve werd de heerschappij gegeven.

Dat luipaard is een uitbeelding van het Griekse rijk. Eigenlijk heet het, het Grieks-Macedonische rijk. Het bracht een Griekse cultuur (beschaving), maar geografisch was het afkomstig uit Macedonië, het meest oostelijke deel van Griekenland. De vier vleugels, net als de vier hoofden, zijn een beeld van de vier generaals, de vier legeraanvoerders van de oprichter van het rijk (Alexander de Grote). Het werden vier hoofden omdat die vier generaals ook zijn opvolgers werden. Zij verdeelden zijn rijk daarna in vier delen. De belangrijkste twee daarvan zijn het koninkrijk van het noorden en het koninkrijk van het zuiden. Diezelfde verdeling staat ook in Zacharia.

Daniël 7:7

- 7 Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten; en het was verscheiden van al de dieren, die voor hetzelve geweest waren; en het had tien hoornen.

Hier wordt herhaald dat het nachtgezichten zijn. Als men het over nachtgezichten heeft, bedoelt men over het algemeen de profetieën van Zacharia. Hier heeft Daniël een nachtgezicht, zodat uitdrukkelijk gevraagd wordt om verband te leggen tussen deze profetie en die van Zacharia. Van de paarden voor de vierde wagen werd ook gezegd dat ze sterk waren. (Zacharia 6 : 3) IJzer staat voor alles wat sterk is, volgens Daniël 2 : 40. Dit vierde dier is de uitbeelding van het Romeinse rijk, dat zeer sterk is en ook de vierde is in deze reeks.

Er is duidelijk overeenkomst tussen die vier paarden en deze vier dieren uit Daniël 7. In Zacharia 6 staat dat het daar kennelijk gaat over een oordeel dat over de volkeren zou komen. Dat oordeel komt uiteindelijk pas door het werk van de Messias. De Messias wordt uitgebeeld in de tweede helft van Zacharia 6, door de gekroonde hogepriester onder de naam Josua. Het is die Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, die Koning, de Messias dus, die de volkeren aan Zich zal onderwerpen en van Wiens aangezicht het oordeel zal uitgaan. Het oordeel zou zijn over alle wereldrijken.

Daniël 2 : 31-35 geeft een uitbeelding van al die wereldrijken in de gedaante van dat beeld van goud, zilver, koper, ijzer en ijzer vermengd met leem. Er wordt dan een steen zonder handen afgehouden. Dat is een beeld van de Messias. Die Steen valt niet alleen op de tenen van dat beeld, maar Hij verbrijzelt het hele beeld. Het betekent dat al die wereldrijken, die elkaar overigens in de geschiedenis opvolgden, toch slechts vernietigd worden door de Christus, door de Heer Zelf. Dat is van belang omdat het twee verschillende waarheden zijn. De ene is dat in de historie deze rijken elkaar opvolgden. Het Babylonische rijk ging ten onder in het Medo-Perzische en het Medo-Perzische ging onder in het Griekse en het Griekse ging onder in het Romeinse. Over het Romeinse rijk hebben we het nog, maar in elk geval gingen die rijken in elkaar op, terwijl toch gezegd wordt dat al die rijken tezamen vermaald worden door een en dezelfde steen. Dat staat zo in Daniël 2. De steen vermaalde én het goud én het zilver én het koper én het ijzer. Hetzelfde staat ook in Daniël 7 : 12. Er staat dat ze allen tegelijk geoordeeld worden, want verlenging van leven was hun gegeven.

Daniël 7:12

- 12 Aangaande ook de overige dieren, men nam hun heerschappij weg, want verlenging van het leven was hun gegeven tot tijd en stonde toe.

Het gaat niet alleen om het laatste dier, maar ook om de voorgaande dieren. Deze rijken volgden elkaar niet alleen in het verleden op, hoewel dat waar is, maar al die rijken zullen in feite ook bestaan tot, of eventueel weer, in het einde. Al die rijken tezamen zullen geoordeeld worden en onderworpen worden aan Christus. Daar komt het op neer. Het één sluit het ander niet uit.

Babel, het begin van al deze koninkrijken, bestaat weer in de eindtijd. Het wordt niet voor niets in onze dagen herbouwd. Het principe geldt in feite voor al die rijken. Dat er nog steeds (1985) een Perzisch rijk is, Iran, weten we langzamerhand, want die zijn al tijden lang verwickeld in een of andere oorlog. Zelfs Amerika dreigt in die oorlog nog ten onder te gaan als ze niet oppassen; niet door gevechtshandelingen, maar het is er wel in betrokken. Zo'n Perzisch rijk bestaat dus inderdaad vandaag weer. Het heeft jarenlang niets betekend, maar vandaag is het een macht om rekening mee te houden. In de toekomst zal dat in een nog sterkere mate het geval zijn. Het Griekse rijk is een verhaal apart. In elk geval zullen al die rijken op een of andere wijze bestaan tot in de dagen van het einde om door de Messias Zelf geoordeeld te worden.

Hier staat dat over het eerste van die rijken, voorgesteld door de rode paarden en dus overeenkomend met het Babylonische rijk, geen oordeel wordt aangekondigd. Uiteraard omdat er al een oordeel over dat rijk geweest is. Die profetie van Zacharia komt immers in de dagen van het Medo-Perzische rijk, dus het Babylonische rijk is al voorbij. Het wordt weliswaar genoemd via die rode paarden en ik geloof ook dat dat rijk in de eindtijd weer bestaat, maar niettemin is het de enige verklaring die ik ken waarom die rode paarden niet genoemd worden. In de historische toepassing van deze profetie is dat oordeel al geweest. Dat hoeft niet meer te gebeuren en hoeft niet meer geprofeteerd te worden, want het is al geweest en in de toekomst zal het nog een keer gebeuren.

Van het Medo-Perzische rijk, uitgebeeld door de zwarte paarden, staat dat ze naar het noorden gingen. Dit Medo-Perzische rijk werd inderdaad via de noordzijde over Israël gevestigd. Langs de Jordaan, dus in noord-zuid-richting, loopt er een bergketen dwars door Palestina. Dat betekent als men het land in wil, dat men dat eigenlijk moet doen langs de zuidzijde of langs de noordzijde. Men moet langs een van beide zijden, want anders moet men de berg overtrekken. Iemand die uit Babel komt en naar Palestina gaat, doet dat niet langs de rechtstreekse weg, want dan zou hij uit het oosten komen. Dat is veel te lastig. Dat doet men niet, maar men volgt de noordelijke route, het laagland uit, om vanuit het noorden in Palestina te komen. Zo loopt ook de oude karavaanroute. Dat

is ook de reden waarom Israël en met name Jeruzalem zo vaak betrokken was in allerlei oorlogsgeweld, ook in het verleden. Al die andere volken bestreden elkaar via Israël. Als de koning van Babel naar Egypte wilde om daar eens huis te houden, dan ging hij via Palestina. Hij kwam dan vanuit het noorden Palestina binnen, trok naar het zuiden langs Jeruzalem en ging dan door naar Egypte om daar strijd te leveren. Ging hij dan weer naar huis, dan kwam hij weer langs Jeruzalem. Dan nam hij en passant Jeruzalem, dat in opstand gekomen was, weer in en zo ging hij weer terug naar huis. Dat gebeurde steeds.

Die Babyloniërs waren dus ooit in Palestina en Jeruzalem gekomen langs de noordzijde. Dat speelt hier echter geen rol, want we hebben het hier niet meer over Babel, over de rode paarden, maar we hebben het over de Medo-Perzen. De Medo-Perzen zijn de opvolgers van het Babylonische rijk. Dat betekent dat ook zij verondersteld worden oorspronkelijk in Palestina terechtgekomen te zijn via de noordzijde. Dat is de normale gang van zaken. Hoewel het geografisch niet in het noorden ligt, wordt het toch als het noorden gerekend omdat men langs de noordgrens het land binnenkwam. Waar ze werkelijk vandaan komen speelt dan verder geen enkele rol. Als hier die zwarte paarden uitgaan van tussen de bergen, vanuit Jeruzalem, gaan ze uit namens de Heer Zelf, de Messias, die immers Koning is over Israël. Die volken worden geoordeeld vanuit Israël en dus door de Heer Zelf. Die paarden rijden weg vanuit Jeruzalem of van tussen de bergen naar het noorden om af te rekenen met de Medo-Perzen. Niet meer met de Babyloniërs, want in zekere zin was dat al gebeurd.

De witte paarden gaan ook naar het noorden, want zij houden verband met het Grieks-Macedonische rijk en dat komt ook uit het noorden binnen. Dat ligt ook noorderlijker dan Palestina, al ligt het ook meer westelijk, maar het moet nou eenmaal om de Middellandse Zee heen. Die witte paarden gaan dus dezelfde richting op als de zwarte paarden. Daar moet ook weer bij verteld worden dat het Grieks-Macedonische rijk in feite de opvolger is van het Medo-Perzische rijk. Waar ze het land binnenkwamen en of ze het land binnenkwamen, maakt eigenlijk heel weinig uit. Het blijft altijd dezelfde richting, want ook Babel wordt verondersteld vanaf het noorden te komen. Het gaat dus om een oordeel over die volken. De gevlekte paarden gaan naar het zuiden. U zou het misschien niet verwachten, maar het is een historisch feit dat de Romeinen bij de oprichting en verbreiding van hun rijk via Egypte in Palestina terechtgekomen zijn. Als je in de Bijbel in een profetie leest over de koning van het zuiden of van het zuiderland, dan gaat het altijd over Egypte. Dat is namelijk het zuidelijke deel van het Grieks-Macedonische rijk, dat in vieren verdeeld

werd. De belangrijkste delen daarvan zijn het noorden en het zuiden. Het zuiden of de koning van het zuiden in Daniël 11 is dan ook Egypte. Via Egypte kwamen de Romeinen in Palestina en dus in Jeruzalem aan. Als diezelfde Romeinen geoordeeld worden, dan wordt dat uitgebeeld doordat deze hagelvlekkige paarden uitgaan naar het zuiden om daar het oordeel te brengen over het Romeinse wereldrijk. Daarna staat er dat die hagelvlekkige paarden, die nu sterke paarden worden genoemd, de hele aarde doorwandelen. Dat heeft te maken met het oordeel over al wat er nog op Rome volgde. Dan zijn we eigenlijk weer even terug in Daniël 7. Daar gaat het inderdaad maar om vier dieren, maar er waren eigenlijk meer dan vier wereldrijken. Het eigenaardige is dat de telling in vele gevallen niet verder gaat dan vier. Het telt slechts tot het Romeinse rijk, want in de dagen van het Romeinse rijk kwam de Messias, Christus. De telling kon eigenlijk nooit verder gaan dan tot het Romeinse rijk, want dan zou de Heer, de Messias, moeten komen en een eind maken aan deze tijden der heidenen. Het is niet zo gegaan, hoewel de telling van vier toch nog correct is. Het waren vier dieren, maar daarom zijn het nog niet vier rijken. Het vierde dier blijkt niet alleen de aanduiding te zijn van het Romeinse rijk, maar van nog een paar dingen meer.

Daniël 7:8

8 Ik nam acht op de hoornen, en ziet, een andere kleine hoorn kwam op tussen dezelve, en drie uit de vorige hoornen werden uitgerukt voor denzelven; en ziet, in dienzelven hoorn waren ogen als mensengenen, en een mond, grote dingen sprekende.

Het vierde dier, het Romeinse rijk, had tien hoornen. Die tien hoornen zijn onder andere omstandigheden de aanduiding van een wereldrijk dat op het Romeinse rijk volgt. In de telling van de dieren blijft het de vierde, maar in de telling van de wereldrijken is het de vijfde. In de telling van de wereldrijken is het eigenlijk de zevende, want die telling begint eigenlijk met het Egyptische wereldrijk en het Assyrische wereldrijk. Dat is waarom de Medo-Perzische beer drie ribben in zijn muil heeft. (Daniël 7 : 5) Er gingen al drie rijken aan vooraf. Je vindt hier een telling van vier dieren, maar er zijn in werkelijkheid meer rijken. Het vierde dier had dus tien hoornen. Die andere kleine hoorn is eigenlijk weer een rijk, hoewel die tien en die ene bij elkaar horen, want zo staat het in Openbaring. Daar staat ook dat die ene later kwam dan die tien en daarom ook apart genummerd kan worden: 1. Egypte; 2. Assur; 3. Babel; 4. Medië en Perzië; 5. Griekenland (Macedonië); 6. Rome; 7. Bond van tien staten; 8. Het beest uit de zee.

Over de achtste hoorn uit Daniël 7 : 8 staat in Openbaring 17 : 11 dat hij ook de achtste (koning) is en ten verdere gaat. Hij is dus de achtste, maar hij is gelijktijdig met de zevende. Je hoeft daarom niet verder dan zeven te tellen als je niet wilt. In sommige gevallen moet dat ook niet. Hij is de achtste, maar nog gelijktijdig met de zevende, ook al kwam hij wat later. Hij voert ten verdere, want daarna komt inderdaad het Koninkrijk van de Messias, van Christus.

Het waren maar vier dieren. Die tien hoornen en daarna die ene hoorn staan op het vierde dier. Het vierde dier is de uitbeelding van, zo breed mogelijk genomen, wel drie wereldrijken. Dat was natuurlijk een beetje moeilijk te voorzien. Dat was ook ongetwijfeld de bedoeling. Het vierde zou leiden tot de komst van de Messias en daarom kon men de Messias verwachten in de dagen van het Romeinse rijk. Het kon echter net zo goed zijn dat er eerst nog een heleboel andere dingen zouden gebeuren voor de Messias zou komen. Dat is ook waar, maar dat was verborgen. Daarom vinden we deze eigenaardige constructie van slechts vier dieren, hoewel het in werkelijkheid om meer dan vier rijken gaat. Ik vertel u dit omdat die hagelvlekkige paarden, die ook sterk waren, twee keer worden genoemd. Een keer gaan ze naar het zuiden en spreken ze over het oordeel over het Romeinse rijk. Dan vragen mensen altijd wat er gebeurd zou zijn als Israël in de dagen van de Heere Jezus Hem wel had aangenomen als de Messias. In dat geval gaat dit verhaal eigenlijk niet verder. Dan is de profetie vervuld en dat is het dan. Het verhaal gaat toch verder, want diezelfde paarden gaan niet alleen naar het zuiden, maar ze gaan overal naar toe, de hele aarde over, omdat het te maken heeft met het oordeel over rijken die nog in de toekomst zouden volgen.

Nu zal ik u vertellen waar de rode paarden gebleven zijn. De rode paarden zijn een beeld van Babel. In zekere zin is Babel in het verleden al geoordeeld, maar dat geldt voor al die andere rijken inmiddels ook. Dit Babel verschijnt in de toekomst weer. Die laatste hoorn, de elfde hoorn of volgens een andere telling de achtste hoorn, is het achtste en laatste wereldrijk. Dat laatste wereldrijk zal inderdaad onder leiding staan van Babel. Die sterke paarden, die immers nog eens genoemd worden naast de gevlekte, hoewel het dezelfde zijn, nemen dus de plaats in van de rode paarden. Het verhaal is dus uiteindelijk toch helemaal compleet, echter niet op grond van wat we in Zacharia 6 zelf vinden, maar wel op grond van wat we al vonden in Daniël. Voordat je in Zacharia bent, behoor je Daniël bestudeerd te hebben, omdat het eerder in de Bijbel staat. Zal ik nu voor de aardigheid eens doorlezen in Daniël 7? Nadat het hele verhaal van het vierde dier ook verteld is, staat er in:

Ik haal dit aan omdat in Zacharia 6 het verhaal verder gaat met de hogepriester die gekroond wordt. De gekroonde, dus koninklijke hogepriester is eigenlijk Melchizédek. In Daniël 7 staat precies dezelfde constructie. Eerst gaat het over die wereldrijken, ook uitgebeeld als vier. Het zijn er vier omdat het een uitbeelding is van de vier windrichtingen, de volkeren, alles van over de hele aarde. Die wereldrijken worden geoordeeld. De heerschappij wordt van de heidenen weggenomen en keert terug naar Israël en wel naar hun Koning die Koning en Hogepriester is naar de ordening van Melchizédek. Zo staat het in Daniël 7 en zo staat het in Zacharia 6. Het verhaal eindigt dus zoals het begon. Het verhaal van de paarden begon bij de rode paarden, die een beeld zijn van Babel. Het verhaal eindigt met het noemen van de sterke paarden die de gehele aarde doorgaan. Dat is in de toekomst, maar de toekomstige wereld staat onder leiding van Babel. En daarmee is het verhaal rond.

Daniël 7 : 9, 13

- 9 Dit zag ik, totdat er tronen gezet werden, en de Oude van dagen Zich zette, Wiens kleed wit was als de sneeuw, en het haar Zijns hoofds als zuivere wol; Zijn troon was vuurvonken, deszelfs raderen een brandend vuur.
- 13 Verder zag ik in de nachtgezichten, en ziet, er kwam Een met de wolken des hemels, als eens mensen zoon, en Hij kwam tot den Oude van dagen, en zij deden Hem voor Denzelven naderen.

"Eens mensen Zoon" is Melchizédek. Hij is immers Koning en Priester voor altijd wegens de kracht des onvergankelijke levens. (Hebreeën 7 : 16) Die Zoon van God, zoals Hij daar genoemd wordt, is de Zoon des mensen. Het is Christus Zelf. Dat is ook hier in Daniël 7 het geval. In Daniël 7 : 9 wordt iemand beschreven als God. Deze Oude van dagen is God uiteraard, zonder begin der dagen en zonder einde des levens. Oude van dagen zou eveneens van toepassing gebracht kunnen worden op Melchizédek. De Zoon des mensen en de Oude van dagen naderen (vers 13) niet tot elkaar omdat zij verschillend zijn, maar omdat hun positie verschillend is. De Oude van dagen is de Zoon van God en de ander is de Zoon des mensen. De Zoon van God en de Zoon des mensen naderen tot elkaar omdat die beide functies (posities) één Persoon zijn: de Here Jezus Christus. Hij is zowel Zoon van God als Zoon des mensen. Zoon van God was Hij langs Vaders (God Zelf) zijde en Zoon des mensen was Hij langs moeders zijde. **zie zijlijn 15**

Zacharia 6 : 8

- 8 En Hij riep mij, en sprak tot mij, zeggende: Zie, deze, die uitgegaan zijn naar het Noorderland, hebben Mijn Geest doen rusten in het Noorderland.

Het laatste dat genoemd wordt, is toch weer het noorden, omdat het laatste eigenlijk toch weer Babel is. Daar begon het en daar eindigt het mee. Die Geest staat nu voor het oordeel. Hier staat dat de wagens met paarden Zijn Geest hebben doen rusten. Ze hebben die Geest tot stilstand gebracht. Het oordeel eindigt dus in dat noorderland. Dat is niet omdat het geografisch in het noorden ligt, maar omdat het via de noordzijde het land was binnengekomen. In die richting wordt ook het oordeel weer gebracht over Babel. Babel was niet alleen de hoofdstad van het Babylonische rijk, maar ook van het Medo-Perzische rijk.

Zacharia 6 : 9-15

- 9 En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 10 Neem van de gevankelijk weggevoerden van Cheldai, van Tobia, en van Jedaja, en kom gij te dien dage, en ga in ten huize van Josia, den zoon van Zefanja, dewelke uit Babel gekomen zijn;
- 11 Te weten, neem zilver en goud, en maak kronen; en zet ze op het hoofd van Josua, den zoon van Jozadak, den hogepriester.
- 12 En spreek tot hem, zeggende: Alzo spreekt de HEERE der heirscharen, zeggende: Ziet, een Man, Wiens naam is SPRUITE, Die zal uit Zijn plaats spruiten, en Hij zal des HEEREN tempel bouwen.
- 13 Ja, Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten, en heersen op Zijn troon; en Hij zal priester zijn op Zijn troon; en de raad des vredes zal tussen die Beiden wezen.
- 14 En die kronen zullen wezen voor Chelem, en voor Tobia, en voor Jedaja, en voor Chen, den zoon van Zefanja, tot een gedachtenis in den tempel des HEEREN.
- 15 En die verre zijn, zullen komen, en zullen bouwen in den tempel des HEEREN, en gijlieden zult weten, dat de HEERE der heirscharen mij tot u gezonden heeft. Dit zal geschieden, indien gij vlijtiglijk zult horen naar de stem des HEEREN, uws Gods.

Dit is een van de meest bekende delen uit dit Bijbelboek. Er is hier ook inderdaad sprake van een climax. In de eerste helft van dit hoofdstuk wordt gesproken over de wereldrijken die er tot stand zouden komen en die in de toekomst ook weer aan Christus onderworpen zouden worden. Zacharia 6 : 1-8 zegt impliciet dat dit laatste rijk een hersteld Grieks wereldrijk is, maar dat het ook onderworpen zal worden aan Christus, waarna Hij zal rusten. Vanaf vers 9 wordt op een bijzondere wijze de kroning van de Here Jezus Christus uitgebeeld. Het is eigenlijk een allegorie, een gelijkenis of vergelijking.

Zacharia moest op een zekere dag, "te dien dage", iets van deze weggevoerden nemen. De moeilijkheid van dit vers is dat de zinsbouw anders is dan wij gewend zijn. De laatste toevoeging, "dewelke uit Babel gekomen zijn", staat in het meervoud. Daarom slaat het niet op Zefanja, die hier net voor genoemd wordt, noch op Josia. Die laatste zin moet dus beschouwd worden als een bepaling bij Cheldai, Tobia en Jedaja, uit vers

10. Zij zijn degenen die uit Babel gekomen zijn. Zij maakten ooit deel uit van de ballingen, maar ze zijn teruggekeerd uit Babel. Zacharia moest naar deze gevankelijk weggevoerden toegaan en van hen zilver en goud nemen. Hij moest naar deze mannen toegaan op de dag dat zij aankwamen uit Babel, dus op de dag dat zij terugkeerden uit ballingschap, op "Die dag" (te dien dage) is de dag op dewelke deze drie mannen uit Babel gekomen zijn. Dat is immers het laatste stukje van vers 10. Op de dag dat zij uit Babel kwamen, zou Zacharia naar hen toe moeten gaan en van hen zilver en goud in ontvangst nemen. Met dat zilver en goud moest hij naar het huis van Josia, de zoon van Zefanja, gaan. Zacharia moest van dat zilver en goud kronen maken. Het zijn kronen die samen één voorwerp worden dat op het hoofd van deze Josua, de zoon van Jozadak, gezet wordt. Het is één kroon, maar het zelfstandig naamwoord staat in het meervoud, omdat het verschillende ornamenten zijn die aan elkaar verbonden worden tot één kroon.

Aanvankelijk wordt alleen gesproken over Josua die die kroon op zijn hoofd zou moeten zetten. De reden waarom andere vertalingen vertalen met "een kroon", is omdat het volgens hen onmogelijk is om meerdere kronen tegelijkertijd op het hoofd van één man te zetten. Zo zie je dat er soms heel simpele argumenten zijn voor een bepaalde vertaling. Er staat namelijk "zet ze op het hoofd van Josua". Het punt is dat daarna over deze Josua gesproken wordt als over "die beiden". (vers 13) Dan blijkt die ene er toch twee te zijn. Het is in ieder geval een dubbele kroon. Hier wordt in ieder geval één kroon gemaakt, want die moet op het hoofd gezet worden van Josua, de zoon van Jozadak, de hogepriester. De naam Josua is volkomen gelijk aan Jozua. Die bracht ooit Israël uit de Egyptische ballingschap in Kanaän. Hier worden mensen uit de Babylonische ballingschap in Kanaän gebracht. Daar is ook iemand bij met dezelfde naam: Josua. De Griekse versie van deze naam is Jezus. De namen Jozua, Josua en Jezus zijn dus alle drie volkomen gelijk. Ze zijn varianten of afbuigingen van de naam Jehoshua. Dat betekent letterlijk "Jehovah is redding". Deze Josua draagt dus dezelfde naam als de Here Jezus. Dat is niet voor niets. Josua is hier inderdaad een beeld van de Here Jezus. Dat was Jozua in de dagen van de intocht in Kanaän en dat is deze Josua ook. Hier heeft Josua de hoedanigheid van hogepriester, althans... erfgenaam. Hij was geen hogepriester. Hier ook niet. Hij was erfgenaam van de hogepriester. Hij zou het eventueel worden. Hij was de erfgenaam, maar of hij hogepriester zou worden, was nog maar de vraag. Josua wordt uitdrukkelijk als de zoon van de hogepriester gekroond.

Onder het Oude Verbond is het samengaan van koningschap en priesterschap een onmogelijke zaak. De hogepriester wordt verondersteld

verzoening te doen voor de zonden des volks, bij God wel te verstaan. Aan de andere kant is de koning degene die door God gezonden wordt naar de mens om daar recht te doen over de mens. Het een sluit eigenlijk het ander uit. Het doen van verzoening veronderstelt dat genade bewezen wordt, want anders kan er helemaal geen verzoening plaatsvinden. Het ander veronderstelt juist dat er geen genade is, omdat er recht gesproken wordt. Het is enigszins vereenvoudigd, maar je zou kunnen zeggen dat de priester van de mens gaat tot God. In ieder geval is het zo dat de priester de mens vertegenwoordigt bij God. De koning vertegenwoordigt God bij de mens. Dat is een tegenstelling. Ze hebben ook heel wat gemeenschappelijk. Ze hebben allebei met mensen te maken en ze zijn allebei door God aangesteld.

Een hogepriester kan geen recht spreken, want die moet verzoening tot stand brengen en dat is nooit een kwestie van recht. Verzoening is altijd een kwestie van geven en nemen en soms zelfs van onderhandelen. Partijen moeten tot elkaar gebracht worden. Daar is de koning niet voor gesteld, maar de hogepriester. Daarom verdragen die twee elkaar niet. Het zijn twee verschillende dingen. Daarom wordt hier ook gesproken over "die beiden". (Zacharia 6 : 13) Later komen koningschap en priesterschap en zelfs eerstgeboorterecht, maar dat speelt hier niet zo'n rol, bij elkaar. Dat is echter niet onder het oude, maar onder het Nieuwe Verbond. Het gaat om het hogepriesterschap dat in het N.T. beschreven wordt, namelijk het Hogepriesterschap naar de ordening van Melchizédek. Het bijzondere van Melchizédek is dat Hij Koning is en Priester. Zijn naam is dan ook voluit Melech Zadik, Koning der gerechtigheid. Hij is een rechtvaardige Koning, maar wij kennen Hem niet primair als Koning. We kennen Melchizédek primair als Priester. Zijn naam betekent echter dat Hij een rechtvaardige Koning is. Als een koning een priesterlijke dienst vervult, is hij als koning zeker niet rechtvaardig. Dat zit hem in het Oude Verbond. Dat staat dat niet toe, maar onder het Nieuwe Verbond kan dat wel, omdat het Nieuwe Verbond pas tot stand komt of in werking treedt nadat eerst op rechtvaardige wijze een grond voor verzoening tot stand gebracht is. Er is voor gezorgd dat God genade kan bewijzen aan een zondaar, zonder tekort te doen aan het recht. Dat kan sinds de Here Jezus Christus het recht vervuld heeft en dus de straf der zonde heeft gedragen. Pas sinds de dood en opstanding van Christus is het mogelijk dat iemand op rechtvaardige wijze koning is en hogepriester, zodat hij zonden vergeeft zonder in strijd met het recht te handelen.

Er moesten kronen gemaakt worden en op het hoofd van Josua, de zoon van Jozadak, de hogepriester gezet worden. (Zacharia 6 : 11) De priester werd gekroond. Het heeft een typologische betekenis. De hogepriester

De naam Jozadak komt trouwens voor de helft overeen met de naam Melchizédek. Zadak = zadik = de rechtvaardige. Jozadak = Jehovah is rechtvaardig, de Heere is rechtvaardig. Jehoshua, Josua dus, = de Heere is redding. Jozadak zou dus beschouwd kunnen worden als een samen-trekking van de namen Josua en Melchizédek. Dat is een verschijnsel dat ik al eens meer in de Bijbel heb gevonden. Soms worden twee namen samen-getrokken tot een. Josua en Melchizédek wordt Jozadak. Dat hoort bij elkaar. Je kunt zeggen dat Josua de zoon van Jehovah is, maar je kunt ook zeggen dat Hij Jehovah is. Het is een geheel. Zo wordt hier "Josua de zoon van Jozadak" ook als een geheel gezien. Josua, de Heere is redding, is de erfgenaam van de Heere die rechtvaardig is. Het is de Heer die op rechtvaardige wijze redding brengt.

zal eens een kroon dragen. Dat is een beeld van de Here Jezus Christus. Het is echter uitdrukkelijk zelfs de zoon van Jozadak. Je kunt lezen: "Jezus, de zoon van Jozadak", want het is echt dezelfde naam. **zie zijlijn 16**

Zacharia 6 : 12

12 En spreek tot hem, zeggende: Alzo spreekt de HEERE der heirscharen, zeggende: Ziet, een Man, Wiens naam is SPRUITE, Die zal uit Zijn plaats spruiten, en Hij zal des HEEREN tempel bouwen.

Dat "ziet" wordt uitgesproken terwijl gewezen wordt naar deze Josua. Als over deze Spruite gesproken wordt, gaat het niet over Josua, maar over de Here Jezus. Zo zie je dat deze man voor de gelegenheid een uitbeelding is van de Here Jezus. Die Spruit heeft te maken met de bekende Schriftplaats uit Jesaja waar staat dat een rijsje zou voortkomen uit de afgehouden tronk van Isai. (Jesaja 11 : 1) Het is daar een ander woord, maar het is hetzelfde principe. Een spruit is altijd een jonge loot aan een oude stam. Dat is ongetwijfeld een beeld van de opstanding van Christus, van nieuw leven uit de dood. Op een of andere wijze was het oude leven afgesneden, beknot of beëindigd door de dood. De opstanding uit de dood wordt uitgebeeld door het voortkomen van een rijsje uit de afgehouden tronk van Isai. Een scheut uit zijn wortelen zou weer vrucht dragen. (Jesaja 11 : 1) Hier vinden we de andere term: een spruit zou voortkomen. Het is een speciale plaats waaruit Hij tevoorschijn komt. Van Hem wordt gezegd dat Hij des Heeren tempel zal bouwen. Dat wordt ook gezegd van de Zoon van David. In 2 Samuël 7 staat dat één die uit zijn lijf zou voortkomen, één van zijn zaad, een onwankelbaar koninkrijk zou ontvangen.

2 Samuël 7 : 13

13 Die zal Mijn Naam een huis bouwen; en Ik zal den stoel zijns koninkrijks bevestigen tot in eeuwigheid.

David wilde graag de tempel bouwen, maar de Heer zei dat zijn zoon dat zou doen. De zoon van David, Salomo, zou dus de tempel bouwen. Hier wordt gesproken over de zoon van de hogepriester die de tempel zou bouwen. Het gaat in beide gevallen om de tweede generatie, de erfgenaam die het zou doen, hetgeen altijd een vooruitwijzing is vanuit het Oude Verbond naar het Nieuwe Verbond. Niet in de dagen van het oude, maar van het Nieuwe Verbond zou het tot stand komen. Al die dingen wijzen uiteraard op de opstanding van Christus. Hij kwam immers onder

de wet opdat hij degenen die onder de wet waren verlossen zou en hen zou uitleiden. (Galaten 4 : 4, 5) Daarmee zou Hij een nieuw verbond in werking stellen. Van dat Nieuwe Verbond is Christus de Eerstgeborene. Omdat er verder niets anders bepaald is, is Hij daarvan dus ook de Hogepriester en de Koning. Dat lijkt me een makkelijke conclusie. Al die lijnen die zo ingewikkeld werden onder het Oude Verbond, houden op bij de beëindiging van het Oude Verbond omdat het dan geen rol meer speelt. Er treedt een nieuw verbond in werking in verband met een nieuwe schepping en daarvan is Christus de Eersteling. Bij Hem begint het verhaal overnieuw. Alle lijnen uit het oude vinden hun vervulling in het nieuwe, maar dan zijn ze bij elkaar gekomen in Christus Zelf. Daarom wordt hier de kroon, die feitelijk toekwam aan Zerubbabel, maar die hem nooit kreeg, op het hoofd van Josua gezet. De koningskroon kwam op het hoofd van de priester.

De uitspraak in vers 12 slaat in ieder geval op de Here Jezus, hetgeen de vertalers met grote nadruk te kennen hebben gegeven door het woord volledig met hoofdletters te schrijven. Het woord "Spruit" duidt uitdrukkelijk op de opstanding uit de dood. Daar gaat het om, want door opstanding zouden deze dingen tot stand komen. Dat dat zo is wordt ook uitgebeeld doordat deze dingen hier tot stand komen bij de terugkeer uit Babel, want de terugkeer uit de ballingschap komt overeen met de opstanding uit de dood, een terugkeer uit de dood. Daarom wordt hier ook gesproken over drie mannen die terugkeren uit Babel. De terugkeer uit Babel is een beeld van de opstanding en de opstanding gebeurt altijd in verband met een drie en dus op de derde dag. Hier wordt ook een dag genoemd, namelijk de dag dat deze drie terugkeren uit Babel. Dat is weer een drie, omdat drie altijd spreekt over vormwording, over het gestalte krijgen der dingen. Hier gaat het om het tot stand komen of gestalte krijgen van een nieuwe schepping of een nieuw verbond. Vandaar dat we deze dingen hier bij elkaar vinden.

Met dit hele verhaal komen we ook terecht in de nogal bekende problematiek rond de vraag wanneer het Nieuwe Verbond eigenlijk in werking treedt. Nu heb ik daar vanavond eigenlijk al een paar keer antwoord op gegeven, want het Nieuwe Verbond treedt in werking zodra een nieuwe schepping tot stand komt. Meer op grond van het O.T. kun je ook zeggen dat het Nieuwe Verbond in werking treedt bij de komst van de Messias. Dat was de belofte. Op voorhand, vanuit het O.T., was dat niet twijfelachtig. Het Nieuwe Verbond zou in werking treden bij de komst van de Messias. Achteraf worden er vragen over gesteld, omdat de Messias inmiddels gekomen is. Uit het O.T. blijkt bijvoorbeeld dat als het Nieuwe Verbond in werking treedt, Israël verlost wordt en terugverzameld uit de

heidene en dat de volkeren onderworpen worden. Die dingen zijn nog niet gebeurd. Daarom wordt achteraf alsnog de vraag gesteld wanneer het Nieuwe Verbond in werking treedt. Tot vandaag zijn er die zeggen dat het Nieuwe Verbond nog niet in werking getreden is, want volgens hen treedt het pas in werking bij de wederkomst van Christus en de bekering van Israël. Dat antwoord is niet helemaal onjuist, maar het is wel fundamenteel onjuist. Fundamenteel, principieel, is het zo dat het Nieuwe Verbond in werking treedt bij de verschijning van de Messias en dat is bij Zijn opstanding uit de dood. Het Nieuwe Verbond is een verbond tussen minstens twee partijen. De ene partij is de Here Jezus Zelf en wat Hem betreft is het Nieuwe Verbond in werking getreden. De vraag is alleen of de andere partij dat ook aanvaardt. Men moet zich aan dat verbond conformeren. De Heer heeft dat gedaan, maar de mensheid in het algemeen niet. Er zijn er maar enkelen geweest die dat gedaan hebben en dat zijn wij (de Gemeente). Wij leven dus onder het Nieuwe Verbond, Israël en de volkeren niet. Dat betekent dat het Nieuwe Verbond, wat het volk Israël en de heidense volkeren betreft, nog toekomst is. Het Nieuwe Verbond zal dus voor Israël als volk in werking treden op het moment dat Israël bereid is zich eraan te onderwerpen. **zie zijlijn 17**

Daarna zitten we met een probleem. In Zacharia 6 gaat het over het in werking treden van dat Nieuwe Verbond, over de kroning van de hogepriester tot koning. Het gaat dus eigenlijk om de kroning van Melchizédek tot Priester en Koning. De vraag is dan of dat in de toekomst gebeurt of dat dit in het verleden gebeurde. Eigenlijk is dat allebei waar. Het hangt er maar een beetje vanaf waar we het over hebben. Wat ons betreft is die profetie vervuld. Wij kennen de Heer als Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. In Hebreeën staat dat dit al zo is en wij kennen Hem dus als zodanig, maar Israël, als volk, zal de Heer pas bij hun bekering als Koning en Hogepriester zien en erkennen en Hem als het ware kronen. Dat is pas in de volgende bedeling, aan het eind van de 70-ste week van Daniël. Dan wordt dat Israël uit de ballingschap verzameld. Dat wordt hier uitgebeeld. Op de dag dat die drie mannen uit de ballingschap komen, zal Josua gekroond worden. Zodra Israël terugverzameld wordt naar het land, zal dat inhouden dat de Messias ook inderdaad door het volk gekroond wordt. Dat is de andere kant van het verhaal. Je kunt aan de ene kant zeggen dat Hij wordt gekroond door God. Het is Gods initiatief. De andere kant is dat hij dan toch gekroond wordt met een kroon die gemaakt is uit de geschenken, uit de bezittingen van deze drie mannen. Het gaat er niet alleen om dat God Hem kroont, maar het gaat er ook om dat de mensen Hem kronen en Hem dus als Koning aanvaarden. Het zijn Cheldai, Tobia en Jedaja die hem als het ware de kroon op het hoofd zetten door daar aan bij te dragen. Christus is Koning en Hogepriester

sinds Zijn opstanding voor degene die dat wil, voor degene die Hem tot Koning maakt. Wanneer wij komen tot aanvaarding van de Heere Jezus Christus, maken wij Hem tot onze Koning en onze Hogepriester. Dat Hij dat al eerder voor anderen was, doet daar niets aan toe of af. Het gaat erom of Hij onze Koning en onze Hogepriester is.

Josua wordt hier tot koning en hogepriester gemaakt doordat die kroon gemaakt werd uit de geschenken van Cheldai, Tobia en Jedaja. Op de dag van de terugverzameling wordt deze hogepriester gekend. Dat is in de toekomst op Israël van toepassing, maar dat is in onze dagen ook van toepassing. Op de dag dat wij uit deze wereld komen en tot de Heer naderen, ingaan over de bekende verse en levende weg door het voorhangsel tot de troon der genade, op dat moment, op die dag, is Hij onze Koning en Hogepriester. Dan zien wij Jezus (Josua) met heerlijkheid en eer gekroond, die een weinig minder gemaakt was dan de engelen, vanwege het lijden des doods, (Hebreeën 2 : 9, 7) maar die nu zoveel treffelijker, zoveel hoger dan de engelen geworden is. Alle dingen zijn Zijn voeten onderworpen. (Hebreeën 2 : 8) Aan de andere kant zien we dat niet met onze fysieke ogen, maar voor ons is het wel zo. Wij zien Hem zo. Israël als volk en de andere volkeren zien Hem niet zo, maar wij zien Hem wel zo. Wij hebben Hem aanvaard als onze Koning en dat betekent inderdaad dat voor ons dat Nieuwe Verbond in werking getreden is.

Ik ga nu alsnog even in op de genoemde namen. "Cheldai" is afgeleid van "chalad" of "cheled" en dat betekent "leven", maar in de zin van een leven dat voorbij gaat, tijdelijk leven. Het is eigenaardig dat daar een apart Hebreeuws woord voor is. Cheled eindigt met een d, een daleth. Dat is in het Hebreeuws een 4. Als iets met een 4 eindigt, duidt het altijd op tijdelijkheid en op vergankelijkheid. Cheldai wordt in vers 14 weer genoemd, maar nu is de daleth aan het eind vervangen door een mem. Dat is niet een 4, maar een 40 en dat betekent dat er aan de betekenis helemaal niets verandert. Of hij nu Cheldai of Cheled of Chelem heet, maakt in de praktijk niets uit. Het betekent "voorbijgaand leven". Het is een tijdelijke aangelegenheid. De betekenis van Tobia is gemakkelijk. Tob = tov = goed (Jiddisch). Tobia = goed is Jehovah of Jehovah is goed. Jedaja = Jehovah weet. Cheldai spreekt dus over een tijdelijke situatie, over iets dat voorbij gaat; leven eventueel, maar het is eigenlijk een tijdelijke verschijningsvorm. Cheldai wordt ook wel vertaald met "de voorbijgaande wereld". Het gaat dus om iets dat tijdelijk is Jehovah is goed, Jehovah weet en het gaat om een tijdelijke zaak. Het heeft dus te maken met het kennen van de Heer die goed is, maar het is een tijdelijke, een voorbijgaande aangelegenheid.

U vindt dat misschien raar, want als je een verbond maakt, heb je je er al aan onderworpen. Dat is in dit geval niet zo omdat dit een eenzijdig verbond is. Het is van God uitgegaan. Het is eigenlijk de uitwerking van wat wij kennen als het verbond der genade, als de belofte. God had beloofd dat Nieuwe Verbond te zullen geven en het is inmiddels gekomen. Omdat het van één kant komt, is de vraag wie zich eraan zal onderwerpen. Wie dat doet, leeft eronder en wie dat niet doet, leeft er niet onder. Fundamenteel is het in werking getreden door de komst van de Messias. Bij de opstanding van de Heere Jezus verscheen Hij als Messias. In de praktijk treedt het in werking over, en is het van toepassing op, degene die tot geloof komt, die tot aanvaarding van de Heer en dus tot aanvaarding van dat Nieuwe Verbond komt. Moeilijker is het niet.

Daarna nog de twee andere namen: Josia en Zefanja. Josia = Jehovah ondersteunt. Zefanja = Jehovah verlengt. Die namen horen dus duidelijk allemaal bij elkaar. Jehovah verlengt, Jehovah ondersteunt, Jehovah weet, Jehovah is goed, maar alles in verband met tijdelijke dingen. Deze termen kunnen allemaal toegepast worden op het Koninkrijk van Jehovah, op het Messiaanse Rijk. Aangezien erbij staat dat het een tijdelijke en voorbijgaande aangelegenheid is, moet het in verband gebracht worden met de duizend jaren, met het Koninkrijk van Christus, maar in een oude schepping die nog voorbij gaat. Het is dus wel het Koninkrijk, maar nog niet de eeuwigheid. Dat is in het O.T. soms wat moeilijk uit elkaar te houden, maar dat wordt hier gedaan. Daarmee kan het op twee dingen toegepast worden: niet alleen op de duizend jaren, op het geopenbaarde Koninkrijk in deze oude schepping, maar, zoals altijd overigens, net zo goed op de Gemeente van vandaag, op ons die eerstelingen zijn. Het is nog een tijdelijke zaak, in afwachting van wat in de toekomst zal komen. Ook wij zijn in hope zalig geworden en richten onze blik op de toekomst. Dat doet men ook in de duizend jaren. Het oude principe van de verborgenheid is dat de profetieën die in eerste instantie van toepassing gebracht worden op de duizend jaren, op het Koninkrijk van Christus in deze oude wereld, in hogere instantie worden toegepast op de Gemeente. Via de brief aan de Hebreëen kunnen we daarom dit Schriftgedeelte ook in verband brengen met onze eigen positie, maar het kan net zo goed toegepast worden op de duizend jaren, in verband met het geopenbaarde Koninkrijk van Christus over Israël en de volkeren. Dan zal het volk letterlijk verzameld worden en terugkeren uit de ballingschap en de Heer als Koning en Hogepriester aanvaarden. In overdrachtelijke zin zijn wij wedergebracht uit de ballingschap en ook wij hebben de Here Jezus Christus als onze Koning en Hogepriester aanvaard. Dat is de overeenkomst tussen beide. Dat is het principe van al die oudtestamentische profetieën. Al wat slaat op de duizend jaren en op de redding van Israël in de toekomst, wordt ook van toepassing gebracht op onze tegenwoordige tijd.

Zacharia 6 : 12

12 ... Ziet, een Man, Wiens naam is SPRUITE, Die zal uit Zijn plaats spruiten, en Hij zal des HEEREN tempel bouwen.

De Heer is inderdaad Mens. Dat was Hij oorspronkelijk niet, maar dat is Hij geworden. Een van de redenen voor Zijn menswording is dat Hij daardoor Hogepriester kon zijn. Juist daarom wordt in de Hebreënbrief nadruk gelegd op Zijn mens-zijn. De hogepriester wordt genomen uit de mensen om de mensen bij God te vertegenwoordigen.

Hebreëen 5 : 1,2

- 1 Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;
- 2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvangen is;

Behoorlijk = zoals het behoort. De Heer is dus Mens geworden opdat Hij onder andere Hogepriester zou kunnen zijn. Een andere reden is dat Hij daardoor zou kunnen sterven en vervolgens uit de dood zou kunnen opstaan en daardoor een nieuwe schepping tot stand brengen. Zacharia 6 : 12 staat in verband met Zijn Hogepriesterschap naar de ordening van Melchisédek. Het woord dat hier is vertaald met "plaats", wordt ook dikwijls vertaald met "de onderkant". Hij komt dus van beneden, Hij rijst op, Hij gaat omhoog, van beneden naar boven. Dat kun je allemaal niet mevertalen, maar het zit er wel in. Dat de Heer de tempel zal bouwen in het geopenbaarde Koninkrijk in de toekomst, in de duizend jaren, is duidelijk genoeg. De tempel die dan gebouwd zal worden, staat beschreven in de laatste hoofdstukken van Ezechiël. Er is geen enkele twijfel over mogelijk dat de Heer wanneer Hij Koning is, inderdaad die tempel zal bouwen. Dat gebeurt onder Zijn heerschappij. De andere kant van het verhaal is weer dat dit ook wordt toegepast op onze dagen. Ook in onze dagen wordt de tempel gebouwd, maar dan uiteraard een woonstede Gods in de Geest, (Éfeze 2 : 22) een geestelijke woonstede Gods. Dat is de Gemeente, die immers de tempel Gods is, waarvan wij levende stenen zijn.

Zacharia 6 : 13

13 Ja, Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten, en heersen op Zijn troon; en Hij zal priester zijn op Zijn troon; en de raad des vredes zal tussen die Beiden wezen.

Het sieraad is in dit geval de kroon. Hij zou die dragen zoals Josua. Wie een kroon op heeft, gaat op een troon zitten ofwel: de heerschappij tot Zich nemen. Heersen gebeurt in rust; zittend. Het is een oude gedachte, maar in de Bijbel wordt dat benadrukt, want de positie van Christus wordt beschreven als "zittend". De zittende positie van Christus wordt in verband gebracht met onze tegenwoordige tijd. Hij zit immers aan de rechterhand Gods. (Psalm 110 : 1) In diezelfde Psalm staat:

Psalm 110 : 4b

4b Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Die psalm begint met "Zit aan Mijn rechterhand". Het is het meest aangehaalde vers uit het O.T. In het N.T. Christus heeft namelijk alles volbracht wat volbracht moest worden en is Hij gezeten aan de rechterhand Gods. Dat is een positie van rust. Er wordt echter gezegd dat Hij in de zesde bedeling zal opstaan. Dat is dus een tijd van activiteit. Over de duizend jaren, de zevende bedeling, wordt weer gezegd dat Hij zit op de troon Zijner heerlijkheid. De tussenliggende bedeling is verhoudingsgewijs ook maar een hele korte. Onze bedeling duurt ruwweg 2000 jaren. Dan volgen 33 jaren waarin Hij dus kennelijk staat en actief is. Daarna volgt weer een periode van ruim 1000 jaren waarin Hij weer gezeten is op de troon. Dan is er weer een situatie van rust. Hij zal zitten en heersen. De uitdrukking "Hij zal zitten en heersen op Zijn troon" wordt heel goed naar het Nederlands vertaald met "Hij zal heersend zitten op Zijn troon" of "Hij zal zittend heersen op Zijn troon". Dit soort vormen kennen wij in het Nederlands wel, maar de meeste andere talen kennen die niet. Die zetten de twee werkwoorden in hun geheel naast elkaar in de vorm van een hendiadys. Zitten en heersen = heersend zitten.

Bovendien staat er heel uitdrukkelijk: Hij zal Priester zijn op Zijn troon. Normaal gesproken kan dat niet. Zelfs taalkundig klopt zo iets niet. Een koning zit op zijn troon; een priester niet. Priesters staan ook in de Bijbel altijd voor het aangezicht des Heeren. Buiten de Bijbel staan priesters voor hun god, al was het maar alleen omdat ze die god ook vertegenwoordigen. Ze staan. Ze doen dienst aan het altaar of waar dan ook maar. Hier staat dat Hij Priester zal zijn op Zijn troon. Hij zit dus als Priester op de troon. U ziet dus dat koningschap en priesterschap uitdrukkelijk met elkaar verbonden worden. In Hebr. 4 : 16 wordt gesproken over de troon der genade. De troon der genade is de beschrijving van de troon waarop natuurlijk een Koning zit, want anders was het geen troon, maar iets waarop een Priester zit, een Priester die heerst. Er wordt dus geheerst, geregeerd en recht gesproken vanuit het principe van genade. Dat is in de oude schepping een onmogelijke zaak, maar in de nieuwe is het dat niet. Het is dus maar het beste om zo snel mogelijk een nieuwe schepping te worden. Wij hebben beide dingen nodig: recht, zowel als genade. Bij de mens, in een oude schepping zijn dat twee onverzoenlijke principes, maar niet bij God in verband met een nieuwe schapting. Daar gaat het maar om. Dat wordt weer in Romeinen uiteengezet, met name in Romeinen 3.

Raad (Zacharia 6 : 13) = beraadslagen. Raad heeft echter ook te maken met de rechter die beraadslaagt. Men zoekt naar raad. Men heeft gehoord wat er allemaal gebeurd is en dan wordt er recht gedaan. Er wordt raad gegeven. Dat komt van de rechtbank af. Het heeft dus te maken met wat de koning doet. De koning geeft raad. In dit geval is het een raad van vrede. Dat kan niet anders, want de Man is niet alleen Koning, maar Hij is ook Priester en dus is het in principe vrede en geen oorlog. Koningen brengen oorlog, maar priesters verzoenen partijen. Het is dus een raad des vredes. Salomo, de zoon van David, kennen we eigenlijk het best vanwege de tempelbouw en vanwege zijn wijsheid, zijn rechtspraak. Hij zat op de troon en hij sprak recht. Hij was rechter en koning, want dat is één geheel. Daarom is dit een raad des vredes. Die zal tussen die Beiden zijn, maar er was er maar één: Josua, de hogepriester die als koning op de troon zit. "Die Beiden" zie zijlijn 18 slaat dus op de priester en de koning als twee ambten, maar het is een en dezelfde persoon, namelijk deze Josua. Overdrachtelijk is het dan dus Christus, ongeacht of je het toepast op onze bedeling of op de zevende.

Zacharia 6 : 14

14 En die kronen zullen wezen voor Chelem, en voor Tobia, en voor Jedaja, en voor Chen, den zoon van Zefanja, tot een gedachtenis in den tempel des HEEREN.

Chelem is dezelfde als Cheldaï uit vers 10. De naam Chen is te zien als de aanduiding van Josia uit vers 10. Eerst wordt de naam Cheldaï namelijk al vervangen door de naam Chelem. Dat is heel duidelijk, want de betekenis verandert er ook niet door. Dan wordt de naam Josia uit vers 10, "Jehovah ondersteunt", vervangen wordt door de naam Chen, als aanduiding van dezelfde persoon uiteraard. Chen is het Hebreeuwse woord voor genade. Het wijzigen van die naam, tot tweemaal toe, duidt erop dat er inderdaad een andere, een dubbele, toepassing is van deze profetie. De drie figuren die aanvankelijk genoemd worden, zijn niet alleen een uitbeelding van Israël in de toekomst, maar ook van de Gemeente in het heden. Daarom worden er ook dubbele namen gebruikt. Zeker wanneer in tweede instantie de profetie over de duizend jaren in een hogere zin wordt toegepast op de Gemeente, mogen we verwachten dat we ineens over het woord genade struikelen. Het is dan immers een toepassing op de bedeling van de genade. Dat woord staat er dan ook. Chen, de zoon van Zefanja = genade, de zoon van Jehovah verlengt. "Jehovah verlengt" betekent dat Jehovah lankmoedig is. Als de Heer lankmoedig is, gaat het over de tegenwoordige bedeling, waarin de Heer lankmoedig is over ons en niet wil dat enigen verloren gaan. (2 Petrus 3 : 9) De lankmoedigheid

Zijlijn

18

Dat ze "Beiden" met een hoofdletter hebben geschreven, is aardig om mensen die het er altijd maar over hebben dat God uit drieën bestaat in het nauw te brengen. Daar zijn we niet op uit, maar hier blijkt dat de Heer, de Messias Zelf al twee is. Hij wordt "die Beiden" genoemd, niet omdat Hij twee personen is, maar omdat Hij twee ambten in Zich verenigt. Die twee ambten zijn van oudsher één, maar onder het Oude Verbond zijn zij tijdelijk verdeeld. Onder het Nieuwe Verbond worden zij weer één. Dat is zo omdat het Oude Verbond een uitbeelding is van de hele oude schepping, maar daarvoor was alles één. In deze wereld is alles verdeeld, maar in een nieuwe schepping wordt alles weer één. Dat is het oude verhaal. Eenheid - verdeling - eenheid. De raad des vredes zal tussen die Beiden wezen en die twee worden dus één.

van God komt tot uitdrukking in onze bedeling doordat de wederkomst met het daarbij gepaard gaande oordeel wordt uitgesteld. Dat heet de lankmoedigheid van God. Het is eigenlijk de aanduiding van de tegenwoordige, vijfde, bedeling. Dat kan net zo goed uitgelegd worden als "Jehovah verlengt". De tijd die Hij neemt om Zijn Koninkrijk op te richten, wordt in zekere zin verlengd. Chen, de zoon van Zefanja = genade, de zoon (= erfgenaam) van Jehovah verlengt. Als je "zoon" of "erfgenaam" interpreteert als "de consequentie van" of "het uitvloeisel van", want de zoon komt immers voort uit de vader, dan komt genade hier voort uit "Jehovah verlengt". Dat betekent dat de heerschappij van de genade in onze tegenwoordige bedeling voortkomt uit het feit dat Jehovah lankmoedig is en de dagen verlengt. In vers 14 wordt dus heel uitdrukkelijk de tegenwoordige bedeling van de Gemeente uitgebeeld. De Gemeente is geroepen tot gedachtenis, als aandenken aan de Heer, als monument van de genade Gods. (Éfeze 2 : 7) God demonstreert Zijn genade in de Gemeente, opdat tot in de eeuwigheid de Gemeente de mensheid herinnert aan de genade van God. De "tempel des Heeren" kan de aanduiding zijn van de Gemeente, maar het kan ook de aanduiding zijn van een hele nieuwe schepping. Ook dat heet tempel.

Zacharia 6 : 15

- 15 En die verre zijn, zullen komen, en zullen bouwen in den tempel des HEEREN, en gijlieden zult weten, dat de HEERE der heirscharen mij tot u gezonden heeft. Dit zal geschieden, indien gij vlijtiglijk zult horen naar de stem des HEEREN, uws Gods.

8. Zacharia 7

Zacharia 7 : 1-14

- 1 Het gebeurde nu in het vierde jaar van den koning Darius, dat het woord des HEEREN geschiedde tot Zacharia, op den vierden der negende maand, namelijk in Chisleu.
- 2 Toen men naar het huis van God gezonden had Sarezer, en Regem-melech, en zijn mannen, om het aangezicht des HEEREN te smeken;
- 3 Zeggende tot de priesters, die in het huis des HEEREN der heirscharen waren, en tot de profeten, zeggende: Moet ik wenen in de vijfde maand, mij afzonderende, gelijk als ik gedaan heb nu zo vele jaren?
- 4 Toen geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:

- 5 Spreek tot het ganse volk dezès lands, en tot de priesters, zeggende: Toen gij vasttet en rouwklaagdet, in de vijfde en in de zevende maand, namelijk nu 70 jaren, hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevestigd?
- 6 Of als gij at, en als gij dronkt, waart gij het niet, die daar at, en gij, die daar dronkt?
- 7 Zijn het niet de woorden, welke de HEERE uitriep door den dienst der vorige profeten, toen Jeruzalem bewoond en gerust was, en haar steden rondom haar; en het zuiden en de laagte bewoond was?
- 8 Verder geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, zeggende:
- 9 Alzo sprak de HEERE der heirscharen, zeggende: Richt een waarachtig gericht, en doet goedertierenheid en barmhertigheden, de een aan den ander;
- 10 En verdrukt de weduwe noch den wees, den vreemdeling noch den ellendige; en denkt niet in uw hart de een des anderen kwaad.
- 11 Maar zij weigerden op te merken, en togen hun schouder terug, en zij verzwaarden hun oren, opdat zij niet hoorden.
- 12 En zij maakten hun hart als een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen zond in Zijn Geest, door den dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van den HEERE der heirscharen.
- 13 Daarom is het geschied, gelijk als Hij geroepen had, doch zij niet gehoord hebben, alzo riepen zij ook, maar Ik hoorde niet, zegt de HEERE der heirscharen;
- 14 Maar Ik heb hen weggestormd onder alle heidenen, welke zij niet kenden; en het land werd achter hen verwoest, zodat er niemand doorging, noch wederkeerde; want zij stelden het gewenste land tot een verwoesting.

Zacharia 7 is het begin van het tweede deel van Zacharia, waarin geen visioenen staan, maar klare taal. Die tweede helft valt uiteen in drie delen. Het eerste deel van de tweede helft wordt gevormd door de hoofdstukken 7 en 8, waarin een antwoord wordt gegeven op de vraag die in het begin van hoofdstuk 7 wordt gesteld. Die vraag is of men deze dagen van vasten zou moeten blijven vieren nu de tempel herbouwd wordt. De eerste reactie van de Heer op deze vraag van Israël (Juda) is nogal negatief en er volgt dan ook een boeteprediking. Het is een nogal scherp verwijt aan het adres van Israël, terwijl daarna in hoofdstuk 8 op dezelfde

vraag ook een veel positievere reactie volgt. Dat is dan het eerste deel van de tweede heft van dit Bijbelboek.

Zacharia 7:1

- 1 Het gebeurde nu in het vierde jaar van den koning Darius, dat het woord des HEEREN geschiedde tot Zacharia, op den vierden der negende maand, *namelijk* in Chisleu.

Er waren twee jaren verlopen sinds de visioenen in de eerste zes hoofdstukken. In Zacharia 1 : 1, 7 staat dat dit in het tweede jaar van Darius was. Deze tweede heft van het boek begint in het vierde jaar van deze Darius de Pers. Er zijn twee jaren verlopen en dan wordt deze vraag gesteld met betrekking tot het vasten. De negende maand komt ongeveer overeen met onze maand december. Op de 25-ste van de negende maand viert Israël het Chanoeka-feest, het feest van de vernieuwing van de tempel. In de praktijk is dat te vergelijken met ons kerstfeest, want Chanoeka is onder Israël het feest van het licht. Het is een soort midwinterfeest. Het blijkt dat er een gezantschap naar Zacharia wordt gezonden en er wordt een vraag gesteld aan de profeet, want men heeft kennelijk problemen.

Zacharia 7:2

- 2 Toen men *naar* het huis van God gezonden had Sarezzer, en Regem-melech, en zijn mannen, om het aangezicht des HEEREN te smeken;

Het woordje "naar" staat schuin gedrukt. Er staat dus: "Toen men het huis van God gezonden had Sarezzer, en Regem-melech, ..." De vraag is alleen of men daar naartoe gezonden had of er vandaan. Men heeft hier vertaald met er naartoe, omdat men onder huis van God dan de tweede tempel verstaat, waarvan de bouw overigens nog lang niet gereed is. (Ezra 6 : 15) Men heeft zojuist de fundamenten gelegd en is aan het bouwen. De gedachte van de vertalers is hier geweest dat er enkele mensen, in ieder geval deze twee en nog een paar, naar Jeruzalem gezonden werden, naar de tempel of althans wat daar inmiddels van stond, om daar deze vraag te stellen. Dat blijkt echter een misverstand te zijn, want men werd niet gezonden naar het huis Gods, maar men werd gezonden vanuit het huis Gods. Dit huis Gods is namelijk niet "beth Elohim", maar Bethel. In de praktijk bepaalt dat het verschil. Theoretisch is het hetzelfde, want het betekent beide "huis van God". Elohim is het meervoud van El. Elohim vertaalt men in het Nederlands toch naar het enkelvoud. De term "beth Elohim" is min of meer een normale aanduiding van de tempel. Hier

staat niet "beth Elohim", maar Bethel en dus ligt het meer voor de hand om het niet te vertalen met "huis Gods", maar om het gewoon te laten staan. Dan is het de plaatsnaam Bethel. Dat betekent dat deze mensen niet gezonden werden naar de tempel, maar vanuit Bethel. Deze gangbare opvatting, vind je in de Statenvertaling niet terug. Deze mensen werden gezonden vanuit Bethel naar Jeruzalem. Daar zit natuurlijk toch iets achter, want er is duidelijk verband tussen Bethel, huis van God, en "beth Elohim", de aanduiding van de tempel. Het blijft toch zo dat deze mensen gezonden werden van Bethel naar beth Elohim, van het huis Gods als plaatsnaam naar het huis Gods dat hier gebouwd wordt.

Bij Bethel denken we in de eerste plaats aan het Bethel ten tijde van Jakob. Jakob kwam in een plaats met de naam Luz. (Genesis 28 : 19) en hij noemde die plaats Bethel, want "Dit is niet dan een huis Gods". (Genesis 28 : 17) God was hier. In Bethel ontmoette Jakob de Heer. Bethel was immers de plaats waar Jakob op de vlucht doorheen kwam en waar hij zijn hoofd te rusten legde op een steen die hij de andere dag rechtop zette en zalfde. Dat is uiteraard een beeld van de opgewekte Christus. Die nacht was de hemel geopend en had hij een verbinding met het werkelijke huis Gods: de hemel. Bethel dankt haar naam aan Jakob en het werd verbonden met de opgewekte Christus, die zorgt voor hen die weliswaar verdreven of op de vlucht zijn zoals Jakob, maar die hun vertrouwen hebben gesteld op de Heer Zelf.

Bethel hoort oorspronkelijk bij Benjamin en dus bij het 2-stammenrijk. Bij de scheuring van het rijk onder Jerobeam en Rehabeam (1 Koningen 12) kwam Bethel echter ineens toe aan Efraïm, dus aan het 10-stammenrijk. Strikt genomen zou het volgens Jozua 18 : 13 moeten horen bij Benjamin, maar in plaats daarvan ging het mee als gebied van het 10-stammenrijk. Het was dus een wat merkwaardige plaats. Hier waren afstammelingen van het 2-stammenrijk, Juda en Benjamin, die teruggekeerd waren uit ballingschap en zich gevestigd hadden in Bethel, hoewel Bethel een tijd lang behoord had tot het 10-stammenrijk. Er is dus toch weer sprake van een soort eenheid tussen het gebied van de twee stammen en dat van de tien stammen. Het komt op een of andere wijze weer bij elkaar. Dat is de connectie hier. Het gaat om de eenheid binnen Israël. Dat is ook het onderwerp van de vraag. Er worden mensen vanuit Bethel gezonden naar Jeruzalem om daar te gaan vragen hoe het nou zit met de erkende Joodse feestdagen. Daar gaat de vraag over. Ze willen eenheid hebben. Dat komen we ook in Handelingen 15 tegen. Daar worden allerlei gelovigen uit andere plaatsen verzameld in Jeruzalem om daar te discussiëren over of een antwoord te krijgen op de vraag of een gelovige uit de heidenen volgens Joodse normen zou moeten leven of niet. Het ging er

Zij hebben namen meegenomen uit de ballingschap. U kent waarschijnlijk dat verschijnsel uit Daniël 1 : 6, 7. Daniël, Hananja, Misaël en Azarja worden weggevoerd in Babylonische ballingschap en daar krijgen zij andere namen: Beltsazar, Sadrach, Mesach en Abednego. Hun Joodse of Hebreeuwse namen worden vertaald en het tegenovergestelde van die namen wordt genomen in het Babylonisch. Alles wat met Jehovah te maken had, wordt omgekeerd en in verband gebracht met el, achoe of bel, goden van de Babyloniërs. De namen worden eigenlijk uit Godslastelijke overwegingen omgezet. Dat is vermoedelijk met deze mensen ook gebeurd. Hoewel zij Joden zijn, dragen zij Babylonische namen. Dat duidt op het strijdige in hun karakter en op het strijdige van de vraag die zij komen stellen.

om hoe men in de praktijk God zou dienen. Moest men bepaalde dingen doen of laten of maakte dat niets uit? Daar gaat het hier dus ook om. De bedoeling was dat men eenheid zou hebben en dat men overal op dezelfde wijze God zou dienen. Daarom worden er mensen vanuit Bethel gezonden naar Jeruzalem, van Bethel naar Beth Elohim. Het woord des Heeren kwam tot Zacharia (vers 1) toen deze mensen vanuit Bethel gezonden waren. De namen Sarezzer en Regem-Melech zijn eigenlijk niet goed te vertalen. Melech = koning, maar Sarezzer zowel als Regem zijn namen die eigenlijk niet Hebreeuws zijn. Dat is het probleem, maar waarschijnlijk ook het antwoord op de hele zaak. Deze lui dragen namelijk Babylonische namen. **zie zijlijn 19**

Zacharia 7:3

3 Zeggende tot de priesters, die in het huis des HEEREN der heirscharen waren, en tot de profeten, zeggende: Moet ik wenen in de vijfde maand, mij afzonderende, gelijk als ik gedaan heb nu zo vele jaren?

Het is natuurlijk een domme vraag. Wie vraagt er nu of hij moet huilen? Als je moet huilen, komen de tranen vanzelf. Dan hoeft je toch niet eerst te vragen of dat moet of mag? Dat komen ze hier in alle ernst vragen aan de priesters in het huis van de Heere der heirscharen en aan de profeten. Zij zijn degenen die verondersteld worden God te dienen. Zij kwamen dus uit Bethel naar het huis des Heeren, beth Jehovah. De Heer heet hier om een of andere reden niet Jehovah, maar Hij noemt Zichzelf Jehovah Zebaôth, Heere der heirscharen. Normaal heet de Heer Jehovah. Jehovah is de Naam van de God van Israël. Hij heet hier Jehovah der heirscharen. Heirscharen = Zebaôth = massa's. Zaba of zeba = massa; ôth wil zeggen dat het een meervoud is. "Heer der heirscharen" of "Jehovah Zebaôth" betekent "Heer der massa's". Dat is opmerkelijk omdat de Heer normaal gesproken, niet de God van de massa's, maar de God van Israël is. Wanneer de Heer "Heere der heirscharen" wordt genoemd, spreekt het altijd over de relatie van de Heer tot de heidenen; niet de relatie van de Heer tot Israël, maar tot de heidenen. Soms wordt gesproken over de Heere der heirscharen als duidelijk gemaakt wordt dat de Heer niet alleen macht heeft over Israël, maar ook over de heidenen. Het lijkt een hele mooie situatie als mensen uit Israël uitdrukkelijk de Heer komen vragen hoe zij Hem moeten dienen. De Heer neemt het hen echter hoogst kwalijk, althans in eerste instantie, in Zacharia 7. Het is natuurlijk toch een absurde vraag. Blijkbaar weten ze niet of ze in de vijfde maand moeten wenen. Men weent blijkbaar niet en men vraagt zich af of het misschien toch zou moeten. Daarop komt dan het antwoord.

Moeten die dagen in de vijfde maand speciaal in ere gehouden worden? Het "ik" in vers 3 is Bethel! Men komt namelijk vanuit Bethel en er komt er niet een, maar er komen er meer: "Sarezzer en Regem-Melech en zijn mannen". (vers 2) Dat zijn er dus velen. Zij vragen "Moet ik wenen?" Het gaat dus niet om die mensen zelf, maar om Bethel. Dat is de reden waarom Bethel, het huis van God, in vers 2 speciaal genoemd wordt. De vraag is dus of Bethel moet wenen in de vijfde maand. Moet Bethel zich afzonderen? Moet Bethel dat doen zoals zij dat nu 70 jaren gedaan heeft (vers 5)? Al die jaren heeft men als herdenking daarvan een vasten gevierd, in elk geval het vasten in de vijfde maand. De vraag is nu of ze dat nog moeten blijven handhaven of dat ze daar nu mee mogen stoppen. Het vasten in de vijfde maand is enkel en alleen ter herdenking aan het verbranden van de tempel, maar in deze dagen wordt de tempel herbouwd. De vraag is dus niet zo vreemd, maar de manier waarop de vraag gesteld wordt, is dat wel. Men zou zo'n vraag niet mogen stellen. Men zou hooguit moeten zeggen: "Ik kan niet meer huilen nu de tempel herbouwd wordt" of "Ondanks dat de tempel herbouwd wordt, moet ik toch huilen bij de herinnering aan de eerste tempel". Dat zou een argument zijn, maar "Moet ik huilen?" is natuurlijk een onzinnige vraag. Er komt dan ook een gelijksoortig antwoord op.

Zacharia 7:5

5 Spreek tot het ganse volk dezès lands, en tot de priesters, zeggende: Toen gij vasttet en rouwklaagdet, in de vijfde en in de zevende maand, namelijk nu 70 jaren, hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevestigd?

Het antwoord is dus niet specifiek aan Bethel, maar aan het hele volk. Er was geen vraag gesteld over de zevende maand, maar hier noemt de Heer die er Zelf bij. De zevende maand was de herdenking van de moord op Gedalia. Er waren nu 70 jaren voorbijgegaan. De nadruk ligt op "Mij". Daarom wordt het herhaald. Voor wie was dat vasten? Was dat voor Mij of niet? Dat is de tegenvraag van de Heer. De Heer stelt die vraag alsof Hij van niets weet. Het laat zich ook aanzien dat dit vasten, dit rouw bedrijven van Israël, meer een rouw was vanwege het lot van Israël, Jeruzalem en de tempel, namelijk dat het verbrand werd, in plaats dat het een rouw was vanwege hun zonden. Vermoedelijk hadden ze er alleen spijt van dat de tempel en Jeruzalem verwoest werden en dat ze in ballingschap gegaan waren. Het was dus een rouw over wat er gebeurd was, maar niet een rouw over de aanleiding tot deze gebeurtenissen. Het ging hen niet om de Heer, maar het ging hen om henzelf. De Heer zegt dan eigenlijk dat ze dat zelf maar moeten weten als ze dat willen.

De vraag uit vers 5 wordt herhaald in:

Zacharia 7:6

- 6 Of als gij at, en als gij dronkt, waart gij het niet, die daar at, en gij, die daar dronkt?

De Heer zegt dat zij zelf degenen waren die aten en dronken, maar dat zij ook degenen waren die vastten. Dat moesten ze zelf maar weten. Ze hadden het zelf ingesteld en niet de Heer. Eten en drinken is in dit verband natuurlijk toch de uitdrukking van een redelijk losbandig leven. Ze hadden "lekkerlijk geleefd", heet dat bij een andere gelegenheid. (Jakobus 5 : 5) Ik vind dat een prachtige term. Daarna waren ze in vasten gegaan, maar ook dat moesten ze zelf maar weten.

Zacharia 7:7

- 7 Zijn het niet de woorden, welke de HEERE uitriep door den dienst der vorige profeten, toen Jeruzalem bewoond en gerust was, en haar steden rondom haar; en het zuiden en de laagte bewoond was?

Voor "het" moet je eigenlijk lezen: "dit". In de dagen dat men at en dronk, was Jeruzalem nog bewoond en gerust. Dat waren de dagen voor de ballingschap. Toen heeft de Heer tot Israël (Juda) gesproken en hen opgeroepen tot bekering tot de Heere, opdat Jeruzalem niet verwoest zou worden. Toen deden ze dat niet. De Heer roept hen nu nog steeds op tot hetzelfde, opdat ze berouw zouden hebben over de zonden van het volk. Het "zuiden" en de "laagte" heeft te maken met de streek rondom Jeruzalem, het gebied van de twee stammen van Israël. Daarvan was Jeruzalem de hoofdstad. Dit is het einde van het eerste deel van hoofdstuk 7. Dat wordt hiermee afgesloten.

Zacharia 7:8,9

- 8 Verder geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, zeggende:
9 Alzo sprak de HEERE der heirscharen, zeggende: Richt een waarachtig gericht, en doet goedertierenheid en barmhertigheden, de een aan den ander;

Er komt nu dus nog meer als antwoord op dezelfde vraag, die eigenlijk helemaal niet beantwoord werd. Er werd als tegenvraag gesteld voor wie

ze dat vasten deden. Dat moest dan maar genoeg zijn. Het eindigt met de vaststelling dat die woorden over dat eten en drinken de woorden zijn die de Heer in het verleden ook al uitgesproken had. Die woorden worden vervolgens - vanaf vers 8 - weer uitgebreid aangehaald, maar dan wordt gesproken over het verleden. De woorden van vers 9 worden uitgesproken door de Heere. Die zegt dus wat Hij Zelf gezegd heeft. Hij herhaalt dus woorden die Hij in het verleden gesproken heeft. Dit is niet nieuw. Wat nu volgt is ook geen antwoord op de oorspronkelijke vraag, maar het is een uiteenzetting over de betekenis van vers 7. In vers 7 staat dat de Heer dit al eens gezegd had. Wat de Heer in het verleden allemaal gezegd heeft, wordt dan aangehaald in de verzen 9-14.

Als de Heer tot Zacharia spreekt, heet Hij Heere, maar wanneer Hij via Zacharia tot het volk spreekt, is Hij de Heere der heirscharen. Dan neemt de Heer dus afstand. Richten = rechten = rechtspreken = recht doen. Het gaat erom dat rechtgesproken zou worden op grond van de waarheid, op grond van het woord van God Zelf. Dat is "een waarachtig gericht". Niet alleen op grond van de waarheid omtrent de dingen die gebeurd zijn, maar ook omtrent wat in het wetboek geschreven staat. Het richten van een waarachtig gericht is dus recht doen, rechtspreken. De waarheid van de wet is dat men goedertierenheid en barmhartigheid zou doen, de een aan de ander. (vers 9) Aan de Naaste bijvoorbeeld, want daar komt het uiteindelijk op neer. De wet kan namelijk worden samengevat in dit ene, namelijk dat men zijn Naaste liefheeft. Dat is de bedoeling dat het volk van God doet: recht doen en dus barmhartigheid en goedertierenheid bewijzen aan elkaar.

Zacharia 7:10

- 10 En verdrukt de weduwe noch den wees, den vreemdeling noch den ellendige; en denkt niet in uw hart de een des anderen kwaad.

Alleen al deze opmerking veronderstelt dat weduwen en wezen verdrukt werden. Waarom weduwen en wezen? Omdat zij natuurlijk minder in staat waren om zich daartegen te verdedigen of te verzetten bij het afwezig zijn van de heer (Heer) des huizes. Toen bestond er nog zoets als de heer des huizes. Als die overleden is, houd je weduwen en wezen over en die worden per definitie altijd verdrukt. Die hebben geen kostwinner. Vreemdelingen zijn uiteraard buitenlanders. Die hebben nauwelijks enige bescherming. Hier gaat het erom dat van Israël bekend is dat het zich niet hield aan de wet, die zorgt inderdaad voor de ellendige, voor de vreemdeling, voor de wees en voor de weduwe. Ze worden allemaal in de

De schouder spreekt in de Bijbel over heerschappij. (Jesaja 9 : 5) De schouder draagt iets. Men draagt op de schouder een juk of, meer in het algemeen, verantwoordelijkheid. Dat is ook een juk, een last namelijk. Het hoeft nog niet te spreken over slavernij, maar het gaat er om dat sterke schouders ook wat zouden moeten dragen. Hier waren wel sterke schouders, maar ze wensten niet te zien dat er wat te dragen viel. Die weduwen en wezen en die ellendigen en die vreemdelingen zouden gedragen moeten worden in de zin dat iemand voor hen verantwoordelijk zou moeten zijn en hun belangen zou moeten behartigen. Dat is wat zij niet deden en dat is juist wat van Israël verwacht mocht worden als het volk van Jehovah, omdat Jehovah Zelf degene is die het opneemt voor weduwen en wezen en vreemdelingen en ellendigen. Hij trekt Zijn schouder niet terug, maar Hij neemt inderdaad de volle verantwoordelijkheid op Zich. Een van de gevolgen daarvan is ook geweest dat Hij stierf aan het kruis, omdat Hij de verantwoordelijkheid voor al die zwakken, die krachtelozen (zondaren!), op Zich heeft genomen. Daarom zegt Romeinen 5 : 8 dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaren waren. Er staat dat wij toen nog krachteloos waren. (vers 6)

wet genoemd en er worden op een of andere wijze voorzieningen voor getroffen. In sommige gevallen worden ze zelfs bevoorrecht, opdat ze geen weduwe, wees, vreemdeling of ellendige meer zouden zijn.

Moet ik wenen? De Heer is helemaal niet gebaat bij wenen en bij rouw bedrijven. De Heer is niet gebaat bij alleen maar spijt van wat er in het verleden is gebeurd of berouw daarover. De Heer heeft er belang bij dat het nu dan wel goed gebeurt. Je kunt spijt hebben van fouten in het verleden, maar als ze niet goedgeemaakt worden door de goede dingen van het heden, heeft dat weinig zin. Dat wordt tot Israël (Juda) gezegd. De Heer had dit allemaal al gezegd.

Zacharia 7 : 11

11 Maar zij weigerden op te merken, en togen hun schouder terug, en zij verzwaarden hun oren, opdat zij niet hoorden.

"Zij weigerden op te merken" komt overeen met "zij verzwaarden hun oren opdat zij niet hoorden". Ze weigerden te horen. Vermoedelijk betekent het in de eerste plaats "weigeren te zien". Aan het begin van het vers staat dan dat ze weigerden te zien en aan het eind van het vers dat ze weigerden te horen. In het midden, het centrum, van het vers staat dan het belangrijkste. Het een is horen, maar niet willen horen. Het ander is zien, maar niet willen zien. Dat wordt uitgelegd als het terugtrekken van de schouder. **zie zijlijn 20** De bedoeling is dat het volk van die Heer verantwoordelijkheid op zich neemt voor de krachtelozen, voor degenen die zwak zijn. Zij wilden de verantwoordelijkheid echter niet dragen. Het kostte waarschijnlijk ook teveel.

Zacharia 7 : 12

12 En zij maakten hun hart *als* een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen zond in Zijn Geest, door den dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van den HEERE der heirscharen.

De vertalers zijn bang dat we het letterlijk opvatten en daarom hebben ze er het woordje "als" tussen gezet. Het gaat erom dat het hart zo hard en ongevoelig als diamant gemaakt wordt. Diamant was toen kennelijk ook al bekend als een van de hardste materialen. Hier staat dat ze hun hart verhard hebben. Dat kan zo gezegd worden, omdat horen hetzelfde is als geloven, gehoor geven aan. Geloven doet men met het hart en niet

met de oren, maar er is een nauwe verwantschap. Daarom kan het een voor het ander gebruikt worden. Als men met de oren niet hoort, dan gelooft men niet met het hart. Ze hebben zich ongevoelig gemaakt. Ze hebben niet willen geloven en ze hebben niet willen luisteren naar de wet, namelijk de woorden. Er staat "de wet en de woorden", maar "en" heeft natuurlijk de betekenis van "namelijk". Dat kan niet anders, want de wet bestaat uit woorden. Gods woord is wet.

De Heer noemt Zich hier weer de "Heere der heirscharen". Hij associeert Zich ook met de andere volkeren. Van daaruit gezien is het logisch dat Hij ook spreekt over de vreemdeling die eventueel binnen de poorten van Jeruzalem of Israël is. God is niet een God der Joden alleen, maar ook der heidenen, (Romeinen 3 : 29) zodat ook Israëlieten verantwoordelijkheid dienen te dragen voor heidenen. Israël draagt het juk, de last, van alle volkeren der aarde. In ieder geval is Israël daarvoor verantwoordelijk en dus heeft dat volk daarover de heerschappij op de schouders. Een goede Israëliet zou dus al op veel kleinere schaal verantwoordelijkheid moeten dragen voor de medemens, opdat hij in het kleine trouw zou zijn en dus over veel gezet zou worden. Dat is een eenvoudig Bijbels principe, dat later in het N.T. nog veel uitgebreider uit de doeken wordt gedaan. De Heer zond Zijn woorden in, door, door middel van of via Zijn Geest. Die Geest werkte uiteraard door de dienst der vorige profeten. Als God, de Onzienlijke, Zijn woord brengt op aarde en Zich manifesteert op aarde, wordt daar in de eerste plaats de Geest bij genoemd. Geest is immers onzienlijke kracht.

Er wordt hier over de vorige profeten gesproken, omdat het hier nog steeds gaat om vers 7. Hier staat dat de Heer dat gedaan heeft door Zijn Geest. Die profeten zijn er geweest. De Heer wijst er hier op dat Hij dit in het verleden ook al heeft gezegd. Er zijn hiervoor ook profeten geweest. Nu komen ze vragen aan de profeten en priesters wat ze moeten doen, of aan de profeet Zacharia. Moeten wij wenen? De Heer zegt dat Hij door de vorige profeten ook al heeft gezegd wat Hij wil. Hij wil niet dat men weent of dat men vast als zodanig. Hij wil dat men zich bekeert tot de Heer, dat men terugkeert van de boze weg en dat men zich houdt aan het woord des Heeren. Hij wil in feite dat men zou geloven. Dat stond al in vers 7, maar hier wordt het uitgebreider verklaard.

De Heer heeft door Zijn Geest, door de profeten tot dit volk gesproken, maar het resultaat was niet hun bekering, niet hun berouw, niet hun wenen. Het was ook niet dat ze inderdaad de zorg op zich namen voor de armen en verdrukten. Integendeel. Het resultaat was grote toorn van de Heere der heirscharen, de God der volkeren. Die God heeft dat ene

volk Israël, dat ongehoorzame volk, vervolgens genomen en Hij heeft het verstrooid onder de andere volkeren. Andersom heeft God, de Heere der heirscharen, sommige van die heirscharen, bijvoorbeeld de Babyloniërs, genomen en hen in Jeruzalem gebracht, opdat Jeruzalem verwoest en de tempel verbrand zou worden, opdat het volk zou worden weggevoerd in ballingschap en opdat het land braakgelegd zou worden. Grote toorn is ontstaan uit het woord van God. De Heer heeft gesproken en ze hebben niet willen luisteren. Het vanzelfsprekende resultaat is dan een grote toorn van die Heer die gesproken heeft. God spreekt, maar niet vrijblijvend. Wie niet luisteren wil, komt uiteraard in het oordeel. In het algemeen geldt dat wie niet gelooft, in het oordeel komt. (Johannes 3)

Uit het woord van God door de profeten, is een grote toorn ontstaan. De grote profeten die wij kennen, Jesaja, Jeremia, Ezechiël en Daniël, hebben alle vier geprofeteerd in de dagen rondom het begin van de ballingschap. Dat was zowel in verband met de Assyrische ballingschap als in verband met de Babylonische ballingschap. God heeft nooit uitgebreider tot het volk gesproken dan juist in die dagen, maar het resultaat was niet de bekering van het volk. Men heeft namelijk niet willen luisteren. Het resultaat was deze grote toorn. Nu komen ze de Heer weer vragen. Moet Hij het nu weer zeggen? Er komt alleen maar toorn uit voort en dus krijgt Israël (Juda) hier eigenlijk geen antwoord op de vraag. Er worden vanzelfsprekend wel suggesties gedaan, maar er is geen concreet antwoord of ze moeten vasten of niet. Men is het blijkbaar toch blijven doen, want het gebruik van het vasten in de vijfde maand bestaat nog steeds. Dat betekent dat men de les dus feitelijk niet geleerd heeft. De Heer zegt wat Hij wil, maar Hij praat niet over vasten. Ze moeten zich houden aan het woord, het geloven en daaruit leven. Dat was een antwoord, maar het blijkt dat dit antwoord inderdaad niet geholpen heeft, helaas. In die tijd was er een grote toorn ontstaan door het spreken van de Heer en het is blijkbaar zo dat hier weer toorn ontstaat. Het betekent dan dat ook hierna, na Zacharia 7, nog grote toorn zou komen.

"Moeten wij wenen?" was een vraag die verband hield met uiterlijke dienst. Naar aanleiding van deze nogal huichelachtige vraag geeft de Heer een antwoord, dat aan de ene kant zegt dat het Hem helemaal niet gaat om dat wenen, maar of ze geloven. Naar aanleiding van diezelfde vraag wordt meteen gezegd dat de definitieve verlossing, en dus bekering, van Israël nog steeds niet heeft plaatsgehad, maar zal plaatsvinden in de toekomst. Daarna wordt prompt de term "overblijfsel" vele malen gebruikt in Zacharia 8 in verband met de toekomst. Dat betekent dat de dagen van Zacharia, van herbouw van de tempel, niet de vervulling brengen van de beloften die God met name in de grote profeten aan

Israël gedaan heeft. Dat is een belangrijke zaak, omdat dat nu juist het grote verschil is tussen de twee belangrijke stromingen, in ieder geval in de protestantse theologie. De ene partij, waar wij onszelf toe rekenen, gelooft in een nog toekomstige vervulling van de profetieën, zoals in de grote verdrukking, de oprichting van het Koninkrijk op aarde, het binden van satan, de duizend jaren, in de bekering van Israël en alles wat daarmee samenhangt. De andere categorie, die in Nederland veel groter is, leert dat die dingen allemaal al vervuld zijn in het verleden, en dus in de dagen van Haggai, Zacharia, Maleachi. Zij geloven dat alle profetieën met betrekking tot een natuurlijk Israël in het verleden al vervuld zijn. Voor zover zulke profetieën niet vervuld zijn, worden ze nu vervuld; echter niet aan Israël, maar aan de kerk, die de plaats van Israël heeft ingenomen. Men verwacht totaal geen vervulling van profetieën meer, behalve van profetieën over de Jongste Dag. Die profetieën waarvan men geen duidelijke vervulling in het verleden kan aanwijzen, worden gewoonlijk systematisch van toepassing gebracht op de gebeurtenissen op de Jongste Dag. Dat is het enige wat men nog verwacht en waarnaar men uitziet.

Dat is een groot misverstand, want uit dit Schriftgedeelte blijkt duidelijk dat deze profetieën omtrent de terugverzameling van Israël niet vervuld zijn in de terugkeer in de dagen van Ezra, Nehémia, Haggai, Zacharia en Maleachi en ook niet in geestelijke zin in verband met de Gemeente, hoewel ze erop van toepassing zijn. Ze zullen letterlijk vervuld worden in de toekomst, want dat is de normale betekenis van deze profetie. In hoofdstuk 8 komt dat nog aan de orde. Hier wordt dus toorn aangekondigd, maar het wordt in bedekte termen gedaan. Voor de goede verstaander is het dan duidelijk dat als de woorden hier herhaald worden uit de voorgaande profeten, dat dan ook de toorn die toen volgde herhaald zou worden. Het heeft zich herhaald in de vijfde maand, maar dat herhaalde zich weer in de dagen van de Romeinen. In het jaar 70 gebeurde het weer precies zo, op dezelfde dag. De geschiedenis herhaalt zich. De definitieve terugverzameling van Israël ligt dus in de toekomst, wanneer men wel rouw zal bedrijven, niet omdat het moet, maar omdat men spontaan begint te huilen.

Zacharia 7:13

13 Daarom is het geschied, gelijk als Hij geroepen had, doch zij niet gehoord hebben, alzo riepen zij ook, maar Ik hoorde niet, zegt de HEERE der heirscharen;

"Daarom is het geschied" slaat in de eerste plaats op die grote toorn van de Heere der heirscharen. (vers 12) Die toorn is geschied vanwege dat ongelooft. Daarna begint er eigenlijk een nieuwe zin. Het is van belang

Deze profetieën van Zacharia houden verband met de herbouw van de tempel en met het leggen van het fundament op de 24e van de negende maand in het tweede jaar van Darius. Dat was het fundament van een nieuwe tempel. Wat we in Jeremia lazen, ging hieraan vooraf. De dagen van Jeremia waren de dagen waarin in de eerste plaats de stad belegerd werd, waaraan wij het vasten in de tiende maand danken. Daarna was er de inname van de stad, waaraan wij het vasten in de vierde maand danken. Daarna werd de tempel verbrand, waaraan we het vasten in de vijfde maand danken. Dat werd ook aangehaald in Zacharia 7. Vervolgens werd de stadhouder Gedalia vermoord, waaraan we het vasten in de zevende maand danken. Die dagen zijn nu voorbij en nu wordt gewezen naar de toekomst.

om dat te zien, anders begrijp je het vers niet. De hoofdzin van vers 13 is daarna: "Gelijk als Hij geroepen had, doch zij niet gehoord hebben, alzo riep en zij ook, maar Ik hoorde niet".

"Ik" kan ook vertaald worden met "Hij". Er wordt gezegd dat de Heer in het verleden geroepen heeft tot Israël. Dat gebeurde door de dienst der vorige profeten (vers 12) of door "de woorden, welke de HEERE uitriep door den dienst der vorige profeten, toen Jeruzalem bewoond en gerust was". (vers 7) De Heer had in het verleden tot Israël niet alleen gesproken, maar zelfs geroepen: met verheffing van stem, luid en duidelijk. De Heer zegt dat zij niet hebben gehoord. Daarna kwam er dus vanzelfsprekend een tijd waarin zij - Israël - riep tot de Heer, maar nu hoorde de Heer niet. Dat wordt hier in vers 13 gezegd. Dat is de aanhaling van woorden die gezegd waren door vorige profeten. Jeremia is de meest bekende in dat verband. Hij was namelijk de profeet die optrad in de dagen die aan de verwoesting van Jeruzalem vooraf gingen. Dagen waarin overigens de ballingschap al wel tot stand kwam. Het optreden van Jeremia strekte zich uit tot aan -586, namelijk tot de wegvoering in de vijfde maand van dat jaar. (Jeremia 1 : 3)

Jeremia 7:16

16 Gij dan, bid niet voor dit volk, en hef geen geschrei noch gebed voor hen op, en loop Mij niet aan; want Ik zal u niet horen.

De Heer zegt dat ze nu wel tot Hem kunnen roepen, maar niet naar hen zal luisteren. Dat wordt hier vele malen herhaald. Dit vers waarin de Heer zegt dat Hij niet zal luisteren, werd vooraf gegaan door bijvoorbeeld:

Jeremia 7:5-7

- 5 Maar indien gij uw wegen en uw handelingen waarlijk zult goed maken; indien gij waarlijk zult recht doen tussen den man en tussen zijn naaste;
- 6 De vreemdeling, wees en weduwe niet zult verdrukken, en geen onschuldig bloed in deze plaats vergieten; en andere goden niet zult nawandelen, ulieden ten kwade;
- 7 Zo zal Ik u in deze plaats, in het land, dat Ik uw vaderen gegeven heb, doen wonen van eeuw tot eeuw.

We hadden het toch over een waarachtig gericht doen? Dit zijn dezelfde woorden uit Zacharia 7. Jeremia 7 : 16 komt overeen met Zacharia 7 : 13,

waarin de Heer zegt dat het volk riep, maar Hij hen niet hoorde. Daar komt het dus op neer. Nadat de Heer zo vele eeuwen lang tot Israël gesproken had door de profeten, "eertijds veelmaal en op velerlei wijze", (Hebreeën 1 : 1) kwam er een tijd waarin de Heer zweeg en Zich van Israël terugtrok. Toen riep Israël tot de Heer, maar toen luisterde de Heer daar niet meer naar. "Ik zal u niet horen." Dat is precies wat in Jeremia gezegd wordt. Ondermeer in Jeremia 11 : 14, Jeremia 14 : 11, 12 en Jona 3 : 10. **zie zijlijn 21** De Heer haalt het verleden aan, maar gaat dan praten over de toekomst. Over dat verleden handelt ook nog:

Zacharia 7:14

14 Maar Ik heb hen weggestormd onder alle heidenen, welke zij niet kenden; en het land werd achter hen verwoest, zodat er niemand doorging, noch wederkeerde; want zij stelden het gewenste land tot een verwoesting.

Wegstormen = verstrooien door de wind. De storm dan wel de wind is in alle gevallen de uitbeelding van het werk van de Geest. Als het een storm is, is het altijd de uitbeelding van het oordeel dat door Gods Geest over de wereld gebracht wordt. In Openbaring 7 lezen we bijvoorbeeld dat de vier winden nog even vastgehouden moeten worden door vier engelen. Dat is niet zo gek, want winden zijn geesten en engelen ook. Dat is dus eigenlijk hetzelfde. De vier winden worden vastgehouden, opdat eerst 144.000 dienstknechten van God verzegeld zouden worden, waarna de winden wel degelijk zouden losbarsten. Daarbij denken wij ook nog aan Daniël 7 : 2, waar staat dat de vier winden losbraken over de grote wateren en toen kwamen daar die beesten allemaal uit. Dat is een beeld van de wereldrijken die elkaar zouden opvolgen. Dat heeft te maken met onzienlijke machten en in de meeste gevallen met het oordeel dat God zou zenden. De Heer heeft hen dus weggestormd of weggeblazen.

Het ging hier om de verwoesting van het land. Dat was de aanleiding voor het vasten. Bij de verwoesting van Jeruzalem gingen ook de 70 jaren van verwoesting van het land in. De Heer zegt dat Hij hen heeft verwoest omdat ze naar Hem niet hebben willen luisteren. Het land was leeg, want er ging niemand door. Israël heeft zichzelf zodanig gedragen dat het land een verwoesting werd. De Heer wilde Zijn zegen geven, maar kon dat niet vanwege hun ongeloof en zo werd het land een woestijn. Daarna wilde niemand anders het meer hebben. Zo is het heel lang geweest, in ieder geval tot in de twintigste eeuw. Tegenwoordig maakt men ruzie wie het land hebben mag, maar kort daarvoor, zeker tot de eerste wereldoorlog, wilde eigenlijk niemand het hebben, omdat het een

woestijn was. Zelfs het Zionisme wilde het aanvankelijk niet hebben. Ze wilden wel een Joodse staat, maar oorspronkelijk dachten ze daarbij niet eens aan Palestina. Dat is nu weinig meer bekend. Later bedacht iemand dat het toch het land der vaderen was. Als het toch een woestijn was en niemand het wilde hebben, was het natuurlijk makkelijk te koloniseren. Dat is vervolgens ook inderdaad gebeurd.

9. Zacharia 8

Zacharia 8 : 1-23

- 1 Daarna geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:
- 2 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik heb geijverd over Sion met een groten ijver; ja, met grote grimmigheid heb Ik over haar geijverd.
- 3 Alzo zegt de HEERE: Ik ben wedergekeerd tot Sion, en Ik zal in het midden van Jeruzalem wonen; en Jeruzalem zal geheten worden een stad der waarheid, en de berg des HEEREN der heirscharen, een berg der heiligheid.
- 4 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; een ieder zal zijn stok in zijn hand hebben vanwege de veelheid der dagen.
- 5 En de straten dier stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op haar straten.
- 6 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat het wonderlijk is in de ogen van het overblijfsel dezes volks in deze dagen, zou het daarom ook in Mijn ogen wonderlijk zijn? spreekt de HEERE der heirscharen.
- 7 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal Mijn volk verlossen uit het land des opgangs, en uit het land des nedergangs der zon.
- 8 En Ik zal hen herwaarts brengen, dat zij in het midden van Jeruzalem wonen zullen; en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn, in waarheid en in gerechtigheid.
- 9 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Laat uw handen sterk zijn, gijlieden, die in deze dagen deze woorden gehoord hebt uit den mond der profeten, die geweest zijn ten dage, als de grond van het huis des HEEREN der heirscharen gelegd is, dat de tempel gebouwd zou worden.
- 10 Want voor die dagen kwam des mensen loon te niet,

en het loon van het vee was geen; en de uitgaande en de inkomende hadden geen vrede vanwege den vijand, want Ik zond alle mensen, een ieder tegen zijn naaste.

- 11 Maar nu zal Ik aan het overblijfsel dezes volks niet wezen, gelijk in de vorige dagen, spreekt de HEERE der heirscharen.
- 12 Want het zaad zal voorspoedig zijn, de wijnstok zal zijn vrucht geven, en de aarde zal haar inkomen geven, en de hemelen zullen hun dauw geven; en Ik zal het overblijfsel dezes volks dit alles doen erven.
- 13 En het zal geschieden, gelijk als gij, o huis van Juda! en gij, o huis Israëls, geweest zijt een vloek onder de heidenen, alzo zal Ik ulieden behoeden, en gij zult een zegening wezen; vreest niet, laat uw handen sterk zijn.
- 14 Want alzo zegt de HEERE der heirscharen: Gelijk als Ik gedacht heb ulieden kwaad te doen, toen Mij uw vaderen grotelijks vertoorden, zegt de HEERE der heirscharen, en het heeft Mij niet berouwd;
- 15 Alzo denk Ik wederom in deze dagen goed te doen aan Jeruzalem, en aan het huis van Juda; vreest niet!
- 16 Dit zijn de dingen, die gij doen zult: spreekt de waarheid, een ieder met zijn naaste; oordeelt de waarheid en een oordeel des vredes in uw poorten.
- 17 En denkt niet de een des anderen kwaad in ulieder hart; en hebt een vals eed niet lief; want al deze zijn dingen, die Ik haat, spreekt de HEERE.
- 18 Wederom geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:
- 19 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het vasten der vierde, en het vasten der vijfde, en het vasten der zevende, en het vasten der tiende maand, zal den huize van Juda tot vreugde, en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtijden wezen; hebt dan de waarheid en den vrede lief.
- 20 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Nog zal het geschieden, dat de volken, en de inwoners van vele steden komen zullen;
- 21 En de inwoners der ene stad zullen gaan tot de inwoners der andere, zeggende: Laat ons vlijtig henengaan, om te smeken het aangezicht des HEEREN, en om den HEERE der heirscharen te zoeken; ik zal ook henengaan.
- 22 Alzo zullen vele volken, en machtige heidenen komen, om den HEERE der heirscharen te Jeruzalem te zoeken, en om het aangezicht des HEEREN te smeken.

23 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der heidenen, grijpen zullen, ja, de slip grijpen zullen van een Joodsen man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is.

Zacharia 8 : 1, 2

- 1 Daarna geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:
- 2 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik heb geijverd over Sion met een groten ijver; ja, met grote grimmigheid heb Ik over haar geijverd.

"Daarna" is de vertaling van het woordje "en". De Heer is nog steeds de Heer van alle volkeren, niet alleen van Israël. Het is dus de Heer der heirscharen, de Heer van de menigten. De Heer heeft inderdaad een oordeel gebracht over dat volk. Dat woord "ijveren" houdt dat namelijk in. Ijveren betekent eigenlijk jaloers zijn, maar met alle consequenties van dien. Ijver is hetzelfde als naijver. We hebben er tegenwoordig een voorzetsel voorgezet ter onderscheiding. Ijveren wil zeggen dat men jaloers is en op grond daarvan ook tot maatregelen overgaat. Dat is in het verleden gebeurd, in de dagen van verwoesting, die inmiddels tot een eind zijn gekomen. Het is ook een aanhaling van Zacharia 1 : 14, 15.

Zacharia 8 : 3

- 3 Alzo zegt de HEERE: Ik ben wedergekeerd tot Sion, en Ik zal in het midden van Jeruzalem wonen; en Jeruzalem zal geheten worden een stad der waarheid, en de berg des HEEREN der heirscharen, een berg der heiligheid.

De Heer is inderdaad wedergekeerd. Men is immers die tempel aan het bouwen. Als de Heer in het midden van Jeruzalem zal wonen, zal er een tempel gebouwd worden. De tempel is immers het echte huis Gods: niet Bethel, maar beth Elohim. De Heer zal in dat huis wonen, en dus in het midden van Jeruzalem. Jeruzalem wordt een stad der waarheid, omdat van Jeruzalem de wet, namelijk het woord van God, en dus de waarheid zal uitgaan. Dat is de beschrijving die in andere profeten gegeven wordt. (Jesaja 2 : 3; Micha 4 : 2) Van Jeruzalem zal de wet uitgaan. De gedachte is dat dan vanuit Jeruzalem het woord van God, en dus de waarheid, gepredikt en verspreid zal worden over de volkeren. Dat zal gebeuren in de duizend jaren, in het Messiaanse Rijk.

De berg des Heeren der heirscharen is Sion. De Heer noemt Sion de "berg Zijner heiligheid". (Psalm 2 : 6) Sion en Jeruzalem worden naast elkaar genoemd, juist omdat het synoniem is. Als Jeruzalem wordt genoemd vanwege de troon van de Messias, de troon van de Zoon van David, dan heet het Sion. Sion was de berg in Jeruzalem waarop de troon van David, en dus het paleis van David, ooit stond. Er waren dus twee huizen die in het verleden gebouwd werden. Het huis van David, het koninklijk paleis, en de tempel, de woning van de Heer. Die twee worden altijd met elkaar in verband gebracht. Sion zal "berg der heiligheid" genoemd worden omdat de Heiligheid der heiligheden daar op de troon zit. Het heet de berg der heiligheid, omdat op die berg de troon staat van de Heilige Israëls. Dit is dus een aankondiging dat ooit die troon daar zal staan en dat daar die tempel weer zal staan. Die troon is er niet. Daar is ook helemaal geen sprake van, maar van de tempel wel, want die wordt nu gebouwd.

Zacharia 8 : 4

- 4 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; een ieder zal zijn stok in zijn hand hebben vanwege de veelheid der dagen.

Dit gaat over de toekomst. Het is toekomstige tijd. In de dagen van het Messiaanse Rijk zal men erg oud worden, misschien wel duizend jaar. Sommigen sterven jong, honderd jaar of zo. (Jesaja 65 : 20) Een jongeling van honderd jaar zal sterven, als hij tenminste een goddeloze is. Er staat aan de andere kant dat de mensen ouder worden dan de bomen, dat ze de vrucht van de eigen geplante bomen zullen eten. (Jesaja 65 : 21, 22) Vanuit de dagen van de herbouw van de tempel in het verleden, wordt gewezen op de herbouw van de tempel. Die is uiteindelijk onder het Nieuwe Verbond en dat is in de duizend jaren. In een nog hogere betekenis is het van toepassing op de eeuwigheid, in een nieuwe schepping. Het ziet echter ook op de bouw van een geestelijke tempel in onze dagen, namelijk de bouw van de Gemeente. Als je het eeuwige leven hebt, wordt je oud. Dat is de geestelijke betekenis ervan. De tempel is een uitbeelding van de schepping als zodanig. Een nieuwe tempel betekent een nieuwe schepping. De letterlijke toepassing zal zijn in het Messiaanse Rijk.

Zacharia 8 : 4, 5

- 4 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; een ieder zal zijn stok in zijn hand hebben vanwege de veelheid der dagen.

- 5 En de straten dier stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op haar straten.

Er zullen, in de toekomst, nog oude mannen .... Dit wordt gezegd vanuit de dagen van Zacharia. Om een of andere reden heten jongetjes in de Statenvertaling altijd knechtjes.

Zacharia 8 : 6

- 6 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat het wonderlijk is in de ogen van het overblijfsel dezes volks in deze dagen, zou het [daarom] ook in Mijn ogen wonderlijk zijn? spreekt de HEERE der heirscharen.

Hier wordt "het overblijfsel dezes volks in deze dagen" genoemd omdat deze profetie spreekt over het overblijfsel dezes volks in die dagen, in dagen die nog toekomst zijn, gezien vanuit de dagen van Zacharia. Dat is van belang omdat nog altijd een zeer groot deel van de christenheid beweert dat deze profetieën allemaal vervuld zijn in het verleden. Zij zeggen dat alle profetieën over het herstel van Israël vervuld werden toen Israël werd terugverzameld uit de Babylonische ballingschap en de tempel en Jeruzalem herbouwde. Hier zijn we in de dagen van de herbouw van Jeruzalem en de terugkeer uit ballingschap en er wordt gesproken over een nog toekomstige terugkeer uit ballingschap en over een toekomstig herstel. Dat impliceert dat in die tussentijd nog eens een keer zo'n ballingschap zou zijn of het impliceert dat deze terugkeer slechts een zeer gedeeltelijke terugkeer is, terwijl de uiteindelijke terugkeer nog op zich laat wachten. Deze woorden moesten nog vervuld worden, gezien vanuit de dagen van Zacharia. Ze moesten vervuld worden onder het Nieuwe Verbond en dat is nog niet gebeurd. Het is dus een directe verwijzing naar de letterlijke vervulling van deze profetieën, nog in de toekomst. Deze herbouw van de tempel en het leggen van het fundament is niet anders dan een tamelijk zwakke voorafschaduwing van de dingen die in de toekomst alsnog zullen gebeuren.

"Het overblijfsel" is altijd de term voor die minderheid in Israël die de Heer volgt, die gelooft. Dat betekent dat het hier, onder deze omstandigheden, de uitdrukking is voor degenen die gebruik hebben gemaakt van de toestemming om terug te keren naar Palestina en de tempel te bouwen. Het zijn dus diegenen die daar op dat moment in het land wonen. Dat is een overblijfsel, want het merendeel van het volk is helemaal niet uit de ballingschap teruggekeerd; ook niet in deze dagen. Het was dus

maar een overblijfsel, een minderheid, en zij volgden daarbij de Heer. Zij dienden de Heer door deze tempel te bouwen. Tegelijkertijd wordt hier gesproken over een overblijfsel van het volk in dagen die nog in de toekomst liggen. Het mag dan wonderlijk zijn en dat men het niet gelooft, het zal toch gebeuren. De Heer zegt dat Hij het doen zal.

Zacharia 8 : 7

- 7 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal Mijn volk verlossen uit het land des opgangs, en uit het land des nedergangs der zon.

Dit is een heel opmerkelijke uitspraak. In de eerste plaats staat er: "Ik zal verlossen". Voor zover hier verlost werd, werd dat uiteraard ook gedaan door de Heer. Waar het van toepassing is op de toekomstige verlossing van Israël, betekent het dat de Heer Zelf Zijn volk zal verlossen en niet een ander. Als er al sprake is van verlossing, geldt dat alleen voor "Mijn volk". Dat is "ammi" uit Hoséa. Ammi, Mijn volk, is een volk dat bestaat uit gelovigen. Dat is het gelovig overblijfsel. Als de apostel Petrus het erover heeft, dan spreekt hij tot gelovigen uit de Joden en zegt: Gij die eertijds geen volk (lo-ammi) waart, maar nu Gods volk (ammi) zijt geworden. (1 Petrus 2 : 10) Dat is een aanhaling van de profetieën van Hoséa. Het betekent in elk geval dat men volgens Hoséa, Petrus, en Paulus enkel en alleen op grond van geloof en niet op grond van afstamming tot "ammi" behoort. Dat is van groot belang. Romeinen 9 vertelt dat uitgebreid.

Als de Heer Zijn volk zal verlossen en zal terugbrengen naar het land, opdat daar letterlijk de tempel gebouwd zal worden enzovoorts, dan is dat alleen van toepassing op gelovigen. De Heer verzamelt niet eerst ongelovigen in het land, opdat ze daar tot geloof zullen komen. Hij verzamelt niet eerst lo-ammi, Hij verlost hen als het ware, opdat ze daarna de Heer zullen geloven! Het is andersom. Hij brengt hen eerst het Evangelie. In onze dagen is dat ook zo, maar dan hebben we het over de Gemeente, het Israël Gods. (Galaten 6 : 16) De term "geestelijk Israël" staat niet in de Bijbel, maar de term "Israël Gods" wel. Wij zijn dat Israël Gods, maar dat is de hogere toepassing. Wij, die geloven, zijn ammi en hebben een hemelse bestemming, een hemels Jeruzalem. Wij worden gebouwd tot een geestelijke tempel en tot een geestelijke stad Jeruzalem, die ons aller moeder is, Jeruzalem dat boven is. (Galaten 4 : 26) Toegepast op Israël betekent het dat slechts het overblijfsel van het volk behouden zal worden, zoals hier ook maar het overblijfsel bezig is met het bouwen van de tempel. Zo zal het in de toekomst ook zijn.

"Het land des opgangs" en "het land des nedergangs der zon" is een normale aanduiding. Het betekent dat men van over de hele wereld terugverzameld zal worden. Het land des opgangs is niet een bepaald land met een bepaalde staatsgrens. Het is het land dat in het oosten ligt. De opgang is de opgang der zon en dus het oosten. De nedergang is het westen. Van het oosten tot het westen zou het terugverzameld worden. Men zal dus uit het oosten en uit het westen verlost worden. Uit het noorden en uit het zuiden zal men ook verlost worden; het is een stijfijguur waarmee de hele aarde wordt aangeduid.

Zacharia 8:8

8 En Ik zal hen herwaarts brengen, dat zij in het midden van Jeruzalem wonen zullen; en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn, in waarheid en in gerechtigheid.

Herwaarts = hierheen. Her = hier, waarts = ergens heen. Zij zullen in Jeruzalem wonen; en zij zullen ammi, Mijn volk, zijn en Ik zal hun God zijn. Zij zullen Mij noemen: Mijn God. Dat staat in Hoséa. (Hoséa 2 : 22) Dat is die profetie over Ammi, Lo-Ammi, Ruchama en Lo-Ruchama. Dan staat er: Ik zal hen noemen: Mijn volk; en zij zullen Mij noemen: mijn God, en niet meer mijn Baäl. Daar wordt hier ook op teruggekomen. Jeruzalem is dan de stad der waarheid (vers 3) en men zal dan inderdaad een waarachtig, en dus rechtvaardig, oordeel of gericht hebben. Dat is natuurlijk allemaal de aanduiding van het Nieuwe Verbond. "Ik zal hen herwaarts brengen" betekent dat dit nog gebeuren moest na de dagen van Zacharia, terwijl in de dagen van Zacharia het volk juist herwaarts gebracht werd. Dit zijn natuurlijk Schriftplaatsen die absoluut niet ontkend kunnen worden. Het betekent domweg dat de terugkeer uit de Babylonische ballingschap in de dagen van Ezra, Nehémia, Zacharia en Maleachi niet de vervulling van de beloften van herstel van Israël gebracht heeft. Integendeel. Die vervulling moet nog komen. Op welke wijze staat een paar verzen verder. De vraag is nog steeds: Moeten wij vasten? Nou, dat hangt ervan af hoe je dat zien wilt. Het vasten is nog niet ten einde. Er komt nog een ballingschap. Het jodendom noemt het ook zo, want dat spreekt na deze dagen van de Babylonische ballingschap over de Edomitische ballingschap. Dat is de term die men gebruikt voor de tegenwoordige ballingschap van Israël (Juda), voor de tegenwoordige verstrooiing van Israël. Men noemt het de Edomitische ballingschap, de ballingschap onder de Arabieren, althans onder de Edomitische volkeren. Terecht kennen zij na deze Babylonische ballingschap dus nog zo'n ballingschap. Daaruit zal men verlost worden, maar dat is nog toekomst.

Zacharia 8:9

9 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Laat uw handen sterk zijn, gijlieden, die in deze dagen deze woorden gehoord hebt uit den mond der profeten, die geweest zijn ten dage, als de grond van het huis des HEEREN der heirscharen gelegd is, dat de tempel gebouwd zou worden.

Dat zijn de dagen waarin deze dingen gezegd worden. De 24e van de negende maand in het tweede jaar van Darius (Zacharia 7 : 1: vierde van de negende maand van het vierde jaar van Darius). Die data hebben we allemaal genoemd naar aanleiding van hoofdstuk 1. Het zijn de data uit Haggai, het voorgaande Bijbelboek. Over die dagen wordt gesproken. Tot de mensen die deze woorden gehoord hebben en dit hebben meege maakt, die getuige zijn geweest van het leggen van dit fundament van het huis des Heeren, tot hen wordt gezegd: Laat uw handen sterk zijn. Waarom? Omdat de uiteindelijke terugkeer van Israël hier niet plaatsvindt. Dat duurt nog langer. Moet men dus nog vasten? Dan zou je zeggen: Ja, eigenlijk wel, want dit is niet de definitieve tempel. Deze zelfde woorden zullen ook in andere dagen in de toekomst nog een toepassing hebben, wanneer Israël definitief verzameld zal worden uit het land des opgangs en uit het land des nedergangs der zon.

Zacharia 8:10

10 Want voor die dagen kwam des mensen loon te niet, en het loon van het vee was geen; en de uitgaande en de inkomende hadden geen vrede vanwege den vijand, want Ik zond alle mensen, een ieder tegen zijn naaste.

In het verleden kwam Israël altijd tekort. Er was niet genoeg. Men leed armoede. De Heer bracht dat oordeel over dat ongelovige volk, dat niet luisteren wilde naar het Woord door de dienst der vorige profeten. Men was onrechtvaardig en vandaar het oordeel.

Zacharia 8:11, 12

11 Maar nu zal Ik aan het overblijfsel dezes volks niet wezen, gelijk in de vorige dagen, spreekt de HEERE der heirscharen.
12 Want het zaad zal voorspoedig zijn, de wijnstok zal zijn vrucht geven, en de aarde zal haar inkomen geven, en de hemelen zullen hun dauw geven; en Ik zal het overblijfsel dezes volks dit alles doen erven.

In de vorige dagen bracht de Heer het oordeel, maar dat zal nu niet gebeuren. De wijnstok wordt genoemd, omdat de wijnstok een beeld is van het verbond met Abraham, van het genadeverbond. Het is een beeld van de Here Jezus Christus, die het Zaad van Abraham is. De Heer is de ware wijnstok. (Johannes 15 : 1) Hij brengt ware genade.

Johannes 1:17

17 Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden.

Genade en waarheid (ware genade) komt bij Abraham vandaan. Hij is de wijnstok. De wijnstok is de derde vrucht uit de reeks van zeven. Abraham staat aan het begin van de derde bedeling uit een reeks van zeven. Vandaar dat ze met elkaar te maken hebben. Als de wijnstok zijn vrucht zal geven, gebeurt dat niet alleen maar letterlijk, maar er is ook een geestelijke betekenis. Het werk van Christus, de ware wijnstok, zal vrucht dragen. Abraham zal dan een Erfgenaam, Zaad, hebben. Alle gelovigen zijn erfgenaam van Abraham. Het gaat hier over de toekomstige bekering en terugverzameling van Israël, waarna de Heer hen zal zegenen.

De vorige dagen waren ook de dagen van de vorige profeten. In plaats van "aarde" (vers 12) had er ook "land" kunnen staan, want de bedoeling is dat het land zijn vrucht zal voortbrengen. Men zal een rijke oogst hebben. Het land zal niet meer een verwoesting zijn. (Zacharia 7 : 14) Zij stelden het gewenste land tot een verwoesting, maar in de toekomst zal het alsnog vrucht dragen. Deze dagen waren het einde van de 70 jaren van verwoesting over het land. Het water (dauw) zal dan ook komen van de hemel en daarmee het leven of het woord. Alle zegen komt van boven. Degenen die geloven zoals Abraham, erven. Die zijn erfgenamen der wereld en zonen van Abraham. Degenen die hier het land zullen erven, zijn dan ook degenen die als ammi terugverzameld worden naar het land in geloof.

Zacharia 8 : 13

13 En het zal geschieden, gelijk als gij, o huis van Juda! en gij, o huis Israëls! geweest zijt een vloek onder de heidenen, also zal Ik ulieden behoeden, en gij zult een zegening wezen; vreest niet, laat uw handen sterk zijn.

Dit vers laat zich het makkelijkst verklaren als u de tegenstelling ziet. Gelijk ... also ... geeft een vergelijking. Gelijk het een, also ook het ander. Ik

laat nu even een paar tussenzinnen en opmerkingen weg: "Gelijk als gij een vloek geweest zijt onder de heidenen, also zal Ik ulieden behoeden, en gij zult een zegening wezen." Of nog korter: "Gelijk als gij een vloek geweest zijt, also zult gij een zegening wezen". Dat betekent dat in het verleden een vloek over Israël gekomen is en dat in de toekomst Israël die zegening zal ontvangen. Dat staat er echter niet alleen. Er staat: "Gelijk ..., also ...". Dat is van groot belang, want dat betekent dat zoals de vloek die over Israël kwam de letterlijke vervulling was van de profetieën die aan Israël gedaan zijn, ook de zegen die hier beloofd wordt de letterlijke vervulling zal zijn van profetieën die aan Israël gedaan zijn. De gangbare protestantse theologie houdt hier dus absoluut geen stand. Die redeneert dat de vloek die aangekondigd was, letterlijk was en over Israël kwam, terwijl de zegen die was aangekondigd, geestelijk was en over de kerk kwam. In de Bijbels kun je dat soms zien aan het opschrift boven een profetie of boven een Psalm. Dat is het systeem geweest. Als zegeningen werden aangekondigd, werd vanzelfsprekend aangenomen dat het voor de kerk was en als het een oordeel was, werd aangenomen dat het over het jodendom kwam. Dat is echter een misverstand. Hier staat uitdrukkelijk dat zoals de vloek gekomen is, ook de zegeningen zullen komen. Net zo letterlijk dus. Zoals letterlijk een vloek gekomen is over het land zelf, zo zal ook letterlijk die zegen komen over het land zelf. De wijnstok zal dan ook letterlijk vrucht dragen, het land zal zijn oogst opbrengen. Zoals men letterlijk verdreven werd uit Palestina, zo zal men ook letterlijk terugverzameld worden naar Palestina.

Dat neemt echter niet weg dat de beloofde zegeningen wel degelijk een toepassing hebben op de Gemeente. De beloofde zegeningen voor de gelovigen worden niet alleen gegeven aan Israël in de zesde en zevende bedeling, maar net zo goed aan de Gemeente in de vijfde bedeling, maar dan in de geestelijke betekenis. Het een sluit het ander niet uit. Dat blijkt uit de uitspraken hier. De meest voor de hand liggende interpretatie van de oudtestamentische profetieën, vanuit het O.T., is dat zoals de vloek letterlijk was en de letterlijke vervulling was van wat God gezegd had, ook de zegening letterlijk zal zijn, namelijk de letterlijke vervulling van de profetieën of beloften. Dat dat tegelijkertijd volgens de verklaringen in het N.T. ook een geestelijke toepassing heeft op een ander volk van God, dat ook als ammi wordt aangeduid, namelijk de Gemeente, is een duidelijke zaak, maar dat doet niets af aan de letterlijke toepassing ervan op Israël. Bovendien blijkt uit dit hoofdstuk duidelijk genoeg dat er nog steeds een verlossing voor Israël is weggelegd in de toekomst en dat dit een letterlijke verlossing zal zijn, zelfs in verband met de letterlijke bouw van een letterlijke tempel in een letterlijk Jeruzalem.

De heidenen hebben allemaal kunnen zien dat er een vloek lag op Israël en Juda. Dat is de enig goede verklaring voor het zogenaamde antisemitisme. Waarom hebben de Joden het altijd zo slecht gehad in de loop der eeuwen? Omdat er een vloek op ligt. Dat de Heer hen zal behoeden en dat ze een zegen zullen zijn, wordt volgens vers 11 gezegd van het gelovig overblijfsel des volks, van ammi. Zoals er aan de ene kant duidelijk een vloek op ligt, ook in onze dagen, zo zal er in toekomstige dagen duidelijk een speciale zegen rusten op dit volk. Daarom staat er in verband met de bouw van de tempel: "Laat uw handen sterk zijn". De Heer zal zegenen.

Zacharia 8 : 14, 15

- 14 Want alzo zegt de HEERE der heirscharen: Gelijk als Ik gedacht heb ulieden kwaad te doen, toen Mij uw vaderen grotelijks vertoornen, zegt de HEERE der heirscharen, en het heeft Mij niet berouwd.
- 15 Alzo denk Ik wederom in deze dagen goed te doen aan Jeruzalem, en aan het huis van Juda; vreest niet!

Kwaad is niet altijd zonde, maar kwaad kan ook de aanduiding zijn van bijvoorbeeld deze oordelen. Dit is weer dezelfde vergelijking: Gelijk ..., alzo ..., maar nu uitgesmeerd over twee verzen. De Heer had dat oordeel inderdaad gebracht. Hij was daar niet op teruggekomen. Berouw betekent terugkomen op eerder genomen besluiten. (Jona 3 : 10) Op dit goddoen zal Hij dus ook niet terugkomen. Dat berouwt Hem ook niet. Hij zal dat doen. Jeruzalem en Juda worden genoemd, dus het gaat hier uitdrukkelijk om de Joden. Als je bij Jeruzalem denkt aan de Gemeente, is dat niet zo gek, maar als er dan staat: "Namelijk het huis van Juda", wordt het toch wel heel moeilijk om dat uitsluitend in overdrachtelijke betekenis te zien. Dat is hier dan ook niet het geval. Het gaat om de letterlijke betekenis. Het waren in het verleden de voorvaders van Israël die de Heer grotelijks vertoorn hebben. Daarom kwam dat oordeel en deed de Heer kwaad aan dat volk. Op dezelfde wijze zal de Heer vervolgens goddoen aan het volk. Daarbij wordt in het midden gelaten over welke dagen dat gaat. Historisch gezien gaat het natuurlijk om de dagen van Zacharia, de dagen van de herbouw van de tempel, maar tegelijkertijd blijft het een belofte voor de toekomst, wanneer werkelijk de tempel herbouwd wordt in de dagen van het Messiaanse Rijk.

Zacharia 8 : 16

- 16 Dit zijn de dingen, die gij doen zult: spreekt de waarheid, een ieder met zijn naaste; oordeelt de waarheid en een oordeel des vredes in uw poorten.

Er komt eindelijk een antwoord op de vraag "Moeten wij wenen?" (Zacharia 7 : 3) De Heer zegt wat men werkelijk moet doen. De waarheid is het woord van God, namelijk het woord van Christus of Christus. "Spreekt de waarheid" is hetzelfde als "Uw woord zij allen tijd met zout besprengd". (Kolossenzen 4 : 6) Zout is namelijk ook een beeld van de Geest of van het woord van God. "Spreekt de waarheid" betekent "Spreekt de woorden Gods". Een oordeel des vredes komt overeen met het waarachtig gericht uit Zacharia 7 : 9. Het gaat om de verhouding tussen de Israëlieten onderling. "In uw poorten" wil zeggen: binnen het gebied van uw eigen volk, in uw eigen machtsgebied. Een poort spreekt immers over heerschappij. Dat wat binnen de poort is, is binnen de stad en daarom onderworpen aan de ene koning van die stad. Het meest letterlijk is natuurlijk de toepassing op Jeruzalem onder de Koning uit het huis van David, maar in een breder verband gaat het over heel Israël en alles wat binnen die grenzen is. Dan wordt bijvoorbeeld over de vreemdeling binnen uw poorten gesproken. Dit oordeel des vredes moet er ook zijn met betrekking tot eventuele vreemdelingen die in het midden van Israël zullen wonen. Dat werd ook in de wet al aangehaald. (Deuteronomium 1 : 16, 17)

Zacharia 8 : 17

- 17 En denkt niet de een des anderen kwaad in ulieder hart; en hebt een vals eed niet lief; want al deze zijn *dingen*, die Ik haat, spreekt de HEERE.

Men zou geen kwaad moeten denken van de ander. Men zou elkaar geen kwaad moeten toedichten, maar het goede met elkaar voor moeten hebben. Het zijn precies de woorden die ook al gezegd waren in het eerste, wat negatieve antwoord in Zacharia 7, met name in vers 9 en 10. Daar wordt ook letterlijk over de vreemdeling gesproken, die kennelijk binnen de poorten van Israël is. Zoek geen onenigheid, maar eenheid, vrede. De Heer haat al deze dingen. Die valse eed is al genoemd in Zacharia 5 : 3. Daarna zegt de Heer dat Hij deze vloek voortbrengt. Bij de aankondiging van het Nieuwe Verbond en van het Messiaanse Rijk staat dat de Heer deze dingen haat. Die zouden ze dus niet moeten doen. Wat ze zouden moeten doen, is trouw zijn aan het woord van God, met als resultaat dat men de waarheid spreekt, dat men elkander liefheeft, dat men elkaar geen kwade dingen toedicht, dat men geen valse eed zweert. Waarom niet? Om de eenvoudige reden dat men onder het Nieuwe Verbond wedergeboren is, uit God geboren is, der Goddelijke natuur deelachtig geworden is. Het gaat om de werking van Gods Geest. Vandaar dat woorden van gelijke strekking in het N.T. worden aangehaald en inderdaad onder andere worden toegepast op de Gemeente.

Zacharia 8 : 18, 19

- 18 Wederom geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:
- 19 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het vasten der vierde, en het vasten der vijfde, en het vasten der zevende, en het vasten der tiende *maand*, zal den huize van Juda tot vreugde, en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtijden wezen; hebt dan de waarheid en den vrede lief.

Als men doet wat in die voorgaande verzen staat, is er dus geen reden tot vasten, maar dan is er reden tot blijdschap. Dat is het uiteindelijke antwoord dat gegeven wordt. Het is een conditioneel, voorwaardelijk, antwoord, maar als men gelooft in de Heere en leeft onder het Nieuwe Verbond, heeft men dus geen reden tot vasten maar reden tot blijdschap. Een van de weinige dingen die de Heer ook ons heeft meegegeven, zijn brood en beker, het zogenaamde avondmaal. Dat is inderdaad een maaltijd. Het is geen vasten, maar een maaltijd. Het is leven in plaats van dood, want vasten staat voor de dood. Daar gaat het hier dus ook om. Hij gaat hier niet alleen in op het vasten in de vijfde maand, waar men naar vroeg, maar ook op het vasten in de andere drie maanden. Dat vasten zal dus veranderd worden, maar er staat niet bij wanneer. Er staat wel bij op welke voorwaarde dat gebeuren zal. Er staat geen tijdstip, maar een voorwaarde. Wij zijn helemaal niet afkerig van de Bijbelse tijdrekening, maar dat is niet het belangrijkste. Veel belangrijker is dat men zich houdt aan de voorwaarden die God stelt. Dat is het oude verhaal. Wordt nu het Koninkrijk geopenbaard? (Handelingen 1 : 6) De Heer zegt dan dat dat niet uitmaakt, want als je niet gelooft, ga je het Koninkrijk niet binnen. (Johannes 3 : 3) Als je gelooft, ga je het Koninkrijk binnen, hetzij een geopenbaard, hetzij een verborgen Koninkrijk. Dat volgt daar pas op. Het belangrijkste is dat men gelooft, dat men wedergeboren wordt.

Men hoeft niet meer te vasten wanneer men de waarheid spreekt. Dat slaat op geloof, want pas dan spreekt en kent men de waarheid. "Uw Woord is de waarheid," zei de Heere Jezus. (Johannes 17 : 17) Als we dat Woord spreken, hebben we het woord des Heeren in ons hart en dat kan alleen door wedergeboorte. Hier staat heus niet dat je door bepaalde werken te doen de eeuwige zaligheid kunt verdienen. Dat zou in strijd zijn met talrijke andere Schriftplaatsen. De gedachte is hier ook niet dat men in de eerste plaats bepaalde dingen zou moeten doen. Men zou de oren en het hart niet verharden, maar geloven. Dan volgt daaruit vanzelf dat men de waarheid spreekt, een oordeel des vredes hanteert en een valse eed niet liefheeft. In dat geval houdt het vasten op en zal men

feestvieren. Wij die geloven, hebben reden om feest te vieren. Gelovigen leven vanuit de overwinning! Waarheid en vrede zijn begrippen die tot stand komen onder het Nieuwe Verbond.

Zacharia 8 : 20, 21

- 20 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Nog zal het geschieden, dat de volken, en de inwoners van vele steden komen zullen;
- 21 En de inwoners der ene *stad* zullen gaan tot *de inwoners* der andere, zeggende: Laat ons vlijtig henengaan, om te smeken het aangezicht des HEEREN, en om den HEERE der heirscharen te zoeken; ik zal ook henengaan.

"Nog" betekent alsnog, in de toekomst. De volken zijn de inwoners van vele steden. Jehovah is de Naam van de God van Israël en heet hier Heere der heirscharen. Men (de volken) ontmoet elkaar en zegt: Laten we heengaan om de God van Israël die de God van de menigten, de God van alle volken is, om die God te dienen. Men geeft vervolgens zelf het goede voorbeeld.

Zacharia 8 : 22

- 22 Alzo zullen vele volken, en machtige heidenen komen, om den HEERE der heirscharen te Jeruzalem te zoeken, en om het aangezicht des HEEREN te smeken.

Op deze manier zullen vele volken, namelijk machtige heidenen komen. Heidenen zijn van nature geen Israëliet. De Heer van al die volkeren (Romeinen 3 : 29) zal letterlijk in Jeruzalem worden gezocht. Mensen uit verschillende steden, uit verschillende volkeren, zullen letterlijk tot elkaar zeggen: Zullen we naar Jeruzalem gaan? Dan gaan we de God van Israël, de God van alle volkeren, aanbidden. Ze zullen zich afhankelijk stellen van en zich onderwerpen aan de Heer en aan het aangezicht des Heeren. Dat is dus letterlijk zo. Dat dat vandaag ook een hogere, geestelijke betekenis heeft, is duidelijk. Ook wij zoeken het aangezicht des Heren. Wij stellen ons afhankelijk van Hem. Wij verwachten het van Zijn genade. Wij gaan ook op om dat te doen, maar niet naar een Jeruzalem op aarde, maar volgens de Hebreeënbrief naar een Jeruzalem dat boven is. (Galaten 4 : 26) Wij gaan langs een verse en levende weg, die Hij ons ingewijd heeft door Zijn vlees. (Hebreeën 10 : 20) De letterlijke, directe toepassing in verband met Israël is precies zoals het hier staat. Men zal vanuit de hele wereld optrekken naar Jeruzalem om daar in de herbouwde tempel, niet die van Ezra en Zacharia, maar die volgens Ezechiël, de Heer te zoeken.

Zacharia 8:23

23 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der heidenen, grijpen zullen, ja, de slip grijpen zullen van een Joodsen man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is.

Ik vind dit een schitterend vers. Dit zal niet gebeuren in de dagen van Zacharia, maar in de dagen van die andere terugkeer en die andere tempel, wat nog steeds toekomst is. Er wordt over tien mannen gesproken. Het gaat niet om het exacte aantal. Tien spreekt over de menselijke verantwoordelijkheid ten opzichte van het woord van God. Het hangt samen met het feit dat God tien keer sprak. In Genesis 1, in het werk van de zeven dagen, spreekt God tien keer. Later herhaalt zich dat bij de aanvang van de vierde bedeling in de zogenaamde tien geboden. God spreekt tien keer. Als de tien vervuld wordt, krijg je $10 \times 10 = 100$. Honderd spreekt over de ingang in het heiligdom ofwel de ingang in het Koninkrijk. Dat is dat verhaal over die kameel en het oog van de naald. Als men inderdaad gelooft en dus de tien, zijn verantwoordelijkheid, vervult, komt men tot honderd. Bij honderd gaat men het Koninkrijk binnen. Hier is sprake van het Koninkrijk en hier zijn er tien die hun verantwoordelijkheid kennen. Er zijn er tien die hun schouder niet terugtrekken. (Zacharia 7 : 11)

Hier zijn tien mannen uit allerlei tongen, namelijk heidenen. Ze komen uit allerlei volken, hebben allerlei culturen en spreken allerlei talen. Ze komen daaruit. Het gedeelte "ja, de slip grijpen zullen" kun je ook weglaten. Dan staat er dat tien mannen uit allerlei tongen der heidenen een Joodse man grijpen zullen. Er wordt tussengevoegd dat ze zijn slip zullen grijpen. Daardoor wordt de aandacht gevestigd op die slip. Het gaat uiteraard om een Joodse man, maar het gaat met name om de slip. Een slip is een zoom van een kleed. Deze tien mannen willen met de Joden optrekken naar Jeruzalem om met de Joden de God der Joden te dienen.

Het heet ineens een Joodse man, een man uit Juda, terwijl wij het hier steeds hadden over Israël en Juda, dus niet speciaal over Juda of het jodendom. Hier gaat het toch speciaal over een Joodse man. Deze tien zullen deel krijgen aan de zegeningen van Israël of van het jodendom. De zaligheid is uit de Joden. (Johannes 4 : 22) Ulieden is het meervoud van u. Tegenwoordig maken we dat onderscheid niet meer. Ze zullen de slip grijpen van een Joodse man, enkelvoud, en daarbij zeggen ze dat ze met ulieden, meervoud, zullen gaan. Hoewel ze er één grijpen, gaan ze met ulieden mee. In die zin lijkt iets niet te kloppen. Het klopt natuurlijk heel

goed, maar wat er niet klopt is dat het over een willekeurige Joodse man zou gaan. Het gaat niet over zomaar een Jood. Als er tien grijpen naar de slip van een Joodse man, weten wij wie die Joodse man is. Dat is de Here Jezus Zelf. Het is heel nadrukkelijk de slip van Zijn kleed. Door de heidenen wordt naar het geopenbaarde Koninkrijk, het aardse Koninkrijk van de Here Jezus Christus gegrepen, opdat ze daar deel aan zouden hebben. Dat kleed als beeld van het Koninkrijk en van de heerlijkheid, komt in de Bijbel veel voor. Ook de zoom van het kleed, bijvoorbeeld van de hogepriester, speelt in de Bijbel een belangrijke rol, omdat het spreekt over het geopenbaarde Koninkrijk. Het grijpen naar de slip van het kleed van deze Joodse Man is het grijpen naar het geopenbaarde Koninkrijk van de Heere der heirscharen, van de Here Jezus. Daardoor zullen ze deel krijgen aan het geopenbaarde koningschap en het geopenbaarde Koninkrijk, dat beloofd was aan Israël. Vandaag is God niet met de Joden, maar in de toekomst zal dat anders zijn, wanneer Israël als ammi uit de heidenen verzameld zal worden. Israël, Jeruzalem en de tempel zullen dan gebouwd worden. In die dagen zullen de heidenen naar het Koninkrijk van de Heere der heirscharen, naar het Koninkrijk van de Zoon van David grijpen, want het is dan duidelijk dat God met Israël is. Dat is dus een belofte van het toekomstig herstel van Israël, maar het is ook een belofte van toekomstige zegeningen voor de heidenen.

10. Zacharia 9

Zacharia 9:1-17

- 1 De last van het woord des HEEREN over het land Chadrach en Damaskus, deszelfs rust; want de HEERE heeft een oog over den mens, gelijk over al de stammen Israëls.
- 2 En ook zal Hij Hamath met dezelve bepalen; Tyrus en Sidon, hoewel zij zeer wijs is;
- 3 En Tyrus zich sterkten gebouwd heeft, en zilver verzameld heeft als stof, en fijn goud als slijk der straten;
- 4 Ziet, de HEERE zal haar uit het bezit stoten, en Hij zal haar vesting in de zee verslaan; en zij zal met vuur verteerd worden.
- 5 Askelon zal het zien, en zal vrezin; desgelijks Gaza, en zal grote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl hetgeen, waar zij op zagen, hen heeft te schande gemaakt; en de koning van Gaza zal vergaan, en Askelon zal niet bewoond worden.
- 6 En de bastaard zal te Asdod wonen, en Ik zal den hoogmoed der Filistijnen uitroeien.

- 7 En Ik zal zijn bloed uit zijn mond wegdoen, en zijn verfoeisen van tussen zijn tanden; also zal hij ook onzen God overblijven; ja, hij zal zijn als een vorst in Juda, en Ekron als de Jebusiet.
- 8 En Ik zal Mij rondom Mijn huis legeren, vanwege het heirleger, vanwege den doorgaande, en vanwege den wederkerende, opdat de drijver niet meer door hen doorga; want nu heb Ik *het* met Mijn ogen aangezien.
- 9 Verheug u zeer, gij dochter Sions! juich, gij dochter Jeruzalems! Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland; arm, en rijdende op een ezel, en op een veulen, een jong der ezelinnen.
- 10 En Ik zal de wagens uit Efraïm uitroeien, en de paarden uit Jeruzalem; ook zal de strijdboog uitgeroeid worden, en Hij zal den heidenen vrede spreken; en Zijn heerschappij zal zijn van zee tot aan zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde.
- 11 U ook aangaande, *o Sion!* door het bloed uws verbonds, heb Ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten.
- 12 Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt! ook heden verkondig Ik, dat Ik u dubbel zal wedergeven;
- 13 Als Ik Mij Juda zal gespannen, *en* Ik Efraïm den boog zal gevuld hebben; en Ik uw kinderen, *o Sion!* zal verwekt hebben tegen uw kinderen, *o Griekenland!* en u gesteld zal hebben als het zwaard van een held.
- 14 En de HEERE zal over henlieden verschijnen, en Zijn pijlen zullen uitvaren als een bliksem; en de Heere HEERE zal met de bazuin blazen, en Hij zal voorttreden met stormen uit het zuiden.
- 15 De HEERE der heirscharen zal hen beschutten, en zij zullen eten, nadat zij de slingerstenen zullen ten ondergebracht hebben; zij zullen ook drinken, *en* een gedruis maken als de wijn; en zij zullen vervuld worden, gelijk het bekken, gelijk de hoeken des altaars.
- 16 En de HEERE, hun God, zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde stenen zullen in Zijn land, als een banier, opgericht worden.
- 17 Want hoe groot zal zijn goed wezen en hoe groot zal zijn schoonheid wezen! Het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken.

Boven dit hoofdstuk staat in mijn Bijbel: "Kastijding van verschillende volkeren". Het gaat in dit hoofdstuk inderdaad over verschillende volken waarover op enige wijze een oordeel zal komen. Er zijn wat algemene moeilijkheden aan dit hoofdstuk verbonden. In de eerste plaats hebben we in de voorgaande hoofdstukken steeds uitsluitend stilgestaan bij zegeningen die over Israël zouden komen. Israël zou verlost worden en Israël zou een Hogepriester en Koning hebben. Dat alles werd aangekondigd naar aanleiding van het begin van de herbouw van de tempel in de dagen van Zacharia, Ezra en Nehémia, Zerubbabel en Josua. In dit hoofdstuk krijgen we echter min of meer te maken met oordelen, in ieder geval met oorlogen, die over bepaalde volkeren zullen komen. Hier wordt niet het woord "oordelen" gebruikt, vandaar dat er "kastijding" boven staat. In elk geval betekent het dat bepaalde plaatsen, bepaalde steden, verwoest zullen worden, zodat er inderdaad oordelen over zullen komen.

In de tweede plaats hebben we hier niet alleen te maken hebben met een soort ommekeer in dit Bijbelboek, met ineens een andere benadering, maar ook met ineens een heel ander taalgebruik. Dat taalgebruik is zo anders dat we dat zelfs in het Nederlands merken. Het zijn korte, kort afgebeten zinnen, afgehakte zinnen, schijnbaar met weinig verband erin. Na de aangekondigde zegeningen in de voorgaande hoofdstukken met betrekking tot een herstel van Israël, wordt hier gesproken over een oordeel dat komt over de volkeren. Op zich hoeft ons dat niet te verbazen, want het herstel van Israël in de toekomst hangt direct samen met oordelen over de volkeren. Nadat Israël tot geloof of tot bekering gekomen is, zal God immers ook de andere volken aan Zich onderwerpen. Dat wordt hier genoemd en sommige van die volkeren worden hier in de eerste plaats genoemd.

Zacharia 9:1

- 1 De last van het woord des HEEREN over het land Chadrach en Damaskus, deszelfs rust; want de HEERE heeft een oog *over* den mens, gelijk *over* al de stammen Israëls.

Chadrach blijkt de naam te zijn geweest van de landstreek waarin Damaskus **zie zijlijn 22** lag. Chadrach en Damaskus zijn dan eigenlijk synoniem. Chadrach was de streek en Damaskus was de stad die in die streek lag. Hier worden dus de belangrijke plaatsen genoemd uit het gebied van Syrië. Het land is in rust, heeft vertrouwen. De vertaling is inderdaad onduidelijk, maar zo is het nu eenmaal. Het gaat om Damaskus en zijn of haar rust. Dat geruste land en die steden zullen toch verwoest wor-

Damaskus fungeerde in de loop der eeuwen als een van de grote tegenstanders, grote vijanden van Israël. Dat was niet alleen Damaskus, maar ook de steden die genoemd worden in het volgende vers, Hamath, Tyrus en Sidon, behoorden in het verleden tot dit grote rijk Syrië. Verwar Syrië niet met Assur, want Assur of Assyrië lag verder naar het oosten. Syrië ligt recht noordelijk van Israël. Wat nu Libanon heet, was Syrië. Dat blijkt ook, want hier worden de namen genoemd van Tyrus en Sidon en die hoorden inderdaad bij Syrië. Het waren de handelssteden van Syrië, kuststeden. Sidon was oorspronkelijk de grote stad en later ook Tyrus. Tyrus heeft later in grootte Sidon verre overtroffen. Het zijn beide steden die in het gebied liggen van het tegenwoordige Libanon, maar ze horen feitelijk tot Syrië. Libanon is namelijk van oorsprong niet de aanduiding van een staat, maar van een landstreek. Er wordt gesproken over cederen van de Libanon. Het heet dan "de Libanon", want "de Libanon" is net zoiets als "de Veluwe", maar dan op een andere plek.

Op dat eiland hebben ze bovendien nog een muur om de stad gebouwd van vijftien el hoog, waardoor het eigenlijk een onneembare vesting werd. Ze hebben jaren stand kunnen houden tegen de Assyriërs, alvorens Tyrus toch werd ingenomen. Tijdens de omsingeling van Nebukadnezar (dertien jaar) zaten de mensen wel opgesloten, maar binnen de stad, binnen de muren van het eiland waren ze wel vrij. Alexander de Grote deed later zeven maanden over de verovering. Hij liet de stenen van de ruïne van het oude, voormalige Tyrus, dat dus nog op de oever lag, weg slepen en in zee werpen, zodat er een dam ontstond waardoor Tyrus een schiereiland werd. Ze konden toen gewoon over de dijk Tyrus bereiken. Het was dus een bijna onneembare vesting. Het heeft lang stand gehouden, maar niettemin werd het nedergevoerd. Dat wordt ook op andere plaatsen in de Schrift, aangehaald over Tyrus. Het mag dan sterk geweest zijn, het mag zich zwaar verdedigd hebben, het mag wijs geweest zijn, maar dat heeft niet tot het gewenste resultaat geleid. Tyrus betekent "rots". Het is eigenlijk Tsoer (tsade-waw-resh) of Tsoerus. Het was ook werkelijk een rots in de zee. Op andere plaatsen staat dat Tyrus in het hart of in het midden der zeeën lag. (Ezechiël 27 : 3, 32; 28 : 2) Tyrus is een beeld van Babel.

den. De Heer doet bepaalde dingen niet alleen met Zijn blik gericht op de stammen Israëls, zoals het eind van het vers zegt, maar ook op de mens in het algemeen. Dat is eigenlijk het bijzondere van deze profetie. Hier wordt in een adem gesproken over Syrië (Tyrus, Sidon en Damaskus) en vervolgens over nog enige andere steden en daarna meteen over Jeruzalem. Het meest opmerkelijke is dat die kastijding zoals het in het opschrift genoemd wordt, niet alleen komt over Syrië en die andere steden, maar over al die steden, inclusief Israël. Net zoals uit Israël zal ook uit de overige volkeren een overblijfsel behouden worden. Dat wordt hier gezegd. Dat is opmerkelijk omdat meestal slechts over Israël gesproken wordt als een overblijfsel dat behouden wordt. Vanuit Israël wordt dan gesproken over het oordeel dat over de heidenen, die per definitie vijanden van Israël zijn, zal komen. Hier vinden we bovendien aangekondigd dat een overblijfsel van deze vijandige volkeren wel degelijk behouden zal worden. Zoals de Heer namelijk omgaat met de stammen Israëls, zo gaat Hij om met de mens in het algemeen.

De algemene waarheid is dat God niet slechts Israël tussen de volkeren uit verkiest voor een apart doel en daarmee de volkeren terzijde stelt. Hij doet dat weliswaar, maar in de eerste plaats opdat aan Israël en door Israël geïllustreerd zou worden hoe God handelt, niet slechts met Israël, maar met de hele mensheid. Wat met Israël gebeurt is dus illustratief. Israël zijn deze dingen tot voorbeelden overkomen. (1 Korinthe 10 : 6) Al wat Israël overkomt, is tot voorbeeld van ons opdat wij daaruit zouden leren; niet hoe het al of niet moet, maar hoe God handelt met de mens. Gods uiteindelijke plan met Israël wordt vervuld aan slechts gelovigen, ongeacht hun afstamming. Dat is niet alleen in de toekomst zo, maar vandaag ook. Wat voor verschil is er nu tussen gelovigen uit de Joden en gelovigen uit de heidenen? Niets, want God heeft die beiden één gemaakt in Christus, in een Lichaam. (Éfeze 2 : 14-16) Wij zijn één in Christus en in de Gemeente is Jood noch Griek. (Romeinen 10 : 12; Galaten 3 : 28; Kolossenzen 3 : 11) Is er dan verschil tussen ongelovige Joden en ongelovige heidenen? Nee.

Romeinen 3 : 23, 24

- 23 Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods;
- 24 En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is;

Als er geen verschil is tussen ongelovige of gelovige Joden en heidenen, wat is dan het verschil tussen een Jood en een heiden? Het enige verschil

is een geschiedkundig verschil. Er zit verschil in de loop van de geschiedenis. Wat het ene volk doormaakt, maakt het andere volk nog niet door op hetzelfde moment; later vermoedelijk wel. Dan zijn we terechtgekomen in Romeinen 11, waar staat dat God in het verleden Israël geroepen had als een volk voor Zijn Naam uit de heidenen met een speciale taak. (Handelingen 15 : 14 m.b.t. de Gemeente; Romeinen 11 : 2, 29) Hun waren de woorden Gods toebetrouwd. (Romeinen 3 : 2) In de tegenwoordige tijd is Israël echter terzijde gezet en richt God Zich rechtstreeks tot de heidenen. Dat verschil is er dus. De overeenkomst is echter dat zowel Joden als heidenen de positie kennen van speciaal geroepen zijn, waarin het woord van God hen gegeven is. Die twee groepen staan naast elkaar opdat het onderscheid gezien zou worden. Aan de ene kant heb je vaten der barmhartigheid, bereid tot heerlijkheid. (Romeinen 9 : 23) en aan de andere kant vaten des toorns, tot het verderf voorbereid. (Romeinen 9 : 22) Die verhouding is er altijd geweest en die bestaat nog. Gods handelen met betrekking tot Israël is in wezen hetzelfde als met betrekking tot de volkeren. Aan Israël zouden we zien hoe God handelt met de volkeren.

De Heer zegt hier in Zacharia 9 : 1 dat Hij een oog heeft over de mens, gelijk al de stammen Israëls. Zoals Hij staat ten opzichte van al de stammen Israëls, dat zijn er overigens ongeveer twaalf, zo staat Hij ook ten opzichte van de heidenen. Er staat "al de stammen Israëls", opdat we ons zouden realiseren dat we hier in de dagen van Zacharia slechts met twee stammen van Israël te maken hebben, namelijk met Juda, Benjamin en een beetje Levi; het jodendom dus. Er waren nog tien stammen. Die zijn al in ballingschap, maar die zullen net zo goed terugkeren. Het vervolg op het verhaal is dat de Heer niet alleen een oog heeft over al de stammen van Israël, maar ook over de heidenen. Zo goed als Israël tot bekering zal gebracht worden, min of meer gedwongen, in de dagen van de grote verdrukking, zo zal dat ook gebeuren met betrekking tot de overige volkeren. Hier wordt uitdrukkelijk gewezen op die overeenkomst. Zoals al de stammen Israëls, zo ook de mens in het algemeen. Vandaar de last van het woord des Heeren over het land Chadrach en Damaskus, Syrië. Dat was een grote macht, in ieder geval in de dagen van Zacharia.

Zacharia 9 : 2, 3

- 2 En ook zal Hij Hamath met dezelve bepalen; Tyrus en Sidon, hoewel zij zeer wijs is;
- 3 En Tyrus zich sterkten gebouwd heeft, en zilver verzameld heeft als stof, en fijn goud als slijk der straten;

Hamath is de tweede plaats van Syrië. De Heer zal met Hamath hetzelfde

doen als met Damaskus. De profetie geldt voor Damaskus en het hele land, inclusief Tyrus en Sidon. Sidon is wijs en Tyrus heeft zich sterkten gebouwd. Dit is een parallellisme; de dingen mogen verwisselen. Je kunt net zo goed lezen dat Tyrus wijs is en dat Sidon zich sterkten heeft gebouwd. Dat maakt niets uit. Tyrus en Sidon zijn wijs en hebben zich sterkten gebouwd. De wijsheid van Sidon bestaat eruit dat Tyrus zich sterkten gebouwd heeft. Tyrus was een van de grote opkomende handelssteden van Syrië, in het tegenwoordige Libanon. Het lag aan de kust. Bij het groter en rijker worden van die stad voelde men zich uiteraard bedreigd. Men heeft toen de hele stad verhuisd naar een eilandje voor de kust. **zie zijlijn 23; pag. 79** Het volgende parallellisme zit hetzelfde in elkaar. Tyrus heeft zich goud en zilver verzameld alsof het gewoon stof of zand was, alsof het op straat lag. Het was dus schatrijk geworden vanwege de handel, want het was een zeehaven der Feniciërs of Phoeniciërs.

Zacharia 9:4

- 4 Ziet, de HEERE zal haar uit het bezit stoten, en Hij zal haar vesting in de zee verslaan; en zij zal met vuur verteerd worden.

Tyrus was een vesting, een bezit in de zee. Tyrus is verwoest en er zijn ook andere profetieën die dat uitgebreid zeggen. (Jesaja 23; Ezechiël 26-28) Syrië, Fenicië, zou verwoest worden. Dat wordt hier aangekondigd en in zekere zin werd zij ook verwoest. Ik ben er stellig van overtuigd dat ook deze profetie over Damaskus, Hamath, Tyrus en Sidon in de toekomst pas zijn definitieve vervulling zal krijgen. Dat is ook de reden waarom ze in de profetie vermeld zijn. Zo vinden we profetieën over de verwoesting van Jeruzalem en van Babel. Dat is ook nog voor de toekomst.

Zacharia 9:5,6

- 5 Askelon zal het zien, en zal vrezen; desgelijks Gaza, en zal grote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl hetgeen, waar zij op zagen, *hen* heeft te schande gemaakt; en de koning van Gaza zal vergaan, en Askelon zal niet bewoond worden.
- 6 En de bastaard zal te Asdod wonen, en Ik zal den hoogmoed der Filistijnen uitroeien.

Askelon zal getuige zijn van wat er zal gebeuren met bijvoorbeeld Tyrus, want daarop lag het accent in de voorgaande twee verzen. De inwoners van Askelon worden ook bang. We hebben hier vier plaatsnamen achter

elkaar: Askelon, Gaza, Ekron en Asdod. We moeten eigenlijk vaststellen dat er een aan het rijtje ontbreekt en dat is Gath. Dan hebben we alle vijf plaatsen van de Filistijnen. Er zijn vijf steden der Filistijnen en vier worden hier genoemd. Waarom de vijfde niet wordt genoemd, weet ik ook niet. Een vijfde wordt wel vaker niet genoemd. Het gaat hier over het land der Filistijnen. Dat ligt ook aan de kust, maar Tyrus en Sidon liggen noordelijk van Israël aan de kust van de Middellandse Zee. Dit land der Filistijnen noemt men tegenwoordig de Gazastrook. Dat ligt in het zuiden of zuidelijk van Israël, ook aan de Middellandse Zee. Het ligt vlak voor de bocht naar Egypte. Het bedreigt Israël aan de zee kust ook eigenlijk het meest. Bovendien zijn het ervijanden van huis uit. Filistijnen zijn in het Engels Philistines; in het Nederlands heten ze Palestijnen. De Filistijnen waren vijanden van Israël, wat vaak een belangrijke rol gespeeld heeft. Ze zijn vaak in oorlog geweest met Israël. Het blijkt dat de Filistijnen in de Bijbelse geschiedenis bijna altijd samen met andere volken optrekken tegen Israël. Bijvoorbeeld met de Moabieten (1 Samuël 12 : 9) of Ammonieten. (Richteren 10 : 7) Daaruit blijkt het merkwaardige karakter van de Filistijnen. De Palestijnen zijn niet een bepaald volk met een bepaalde afstamming en een bepaald oorspronkelijk land (Volgens Genesis 10 : 14 en 1 Kronieken 1 : 12 zijn de Filistijnen uit Kasluchim voortgekomen). Zij leven temidden van overige volkeren en zijn geen eigen macht zijn, nog steeds niet. Ze ontleen hun macht aan andere volkeren, van wie ze die macht moeten ontvangen. De Filistijnen zijn er altijd bij betrokken wanneer de vijand tegen Israël optrekt. Wat wij vandaag de dag Palestina noemen, heet in de Bijbel Kanaän of het land Israël. De naam Palestina is de naam voor de Gazastrook, het vroegere gebied van de Filistijnen. Als je dus zegt dat Palestijnen in Palestina thuishoren, is dat volkomen waar. **zie zijlijn 24**

Zacharia 9:5

- 5 Askelon zal het zien, en zal vrezen; desgelijks Gaza, en zal grote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl hetgeen, waar zij op zagen, *hen* heeft te schande gemaakt; en de koning van Gaza zal vergaan, en Askelon zal niet bewoond worden.

Wat zal Askelon zien? Dat Tyrus, Sidon, Damaskus en Hamath worden ingenomen. De meest gangbare verklaring is dat dit vervuld is in de dagen van Alexander de Grote, die inderdaad Tyrus veroverde en tot een ruïne maakte. Daarna trok hij door naar het zuiden en toen moesten inderdaad de steden der Filistijnen er aan geloven. De gedachte is dat de inwoners van deze steden op hun eigen goden vertrouwden. De

Men maakt ons wijs dat deze mensen indertijd, bijna veertig jaar terug, gevlucht zijn voor Israël. Dat is een grote leugen. Zij zijn nooit gevlucht voor Israël. Zij zijn niet gevlucht voor de Joodse staat, maar zij zijn gevlucht omdat dat moest van de Arabieren. Die zeiden: Als jullie even weggaan, verklaren wij Israël meteen de oorlog, zodra die staat onafhankelijk wordt in 1948. Dan gooien wij een paar bommen op dat land, zodat we alleen de Joden daar te pakken nemen. Daarna kun je er weer gewoon in. Men beschouwde de eventueel daar aanwezige Arabieren, want Palestijnen worden gerekend tot de Arabieren, als broedervolk. Ze hebben gedacht dat dat zo zou gaan en zijn dus het land uitgegaan, maar niet op de vlucht voor de Joden of voor het Zionisme, maar voor de wapens van hun eigen mensen.

Men is Babylon van Alexander de Grote aan het herbouwen. Eigenlijk heeft dat nooit bestaan, want toen Alexander de Grote de stad aan het bouwen was, ging hij zelf dood, waarna de bouw van de stad ook stopte. Dat legt de verbinding met de toekomst, wanneer er inderdaad een wereldrijk zal zijn onder heerschappij van Babel. Het begin was Babel, zowel van Nimrod als van Nebukadnezar en zo is ook het einde Babel. Dat laatste rijk zouden we echter een hersteld Grieks rijk moeten noemen omdat dat wereldrijk is gecentreerd in het Midden-Oosten. Dat is het kenmerk van het rijk van Alexander de Grote. De hoofdstad is dan Babel.

Filistijnen waren aanbidders van de god Dagon. Die speelt nog een rol in de Bijbelse geschiedenis. (1 Samuël 5) Die god Dagon is eigenlijk een vis. Het komt van het Hebreeuwse woord "dag" en dat betekent "vis". Dagon is een vissegod. Eigenlijk is hij de god van de zee, die door de Filistijnen werd gediend. De Filistijnen waren zeevaarders. Gaza en de andere waren kuststeden, havensteden. Askelon, Ekron en Gaza vertrouwden op die god van de zee, maar die god van de zee had Tyrus laten vallen, zodat het er voor deze steden der Filistijnen niet beter uitzag. "Waar zij op zagen, heeft te schande gemaakt". De vertalers hebben er "hen" tussengevoegd, maar dat is een misverstand. Waar zij op zagen heeft namelijk Tyrus te schande gemaakt. De god der Filistijnen, de god van de zee, heeft Sidon en Tyrus te schande gemaakt doordat die steden vielen.

De god van de zee heet ook Neptunus. Die wordt meestal afgebeeld met een drietand. Neptunus, die god van de zee, wordt geacht de god van Atlantis te zijn geweest. Atlantis is echter verzonken en ligt volgens de verhalen op de bodem van de oceaan. De god van Atlantis is ook verhuisd naar de bodem van de zee en sindsdien is de god van Atlantis, Neptunus, de god van de zee. Deze god van de zee, dus de god van de afgrond, is in feite niemand anders dan diegene die ook verantwoordelijk is voor de val van de oerschepping. Petrus noemt dat "de wereld die toen was". (2 Petrus 3 : 6) Dat is ongetwijfeld Atlantis. De "god" die daarvoor verantwoordelijk is satan. De god van de zee is de god van de afgrond en de afgrond is beneden. Die god daarvan is uiteraard satan zelf. Hij is degene die het geweld des doods heeft. (Hebreeën 2 : 14) Dagon, die vissegod, is de uitbeelding van satan zelf. Dit ging nogal via een omweg, maar het blijft zo dat de god van de zee, hoe hij ook heet, altijd de uitbeelding is van de grote tegenstander, van satan zelf. Het land wordt namelijk altijd geassocieerd met Israël en dus ook met de Heer. Hij is de God van het land. Satan heeft Tyrus te schande gemaakt, want hij kon Tyrus niet overeind houden. Die god van de zee zal dus ook Askelon, Gaza, Ekron en Asdod niet overeind kunnen houden. Die steden zullen vergaan. (vers 5)

Zacharia 9:6

6 En de bastaard zal te Asdod wonen, en Ik zal den hoogmoed der Filistijnen uitroeien.

Een bastaard is iemand die niet raszuiver is. Dat zal niet iemand zijn die van afkomst Filistijn is, maar iemand van een ander volk. Het volk zelf zal verdwijnen en anderen zullen daar wonen. Een van de kenmerken van de Filistijnen is blijkbaar hun hoogmoed. Ze menen het op te kunnen en moeten nemen tegen Israël. Zij menen grote dingen te kunnen

spreken tegen de Allerhoogste. (Daniël 7 : 25) In de toekomst verwachten wij een grote machthebber, die wij gewoonlijk kennen als de koning van Babel. Hij zal ongetwijfeld een Filistijn en dus een Palestijn zijn, omdat de Filistijnen nu eenmaal door de eeuwen heen de erfvijand van Israël zijn en zelfs hier als zodanig nog worden genoemd. Een Palestijn als koning van Babel kan natuurlijk heel goed. Hij zal niet alleen koning van Babel zijn, maar ook machthebber over deze steden. In Ezechiël 28 blijkt de koning van Tyrus niet alleen de god van de zee te zijn, maar bovendien ook satan, de grote tegenstander zelf. Tyrus wordt bovendien genoemd in de profetieën van Daniël als een van de plaatsen waar deze vorst een residentie zal hebben (Daniël 11 : 45; hier wordt Tyrus niet letterlijk genoemd, zodat dit vers (typologisch) ook over Babel kan spreken). Dat zal op meer plaatsen zijn, onder andere misschien zelfs in Jeruzalem, maar daar gaat het nu even niet over.

Tyrus en Sidon zijn de plaatsen die direct in verbinding staan met de grote tegenstander in de eindtijd, namelijk met het beest. Hij is de kleine hoorn uit Daniël 7 : 8 en 8 : 9 en het beest uit de zee uit Openbaring 13. Ik noem hem gemakshalve wel eens de koning van Babel om hem te onderscheiden van een machthebber uit Jeruzalem die ook in die dagen zal optreden (het beest uit de aarde of uit het land uit Openbaring 13). Dat betekent dat deze profetieën ook een toepassing hebben in de toekomst, want ook die tegenstander zal in de toekomst verslagen worden. Het uiteindelijke Koninkrijk dat wij in de toekomst verwachten, is dat van Christus. Het laatste koninkrijk dat daaraan vooraf gaat, is het achtste rijk, volgens Openbaring 17 : 11. Babel is weliswaar de hoofdstad van dat koninkrijk, maar het is het Griekse rijk. Het is dat rijk wat genoemd wordt als een pardel, een luipaard (Daniël 7 : 6) en het luipaard is in Daniël een beeld van het Griekse rijk. Als dan in Openbaring 13 : 2 een beest verschijnt dat een pardel gelijk is, is dat het Griekse rijk. Van dit laatste, dit achtste rijk der heidenen, staat ook dat het niet alleen de achtste is, maar dat hij bovendien voortkomt uit een van de vijf die op dat tijdstip in Openbaring 17 al voorbij waren. (Openbaring 17 : 11) Het zal duidelijk zijn dat het inderdaad de vijfde uit de reeks is en dat is het Griekse rijk. Wij verwachten dus een hersteld Grieks rijk. **zie zijlijn 25**

Ik geloof dat hier in Zacharia 9 : 13 niet wordt gezinspeeld op het feit dat Tyrus en Sidon vielen door Griekenland, maar op het feit dat Tyrus, Sidon én Griekenland zullen vallen. Daarbij is Griekenland niet Griekenland, maar de aanduiding van het rijk van Alexander de Grote. Dat zal vallen én Tyrus zal vallen én de steden der Filistijnen zullen vallen, want dat zijn nu precies een paar van de belangrijkste volkeren of gebieden die deel uitmaken van dat toekomstige rijk dat vanuit Babel geregeerd zal worden.

Er wordt een verwoesting aangekondigd over Tyrus en Sidon aan de ene kant en het land der Filistijnen aan de andere kant. In dat verband wordt zelfs Griekenland, namelijk het Griekse rijk, genoemd. (vers 13) Die dingen hebben allemaal te maken met gebeurtenissen die op andere plaatsen in de Bijbel worden aangekondigd in verband met de toekomst.

Zacharia 9:7a

7a En Ik zal zijn bloed uit zijn mond wegdoen, en zijn verfoeiselen van tussen zijn tanden; ...

Dit vers begint met twee keer hetzelfde te zeggen. Uit zijn mond is hetzelfde als van tussen zijn tanden, zodat we nu ook weten wat die verfoeiselen zijn. Die verfoeiselen zijn dan bloed. Een van de bekende dingen van de Filistijnen is inderdaad dat zij bloed van offerdieren dronken in verband met afgoderij. Een van de dingen die in de Bijbel het meest onrein geacht worden, is het drinken van bloed. Dat was niet alleen onder de wet niet toegestaan, (Leviticus 3 : 17) maar het werd in Genesis 9 : 4 al gezegd tegen Noach. Hem werd gezegd dat hij vlees mocht eten, maar niet het bloed. Het bloed moest eruit. Het vlees moest ook uitdrukkelijk uitgebloed zijn. Daarom mocht men ook het verstikte niet eten. (Leviticus 17 : 10-16; Deuteronomium 12 : 16, 23, 24; Handelingen 15 : 20) De afgoderij van deze Filistijnen (Palestijnen) zal dus worden weggedaan.

Zacharia 9:7b

7b ... also zal hij ook onzen God overblijven; ja, hij zal zijn als een vorst in Juda, en Ekron als de Jebusiet.

Hij zal voor onze God overblijven. Ekron zal zijn als de Jebusiet. Jebus is de oorspronkelijke naam Jeruzalem. Jebus werd veroverd door David, die het toen maakte tot zijn residentie. (1 Kronieken 11 : 4-8) Hij noemde het vervolgens Jeruzalem. Het punt is dat de Jebusieten werden ingelijfd bij Israël. Er wordt later nog wel over Jebusieten gesproken, maar ze worden als deel van Israël beschouwd. Ze kwamen tot aanvaarding van de God van Israël en dan word je een Israëliet. Als hier namelijk staat dat Ekron zal zijn als de Jebusiet, betekent dat dus dat Ekron tot aanvaarding van de God van Israël zal komen. Filistijnen komen tot bekering en tot aanvaarding van de God van Israël! Dat staat hier. Hun afgoderij zal weggedaan worden als consequentie van het feit dat ze inderdaad tot aanvaarding komen van de Here Jezus. Dat is in het verleden beslist niet gebeurd. Er blijft niets anders over dan toch deze profetieën toe te passen op de toekomst. Daarom staat er ook dat hij zal zijn als een vorst in

Juda. Jebusieten werden als vorsten in Juda, want Jebus werd Jeruzalem en Jeruzalem is de plaats van waaruit het land geregeerd werd. Hier staat dat Asdod of de Filistijn in het algemeen zal worden als vorst in Juda. Dat betekent dat het als het ware bij Israël wordt ingelijfd. Het betekent dat Filistijnen of Palestijnen tot geloof komen. Dat is op zich niets bijzonders, want we weten al lang dat wat uiteindelijk van de volkeren overblijft, dan ook inderdaad tot bekering gekomen is. We weten bovendien dat Jeruzalem niet alleen de hoofdstad is van Juda, het Joodse land, maar dat ook zal zijn van de hele wereld en van alle volkeren, inclusief eventueel de Filistijnen. Die zullen zich onderwerpen aan de God van Israël. Niet allemaal, maar degenen die zich niet aan Hem onderwerpen zullen worden gedood. Hier wordt gesproken over het gelovig overblijfsel van de Filistijnen. Daardoor krijgen zij net als alle heidenen die tot geloof komen, deel aan het burgerschap van Israël.

Romeinen 3:29

29 Is God *een God* der Joden alleen? en is Hij het niet ook der heidenen? Ja, ook der heidenen;

God is ook God der heidenen. Er is maar één God. God is die God der heirscharen. Daar hadden we het over in Zacharia 7 en 8. De Heere der heirscharen is de Heer van alle volkeren. Er is wel degelijk verband tussen de voorgaande hoofdstukken en dit hoofdstuk. Dat is een verband dat meestal ontkend wordt, maar het verband is er wel degelijk. In de voorgaande hoofdstukken werd de Heer ineens de Heer der heirscharen, de Heer van alle volkeren, van de menigten, en in Zacharia 9 is Hij dan ook de Heer van bijvoorbeeld Syrië en Fenicië, van Filistea en ook van Juda, want alles zal verzameld worden onder de heerschappij van Jeruzalem. Het mag dan eerst staan onder de heerschappij van Babel, maar het zal verzameld worden onder de heerschappij van Jeruzalem.

Zacharia 9:8

8 En Ik zal Mij rondom Mijn huis legeren, vanwege het heirleger, vanwege den doorgaande, en vanwege den wederkerende, opdat de drijver niet meer door hen doorga; want nu heb Ik *het* met Mijn ogen aangezien.

"Mijn huis" is normaal de uitdrukking voor het land Kanaän, het land waar Israël in zou wonen. Syrië, Fenicië en Filistea worden daarbij ingelijfd, want het hoort feitelijk bij het land dat aan Israël beloofd is. De Heer zegt dat in die tijd, wanneer dat overblijfsel daar gesteld zal worden,

niet alleen van Israël, maar ook van deze heidense volkeren, de Heer Zich rondom Zijn huis zal legeren. Dat is dus dat land, dat gebied waar de Zijnen wonen. Hij zal dat huis dus aan alle kanten beschermen. Hij zal dat doen vanwege het heirleger, de doorgaande, de wederkerende, danwel de drijver. Het gaat hier over de dagen van de verdrukking en dan zullen inderdaad vijandelijke legers Jeruzalem en het land doorgaan. In de dagen dat Israël en ook eventueel andere volkeren tot geloof gekomen zijn, zal de Heer Zelf deze volkeren vrijwaren van de vijand. Die vijand - Griekenland - wordt onder andere in vers 13 genoemd.

Nadat Israël eerst tot bekering is gekomen, zoals dat werd aangekondigd in de voorgaande hoofdstukken, zijn we terechtgekomen in de tijd na de 70-ste week van Daniël; in de 33 jaren tussen de bekering van Israël en de verschijning van de Heer op de Olijfberg en, aan de andere kant, het aanbreeken van de duizend jaren. Het zijn de 33 jaren die beginnen met dat alleen Israël tot bekering is gekomen en die eindigen met dat alle overgeblevenen de Heere zullen zoeken. In de 33 jaren komen de volkeren langzamerhand tot bekering. Vanuit Israël breidt het zich uit. Dat is heel logisch, want zo gaat het met het Koninkrijk. Het breidt zich uit vanuit het centrum, vanuit het midden, vanuit de hemel naar de aarde, maar ook vanuit Jeruzalem, want vanuit Jeruzalem zal de wet en dus het woord van God uitgaan en dus ook het Koninkrijk gebouwd worden. (Jesaja 2 : 3)

De volkeren die inmiddels tot aanvaarding van de God van Israël, tot geloof in de Here Jezus zijn gekomen, zullen ook door die Heere der heirscharen, de God der heidenen, beschermd worden. In Openbaring 17 staat dat we in die dagen van dat beest en dus het achtste rijk, ook de tienstatenbond nog hebben, die overigens door dat ene beest geregeerd wordt. Van die tien staten staat echter dat zij zich zullen keren tegen Babel. (Openbaring 17 : 16) Babel wordt daar uitgebeeld als een hoer die op een beest zit. Dat beest is een beeld van de wereldrijken. Het heeft tien hoornen, een uitbeelding van het nog toekomstige zevende rijk, de tienstatenbond. Het beest zelf is de opperheerser, de soeverein over al die volkeren en het wordt bestuurd door de vrouw die daarop zit, door Babel. Die tien hoornen, die koningen of rijken, zullen zich uiteindelijk keren tegen Babel. Dat is aanvankelijk niet zo. Ze worden geregeerd vanuit Babel en dat hebben ze zelf zo gewild. (Openbaring 17 : 13) Dat staat ook uitdrukkelijk in hetzelfde hoofdstuk. Op een gegeven moment staat er dat ze zich tegen de vrouw keren en de vrouw komt dan ten val. (Openbaring 17 : 16) Ze valt dus van het beest. Hoogmoed komt voor de val. Hier gaat het over de hoogmoed van de Filistijn. Babel zal vallen omdat die tien rijken, die volkeren dus, zich tegen Babel keren.

Dit zijn de dagen waarin niet alleen grote verdrukking is, het beest heerst en men het teken van het beest moet hebben, maar waarin ook de 144.000 prediken en Gods dienstknechten uitgezonden zijn om al de volkeren tot Zijn discipelen, tot Zijn volgelingen te maken. (Openbaring 14 : 6) Volkeren die tot volgeling van de Here Jezus geworden zijn, zullen zich ongetwijfeld keren tegen Babel. De oorspronkelijke eenheid wordt vernietigd door de prediking van het Evangelie en door de verdrukking over die volkeren. Uiteindelijk wendt men zich dan toch tot de God van Israël. Die God van Israël kondigt hier aan dat Hij niet alleen God is van Israël, maar ook van de mens in het algemeen. Diegenen die zich tot Hem wenden, zullen door Hem ook inderdaad bewaard worden. Er zullen legers zijn, al was het maar het leger van Babel zelf. Er zijn legers die door het land zouden trekken.

Deze uitspraak over de "doorgaande en de wederkerende" sluit heel aardig aan bij de situatie zoals die in Palestina altijd geweest is. Het is daar een komen en gaan van volkeren die er dwars doorheen trekken. De Heer zegt dat Hij Zich zal legeren vanwege al dat heen en weer geloop daar. Een drijver is een slavendrijver, maar hij is ook een vervolger, een verdrukker. De grenzen worden gesloten, want daarbinnen woont het volk van gelovigen in rust. Dat is niet alleen omdat ze afstammelingen zijn van Abraham, Izak, Jakob enzovoorts, niet slechts twaalf stammen, maar ook alle anderen die zich aan de heerschappij van Christus onderwerpen. Ze maken deel uit van dat Koninkrijk en zo langzamerhand worden die grenzen verzet, totdat uiteindelijk ook Babel zelf in de verdrukking komt. Dan denkt Babel op te trekken naar Jeruzalem. Daartoe droogt de Eufraat op en komen de legers van over de Eufraat naar het westen, naar Palestina, inderdaad tot in het land, opdat ze in Armageddon, de vlakte van Megiddo, aan hun eind zouden komen. Daarna wordt Babel zelf verwoest door vuur uit de hemel, maar dat is allemaal Openbaring. (Openbaring 18 : 8 vergelijk Openbaring 17 : 16) Dit wordt natuurlijk ook al aangekondigd in de oudtestamentische profetie. Dit hoofdstuk is slechts te begrijpen als men op de hoogte is van de profetieën.

Zacharia 9:9

9 Verheug u zeer, gij dochter Sions! juich, gij dochter Jeruzalems! Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland; arm, en rijdende op een ezel, en op een veulen, een jong der ezinnen.

Nu wordt dus niet Damaskus, Tyrus of Askelon toegesproken, maar Jeruzalem zelf. Vers 9 spreekt over een bekeerd Israël. "Dochter Sions" wil

zeggen dat men Sion als meerdere erkent en dochter van Jeruzalem dat men Jeruzalem als hoger erkent. Dat betekent dat men tot aanvaarding van het Koninkrijk van Christus in Jeruzalem en op Sion is gekomen. Sion is de plaats waar de troon van David stond en zal staan. Door het woordje "ziet" wordt speciale aandacht gevraagd. Uw Koning zal voor u tot u komen. Hij zal het recht voortbrengen en Hij is een Heelmaker. De moeilijkheid zit hem hooguit in de toevoeging: "arm, en rijdende op een ezel, en op een veulen, een jong der ezellen". Dat is de enige moeilijkheid in het vers, maar als je een keer aan de profetieën gewend geraakt bent, is dit niet moeilijk. De Koning zou komen en een van de bijzondere dingen die erbij vermeld wordt, is dat Hij ook arm is en rijdend op een ezel. Een koning komt normaal op een paard en niet op een ezel. Het vers spreekt in de eerste plaats over wat wij de wederkomst van Christus noemen: Zijn komst in heerlijkheid om Zijn Koninkrijk te openbaren. Daarvoor is hij al een keer aan datzelfde volk verschenen, maar dan arm; niet verhoogd maar vernederd en dus op een ezel. **zie zijlijn 26**

Hij rijdt op een ezel en op het jong van een ezel. Er staat: een ezel, namelijk een veulen. Dat "en" heeft de betekenis van namelijk. Het is een ezel, namelijk een jong, een veulen. Hoe het ook zij, het gaat hier niet om de letterlijke betekenis, hoewel het een letterlijke betekenis heeft. Het gaat om het verschijnsel dat die Koning, die in de toekomst in heerlijkheid zou komen, zich ook in vernedering zou manifesteren. Dat wordt uitgebeeld. Toen de Heer letterlijk deze profetie vervulde, ging het nog niet om de letterlijke betekenis, maar om de overdrachtelijke, want de beruchte intocht in Jeruzalem was geen intocht in Jeruzalem. Die hield op op de Olijfberg. Het hield niet op bij de intocht in Jeruzalem, niet op palmpasen, maar op hemelvaartsdag. Daar hield het op. Dat was het eind van de eerste komst van Christus. Er kwam geen Koninkrijk. Ja, er werd een Koninkrijk opgericht, maar het kwam niet. Het bleef verborgen. Dat zegt de Heer ook in Johannes 18 : 36: "Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld." Nu is Mijn Koninkrijk niet van hier."

Als de Heer verschijnt op een ezel, is dat niet alleen een uitdrukking van nederigheid, maar tevens van geloof. Geloof is trouwens nederigheid, want door geloof onderwerpt men zich aan het Woord van een Ander. Zo onderwierp de Heer Zich aan het Woord. Hij leefde uit het Woord als een gelovige hier op aarde en die vernedering en onderwerping wordt uitgebeeld doordat Hij op de ezel reed.

In dit hoofdstuk zijn we nu terechtgekomen bij de aankondiging van de zegeningen die Israël zou ontvangen. Deze zegeningen worden niet generaliseerd in deze dagen van Zacharia, de dagen van de terugkeer uit de

ballingschap en de herbouw van de tempel. Dat is nog toekomst, maar hangt wel degelijk op een of andere wijze samen met deze herbouw van de tempel. De historische gebeurtenissen in de dagen van Zacharia zijn dus zoals gebruikelijk de achtergrond van deze profetie en de aanleiding daarvoor, maar de profetieën zelf spreken over toekomstige gebeurtenissen, waarbij Israël verlost zal worden van haar vijanden.

Zacharia 9 : 10

10 En Ik zal de wagens uit Efraïm uitroeien, en de paarden uit Jeruzalem; ook zal de strijdboog uitgeroeid worden, en Hij zal den heidenen vrede spreken; en Zijn heerschappij zal zijn van zee tot aan zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde.

De vraag is over welke gebeurtenissen en over welke situatie dit vers spreekt. Die ezellen hebben natuurlijk te maken met de eerste komst van Christus, maar wanneer zal de Heer dan de wagens uit Efraïm uitroeien en de paarden uit Jeruzalem? Hier wordt gesproken over het Messiaanse Rijk. Er is trouwens nog een connectie, want vers 9 spreekt over wat er gebeurde aan het eind van de 69-ste week van Daniël 9, namelijk over de intocht in Jeruzalem, waarna vers 10 spreekt over de oprichting van het Koninkrijk. Dat zou dan aan het eind van de 70-ste week van Daniël 9 zijn. Daar zit dus een duidelijk verband tussen. Er zit echter veel meer aan vast. In de eerste plaats zitten we met een probleem. "En Ik zal de wagens uit Efraïm uitroeien, en de paarden uit Jeruzalem; ..." Als je dit bij elkaar optelt, betekent het dus dat de wagens en de paarden uit Israël verwijderd zouden worden. Deze wagens uit Efraïm en deze paarden uit Jeruzalem spreken over heerlijkheid, over Koningschap. Er staat dat de Heer ze daaruit zou uitroeien. Hij zou ze namelijk verwijderen, zodat alles wat hoog is uit Israël verwijderd wordt. Er is slechts plaats voor de nederige, dus voor Degene die op de ezel komt. Dat lijkt toch niet al te zeer op de duizend jaren. Dat is één moeilijkheid. De andere moeilijkheid is dat er staat dat de Heer de wagens uit Efraïm zal uitroeien, maar wie is Efraïm? Of anders: Waar is Efraïm? We moeten zeggen dat we dat niet weten, want Efraïm is er niet. Efraïm is namelijk de aanduiding van de tien stammen van Israël. Daaruit kun je de wagens wel willen uitroeien, maar daar zal toch niemand wat van merken zolang we niet weten wat Efraïm is of waar Efraïm is. Dat is dus een moeilijkheid. De gebeurtenissen in en aan het einde van de 70-ste week worden genoemd in verband met Jeruzalem en daarom in verband met de Joden; dat wil zeggen in verband met het tweestammenrijk en niet in verband met het tienstammenrijk. Daar komt de naam Efraïm niet aan te pas.

De ezel beeldt aan de ene kant die vernedering uit, maar aan de andere kant is de ezel de uitbeelding van een gelovige. De ezel spreekt. De ezel van Bileam sprak. (Numeri 22 : 28) Die profeteerde, omdat de ezel gevoelig is voor het Woord. Hij is namelijk de uitbeelding van een gelovige. Dat blijkt in de eerste plaats uit zijn grote oren. De ezel heeft dus iets te maken met het Woord. Ook zijn kinnebakken worden in de Bijbel op meerdere plaatsen vermeld. Simson bediende zich onder andere van een ezelskinnebak. (Richteren 15 : 15) Een kinnebak is een kaak en die heeft te maken met het spreken. Een ezel zeg "Ja", de Naam van Jehovah. De ezel is op zijn vrijheid gesteld. Ze kiezen de vrijheid en dan moeten ze gezocht worden. Gewoonlijk worden ze dan teruggevonden op de derde dag, de dag van de opstanding. Een gelovige kiest vrijheid en blijft liever niet onder de wet. De ezel die de Heer nam, was gebonden, maar Hij liet hem losmaken om er op te rijden. Zo werd de ezel vrijgemaakt om vervolgens de Heer te dienen. Dat is een beeld van de gelovige. Wij waren in slavernij van zonde en wet, maar wij zijn vrijgemaakt, losgemaakt, doordat het Woord gepredikt is, want de Meester heeft ons nodig. Wij zijn bevrijd om de levende God te kunnen dienen.

Die moeilijkheid laat zich vrij eenvoudig oplossen. De Heer, die komt in nederigheid, zal Zijn Koninkrijk oprichten en alle andere machten uit Israël verwijderen. Daarbij wordt echter niet enkel gezinspeeld op het geopenbaarde Koninkrijk van Christus in de toekomst. Er wordt niet alleen gesproken over de duizend jaren, maar er wordt wel degelijk ook gezinspeeld op het verborgen Koninkrijk, zoals we dat in onze dagen kennen. Er staat namelijk dat Hij aan de heidenen vrede zal spreken. Er wordt niet eens gezegd dat Hij dat aan Israël zal doen. Die vrede zal uiteraard ook in de dagen van het geopenbaarde Koninkrijk gesproken worden, want in Abraham en in zijn Zaad zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden. (Genesis 12 : 3; 22 : 18) Dat betekent dat eerst Israël en daarna ook de heidenen tot geloof zullen komen en zullen leven in dat Vrederijk. Er zal dus inderdaad vrede zijn. Hier wordt echter niet gesproken over Israël en de heidenen samen, maar er wordt apart gesproken over Efraïm en Jeruzalem en daarna wordt gezegd dat Hij de heidenen vrede zal spreken. Als je dat netjes leest, lees je dat alle macht uit Israël zal verdwijnen. De wagens en de paarden zullen verdwijnen. Israël zal geen kracht, geen macht overhouden. In plaats daarvan staat er: Hij zal aan de heidenen vrede spreken. Het koningschap van Israël zou worden weggenomen en aan heidenen gegeven worden. Daar komt nog bij dat die vrede in verband met de heidenen ook in het N.T. wordt genoemd, namelijk in Éfeze 2.

Éfeze 2 : 11, 12

- 11 Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werd van degenen, die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt;
- 12 Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld.

Dat is de beschrijving van heidenen en van wat hen onderscheidt van Israël of van de Joden. De Joden waren niet zonder Christus, niet vreemd van het burgerschap Israëls, geen vreemdelingen van de verbonden. Zij hadden wel hoop en (want) zij waren met God in de wereld. Met Wie hebben de heidenen vrede? Met Israël (Juda). Hij is de vrede tussen, of van Jood en heiden. Eerst was er scheiding, maar wat hen tot vijanden of tot tegengestelden maakte, heeft God weggenomen. Christus is nu de vrede geworden. Christus is Degene die Joden en heidenen met elkaar verbindt. Nu staan er niet meer twee tegenover elkaar, maar Hij heeft deze twee één gemaakt. Als we dan teruggaan naar Zacharia, staat daar dus eigenlijk dat de speciale voorrechten en rijkdommen van Israël zou-

den worden weggenomen en dat in plaats daarvan de vrede gebracht wordt aan de heidenen. Het eerstgeboorterecht wordt van Israël weggenomen. Efraïm staat uiteraard voor de tien stammen en Jeruzalem staat voor de twee stammen. Het extra gewicht van de naam Efraïm is altijd dat van het eerstgeboorterecht. Hier wordt dus gesproken over het eerstgeboorterecht dat bij Israël zou worden weggenomen. Daarmee zien wij dan dat vers 10 niet spreekt over het geopenbaarde Koninkrijk in de toekomst, maar over het verborgen Koninkrijk in onze dagen. Alles wat zowel Israël als de heidenen zullen ontvangen, is op grond van de genade van God en op grond van het Nieuwe Verbond. In ieder geval leert Éfeze 2 dat de belangrijkste scheiding tussen Jood en heiden de wet was. Die wet is definitief weggedaan. De wet is het Oude Verbond, waarvoor het Nieuwe Verbond in de plaats is gekomen. Vers 10 spreekt over wat er zou gebeuren sinds of door de eerste komst van Christus. De heerschappij is dan over een Koninkrijk dat niet van deze wereld is. Het is een verborgen, een onzienlijk of een geestelijk Koninkrijk. Het is een Koninkrijk waarvan gezegd wordt dat het "in ulieden is". (Lukas 17 : 21)

De strijdboog staat voor militaire macht; niet zozeer voor oorlog zelf, want dan is het nooit de boog, maar dan is er altijd een pijl bij. Eigenlijk is een heel militair apparaat zo'n boog. Er wordt niet werkelijk gevochten, maar het moet er wel zijn. Het dient ook inderdaad tot nut. Sommigen verzuimen dat in te zien, maar het is natuurlijk wel zo. Die boog moet er zijn en moet gespannen zijn, anders gaat het fout. Waar Christus regeert, zal echter niet alleen de pijl weggedaan zijn, maar ook de strijdboog. Dat komt overeen met de uitdrukkingen die in het algemeen over het Koninkrijk gedaan worden. De oorlog zal niet meer geleerd worden. (Jesaja 2 : 4) Het wordt ook niet meer onderwezen. Het is er niet meer. Dit is de betekenis van het uitroeien van de strijdboog. Dat staat dus niet alleenover het geopenbaarde Koninkrijk, maar ook over het tegenwoordige verborgen Koninkrijk van Christus. Voor zover Christus regeert of waar Hij regeert, is van deze strijdboog ook inderdaad geen sprake meer. Daar is de strijd beëindigd.

"Hij zal den heidenen vrede spreken" is heel netjes vertaald. Er staat eigenlijk: "Hij zal de heidenen vrede gebieden". De gedachte is namelijk dat Hij die vrede toch wel degelijk met macht, met geweld oplegt. Het komt niet vanzelf. Hij predikt dan niet een boodschap van vrede, hoewel dat zo is, maar Hij gebiedt zelfs vrede. Hij zal de heidenen vrede gebieden. Hij zal hen de vrede opleggen, dwingen tot vrede. Dat is ook wat er uiteindelijk zal gebeuren. Het gaat dus wel degelijk met macht. Dat blijkt ook uit de rest van het vers, want heerschappij is macht.

"... en Zijn heerschappij zal zijn van zee tot aan zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde." Sommigen hebben hierin de grenzen van Palestina (Kanaän) of de grenzen van het beloofde land willen zien. Hier worden niet de grenzen van het land gegeven, maar de grenzen van het Koninkrijk. Dat is onbegrensd en dat staat hier feitelijk ook. Het betekent dat Hij overal zal regeren. Het is een Koninkrijk dat de gehele aarde omvat. Dat is nu al zo, want ik moet zeggen dat het Koninkrijk van Christus, voor zover we dat op aarde dan zouden kunnen vinden, inderdaad geen grenzen kent en zich van grenzen ook helemaal niets aantrekt. Dat komt natuurlijk omdat het een geestelijk Koninkrijk is, maar ook in de toekomst zal het zich van grenzen niets aantrekken en het zal de volkeren aan zich onderwerpen.

Zacharia 9:11

11 U ook aangaande, *o Sion!* door het bloed uws verbonds, heb Ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten.

In vers 9 staat: "Verheug u zeer, gij dochter Sions!" Vers 11 wordt uiteraard tot datzelfde Sion gezegd. Dat "bloed uws verbonds" is een beetje een moeilijke uitdrukking. De Bijbel spreekt namelijk al in het O.T. over het bloed des verbonds, maar ook in het N.T. wordt over het bloed des verbonds gesproken. Hier wordt in het midden gelaten over welk verbond het gaat, maar als u het mij vraagt, gaat het over het Nieuwe Verbond. Dat is al geïllustreerd in Zacharia 3 en Zacharia 6, want daar werd gesproken over de vereniging van het koningschap en het priesterschap.

"Ik heb uw gebondenen uit de kuil daar geen water in is, uitgelaten". Dat betekent dat men opstaat uit de dood. Door de opstanding uit de dood komt het Nieuwe Verbond tot stand, want het oude wordt door de dood beëindigd en het nieuwe komt tot stand via de opstanding uit de dood. In het geval van Israël is dat niets anders dan terugkeer uit de ballingschap. Wat de dood is voor een individueel mens, dat is ballingschap voor een heel volk. Als Israël wordt verstrooid onder de volkeren, gaat het dood en als het verzameld wordt uit de volkeren, staat het dus als het ware uit de dood op. "Gebondenen" is hetzelfde woord als "ballingen". "Ik heb uw gebondenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten" betekent: "Ik heb uw ballingen weer uit de ballingschap terug doen keren". Hier wordt gesproken over een terugkeer uit de Babylonische ballingschap of zo u wilt uit de Medo-Perzische ballingschap, want dat was het inmiddels. Dat neemt niet weg dat we hier tegelijkertijd een belofte vinden van een uiteindelijke terugverzameling uit ballingschap.

De volgende vraag is waarom er niet letterlijk "ballingschap" staat. Daar is een eenvoudig antwoord op. Dit woord is net zo goed van toepassing op de Gemeente. Ieder die vandaag de dag tot geloof komt, uit de heidenen tot wie die vrede gesproken is, wordt inderdaad getrokken uit de tegenwoordige boze wereld, uit zijn land, zijn maagschap en zijns vaders huis (Genesis 12 : 1) en in zijn beloofde land gebracht. De dingen die over Israël gezegd worden, worden in de Schrift ook van toepassing gebracht op de Gemeente. Hier gaat het om de terugverzameling van Israël uit de ballingschap. Dat is bij de toekomstige openbaring van het Koninkrijk. Het gaat echter ook over de roeping van de Gemeente uit de heidenen. Daarbij gaat het ook om opstanding, om wedergeboorte, om een geroepen worden uit de kuil waar geen water in is. Jozef werd in de kuil geworpen en hij werd daaruit gehaald. (Genesis 37 : 24, 28) Dat is een beeld van dood en opstanding. Daarna verdween hij uit het land. Hij werd verkocht naar Egypte, namelijk naar de heidenen. Dat is met de Heer ook gebeurd. Buiten de legerplaats is Hij gestorven en Hij is er feitelijk ook zo niet meer in geweest. Hij is buiten Jeruzalem gebleven en buiten Jeruzalem is Hij ten hemel gevaren. (Lukas 24 : 50; Handelingen 1 : 12) De zaligheid werd gezonden over de gehele wereld en in ieder geval aan de heidenen. (Matthéüs 28 : 19; Handelingen 28 : 28) Daarbij moet wel gezegd worden dat in de eerste plaats de situatie die in Egypte ontstond bij Potifar aan het hof, een uitbeelding is van de situatie van Israël in de dagen na de opstanding van Christus en dus in de dagen van Handelingen. Bij Potifar in huis liep het fout met die vrouw. (Genesis 39 : 7) Jozef werd toen geplaatst in een ander huis van diezelfde Potifar, namelijk in de gevangenis (Genesis 39 : 20) Daar was Potifar net zo goed de baas over. (Genesis 39 : 1) Vandaar dat Jozef niet zozeer een gevangene was. Hij zat er wel in, maar was het hoofd van die gevangenis. (Genesis 29 : 21-23) Hij leidde die gevangenis, als gevangene overigens, maar hij maakte deel uit van die huishouding in de gevangenis. Het was nog steeds het huis van Potifar, maar nu niet een bepaalde plaats in Egypte, maar een bepaalde plaats ergens buiten de maatschappij van Egypte.

Dat is wat er gebeurd is, want de Heer kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. (Johannes 1 : 11) Daarna heeft Hij Zich teruggetrokken. Het Evangelie is ook gezonden naar de heidenen en degenen die wel geloven, die vormen de Gemeente. Die wordt vergeleken met de gevangenis, met het gevangenisleven van Jozef en de zijnen. De schenker en de bakker zijn daarbij respectievelijk uitbeeldingen van de nieuwe en de oude natuur van de wedergeboren mens. (Genesis 40) Aan het eind van het verhaal, namelijk na drie dagen, dat is na deze tegenwoordige bedeling, wordt de bakker gehangen en de schenker verheerlijkt. De bakker is namelijk een beeld van de oude mens met zijn

zuurdesem. De schenker wordt verheven en komt aan het hof, want de schenker is een beeld van het nieuwe leven. "Het bloed uws verbonds" is dus het bloed van het Nieuwe Verbond. Dat wordt gezegd over de wijn bij het avondmaal. Dat is het leven van het Nieuwe Verbond, want bloed is leven. Dat het het Nieuwe Verbond is, staat hier niet expliciet bij, maar het blijkt uit de hele profetie dat het om het tot stand komen van de nieuwe dingen gaat. Dan staat er dus in Zacharia 9 : 11 (gewijzigde versie): "U ook aangaande door het leven van uw Nieuwe Verbond, heb Ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten." Door het leven van het Nieuwe Verbond staan zij uit de dood op. Anders gezegd: Doordat Christus dat leven van het Nieuwe Verbond, dat bloed van het Nieuwe Verbond, tot stand gebracht heeft, kunnen ook degenen die in Hem geloven, deel krijgen aan dat leven en geplaatst worden onder het Nieuwe Verbond. Zoals Christus opgewekt is uit de dood, zo zijn wij met Hem opgewekt uit de dood. In de toekomst wordt dit uiteraard toegepast op elke gelovige; later in volgende bedelingen, maar het wordt ook toegepast op Israël als volk, dat hier Sion heet, want de term Sion wordt ook voorbehouden aan een Israël dat leeft onder het Nieuwe Verbond.

De algemene gedachte is dat men bevrijd wordt uit de slavernij. Dat kan van alles zijn. De slavernij van de ballingschap in Egypte was ballingschap en slavernij bij elkaar in één keer. Het is een bevrijding uit de slavernij van de wet. Het is een bevrijding uit de slavernij van de zonde. Het is dus een bevrijding uit de slavernij van de gehele oude schepping, waaronder of waarin men gebonden is. Christus, de Heer, verlost daaruit. Dat is nu in onze bedeling zo. Dat is in de toekomstige bedeling in verband met de openbaring van het Koninkrijk net zo goed het geval.

Zacharia 9 : 12

12 Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt! ook heden verkondig Ik, dat Ik u dubbel zal wedergeven;

Hoop is toekomstverwachting. Als we die hebben, wel, keert dan weder tot de sterkte. Dat is de aanduiding van Jeruzalem. "Keert weder tot de sterkte" wordt verklaard met "Keert weder tot Jeruzalem". Het gaat om een terugkeer uit ballingschap. Het gaat om de wedergeboorte van Israël en een herstel van de nationale zelfstandigheid van Israël. De volgende vraag is weer waarom er dan "sterkte" staat in plaats van "Jeruzalem"? Die sterkte kan Christus zijn of de Heere. Dat de Heere de Sterkte is van Israël, is niets nieuws. (Psalm 29 : 11; Psalm 68 : 36) Wanneer we dit vers op ons van toepassing brengen in onze dagen, staat er niet: Keert

weder tot Jeruzalem. Dan zouden we het prompt overdrachtelijk opvatten, zoals de meerderheid van de christenen ook gewend is. Die hebben het over Jeruzalem, maar ze bedoelen Jeruzalem niet. Ze bedoelen iets anders waarvan Jeruzalem dan kennelijk de uitbeelding is. Dat is hier dan ook inderdaad het geval. In het geopenbaarde Koninkrijk is die sterkte Jeruzalem, maar in het algemeen is dat de Heer. "Dat Ik u dubbel zal wedergeven" wordt op andere plaatsen ook ronduit gezegd. Verder is er ook in de toekomst nog een heden en dan gaat het over de letterlijke bekering en terugverzameling van Israël. Daarover spreekt vers 13 heel uitdrukkelijk. Dit vers laat in het midden of het gaat over het geopenbaarde of over het verborgen Koninkrijk. Wat die sterkte ook mag zijn, wij weten dat onze kracht te vinden is in Christus. Wij waren gebonden en wij hebben inderdaad hoop gekregen. "Ik zal u dubbel wedergeven" verwijst naar het eerstgeboorterecht, want dat houdt in dat men een dubbel deel krijgt. Dat is ook het verband met de naam Efraïm.

Zacharia 9 : 13

13 Als Ik Mij Juda zal gespannen, en Ik Efraïm den boog zal gevuld hebben; en Ik uw kinderen, o Sion! zal verwekt hebben tegen uw kinderen, o Griekenland! en u gesteld zal hebben als het zwaard van een held.

Efraïm en Juda worden hier in een adem genoemd, dus weer de twee stammen en de tien stammen, maar nu in andere volgorde. Bovendien wordt gesproken over de boog, die gevuld zal worden met kracht. Hij wordt gespannen, er wordt kracht ingelegd. Dat is het verschil met vers 10, want daar wordt de strijdboog verdreven. Daarom geloof ik dat het primair van toepassing gebracht moet worden op onze tegenwoordige tijd. Later is er weer sprake van het spannen van de boog. Dan komt die kracht wel, maar dat spreekt over de dagen waarin het Koninkrijk van Christus op aarde zal geopenbaard worden. Er staat overigens dat Hij Efraïm de boog zal vullen. Dat veronderstelt dat Efraïm een boog heeft die gespannen wordt. Dat zou kunnen, maar van Juda staat: "Als Ik Mij Juda zal gespannen hebben". Er wordt niet eens gezegd dat Juda een boog heeft, maar er staat dat Juda de boog is. Dat kan ook niet anders, want Israël, Juda zowel als Efraïm, is Gods heilswerktuig. Het wordt dan vertaald met "Gods wapen". Het is Gods werktuig waarmee Hij Zijn macht op aarde vestigt en dat betekent inderdaad dat Juda of Efraïm die boog is. Die boog zal dus gespannen en gevuld worden en wel met name om te strijden tegen Griekenland. Het strijden heeft dus te maken met de boog die weer gespannen is. De koningen als zodanig, de koningen der aarde zullen beschaamd worden en dus vernederd worden of versla-

gen worden. Het versterken van het huis van Juda is de boog die gespannen wordt. Het huis van Jozef is Efraïm. Je moet niet kijken naar het verschil tussen Juda en Jozef, maar zien dat die beide dingen hetzelfde zijn. Ze worden versterkt, namelijk behouden. Ze worden terugverzameld en bekrachtigd door de Heer. Dit spreekt uitdrukkelijk over het weer bekrachtigen van heel Israël in de toekomst bij de openbaring van het Koninkrijk en daarover spreekt dus ook Zacharia 9 : 13.

Zowel Juda als Efraïm worden gerekend tot de kinderen van Sion. Eigenlijk zijn het zonen van Sion en zonen van Griekenland. Israël wordt hier als held ten tonele gevoerd in de strijd tegen Griekenland. Waarom Griekenland? In de eerste plaats vinden we daarvan een toepassing die in het verleden al geweest is. Hier wordt gesproken over een terugverzameling uit ballingschap. Het ligt natuurlijk voor de hand om dat eerst historisch toe te passen op de dagen van Zacharia. Dan is het zo dat we na de dagen van Zacharia, na de dagen van de terugkeer uit ballingschap, terechtkomen in de dagen van het Griekse rijk. Dat is dat rijk dat ook in Daniël 7 : 6 en met name ook in Daniël 8 : 5 e.v. beschreven wordt. Van het Griekse rijk wordt dan vermeld, in Daniël 8 met name en later in Daniël 11, dat het verdeeld zou worden in vieren, naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. Daarna wordt gesproken over iemand die uit het noordelijk gebied van het voormalig Griekse rijk zou voortkomen en dat is Antiochus Epifanes. Hij was de man die indertijd de tempel ontheiligde, de Joodse godsdienst verbood, de besnijdenis verbood en een aan Zeus gewijd beeld oprichtte in de tempel van Jehovah in Jeruzalem. Hij ontheiligde de tempel en tegen hem vochten de getrouwen uit Israël (Juda). Dat waren de Maccabeeën onder leiding van Judas Maccabeüs. Het waren de opstandelingen uit Israël, uit het orthodoxe, uit het gelovige jodendom dat zich keerde tegen deze Antiochus en zijn legers. Zij kwamen daartegen in opstand, natuurlijk met het doel de tempel weer te reinigen en de Joodse godsdienst in ere te herstellen, hetgeen hen ook inderdaad gelukt is. In de Bijbel is het zo dat deze situatie van Antiochus Epifanes als afstammeling van de Seleucieden, uit het koningshuis der Seleucieden, gerekend wordt tot het Griekse wereldrijk. Wij rekenen het Griekse wereldrijk nooit verder dan Alexander de Grote, omdat Alexander de Grote de oprichter was van dat rijk en na zijn dood viel dat uiteen in deze vier delen, waarvan het noordelijke en het zuidelijke het belangrijkste zijn. De Bijbel rekent die rijken, alles wat volgde op dat Griekse rijk, ook tot het Griekse rijk, namelijk tot aan de opkomst van de Romeinen. Deze verzen kunnen toegepast worden op het verleden, namelijk op de terugkeer uit de ballingschap, met name in de dagen van Zacharia. De vraag is dan wel waar Efraïm was? Je komt namelijk niet verder dan Juda, waarmee maar weer gezegd is dat deze woorden weliswaar van

toepassing gebracht kunnen worden op de dagen van de Maccabeeën en Antiochus Epifanes, maar ze zijn daarin niet vervuld.

Dan gaat het verhaal nog verder. Ik kan het hier wel vertellen omdat we indertijd Daniël besproken hebben. Het is namelijk zo dat we in Daniël tot de ontdekking komen dat deze profetieën over deze Antiochus Epifanes, voortkomend uit het Griekse wereldrijk, feitelijk niet spreken over Antiochus Epifanes, hoewel het wel zo lijkt, maar over een vorst die in de toekomst alsnog zal verschijnen. Die vorst kennen wij als het eerste beest uit Openbaring 13 en verder met name uit Openbaring 17. Griekenland heet eigenlijk Javan, het Griekse wereldrijk. De zaak is dan dat die strijd tegen de Grieken in het verleden weliswaar al gevoerd werd, maar in de toekomst bij de terugverzameling van Israël in de dagen van het Nieuwe Verbond, dus in de dagen van de wederkomst van Christus, voortgezet zal worden. Dat is eigenlijk ook niet zo bijzonder, want we hebben dat al eens aangehaald. De hoofdstad van dat Griekse rijk in die dagen was heus niet Athene. Dat is het ook nooit geweest. Het was Babel. We hebben in het verleden gezien dat het Griekse rijk, het vijfde rijk uit de reeks van zeven, in de toekomst hersteld zal worden. Dat is namelijk die kop van het beest die tot de dood toe gewond was en weer genezen werd in Openbaring 13, maar verder staat het ook in Daniël 8 : 23. Daar gaat de profetie, die terecht komt bij Antiochus Epifanes als de koning van het noorden, verder met te spreken over het beest in de eindtijd. Dat komt omdat Antiochus de voorafschaduwning daarvan is. In de toekomst krijgen we te maken met een Grieks rijk. Het is een herstel, een wederoprichting min of meer, van het voormalige rijk van Alexander de Grote. Dat heet het Griekse rijk, niet omdat het in Griekenland lag, maar omdat het gebaseerd was op de Griekse taal en cultuur en niet te vergeten godsdienst. Dat is een rijk dat gecentreerd ligt rond het Midden-Oosten met als hoofdstad Babel, naar het ideaal van Alexander de Grote. Het toekomstige, laten we maar zeggen Arabische wereldrijk, rond Babel is dé grote opponent, dé grote tegenstander van Christus, wanneer Hij geopenbaard zal worden in de toekomst. De strijd als wedergeboren volk, als terugverzameld Israël, is een strijd tegen dat Griekenland. Het zal ook blijken dat die strijd uiteindelijk uitloopt in de verwoesting van Babel. Babel zal aan het hoofd staan van wat moet doorgaan voor het Griekse wereldrijk, (Openbaring 17) zodat Antiochus Epifanes een soort voorafschaduwning was van het beest, de grote vorst die in de toekomst zal komen. Over die strijd wordt uiteindelijk gesproken in Daniël 7, 8 en 11 en in zekere zin ook in Daniël 12 en in het boek Openbaring.

De Heer zal Juda spannen en Efraïm de boog vullen, want er zal weer strijd zijn, maar dat is een strijd van de zonen van Sion tegen de zonen

Het zuiden is Theman. Theman wordt ook wel vertaald met "zuiderland" als aardrijkskundige aanduiding, maar Theman is ook de aanduiding van de plaats waar Israël heen trekt wanneer het het land en de stad moet verlaten aan het einde van de 70-ste week of in de 70-ste week, want in dat gebied Theman ligt Petra (Sela) en dus Paran, de plaats in de woestijn, haar van God bereid. (Habakuk 3 : 3; Openbaring 12 : 6) Uit Petra zal het volk weer optrekken, uiteraard naar het noorden, maar dan staat er dat de Heer voor hen uit zal trekken, de Heilige Israëls in hun spits. (Mícha 2 : 12, 13) Dat betekent dat de oorlogen die daar het gevolg van zijn, inderdaad voortkomen uit Theman, uit het zuiden dus. Dan is het dus niet alleen het zuiden in de meer abstracte betekenis van het woord, maar ook speciaal als aardrijkskundige aanduiding. Het komt vanuit Petra, maar dat is een heel concrete verklaring.

van Javan, dus tegen de zonen van Griekenland. Juda is de boog, maar Juda of Israël is ook het zwaard. Het is namelijk het wapen, het instrument, waarvan God Zich bedient om de volkeren aan zich te onderwerpen. Die volkeren heten bij deze gelegenheid Griekenland, omdat het hier gaat om het uiteindelijke wereldrijk van het beest en de heerschappij van Babel.

Zacharia 9 : 14

14 En de HEERE zal over henlieden verschijnen, en Zijn pijlen zullen uitvaren als een bliksem; en de Heere HEERE zal met de bazuin blazen, en Hij zal voorttreden met stormen uit het zuiden.

Die pijlen zijn bliksem. Het is namelijk vuur van de hemel. Al die dingen kun je bij elkaar optellen. In Openbaring staat dat de Heer blaast op bazuinen. (Openbaring 8 : 6) Bij de zesde en zevende bazuin worden de legers van Babel verslagen. Dan drogen de wateren van de Eufraat op en komen de legers van de opgang der zon over de Eufraat naar de bergen Israëls. (Openbaring 16 : 12) Daar worden ze dan bij Armagédon verslagen. (Openbaring 16 : 16) Van de stad waar ze vandaan kwamen, Babel, staat dat er vuur kwam uit de hemel dat de stad verteerde, én "Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon". (Openbaring 11 : 19; 14 : 8; 16 : 17-19; 18 : 2) Dat de wind uit het zuiden komt, betekent dat de wind komt vanuit het vernederde, vanuit dat wat verworpen was. Het zuiden spreekt altijd over vernedering, want het ligt beneden. Het zuiden is onderaan. Vandaar dat wij onder de sterrenbeelden het zuiderkruis kennen. Het kruis, de vernedering, is dus het zuiden. **zie zijlijn 27** We hebben ook een kroon in de sterren: de noorderkroon. De kroon en de troon zijn hoog en dus in het noorden. Over de plaats waar God woont en van waaruit Hij regeert, wordt ook gezegd dat dit in het noorden is. (Psalm 48 : 3; Jesaja 14 : 13) Dat is uiteraard overdrachtelijke taal.

Zacharia 9 : 15

15 De HEERE der heirscharen zal hen beschutten, en zij zullen eten, nadat zij de slingerstenen zullen ten ondergebracht hebben; zij zullen ook drinken, en een gedruis maken als de wijn; en zij zullen vervuld worden, gelijk het bekken, gelijk de hoeken des altaars.

Hij beschermt hen en ze krijgen weer voedsel. Dat betekent dat ze weer leven krijgen; ook letterlijk eten natuurlijk. Zij zullen de vijand vernietigd

hebben. "Een gedruis als de wijn" is een gedruis dat bij de wijn hoort, want wijn zelf maakt helemaal geen gedruis. Als er veel wijn gedronken wordt, is het resultaat daarvan gewoonlijk nogal wat gedruis. De hoeken van het altaar zijn de zijden van het altaar. Hier wordt gesproken over het vol maken van het bekken. "De hoeken des altaars" spreekt ongetwijfeld over het brandofferaltaar, eveneens in de voorhof, waarbij ook gesproken wordt over de hoeken of zijden. Dat is een beetje moeilijk. Men gebruikt het woord "hoeken", terwijl het eigenlijk "zijden" betekent. Wij gebruiken het woord hoek voor het punt waar twee zijden bij elkaar komen. Dat hoeft het niet te zijn. Een hoek kan ook een zijde zijn. "De vier hoeken der aarde" wil niet zeggen dat de zijden van de aarde ergens bij elkaar komen. Het zijn de vier zijden van de aarde. Eigenlijk betekent het woord niet eens zijde of hoek, maar aspect. Het woord is ruach, namelijk geest; iets onzienlijks, iets abstracts. Een aspect. Dat is ook een zijde, maar dan abstract, onzienlijk.

In de voorhof, aan één van de zijden van het altaar, stond het bekken. Het gaat dus om de vervulling van het Oude Verbond, want dat wordt aangeduid. Het bekken wordt vervuld en de hoeken, de zijden, alles dat bij het altaar hoort, wordt vervuld. Dat zijn dingen die in de voorhof stonden. Als alles wat in de voorhof staat, vervuld is, betekent het dat men daarna dus verder gaat en dan komt men in het heiligdom zelf. Dat spreekt dan vervolgens over het Nieuwe Verbond. Men gaat dan binnen. Het heiligdom spreekt ook over het Koninkrijk, wat feitelijk hetzelfde is, en men gaat daar dan dus binnen.

Zacharia 9 : 16

16 En de HEERE, hun God, zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde stenen zullen in Zijn land, als een banier, opgericht worden.

Jehovah, hun God, zal Israël behouden. "De kudde Zijns volks" zouden wij vertalen met "de kudde van Zijn volk", maar dat is niet goed. Het betekent: "de kudde, namelijk Zijn volk". Dat volk, Zijn volk, ammi (Hoséa 1 : 9, 12; 2 : 22) is Zijn kudde. Het is het oude beeld van de Herder en de schapen, vergeleken met de Koning en het volk. David was de herder van de schapen én de koning van het volk, net als Mozes. (1 Samuël 16 : 11; 2 Samuël 2 : 4; 5 : 2, 3; Exodus 3 : 1, 10) Mozes was ook herder van de schapen en koning van het volk. Zowel Mozes als David zijn een voorafschaduwing van de uiteindelijke Koning van Israël, namelijk Christus. Er is direct verband tussen Mozes als de middelaar van het Oude Verbond en Christus als de Middelaar van het Nieuwe Verbond. (Hebreeën 8 : 5, 6; 9 : 14-19; 12 : 21-24)

Er wordt immers gesproken over een Profeet als Mozes, die de Heer zou verwekken. (Deuteronomium 18 : 18-20) Wie naar Mozes niet luisterde werd nog niet meteen gedood, maar wie naar de Profeet als Mozes niet luistert, zal uit het volk worden uitgeroeid. Die zou gedood worden en dat komt omdat men onder het Oude Verbond ongehoorzaam kon zijn zonder meteen dood te gaan. Onder het Nieuwe Verbond kan dat echter niet. (Hebreeën 12 : 25) Wie onder het Nieuwe Verbond, in de dagen van het Nieuwe Verbond, niet gehoorzaamt, niet tot geloof komt, niet luistert naar het Woord van de Middelaar van het Nieuwe Verbond, zal niet leven. Er is ook een verwantschap tussen David en Christus, omdat Christus natuurlijk de Zoon is van David en de Erfgenaam van de troon van David. Zoals David de eerste koning was uit het Davidische huis onder het Oude Verbond, zo is Christus de laatste en de definitieve Koning van het Koninkrijk onder het Nieuwe Verbond.

Uit dit vers volgt dat de Heer Zelf deze Herder en Koning is. David is de herder en Mozes is de herder, maar Christus is de goede Herder. (Johannes 10 : 11) Abraham is de wijnstok of Israël is de wijnstok, (Hoséa 10 : 1) maar Christus is de ware Wijnstok. (Johannes 15 : 1) De Heere, hun God, Christus Zelf, zal hen te dien dage behouden, want zij zijn de kudde. Zij zijn Zijn volk. Een banier is een vlag, een merkteken, een embleem. Een gekroonde steen kan bijvoorbeeld al gewoon een standbeeld zijn van een of andere koning met een kroon op zijn hoofd. Een gekroonde steen is in de eerste plaats een gedenkteken. Iemand die gekroond is, is gewoonlijk eerst gezalfd. Je moet gezalfd worden om de kroon te kunnen ontvangen. Hier wordt gesproken over gekroonde stenen. We weten wie het is, want we kennen de gezalfde Steen vandaag. Die is nog niet gekroond, maar Hij zal gekroond worden. De gezalfde Steen is uiteraard Christus. Dat is die steen van Jakob die hij bij Bethel, het huis Gods, overeind zette. U weet wat het huis Gods is? Timótheüs wist het, want Paulus had het hem verteld. (1 Timótheüs 3 : 15) "Het huis Gods welke gij zijt", zei hij. (1 Korinthe 3 : 17) Het huis Gods, Bethel, is de Gemeente. In Bethel werd de steen overeind gezet en gezalfd en hier wordt gesproken over een steen die overeind gezet wordt, die opgericht wordt en die gekroond is. Dat betekent dat we een fase verder zijn in de verheerlijking van Christus. Wij kennen Hem nu als de Gezalfde, als de Christus dus, maar wij kennen Hem ook als Degene die in de toekomst in heerlijkheid geopenbaard zal worden. De gekroonde Steen is dus Christus Zelf in Zijn geopenbaarde Koninkrijk. Gekroonde stenen spreken over allen die in Zijn heerschappij en in Zijn positie delen. Petrus wist het ook, want Petrus zelf heet "Steen". Hij zegt dat wij als gelovigen zelf als levende stenen komen tot die ene levende Steen. (1 Petrus 2 : 4, 5) Dat wil zeggen dat wij worden verbonden met Christus. De steen **zie zijlijn 28** spreekt altijd over Christus.

In de dagen die hieraan vooraf gaan, de dagen van de grote verdrukking, worden ook stenen opgericht. Dat is echter niet Christus, maar dat is juist het beest voor wie het beeld zou worden opgericht. Dat is het beeld dat grote dingen zou spreken. (Openbaring 13 : 14, 15) Uiteindelijk zullen er gekroonde stenen zijn, misschien ook letterlijk, maar in ieder geval overdrachtelijk. Eigenlijk zijn deze gekroonde stenen ook aanduidingen van ons, omdat wij zelf levende stenen geworden zijn. Wij zullen inderdaad kronen ontvangen en met Hem delen in Zijn heerschappij, want wij zijn opgericht, namelijk opgestaan uit de dood. (2 Timótheüs 4 : 8; 1 Petrus 5 : 4; 2 Timótheüs 2 : 12)

Zacharia 9 : 17

17 Want hoe groot zal zijn goed wezen en hoe groot zal zijn schoonheid wezen! Het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken.

"Zijn goed" is Zijn erfenis. Het gaat hier uiteraard over de schoonheid van de Heere, hun God. De vertalers waren de draad kwijt, want ze hadden er wel een paar hoofdletters mogen gebruiken in vers 17. "Zijn goed" slaat uiteraard op de Heere, hun God. Die zal hen te dien dage behouden, want hoe groot zal Zijn goed wezen en hoe groot zal Zijn schoonheid zijn! Het gaat om de heerlijkheid van Zijn erfenis, zei Paulus later in Éfeze 1 : 18. Het koren en de most zullen de jongelingen en de jonkvrouwen doen spreken. Dat is overdrachtelijk, maar in de eerste plaats betekent koren en most dat men te eten en te drinken zal krijgen, brood en wijn. Melchizédek, de Koning en Hogepriester, bracht brood en wijn voort. Dat spreekt dus over het Nieuwe Verbond, namelijk het lichaam en het leven van het Nieuwe Verbond oftewel het lichaam en leven van Christus. Hier wordt kennelijk koren en most genoemd om aan te duiden dat het iets nieuws is. Dat blijkt ook uit de uitdrukkingen "jongelingen" en "jonkvrouwen". Koren is nog nauwelijks brood. Dat moet het eigenlijk nog worden. Most is eigenlijk ook nog geen wijn. Dat is nog in proces. Jongelingen en jonkvrouwen zijn eigenlijk nog geen mensen, want die moeten dat nog worden. Het groeit allemaal nog op. Het is dus het begin van het Nieuwe Verbond. Het spreekt dus uitdrukkelijk over wat uit de kuil, uit de gevangenis, uit de gebondenheid, is uitgelaten of uit de ballingschap is teruggekeerd.

Waarover spreken zij? Waarom zijn zij geroepen? Waartoe zijn gelovigen geroepen? Om te verkondigen de deugden Desgenen die hen getrokken (geroepen) heeft uit de duisternis, uit de kuil waar geen water in is, tot Zijn wonderbaar licht, tot Zijn heerlijkheid. (1 Petrus 2 : 9) In ieder geval is Israël geroepen om de boodschap van het Evangelie van het Koninkrijk

Het Hebreeuwse woord steen, "eben", is de combinatie van de woorden "vader" ("ab") en zoon ("ben"). Eben is de Vader en de Zoon en spreekt dus over zoonschap. De steen is daarmee altijd een uitbeelding van Christus Zelf. De opgerichte steen is uiteraard een beeld van de opgewekte Christus, die eerst gezalfd is en vervolgens ook gekroond zal worden. De gekroonde steen houdt hier ook verband met de gekroonde Josua, de gekroonde hogepriester uit Zacharia 6. Die krijgt een kroon op het hoofd gezet. Die gekroonde stenen zullen een kenmerk zijn.

te prediken. Wanneer Israël zelf eerst dat nieuwe leven ontvangen heeft, dan zal het ook inderdaad uitgaan om te prediken. Dezelfde dingen staan al eerder in Joël, waar gesproken wordt dat de Heer Zijn Geest zou geven over alle vlees. (Joël 2 : 28) Dan staat er dat "uw jongelingen dromen zullen dromen en gezichten zullen zien". Er zal dus profetie voortgebracht worden. Het Woord van God zal gesproken worden. Het gaat in de eerste plaats om de bekering van Israël tot de Heer die vernederd werd, die kwam op een ezel, die verworpen werd, maar vanuit die positie van verworpenheid, vanuit de positie in de kuil, zal men verhoogd worden. Dat geldt sinds de Christus er was. Dat geldt in onze dagen, maar dat geldt net zo goed voor een Israël in de toekomst, want door geloof in die Heer die verworpen werd, zal men inderdaad behouden worden, zal men de vijand verslaan, zal men de overwinning behalen op de satan of anders gezegd "het beest". Bovendien zal men als jongelingen, als wedergeboren mensen, spreken over de deugden van Degene die ons getrokken (geroepen) heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Over die kwestie handelt de rest van dit Bijbelboek.

11. Zacharia 10

Zacharia 10 : 1-12

- 1 Begeert van den HEERE regen, ten tijde des spaden regens; de HEERE maakt de weerlichten; en Hij zal hun regen genoeg geven voor ieder kruid op het veld.
- 2 Want de terafim spreken ijdelheid, en de waarzeggers zien valsheid, en zij spreken ijdele dromen, zij troosten *met* ijdelheid; daarom zijn zij henengetogen als schapen, zij zijn onderdrukt geworden; want er was geen herder.
- 3 Tegen de herders was Mijn toorn ontstoken, en over de bokken heb Ik bezoeking gedaan; maar de HEERE der heirscharen zal Zijn kudde bezoeken, het huis van Juda, en Hij zal hen stellen, gelijk het paard Zijner majesteit in den strijd.
- 4 Van hetzelfde zal de hoeksteen, van hetzelfde zal de nagel, van hetzelfde zal de strijdboog, te zamen zullen van hetzelfde alle drijvers voortkomen.
- 5 En zij zullen zijn als de helden, die in het slijk der straten treden in den strijd, en zij zullen strijden; want de HEERE zal met hen wezen; en zij zullen die beschamen, die op paarden rijden.
- 6 En Ik zal het huis van Juda versterken, en het huis van Jozef zal Ik behouden, en Ik zal hen weder inzetten; want

Ik heb Mij hunner ontfermd, en zij zullen wezen, alsof Ik hen niet verstoten had; want Ik ben de HEERE, hun God, en Ik zal ze verhoren.

- 7 En zij zullen zijn als een held van Efraïm, en hun hart zal zich verblijden, als *van* den wijn; en hun kinderen zullen het zien, en zich verblijden, hun hart zal zich verheugen in den HEERE.
- 8 Ik zal hen toesissen, en zal ze vergaderen, want Ik zal ze verlossen; en zij zullen vermenigvuldigd worden, gelijk zij *te voren* vermenigvuldigd waren.
- 9 En Ik zal hen onder de volken zaaien, en zij zullen Mijner gedenken in verre plaatsen; en zij zullen leven met hun kinderen, en wederkeren.
- 10 Want Ik zal ze wederbrengen uit Egypteland, en Ik zal ze vergaderen uit Assyrië; en Ik zal ze in het land van Gilead en Libanon brengen, maar het zal hun niet genoeg wezen.
- 11 En Hij zal door de zee gaan, die benauwende, en Hij zal de golven in de zee slaan, en al de diepten der rivieren zullen verdrogen; dan zal de hoogmoed van Assur nedergeworpen worden, en de sceppter van Egypte zal wegwijken.
- 12 En Ik zal hen sterken in den HEERE, en in Zijn Naam zullen zij wandelen, spreekt de HEERE.

Hier gaat het over de toekomstige zegeningen van de Heer aan Israël.

Zacharia 10 : 1

- 1 Begeert van den HEERE regen, ten tijde des spaden regens; de HEERE maakt de weerlichten; en Hij zal hun regen genoeg geven voor ieder kruid op het veld.

Er zal weer regen komen en regen staat voor de zegen die God uit de hemel geeft. Het is immers een beeld van het water, het woord van God, dat uit de hemel nederdaalt. Daarom spreekt het over de zegeningen die God geeft, met name door Zijn woord. Daarom is regen weer een beeld van al wat God gesproken heeft. Als het dan gaat om de spade regen, gaat het om de late regen, want "spade" is een oud Nederlands woord voor "laat". Het gaat dan uiteraard om het Nieuwe Verbond. Dat is heel gemakkelijk. De vroege regen is het Oude Verbond en de spade regen is het Nieuwe Verbond. In de profetieën wordt uitdrukkelijk gezegd dat de Heer ook weer regen zal geven op Zijn tijd; de vroege én de spade regen, want zo wordt het steeds naar voren gebracht.

Joël 2:23

23 En gij, kinderen van Sion! verheugt u en zijt blijde in den HEERE, uw God; want Hij zal u geven dien Leraar ter gerechtigheid; en Hij zal u den regen doen nederdalen, den vroegen regen en den spaden regen in de eerste maand.

"Want Hij zal u geven dien Leraar ter gerechtigheid" hoort er niet te staan. "In de eerste maand" had beter vertaald kunnen worden met "zoals in het eerst". "In de eerste maand" is onzin. Of de vroege regen óf de spade regen valt in de eerste maand, maar natuurlijk niet allebei. De vroege regen en de spade regen zullen nederdalen zoals eerst, zoals vroeger. Het is een verwijzing naar de agrarische omstandigheden van het land, waarin vroeger de vroege en de spade regen vielen. Er waren twee regenseizoenen; bij ons ook, maar het probleem is dat bij ons tussen beide regenseizoenen geen pauze zit. Vroeger kende Israël, Palestina, de vroege en de late regen. De ene was vlak na het seizoen van zaaiing, want dan had het land natuurlijk water nodig. De andere was later, in het voorjaar, wanneer de oogst moest opgroeien. De zaak is dan dat deze vroege en spade regen allebei een uitbeelding zijn van het woord van God dat uit de hemel komt en daarom in het algemeen van de zegen van God. De vroege regen heeft in ieder geval te maken met het Oude Verbond en de spade, de late regen, met het Nieuwe Verbond.

Begeert van de Heere regen op de tijd van de spade regen, op de tijd van de late regen, want dan zal die regen komen. Die regen die een uitbeelding is van het Nieuwe Verbond, komt inderdaad pas laat. Dat staat hier ook niet voor niets, want je zou het natuurlijk ook zo kunnen uitleggen dat de vroege regen de regen is uit de dagen van Zacharia. Ik bedoel dat uiteraard overdrachtelijk. Het zijn de zegeningen die God gaf en die bestonden op dat moment uit de terugkeer uit de ballingschap en de bouw van de tempel. We hebben al gezien dat juist de bouw van de tempel in die dagen de aanleiding is voor deze profetieën, die in feite zeggen dat de bouw van de tempel in de dagen van Zacharia niet de vervulling brengt van de beloften die God gedaan heeft, want die vervulling van die beloften zal pas in de toekomst gerealiseerd worden. Daarbij komt dat in Zacharia 10 gesproken wordt over zegeningen die in het verleden in elk geval nog niet aan Israël vervuld zijn en daarom in de toekomst liggen.

Zacharia 8:4-7

4 ... Er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; ...

- 5 En de straten der stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op haar straten.
- 6 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat het wonderlijk is in de ogen van het overblijfsel dezes volks in deze dagen, zou het daarom ook in Mijn ogen wonderlijk zijn? spreekt de HEERE der heirscharen.
- 7 Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, Ik zal Mijn volk verlossen uit het land des opgangs, en uit het land des nedergangs der zon.

In vers 7 staat dat de Heer Zijn volk zal verlossen. Terwijl de verlossing uit de Babylonische ballingschap hier al had plaatsgehad, zegt de Heer: "Ik zal Mijn volk verlossen." Dat kan niet anders betekenen dan dat er nog een verlossing is voor Israël in de toekomst en dat Israël in de toekomst terugverzameld zal worden uit alle volkeren. Het is een van de profetieën die met geen enkele mogelijkheid vervuld kan zijn in het verleden. Dan zou de vervulling geweest moeten zijn voordat de profetie gegeven werd en dat kan natuurlijk niet. Zo is het ook met deze profetie hier in Zacharia 10. De spade regen staat dan voor die zegeningen die God aan Israël zal geven in de toekomst. Daar staat de vroege regen tegenover die in principe het verbond met Abraham is, maar vervolgens ook tot uitdrukking komt in de dagen van de wet, in de dagen van het Oude Verbond. Dat zijn zegeningen die niet gegeven werden aan iemand die echt trouw was aan de wet, want dat kon niemand. Het waren zegeningen die gegeven werden aan hen die geloofden zoals Abraham, Izaak en Jakob geloofden, zodat het ook dan samenhangt met het verbond met Abraham. De spade regen, de late regen, is de regen van het Nieuwe Verbond. Dat is dan ook kort voor de dagen van de oogst uiteraard, want de oogst is de voleinding der eeuw. (Matthëüs 13 : 39) Zelfs de landbouw, de natuurkundige omstandigheden van Israël, komen overeen met Gods heilsplan.

De regen komt later pas, wordt via Zacharia aan zijn tijdgenoten gezegd. De Heer maakt de bliksemen en dus onweer en onweersbuien. Als Hij de weerlichten maakt, zal Hij ook regen genoeg geven voor ieder kruid op het veld. De gedachte aan weerlicht is een betrekkelijk eenvoudige. Weerlicht, de bliksem, is namelijk licht aan de hemel. Het licht aan de hemel is uiteraard God Zelf. God is Licht en Hij woont in de hemel. (1 Johannes 1 : 5; Psalm 2 : 4) God is ook een verterend vuur en het vuur is ook in de hemel. (Hebreeën 12 : 29; 2 Kronieken 7 : 1) Dit is eigenlijk nog hetzelfde, want weerlicht is zowel licht als vuur, maar dan aan de hemel. De Heer is Licht en Hij geeft dus licht. De Heer geeft ook vuur. De Heer geeft dus leven, want licht en vuur brengen allebei leven tevoorschijn.

De terafim werden gebruikt voor waarzeggerij. Of men dat nu deed door het raadplegen van de terafim of door het werpen van dobbelstenen of door het leggen van kaarten of door het luisteren naar vogelgeschrei, danwel door het lezen in kattendarmen, doet er niet zoveel toe. Waarzeggers zeggen dingen die henzelf wel aanstaan. Zij zien het wel zitten en zeggen het dus zo. "De wens is de vader van de gedachte".

Het is immers in elk geval licht en warmte en dus geeft het leven. Leven geeft het ook bijvoorbeeld door regen te brengen op de aarde zodat het groene kruid, een ieder kruid op het veld, genoeg heeft. Kruid op het veld is een beeld van de mens. Gelijk het gras is ons kortstondig leven. (Psalm 103 : 8 berijmd; Psalm 103 : 15) De mens is niet veel meer dan het groene kruid. Zo staat het hier ook. Zoals de regen genoeg levenskracht geeft voor ieder kruid op het veld, zo geeft de Heer voldoende zegeningen voor iedere gelovige, want daar gaat het natuurlijk wel om. De Heer zal dat geven. De klemtoon ligt ook niet op "begeert regen", maar op "begeert van Jehovah regen", want de Heere maakt de weerlichten en geeft dus ook de regen. Begeert het van de Heere. Daartegenover staat:

Zacharia 10 : 2

2 Want de terafim spreken ijdelheid, en de waarzeggers zien valsheid, en zij spreken ijdele dromen, zij troosten met ijdelheid; daarom zijn zij henengetogen als schapen, zij zijn onderdrukt geworden; want er was geen herder.

"Terafim" is een Hebreeuws woord in het meervoud en dat staat voor afgodsbeelden, min of meer wat men huisgoden noemt. Dat wil zeggen dat het goden waren die nogal dicht bij het volk stonden. In al die afgoderijen heb je van die goden die goden zijn van het volk of van een stad. Dat zijn dan de hogere goden. Daarna heb je ook de zogenaamde mindere goden en daartoe behoren de terafim. Dat zijn de goden die inderdaad in huis gediend worden en waarvan ook afbeeldingen, beeldjes, ook terafim genoemd, in huis gevonden worden. De familie van Jakob hield er bijvoorbeeld terafim op na. (Genesis 31 : 19) Die fungeerden zo'n beetje als talisman of geluksbrenger of zo. Later zijn ze vervangen door de heiligenbeelden, denk ik weleens, voor degene die dat betalen konden.

De terafim spreken ijdelheid. Hiermee wordt niet ontkend dat zij weliswaar spreken, soms, al is het dan ongetwijfeld door demonen. Achter die terafim, achter die beelden, vindt men dan altijd deze boze geesten die van de gelegenheid gebruik maken om zich te laten aanbidden. Ze spreken dus eventueel wel, maar als ze al spreken is het in ieder geval ijdelheid, leegheid. Het leidt namelijk helemaal tot niets. Niet dat ze liegen, maar je kunt ook moeilijk zeggen dat het de waarheid is. Je kunt er namelijk zoveel kanten mee op, dat het geen enkele zin heeft om er naar te luisteren. **zie zijlijn 29** Een grote fout die gemaakt wordt, is dat men meent uit het hart te moeten prediken of profeteren. Men moet echter uit het woord van God prediken of profeteren. Het gaat er niet om wat wij denken, hopen of zelfs geloven, maar wat het woord van God zegt.

Dat is een belangrijk onderscheid. In de praktijk blijkt dat onderscheid soms moeilijk te maken, maar dat verandert niets aan dit principe. Waarzeggers zien valsheid en spreken ijdele dromen. In ieder geval was het fout. We kennen daar voorbeelden genoeg van, want deze dingen worden gezegd ter gelegenheid van de herbouw van de tempel en in zekere zin over de herbouw van Jeruzalem. Ik sprak niet over de herbouw van de stad, maar over de herbouw van enige huizen van Jeruzalem. Jeruzalem en de tempel werden indertijd verwoest, mede omdat er zoveel valse profeten in Israël (Juda) waren die het volk geruststelden en zeiden: "De Heer zal ons wel helpen. Jeruzalem zal niet verwoest worden. Daar komt allemaal niets van terecht, want wij hebben Jehovah aan onze kant en Hij heeft gesproken dat Hij ons helpen zou." Dat hoopten ze, maar het was niet zo. Jehovah Zelf had gezegd dat na de bestemde tijd, en die tijd was inderdaad genoemd, de stad en de tempel verwoest zouden worden.

Die tijd was genoemd. Ik denk nu met name aan de profetieën van Ezechiël, waarbij inderdaad van tevoren bepaald was wanneer de stad verwoest zou worden, namelijk langs de ene weg gerekend na 390 jaar en langs de andere weg gerekend na 40 jaar. (Ezechiël 4 : 5, 6) Het eindpunt van die beide perioden zou gelijk vallen, namelijk in -586, (zie blz. 6) het jaar van de verwoesting van Jeruzalem. De 390 en 40 jaren haal ik uit de eerste hoofdstukken van Ezechiël, waarbij de profeet eerst 390 dagen op zijn ene zij moest liggen voor de zonden van het 10-stammenrijk en daarna 40 dagen op de andere zijde voor de zonden van het 2-stammenrijk. Deze beide perioden van 390 en 40 jaren komen gelijk uit, namelijk in het jaar van de verwoesting van Jeruzalem, waarmee dus inderdaad de datum van tevoren bepaald is. Er waren een heleboel profeten die zeiden dat dat niet zou gebeuren, maar het gebeurde wel. De Heer had gesproken en gezegd dat het zou gebeuren, maar elke Israëliet hoopte uiteraard dat het niet zou gebeuren en dus waren er ook profeten die goede sier konden maken met een dergelijke boodschap. Dat was namelijk een boodschap die het volk wilde horen. Het was alleen niet de boodschap van God. Uiteindelijk blijkt het een kapitale blunder geweest te zijn.

Zulke waarzeggers, profeten, waren er ook, maar het hadden net zo goed terafim of afgoden kunnen zijn. Ze spraken namelijk alleen ijdelheid. Ze zagen ijdele dromen. Zij droomden dat Jeruzalem in stand zou blijven, maar dat gebeurde niet. Zij troostten met ijdelheid. Zij troostten het volk inderdaad, maar met dingen die niet waar zijn, met lege, holle woorden. In werkelijkheid is dat uiteraard geen troost. Het blijft ook zo dat werkelijke troost komt van de werkelijke Trooster en dat is uiteraard de Here Jezus Christus. De Messias is de vertroosting Israëls. (Lukas 2 : 25)

Er waren geen herders en degenen die zich voor herders uitgaven, waren geen herders. Ze waren namelijk valse herders. Dat zijn die herders waarvan gezegd werd: Zij weiden zichzelf in plaats van de kudde. (Ezechiël 34 : 1-10; Judas : 12) Dat waren die valse profeten die dan het volk zouden moeten leiden, maar in werkelijkheid deden ze dat niet. Het resultaat van deze ijdele dromen en dit spreken van ijdelheid was inderdaad dat het volk is heengetogen als schapen. Ze zijn onderdrukt geworden in de dagen van de ballingschap die nu achter hen liggen.

Zacharia 10 : 3

3 Tegen de herders was Mijn toorn ontstoken, en over de bokken heb Ik bezoeking gedaan; maar de HEERE der heirscharen zal Zijn kudde bezoeken, het huis van Juda, en Hij zal hen stellen, gelijk het paard Zijner majesteit in den strijd.

Degenen die werkelijk herder zouden moeten zijn, worden hier bokken genoemd. Dat betekent dat het niet gaat om de trouwe herders, om die herders die des nachts de wacht hielden over de kudde. (Lukas 2 : 8) Die herders deden dat nog getrouw ook, weet u wel? Dit zijn uiteraard andere herders. Deze herders waren ontrouw en daarom worden ze ook bokken genoemd. Dat kan ook heel goed, want bokken (geiten) zijn kleinvee en schapen zijn ook kleinvee. Grootvee bestaat uit runderen en kleinvee uit schapen en bokken (geiten). Er zijn twee soorten kleinvee. Het verschil is dat schapen meestal volgzaam dieren zijn. Ze volgen de herder. Bokken doen dat niet. Bokken verheffen zichzelf namelijk. Die zoeken de hoogste plaats. Ze hebben ook hoornen en zijn dus over het algemeen agressief.

De harige geitebok uit Daniël 8 is een beeld van de vorst van Griekenland. (Daniël 8 : 5, 21) Een geitebok is een mannelijke geit. Uiteindelijk is de grote geitebok de koning van het herstelde Griekse rijk onder heerschappij van Babel. Je kunt rustig aannemen dat de bokken, zoals ze hier genoemd worden, diegenen zijn, ook uit Israël, die het op een akkoordje gooien met de grote bok, namelijk met het Griekse wereldrijk. Het wordt bovendien een harige bok genoemd vanwege de combinatie met Edom. Edom = Ezau = Seir. Seir betekent "harige" en Ezau was een harige. Het punt is namelijk ook dat het herstelde Griekse rijk in de toekomst een rijk is in het gebied van Ezau, of althans in de Arabische wereld. Het is niet echt Grieks. Het ligt niet in Griekenland, maar in het Midden-Oosten, in de Arabische wereld. Daarom is het dier harig. Het is een bok, omdat het te maken heeft met de schapen; het is van dezelfde soort (kleinvee), maar toch anders. Het is Ezau. Het is van dezelfde soort als Jakob, maar dan toch anders.

In Matthéüs 25 wordt gesproken over de Zoon des mensen die zal komen en zal zitten op de troon Zijner heerlijkheid. (Matthéüs 25 : 31) Hij zal voor Zijn aangezicht al de volken verzamelen en Hij zal hen van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. (Matthéüs 25 : 32) Daar heb je precies hetzelfde verhaal. De schapen zijn uiteraard Israël, dus gelovigen. Dat is het gelovig overblijfsel, niet alleen van Israël zelf, maar ook het gelovig overblijfsel uit de volkeren. Het zijn de gelovigen die de duizend jaren binnengaan. Zij hebben Gods geboden, namelijk Zijn Woord bewaard. Zij zijn dan ook recht en staan dus rechts. Aan de linkerkant worden de bokken verzameld, want zij zijn de aanhangers van de harige bok, de koning van Griekenland. Zij waren in opstand tegen God en Zijn Gezalfde en verhieven zichzelf en spraken grote dingen tegen de Allerhoogste. Ze worden dus als ergernis en als ongerechtigheid uit het Koninkrijk verdreven. Alle ergernissen en ongerechtigheden worden uit het Koninkrijk verwijderd. (Matthéüs 13 : 41) Daar gaat het hier ook om en ik geloof ook dat dit uiteindelijk de betekenis is van de uitdrukking uit Ezechiël 34 : 17, waar staat dat de Heer zou richten tussen kleinvee en kleinvee, namelijk tussen schapen en bokken.

Zacharia 10 : 3 is wel aardig in een verleden tijd vertaald, maar het kan net zo goed in de toekomst vertaald worden, als een profetie: "Tegen de herders zal Mijn toorn ontsteken, en over de bokken zal Ik bezoeking doen". Er staat meteen bij dat het huis van Juda de kudde is. Als die verlossing onder het Nieuwe Verbond komt, komt dat in ieder geval eerst tot het huis van Juda, het 2-stammenrijk, want dat zijn degenen die als Israël bekend zijn, het jodendom dus. Pas daarna zullen ook de tien stammen daar deel aan krijgen. Dat is die andere kudde die van een andere stal was. (Johannes 10 : 16) De Heer had ook schapen die niet van deze stal waren, niet van de stal van het jodendom. Er blijft weinig anders over dan te concluderen dat het dus gaat om de tien stammen van Israël. In Ezechiël 34 tot in ieder geval Ezechiël 37 wordt uitdrukkelijk gezegd dat de twee stammen en de tien stammen met elkaar verbonden zullen worden. Ze zouden niet meer twee kudden zijn, maar één kudde en dan ook onder één Herder, uit de stam van Juda. De verlossing van het huis van Israël wordt op meer plaatsen aangehaald. Bijvoorbeeld Daniël 8, in verband met de bokken. In Jesaja 14 wordt in eerste instantie gesproken over de verlossing, "bevrijding" staat erboven, van Israël, met name over de bevrijding van Israël uit de macht van de koning van Babel, die dan ook genoemd wordt in vers 4. In vers 1 staat echter al dat de Heer Zich over Jakob zal ontfermen. Dat is precies wat we al gelezen hebben in Zacharia 10, namelijk dat de Heer Zich zou ontfermen over Israël. Het gaat er om dat in Jesaja 14 en in Daniël 8 een verhaal staat over de bok als de grote tegenstander van het Lam. In Zacharia 10 wordt gesuggereerd dat deze

bokken, deze hoogmoedigen, zelfs de hoogmoedigen uit Israël, in feite de kudde leiden en dat zou nu juist niet moeten. Deze herders die de schapen zouden moeten leiden, blijken zelf bokken te zijn, maar de macht van de bokken zal verbroken worden.

De tegenstanders zullen geoordeeld worden en de kudde, het gelovig overblijfsel van Israël, zal verlost worden. De Heere der heerscharen zal Zijn kudde bezoeken. Dat wil zeggen dat Hij Zelf de goede Herder is. De kudde is het huis van Juda, in eerste instantie althans. Het woord "stellen" in Zacharia 10 : 3 is synoniem voor "doen opstaan uit de dood". Stellen is namelijk neerzetten, doen opstaan, maar opstaan is gewoonlijk een opstaan uit de dood. Kortom: wedergeboren worden, want daar gaat het om. Het is hun wedergeboorte. Ze zullen leven met Christus.

U zult zeggen dat in Zacharia 10 : 3 dat paard wel weggelaten kan worden, want Hij zal hen stellen gelijk Zijn majesteit in de strijd. Dat is ook zo. Zij zullen delen in de majesteit en dus in de heerlijkheid van hun Herder danwel hun Koning, namelijk Christus. Het staat hier echter op deze bijzondere wijze. Waarom moet dat paard nu zo nodig genoemd worden? Omdat het staat tegenover de ezel uit Zacharia 9 : 9. Daar kwam de Koning op een ezel en nu komt Hij ineens op een paard. Toen was het in vernedering. Daar gaat Zacharia 9 : 9 over. Daarna, in de toekomst, zal het echter zijn in Zijn heerlijkheid. Wanneer het kleinvee van het kleinvee gescheiden wordt, wanneer de schapen van de bokken gescheiden worden, dan is dat inderdaad wanneer de Zoon des mensen, volgens Matthéüs 25 : 31-33, gezeten zal zijn op de troon Zijner heerlijkheid, dus in Zijn majesteit. Zo staat het hier ook. De gedachte is eenvoudig dat de begrippen "paard" en "majesteit" synoniem zijn. "Het paard Zijner majesteit" betekent dan feitelijk "Zijn paard, namelijk Zijn majesteit", want het paard is de uitbeelding van Zijn majesteit. Dat is een hele normale verklaring van deze tweede naamvalsvorm, deze genitivus.

Daar zal strijd zijn, maar in die strijd zal Israël delen in de heerlijkheid en in de majesteit en dus in de overwinning van Christus. Die overwinning zal er namelijk zijn, laten we maar zeggen gedurende alle 33 jaren vanaf de bekering van Israël tot aan de onderwerping van de harige bok dan wel het beest, (Openbaring 20 : 2, 3) want in Openbaring (13 : 1) heet hij het beest, dat later geworpen zal worden in de poel des vuurs. (Openbaring 20 : 10) Daar komt het op neer. Er zal dus 33 jaar lang strijd zijn, die uitloopt op de laatste strijd, namelijk die van Armagéddon. (Openbaring 16 : 16) De strijd van Armagéddon is volgens Openbaring de strijd tussen Israël en de legers van Babel, dus de legers van deze harige bok. Al die jaren waarin die strijd gevoerd wordt tegen die heidenen en waarin uit-

eindelijk de strijd beslist zal worden tegen Babel in Armageddon, al die jaren zal Hij hen stellen als het paard Zijner majesteit in de strijd, want al die dagen zal er wel degelijk strijd zijn. Wat Israël betreft zal er geen verdrukking meer zijn, omdat Israël altijd overwinnaar is in die strijd, maar niettemin is die strijd daar, maar in Christus zullen ze meer dan overwinnaar zijn. (Romeinen 8 : 37)

Hij zal hen stellen als het paard Zijner majesteit, als het zover is, als die strijd daar is, als Hij die valse herders zal bezoeken. U moet daarbij begrijpen dat ook deze koning van Babel doorgaat voor een valse herder. Wij weten immers uit Daniël, en uit andere profetieën trouwens ook, dat Israël zich zal laten leiden door deze Arabische, deze heidense, machthebbers. Ze zullen daar een verbond mee sluiten. Ze fungeren dus wel degelijk als herder, maar ze zijn bok. Als de Heer namelijk over deze bokken bezoeking zal doen, komt dat ermee overeen dat Hij deze volkeren, deze valse profeten, zal oordelen. Dan hebben we ze allebei gehad, want we kennen in die dagen niet alleen de koning van Babel, voorgesteld door de harige bok, maar ook de koning van Jeruzalem, die in elk geval in de 70-ste week optreedt en die in dat verband en in die tijd de valse profeet wordt genoemd. Hij zal zijn optreden daarna trouwens ook verlengen, maar dan buiten Israël. Hij is de valse profeet en dus ook een valse herder, zodat we feitelijk al twee van die valse herders hebben en twee bokken. Daartegenover staan de twee getuigen, maar daarover hebben we het al gehad in Zacharia 4.

Zacharia 10 : 4, 5

- 4 Van hetzelfde zal de hoeksteen, van hetzelfde zal de nagel, van hetzelfde zal de strijdboog, te zamen zullen van hetzelfde alle drijvers voortkomen.
- 5 En zij zullen zijn als de helden, die in het slijk der straten treden in den strijd, ...

Uiteindelijk wordt in vers 5 dus gesproken over helden die voortkomen uit Israël, want daar gaat het om. In eerste instantie komen ze natuurlijk voort uit Juda, uit Israël. Hetzelve (vers 4) is het huis van Juda. Van hetzelfde zal de hoeksteen voortkomen, want zo loopt die zin dan. Van hetzelfde zal de nagel voortkomen. Een nagel is een draadnagel, een spijker. Van hetzelfde zal de strijdboog voortkomen. Met elkaar of alles bij elkaar zullen van hetzelfde alle drijvers voortkomen, zodat onder het begrip drijver in elk geval die hoeksteen, die nagel en die strijdboog verstaan worden. De hoeksteen, de spijker en de strijdboog zijn allemaal begrippen waaraan de dingen hangen. Het zijn steunpunten, dingen waarop

men vertrouwt of bouwt of waaraan men dingen ophangt. Het zijn de betrouwbare dingen, de vastigheden ofwel de helden, want zo kunnen ze ook genoemd worden, omdat het immers mensen zijn. Wij kennen allemaal het Bijbelse beeld van de Hoeksteen, namelijk Christus. Hij is een held en wordt zelfs zo genoemd in de Bijbel. (Psalm 45 : 4; 78 : 65) Dat is inderdaad een held waar je op bouwen en vertrouwen kunt, waar je de dingen van kunt laten afhangen. De strijdboog staat voor de strijd en in de strijd vertrouwt men op de wapens, op de strijdboog, op de kracht die die boog voorstelt. Ook dat is een uitbeelding van wat die helden van Israël dan zijn. Vanuit Israël (Juda) zullen deze betrouwbare dingen voortkomen, waarmee gebouwd kan worden of waarop vertrouwd zal kunnen worden. Dat zijn de vastigheden of de sterkten.

Vanuit Israël, van hetzelfde, van het huis van Juda, zal de hoeksteen voortkomen. "Hoek" is in dit vers "hoofd". Ze vertalen het met hoeksteen, maar er staat "hoofdsteen". Dat is dus niet helemaal correct vertaald. Een steen kan een hoek zijn. Soms heb je een steen des hoofds des hoeks. Dan blijkt de hoeksteen wel degelijk een hoofdsteen te zijn, maar het zijn twee verschillende woorden. Wat men hier vertaalt met hoeksteen is in feite volgens de letterlijke vertaling een hoofdsteen, maar ik zeg er meteen bij dat het in de praktijk geen verschil maakt. Het woord hoek betekent feitelijk, in ieder geval in het Hebreeuws, een bepaalde kant, een bepaalde zijde. Uit het verband blijkt dat de bovenzijde bedoeld is. Een steen des hoofds des hoeks, in de Psalm, is een hoeksteen die boven ligt. (Psalm 118 : 22) Het hoofd, rosh of resh, is immers de bovenkant, zodat gezegd wordt welke kant het is. Het is de bovenkant. Die zijde is het. Dat is van belang, want velen denken dat de hoeksteen juist onderaan ligt. Men denkt namelijk dikwijls dat de hoeksteen een onderdeel is van het fundament. Dat is een groot misverstand, want dat is niet zo. Bovendien, als u gelooft dat de hoeksteen een van de vier hoeken is van het fundament, dan zou u zich toch moeten afvragen wie dan die andere drie hoeken zijn. Wie is er dan naast Christus nog meer? Christus is dan maar een van de hoeken. Als je één hoek hebt, moet je er toch nog meer hebben? Wie zijn dan die andere hoeken? Dat is helemaal niet zo. Het is wel een hoeksteen, maar er staat bij welke hoek het is. Het is namelijk niet een van de vier op het horizontale vlak, maar het is de hoogste, verticaal namelijk. Het is een steen des hoofds des hoeks. Het is de bovenhoek. Het is dus de bovenkant. De steen des hoofds des hoeks is dan ook de topsteen, de sluitsteen, de laatste steen van de piramide. Je vindt die hoeksteen in Jesaja 28.

Jesaja 28 : 15

15 Omdat gijlieden zegt: Wij hebben een verbond met den dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzichtig

verdrag gemaakt; wanneer de overvloeiende gesel doortrekken zal, zal hij tot ons niet komen; ...

Dit spreekt over het verbond dat Israël (Juda) zal hebben met die harige bok, namelijk met die koning van Griekenland. Dat is het verbond dat genoemd wordt in Daniël 9 : 27: "Hij zal velen het verbond versterken één week...". Dat is dus eigenlijk een verbond met de bok.

Jesaja 28 : 16

16 Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik leg een grondsteen in Sion, een beproefden steen, een kostelijken hoeksteen, die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten.

Een grondsteen is het fundament. Een beproefde steen is getest, een steen die betrouwbaar blijkt te zijn. Een kostelijke steen is een edelsteen. Het is een kostbare steen. De moeilijkheid van het vers is dan alleen nog dat hier gesproken wordt over een hoeksteen en dat is eigenlijk een hoofdsteen, dus een topsteen, terwijl gelijktijdig gesproken wordt over het fundament. Het mag niet zo moeilijk zijn, want Christus is het fundament, maar niet een deel van het fundament. Christus is het hele fundament volgens bijvoorbeeld Éfeze 2. Daar staat dat de gehele Gemeente gebouwd wordt tot een huis Gods op het fundament, hetgeen gelegd is door de apostelen, namelijk Christus. Het fundament is Christus. Hij is niet een deel van het fundament, maar Hij is het fundament. Christus is namelijk het grondvlak van het huis, van de piramide, maar Hij is ook de laatste steen ervan, de top. Beide dingen zijn waar en beide dingen vind je gezamenlijk vermeld in dit vers. Christus is trouwens de Eerste en de Laatste en de Alpha en de Omega, dus is Hij ook het fundament en de sluitsteen, de hoogste steen van het bouwwerk. (Openbaring 22 : 13) Hij is daarom ook die steen waarover Psalm 118 spreekt; een bekend vers dat in het N.T. vele malen wordt aangehaald.

Psalm 118 : 22

22 De steen, dien de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden.

De bouwlieden hadden die steen niet nodig, omdat die steen in het bouwwerk ook helemaal niet past. Hij hoort namelijk slechts aan de top. De laatste steen van een piramide kun je ook inderdaad verder in het

bouwwerk nergens kwijt, afgezien dan nog van het feit dat de laatste steen van de piramide zelf een piramide is. Hij is namelijk ook het hele bouwwerk. Dit wordt allemaal gezegd over de Here Jezus Christus. Hij is namelijk die kostelijke steen, die topsteen, die hoofdsteen dus eigenlijk. Dat is ook de term die rechtstreeks gebruikt wordt in Zacharia 10 : 4: "Van hetzelfde zal de hoeksteen ... voortkomen". Wat let ons om te verklaren dat deze hoeksteen Christus is. Van het huis van Juda zal de Hoeksteen voortkomen en de Hoeksteen is Christus. Er staat trouwens in het N.T. over de bijzonderheden van Israël dat uit Israël wat het vlees aangaat de Christus is voortgekomen. (Romeinen 9 : 4, 5) De Hoeksteen, Christus, komt dus inderdaad voort uit Israël, uit Juda speciaal. Dat staat hier dus ook. Uit hetzelfde zal de Hoeksteen voortkomen, betekent dat uit Juda de Messias voort zal komen. Dat betekent het natuurlijk niet alleen, maar dat is wel de belangrijkste waarheid.

De hoeksteen is Christus. Aan de nagel hangt de sleutel Davids, maar wie heeft de sleutel Davids? Dat is uiteraard de Here Jezus Christus, zodat Christus ook die nagel is. Dat vers is dus ontleend aan Jesaja 22 : 22. Wie heeft de sleutel Davids? Die spijker uiteraard, waar hij aan hangt. Die spijker is inderdaad Christus. Hij heeft de sleutel van David. We leren dus uitdrukkelijk dat Christus de hoeksteen is uit Zacharia 10 : 4, maar Hij is ook de nagel uit Zacharia 10 : 4, want Hij heeft de sleutel Davids. Nadat de spijker gebroken was en de sleutel gevallen, dient de Heer Zich opnieuw aan en zegt: Hier heb ik die sleutel. Daarna moeten we eigenlijk verklaren wat die sleutel Davids voor een ding is. De sleutel Davids is hetzelfde als de sleutel der wijsheid. "Wee u, gij farizeeën en schriftgeleerden, want gij hebt de sleutel der wijsheid weggenomen". (Lukas 11 : 52; sleutel der kennis). De sleutel der wijsheid is hetzelfde als de sleutel van David en dat slaat uiteraard op Christus. Christus heeft namelijk de sleutel op de wijsheid, want in zekere zin is Christus zelfs de wijsheid. De vreze des Heeren is dan ook het begin der wijsheid. (Psalm 111 : 10) Dat de farizeeën de sleutel der wijsheid hebben weggenomen wil zeggen dat zij de Messias Zelf hebben weggenomen uit de Schriften, waardoor de wezenlijke inhoud van de Schriften ontbreekt. Zij zien namelijk niet meer dat alle Schriften, alle profetieën, per definitie spreken over Christus Zelf, over Degene die leed en stierf, maar uit de dood opstond. Als je dat weghaalt, heb je de sleutel der wijsheid, de sleutel van David, weggenomen. De zoon van David, Salomo, beschikte inderdaad over die sleutel der wijsheid.

Lukas 11 : 52

52 Wee u, gij wetgeleerden, want gij hebt den sleutel der kennis weggenomen; gijzelfen zijt niet ingegaan, en die ingingen, hebt gij verhinderd.

Iedereen die tot die wijsheid zou naderen en die zou ontsluiten, werd door de schriftgeleerden in feite tegengehouden. Dat was toen zo en dat is in de praktijk vandaag de dag nog zo. U kent toch dat verhaal van die man die lam was, die ze bij de Heer zouden brengen? Ze konden met hem het huis niet binnen, omdat er in de deuropening allemaal farizeeën en schriftgeleerden stonden. (Lukas 5 : 17-26) Daarna gingen zij dus maar over het dak. Daar ruimden zij inderdaad de tichelen weg. De tichelen staan nog altijd voor de eigen gerechtigheid van de mens, zijn eigen werken. Dat is precies wat die schriftgeleerden voorstellen. De schriftgeleerden gingen niet aan de kant, maar hun werken werden op het dak wel aan de kant gezet. Door het dak werd de goede man naar beneden gelaten voor de voeten van de Here Jezus, alwaar hij het leven ontving. Hij stond op. Die schriftgeleerden en farizeeën verhinderen degenen die in willen gaan. Ze hebben de sleutel zoekgemaakt, zodat niemand meer binnen kan. Dat is precies hetzelfde verhaal als over die herders uit het O.T. Zij werden verondersteld de kudde te leiden en te brengen aan de grazige weiden, danwel in de schaapskooi, maar dat deden ze nou juist niet. Met de schriftgeleerden was het hetzelfde. Niet alleen die valse profeten, maar ook deze schriftgeleerden worden voorgesteld door deze valse herders. Ze zullen dus geoordeeld worden. Ze hebben de sleutel der kennis weggenomen. De sleutel der kennis heeft te maken met dat alle schrift feitelijk spreekt over Christus. Als je dat weghaalt, houd je geen wijsheid meer over. Dan houd je wel een schrift over, maar dan heb je er niets meer aan. Hij is dan van zijn wezenlijke inhoud beroofd. Pas als we leren verstaan dat God in Zijn woord spreekt over Christus, over Hem die stierf en opstond, over het Lam dat inmiddels staat als geslacht, pas dan zullen we inderdaad wijsheid van God ontvangen.

Zacharia 10 : 5

5 En zij zullen zijn als de helden, die in het slijk der straten treden in den strijd, ...

Die zaligheid, die drijvers, zullen zijn als de helden. Het is eigenlijk het bekeerde Israël. Zij zullen in het slijk treden, want er is zegen. Het heeft zwaar geregend. Er komen zegeningen van boven. Daarna moet er wel strijd gevoerd worden en dat is dan in de modder, maar dat hoort erbij natuurlijk, want dat hoort bij de overwinning.

Bij "slijk" denk ik aan de blindgeborene, die slijk op zijn ogen gesmeerd kreeg, opdat hij zou genezen, opdat hij vervolgens naar het badwater Siloam zou gaan om daar te zien wat die wijsheid eigenlijk is. (Johannes 9). In het kort is het badwater Siloam, waar deze man zich moest gaan reinigen, de uitbeelding van het Oude Verbond, van het samengestroom-

de woord van God. Siloam = het verzamelde, het samengestroomde. Woord is immers water. Hij moest daar naartoe, nadat hij eerst dat slijk op zijn ogen gekregen had. Dat slijk is een uitbeelding van het Woord (water) dat vlees (stof van de aardbodem) geworden is. (Johannes 9 : 6; 1 : 14) Als het water vermengd wordt met het stof van de aardbodem krijg je slijk. Het was speeksel uit de mond van de Here Jezus, maar dat is ook water en dat is ook Zijn woord. Dat is hetzelfde. In het Hebreeuws heet het ook "water" en niet "speeksel". Dat speeksel, namelijk dat slijk dat daarvan gemaakt was, kreeg hij op zijn ogen. Dat wil zeggen dat zijn ogen aangeraakt werden met of door Christus, het vleesgeworden woord van God. Dat is de sleutel der wijsheid. Daarna ging hij naar het badwater Siloam om alsnog, bij wijze van spreken, de Bijbel, het woord van God, te openen, waarbij hem de schellen van de ogen zouden vallen. Dat was nadat hij deze ontmoeting had gehad met de Heer. Hetzelfde verhaal staat veel korter in 2 Korinthe 3. Daar staat dat de bedekking van de ogen teniet gedaan wordt door Christus. (2 Korinthe 3 : 16-18) Dat is het, want Hij is die sleutel der wijsheid. Nu heet het alleen dat de schellen van de ogen vallen, maar het is precies hetzelfde. De gedachte is namelijk dat de wijsheid ineens toegankelijk gemaakt wordt. Dat kan bijvoorbeeld zijn doordat iemand die blind was ineens weer gezonde ogen krijgt, zodat de boeken voor hem toegankelijk zijn. Het kan ook zijn dat Christus komt en dat Hij de zeven zegelen van de boekrol verbreekt. Dan opent Hij ze ook. De sleutel wordt gebruikt om de wijsheid te openen of de schellen vallen van de ogen, opdat men zou kunnen lezen. Het komt allemaal op hetzelfde neer.

Zacharia 10 : 5

- 5 En zij zullen zijn als de helden, die in het slijk der straten treden in den strijd, en zij zullen strijden; want de HEERE zal met hen wezen; en zij zullen die beschamen, die op paarden rijden.

De hoogmoedigen zullen vernederd worden. Die op paarden rijden, doen dat hier ten onrechte. Die zullen beschaamd worden. Juda Zelf rijdt ook op een paard, maar dat is het paard van de majesteit van Christus Zelf. Dat was oorspronkelijk een ezel.

Zacharia 10 : 6

- 6 En Ik zal het huis van Juda versterken, en het huis van Jozef zal Ik behouden, en Ik zal hen weder inzetten; want Ik heb Mij hunner ontfermd, en zij zullen wezen, alsof Ik hen niet verstoten had; want Ik ben de HEERE, hun God, en Ik zal ze verhoren.

Versterken is sterk maken. Het huis van Jozef was nog even niet genoemd. Het ging tot nog toe om het huis van Juda. De zaligheid is ook uit de Joden, het 2-stammenrijk. Nu sprake is van de strijd, na de bekering van in ieder geval Juda, wordt ook over het huis van Jozef gesproken. Het huis van Jozef is uiteraard het huis van Efraïm, want dat was officieel de eerstgeborene van Jozef. Het huis van Jozef staat voor het 10-stammenrijk, ook wel Efraïm of Israël genaamd. "Inzetten" is in het land brengen. Ze zullen immers gesteld worden. Die van het huis van Juda zal Hij stellen. (Zacharia 10 : 3) Hier staat zelfs dat niet alleen Juda, maar ook Jozef weer in het land gezet zal worden. Zetten is hetzelfde als stellen. Dat meervoud, hunner, is uiteraard het meervoud van Juda en Jozef. God heeft Zich ontfermd over zowel Juda als Jozef. Hier wordt de profetie van toepassing gebracht op zowel de twee als de tien stammen en dat na de dagen van Zacharia. Dat betekent dat we voor de toekomst inderdaad een terugverzameling, van niet alleen de twee, maar ook van de tien stammen van Israël verwachten. Datzelfde was ook het geval in Ezechiël 37. De profetie over het dal van de dorre doodsbeenderen spreekt over het ganse huis Israëls. Daarop volgt meteen de profetie over die twee houten in de hand van de profeet, die tot één worden. Dat spreekt over het huis van Juda en het huis van Jozef, of van Efraïm. De twee en de tien stammen, de twee kudde, zullen dus weer samengebracht worden tot één kudde met dan ook één Herder. De Heer heeft Zich niet alleen ontfermd over de twee, maar ook over de tien stammen.

"Zij zullen wezen alsof Ik hen niet verstoten had". Ze waren dus wel verstoten van tevoren, min of meer. Het hangt er maar vanaf wat je onder verstoten verstaat. Dat is het probleem altijd van Romeinen 11 : 1. Heeft God Zijn volk verstoten? is daar de vraag. Dan zegt Paulus: Nee. Wij zouden echter uit zijn hele antwoord misschien toch concluderen van wel, dus: Ja. Het probleem is natuurlijk dat wij ons begrip omtrent de uitdrukking "verstoten" zouden moeten aanpassen aan de Bijbel zelf. Daar wordt kennelijk onder "verstoten" verstaan: voor altijd verstoten. Dat is dus niet het geval. God heeft dan Zijn volk niet verstoten. God heeft Zijn volk wel terzijde gesteld, maar niet verstoten in de zin dat daar geen verandering meer in zal komen. God heeft hen alleen gelaten. God heeft Zijn aangezicht voor hen verborgen, maar Hij zal Zich weer aan hen openbaren, dus heeft Hij hen niet verstoten, zegt Paulus. Het gaat er maar om dat God Israël terzijde zou schuiven, twee én tien stammen, en dat Hij hen in de toekomst weer zou verzamelen. Dan zal het zijn "alsof Ik hen niet verstoten had," zegt de Heer. Hij zal hen verhoren. Dat wil zeggen dat Hij hen zal horen, naar hen zal luisteren.

Zacharia 10 : 7

- 7 En zij zullen zijn als een held van Efraïm, en hun hart zal zich verblijden, als *van* den wijn; en hun kinderen zullen het zien, en zich verblijden, hun hart zal zich verheugen in den HEERE.

Deze helden zijn dezelfde helden als uit vers 5. Efraïm is de naam van het 10-stammenrijk en daarmee speciaal de naam van de eerstgeborene uit Israël. Efraïm, en dus Jozef en dus het 10-stammenrijk, staat voor het eerstgeboorterecht en Juda, het 2-stammenrijk, staat voor het koningschap. Normaal gesproken hoort dat bij elkaar, want normaal gesproken wordt de eerstgeborene koning. In de geschiedenis van Israël werden deze beide begrippen gesplitst, maar in de toekomst komen ze weer bij elkaar. Het bijzondere is trouwens ook dat de Here Jezus Zelf de leeuw is uit de stam van Juda, de erfgenaam van de troon van Juda, maar zijn vader heette Jozef. De Here Jezus is dus, op een andere manier weliswaar, niet alleen de erfgenaam van Juda, maar ook van Jozef. We kunnen trouwens ook nog de andere Jozef nemen, namelijk die uit Egypte, de onderkoning der wereld. Dat is net zo goed een beeld van de Here Jezus.

Er zijn trouwens Joden, min of meer orthodoxe Joden, die geloven dat de Messias niet van David afstamt, maar van Jozef. Dat zou je ook wel kunnen geloven als je dat zou willen. Het is niet zo gek bedacht, omdat Jozef nu eenmaal het eerstgeboorterecht krijgt en omdat Jozef over de wereld regeerde vanuit Egypte. Dat lijkt mij zo vreemd niet. Bovendien kun je wel zeggen dat ergens staat dat Hij de Zoon van David zou zijn, maar dan kun je altijd nog zeggen dat Zoon van David erfgenaam van David betekent. Wie er ook op de troon van David komt, hij zal de zoon van David blijken te zijn, omdat hij op die troon zit. Het enige dat daarmee niet verklaard is, is dat in 2 Samuël 7 staat dat het iemand zou zijn die uit zijn (Davids) lijf zou voortkomen, iemand van zijn zaad. Dat is het enige probleem in het hele verhaal, maar anders zou je zo best kunnen beredeneren dat de Messias zou voortkomen uit Jozef. Het eigenaardige is dat wij, die het N.T. kennen en geloven, weten dat de Heer inderdaad uit David gesproten is, uit Juda staat trouwens in Hebrëen 7 : 14, maar bovendien dat Hij de wettige zoon was van ene Jozef, die op zijn beurt genoemd werd: "Jozef, gij zone Davids". (Matthéüs 1 : 20) Die begrippen Juda en Jozef komen zo dus toch wel heel dicht bij elkaar. Dan heb ik het nog niet eens gehad over de geschiedenis van Jozef in Egypte en zijn ene broer, Juda, want die had daar ook nog wat mee te maken. Juda speelde een grote rol bij de verkoop van Jozef naar Egypte.

Eerst waren het helden van Juda (vers 5), maar nu is het ook een held van Efraïm, de eerstgeborene. Wijn is al heel lang de uitbeelding van Gods beloften aan Israël. Wijn is de derde vrucht (Deuteronomium 8 : 8) en daarmee de uitbeelding van de derde bedeling en daarmee dus van de belofte aan Abraham. De belofte aan Abraham was een belofte van nieuw leven. Vandaar dat wijn staat voor nieuw leven. Aangezien het nieuwe leven Geest heet, is de wijn dus ook een type van de Geest. Als je de Geest hebt, moet je blij worden, net als je wijn op hebt. Dat staat toch in Éfeze 5? Wordt niet dronken van wijn, maar wordt vervuld met de Geest, (Éfeze 5 : 18) waarvan de wijn dus uiteraard het beeld is. En dan: Sprekende onder elkander met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. (Éfeze 5 : 19) Zo hoort dat dus. Het is net of je de Filippenzenbrief ineens leest. "Verblijdt u (in den Heere!) te allen tijde; wederom zeg ik u: Verblijdt u". (Filippenzen 4 : 4) "Verheugd, verheugd, wees blij in de Heer en verheugd". Dat staat in een andere zangbundel.

Zacharia 10 : 8

- 8 Ik zal hen toesissen, en zal ze vergaderen, want Ik zal ze verlossen; en zij zullen vermenigvuldigd worden, gelijk zij *te voren* vermenigvuldigd waren.

Boze tongen beweren dat de slang dat doet, toesissen, en dat zou natuurlijk ook nog kunnen, maar dan zie ik de slang uiteraard wel even als een type van Christus. Het geluid van een slang is gesis. Sissen is hoorbaar adem voortbrengen. Sommigen ademen trouwens altijd zo. Sissen is duidelijk hoorbaar, demonstratief hoorbaar adem voortbrengen. Adem is geest, namelijk leven. Adem is "ruach" of "pneuma", respectievelijk het Hebreeuwse en het Griekse woord voor geest en dus ook voor leven. Ik zal hen toesissen betekent : Ik zal hen Mijn Geest geven. Dat is niet zo ver gezocht, want dat staat een bladzijde verder, in Zacharia 12 : 10. Hij zal hen dus toesissen. Om het nog dichterbij te zoeken: Het komt uit die wijn. Hun hart zal zich verblijden als de wijn. (Zacharia 10 : 7), want de wijn is een type van de Geest. De Heer zal hen dus toeblazen. Hij deed dat ook, want op de dag van de opstanding kwam Hij bij Zijn discipelen in de opperzaal. Hij blies op hen, Hij siste hen toe, en zei: "Ontvang de Heilige Geest." (Johannes 20 : 22)

De discipelen waren bij die gelegenheid vergaderd, verzameld in een opperzaal. Mensen die verlost worden, worden verzameld. Men kwam uit Egypte, werd verlost en vergaderd in de woestijn. Dus: "Ik zal hen vergaderen, want Ik zal hen verlossen". Let erop dat er niet staat: "Ik heb u vergaderd" en "Ik heb u verlost". Het gaat om de toekomst! Vanuit de

dagen van na de ballingschap wordt gezegd dat ze alsnog verzameld zullen worden. Dat is dus nog steeds toekomst. Zij zullen vermenigvuldigd, groot, talrijk worden. Zij waren veel en zullen dat weer worden. Degenen tot wie dat hier rechtstreeks gezegd werd in de dagen van Zacharia, waren maar een kleine minderheid. Zij waren ook een beeld van het overblijfsel, hebben we al gezien in Zacharia 8 : 6. Diezelfde profetie wordt hier feitelijk herhaald. In plaats dat in Zacharia 10 : 8 wordt gesproken over een minderheid, over een overblijfsel, staat er dat Hij hen weer zal vermenigvuldigen. In de toekomstige terugverzameling zullen zij aanvankelijk ook weinig zijn, maar juist dan zullen ze veel gemaakt worden.

Zacharia 10 : 9

9 En Ik zal hen onder de volken zaaien, en zij zullen Mijner gedenken in verre plaatsen; en zij zullen leven met hun kinderen, en wederkeren.

Dat zaaien heeft er ook mee te maken dat ze veel zullen worden. Zaaien doet men opdat er oogst uit voort zou komen. De betekenis daarvan is niet dat Israël verstrooid zal worden, want uit het verband blijkt dat dat niet zo is. Israël zal weliswaar onder de heidenen gebracht worden, Israëlieten zullen geplaatst worden in heidense landen, namelijk in verre plaatsen, om daar getuigen te zijn, om daar namelijk het Messiaanse rijk te vertegenwoordigen. Zij zijn de ambassadeurs, de ambtenaren van het Israëlitische Messiaanse Rijk. We hebben het nu dus over de 1000 jaren. Ze zullen inderdaad wederkeren.

Zacharia 10 : 10

10 Want Ik zal ze wederbrengen uit Egypteland, en Ik zal ze vergaderen uit Assyrië; en Ik zal ze in het land van Gilead en Libanon brengen, maar het zal hun niet genoeg wezen.

Dat vergaderen slaat uiteraard op vers 8; niet op het eind van vers 9. Vers 8 zegt: Ik zal hen verlossen, Ik zal hen vergaderen, Ik zal hen toesissen, kortom: Ik zal hen Mijn Geest geven. Dat spreekt over het aanbreken van het Nieuwe Verbond, want dan wordt de Geest gegeven, net als in onze dagen. Zodra wij door geloof geplaatst worden onder het Nieuwe Verbond, ontvangen wij die Geest. Dat is met Israël net zo in die dagen. De Heer zal hen dus toesissen, vergaderen en verlossen, "want Ik zal ze wederbrengen uit Egypteland". (vers 10) Egypte wordt daarbij speciaal genoemd, omdat Egypte ook het land is waarheen het verstrooid zou worden alvorens weer verzameld te worden. Dat is in overeenstemming met

de laatste verzen van Deuteronomium 28 en ook met andere profetieën, met name in Hoséa. Daar wordt trouwens ook Assur of Assyrië genoemd en dat is hier ook zo. Waarom juist Egypte en Assyrië genoemd worden, is vrij duidelijk. Van het jodendom, de twee stammen, staat dat het uiteindelijk verstrooid zal worden en voor een deel althans teruggebracht zal worden naar Egypte. Dat zijn de laatste verzen van Deuteronomium 28. Dat is letterlijk zo vervuld rond de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70, waarbij het jodendom voor de laatste maal verstrooid werd. Eigenlijk bevindt men zich tot vandaag de dag nog in die verstrooiing, althans grotendeels. Het was inderdaad voor een groot deel uitdrukkelijk een terugkeer naar Egypte, in de eerste plaats omdat de Bijbel het aankondigde en bovendien omdat de geschiedenis het bevestigt. Dat Egypte is dan dus officieel het einde geweest van het oude jodendom, het oude 2-stammenrijk. Assyrië wordt genoemd omdat dat officieel het einde was van het 10-stammenrijk van Israël, want het 10-stammenrijk is weggevoerd in de Assyrische ballingschap. De uiteindelijke terugverzameling van Israël vindt dus plaats vanuit Egypte en vanuit Assur, niet omdat dat nu zo'n correcte geografische aanduiding is, maar wel omdat Egypte en Assur de plaatsen waren waarheen het 2-stammenrijk en het 10-stammenrijk verstrooid werden.

Gilead maakt deel uit van het beloofde land. Libanon is iets moeilijker, omdat het nog maar de vraag is in hoeverre Libanon bij Palestina en dus bij het beloofde land hoort. Daarover kun je van mening verschillen. In het verleden hoorde Libanon er namelijk niet bij, maar uit de beschrijving die gegeven wordt van het uiteindelijke beloofde land, blijkt dat het er wel bijhoort. Op Libanon kom ik in het volgende hoofdstuk terug, want in Zacharia 11 : 1 wordt het weer genoemd. Daar is de reden van het noemen van Libanon wel duidelijk en daarom kom ik er straks wel op terug. Het gaat namelijk niet zozeer om het land als wel waar het voor staat, wat het uitbeeldt op dit moment.

Zacharia 10 : 11

11 En Hij zal door de zee gaan, die benauwende, en Hij zal de golven in de zee slaan, en al de diepten der rivieren zullen verdrogen; ...

Er wordt dus nogal wat gedaan met betrekking tot water: de zee, de golven, de diepten der rivieren. De reden daarvan is ook wel duidelijk. In Zacharia 10 : 10 wordt gesproken over een terugverzameling van Israël, waarbij gezegd wordt dat het niet genoeg zal zijn, want na de terugverzameling van Israël zal toch nog een oordeel moeten plaatsvinden over

De golven worden wat rustiger door er olie op te gooien. Dat komt door de werking van de olie die op het water drijft. Olie is dikker en dus rustiger dan water. Olie beweegt niet zo makkelijk. Het is wat taaier dan water. Als men olie op de golven gooit, dempt dat als het ware de golven. Zo worden de volkeren, de zeeën, onderworpen, namelijk door de olie. De olie is weer een beeld van de Geest. Daar ging het ook over, want de Heer zou hen toesissen en de Heer zou Zijn Geest uitstorten. Het is ongetwijfeld ook de uitstorting van de Geest die tot gevolg heeft dat de zeeën, de golven van de zeeën althans, neergeslagen zullen worden.

de volkeren, namelijk over de volkeren die Israël altijd benauwd, verdrukt hebben. Dat betrekkelijk kleine volk Israël leeft temidden van heidense volkeren en het heeft het dus nogal benauwd. Om Israël heen bevinden zich niet anders dan vijanden. De terugverzameling van Israël is daarom ook niet genoeg. Het zal u ook duidelijk zijn dat de terugverzameling van Israël uiteindelijk ook plaatsvindt in de loop van de 33 jaren. Het is de dag des toorns. In diezelfde tijd hebben we nog van doen met ongelovige volkeren, die op dat moment inderdaad in de grote verdrukking leven en die geoordeeld zullen worden. De Heer zal hen terugbrengen maar het zal niet genoeg wezen, want Hij zal door de zee gaan. De zee staat dan uiteraard voor de volkeren. (Openbaring 17 : 15) Dat is diezelfde volkeren-zee waaruit bijvoorbeeld ook dat beest zal oprijzen. (Openbaring 13 : 1)

De Heer Zelf zal door de zee gaan en dus door de volkeren gaan. Als de Heer door de zee gaat, loopt Hij er gewoon overheen en zorgt Hij dat het een beetje rustiger wordt. (Matthéüs 8 : 26; Markus 6 : 48, 51) Die gebeurtenissen uit het leven van de Here Jezus, waarbij Hij de storm en zelfs de zee stilt, duiden in ieder geval op het feit dat de Heer de volkeren aan Zich zal onderwerpen. In belangrijke mate gebeurt dat natuurlijk in de toekomstige bedeling, maar in zekere zin ook zelfs in onze bedeling, althans voor zover dat noodzakelijk is voor de groei, de verkiezing en de opbouw van de Gemeente. Dat Hij door de zee zal gaan en dus de volkeren zal onderwerpen, komt overeen met de algemene strekking van Psalm 2. Die begint met te zeggen dat de volkeren tekeer gaan zoals de zeeën, maar dan staat er dat de Heer Zelf Zijn Koning gesteld heeft over Sion, de berg Zijner heiligheid. Dat betekent dat de Heer Zelf de volkeren of eventueel de zee aan Zich zal onderwerpen. Dat staat hier dus ook. De zee benauwt normaal het land. In Nederland weten wij dat maar al te goed. De volkeren benauwen dus Israël, maar nu zal de Heer de volkeren oftewel de zeeën benauwen. Hij zal de golven in de zee neerslaan. **zie zijlijn 30**

Dat al de diepten der rivieren zullen verdrogen, is in principe hetzelfde. Dat betekent dat de wateren tot rust gebracht worden, want als ze er helemaal niet meer zijn, zijn ze zeker rustig. Van een mens zegt men ook dat hij rust op het moment dat hij er helemaal niet meer is. Zo kun je dat van water dus ook zeggen. De verwijzing is echter meer speciaal naar de profetieën in Openbaring, waar staat dat bijvoorbeeld een heel belangrijke rivier zal uitdrogen, namelijk de Eufraat. (Openbaring 16 : 12) Dat hangt weer samen met de ternederwerping van Babel. De grote rivier, de Eufraat, zal opdrogen en de legers van de opgang der zon, van Babel dus, zullen over de Eufraat naar het westen komen, naar het sie-raadland, maar in ieder geval naar Palestina. Het gevolg zal zijn dat die legers verslagen worden in Armageddon. (Openbaring 16 : 16) Een ander

gevolg is dat ook de stad waar de legers vandaan komen, Babel, verwoest zal worden. Het uitdrogen van de Eufraat komt typologisch overeen met de onderwerping en daarmee zelfs met de definitieve verwoesting van Babel. Het verdrogen van de diepten der rivieren is dus niet zo vreemd. Er is bovendien een andere rivier waarvan gezegd wordt dat hij zal uitdrogen. De Nijl, de rivier van Egypte, zal uitdrogen opdat Egypte onderworpen zou worden, opdat Egypte zelf het leven zou verliezen. (Jesaja 19 : 5) De Nijl brengt vruchtbaarheid aan Egypte en zodra de Nijl uitdroogt, wordt Egypte een woestijn. Dat is het ook al aardig geworden, want de Nijl is al voor een zeer groot deel uitgedroogd.

Enige jaren geleden zochten de Egyptenaren steun bij de Russen, omdat ze geld nodig hadden voor de bouw van de Assoean-dam. Ze moesten persé die dam in de Nijl hebben om het water van de Nijl onder controle te krijgen. Anders liep het maar zo naar de Middellandse Zee. De Nijl werd niet hoog genoeg meer. Er kwam niet genoeg water meer in. Egypte overstroomde niet meer. Men had de dam dus nodig om op die wijze de overstroming, de irrigatie van Egypte, kunstmatig te beïnvloeden. Dat was het hele verhaal. Dat is ook een beetje een sof geworden, want als ik het goed begrepen heb, blijkt dat die Assoean-dam en het stuwmeer daarachter lang niet vol zitten en lang niet genoeg water opleveren, want de rivier de Nijl droogt inderdaad uit. Daardoor wordt Egypte onderworpen. Dat speelt allemaal een belangrijke rol, want Egypte is een van de eerste volkeren die geoordeeld zal worden na de bekering van Israël zelf.

Zacharia 10 : 12

12 En Ik zal hen sterken in den HEERE, en in Zijn Naam zullen zij wandelen, spreekt de HEERE.

Wie die "hen" zijn, is niet zo moeilijk. Je kunt zeggen dat het Israël is, maar je kunt ook zeggen dat het de heidenen zijn. Het kan namelijk allebei, want het verhaal is dat als die volkeren onderworpen zijn, ze nog uit louter gelovigen bestaan. Die zullen ongetwijfeld gesterkt worden door de Heer Zelf en zullen in Zijn Naam wandelen. Dat geldt dan niet alleen voor Israël, maar dat geldt net zo goed voor wat er over is van de Egyptenaren, van de Assyriërs of van de Babyloniërs.

12. Zacharia 11

Zacharia 11 : 1-16

- 1 Doe uw deuren open, o Libanon! opdat het vuur uw cederen vertere.
- 2 Huilt, gij dennen! dewijl de cederen gevallen zijn, dewijl die heerlijke *bomen* verwoest zijn; huilt, gij eiken van Basan! dewijl het sterke woud nedergevallen is.
- 3 Er is een stem des gehuils der herderen, dewijl hun heerlijkheid verwoest is; een stem des gebruls der jonge leeuwen, dewijl de hoogmoed van de Jordaan verwoest is.
- 4 Alzo zegt de HEERE, mijn God: Weidt deze slachtschapen.
- 5 Welker bezitters hen doden, en houden het voor geen schuld; en een ieder dergenen, die ze verkopen, zegt: Geloofd zij de HEERE, dat ik rijk geworden ben! en niemand van degenen, die ze weiden, verschoont ze.
- 6 Zekerlijk, Ik zal niet meer de inwoners dezes lands verschonen, spreekt de HEERE; maar ziet, Ik zal de mensen overleveren, elk een in de hand zijns naasten, en in de hand zijns konings, en zij zullen dit land te morzel slaan, en Ik zal ze uit hun hand niet verlossen.
- 7 Dies heb ik deze slachtschapen geweid, dewijl zij ellendige schapen zijn; en ik heb mij genomen twee stokken, den een heb ik genoemd LIEFELIJKHEID, en den anderen heb ik genoemd SAMENBINDERS; en ik heb die schapen geweid.
- 8 En ik heb drie herders in een maand afgesneden; want mijn ziel was over hen verdrietig geworden, en ook had hun ziel een walg van mij.
- 9 En ik zeide: Ik zal ulieden niet *meer* weiden; wat sterft, dat sterve, en wat afgesneden is, dat zij afgesneden, en dat de overgeblevenen de een des anderen vlees verslinden.
- 10 En ik nam mijn stok LIEFELIJKHEID, en ik verbrak denzelfden, te niet doende mijn verbond, hetwelk ik met al deze volken gemaakt had.
- 11 Dus werd het te dien dage vernietigd, en alzo hebben de ellendigen onder de schapen, die op mij wachtten, bekend, dat het des HEEREN woord was.
- 12 Want ik had tot henlieden gezegd: Indien het goed is in uw ogen, brengt mijn loon, en zo niet, laat het na. En zij hebben mijn loon gewogen, dertig zilverlingen.
- 13 Doch de HEERE zeide tot mij: Werp ze henen voor den pottenbakker: een heerlijken prijs, dien ik waard geacht

ben geweest van hen! En ik nam die dertig zilverlingen, en wierp ze *in* het huis des HEEREN, voor den pottenbakker.

- 14 Toen verbrak ik mijn tweeden stok, SAMENBINDERS, te niet doende de broederschap tussen Juda en tussen Israël.
- 15 Verder zeide de HEERE tot mij: Neem u nog eens dwazen herders gereedschap.
- 16 Want ziet, Ik zal een herder verwekken in dit land; dat gereed is om afgesneden te worden, zal hij niet bezoeken; het jonge zal hij niet zoeken, en het verbrokene zal hij niet helen, en het stilstaande zal hij niet dragen; maar het vlees van het vette zal hij eten, en derzelve klauwen zal hij verscheuren.

Dit is weer een profetie met een duidelijk negatieve strekking, waarin de donkere kant van de toekomst van Israël wordt aangekondigd. Het is de laatste keer dat dit gebeurt in Zacharia, want in de volgende drie hoofdstukken zijn we aangekomen in het laatste deel van het boek, met profetieën omtrent de wedergeboorte, de bekering, het herstel van Israël. In het vorige hoofdstuk waren er de aankondiging van zegeningen aan Israël en de aankondiging van herstel van Israël, maar dan staat er in:

Zacharia 11 : 1

- 1 Doe uw deuren open, o Libanon! opdat het vuur uw cederen vertere.

Libanon is bekend vanwege zijn cederen en hier wordt niet alleen maar Libanon genoemd, maar ook zijn cederen.

Zacharia 11 : 2

- 2 Huilt, gij dennen! dewijl de cederen gevallen zijn, dewijl die heerlijke *bomen* verwoest zijn; huilt, gij eiken van Basan! dewijl het sterke woud nedergevallen is.

Anderen zeggen dat de dennen cypressen zouden moeten zijn. In ieder geval zijn de dennen die genoemd worden wel familie van de cederen. Het is in zekere zin een zelfde categorie bomen, dus ik beschouw het als synoniem met cederen. De vraag is waarom Libanon en Basan hier ineens genoemd worden. Het zijn allebei gebieden die aan de noordkant aan Israël grenzen. Er is geen verband met andere profetieën en dus is er geen letterlijke, maar een overdrachtelijke verklaring, die bij nader inzien toch niet zo moeilijk blijkt te zijn.

In Libanon groeiden cederen. Ze werden gebruikt voor het paleis van David en Salomo. In ieder geval worden de cederen van de Libanon genoemd in verband met de bouw van de tempel. Daarom zijn ze bekend en ik heb dan ook stellig de indruk dat hier niet zozeer over Libanon of Basan gesproken wordt of over bepaalde houtsoorten, maar dat hier gesproken wordt over de tempel zelf. Dan is meteen verklaard waar die deuren zijn, want de poorten van de tempel zijn deuren. (2 Koningen 18 : 16; Ezechiël 41 : 23; Handelingen 21 : 30). De tempel had deuren, want die zaten soms helemaal dicht. "Doe uw tempel open of doe uw deuren open, o Libanon". Die deuren zullen gemaakt zijn van het cederhout van Libanon. Het heet dus: "Doe uw deuren open, o Libanon", want de deuren waren van Libanon. Daarmee is gezegd dat die deuren van cederhout zijn. Die cederen worden in verband gebracht met Libanon, maar je kunt ze ook in verband brengen met die deuren. Hetzelfde geldt voor de "dennen" uit Zacharia 11 : 2. Dat is het eind van het verhaal, want daarna gaat het hele hoofdstuk verder over de functie van de herders met betrekking tot Israël; goede herders en valse herders.

De verklaarders komen dikwijls in problemen door vers 1 en 2 van dit hoofdstuk, omdat het nergens bijpast. Het is te weinig om er zelfstandig iets mee te beginnen. Dan is dus de vraag bij welk Schriftgedeelte het hoort. Hoort het soms bij het eind van Zacharia 10? Dat is een beetje moeilijk, omdat Zacharia 10 dan toch eindigt met de verlossing van Israël en wat hebben Libanon, de cederen en het vuur daarmee te maken? Dat sluit niet goed aan. Ze hebben het nu gezet in de aanhef van Zacharia 11, maar bij hoofdstuk 11 sluit het ook niet goed aan omdat in hoofdstuk 11 helemaal niet over de heidenen gesproken wordt. Daar wordt uitsluitend gesproken over Israël als kudde onder de leiding van bepaalde herders. Dan is dus de vraag wat vers 1 en 2 moeten bij Zacharia 11? Het antwoord is eenvoudig. Het beeldt de tempel uit, want dat is de plaats van waaruit Israël geregeerd of geleid zou moeten worden. Herders zijn immers de leidlieden van het volk. Israël zou geleid moeten worden vanuit de tempel. Het verhaal dat volgt, luidt dat er geen herders zijn. Zij die zich voor herder uitgeven, blijken hun vak niet te verstaan en zijn dan dus geen herders, net zomin als er een tempel is. Daarmee wordt ook het verband gelegd met de aard van deze brief. Deze brief wordt immers geschreven in de dagen van en in verband met de bouw van de tweede tempel. Wat in bedekte termen in Zacharia 11 : 1, 2 gezegd wordt, is feitelijk dat ook deze tempel vernietigd zal worden, zodat het volk zou zitten zonder leiders en zonder herders, zonder tempel. Daar gaat dan de rest van het hoofdstuk over. Ik vind dat een vrij logische verklaring.

Zacharia 11:3

3 Er is een stem des gehuils der herderen, dewijl hun heerlijkheid verwoest is; een stem des gebruls der jonge leeuwen, dewijl de hoogmoed van de Jordaan verwoest is.

De tempel was verwoest en wat zou de heerlijkheid zijn van de herderen van Israël? De tempel uiteraard. Dat is de plaats van waaruit de herders zouden moeten werken. Die zijn immers de leidlieden van het volk. We komen daar later op terug. Ze worden later namelijk in drie categorieën genoemd. De heerlijkheid van deze herders, van deze leiders van Israël of de heerlijkheid van de oversten der Joden, is uiteraard de tempel. Als hier in vers 3 staat "dewijl hun heerlijkheid verwoest is", dan slaat het op de tempel die verwoest is en dan komt het weer in overeenstemming met de eerste twee verzen van dit hoofdstuk. U zult zeggen dat het er dan wel ingewikkeld en moeilijk staat. Het is ook een beetje een moeilijke profetie om deze dingen te vertellen aan hen die juist getuige zijn van de herbouw van de tempel, de bouw van de tweede tempel in de dagen van Ezra en Nehémia. Om aan hen te vertellen dat diezelfde tempel verwoest zal worden, is toch wel een beetje wrang. Bovendien is het zo dat de verwoesting van de tempel die aangekondigd wordt, ook wel degelijk deel uitmaakt van de verborgenheid, zodat we mogen verwachten dat het niet in al te klare taal naar voren gebracht zal worden. Dat geldt eigenlijk zelfs voor het hele hoofdstuk.

Dit vers is een parallellisme. De stem des gehuils der herderen komt overeen met de stem des gebruls der jonge leeuwen. Het merkwaardige daarvan is dat gehuil en gebrul uiteraard wel overeen komen, maar herderen en jonge leeuwen komen niet overeen, of wel? Als het goed is niet, maar het komt wel overeen. Het is namelijk niet goed. De herders bleken geen echte herders te zijn. Het waren geen goede, maar kwade herders. Zij waren namelijk als jonge leeuwen. Die verscheuren de schapen. Wat doen dus deze herders? Zij verscheuren de schapen en dat staat er ook. In vers 4 staat namelijk dat zij slachtschapen hoeden. Ze verkopen, verkwanselen of eten de schapen, want daar gaat het eigenlijk om. Dat is wat de jonge leeuwen ook doen. Als we de lijn doortrekken is de hoogmoed van de Jordaan dus weer de tempel. Wat is de hoogmoed van de Jordaan? De Jordaan kan moeilijk hoogmoedig zijn. Het is maar een riviertje. Dat zit hem er ongetwijfeld in dat de Jordaan uitbeeldt wat ook de Nijl uitbeeldt voor Egypte. De Nijl van Egypte geeft de vruchtbaarheid aan Egypte, terwijl de Jordaan de vruchtbaarheid van Palestina uitbeeldt. Het eigenaardige is dan bovendien dat de Nijl en de Jordaan feitelijk in tegengestelde richting stromen. De Jordaan komt uit het noorden en

stroomt naar het zuiden en de Nijl stroomt vanuit het zuiden naar het noorden. Jarenlang zocht men naar de bronnen van de Nijl. Men wist niet waar hij vandaan kwam. Dat klopt ook, want hij komt feitelijk uit de dood. Hij komt namelijk uit het zuiden, uit de vernedering en uit de dood, dus weet men niet waar hij vandaan kwam. De bronnen van de Nijl heeft men ook niet werkelijk gevonden. Het zijn allemaal kleine riviertjes die samenkomen, zodat de bron van de Nijl toch niet is aan te wijzen. De bron van de Jordaan is daarentegen wel aan te wijzen.

De naam van de Jordaan betekent dat hij van boven naar beneden stroomt. Jordaan is afgeleid van "jarad" en "jarad" is hetzelfde als de naam Jered, de zesde van Adam. Jarad = Jered = afdalen, nederdalen, naar beneden komen. De naam Jered wordt dan ook vertaald met "Ik zal afdalen". De Jordaan is dus inderdaad een rivier die stroomt van boven naar beneden en van het noorden naar het zuiden. De Jordaan is de uitbeelding van het leven dat God geeft. De bedoeling is dat men door de Jordaan trekt en er aan de andere oever weer uit komt. Het is dus wel degelijk een beeld van leven. Het trekken door de Jordaan is een beeld van wedergeboorte en de essentie van wedergeboorte is niet dat het oude sterft, maar dat het nieuwe tot stand komt. Wedergeboorte, het begrip zoals het voorkomt in Johannes 3 : 3, 7, betekent ook letterlijk een van boven geboren worden. Het duidt leven aan dat van bovenaf komt. Dat is ook de Jordaan. De Jordaan staat dus voor alle zegeningen, die nu eenmaal van boven komen, en voor het Woord van God, water dus, dat uit de hemel nederdaalt. Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. (Johannes 1 : 14) Daar heb je nog zo'n toepassing. Het water komt van boven naar beneden, precies zoals dat trouwens ook het geval is met de regen. Het is allemaal hetzelfde beeld.

De hoogmoed van de Jordaan spreekt dus eigenlijk over de hoogmoed van diegenen die van bovenaf het leven zouden moeten geven, laten we zeggen aan de kudde. De hoogmoed van de Jordaan spreekt dus over de hoogmoed van de leiders van Israël, die het Woord zouden moeten bedienen. Ze zijn als het ware dienstknechten van God of door God gezonden aan het volk of het zijn herders, door God aan het volk gegeven opdat ze het volk zouden leiden. Hun betekenis komt daarmee overeen met die van de Jordaan. Het komt van boven; God geeft het en het geeft leven. De hoogmoed van de Jordaan is echter verwoest, want de hoogmoed van deze geestelijke leiders of van de leiders van Israël in het algemeen, was uiteraard de tempel. Hier wordt dus in bedekte termen, maar meerdere malen, gezegd dat deze tempel wel degelijk weer verwoest zal worden.

Zacharia 11 : 4

4 Alzo zegt de HEERE, mijn God: Weidt deze slachtschappen.

Er staat niet "schapen", maar "slachtschappen". De nadruk ligt niet eens op schapen, want ik meen dat het woord "schaap" niet eens genoemd wordt, maar dat het gaat om wat voor de slacht bestemd is. Het zijn slachtschappen. Normaal is dat schapen niet voor de slacht gehouden worden, maar voor de wol. Ze worden gehouden vanwege wat ze opbrengen, maar niet voor de slacht. Dat betekent dat ze niet op de normale wijze gebruikt worden, dat ze niet gevoed worden opdat ze vrucht zouden dragen, opdat ze wat voort zouden brengen. Ze worden gewoon gegeten. Daarom worden de herders ook vergeleken met jonge leeuwen. De herders eten namelijk de schapen.

Zacharia 11 : 5

5 Welker bezitters hen doden, en houden het voor geen schuld; en een ieder dergenen, die ze verkopen, zegt: Geloofd zij de HEERE, dat ik rijk geworden ben! en niemand van degenen, die ze weiden, verschoont ze.

Hun bezitters doden hen en ze vinden dat nog niet eens verkeerd. Ze houden het voor geen schuld. Ze vinden het heel gewoon dat ze dat doen, maar ze hebben het recht niet om dat te doen, al was het alleen maar omdat het hun schapen niet eens zijn. Ze zijn wel de herders, maar niet de Eigenaar. Dat is precies hetzelfde verhaal als in dat andere beeld, niet van de kudde, maar van de wijngaard. (Matthéüs 21 : 33) De wijngaard was van een heer. Hij had zijn personeel in de wijngaard. Die wijngaard moest zijn vrucht opbrengen. Als de heer die vruchten echter wilde hebben, bleek hij die niet te krijgen, want het personeel zelf leefde ervan. Zo ging dat. Precies hetzelfde als daar gebeurde, gebeurt hier ook. De heer van de wijngaard zond op het laatst zijn zoon en die werd gedood. Hier wordt de goede Herder gezonden en Die wordt uiteraard ook gedood en verkocht voor dertig zilverlingen. Dat hele verhaal staat hier. **zie zijlijn 31** Er staat "bezitters", maar je kunt ook zeggen "verkopers" of "kopers". Het zijn namelijk degenen die optreden als eigenaren, ongeacht of ze het werkelijk zijn of niet. Je kunt makkelijk rijk worden als je andermans spullen verkoopt. Dat is wat er gebeurt. Hier wordt dus gesproken over de leidlieden van Israël, die inderdaad rijk worden door het volk feitelijk uit te buiten, maar hen in ieder geval niet hoeden. Bezitters zijn dus eigenlijk kopers. Het woord "bezitters" betekent namelijk niet "degenen die bezit hebben", maar "degenen die bezit verwerven". Het zijn blijkbaar kopers,

Zijlijn

31

Deze woorden worden tot Zacharia gezegd. Die wordt verondersteld dit werk van de herder gedaan te hebben. Of daarbij sprake was van een echte kudde die hij hoedde, op symbolische wijze, of dat hij optrad als leider van het volk, weten wij niet. In elk geval is duidelijk dat de positie die Zacharia dan inneemt, de positie is van de Heer Zelf. Zacharia neemt namelijk de positie in van de goede Herder en de woorden die hij spreekt en de dingen die hij doet, zijn de woorden die de Here Jezus sprak en de dingen die de Here Jezus deed.

want daarna wordt gesproken over degenen die ze verkopen. Ze hebben de schapen voor een goede prijs aan een ander verkocht, uiteraard opdat niet de schapen zouden eten, maar opdat zij zelf zouden eten. Dat is een variant op de oudere profetieën die zeggen dat de herders niet de kudde, maar zichzelf weiden. (Ezechiël 34 : 2) Ze zorgen niet dat de kudde eet, maar dat ze zelf te eten hebben.

Ze zeggen: "Geprezen zij de Heer, dat ik rijk geworden ben." Dat is natuurlijk een misverstand, want dat heeft de Heer niet gedaan. Dat hebben ze zelf gedaan en op oneerlijke wijze. Daar gaat het om. Niemand van degenen die de kudde weidt, maakt zich ook bezorgd over de kudde. Het gaat niet over de kudde. Zij denken kennelijk alleen in een opbrengst voor zichzelf in plaats van dat ze begaan zijn met het lot van de kudde. Dat is altijd het grote probleem als je mensen hebt die leiding moeten geven aan anderen. Als zij namelijk niet begaan zijn met het lot van degenen aan wie zij leiding moeten geven, zal er van die leiding ook inderdaad niks terecht komen en valt er op den duur helemaal niks meer te leiden. Als je als herder niet begaan bent met het lot van de Gemeente, van de gelovigen dus, zijn er op het laatst geen gelovigen meer. Deze gedachte wordt in het N.T. in verband met de verwerping van de Messias naar voren gebracht. Daar staat namelijk dat er overlegd wordt dat als ze zich niet ontdoen van Jezus van Nazareth, Hij ongetwijfeld de Joden voor Zich zal winnen. Dat zou ongetwijfeld het eind zijn van het Judaïsme, de Joodse godsdienst, en daarom het einde van de Joodse cultuur en van de Joodse natie. Die redenering is natuurlijk volkomen juist. Zo is het ook, maar het punt is dat zij zelf, als Hoge Raad, als Sanhedrin, het volk misleidden en juist daardoor werd enige jaren later de Joodse natie totaal verwoest. Een Sanhedrin, een Joodse Hoge Raad bestaat al in geen eeuwen meer. Dat is de gedachte. Het volk werd inderdaad afgesneden of uitgeroeid.

Johannes 11 : 47, 48

47 De overpriesters dan en de Farizeeën vergaderden den raad, en zeiden: Wat zullen wij doen? want deze Mens doet vele tekenen.

48 Indien wij Hem alzo laten *geworden*, zij zullen allen in Hem geloven, en de Romeinen zullen komen, en wegmen beide onze plaats en volk.

Het waren Farizeïsche overpriesters. Het waren geen twee groepen mensen, maar één. De "raad" is de Hoge Raad, het Sanhedrin dus. "Onze plaats en ons volk" is de positie, de plaats van de Hoge Raad en de positie van het Joodse volk als zodanig. Nu nam het Joodse volk onder leiding van de

Hoge Raad nog een aparte plaats in binnen het Romeinse rijk, maar als dat volk niet langer naar de Hoge Raad of naar het Sanhedrin zou luisteren maar Jezus van Nazareth zou volgen, betekende dat dat de Romeinen zouden zeggen dat ze met die Hoge Raad niets meer te maken hadden. Die zouden dan toch geen macht meer hebben. Die Hoge Raad bestond bij de gratie van de Romeinen, omdat ze macht over het volk hadden. Zo konden de Romeinen via de Hoge Raad macht uitoefenen over het volk. Als het volk niet luisterde naar de Hoge Raad, hadden de Romeinen de Hoge Raad ook niet nodig, zodat zowel het volk als de Hoge Raad zou verdwijnen. Dat hadden ze goed gezien. Het is alleen wel een zeer politiek getinte redenering, waarbij het helemaal niet gaat om de waarheid, maar alleen om de handhaving van de eigen machtspositie.

In Zacharia 11 wordt van de herders gezegd dat zij de kudde, de schapen niet verschonen. Dat wil zeggen dat ze niet naar die schapen omkijken. Het een en ander hangt trouwens samen met andere profetieën die al eerder geweest zijn, namelijk in Jeremia. Het zal blijken dat we in dit hoofdstuk nog wel eens vaker aan Jeremia zullen denken.

Jeremia 50 : 6, 7

6 Mijn volk waren verloren schapen, hun herders hadden hen verleid, zij hadden hen gevoerd *naar* de bergen, zij gingen van berg tot heuvel, zij vergaten hun legering.

7 Allen, die hen vonden, aten hen op, en hun wederpartijders zeiden: Wij zullen geen schuld hebben; daarom dat zij gezondigd hebben tegen den HEERE, *in* de woning der gerechtigheid, ja, *tegen* den HEERE, de Verwachting hunner vaderen.

De "legering van de schapen" is uiteraard hun schaapskooi, de plaats waar zij thuishoren. De herders leidden hen echter niet en daarom dwaalden zij als schapen, zoals het ook bij andere gelegenheid staat. (Jesaja 53 : 6; 1 Petrus 2 : 25) Het waren dus slachtschapen. In Zacharia 11 : 5 stond: "Welker bezitters hen doden, en houden het voor geen schuld". Dat komt hiermee overeen. Men zegt dus de Joden gerust wat te kunnen aandoen, omdat ze toch gezondigd hebben tegen de Heer. Ze hebben het over zichzelf aangeroepen. Dat laatste mag dan waar zijn, maar dat geeft anderen nog niet het recht om het oordeel dat de Heer over hen zal brengen, zelf op zich te nemen. Daar komt bovendien bij dat deze gedachte uit Jeremia 50 niet alleen in verband wordt gebracht met onze dagen, maar ook met Israël zelf, dat feitelijk werd uitgebuit door haar eigen leidlieden.

Zacharia 11:6

Zekerlijk, Ik zal niet meer de inwoners dezes lands verschonen, spreekt de HEERE; maar ziet, Ik zal de mensen overleveren, elk een in de hand zijns naasten, en in de hand zijns konings, en zij zullen dit land te morzel slaan, en Ik zal ze uit hun hand niet verlossen.

Dit betekent dus dat de Heer dit hele volk, deze dwalende schapen, zal loslaten. Het eerste is dat we gelezen hebben dat de heidenen niet zorgen voor Israël. Het tweede is dat de herders van Israël zelf niet zorgen voor Israël. Het hoogtepunt komt in dit vers als de Heer Zelf zegt dat Hij niet langer voor Israël zal zorgen, omdat het hele volk is afgeweken. Over de kudde als geheel wordt echter gezegd dat de Heer de inwoners dezes lands niet meer zal verschonen. In vers 5 stond dat niemand ze verschoont. Die herders verschonen ze niet. Die herders geven niet om de schapen, maar de Heer zegt in vers 6 dat Hij het ook niet doet. Als er geen leiders zijn boven het volk, dan betekent het dat het volk zelf of de leden van het volk ten prooi zijn aan de medeleden van het volk, hun volksgenoten. Dat zijn hun naasten. Dat wil zeggen dat er dan helemaal geen leiding meer is.

"... Ik zal de mensen overleveren, elk een in de hand zijns naasten, en in de hand zijns konings, ..." De nadruk ligt op "zijns". Het is de hand van zijn eigen koning, namelijk de koning die men zelf gekozen heeft. Anders zou het de hand mijns konings moeten zijn. Hier staat "de hand zijns konings". Het volk wordt overgegeven in de hand zijns konings. Men kiest namelijk zelf koningen. Het volk Israël sloot verbonden met heidense volkeren om zich te stellen onder de leiding van die koningen, opdat die hen zouden leiden. Dat is de bekende vorm van afgoderij, want dat is het dan in de praktijk die zo vaak in de Schrift genoemd wordt. Ze zullen zichzelf een koning kiezen. Noem er eens één. Zij zeiden: "Wij willen niet dat Deze over ons koning zij", en men verkoos een ander, namelijk Barábbas. (Lukas 19 : 14, 27; 23 : 18; Johannes 18 : 39, 40) "De Vorst des levens hebt gij gedood, maar degene die een moordenaar was, hebt gij vrijgelaten". (Handelingen 3 : 14, 15) Dat zegt Petrus tot het Joodse volk. Ze wilden deze Koning niet; ze kozen een andere koning. Men wenste niet de Here Jezus, maar de andere koning der Joden, namelijk Herodes. Ze kozen niet voor de Koning die de Heer Zelf had gegeven, maar ze kozen voor een koning die ze zelf hadden gekozen. Er staat hier dan ook dat de Heer hen daarin zal overgeven. De Heer zal hen overgeven in de hand zijns konings. Dat blijkt ook, want we krijgen dat later nog een keer. Die hele situatie van Herodes en Barábbas in het verleden, herhaalt zich in de toekomst. Dan

zal Israël in de eerste plaats zelf een vorst hebben, die wij kennen als de antichrist, danwel de valse profeet. (1 Johannes 2 : 18, 22; 4 : 3; 2 Johannes : 7; Openbaring 13, Openbaring 19 : 20; 20 : 10) Het alternatief is dat zij zich onderwerpen aan een andere koning, namelijk de koning van Babel. De eigen leider van Israël zal het volk onderwerpen aan de koning van Babel.

"... En zij zullen dit land te morzel slaan, en Ik zal ze uit hun hand niet verlossen." Zij zullen dit land vermorzelen. Het zal verpletterd worden. Men wordt niet alleen door zijn volksgenoten zelf vernietigd, maar ook door de koning die men zelf gekozen heeft. De Heer zegt dat Hij hen uit hun hand niet zal verlossen.

Zacharia 11:7

7 Dies heb ik deze slachtschapen geweid, dewijl zij ellendige schapen zijn; en ik heb mij genomen twee stokken, den een heb ik genoemd LIEFELJKHEID, en den anderen heb ik genoemd SAMENBINDERS; en ik heb die schapen geweid.

"Dies" betekent "daarom" en "dewijl" betekent "omdat". In vers 6 zegt de Heer dat Hij hen niet meer zal verschonen. Dat betekent dus dat Hij niet naar die schapen zal omkijken. Toch staat vers 7 er ook. Het is wel mooi vertaald met "ellendig", maar het woord betekent "arm". Men komt tekort. Het zijn arme schapen. Dat is het volk. Deze ellendige, deze arme schapen, zijn de aanduiding van het gelovig overblijfsel van Israël. Dat wat arm is, steeds wanneer dit woord gebruikt wordt, is de aanduiding van degenen die niet veel hebben, maar wel rijk zijn in het geloof. De term ontleen ik nu voor het gemak even aan 2 Korinthe (2 Korinthe 8 : 2, 7-9) of aan Jakobus, want daar komt het ook voor. (Jakobus 2 : 5) Ze zijn arm, maar rijk in het geloof. Het zijn arme schapen, een beeld van het gelovig overblijfsel van Israël. Er staat dat dat de reden is geweest waarom de Heer toch de kudde geweid heeft, namelijk vanwege deze ellendige schapen, vanwege die enkele gelovigen die in het midden van het volk verkeerden.

De herder heeft een stok. Een stok is een staf of een staf is een stok. Deze stokken kregen namen. De vertalers hebben de namen inderdaad vertaald. Dat is terecht, want het gaat uiteraard om de betekenis van die namen. In plaats van de naam zelf geeft men ons meteen de betekenis. "Liefelijkheid" is ongeveer correct vertaald, maar het is niet precies te vertalen. Het spreekt net zo goed over barmhartigheid, goedertierenheid

en dat soort dingen meer. "Samenbinders" zijn banden. Het spreekt over eenheid. Deze stokken beelden namelijk de functie van de herder uit. Aan de staf herkent men de herder en aan de soort staf herkent men de soort herder. Deze twee stokken of twee staven zijn namelijk aan de ene kant een uitbeelding van het feit dat de herder de schapen verschoont, naar de schapen omziet, hen barmhartig is. Dat is die liefelijkheid. De andere stok, samenbinders, spreekt erover dat de herder ook inderdaad zorgt voor de eenheid van de kudde. Hij bewaart hen bij elkaar. Hij maakt hen tot eenheid. Hij bindt hen samen. Dezelfde terminologie is te gebruiken voor wat Christus nu doet voor de Gemeente. Ook die bindt Hij samen, alleen niet de gemeente die mensen oprichten, maar de Gemeente die Hij Zelf bouwt, uiteraard. Die bindt Hij samen. Dat wordt in deze stokken uitgebeeld.

Het vers eindigt zoals het begint. De Heer heeft die schapen geweid, via liefelijkheid en binders als banden waardoor de schapen tot één kudde gemaakt werden. Het spreekt over het werk van Zacharia, want Zacharia zegt het, maar deze woorden liggen wel in de mond van de Heer. Hij is dus Degene die hier feitelijk als de goede Herder optreedt.

Zacharia 11 : 8

8 En ik heb drie herders in een maand afgesneden; want mijn ziel was over hen verdrietig geworden, en ook had hun ziel een walg van mij.

Eigenlijk zijn het de drie herders. Er waren ooit drie herders over Israël die door de Heer uit dat ambt gezet zijn. Daar bestaat wat verschil van mening over, maar toch mag het helemaal niet moeilijk zijn. De meest voorkomende gedachte is trouwens dat deze drie herders niet individuele herders zijn, maar categorieën, groepen. Het zijn groepen van herders en meestal noemt men dan de drie Joodse sekten, die bestonden in de dagen van de komst van de goede Herder, in de dagen van de Here Jezus, zoals daar zijn: de farizeeën, de saduceeën en de Herodianen. Dat is de meest gebruikelijke verklaring, maar ook de minst verdedigde. Men noemt hem altijd wel, maar men toont niet aan waarom het zo is. Het is een aardige gissing en het komt wel aardig uit, maar het is nog maar de vraag of het inderdaad terecht is. Ik geloof dat niet. Ik geloof dat je van farizeeën en saduceeën niet kunt zeggen dat het herders waren. Het waren trouwens ook geen leidlieden. Het waren Joodse sekten. Zoals christenen vandaag de dag bij de een of andere kerk horen, zo was dat bij de Joden ook. Zij behoorden tot de linker- of de rechtervleugel of het midden, maar daarmee waren ze nog geen herders. Daarmee heb je alleen

de verdeling van de schapen in drie belangrijke groepen genoemd: farizeeën, saduceeën en Herodianen. Anderen doen het anders en noemen farizeeën, saduceeën en essenen. Als je ze allemaal bij elkaar optelt heb je er dan al vier. Dan heb je de Zeloten. Dan heb je er al vijf, dus wat moet je dan met die drie? Het wordt dus toch wat moeilijk om dat te handhaven. Bovendien waren dat geen herders. Het waren eigenlijk schapen, groepen schapen.

Bovendien staat er niet: "Ik heb drie herders in één maand afgesneden", maar: "Ik heb dé drie herders afgesneden". De vraag zou dan gesteld kunnen worden welke drie herders dat zijn. Welke drie soorten van herders zouden wij kunnen noemen vanuit de Schrift? Dan is het helemaal niet moeilijk, want laat ik de zaak dan eens omdraaien. Als we spreken over de goede Herder, dan hebben we het over Christus. Wat is Christus? Uit welken hoofde, uit welke ambten, op grond waarvan is Hij de Herder van Israël? Hoe wordt dat anders genoemd? Het woord "herder" wordt namelijk inderdaad overdrachtelijk gebruikt. Die Israëlieten waren natuurlijk geen schapen met veel wol. Het waren mensen, dus dat is een overdrachtelijke term. Wat is dan de werkelijke term voor de functie van de herder? Daar zijn er drie van: koning, priester en profeet. Wij spreken over de drie ambten van Christus, maar Christus is die Herder. Die drie ambten van Christus zijn die van Koning, Priester en Profeet. Het lijkt geen twijfel dat dit inderdaad de leidinggevende figuren waren in Israël: de koningen, de priesters en de profeten. Zij waren de herders. Ze worden ook allemaal zo aangeduid. Er zijn Schriftplaatsen te vinden waarin de koning de herder genoemd wordt (Ezechiël 37 : 24), waarin de priester herder genoemd wordt en waarin de profeet herder genoemd wordt. God leidde Israël via koningen of via profeten aan wie Hij Zijn woord gaf opdat zij dat zouden spreken, of via de priesters die eveneens het woord van God zouden brengen en bovendien ook toelichten, illustreren en uitleggen. Dat is het. Het zijn drie ambten, namelijk die van koning, priester en profeet.

"En ik heb drie herders in een maand afgesneden". Wanneer werden het koningschap, het priesterschap en het profeetschap afgesneden? Toen de Here Jezus Zelf werd afgesneden. Hij was de Herder. Hij was de Koning, de Priester en de Profeet en van Hem staat dat Hij afgesneden werd. Dat staat niet zo in onze vertaling, want daarin staat dat Hij uitgeroeid werd, maar in de Engelse vertaling staat het dan weer wel: "Messiah shall be cut off". (Daniël 9 : 26) De Messias zou afgesneden worden. De Heer zou bovendien vervolgens een afgesneden zaak doen op de aarde. (Romeinen 9 : 28) In de eerste komst van Christus werd de hele geschiedenis van Israël afgesneden, inclusief die drie herders. Die drie herders zijn dus geen valse herders, maar het gaat om de goede Herder, namelijk Christus Zelf.

Hier wordt dus niet gesproken over verlossing van Israël, zoals men dikwijls denkt, namelijk dat er valse herders worden weggedaan. Hier wordt erover gesproken dat de Heer Zichzelf van Israël terugtrok. Dat stond in de vorige verzen en dat staat in de volgende verzen. Het afsnijden van de drie herders gebeurde dus toen de Heer Zelf werd afgesneden. Hij sneed het af, omdat Hij over hen verdrietig was geworden. Ik denk dat "hen" op de schapen slaat, maar het kan net zo goed slaan op de herders. Dat maakt niet uit, want het betekent dat het werk dat de Heer deed ten behoeve van Israël, Hem tot dit verdriet bracht. Dat lijkt me duidelijk, want dat verdriet van de Heer om de ongehoorzaamheid van de schapen, van de kudde, wordt ook meerdere malen in het N.T. uitgedrukt.

Dan zijn we terechtgekomen bij "één maand". Er is in de hele geschiedenis van Israël niet iets te vinden dat overeenkomt met een letterlijke maand, dus is het ongetwijfeld de aanduiding van een periode. Het is een betrekkelijk korte periode; betrekkelijk lang vergeleken met dagen, want het is niet één dag, maar één maand en het is een betrekkelijk korte periode in verband met jaren, dus zal het ongetwijfeld een tamelijk korte tijd geweest zijn die met die maand wordt aangeduid. Daarna kun je altijd vragen waarom dan één maand. Dat is zo, omdat het iets te maken heeft met de maan. De maan heeft namelijk ook die tijdelijke verschijning. Hij komt en hij verdwijnt weer. Ik bedoel niet dat hij op- en ondergaat, maar dat je eerst nieuwe maan krijgt, dan de maansikkel, dan eerste kwartier en dan de volle maan en dan het laatste kwartier en dan verdwijnt hij helemaal. In ieder geval wordt uit de Schrift duidelijk dat een zo'n complete cyclus van de maan ook de uitbeelding is van de gehele eerste komst van Christus. Hij verscheen, werd groot, maar verdween ook weer. Het was van voorbijgaande aard, waarbij de maan zondermeer de uitbeelding is van de heerlijkheid Gods wanneer die op aarde geopenbaard wordt. Zoals het licht van de maan feitelijk de weerkaatsing is van het licht van de zon, zo is ook de Here Jezus Zelf de uitstraling, afstraling, van de heerlijkheid van God Zelf, zoals het staat in Hebr. 1 : 3. Dat komt dus aardig overeen. Er staat "maand", maar het komt overeen met "maan". Dat is zelfs in het Nederlands officieel eigenlijk nog hetzelfde woord. In een zo'n periode, ongetwijfeld de eerste komst van Christus, werd dit koningschap, priesterschap en profeetschap afgesneden. Sindsdien is er ook inderdaad geen koning meer en geen priester en geen profeet.

Hoséa 3 : 4

- 4 Want de kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten, zonder koning, en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld, en zonder efod en terafim.

Ze zullen net zo goed ook zonder priester en zonder profeet zijn. Het spreekt namelijk over onze dagen, waarin Israël alleen is, zonder man of zonder koning, zonder vorst, zonder offer, maar ook zonder priester en zonder profeet. Die drie herders zijn dus inderdaad in één maand, in een korte periode, in de eerste komst van Christus namelijk, afgesneden. Dat dat zo is wordt ook bevestigd in het volgende, want daarin gaat het inderdaad om de hele periode van de eerste komst van Christus, die uitliep op Zijn verwerping. Vandaar dat ook dit hoofdstuk weer eindigt met de aankondiging van een oordeel dat over Israël zou komen.

"Want mijn ziel was over hen verdrietig geworden, en ook had hun ziel een walg van mij." Dit betekent in ieder geval dat een eind gemaakt werd aan deze functie, deze werking van de herders. Er staat wel: "Mijn ziel was over hen verdrietig geworden", maar letterlijk staat er: "Mijn ziel was over hen verkort geworden". Men verklaart het dan door te zeggen dat dit verkort worden wil zeggen: ontmoedigd worden, de hoop opgeven. Dat is ook een verkort worden. Het is dan niet lankmoedig, maar kortmoedig. "Mijn ziel was verkort geworden". Men vertaalt het dan met "verdrietig geworden". In de praktijk komt het daar natuurlijk op neer. Het betekent echter net zo goed dat aan de eerste komst van Christus een eind kwam. Mijn ziel had een walg van hen en zij hadden ook een walg, een afkeer, van Mij, staat er. Dit hele Schriftgedeelte zegt feitelijk: "Hadden ze maar naar Mij geluisterd". Ze hebben echter niet gewild. Ze hebben een eigen weg willen gaan en dus heeft de Heer Zich van hen tergetrokken. Hij heeft hen overgegeven. Dat staat dan ook vervolgens in:

Zacharia 11 : 9

- 9 En ik zeide: Ik zal ulieden niet *meer* weiden; wat sterft, dat sterve, en wat afgesneden is, dat zij afgesneden, en dat de overgeblevenen de een des anderen vlees verslinden.

Daarna beginnen ze elkaar dus op te eten. Dat hebben we al even gezegd. Men wordt gegeten door zijn naasten. Ook in het Nieuwe Testament wordt gewaarschuwd.

Galaten 5 : 15

- 15 Maar indien gij elkander bijt en vereet, ziet toe, dat gij van elkander niet verteerd wordt.

Gelovigen van vandaag doen dat namelijk nog steeds. Ze hebben soms nog de neiging om elkaar op te eten. Hier natuurlijk niet, maar het staat

hier wel. Ook deze dingen worden trouwens bij gelegenheid aangehaald in andere Schriftplaatsen. Het eerst zou ik moeten verwijzen naar Jesaja 48, waar we gelijksoortige woorden vinden als in Psalm 8.

Jesaja 48 : 18, 19

- 18 Och, dat gij naar Mijn geboden geluisterd had! zo zou uw vrede geweest zijn als een rivier, en uw gerechtigheid als de golven der zee.
- 19 Ook zou uw zaad geweest zijn als het zand, en die uit uw ingewanden voortkomen als deszelfs steentjes; wiens naam niet zou worden afgehouden, noch verdelgd van voor Mijn aangezicht.

Uw vrede en uw gerechtigheid zouden dus in elk geval groot zijn. Hier wordt dus water weer in positieve zin gebruikt. Het betekent namelijk dat als Israël gehoord had naar het woord van God, ze tot koningen gemaakt zouden zijn en dan zou hun heerschappij gevestigd zijn over alle volken. Zo staat het er dus ook. Uw vrede is dus de vrede van Israël.

Hier heb je nu zo'n aardig voorbeeld van zo'n veronderstelling. Wat nu als, ... als Israël nou tot geloof gekomen zou zijn? Dan roepen wij meteen: Ja, maar dat is niet gebeurd. Dat kun je zo eigenlijk niet stellen. De Bijbel zelf stelt het echter wel zo. Het kon dus wel. De verantwoordelijkheid voor de verwerping van de Messias en dus voor het niet aanbreken van het Koninkrijk, in zijn geopenbaarde vorm althans, ligt wel degelijk bij Israël. Wij wisten en de Heer wist dat het niet zou gebeuren in het verleden, maar niettemin ligt de verantwoordelijkheid daarvan wel degelijk bij Israël. Als zij geluisterd zouden hebben, hoe hypothetisch dat ook is, dan zou hun vrede geweest zijn als een rivier en hun gerechtigheid als de golven der zee. Ze hebben dat echter niet gedaan en daarom heeft de Heer hen afgesneden. Hij heeft die herders afgesneden en Hij heeft ook het volk afgesneden van Zichzelf. Hij heeft hen aan hun lot overgelaten. Wat sterft, dat sterft, en wat afgesneden is, dat zij afgesneden. (Zacharia 11 : 9) Diezelfde gedachte vinden we trouwens nog eens in Jeremia.

Jeremia 2 : 8, 9

- 8 De priesters zeiden niet: Waar is de HEERE? en die de wet handelden, kenden Mij niet; en de herders overtraden tegen Mij; en de profeten profeteerden door Baal, en wandelden naar dingen, die geen nut doen.
- 9 Daarom zal Ik nog met ulieden twisten, spreekt de HEERE; ja, met uw kindskinderen zal Ik twisten.

Dan komt het hele verhaal over die ontrouwe herders. Dat neemt eigenlijk een groot deel van dit hoofdstuk in beslag. De ontrouw van Israël, waardoor de Heer hen inderdaad overgeeft, in feite aan de vijand. Hetzelfde vinden we overigens ook weer terug in Jeremia 18 en 19.

Jeremia 18 : 18

- 18 Toen zeiden zij: Komt aan, laat ons gedachten tegen Jeremia denken; want de wet zal niet vergaan van den priester, noch de raad van den wijze, noch het woord van den profeet; komt aan, en laat ons hem slaan met de tong, en laat ons niet luisteren naar enige zijner woorden!

Men wenst niet te luisteren naar de herder die God Zelf aan Israël gegeven heeft, in dit geval dus Jeremia. Dat staat hier in dit hoofdstuk in verband met het teken van de pottenbakker in Jeremia 18 en 19. Het aardige is dat daar later op teruggekomen wordt in Zacharia 11 : 13: "Doch de HEERE zeide tot mij: Werp ze henen voor den pottenbakker: ..." Er bestaat dus inderdaad duidelijk verband tussen de profetieën van Zacharia, met name dit hoofdstuk, en de profetieën van Jeremia, waarnaar we nu al vele malen hebben verwezen.

Zacharia 11 : 10

- 10 En ik nam mijn stok LIEFELIJKHEID, en ik verbrak denzelven, te niet doende mijn verbond, hetwelk ik met al deze volken gemaakt had.

Er wordt gesproken over het afsnijden van herders en nu wordt inderdaad zo'n stok, zo'n herdersstaf, verbroken. Symbolisch betekent dat dus het eind van de werkzaamheden van de herder. Het is een moeilijke uitspraak, want hoezo een verbond met deze volken? De gedachte is trouwens wel degelijk aan heidense volken, volgens het woord dat hier voor volken gebruikt wordt. De Heer is dus boos op Israël, maar verbreekt het verbond met al deze volken, met heidense volken. Dit verbond is niet het verbond der wet, maar een verbond dat lijkt op het verbond dat in Hoséa genoemd wordt.

Hoséa 2 : 17

- 17 En Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels, en het kruipend gedierte des aardbodems; ...

Dat wild gedierte des velds, maar ook dat gevogelte des hemels, is de uitbeelding van de vijanden van Israël, namelijk de heidense volkeren. Bij wild gedierte des velds denken wij aan de leeuw, de beer, het luipaard, een monster, een draak. Ze staan in die volgorde allemaal in de Bijbel. Het is het wild gedierte des velds. Dat zijn dus heidense, maar bovendien vijandige volkeren. Als er dus over gesproken wordt dat God voor Israël een verbond maakt met dat wild gedierte, dan betekent dat, maar dat blijkt uit het verband van Hoséa 2, dat God een afspraak heeft waardoor de heidenen Israël niet zullen aanvallen zolang Israël de Heer dient. De Heer belooft zo'n verbond te zullen maken in Hoséa 2 voor in de duizend jaren, het Messiaanse Rijk. In feite had Hij zo'n verbond met de heidenen in het verleden, want aan Israël wordt ronduit gezegd dat de heidenen Israël niet zullen aanvallen of overweldigen zolang Israël de Heer zou dienen. Als Israël de Heer echter niet dient, dan wordt dit verbond ongeldig. Dan is dit verbond niet meer van toepassing. Dat wordt hier gezegd. (Zacharia 11 : 10) "Ik zal tenietdoen Mijn verbond, hetwelk Ik met al deze volken gemaakt had". Dat betekent dat dus de kudde ten prooi valt aan het wild gedierte des velds uit Hoséa 2, namelijk aan de heidense volken.

Zacharia 11 : 11

11 Dus werd het te dien dage vernietigd, en alzo hebben de ellendigen onder de schapen, die op mij wachtten, bekend, dat het des HEEREN woord was.

Na het afsnijden van de drie herders en na het breken van de stok "Lieflijkheid", wordt de kudde, die nog wel even bijeen blijft, vernietigd. In de dagen van de Heere Jezus, want Hij is de goede Herder die hier feitelijk spreekt, gebeurde dit ook inderdaad. Nadat de Messias verworpen werd en de Heer Zich van Israël terugtrok, werd eerst de stok van Lieflijkheid verbroken. De Heer zorgde namelijk niet meer voor hen. Het resultaat was dat het volk ook inderdaad ten prooi viel aan de heidenen. Pas later werd het ook inderdaad verstrooid. Dat wordt uitgebeeld door het breken van de stok Samenbinders. Als iets niet meer samengebonden wordt, wordt de kudde dus verstrooid. Als de kudde niet meer bijeen gehouden wordt, wordt zij verstrooid onder de volken. Dat gebeurde pas ongeveer in het jaar 70, maar het breken van de stok Lieflijkheid gebeurde in de dagen van de Heere Jezus Zelf.

De ellendigen zijn dezelfde als uit vers 7. Het zijn de ellendige, namelijk de arme schapen en dus het gelovig overblijfsel. Alzo heeft het gelovig overblijfsel, dat op Mij wachtte, bekend dat het des Heeren woord was. Zo lees ik dan vers 11. Er waren dus wel schapen die op de Herder wacht-

ten. Dat zijn die ellendige schapen. Dat zijn dus de arme schapen. Dat is het gelovig overblijfsel onder Israël. Die wachtten wel op de goede Herder en zij hebben bekend dat het des Heeren woord was. Zij hebben aan deze dingen en ook aan het oordeel dat over het volk als zodanig kwam, gezien dat het inderdaad ging om de goede Herder. Het bewees dus inderdaad dat Jezus Zelf de goede Herder was. Het is wel een raar soort bewijs, maar het is er wel een. Het oordeel dat over Israël gekomen is aan het begin van onze jaartelling, bewijst dat zij inderdaad kort daarvoor de echte, de goede Herder, verworpen hebben. Voor een gelovige is dat een duidelijke zaak.

Zacharia 11 : 12

12 Want ik had tot henlieden gezegd: Indien het goed is in uw ogen, brengt mijn loon, en zo niet, laat het na. En zij hebben mijn loon gewogen, dertig zilverlingen.

Zacharia dan wel de Heer had immers de functie van de herder uitgeoefend op een of andere wijze. Ik denk eerlijk gezegd dat het in de eerste plaats slaat op Zacharia, maar dat Zacharia niet werkelijk herder geweest is. Dat lijkt me ook een beetje moeilijk uitvoerbaar. Ik zou niet weten hoe hij dat gedaan zou moeten hebben. Ik veronderstel dus ook dat het gebeurde in een visioen of in zijn droom of iets dergelijks, zodat het niet naar de uiterlijke dingen, maar naar de innerlijke dingen waar is. Zo heet dat. Hij is niet uitwendig herder geweest, maar inwendig, namelijk in zijn droom, denk ik. Dat doet overigens niks ter zake, want het gaat over de Here Jezus Zelf. Hij heeft voor Israël gezorgd en Hij heeft vervolgens aan het volk gevraagd: Wel, zeg maar wat je dat waard geweest is. Beoordeel Mij nu eens. Ben Ik Mijn gewicht in goud waard? Hoe waardeer je dat? De Heer heeft voor de kudde gezorgd en de vraag is wat de kudde daarvoor over heeft. Het antwoord is: dertig zilverlingen. Dat klopt dus precies. Dat is de prijs die de valse herders van Israël, de oversten der Joden, betaalden aan Judas om zijn Heer te kunnen kopen. (Matthéüs 26 : 15) Judas verkocht zijn Meester voor deze prijs, want dat is wat de ontrouwe herders betaalden en wat het volk in het algemeen overhad voor deze goede Herder. Hij was de goede Herder en werd betaald met dertig zilverlingen.

Zacharia 11 : 13

13 Doch de HEERE zeide tot mij: Werp ze henen voor den pottenbakker: een heerlijken prijs, dien ik waard geacht ben geweest van hen! En ik nam die dertig zilverlingen, en wierp ze in het huis des HEEREN, voor den pottenbakker.

Werp deze dertig zilverlingen henen voor den pottenbakker. Men zegt dat dertig zilverlingen de prijs was van een slaaf. Ik heb dat nooit helemaal goed kunnen vinden, maar het zal wel niet zo veel geweest zijn. Je zou denken dat hij ze zou gooien in het huis van de pottenbakker, voor de pottenbakker, maar er staat: In het huis des Heeren, voor de pottenbakker. Heel eigenaardig, maar we weten nu dus meteen wie de Pottenbakker nu eigenlijk is. Dat noem ik nou netjes lezen. De verklaring zegt dan dat het voor de pottenbakker was, maar dat Zacharia de pottenbakker niet kon vinden. Die was toen net eventjes in de tempel. De zaak is namelijk dat het huis des Heeren hier blijkt te fungeren als het huis van de pottenbakker. De pottenbakker is, volgens Jeremia bijvoorbeeld, de Schepper Zelf! Potten zijn namelijk beelden van mensen, holle aarden vaten, gemaakt uit het stof van de aardbodem, vermengd met wat water om ze beter te vormen. Water is daarbij uiteraard een beeld van het woord van God. Zo gaat dat. Het is modderig leem waaruit potten gemaakt worden. Het huis van de pottenbakker is dus eigenlijk hetzelfde als het huis des Heeren. Dat blijkt hier ook.

Het eigenaardige is echter dat dit deel van de profetie letterlijk wordt aangehaald in het N.T. en daar in verband gebracht wordt met de prijs die de valse herders betaalden aan Judas. Dat was dus de prijs die de waarde van de goede Herder uitbeeldde. Wij weten wat er staat. (Matthéüs 27 : 3-9) Judas kreeg berouw. Hij moest zijn geld kwijt. Hij bracht het terug naar de hogepriesters. Die zeiden dat ze daar niks mee te maken wilden hebben. Toen gooide Judas het maar in de tempel, in het huis des Heeren dus, precies zoals Zacharia hier. De prijs die betaald was voor de goede Herder werd dus ook daar in de tempel gegooid. Aangezien die lui het geld niet in de schatkist wensten te hebben, omdat ze het als onrein beschouwden, kochten ze voor dat geld de akker van een pottenbakker. Het kwam dus ook daar bij de pottenbakker terecht. Het werd geworpen in het huis des Heeren, maar het kwam terecht bij de pottenbakker als betaling voor zijn akker. Waarom zou de pottenbakker een akker hebben? Uiteraard niet om er graan op te verbouwen, maar omdat die akker zulke goede klei of leem bevat om potjes van te bakken. De hele situatie van Judas en zijn verraad en de wijze waarop dat de vervulling is van deze profetie, is erg interessant.

Daarna ontstaat meestal de discussie over het merkwaardige verschijnsel dat deze pottenbakker zich blijkbaar bevond in het huis des Heeren. Dat kan natuurlijk heel goed. Waarom zou een pottenbakker nou niet af en toe ook eens in de tempel zijn? In ieder geval gebeurt dat hier. Het geld wordt dus geworpen in de tempel en voor de pottenbakker. Waarom precies, staat er niet bij. Wat de pottenbakker ermee gedaan heeft en

of hij er wat mee gedaan heeft en of hij wel geweten heeft dat het gebeurde, staat er ook allemaal niet bij. Dat doet er ook verder allemaal niet toe, want wij weten dat deze gebeurtenissen hier in Zacharia 11 een voorafschaduwing zijn van gebeurtenissen die zich later zouden afspeelen, met name dan in verband met de Here Jezus. Daar komen we zo op terug, want ik wil eerst even ingaan op die dertig zilverlingen. Die dertig zilverlingen worden namelijk in de Bijbel twee keer eerder genoemd. De eerste daarvan is ook de belangrijkste en staat Exodus 21. Boven het gedeelte staat: Wetten over mishandeling. Dat is vanaf vers 15. Daar worden wetten gegeven aan Israël en die wetten regelen ook dat als iemand wat misdaan heeft of iemand aan een ander of aan iets anders wat misdaan heeft, wat dan eventueel de schadevergoeding zou moeten zijn. In dat verband lezen we dan in:

Exodus 21 : 32

32 Indien de os een knecht of een dienstmaagd stoot, hij zal zijn heer dertig zilverlingen geven, en de os zal gestenigd worden.

Daarmee wordt bepaald dat de prijs van een knecht of dienstmaagd dertig zilverlingen is. Dat betekent dertig zilveren munten. Het zullen wel sikkels geweest zijn, maar dat doet er verder niets toe. Dat is een prijs die betaald wordt. Prijzen worden hier meer genoemd, ook in ander verband. De prijs is ook steeds anders, maar voor een dienstknecht dan wel een dienstmaagd zouden dertig zilverlingen betaald moeten worden. Daar komt het op neer. Een knecht is een dienstknecht. Datzelfde vinden we min of meer ook in Leviticus 27. Daar vinden we althans diezelfde prijs. Daar heeft het te maken met beloften die betaald worden. Het heeft te maken met beloften die mensen aan de Heer doen en waar ze een bedrag voor moeten betalen.

Leviticus 27 : 4

4 Maar is het een vrouw, dan zal uw schatting zijn dertig sikkelen.

Dertig sikkelen of dertig zilverlingen worden betaald voor een vrouw die een belofte doet aan de Heer, een dienstmaagd dus eigenlijk. Uit Exodus 21 blijkt dat dertig zilverlingen de prijs is van een dienstknecht. Men beschouwt dertig zilverlingen dus als een genoegdoening voor het leven van de dienstknecht. Daar komt het op neer. Daarna vinden we deze dertig zilverlingen alleen nog terug in Matthéüs 26, waar ze betaald

worden, kennelijk voor een dienstknecht, maar die dienstknecht blijkt de Here Jezus Zelf te zijn. Hij was niet alleen de Herder van Israël, zoals Zacharia dat bij gelegenheid was, maar Hij is zelfs de goede Herder. Dat is het verband uiteraard. Zacharia neemt hier dus typologisch de plaats in van de Here Jezus als herder van Israël. Het loon dat hij ontvangt is dertig zilverlingen. Dat is wat we ook lezen in Matthéüs 26. Het wordt later herhaald in Matthéüs 27.

Matthéüs 26 : 14, 15

- 14 Toen ging een van de twaalven, genaamd Judas Iskariot, tot de overpriesters,
- 15 En zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal Hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren *penningen*.

Je had ook kunnen vertalen met "dertig zilverlingen". Het is precies de prijs als in Zacharia 11 : 12. Dat is wat hij voor zijn verraad zou krijgen. Het wordt later weer aangehaald in Matthéüs 27 : 9. Daar worden de dertig zilverlingen weer genoemd. U moet eens kijken wat er staat in:

Matthéüs 27 : 3

- 3 Toen heeft Judas, dien Hem verraden had, ziende, dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren *penningen* den overpriesters en den ouderlingen wedergebracht,

Hij had die dertig zilverlingen van hen gekregen. Dat was de prijs die betaald werd door de herders van Israël. Daar komt het op neer, maar het waren de valse herders uiteraard. Zij hebben de prijs betaald voor de Herder, voor de Here Jezus, voor Zijn leven. Ze hebben dat uitbetaald aan Judas, maar Judas heeft de dertig zilverlingen aan de overpriesters, namelijk de oudsten, het Sanhedrin dus, wedergebracht.

Matthéüs 27 : 4

- 4 Zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed! Maar zij zeiden: Wat gaat ons *dat* aan? Gij moogt toezien.

Zijn rol was gespeeld en verder had hij er niets meer mee te maken. Dan staat er wat zij met dat geld doen.

Matthéüs 27 : 5

- 5 En als hij de zilveren *penningen* in den tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande verworgde *zichzelven*.

Hij wilde zijn geld wel kwijt. Toen smeed hij het in de tempel. Dat is precies zoals het bij Zacharia ook gebeurde, want het geld werd geworpen in de tempel voor de pottenbakker, maar in ieder geval in het huis des Heeren. Dat doet Judas hier namelijk ook.

Matthéüs 27 : 6

- 6 En de overpriesters, de zilveren *penningen* nemende, zeiden: Het is niet goorloofd, dezelve in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is.

Ze deden het dus niet in de collecte. Dat mocht niet, dachten zij.

Matthéüs 27 : 7

- 7 En te zamen raad gehouden hebbende, kochten zij daarmede den akker des pottenbakkers, tot een begrafenis voor de vreemdelingen.

Van de een of andere pottenbakker daar in de buurt van de tempel kochten zij dus een akker, een stuk land, voor een goed doel, namelijk om daar de eventueel overleden heidenen, want dat zijn die vreemdelingen, te begraven. Van het geld kochten zij dus een begraafplaats, zodat maar weer blijkt dat het toch een aanzienlijk bedrag geweest moet zijn.

Matthéüs 27 : 8-10

- 8 Daarom is die akker genaamd de akker des bloeds, tot op den huidigen dag.
- 9 Toen is vervuld geworden, hetgeen gesproken is door den profeet Jeremia, zeggende: En zij hebben de dertig zilveren *penningen* genomen, de waarde des Gewaardeerden van de kinderen Israëls, Denwelken zij gewaardeerd hebben;
- 10 En hebben dezelve gegeven voor den akker des pottenbakkers; volgens hetgeen mij de Heere bevolen heeft.

Er staat Jeremia, maar het was Zacharia. Dat wordt dan inderdaad aangehaald, vrij, erg vrij, uit Zacharia 11. Het is zelfs zo vrij dat er in plaats

Fouten in de Bijbel komen wel meer voor. Het is niet zo erg zolang wij ze zo zondermeer kunnen aanwijzen. Dat is dan niet een fout in de inspiratie of iets dergelijks, maar een kwestie van fouten die ontstaan zijn in de loop der tijd bij het overnemen, het overschrijven, van de tekst van de Bijbel. Dat zijn over het algemeen ook bekende dingen en dit is er een van. Ik vind het te ver voeren om dit dan te gebruiken als een bewijs van de tegenstrijdigheden in de Bijbel, want daar wordt het uiteraard graag voor gebruikt. Wie dat wil moet dat maar doen, maar het is domweg een vergissing. Ik begrijp het heel goed, want ik maak zelf die vergissingen ook. Soms noem ik de verkeerde naam, terwijl ik zelfs echt de goede naam in gedachten heb. Soms hoor ik van mezelf niet eens dat ik de verkeerde naam uitspreek. Dan ben ik drie zinnen verder en dan is er wat beweging in de zaal, waaraan ik merk dat ik iets verkeerd heb gezegd.

van Zacharia, Jeremia staat. Dat is een fout. Er staat wel Jeremia, maar er moet Zacharia staan. **zie zijlijn 32** Wat in Zacharia 11 gezegd wordt omtrent die dertig zilverlingen, wordt inderdaad vervuld in verband met de Here Jezus en in verband met Judas. De prijs die voor de Herder betaald werd, was dertig zilverlingen. Het wordt in de tempel geworpen, maar het wordt uiteindelijk aan de pottenbakker gegeven, want van hem wordt deze dodenakker - deze akker - gekocht. Zo uitgebreid staat het in Zacharia niet, maar er staat wel degelijk dat het geworpen werd in de tempel, voor de pottenbakker. Hoe het dan verder was, doet dan verder niets ter zake. Het betekent in elk geval niet dat men er in de dagen van Zacharia ook inderdaad zo'n akker voor gekocht heeft. Dat staat er namelijk niet. Het betekent wel dat die gebeurtenissen voor zover ze in Zacharia 11 vermeld staan, vervuld worden op de wijze die ook hier in Matthéüs 27 besproken wordt en ik meen dat het in Handelingen ook nog wordt aangehaald. Daar wordt ook over Judas gesproken. Hij moet namelijk vervangen worden bij de twaalf apostelen.

Handelingen 1 : 18, 19

- 18 Deze dan heeft verworven een akker, door het loon der ongerechtigheid, en voorwaarts overgevallen zijnde, is midden opgeborsten, en al zijn ingewanden zijn uitgestort.
- 19 En het is bekend geworden allen, die te Jeruzalem wonen, alzo dat die akker in hun eigen taal genoemd wordt Akeldama, dat is, een akker des bloeds.

Een "akel" is een akker. Akel = akker. "Dama" komt van "dam", namelijk "bloed".

Handelingen 1 : 20

- 20 Want er staat geschreven in het boek der Psalmen; Zijn woonstede worde woest, en er zij niemand die in dezelve wone. En: Een ander neme zijn opziensambt.

Dit is aangehaald uit Psalm 69 en uit Psalm 109. Daaruit blijkt ten eerste dat dus in het O.T. over dit verraad van Judas gesproken wordt. Ik zeg er meteen maar bij dat als we deze Schriftplaatsen zouden opzoeken, met name ook in de Psalmen, zal blijken dat het niet speciaal gaat om Judas, maar om Juda, namelijk het gehele Joodse volk. Daar is Judas of Juda namelijk de personificatie van. Hij beeldt dat uit. Wat er met Judas gebeurde is feitelijk met Juda, het Joodse volk, gebeurd. Men heeft de Messias verraden en heeft daardoor zelf ook het leven verloren. Als

gevolg van dat verraad werd een akker gekocht waarin de vreemdelingen begraven zouden kunnen worden. Het is misschien wat moeilijk om het in een paar woorden te zeggen, maar het betekent dat deze Akeldama, deze akker des bloeds, een beeld is van de gemeente. Wij zijn namelijk vreemdelingen en we hebben daar onze rustplaats gevonden, dankzij het verraad, dankzij de struikeling staat er in Romeinen 11, van Juda, van de Joden. Zij zijn gestruikeld tot rijkdom der heidenen. Hun val is tot rijkdom der heidenen. Zo is het inderdaad.

Romeinen 11 : 11

11 .. door hun val is de zaligheid den heidenen geworden, ...

Dat is wat in deze akker des bloeds wordt uitgebeeld. De tegenwaarde van de Here Jezus werd dus inderdaad geworpen in de tempel. Daar hoort het ook. Dat spreekt al over de Gemeente. De waarde van Christus drukt zich immers uit in de Gemeente of het drukt zich uit in de dertig zilverlingen, maar dat komt op hetzelfde neer. Dat is inderdaad geworpen in de tempel, want wij maken deel uit van die tempel of wij horen in die tempel. Wij die eertijds verre waren zijn nabij gebracht. (Éfeze 2 : 11-13) Dat is inderdaad allemaal vanwege het ongelooft of het verraad van het jodendom. De tempel is dan de ene uitbeelding. De andere is dat met datzelfde geld inderdaad deze akker gekocht is. De akker is de wereld. (Matthéüs 13 : 38) De akker is die akker die vrucht zou voortbrengen. Het is een akker waarin met name de vreemdelingen, feitelijk dus de heidenen, begraven zouden worden. Dat is een aardige omschrijving van de Gemeente, want daarin vinden de heidenen inderdaad hun rustplaats. Ze worden begraven. Ze sterven voor de wereld. Ze zijn der wereld gestorven. (Galaten 6 : 14) Ze rusten daar, maar ze rusten in die akker opdat ze daar ook vrucht zouden dragen. Dat is ongeveer, maar dan kort verteld, het hele verhaal. Het is dus een en al typologie en zelfs de figuur van Judas is typologie, omdat hij staat voor het jodendom als zodanig. De profetieën die dan spreken over Judas, zijn dus feitelijk profetieën die spreken over Juda. Daar is helemaal geen verschil tussen, want Juda is nogal Hebreeuws en Judas is nogal Grieks, maar verder is het precies dezelfde naam, die hij dan ook niet voor niets droeg. Het blijkt dus dat Zacharia 11 : 12, 13 spreken over het verraad van Judas, maar daar moet u wel meteen bij bedenken dat het niet gaat om Judas, maar om Juda. Het gaat om Israël, het jodendom. Ze hebben dertig zilverlingen willen betalen. Dat is inderdaad van overheidswege gebeurd, door de leidlieden van Israël.

Het beeld van de pottenbakker is dat de pottenbakker naar eigen inzicht een vat maakt, een vaas dus eigenlijk, een kan, een vat. Hij doet dat naar

eigen inzicht. Hij maakt eerst een vat, met dat zachte leem op de schijven. Daarna kijkt hij het eens aan en dan is het toch niet wat hij bedoelde. Hij drukt het dan weer in elkaar en gaat vrolijk verder om uit diezelfde klomp leem alsnog een ander vat, een vat ter ere namelijk, te maken. Dat is het beeld dat in Romeinen 9 dan ook prompt wordt aangehaald. Dat beeld van eerst een vat dat vernietigd wordt en daarna alsnog het definitieve vat, spreekt uiteraard over het eenvoudige principe van wedergeboorte, waarbij de pottenbakker de Schepper Zelf is. Zoals de pottenbakker uit de aarde vaten maakt, zo maakt God uit de aarde vaten, mensen bijvoorbeeld, want mensen zijn aarden vaten. Ook van mensen staat dat zij wedergeboren moeten worden. Voor Israël geldt precies hetzelfde verhaal. Het moet wedergeboren worden. Het wacht op wat anders. Dat is ongetwijfeld ook de verwijzing naar de pottenbakker. Daar komt dan nog bij dat het beeld van de pottenbakker ook wordt toegepast op de bouw van de Gemeente. Dat klopt, want de Gemeente heeft te maken met die Akeldama, de akker van de pottenbakker. Meer vertel ik er maar niet van, want het zijn allemaal zijlijnen die hier ineens in deze verzen samenkomen. Ik doe maar net of ze algemeen bekend zijn.

Zacharia 11 : 14

14 Toen verbrak ik mijn tweeden stok, SAMENBINDERS, te niet doende de broederschap tussen Juda en tussen Israël.

Er was ook al een eerste stok geweest, namelijk in:

Zacharia 11 : 7

7 ... en ik heb mij genomen twee stokken, den een heb ik genoemd LIEFELIJKHEID, en den anderen heb ik genoemd SAMENBINDERS; ...

De andere heet "samenbinders" of "band" of "banden". Die stokken waren immers het gereedschap van de herder. Die eerste stok werd al eerder gebroken. Dat was in vers 10. We hebben daar uitgebreid bij stilgestaan. Het betekent dat bepaalde taken die de Herder had met betrekking tot Israël, door Hem niet meer werden nagekomen, met als gevolg deze dingen die hier ook verder genoemd worden.

De betekenis van vers 14 is dat hier een scheiding komt tussen de begrippen Juda en Israël. Het is wat moeilijk om het hier uit te leggen in vers 14, want ik kom in een heel ingewikkelde problematiek terecht. Ik doe altijd mijn best om er niet voor weg te vluchten, dus ik zal het maar weer

eens aanhalen. Juda en Israël staan voor de twee stammen en voor de tien stammen. Dat is van oudsher zo het geval. Het moet duidelijk zijn dat eerst sprake is van het breken van de eerste stok, Liefelijkheid, met de consequenties die genoemd zijn. Het waren namelijk consequenties die uitliepen op de verwerping van de Messias, want dat is waarover de verzen 12 en 13 spraken. Wij zeggen dat het op Judas slaat. Dat is goed. Dat gaat in ieder geval over dezelfde gebeurtenis, namelijk de verwerping van de Messias. Pas daarna wordt gesproken over een tweede stok, zodat het moet spreken over een gebeurtenis die eigenlijk daarna plaatsvindt. Ze worden niet voor niets geteld. Het zijn twee stokken. De eerste had te maken met de oudtestamentische dingen en dat liep tot aan de verwerping van de Here Jezus. Dan komen we in vers 14 bij een tweede stok en dan wordt het wat moeilijk. Dan zou je mogen verwachten dat het gaat over dingen die daarna kwamen, want de nummering staat er niet voor niets bij.

Het gaat om de broederschap tussen Juda aan de ene kant en Israël aan de andere kant. Juda en Israël waren uiteraard broeders en je zou bijna denken dat het breken van deze stok betekent dat het rijk zou splitsen, na de regering van Salomo bijvoorbeeld, in twee stammen aan de ene kant en tien stammen aan de andere kant. Daar is een breuk ontstaan. Daar kan dit echter niet op slaan, al is het maar alleen omdat dat al zo'n vijf eeuwen eerder had plaatsgevonden. De broederschap tussen Juda en Israël was al lang verbroken. Sterker nog: in 722 voor onze jaartelling werd het 10-stammenrijk, Israël dus, in ballingschap weggevoerd. Sindsdien kent men alleen nog maar Juda. Hoe kan dan na de verwerping van Christus de broederschap tussen Juda en Israël verbroken worden? Daar is maar één denkbaar antwoord op. Dat is alleen wat ingewikkeld.

De gedachte is blijkbaar dat bij afwezigheid van de tien stammen, die immers in ballingschap verdwenen zijn, althans officieel, de naam Israël alsnog gegeven wordt aan Juda. Zo begint het verhaal. Dit is niet het eind, maar het begin. De naam Israël, die toekomt aan de tien stammen, wordt dus nadat de tien stammen weg zijn, alsnog toegerekend aan Juda. Dat blijkt ook, want de Joden, de afstammelingen van de twee stammen van Israël, worden inderdaad dikwijls aangeduid als Israël. Tot vandaag de dag is dat zo. Zelfs de Joodse staat van vandaag draagt de naam Israël. Dat is geen goed voorbeeld, omdat het buiten de Bijbel is, maar in de Bijbel is het natuurlijk ook zo. Het Jodendom wordt aangesproken met Israël. (Handelingen 2 : 14, 22) Dat is in tweede instantie zo, want oorspronkelijk ging de naam Israël mee met het 10-stammenrijk. De tien stammen zijn echter weg. De naam Israël kwam dus op een of andere wijze weer bij Juda of bleef alleen nog van toepassing op Juda,

dat van oorsprong natuurlijk toch deel uitmaakte van de totale twaalf stammen van Israël. Dan kan het erfrecht niet ontzegd worden, dus het kan die naam dragen zolang er tenminste geen ander is die die naam claimt. Dat is wat er gebeurd is. Zo begint het.

Nu staat er echter dat de Heer de broederschap tussen Juda en Israël teniet zou doen. Wanneer? Na de verwerping van de Messias uiteraard, nadat die eerste stok gebroken was, oftewel eigenlijk na de dagen van het Oude Verbond, want daar komt het in de praktijk op neer. Die lieflijkheid begon immers bij de uittocht uit Egypte, bij het ontstaan van Israël. Die lieflijkheid eindigde definitief bij de verwerping van Christus. Juda en Israël waren dus alsnog, in tweede instantie, één. Wat er nu gebeurd is na de verwerping van Christus, is simpelweg dit, namelijk dat de namen Juda en Israël weer los van elkaar gemaakt werden, zoals dat in het verleden al eens gebeurd is. In het begin hebben we de geschiedenis van Israël. Dat zijn dan uiteraard twaalf stammen, die terechtkomen onder de heerschappij van David en Salomo. Na Salomo blijft de naam Israël bij de tien stammen onder leiding van de stam Efraïm of Jozef of onder de regering van Jerobeam. De naam Israël ging dus mee met de tien stammen, terwijl in die dagen het jodendom, dat wil zeggen de twee stammen, zich afsplitsten onder de naam van de belangrijkste stam van de twee stammen, namelijk de stam van Juda. Je krijgt dus een afsplitsing, waarbij Juda apart komt te staan. Sindsdien kennen we dan ook het 2-stammenrijk, van Juda of van de Joden, en het 10-stammenrijk van Efraïm of ook wel genoemd het 10-stammenrijk van Israël, want de naam Israël gaat mee met het 10-stammenrijk. Vergis u niet. Dat is de gedachte.

Wat is er nu gebeurd dat in 722 voor Christus een eind kwam aan het bestaan van het 10-stammenrijk? Het werd weggevoerd in de Assyrische ballingschap en daar verloor het zijn identiteit. Daar raakten die tien stammen hun eigen identiteit kwijt, hun eigen naam. Zij vergaten dat zij die tien stammen waren. Dat is de gedachte. Niet alleen zijn anderen dat vergeten, maar ook zichzelf vergaten dat om een of andere reden. Ze zijn weg. Bij het afwezig zijn van de naam Israël of bij afwezigheid van de tien stammen, komt de naam Israël dus als het ware weer terug bij wat er over is van het oorspronkelijk twaalfstammige Israël. Hij komt uiteraard terug bij het jodendom. Sindsdien wordt dus in de praktijk geen verschil meer gemaakt tussen de namen Juda en Israël. Wij noemen Israëlieten Joden en we noemen Joden Israëlieten. Het kost me altijd veel tijd om uit te leggen dat dat weliswaar niet helemaal ten onrechte is, maar dat het toch niet helemaal hetzelfde is. Iemand moet immers de titel erven. Israël is de eerstgeboren zoon. Israël is het uitverkoren volk. Israël was dus eigenlijk de tien stammen, nadat de twee zich afsplitst

hadden. Nu de tien weg zijn, kan het alleen nog maar van toepassing gebracht worden op de twee. De twee - Juda - hebben hun rechten op de naam natuurlijk nooit helemaal verloren, maar zolang er een ander was kwam het helemaal niet aan de orde.

In de dagen van de Here Jezus werd Hij door Israël, zo wordt het ook genoemd, oftewel door de Joden, verworpen. Er werd dus weer wat gebroken. De stok heet "Samenbinders". Wat kan dat nu anders betekenen dan dat opnieuw de naam van Juda als het ware wordt afgezonderd, zodat er vanaf dat tijdstip opnieuw verschil gemaakt wordt tussen Israël en Juda? Nu zegt u: Het 2-stammenrijk, de Joden, zijn toch nooit gesplitst? O nee? Er was wel degelijk een splitsing. Nu komen we toch weer terecht in Romeinen 9. Ik had het van tevoren niet bedacht, maar we komen dus alweer terecht in Romeinen 9, want Romeinen 9 begint met te zeggen wat Israël eigenlijk is, aan welke definitie Israël voldoet. Daarna wordt de vraag gesteld wat Israël nu precies is. Wie zijn dat dan? Eerst wordt het een beetje beschreven. (Romeinen 9 : 3-5) Dan is de volgende vraag over wie we het nu hebben. Wijs het nu eens aan. Dan staat er dat dit wat moeilijk is, want wat algemeen als Israël wordt aangeduid, hoeft nog niet echt Israël te zijn.

Romeinen 9 : 6

6 ... want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn.

Dat is Romeinen 9. Datzelfde hoofdstuk spreekt over die pottenbakker en het vat ter ere en het vat ter onere. (Romeinen 9 : 21) De clou van het verhaal zit 'm in Paulus' vraag: Wat is eigenlijk Israël? Hij zegt dat Israël bijvoorbeeld de besnijdenis is. Als je een Israëliet, een Jood, vraagt wat hem tot Jood maakt, dan is punt 1 de wet en punt 2 de besnijdenis en in de praktijk hoort dat bij elkaar. De besnijdenis maakt deel uit van de wet. Die twee punten worden ook in Romeinen 2 al meteen aangehaald. Wat is de bijzonderheid van Israël? De wet (Romeinen 2 : 17) en de besnijdenis. (Romeinen 2 : 25) De vraag is niet of iemand de wet heeft, maar de vraag is of iemand de wet doet. Sterker: De vraag is of iemand de wet vervult. Wie vervult de wet? Dat is Christus. Dat is correct, maar je zou dus moeten zeggen: de Gelovige. De wet is in het Hebreeuws de Thora en Thora is naar het Nederlands vertaald niet zozeer wet, (hoewel dat niet incorrect is) maar het is lering. Het zijn onderwijzingen. De wet Gods is een onderwijzing Gods. Wie vervult die wet? Degene die hem gelooft, degene die hem aanneemt. Door geloof wordt de wet vervuld. Zo is het nu eenmaal. Niet wie de wet heeft en niet wie een leraar der wet is, maar wie een dader der wet is, dat is werkelijk Israël. Als de eis is

dat een Israëliet besneden moet zijn, zegt de apostel: Hoezo besnijdenis? Wat besnijdenis?

Romeinen 2 : 28, 29

28 Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is; ...

29 Maar die is een Jood, die het in het verborgen is, ...

Iemand die lichamelijk besneden is, wiens voorhuis besneden is, is geen Jood. Het gaat niet om de besnijdenis van de voorhuid, maar om de besnijdenis des harten.

Filippenzen 3 : 3

3 Want wij zijn de besnijding, wij, die God in den Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen.

Wat is Israël? Uiteindelijk is het enige goede antwoord: de gelovigen. Het heeft niks met afstamming te maken. De afstammelingen van Abraham, Izak en Jakob zijn erfgenamen van de belofte. Er staat dat heel Israël zalig zal worden. (Romeinen 11 : 26) Dat is ook zo, maar alleen maar als ze geloven en anders niet. De naam Israël is dus toch heel wat anders dan de naam Juda, tenzij je het woord Juda op een hoger plan trekt, wat ook weleens gebeurt in de Bijbel. Dan wordt Juda alsnog synoniem verklaard met Israël.

"Maar die is een Jood, die het in het verborgen is, ..." Bedoeld is dan uiteraard: Die is een Israëliet, die het in het verborgene is. Een echte Jood, in de zin van een echte Israëliet, is iemand die gelooft. Daar gaat het om. Wat we dus inderdaad zien is dat na de verwerping van de Here Jezus weer de splitsing gemaakt wordt tussen Juda, de Joden, en Israël als zodanig. Dan blijkt in de praktijk Juda te staan voor het jodendom. Dat is geen probleem, maar de naam Israël wordt niet langer gegeven aan het jodendom. De naam Israël wordt gegeven aan de gelovigen. Tot op heden zijn die gelovigen de Gemeente. Dan laat ik in het midden van wie ze afstammen, want dat doet er feitelijk ook niets toe.

Ik wil er volledigheidshalve aan toevoegen dat de kans vrij groot is dat de meerderheid van de christenen inderdaad afstamt van de tien stammen van Israël, echt letterlijk de tien stammen. Vermoedelijk is het wel zo, maar het gaat om het principe dat na de verwerping van de Here Jezus alsnog weer verschil gemaakt wordt tussen Juda en Israël. Als we

de naam Israël gebruiken, denken we eerst dat het Juda is. Dan blijkt het niet Juda te zijn, dus dan zijn het de tien stammen. In het N.T. blijkt het echter de Gemeente te zijn, zodat we dan ineens drie mogelijkheden hadden. Het aardige is natuurlijk dat we kunnen zeggen dat de tien stammen weg zijn, dus die mogelijkheid hebben we niet. De naam Israël wordt gegeven aan de Gemeente. Dat is uiteraard ook helemaal geen nieuwe waarheid, want het meerendeel van de christenheid heeft dat ook altijd geloofd, namelijk dat de Gemeente Israël genoemd wordt of erfgenaam is van de beloften die aan Israël gedaan zijn. Dat is ook volkomen terecht, vooropgesteld dat we onder de Gemeente niet een plaatselijk georganiseerde kerk verstaan. De Gemeente is de "una sancta", zoals dat zo treffend heet, DE ENE ALGEMENE CHRISTELIJKE KERK, met hoofdletters, waarin wij inderdaad geloven.

Israël, de Gemeente onderscheidt zich net als het oude 10-stammenrijk van het jodendom. Hoewel het jodendom zekere rechten op de naam kan laten gelden op een of andere wijze, wordt de naam zelf gegeven óf aan het 10-stammenrijk in het verleden óf aan de Gemeente in het heden. Wat ligt meer voor de hand dan te veronderstellen dat er ook nog een heel ander verband bestaat tussen de tien stammen en de Gemeente? Dat is de waarschijnlijkheid dat een meerderheid van de leden van de Gemeente feitelijk afstamt van de tien stammen van Israël. Dat doet echter niets ter zake. Je behoort tot Israël als je gelooft, al ben je ook echt een heiden. Ik geloof dat dit wordt aangekondigd in:

Zacharia 11 : 14

14 Toen verbrak ik mijn tweeden stok, SAMENBINDERS, te niet doende de broederschap tussen Juda en tussen Israël.

Er wordt opnieuw wat gebroken. Ik vind het ook een schitterende toepassing, het breken van die stok. In Ezechiël 37 vinden we de profetie over die dorre doodsbeneders van Israël, die weer levend worden en een lichaam vormen, maar daarna vinden we een profetie die spreekt over het weer één worden van de twee en de tien stammen in de handen van de profeet. Die houdt namelijk twee houten tegen elkaar en ze worden tot één. Daar heb je het. Het is uiteraard een houten stok. De twee stukken van die stok worden tegen elkaar aan gehouden en ze worden tot één. Hier vind je precies het tegenovergestelde. Hier vind je het breken van de stok en dat blijkt twee keer te gebeuren. Een keer een scheiding die toegepast zou kunnen worden op de scheiding tussen Juda en Efraïm, op het 2- en het 10-stammenrijk. Hier - later - heeft het te maken met de scheiding die ontstaat tussen het jodendom en het christendom, de Joden en de

christenen. Daarbij komt nog dat heel eenvoudig is te zien in de Bijbel dat het christendom oorspronkelijk inderdaad beschouwd wordt, bij wijze van spreken, als een afsplitsing van het jodendom. Het is niet helemaal waar. Eigenlijk is het jodendom de afsplitsing. Het is eenvoudiger te zeggen dat het jodendom een christelijke sekte is, afgescheiden van het christendom, dan andersom. Een sekte wil zeggen dat sekte gepleegd is, dat er iets is afgesneden. Het christendom is namelijk de vervulling van de wet en de vervulling van de beloften die God gedaan heeft. Gelovige Israëlieten, gelovige Joden bedoel ik in dit geval, hebben ook de neiging zichzelf dan pas echt als Jood te beschouwen. Zo noemen ze dat ook. Dat is natuurlijk niet geheel ten onrechte. Zo is het ook inderdaad. Het jodendom zoals het tot op heden bestaat, een jodendom dat de Messias verwerpt, heeft zichzelf in feite afgesplitst van de normale geschiedenis van Israël en van de normale geschiedenis van de beloften die God aan Abraham gedaan heeft en de vervulling daarvan. Ze zijn gekomen tot aan de vervulling, maar belieften de vervulling niet. Daardoor plaatst men zichzelf buiten spel. Daar komt het op neer.

In Zacharia 11 : 14 staat feitelijk dat er verschil is ontstaan tussen jodendom en heidendom. Daarna word in vers 15 en 16 gesproken over de daarna volgende geschiedenis van het jodendom.

Zacharia 11 : 15

15 Verder zeide de HEERE tot mij: Neem u nog eens dwazen herders gereedschap.

Er staat eigenlijk "boze herder", maar een boze herder is een slechte herder en dus een dwaze herder.

Zacharia 11 : 16

16 Want ziet, Ik zal een herder verwekken in dit land; dat gereed is om afgesneden te worden, zal hij niet bezoeken; het jonge zal hij niet zoeken, en het verbrokene zal hij niet helen, en het stilstaande zal hij niet dragen; maar het vlees van het vette zal hij eten, en derzelve klauwen zal hij verscheuren.

Wat gereed is om geogst te worden, zal hij niet bezoeken. "Het jonge" hebben ze wel leuk vertaald, maar het betekent feitelijk "het verstrooide". Dat staat er. Het gaat om jonge plantjes die uitgezaaid, gestrooid, zijn. Dat is inderdaad jong goed en zo hebben de vertalers het vertaald,

maar het woord zelf betekent het niet. Het woord zelf betekent dat het verstrooid was. Het verstrooide is dat wat in ballingschap is. Het gaat om een Israël dat verstrooid is. Israël, ik moet nu eigenlijk zeggen Juda, is ook verbroken.

Zacharia 11 : 17

17 Wee den nietigen herder, den verlater der kudde! Het zwaard zal over zijn arm zijn, en over zijn rechteroog; zijn arm zal ten enenmale verdorren, en zijn rechteroog zal ten enenmale donker worden.

De nietige herder is de herder die niet is of die geen herder is. Een nietige herder is geen herder. Dat "niet" staat voor ontkenning. Het betekent niet dat hij klein is; het betekent dat hij helemaal niet is. Iets wat vernietigd wordt, wordt ook niet nietig gemaakt, maar wordt helemaal wegge maakt. Wij denken dat nietig hetzelfde is als klein, maar dat is niet waar. Nietig betekent letterlijk, oorspronkelijk, dat het helemaal niet is, niks. Dat is dus erg klein. Dat die herder er niet is, staat er achter. Het is de verlater der kudde. Waar is de herder? Hij heeft de kudde verlaten. Hij is dus een nietige herder. Hij is absent.

De verzen 15-17 spreken niet over de komst van de Christus, maar over de komst van misschien de antichrist. Ik zei misschien, omdat ik dat niet helemaal zeker durf te zeggen. Er is altijd de discussie wie bedoeld wordt. Onder antichrist versta ik al sinds jaren de leider van de Joodse staat. Het is iemand die geen leider blijkt te zijn, omdat hij de kudde inderdaad overlevert in de handen van wat ik altijd maar de koning van Babel noem. Ik kan ook zeggen dat de antichrist het tweede dier is uit Openbaring 13. Hij levert Israël - de kudde - uit aan het eerste dier uit Openbaring 13. Dat is het feitelijk. Het gaat er in elk geval om dat hier een leider van Israël (Juda) wordt aangekondigd die geen goede leider blijkt te zijn. Hij zal namelijk de kudde verlaten. Hij zal het volk overleveren in de handen van de heidenen. Hij zal het volk overleveren in de handen van de Arabier, de koning van Babel, de kleine hoorn uit Daniël. In Openbaring heet hij in het algemeen het beest en meer speciaal het eerste beest. Deze profetie spreekt dus over die leider die Israël (Juda) in de toekomst zal uitleveren, die zich niet over het volk zal ontfermen, maar zijn eigen politieke idealen nastreeft en daardoor zelfs een heel volk verkwanselt. Dat is de toekomst van de tegenwoordige Joodse staat.

Hij wordt een herder genoemd, maar daarna wordt er niet gesproken over de kudde, maar over de landbouw; niet over veeteelt, ook niet over

kleinvee, maar over landbouw. Het land dat gereed is om afgesneden te worden, zal hij niet bezoeken. Wat geoogst zou moeten worden, wordt niet geoogst. Het jonge zal hij niet zoeken of verzorgen. Dat wat afbreekt of geknakt is, moet immers opgericht worden. Dat soort dingen zal hij niet doen. Dan wordt ineens weer overgeschakeld naar de kudde. Dat "klauwen" is wat overdreven. Het zijn de poten van die beesten. De gedachte is dat hij de kudde opeet. Precies datzelfde werd al eerder gezegd over de ontrouwe herders, die namelijk de kudde opeten. We hebben daar eerder over gelezen. Dat was in Jeremia, want de ontrouwe herder en die kwestie van de pottenbakker komen allebei voor in Jeremia. Verder komen ze samen voor in Zacharia 11.

Er wordt in vers 17 een oordeel aangekondigd over deze valse profeet, want hij is feitelijk dé valse profeet. De arm heeft te maken met zijn macht. Dat is makkelijk uit te leggen, want het woord "arm" betekent in een heleboel talen ook "leger". Het heeft te maken met de macht. Sommige mensen hebben hun kracht in hun armen en sommige mensen hebben een heel leger. Dat is hetzelfde: een army of een armée. Het rechteroog heeft te maken met het recht, de bron van het recht. Een oog is een bron en recht of rechts is inderdaad recht. Het hangt daar in elk geval mee samen. Het betekent dat hij het recht dus niet zal voortbrengen en daarom ook onder het oordeel zal komen. Zijn arm, zijn macht, zal afgesneden worden, dus het zwaard zal zijn over zijn arm en over zijn rechteroog omdat hij inderdaad geen recht doet. Zijn rechteroog zal dus donker worden. Dat wil zeggen dat het niet zal werken. Dat betekent dat hij geen recht zal voortbrengen. Hij zal zich niet aan wetten houden en zeker niet aan de wetten of leringen van God Zelf.

We zijn hier dus inderdaad aangekomen vanuit het Oude Verbond in de dagen waarin het Nieuwe Verbond in werking treedt, maar nog niet is toegepast op Israël, want de toepassing van het Nieuwe Verbond op Israël vindt pas plaats bij hun bekering en dat wordt pas genoemd in de hoofdstukken die nu volgen, namelijk Zacharia 12-14. Die horen bij elkaar en spreken allemaal over de bekering van Israël.

Ik zal nog een voorbeeld geven. Zacharia 11 : 12, 13 spreken over de verwerping van de Here Jezus Christus, over Zijn kruisiging enzovoorts. In Zacharia 12-14, te beginnen bij Zacharia 12 : 1, wordt gesproken over een bekeerd Israël, over Israël onder het Nieuwe Verbond. Wat daar tussenin ligt, weten wij allemaal. Tussen de verwerping van de Christus door Israël en de bekering van Israël ligt de roeping van de Gemeente. Dat is inderdaad wat we mogen verwachten. Die vinden we dan ook in Zacharia 11 : 14. Wat er vervolgens nog tussenin ligt, zijn de dagen van de grote

verdrukking en de dagen van deze valse profeet, die dan ook genoemd wordt in Zacharia 11 : 16, 17. Daarna komen we eindelijk terecht in deze profetieën over het definitieve herstel van Israël, zoals we er trouwens ook al enige gehad hebben in de voorgaande visioenen van Zacharia.

13. Zacharia 12

Zacharia 12 : 1-9

- 1 De last van het woord des HEEREN over Israël. De HEERE spreekt, Die den hemel uitbreidt, en de aarde grondvest, en des mensen geest in zijn binnenste formeert.
- 2 Ziet, Ik zal Jeruzalem stellen tot een drinkschaal der zwijmeling allen volken rondom; ja, ook zal zij zijn over Juda, in de belegering tegen Jeruzalem.
- 3 En het zal te dien dage geschieden, dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastigen steen allen volken; allen, die zich daarmee beladen, zullen gewisselijk doorsneden worden; en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen.
- 4 Te dien dage, spreekt de HEERE, zal Ik alle paarden met schuwigheid slaan, en hun ruiters met zinneloosheid; maar over het huis van Juda zal Ik Mijn ogen openen, en alle paarden der volken zal Ik met blindheid slaan.
- 5 Dan zullen de leidslieden van Juda in hun hart zeggen: De inwoners van Jeruzalem zullen mij een sterkte zijn in den HEERE der heirscharen, hun God.
- 6 Te dien dage zal Ik de leidslieden van Juda stellen als een vurige haard onder het hout, en als een vurige fakkel onder de schoven; en zij zullen ter rechterzijde en ter linkerzijde alle volken rondom verteren; en Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats te Jeruzalem.
- 7 En de HEERE zal de tenten van Juda ten voorste behouden, opdat de heerlijkheid van het huis Davids, en de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem, zich niet verheffe tegen Juda.
- 8 Te dien dage zal de HEERE de inwoners van Jeruzalem beschutten; en die, die onder hen struikelen zou, zal te dien dage zijn als David; en het huis Davids zal zijn als goden; als de Engel des HEEREN voor hun aangezicht.
- 9 En het zal te dien dage geschieden, dat Ik zal zoeken te verdelgen alle heidenen, die tegen Jeruzalem aankomen.

Dat is dan een heel uitgebreide profetie over de redding van Jeruzalem, waarvan de omstandigheden ons hier niet zo precies worden medege-deeld, maar dat is meestal het probleem in de zogenaamde kleine profeten. Wij kennen de omstandigheden echter reeds uit de andere, namelijk uit de grote profeten en zeker ook voor een deel uit het N.T. Vandaar dat we het hier in Zacharia ook heel gemakkelijk kunnen herkennen. Het is duidelijk dat in vers 1 staat dat de Heere spreekt. Zijn Naam wordt ook twee keer genoemd. Hij wordt daar genoemd als de Schepper. Hij is namelijk Degene die de hemelen uitbreidt. Dat betekent niet dat Hij de hemelen groter maakt, maar Hij is Degene die de hemelen maakt. Hij heeft ze gemaakt. De hemelen zijn uitgebreid. Dat betekent dat de hemelen ontstaan of ontsprongen zijn in het centrum, namelijk daar waar de Heer Zelf is. Vanuit Hem wordt het uitgebreid. Hij doet dat nog. Hij houdt dat namelijk in stand. De hemelen blijven ook uitgebreid. Die Heer doet dat. Het is dus de Heer die deze schepping gemaakt heeft. Als Hij de hemel heeft uitgebreid, dan komen we daarna terecht bij de aarde. Er staat dan ook dat Hij de aarde grondvest. De Heer spreidt de hemel uit of breidt de hemel uit vanuit Zichzelf en de grens van de hemel wordt gevormd door de aarde, die dan ook gegrondvest is, die dan ook vast staat. Het is eigenlijk ook een vaste grens van de schepping als zodanig. Het gaat er dus om dat de Heer Zich hier niet voorstelt als de Heer van Israël, hoewel Hij dat is. Dat staat er ook, maar Hij stelt Zich hier voor als de Schepper Zelf. Hij is dus Degene die deze wereld gemaakt heeft, Die ook Israël gemaakt heeft en Die daarmee ook doet wat Hij wil.

Zacharia 12:2

- 2 Ziet, Ik zal Jeruzalem stellen *tot* een drinkschaal der zwijmeling allen volken rondom; ja, ook zal zij zijn over Juda, in de belegering tegen Jeruzalem.

Die Heer die de schepping gemaakt heeft, zal Jeruzalem stellen tot drinkschaal der zwijmeling. Hij is namelijk de Schepper. Hij is degene die de hemel uitbreidt, Die de aarde grondvest. Hij heeft de aarde feitelijk gegrondvest, maar in zekere zin doet Hij dat nog. Hij is ook degene die des mensen geest in zijn binnenste formeert. Hij is namelijk degene die de mens leven geeft, in het algemeen gesproken. Daar kun je nog lang bij stilstaan, want het formeren van geest in iemands binnenste is niet alleen dat hij het leven ontvangt. Het wil ook zeggen dat hij opgroeit en een persoonlijkheid wordt, zo noemen wij dat, dat hij zich kennis verwerft. God is namelijk degene die de mens vormt. Sommige mensen laten zich niet vormen, zodat we meteen kunnen vaststellen dat deze vorming van de mens en de vorming van de geest in de mens inderdaad

een aangelegenheid is die met name op de gelovigen van toepassing is. Zij zijn het die zich geestelijk laten onderwijzen en wiens geest dan ook geformeerd wordt in hun binnenste. Het is dus niet alleen een verwijzing naar de schepping. Het is ook een verwijzing naar wat er gebeurt bij elke gelovige. Bovendien en meer speciaal is het een verwijzing naar wedergeboorte, want bij wedergeboorte krijgt men opnieuw, of weer, of alsnog geest, maar dan Heilige Geest. Dat is dus ook nieuw leven. Al die dingen zitten hierin opgesloten. Hij is dan ook niet alleen de Schepper van deze oude schepping, maar Hij scheidt wel degelijk ook nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, zoals al eerder gezegd in de laatste hoofdstukken van Jesaja. (65 : 17; 66 : 22)

Deze Schepper spreekt in Zacharia 12 : 2: "Ziet, Ik zal Jeruzalem stellen *tot* een drinkschaal der zwijmeling allen volken rondom; ..." Men zal uit Jeruzalem drinken, maar men zal er dronken van worden. Iemand die zwijmelt is iemand die ze niet allemaal meer op een rijtje heeft, die de dingen door elkaar ziet. Jeruzalem zal zo'n drinkschaal der zwijmeling zijn voor alle volken. "Allen volken" betekent "voor alle volken". De volken liggen rondom Jeruzalem. Jeruzalem wordt beschouwd als de navel der aarde, het midden. "... ja, ook zal zij zijn over Juda, in de belegering tegen Jeruzalem". Jeruzalem zal de schuilplaats van Juda zijn. Juda zal er in wonen en in bewaard worden. Jeruzalem zal zijn over Juda. Er staat Juda, dus niet Israël. Het is dus echt het jodendom. Dat wil zeggen dat er een tijd komt waarin Juda, dus afstammelingen van de Joden, in Jeruzalem zullen wonen, hoewel het dagen zijn waarin Jeruzalem belegerd zal worden. Ik moet er meteen bij zeggen dat dit dus niet de belegering van Jeruzalem in de 70-ste week van Daniël is, vóór de bekering van Israël. Het is de belegering van Jeruzalem ná hun bekering. Hier is Jeruzalem namelijk gesteld tot drinkschaal der zwijmeling voor alle volken rondom; niet met betrekking tot Juda zelf. Juda zelf is tot geloof gekomen, want daar spreken deze dingen over. Het gebeurt dus in de 33 jaren, nadat Israël aan het eind van de 70-ste week van Daniël tot geloof gekomen is. We hebben dan een bekeerd Israël, levend in Palestina, terugverzameld uit de ballingschap, maar waarbij de heidenen inderdaad Jeruzalem zullen bedreigen. Ze zullen dat wel doen, maar ze zullen zich aan dat Jeruzalem vertellen. Dat heet dat ze ervan zullen drinken, maar ze zullen zwijmelen. Ze zullen niet meer weten wat ze doen. Dat wordt dan ook herhaald in:

Zacharia 12:3

- 3 En het zal te dien dage geschieden, dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastigen steen allen volken; allen, die zich daarmee beladen, zullen gewisselijk doorsneden worden; en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen.

Eerst was het een drinkschaal. Men drinkt eruit en dan wordt men er niet goed van. Nu is het een steen. Ze nemen hem als last op. Ze proberen de steen op te tillen. Het aardige is dan dat de steen hier dus beschouwd wordt als een soort mes. Dat is het ook, want het Hebreeuwse woord voor steen wordt naar het Nederlands inderdaad soms vertaald met "mes". De vertalers doen het soms heel netjes en vertalen dan met "een stenen mes". Hier vertalen ze met "steen", maar uit het verband blijkt dat het een stenen mes is. Het is een scherpe steen. Wie hem tilt zal erdoor doorsneden worden.

Alle volkeren zullen zich keren tegen Jeruzalem, eenvoudig omdat men zich niet door Jeruzalem wenst te laten onderwerpen. Het is namelijk in de dagen dat van Jeruzalem de wet zal uitgaan. Vanuit Jeruzalem wordt dan namelijk het koninkrijk van Christus over de aarde gevestigd. Diegenen die zich daar niet aan willen onderwerpen, keren zich dus tegen Jeruzalem. Dat is wat hier gebeurt en wat hier beschreven wordt. Het is een situatie van strijd rondom Jeruzalem, maar geen strijd tegen een ongelovig Jeruzalem, want dat wordt genoemd in Zacharia 14 : 1. Het is een strijd tegen een gelovig Jeruzalem, waartegen al de volken zullen optrekken. Misschien niet allemaal tegelijk, maar ze zullen het doen. Ze zullen zich tegen haar verzamelen. Dat betekent ook niet dat ze gelijktijdig optrekken. Dat betekent dat de volkeren het eens worden met elkaar. Dat ze zich verzamelen, betekent dat ze samen komen. Dat hoeft niet persé te zijn dat ze allemaal bij elkaar komen en zich opstellen in rijen van vijf of iets dergelijks. Het betekent dat ze het met elkaar eens worden aan de onderhandelingstafel en dat ze de oorlog of de vijandschap althans, verklaren aan Jeruzalem. Zo verzamelen ze zich.

Als in de Bijbel staat: "Verzamelt het volk", dan staat er dikwijls bij: "Verzamelt de oudsten", (Jozua 24 : 1; Joël 1 : 14) want het volk verzamelen heeft soms weinig zin. Dan ben je met enkele honderdduizenden mensen bij elkaar. Wat doe je daar nu mee? Met zo'n massa valt uiteraard niets te beginnen. Dan verzamel je dus de oudsten, de volksvertegenwoordiging. Zo is het hier natuurlijk ook. "De volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen" komt uiteraard overeen met wat ook staat in de eerste verzen van Psalm 2, waar de volkeren en de heidenen tezamen komen. Ze beraadslagen tezamen tegen God en tegen Zijn Gezalfde. Dat is dit ook. Vergelijk het dan maar met de eerste verzen van Psalm 2.

Zacharia 12 : 4a

4a Te dien dage, spreekt de HEERE, zal Ik alle paarden met schuwigheid slaan, en hun ruiters met zineloosheid; ...

Het paard spreekt over verheffing en majesteit. Dat was in Zacharia 10 : 3, waar het ging over het paard Zijner majesteit. Paarden waren dus ook in de voorgaande hoofdstukken al een beeld van koningschap, van verhevenheid, hoogheid. Deze heidense volkeren die het koningschap in hun hoogmoed aan zich trekken, zullen dat koningschap inderdaad niet krijgen. De paarden worden schuw. Men krijgt de beesten niet bij het gewenste doel. Ze blijken niet berijdbaar te zijn. Er komt niks van terecht. De ruiters zijn feitelijk de volkeren. Het heeft dus allemaal geen zin. Er komt niks van terecht. Het betekent ook niks. Als iets zinloos is, is het zonder zin en dus zonder betekenis. Dan stelt het dus niks voor. Wat deze heidenen doen, stelt ook niks voor. Dat is ook precies zoals het in Psalm 2 staat. Daar staat dat de volkeren tezamen beraadslagen tegen God en Zijn Gezalfde, maar het stelt niks voor, want Die in de hemel woont, zal lachen. De Heer neemt het zo serieus nu ook weer niet. Dit gedoe van die heidenen is namelijk zinloos.

Zacharia 12 : 4b

4b ... maar over het huis van Juda zal Ik Mijn ogen openen, en alle paarden der volken zal Ik met blindheid slaan.

Er staat Juda. Hij zal weer het een en ander voortbrengen, want dan gaan de ogen open. Het oog is een bron. Dat is hetzelfde woord. Als de Heer Zijn oog zal openen over Juda, betekent dat dat Hij hen wat zal geven. De paarden der volken brengen er echter niks van terecht. Hier wordt dus eigenlijk verschil gemaakt tussen de paarden der volken die blind worden en het paard van Juda dat zijn ogen opent en dat kijken kan. Dat paard van Juda is volgens dit vers de Here Jezus Zelf. Hijzelf is namelijk het paard van Israël. Dat betekent dat de overwinning voor Israël is, voor Jeruzalem, voor de Joden.

Zacharia 12 : 5

5 Dan zullen de leidslieden van Juda in hun hart zeggen: De inwoners van Jeruzalem zullen mij een sterkte zijn in den HEERE der heirscharen, hun God.

De leidslieden van Juda zijn de oudsten van het volk, de verantwoordelijke mensen, de regering. Die zullen zeggen: "De inwoners van Jeruzalem zullen mij een sterkte zijn". Men vertrouwt dus op de inwoners van Jeruzalem, op het volk als zodanig. Zij zijn een sterkte in de Heere der heirscharen, hun God, zodat de inwoners van Jeruzalem hier inderdaad gelovig zijn. Dat betekent dat het ook inderdaad niet gaat om Juda

of Jeruzalem in de 70-ste week van Daniël, want in de 70-ste week van Daniël zijn zij nog ongelovig. Het is dus aanzienlijk daarna, omdat aan het eind van de 70-ste week van Daniël Jeruzalem verwoest wordt, zoals in Zacharia 14 : 1 staat. Het is dus inderdaad in de loop van de 33 jaar, waarin deze dingen gebeuren met het hoogtepunt aan het einde daarvan.

De leidlieden van het volk hebben hun vertrouwen gesteld op het volk als zodanig. De kracht van Jeruzalem is gelegen in de kracht van de inwoners, de sterkte van de inwoners van Jeruzalem, maar de sterkte van de inwoners van Jeruzalem is weer gelegen in de Heere der heirscharen die hun God is. Het zijn gelovigen. Het is dit Jeruzalem waarvan gezegd wordt: Bidt voor de vrede van Jeruzalem. (Psalm 122 : 6) Het is een gelovig Israël oftewel een Jeruzalem dat bewoond is door gelovigen. Er wordt gebeden om vrede, eenvoudig omdat er wel degelijk oorlogsdreiging is in die dagen, die nog dagen van grote verdrukking zijn. Dat is uiteraard niet de grote verdrukking van de 3,5 jaar, maar van wat daarna volgt. Het zal vrede hebben omdat men zijn vertrouwen gesteld heeft op de Heere der heirscharen. Dat is de gedachte.

Zacharia 12 : 6

6 Te dien dage zal Ik de leidlieden van Juda stellen als een vurige haard onder het hout, en als een vurige fakkel onder de schoven; en zij zullen ter rechterzijde en ter linkerzijde alle volken rondom verteren; en Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats te Jeruzalem.

Dit hout is een uitbeelding van de heidenen of althans van het ongelooft in het algemeen of de ongelovige volkeren. Juda is de fakkel die gebruikt wordt om dat hout te verbranden. Juda, de Joden, worden gebruikt om de volkeren te oordelen. De gedachte is natuurlijk dat de heidenen optrekken tegen het jodendom, maar ze vertellen zich aan Jeruzalem. Ze proberen die steen te tillen, maar in plaats daarvan snijden ze zich eraan. Ze zullen opengereten worden. Men komt als een hoop hout, maar men komt bij deze vurige haard die inderdaad dat hout in brand steekt. Het staat er twee keer. "Ik zal Juda stellen als een vurige haard onder het hout" en "als een vurige fakkel onder de schoven". Bij de schoven gaat het in ieder geval in de eerste plaats om het stro en niet zozeer om het graan zelf. Het gaat om de schoven en die worden hoofdzakelijk gevormd door het stro. Je herkent hierin het hout en het stro uit 1 Korinthe 3, dat verbrand wordt door het vuur. (1 Korinthe 3 : 9-15) In 1 Korinthe 3 gaat het alleen over de werken van de gelovigen die geoordeeld worden na de opname van de Gemeente, maar het principe blijft gelijk. Al wat een

ieder gedaan heeft, zal inderdaad geoordeeld worden door het vuur. God zal het in het oordeel brengen. Als de heidenen geoordeeld worden, gebeurt dat mede door middel van Israël. Israël is dan dus dat vuur of die steen of die drinkschaal.

"... en zij zullen ter rechterzijde en ter linkerzijde alle volken rondom verteren; en Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats te Jeruzalem. Dat gebeurt dus naar alle kanten, met als resultaat dat Jeruzalem alsnog zal blijven in haar plaats, namelijk te Jeruzalem. "Nog" betekent heel dikwijls "alsnog". Het klinkt een beetje dom als je zegt: Waar is Jeruzalem? In Jeruzalem. Zo dom is dat echter niet. Weet u niet dat we het net gehad hebben over wat Israël is? Toen bleek het de Gemeente te zijn. De naam van de hoofdstad van Israël, Jeruzalem, kan dus ook wel degelijk worden toegepast op de Gemeente. Van de Gemeente staat: Jeruzalem is ons aller moeder, maar dan een Jeruzalem dat boven is.

Galaten 4 : 26

26 Maar Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is ons aller moeder.

Dit zegt Paulus daar over de Gemeente. Het is een vergelijking met Israël, omdat Israël op aarde de moeder is van het jodendom. Jeruzalem betekent letterlijk: Stichting van vrede. Je kunt de naam Jeruzalem wel degelijk overdrachtelijk van toepassing brengen op de Gemeente. Waar is dan Jeruzalem? Niet in Jeruzalem. Andere vraag: Waar is de tempel? Niet daar in Jeruzalem. Die is bijvoorbeeld hier, want de tempel is het huis Gods en dat zijn wij, staat o.a. in Timótheüs. (1 Timótheüs 3 : 15) Daar houden we het dus maar op. De tempel is in Jeruzalem. Waar is dan Jeruzalem? Hier! Bij de Gemeente. Daarom staat hier dat Jeruzalem alsnog zal zijn waar het hoort, namelijk in haar plaats, te Jeruzalem. Dat lijkt dus geen twijfel. Het aardige van zo'n uitspraak is dat je hem niet meer kunt vergeestlijken. Dat lukt je niet meer. Waar is Jeruzalem? Te Jeruzalem. Dat staat er zo stellig. Daar kun je dus geen andere toepassing meer aan geven. Vooral dat "nog" dat er tussen staat, is heel duidelijk. Dat veronderstelt dat er een tijd geweest is waarin Jeruzalem niet te Jeruzalem was, maar in de toekomst komt er een tijd waarin Jeruzalem wel te Jeruzalem zal zijn. Stichting van vrede is nu niet te Jeruzalem maar in de gelovigen, verspreid onder de volkeren. Het is dus feitelijk onder de heidenen of beter: in de Gemeente. Daar komt het op neer. In de toekomst zal die vrede echter wel degelijk gesticht worden door of in Jeruzalem. Het is dus niet alleen een belofte in verband met de toekomst van Jeruzalem, maar het is tegelijkertijd de vaststelling dat er een tijd zou zijn waarin

de naam Jeruzalem een wat andere toepassing zou krijgen dan alleen de geografische. Het zou een geestelijke betekenis hebben naast de gewone letterlijke en aardrijkskundige. Het betekent dus dat Jeruzalem hersteld zal worden.

Zacharia 12:7

- 7 En de HEERE zal de tenten van Juda ten voorste behouden, opdat de heerlijkheid van het huis Davids, en de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem, zich niet verheffe tegen Juda.

Dit is een moeilijk vers, maar na de voorgaande verzen mag het toch niet zo moeilijk meer zijn. Dat "voorste" is hetzelfde als "eerste". Het klinkt ook bijna hetzelfde. Het is vooraan en dus als eerste. Een tent is een woonplaats of zo u wilt een tijdelijke woonplaats, maar alles in deze oude schepping is tijdelijk, dus dat maakt niet zo veel uit. De huisvesting, de plaats of de woning van Juda en dus van de Joden zal dus de eerste plaats zijn. Als alle volkeren een plaats hebben en hun tenten hebben, dan is de plaats van Juda de eerste. De Joden zijn dus het belangrijkste volk te midden van de overige volkeren. Dat is een bekende waarheid. Ik heb wel eens meer gezegd dat de Joden de belangrijkste heidenen zijn. Het is het eerste volk. Dat staat hier ook.

"En de HEERE zal de tenten van Juda ten voorste behouden, ..." Het zag er naar uit dat het niet zo zou zijn, maar de Heer zal er voor zorgen dat dit zo behouden blijft. Het komt toch weer goed. Dat komt dus overeen met: "Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats te Jeruzalem". Dan staat er waarom dit gebeurt, waarom Juda of het jodendom het eerste blijft onder de volkeren. "... opdat de heerlijkheid van het huis Davids, en de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem, zich niet verheffe tegen Juda." "Tegen" is hetzelfde als "in de plaats van". Het veronderstelt omruiling of gelijkwaardigheid. De gedachte is dat de heerlijkheid van het huis van David, wat feitelijk hetzelfde is als de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem, een andere plaats zou kunnen innemen als Juda. Het zou kunnen zijn dat er verschil bestaat tussen Juda, het jodendom, en aan de andere kant de heerlijkheid van het huis van David en de inwoners van Jeruzalem. De heerlijkheid van het huis van David is de heerlijkheid van Christus en de heerlijkheid van Christus is de heerlijkheid van de Gemeente en dat is niet Juda.

Het gaat hier om het verschil tussen het jodendom en de christenen. In deze verzen wordt gezegd dat er uiteindelijk geen verschil is en dat de

heerlijkheid van het huis van David en de heerlijkheid van de inwoners van Jeruzalem begrippen zijn die niet uitsluitend van toepassing zijn op de Gemeente nu, maar wel degelijk ook op Juda straks. Deze dingen zullen zich namelijk niet verheffen, of hoger worden, in de plaats van Juda. De Gemeente is gekomen in de plaats van het jodendom. Dat is wel degelijk zo. Het is bovendien verheven, hoger, omdat het een hemelse plaats inneemt. Over de toekomst staat echter dat de heerlijkheid van het huis van David en de heerlijkheid van de inwoners van Jeruzalem zich niet zal verheffen tegen, in de plaats van of ten koste van Juda. Dat betekent dat als we over de heerlijkheid van het huis van David lezen en over de heerlijkheid van de inwoners van Jeruzalem, we dat in ieder geval in deze plaats niet mogen vergeestelijken. We kunnen niet zeggen: De heerlijkheid van het huis van David is de Gemeente, want de Gemeente is het Lichaam van Christus en Christus is de Zoon van David en wij zijn een huis en dus zijn wij het huis van David. Dat is wel waar, maar dat wordt hier uitdrukkelijk niet bedoeld en vandaar die toelichting. De Heer zal Juda deze plaats (Jeruzalem) geven, opdat deze dingen zich niet verheffen tegen, en dus in de plaats van Juda, want de heerlijkheid van het huis van David en de inwoners van Jeruzalem behoort aan Juda. Dat zal Juda zijn. De heerlijkheid van het huis van David is de heerlijkheid van Juda en de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem is de heerlijkheid van Juda, de Joden. Dat is niet altijd zo geweest. Met name in onze bedeling is dat niet het geval, maar in de toekomst zal dat wel degelijk weer het geval zijn. Het was eigenlijk onmogelijk om in de oudtestamentische dagen deze profetieën te begrijpen. Men kon hooguit algemeen zeggen dat er redding zou zijn voor Jeruzalem.

Zacharia 12:8

- 8 Te dien dage zal de HEERE de inwoners van Jeruzalem beschutten; en die, die onder hen struikelen zou, zal te dien dage zijn als David; en het huis Davids zal zijn als goden; als de Engel des HEEREN voor hun aangezicht.

Hij die de Schepper is, die Heer uit Zacharia 12 : 1, Hij zal de inwoners van Jeruzalem beschutten. Letterlijk betekent dat dus dat Hij er een schutting omheen zet. Hij beschermt hen. Het zou kunnen wezen dat er wat misgaat, maar degene die struikelen zou, zal te dien dage zijn als David. Hoewel zo iemand struikelt, zal hij toch opgericht worden. Van David lezen we dat hij soms struikelde en werd opgericht. **zie zijlijn 33** Degene die onder hen, namelijk onder de inwoners van Jeruzalem, onder die gelovigen dus, zou struikelen, zal te dien dage zijn als David. Ik heb nu veel meer de neiging niet aan David te denken, maar aan Christus. Hij is Degene

De belangrijkste struikeling van David was dat hij struikelde over de buurvrouw. Dat was een struikeling van David waaruit hij hersteld wordt, maar ik moet er wel bij zeggen dat deze struikeling van David en zijn herstel de uitbeelding is van de dood en opstanding van Christus; van het lijden dat op Christus komen zou en de heerlijkheid daarna.

over wie het gaat, die struikelde. Hij stierf, maar Hij werd hersteld. Daar gaat het om. Het spreekt in bedekte termen over wedergeboorte.

"... en het huis Davids zal zijn als goden; ..." De meest eenvoudige verklaring is dat het huis van David gevormd wordt door de Here Jezus Zelf, want Hij is de Zoon van David en Hij is degene die op de troon van David zit en Hij is God. Het staat in het meervoud, omdat het over de Gemeente gaat. Het gaat over Christus inclusief Zijn Lichaam, de Gemeente. De Engel des Heeren is Christus. Eerst heet het David, dan het huis Davids en dan de Engel des Heeren. Het is drie keer hetzelfde, namelijk Christus. Deze beschrijving gaat over de situatie na de bekering van Israël en dus na de opname van de Gemeente, zodat we twee categorieën al hebben, namelijk de Gemeente en Israël als twee onderscheiden volkeren die hun definitieve bestemming bereikt hebben, waarna nog de strijd wacht tegen de nog niet bekeerde heidenen.

Zacharia 12:9

9 En het zal te dien dage geschieden, dat Ik zal zoeken te verdelgen alle heidenen, die tegen Jeruzalem aankomen.

"Tegen" heeft hier ook dezelfde betekenis als "in de plaats van". Het zijn de heidenen die zich in de plaats van Jeruzalem willen stellen, die over de volkeren wensen te regeren met voorbijzien van Jeruzalem. De Heer zegt dat Hij zal zoeken te verdelgen alle heidenen die tegen Jeruzalem aankomen. Dat zal ook inderdaad gebeuren, op meer dan een manier. Zacharia 12 : 1-9 gaat over het toekomstend herstel van Israël. Het gaat inderdaad om het herstel letterlijk van Israël en letterlijk van Jeruzalem, zoals we met name ook gezien hebben in vers 6, waar staat dat Jeruzalem nog zal blijven in haar plaats te Jeruzalem. Dat betekent dat we inderdaad met vier profetieën te maken hebben die een letterlijke vervulling zullen ontvangen met betrekking tot een letterlijk Jeruzalem. Als de inwoners van Jeruzalem tot geloof, tot bekering komen, zal daarna Jeruzalem inderdaad gebouwd worden. Vers 9 van Zacharia 12 hoort eigenlijk gelezen te worden naast:

Psalm 122:6,7

6 Bidt om den vrede van Jeruzalem; wel moeten zij varen,
die u beminnen.
7 Vrede zij in uw vesting, welvaren in uw paleizen.

Deze korte Psalm spreekt over een hersteld Jeruzalem in de dagen van de

wederkomst van Christus. Het is een hersteld, een herbouwd Jeruzalem, dat herbouwd wordt na de verwoesting aan het eind van de 70-ste week van Daniël en uiteraard voordat de legers van Babel in Armageddon veroverd of vernietigd zullen worden. We hebben het dus over de 33 jaren tussen de bekering van Israël en het moment waarop alle volkeren zich onderworpen zullen hebben aan de Here Jezus Christus. In dezelfde tijd heerst de grote verdrukking over de volkeren. Het is ook de tijd waarin Jeruzalem herbouwd wordt en waarin de twaalf stammen van Israël worden terugverzameld naar het land. Over dat Jeruzalem gaat het. Het is dus het Jeruzalem van waaruit het Messiaanse Rijk over de aarde gebouwd wordt.

Er is een overgang tussen de verzen 9 en 10. Daar staat niet voor niets een nieuwe kop tussen. Vers 9 spreekt erover dat de Heer zal zoeken te verdelgen alle heidenen. De andere kant van het verhaal is dat de Heer over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal uitstorten de Geest der genade en der gebeden. Dat betekent dus dat de Heer in die dagen aan de kant van Israël staat. Dat is weleens anders geweest. Een ieder die ooit de profeten van het O.T. heeft nagelezen, moet tot de ontdekking komen dat er eigenlijk over gesproken wordt dat de Heer meer aan de kant van de vijand staat, dan aan de kant van Israël. Het is altijd de Heer die dreigt tot Israël, die hen vermaant, want anders zal Hij de heidenen zenden. In dit geval zijn de rollen omgedraaid, eenvoudig omdat inmiddels de bekering van Israël heeft plaatsgevonden. Daarom wordt hier gesproken over een herbouw, een herstel van Jeruzalem, waarbij de heidenen verdeld zullen worden, althans de vijanden. Over Israël zelf zal echter de Geest der genade en der gebeden uitgestort worden.

Zacharia 12:10-14

- 10 Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.
- 11 Te dien dage zal te Jeruzalem de rouwklage groot zijn, gelijk die rouwklage van Hadadrimmon, in het dal van Megiddon.
- 12 En het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder; het geslacht van het huis Davids bijzonder; en hunlieder vrouwen bijzonder; en het geslacht van het huis van Nathan bijzonder, en hun vrouwen bijzonder;

- 13 Het geslacht van het huis van Levi bijzonder; en hun vrouwen bijzonder; het geslacht van Simeï bijzonder; en hun vrouwen bijzonder;
- 14 Al de overige geslachten, elk geslacht bijzonder; en hunlieder vrouwen bijzonder.

Er staat: "over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem". U kunt aannemen dat dit betekent: "over het huis Davids, namelijk over de inwoners van Jeruzalem". Degenen die dan in Jeruzalem wonen, maken deel uit van het huis van David; niet omdat ze heel direct naaste familie van David zijn, maar omdat ze deel uitmaken van de huishouding die onder leiding van David staat. Met David bedoel ik uiteraard de Zoon van David, Christus Zelf. Bovendien is Jeruzalem de stad van David. Om het helemaal precies te zeggen: Er zijn twee steden die zo genoemd worden. De ene is Bethlehem, de stad Davids, en de andere is Jeruzalem. Bethlehem heet zo omdat daar de familie van David vandaan komt. Jeruzalem heet zo omdat het de stad is die David veroverde op de Jebusieten en waar hij zijn paleis bouwde, van waaruit hij vervolgens over alle twaalf stammen van Israël regeerde. Vandaar dat dit ook de stad Davids heet, maar dan verwijst het naar de troon van David. Het huis van David heeft van alles te maken met de inwoners van Jeruzalem, want zij die zich onderwerpen aan David en aan de huishouding, de heerschappij dus eigenlijk, van David, wonen in ieder geval ook in Jeruzalem. Daar gaat het maar om, want vanuit Jeruzalem zal David dan wel de Zoon van David, regeren. Het is dus duidelijk dat het dan gaat om gelovigen, want degenen die het Koninkrijk binnengaan zijn slechts gelovigen. Als deze mensen dus het huis van David en inwoners van Jeruzalem genoemd worden, dan kan het niet anders of het zijn gelovigen, want anders maken ze daar geen deel van uit. Men moet immers wederom geboren worden om het Koninkrijk te kunnen binnengaan. (Johannes 3 : 3-5) Dat geldt nu, maar dat geldt in die dagen net zo goed. In ons geval gaat het dan om het verborgen Koninkrijk en in hun geval over het te openbaren of geopenbaarde Koninkrijk, maar het principe blijft gelijk. Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk niet beërven. (1 Korinthe 15 : 50) Men moet dus wedergeboren zijn om het in te kunnen gaan, zodat hier per definitie gesproken wordt over gelovigen. Hun wedergeboorte wordt feitelijk ook genoemd.

Deze profetie en de profetie van Joël zijn de grote profetieën in het O.T. die spreken over de komst of de uitstorting van de Heilige Geest. Het is de profetie van Joël die door Petrus wordt aangehaald in Handelingen 2, maar deze profetie van Zacharia is dé grote andere profetie die de uitstorting van de Geest der genade en der gebeden aankondigt. Het zal

duidelijk zijn dat het noemen van de genade, de Geest der genade, direct een verwijzing is naar het Nieuwe Verbond. Het is de Geest die gegeven zal worden onder het Nieuwe Verbond. Hij heet inderdaad niet Heilige Geest, ook niet in Joël, maar is het uiteraard wel.

Die Geest der genade en der gebeden zal worden uitgestort over het huis van David en de inwoners van Jeruzalem. Dat betekent dat zij die het Koninkrijk binnengaan, deze Geest ontvangen. Vanuit het N.T. is dat niet zo'n moeilijke gedachte, want zo is het met ons ook. Wij worden wedergeboren opdat we het Koninkrijk zouden binnengaan, maar bij wedergeboorte ontvangen wij die Heilige Geest. Eigenlijk is het zo dat wedergeboorte zelfs niets anders is dan het ontvangen van die Heilige Geest. Het zijn alleen twee verschillende uitdrukkingen, maar het gaat om precies hetzelfde. Bij wedergeboorte wordt men geboren uit de Geest en wat uit de Geest geboren is, dat is geest. (Johannes 3 : 6) Bij wedergeboorte ontvangen wij nieuw leven, een nieuwe natuur, die als "geest" wordt aangeduid volgens Johannes 3. Dat betekent dus dat de komst of de gave van deze Geest niets anders is dan de gave of de komst van het nieuwe leven, het opstandingsleven dat er is in Christus. Moeilijker is het niet.

Het is uiteraard de Geest van God, maar Hij wordt de Geest der genade en der gebeden genoemd. Een reden daarvoor is dat genade nu eenmaal het kenmerk is van het Nieuwe Verbond, zodat je zou kunnen lezen: "De Geest van het Nieuwe Verbond". Dat klopt natuurlijk, want het Nieuwe Verbond komt eveneens tot stand door de opstanding van Christus. Het nieuwe leven en het Nieuwe Verbond horen bij elkaar, zo goed als het oude leven en het Oude Verbond bij elkaar horen. Het Oude Verbond, het verbond der wet, werd immers gelegd op het vlees en dus op de oude mens, zodat het Nieuwe Verbond uiteraard niet op vlees maar op geest gelegd wordt, dus op de nieuwe mens, die niet leeft onder de wet, het Oude Verbond, maar onder de genade, het Nieuwe Verbond. Daarom heet Hij dus kennelijk de Geest der genade en der gebeden. Ook die twee dingen horen bij elkaar, want genade en gebeden zijn van elkaar afhankelijk. Gebeden duiden namelijk op de afhankelijkheid van de mens, de gelovige, van God. Gebed is in het algemeen de uitdrukking van de afhankelijkheid van de gelovige van God. In gebed drukt hij dat ook uit, ongeacht of dat gaat om aanbidding of om een vragend gebed. Dat blijft precies hetzelfde. Onder alle omstandigheden geven we in het gebed te kennen dat wij onszelf plaatsen onder de leiding of onder de heerschappij van de Heer. We plaatsen ons feitelijk onder Zijn genade.

De Geest der genade en der gebeden is dus de Geest van het Nieuwe Verbond en dus eigenlijk de Heilige Geest. De Heer belooft hier dat Hij

die Geest zal uitstorten over het huis van David, namelijk de inwoners van Jeruzalem. De gelovigen, zij die zich plaatsen onder de heerschappij van de Zoon van David, zullen die Geest ontvangen. Petrus had in Handelingen 2 : 16 net zo goed kunnen zeggen: "Dit is wat Zacharia gezegd heeft," maar hij zei: "Dit is wat Joël gezegd heeft." Het komt op hetzelfde neer. Beiden kondigen de uitstorting van deze Geest aan en dat uiteraard op grond van de opstanding van Christus. Dat dat zo is, dat dit is op grond van de opstanding van Christus, staat natuurlijk niet hier, maar er zijn zoveel dingen die wel waar zijn en die niet expliciet in de kleine profeten vermeld worden. Dat is mijns inziens een van de kenmerken van de kleine profeten, dat er zoveel dingen in genoemd worden, zonder dat verklaard wordt waarom het zo is en zonder dat de verbanden gegeven worden. Wij vinden die verbanden dan ook óf in de grote profeten óf in het N.T. Over de Heilige Geest hoort dat natuurlijk ook zo. In het N.T. vinden we de afsluiting van alle profetie, al was het maar in het boek Openbaring. Dat dat zo is en dat de komst van die Geest berust op de opstanding van Christus, blijkt, want hetzelfde vers zegt nog:

Zacharia 12 : 10

10 ... en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, ...

Dat dit over de Here Jezus gaat lijkt me wel duidelijk. Hoe kunnen ze Hem aanschouwen nadat Hij gestorven is? Omdat Hij is opgestaan uiteraard. Ze zullen dus de Opgewekte aanschouwen. Dat is het verhaal. Ze zullen de Geest van de opgewekte Christus ontvangen en ze zullen deze zelfde opgewekte Christus aanschouwen. Er staat: "Mij". Zij zullen Mij aanschouwen. Er staat niet: Zij zullen Jezus aanschouwen, of hun Messias of zo, maar er staat: Zij zullen Mij aanschouwen. Degene die daar spreekt, is uiteraard Jehovah. Dat staat in Zacharia 12 : 1: "De last van het woord van Jehovah", vertaald met "des Heeren". Het is die Jehovah die zegt: "Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben", zodat we maar meteen de conclusie trekken dat inderdaad Jehovah Zelf doorstoken werd. Dat is ook zo. Er wordt alleen altijd vreselijk tegen geprotesteerd, omdat het niet past in het theologisch kader. De Heer zegt: "Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben", dus werd de Heer doorstoken. Wij noemen Hem trouwens ook niet voor niets "de Here Jezus". Dieper ga ik daar nu niet op in.

Het probleem van het woordje "Mij" is dat het in andere vertalingen, ik meen zelfs ook in de nieuwe vertaling, helemaal niet voorkomt. Men heeft het veranderd in "Hem". Dat komt inderdaad omdat het hen niet

uitkomt. Het kwam de vertalers niet uit. Het past niet in hun opvattingen omtrent de Godheid. Zij zeggen dus: Dit is een misverstand, het moet zijn: Zij zullen Hem aanschouwen die zij doorstoken hebben. De vertalers geloven blijkbaar dat Hij die doorstoken werd, iemand anders is dan Degene die hier spreekt. Dat neemt niet weg dat er in het Hebreeuws wel degelijk staat: "Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben", en niet "Hem". Die "Mij" is de Heere, want er staat: "... De HEERE spreekt, Die den hemel uitbreidt, en de aarde grondvest, ..." Het is die Heer die zegt: "Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben".

"... en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon; ..." Dit is ook correct vertaald. Nu zijn er die zeggen dat dit inconsequent is. Mijn leraar Nederlands zou bijvoorbeeld gezegd hebben: Als het de ene keer "mij" is en de andere keer "hem", dan maak je een fout. Het is óf allebei "mij" óf allebei "hem", want het gaat wel om consistent woordgebruik. Het leuke is dus dat de Bijbel dat niet doet. Die gooit het door elkaar. Opvallend is dan nog dat waar de vertalers het toch allebei gelijk willen maken, ze het allebei tot derde persoon enkelvoud maken. Ze maken het allebei tot "Hem". "Ze zullen Hem aanschouwen die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem bitterlijk kermen en zij zullen over Hem rouwklagen". Men laat dat "Hem" dus staan in plaats van dat men het andersom doet, want je kunt het ook op een andere manier consistent maken, namelijk door te zeggen: "Zij zullen Mij aanschouwen, zij zullen over Mij rouwklagen, zij zullen over Mij bitterlijk kermen". Dan heb je het ook opgelost, maar dat kwam kennelijk minder goed uit. Hoe dan ook, zoals het in de Statenvertaling staat, is het correct.

Wanneer hebben zij de Heere, Jehovah dus, doorstoken en hoe kon dat? Het kan alleen als Hij inderdaad mens geworden is of zou worden, vanuit Zacharia geredeneerd. Het kan alleen als Hij mens werd en het kan alleen als zij Hem als mens iets hebben aangedaan, in menselijke gedaante. Dat is inderdaad gebeurd. Wij herkennen daar zondermeer de kruisiging in, maar voor een Jood is het tamelijk moeilijk om dit vers te verklaren, want Wie is dan diegene die zij doorstoken hebben? Dat is Jezus van Nazareth, inderdaad, maar Hij blijkt niemand anders te zijn dan Jehovah Zelf. Hem zullen ze dan ook aanschouwen. Eigenlijk is het zo dat door het gebruik van het woordje "Mij" even het gordijn opengaat. Die verborgene dingen, met betrekking tot het lijden van de Christus en de heerlijkheid daarna, die verborgen dingen worden even geopenbaard. Er gaat als het ware een slijp van het gordijn omhoog en even wordt er gezien Wie het eigenlijk is. Van de kruisiging staat trouwens ook in:

Psalm 22 : 17

17 ... zij hebben mijn handen en mijn voeten doorgraven.
 19 Zij delen mijn klederen onder zich, en werpen het lot over mijn gewaad.

Dat is wel niet hetzelfde als doorstoken, maar het heel erg in de buurt. Die uitspraak in Psalm 22 staat temidden van een heleboel andere uitspraken die allen verband houden met de kruisiging, want Psalm 22 spreekt over de kruisiging van de Here Jezus en nog een heleboel meer overigens, maar vers 17 spreekt er uitdrukkelijk over. Wij herkennen dat zo zondermeer omdat dat ook in Matthéüs, Lukas en Johannes wordt aangehaald. Zij hebben Hem doorstoken, staat er. In plaats van de Messias te aanvaarden, heeft men Hem verworpen en Hem aanvankelijk gekruisigd. Men heeft Hem gedood, hoewel de Heer tijdens Zijn omwandeling het Koninkrijk, het Messiaanse Rijk, predikte. Hij predikte het Evangelie van het Koninkrijk en kondigde aan de komst van het Koninkrijk aan, net als Johannes de Doper. Als commentaar daarop staat er in:

Psalm 81 : 17

17 En Hij zou het gespijst hebben met het vette der tarwe; ja, Ik zou u verzadigd hebben met honig uit de rotsstenen.

De Heer zou het volk gevoed en verzorgd hebben, eten gegeven hebben. De gedachte is dat de Heer Israël zou gezegend hebben. Dat is niet gebeurd; toen niet. Het gaat er dus om dat aangekondigde zegeningen inderdaad niet bij Israël zijn terechtgekomen. Anders gezegd: Het Koninkrijk kwam wel, maar het werd niet geopenbaard. U ziet dus dat ook in de Bijbel gezegd wordt: Stel dat Israël in die dagen tot geloof gekomen zou zijn, wat zou er dan gebeurd zijn? Dan zou het Koninkrijk aan hen geopenbaard zijn. Wij zeggen meteen dat dit een hypothese is, maar het is niettemin volkomen Bijbels. Hier staat het. Op de typologische betekenis ervan ga ik nu maar niet in, maar ik wijs er op dat we hier in ditzelfde vers ook te maken krijgen met die afwisseling van "Hij" en "Ik". Dat is niet omdat er verschil tussen is, maar omdat het hetzelfde is. De "Hij" aan het begin van vers 17 is uiteraard Dezelfde als de "Ik" in de tweede helft van het vers. Het is een duidelijke parallel, mede door het woordje "ja" er tussendoor. Dat betekent dat het nog een keer gezegd wordt. Het is inderdaad zo, betekent het. "Ja" is immers een bevestiging en dus is de tweede helft van het vers de bevestiging van de eerste helft van het vers. Daarom staat het woordje "ja" ertussen. Die "Hij" en die "Ik" is uiteraard de Heere uit vers 16, het voorgaande vers. Die afwisseling

van de eerste persoon en de derde persoon enkelvoud, is helemaal niet zo vreemd, want dat komt in de Bijbel wel vaker voor. Het komt trouwens niet alleen in de Bijbel voor. In de taal komt het ook voor. Men heeft het daar in die Psalm niet veranderd, maar laten staan, want het levert daar geen enkel probleem op. Het is niet strijdig met de leer van de drie-eenheid of wat dan ook, maar aangezien het dat wel was in Zacharia 12 : 10, heeft men het daar toen maar in nieuwere vertalingen veranderd.

Die "Mij" of die "Hem" wordt dus beschouwd als een enige zoon. Hier komt het wonder om de hoek kijken. Dat is namelijk dat de Heer Zelf, Jehovah Zelf, in tweede instantie een Zoon blijkt te zijn van Israël. Hoewel de Heer Zelf de Maker is van Israël en hoewel Hij ook de Man is van Israël, onder het Oude Verbond, is Hij ook de Zoon van Israël.

Jesaja 54 : 5

5 Want uw Maker is uw Man, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; ...

Zijn Naam is Jehovah Zebaôth. We zien dus dat de Heere, Jehovah, in de eerste plaats de Maker van Israël is. In die zin is Hij ook de Vader, want dat is hetzelfde. Het vaderschap heeft veel te maken met het maken, de schepping. Een vader is een schepper, een maker. Die woorden zijn niet helemaal gelijk, maar wel synoniem. Het woord "Man" heeft uiteraard de betekenis van echtgenoot. Dat blijkt ook uit het verband met Jesaja 54 : 4: "... en den smaad uws weduwschaps zult gij niet meer gedenken." Israël, dat weduwe geworden was door de dood van de Here Jezus, door de dood van Jehovah moet ik eigenlijk zeggen, zal opnieuw met de Heer trouwen, maar dan met de Opgewekte, want Hij is hun Schepper, hun Maker, maar ook hun Man. Hij is de Man van Israël. Verder wordt gezegd dat Hij niet alleen Jehovah Zebaôth is. Hij is ook de Heilige Israëls. Hij is ook de Verlosser. Dat is nog steeds hetzelfde vers. Bovendien is Hij de God des gansen aardbodems, zodat je ziet dat de Verlosser ook niemand anders is dan God Zelf, namelijk de Heer der heirscharen, namelijk de Here Jezus. Zo staat het nu eenmaal in de Bijbel.

Jesaja 62 : 5

5 Want *gelijk* een jongeling een jonkvrouw trouwt, *alzo* zullen uw kinderen u trouwen; ...

Israël zal ooit trouwen met haar eigen kinderen. Dat staat in het meervoud, omdat het gaat over de Gemeente. Dat is ook een volk, net als Israël

De geschiedenis van Israël in de Bijbel is ook een typologische uitbeelding van de geschiedenis van de Gemeente; de geschiedenis van het christendom voor zover het zich hier op aarde manifesteert. Je komt daarop via de zeven zogenaamde brieven in Openbaring. Die geven op overdrachtelijke wijze een uiteenzetting van wat we de kerkgeschiedenis noemen. Via die brieven wordt een uiteenzetting van de kerkgeschiedenis gegeven, maar ook onder het noemen van allerlei figuren en gebeurtenissen uit de oudtestamentische geschiedenis van Israël. Wanneer je dat nazoeft, zal blijken dat de geschiedenis van Israël in zijn totaliteit overeenkomt met de geschiedenis van de kerk. Dan blijkt dat de geschiedenis van Josia, namelijk het herstel van de Godsdienst, het herstel van de dienst aan Jehovah, ook inderdaad overeenkomt met de kerkhervorming. Het is een terugkeer tot Jehovah Zelf. Die geschiedenis staat onder andere in 2 Kronieken 35.

zelf. Je kunt het ook in het enkelvoud opvatten, want het is één jongeling die met één jonkvrouw trouwt. Dan gaat het uiteraard nog steeds over de Gemeente als eenheid, maar meer in beperkte zin gaat het dan over de Here Jezus Zelf, die namelijk niet alleen de Maker en dus in zekere zin de Vader van Israël is, maar ook de Man, de Echtgenoot, van Israël was en zal zijn. Bovendien is Hij de Zoon van Israël, de Erfgenaam, de enige Zoon. Uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen en Christus is al in alles. (Romeinen 11 : 36; Kolossenzen 3 : 11) Het slaat toch allemaal op Hem. Dat is dus wat ook gezegd wordt in Zacharia 12. Men zal dus over Hem rouwklagen omdat Hij gestorven is, omdat men Hemzelf gedood heeft overigens, "... als [met] de rouwklage over een enig zoon; ..." Zo is het ook, want Hij is de enige Zoon. Hij is de enige Zoon op dezelfde manier als Izak de enige zoon was van Abraham. Hij was de enige zoon, omdat hij de erfgenaam was.

Het betekent ook "de unieke". Ook in het Nederlands is "uniek" eigenlijk hetzelfde als het woord "enig". Daar is helemaal geen verschil tussen. Dat is hetzelfde woord, maar toch heeft het een wat andere gevoelswaarde gekregen. Uniek betekent ook in het Nederlands dat hij onvergelykbaar is, dat er geen ander is, zoals die. Iets wat uniek is, is niet enig, maar wel enig in de zin dat er geen andere dingen zijn die ermee kunnen wedijveren. Zo was het met Izak die de enige zoon was van Abraham. Hij was niet de enige. Er waren er meer, maar van die anderen was niet gezegd dat in hen het zaad genoemd zou worden. Izak is de erfgenaam van de belofte. Izak was de enige van wie dat gezegd was en daarom was hij de enige erfgenaam, de enige zoon. Zo is het met de Here Jezus, want de Here Jezus Zelf is de enige zoon van Israël. Hij is de onvergelykbare. Izak is een type van Christus Zelf, de Here Jezus die stierf, maar uit de dood opstond, waardoor ze Hem kunnen aanschouwen. Bovendien staat daarmee vast dat Hij Degene was die stierf en daarom heeft men alsnog rouw over Hem. Er wordt alsnog rouw bedreven over Zijn dood. Men zal bitterlijk kermen. Klagen is ook kermen en rouw is hetzelfde als bitter.

Zacharia 12:11

11 Te dien dage zal te Jeruzalem de rouwklage groot zijn, gelijk die rouwklage van Hadadrimmon, in het dal van Megiddon.

Er wordt een vergelijking gemaakt. Er wordt verwezen naar een andere geschiedenis, wanneer men ook rouw bedreven heeft. Toen bedreef men rouw, in Hadadrimmon, in het dal van Megiddon, over de dood van koning Josia, een wat onbekende figuur. Josia is eigenlijk bekend omdat

hij de dienst aan Jehovah opnieuw instelde of herstelde. **zie zijlijn 34** Israël vierde in de dagen van Josia het paasfeest, het pascha, bij het herstel van de dienst aan Jehovah in de tempel. Dan gaat het verhaal verder, want deze koning komt op een vreemde manier aan zijn eind.

2 Kronieken 35 : 22-26

- 22 Doch Josia keerde zijn aangezicht niet van hem; maar hij verstedde zich, om tegen hem te strijden, en hoorde niet naar de woorden van Necho uit den mond van God; maar hij kwam om te strijden in het dal Megiddo.
- 23 En de schutters schoten den koning Josia. Toen zeide de koning tot zijn knechten: Voert mij weg, want ik ben zeer gewond.
- 24 En zijn knechten namen hem weg van den wagen, en voerden hem op den tweeden wagen, dien hij had, en brachten hem te Jeruzalem; en hij stierf, en werd begraven in de graven zijner vaderen; en gans Juda en Jeruzalem bedreven rouw over Josia.
- 25 En Jeremia maakte een klaaglied over Josia; desgelijks alle zangers en zangeressen spraken in hun klaagliederen van Josia, tot op dezen dag; want zij gaven ze tot een inzetting in Israël; en ziet, zij zijn geschreven in de klaagliederen.
- 26 Het overige nu der geschiedenissen van Josia, ...

"Hem" in vers 22 is Necho. Megiddo = Megiddon. Naar deze rouw wordt verwezen in Zacharia 12 : 11. Een klaaglied maken was aan Jeremia wel toevertrouwd; jeremiëren, klaagliederen schrijven. Josia, die de dienst van Jehovah herstelde, komt toch in de strijd om. Dat is precies wat ook gezegd moet worden van de Here Jezus. Hij is degene die in Zijn dagen gestreden heeft voor het herstel van de dienst aan Jehovah. Dat kun je rustig zeggen. Hij was degene die bij wijze van spreken het wetboek terugvond en het de wetgeleerden voorhield en zei: "Heb je het dan niet gelezen in de wet?" Zoals in de dagen van Josia de wet werd voorgelezen, zo werd door de Here Jezus de wet voorgelezen en voorgehouden aan Zijn tijdgenoten, met name ook aan de leidlieden van het volk. Uiteindelijk stierf Hij echter toch. Zo is koning Josia een duidelijk beeld van de Here Jezus in Zijn eerste komst. Men bedrijft rouw over hem. Er worden klaagliederen voor geschreven en zelfs gezongen. Dat wordt hier aangehaald in Zacharia 12. **zie zijlijn 35; pag. 128** Daarna wordt er gezegd wie er dan alzo rouwklagen. Hoewel dit weliswaar drie verzen in beslag neemt, zegt het laatste vers dat het geldt voor alle stammen en alle families, alle geslachten van Israël.

Zacharia 12 : 14

14 Al de overige geslachten, elk geslacht bijzonder, en hunlieder vrouwen bijzonder.

Dat is nadat in vers 12 en 13 bepaalde geslachten apart genoemd werden. Dat woord "bijzonder", dat weten wij misschien niet meer, maar dat betekent zoveel als "apart". Je hebt dingen in het algemeen en je hebt dingen in het bijzonder. Dat wil zeggen dat ze allemaal apart genoemd of benadrukt worden. Het gaat dus om alle geslachten. Dat betekent dat we dus niet al te veel nadruk zouden moeten leggen op die geslachten die apart genoemd worden. Er staat weliswaar: "Het geslacht van David, het geslacht van Nathan, het geslacht van Levi en het geslacht van Simeï", maar vervolgens staat er: "Al de overige geslachten, elk geslacht in het bijzonder". Uiteindelijk wordt weliswaar nadruk gelegd op deze paar namen, deze paar geslachten die genoemd worden, maar men zou er ook niet te veel nadruk op moeten leggen, want het zijn niet alleen zij, maar het hele volk bedrijft rouw over de Heer. Dat staat ook in:

Matthéüs 24 : 29

29 En terstond na de verdrukking dier dagen, zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van den hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen bewogen worden.

Dit is het einde van de grote verdrukking, het einde van de 70-ste week van Daniël en dus het moment van de verwoesting van Jeruzalem, zoals vermeld in Zacharia 14 : 1. Het is dus ook het moment zoals vermeld in het laatste vers van Joël 2: "Men zal de Naam des Heeren aanroepen en te Jeruzalem zal ontkoming zijn". (Joël 2 : 32) Het is het einde van de 70-ste week, de verwoesting van Jeruzalem. Het is ook vanaf dat moment dat die Geest der genade en der gebeden wordt uitgestort, eveneens volgens Joël 2. (Joël 2 : 28) Aan het eind van de 70-ste week roept men de Naam des Heeren aan en de Heer verschijnt op de Olijfberg. Te dien dage zullen Zijn voeten staan op de Olijfberg (Zacharia 14 : 4) en dus zullen zij Hem zien en dus zullen zij zien wie zij doorstoken hebben. (Zacharia 12 : 10) Dat begint dus aan het einde van de 70-ste week.

Matthéüs 24 : 30

30 En alsdan zal in den hemel verschijnen het teken van den Zoon des mensen; en dan zullen al de geslachten der aarde wenen, en zullen den Zoon des mensen zien,

komende op de wolken des hemels, met grote kracht en heerlijkheid.

Op de Olijfberg zullen Zijn voeten staan, maar in de hemel zal verschijnen het teken van de Zoon des mensen. Ik geloof dat dat de Davidsster is. David was in zijn dagen ook de zoon van Adam, de zoon des mensen, de erfgenaam van Adam. Het is dus ook zijn teken. Vandaar dat wij het ding kennen als de Davidsster en vervolgens als het zegel van Salomo. Het is het teken van de zoon des mensen.

Er staat "der aarde", maar het woord kan vertaald worden met "land". Het hangt een beetje van de context af hoe je het vertaalt. Dat is met Nederlandse woorden soms ook zo. "Aarde" kan heel goed het land als zodanig zijn, erets. Ons woord "aarde" is hetzelfde als het Hebreeuwse woord "erets": aarde - erets. Erts wordt vertaald met "aarde" of met "land". Dat hangt er vanaf. Als het gaat om zee en erets, dan wordt het vertaald met zee en droge aarde of droog land of aarde in het algemeen, de bewoonde wereld zelfs. Maar als het gaat om het ene erets en het andere erets, erets Jizreël en erets Mizraïm, dan betekent het gewoon het land Kanaän of het land van Israël en het land van Egypte. Dan wordt het ineens met "land" vertaald. Wij gebruiken die termen in het Nederlands ook zo, want als een boer het heeft over zijn land, dan heeft hij het niet over zijn sloten, maar over zijn akker, het droge land. Als een koning het heeft over zijn land, dan heeft hij het over zijn totale rijk en als een zeeman het heeft over het land, dan heeft hij het over de wal. Zo is het hier ook. Het is beter te vertalen met "al de geslachten van het land". De geslachten van het land zijn dan de geslachten van Israël, de geslachten die in dat land thuishoren. Dat al de geslachten zullen wenen wanneer zij de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, stond in Zacharia. (Zacharia 12 : 10) Daar staat dat zij Hem zullen zien. Zij zullen zien Wie ze doorstoken hebben. Ze zullen dus over Hem rouw bedrijven en al de geslachten van het land, dat wil zeggen van Israël, zullen over Hem rouw bedrijven. (Zacharia 12 : 14) Dat is dus na Zijn komst aan het einde van de 70-ste week op de Olijfberg.

Ik kom nog even terug op vers 12 en 13 van hoofdstuk 12.

Zacharia 12 : 12, 13

12 En het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder; het geslacht van het huis Davids bijzonder, en hunlieder vrouwen bijzonder; en het geslacht van het huis van Nathan bijzonder, en hun vrouwen bijzonder;

Zijlijn**35**

Dan hangt het nog samen met het dal van Megiddo. Wij weten dat juist die plaats in de toekomst nog weer genoemd wordt omdat bij het definitieve herstel van de dienst aan Jehovah, namelijk in verband met de wederkomst van Christus, op die plaats inderdaad de vijand van Israël definitief vernietigd zal worden. Het gaat dan om de legers van Babel die vernietigd zullen worden in Megiddo of in het dal van Armageddon. Armageddon is de Griekse vorm van deze zelfde naam. Hier in Zacharia 12 : 11 wordt niet een profetie gedaan over Megiddo of Armageddon, maar hier wordt terugverwezen naar wat er gebeurd was in de dagen van Josia, de rouwklage van Hadadrimmon in het dal van Megiddo.

13 Het geslacht van het huis van Levi bijzonder; en hun vrouwen bijzonder; het geslacht van Simeï bijzonder; en hun vrouwen bijzonder;

We hebben twee geslachten, namelijk David en zijn zoon Nathan, maar dat is dezelfde familie, en Levi en zijn zoon Simeï. Dat is het misverstand. Simeï moeten we kennelijk niet beschouwen als een van de figuren in de geschiedenis van David, hoewel er iemand onder die naam voorkomt. Hij moet kennelijk beschouwd worden als een zoon van Levi. David had een zoon Nathan en de lijn van David gaat via Nathan tot op de Here Jezus die gestorven was, die uitgeroeid was en daarom bedrijft men rouw over Hem, speciaal deze geslachten. Aan de andere kant vinden we de lijn van Levi genoemd, met een van zijn afstammelingen, namelijk Simeï. De Heer stamt weliswaar niet af van Levi, maar u moet begrijpen dat David staat voor het koningschap en Levi voor het priesterschap, want koningschap behoort aan het huis van David en priesterschap behoort aan het huis van Levi. Om het helemaal correct te zeggen zou je voor David Juda in moeten vullen. In Zacharia wordt de nadruk gelegd op het feit dat koningschap en priesterschap één worden in de Messias, in Christus. De erfgenaam van de hogepriester en de erfgenaam van de koning dragen samen de kroon. Hoewel de Heer niet afstamt van Levi, wordt Levi hier toch in verband gebracht met het priesterschap van de Here Jezus, want Levi is natuurlijk wel degelijk net als David een type van Christus.

Vanwege de parallel met vers 12 moeten we dus aannemen dat met Simeï een Simeï bedoeld is die op een of andere wijze zoon is van Levi, net zo goed als Nathan. Er zijn een heleboel mensen die Nathan heten, maar het moet duidelijk zijn dat het gaat om een zoon van David. In vers 13 zullen we dus niet moeten kiezen voor een zoon of familie van David of zelfs van Saul, die Simeï heet, maar het gaat inderdaad om een zoon van Levi. Eigenlijk gaat het om een kleinzoon van Levi. Hij wordt genoemd in Exodus 6 : 16, waar Simeï een zoon is van Gerson en Gerson van Levi. Daarna staat in Numeri 3 : 18 en in 1 Kronieken 23 : 7 precies hetzelfde.

Het schijnt dat Simeï ook de voorvader is van Asaf. Er waren er meerdere, maar het gaat dus blijkbaar om een Asaf uit de stam van Levi. Wij kennen zo'n Asaf, namelijk als de opperzanger, als de opperzangmeester. In Kronieken verdeelt David de priesters in 24 priesterorden. Daarnaast worden ook de zangers van de tempel verdeeld in 24 orden. Die zangers, tempelkoren zijn dat dus, die de psalmen zingen, zijn dus eveneens uit de stam van Levi. Al wat dienst doet in de tempel of in de Godsdienst, is nu eenmaal afstammeling van Levi. Asaf schijnt dan een van de afstamme-

lingen van Simeï te zijn. (1 Kronieken 6 : 39-43) Ik heb er geen Bijbeltekst voor. Ik heb het uit de boeken opgepikt, maar ik heb het zo snel niet meer kunnen controleren. Ik heb het namelijk niet kunnen vinden. Het schijnt dat hij de voorvader is van Asaf en Asaf staat dus voor de zangers. Het heeft dus wel degelijk iets met het priesterschap te maken, maar de zangers staan speciaal voor de aanbidding, de eredienst, de dienst aan Jehovah. Dat zou verklaren waarom juist Simeï hier genoemd wordt, namelijk omdat hij vervolgens de stamvader is van Asaf en dus van de zangers, zodat we de priesters en de zangers bij elkaar genoemd vinden.

Het zingen wordt in de Psalmen in verband gebracht met de Heer, maar ook in de profetieën in het algemeen. Daar wordt gezegd: In het midden der gemeente zal Ik u lofzingen. (Psalm 22 : 23) Wie zou dat doen? De Heer Zelf uiteraard! Het wordt trouwens aangehaald in Hebreëen 2 : 12. In het midden der Gemeente zal Ik u lofzingen, zodat ook dat zingen wordt toegepast op de Here Jezus, die dan vanzelfsprekend ook de Opperzangmeester is. Zo zijn we rond. Het betekent dus dat al deze namen die hier genoemd worden, rechtstreeks verband houden met de bijzondere positie van de Here Jezus Christus Zelf. Daarom zijn zij het die apart genoemd worden in verband met de rouwklage. Dat duidt op de verwantschap die er is. Vandaar dat zij speciaal rouw bedrijven. "Hunlieder vrouwen bijzonder" staat erbij. Dat betekent niet zoveel, maar het betekent in elk geval dat het gaat om uiterlijke dingen. In het algemeen zijn het namelijk de vrouwen die rouw bedrijven. Dat is van oudsher zo geweest. Dat is in de Bijbel zo. Dat komt omdat de vrouw het meest verbonden is met de uiterlijke dingen en hier gaat het om de uiterlijke dingen. Hier gaat het om het tot stand komen van het Messiaanse Rijk. Het gaat om uiterlijke dingen. Het gaat ook om de uiterlijke verschijning van de Heer Zelf, van Jehovah in de persoon van de Here Jezus, die inderdaad gestorven was. Over Hem wordt rouw bedreven. Vandaar dat bij die geslachten de vrouwen nadrukkelijk nog even vermeld worden.

De eerste helft van hoofdstuk 12 van Zacharia spreekt onder andere over de vernietiging van de heidenen, de vijanden die Israël zoeken te verdelgen. Dan krijg je de tegenstelling: Maar over het huis van David en de inwoners van Jeruzalem zal Ik Mijn Geest uitstorten. Dan wordt eerst gesproken over het feit dat ze een ontmoeting zullen hebben met de Heer. Ze zullen Hem kennen, herkennen, en op grond daarvan zullen zij rouw bedrijven. Dat is wat er het eerste staat, omdat dit het eerste is wat Israël zal doen wanneer het in aanraking komt met de Here Jezus. Het zal Hem natuurlijk erkennen als Heer, maar in de praktijk zal het als nog rouw bedrijven over Zijn dood. Dat wordt uitgebreider uit de doeken gedaan in het nu volgende hoofdstuk.

14. Zacharia 13

Zacharia 13:1-9

- 1 Te dien dage zal er een Fontein geopend zijn voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinigheid.
- 2 En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE der heirscharen, dat Ik uitroeien zal uit het land de namen der afgoden, dat zij niet meer gedacht zullen worden; ja, ook de profeten, en den onreinen geest zal Ik uit het land wegdoen.
- 3 En het zal geschieden, wanneer iemand meer profeteert, dat zijn vader en zijn moeder, die hem gegeneerd hebben, tot hem zullen zeggen: Gij zult niet leven, dewijl gij valsheid gesproken hebt in den Naam des HEEREN; en zijn vader en zijn moeder, die hem gegeneerd hebben, zullen hem doorsteken, wanneer hij profeteert.
- 4 En het zal geschieden te dien dage, dat die profeten beschaamd zullen worden, een ieder van wege zijn gezicht, wanneer hij profeteert; en zij zullen geen haren mantel aandoen, om te liegen;
- 5 Maar hij zal zeggen: Ik ben geen profet, ik ben een man, die het land bouwt; want een mens heeft mij *daartoe* geworven van mijn jeugd aan.
- 6 En zo iemand tot hem zegt: Wat zijn deze wonden in uw handen? zo zal hij zeggen: Het zijn de wonden, waarmee ik geslagen ben, *in* het huis mijner liefhebbers.
- 7 Zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla dien Herder, en de schapen zullen verstrooid worden; maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.
- 8 En het zal geschieden in het ganse land, spreekt de HEERE, de twee delen daarin zullen uitgerooid worden, *en* den geest geven; maar het derde deel zal daarin overblijven.
- 9 En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft; het zal Mijn Naam aanroepen, en Ik zal het verhoren; Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God.

Zacharia 13:1

- 1 Te dien dage zal er een Fontein geopend zijn voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, ...

Dit is dezelfde uitdrukking als in Zacharia 12 : 10. Bovendien is het zo dat er overeenkomst is qua inhoud.

Zacharia 12:10

- 10 Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade ...

Het ene zegt dus: "Ik zal Mijn Geest uitstorten" en het andere zegt: "Er zal een Fontein geopend zijn". Dan is de vraag: Wat is het verschil? Niks. Dat is er namelijk niet. Het is hetzelfde.

Johannes 7:38,39

- 38 Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.
- 39 (En dit zeide Hij van den Geest, Denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven; want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.)

Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Dat is dus een fontein. De fontein, het water dat opspuit uit de fontein, is een beeld van de Geest die uitgestort wordt. Vandaar dat Zacharia 12 : 10 en Zacharia 13 : 1 met elkaar overeenkomen. Alles geldt dus voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem. Die verzen zou je dus naast elkaar kunnen leggen. Dat verklaart waarom ook het verdere verloop van Zacharia 13 voor een deel past naast het laatste deel van Zacharia 12.

Die Geest wordt dus gegeven. "Tegen" betekent hier kennelijk "in plaats van". "Tegen" betekent vaak "in plaats van", "anti". Het is dus in plaats van de zonde en de onreinigheid. Zonde en onreinheid worden weggenomen en vervangen door de Geest of zo u wilt door water. In het laatste geval is de gedachte dat het water die onreinheid inderdaad afwast, en dat nog altijd overdrachtelijk. Zonden worden in werkelijkheid afgewassen door de Geest. Dat is een geestelijke aangelegenheid.

Zacharia 13:2

- 2 En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE der

heirscharen, dat Ik uitroeien zal uit het land de namen der afgoden, dat zij niet meer gedacht zullen worden;

De afgoden worden uitgeroeid, net als in de dagen van Josia. In Zacharia 12 : 9 stond: "Ik zal de heidenen verdelgen". Hier staat feitelijk dat de goden van de heidenen verdelgd zullen worden. Er staat niet alleen "afgoden", maar "namen der afgoden", omdat een naam dient ter aanroeping, ter aanbidding. Je kunt alleen een afgod dienen als je zijn naam kent. Je moet hem bij name noemen. Daarmee wordt hij geëerd. Een naam is om aan te roepen. Daarom staat er niet alleen: "Ik zal de afgoden wegdoen", maar "hun namen zal Ik wegdoen", zodat ze niet meer aangeroepen worden. Vandaar dat van Christus staat dat God Hem een Naam gegeven heeft boven alle naam, (Filippenzen 2 : 9) uiteraard opdat die Naam aangeroepen zou worden. Hier worden namen weggedaan opdat ze niet meer aangeroepen zouden worden. Als er geen naam is, kun je er ook niet meer aan denken. Als er geen woord meer voor is, als je het niet meer kunt aanduiden, dan is het uit de gedachten verdwenen.

Wie die profeten zijn en wat die onreine geest is, lijkt mij niet zo moeilijk, want het gaat ongetwijfeld om die geest die ook in Johannes, maar nu in de brieven van Johannes, genoemd wordt. Hij wordt in het Johannes-evangelie ook genoemd, namelijk als een profeet die zou komen onder zijn eigen naam. (Johannes 5 : 43) In de brieven van Johannes heet hij de geest van de antichrist. (1 Johannes 4 : 3) Die antichrist blijkt inderdaad een valse profeet te zijn. Het spreekt over het optreden van het beest, de valse profeet in die dagen, die volgen op de grote verdrukking. De Heer zal hen verwijderen.

Zacharia 13 : 3

- 3 En het zal geschieden, wanneer iemand meer profeteert, dat zijn vader en zijn moeder, die hem gegeneerd hebben, tot hem zullen zeggen: Gij zult niet leven, dewijl gij valsheid gesproken hebt in den Naam des HEEREN; en zijn vader en zijn moeder, die hem gegeneerd hebben, zullen hem doorsteken, wanneer hij profeteert.

Wanneer iemand meer profeteert, profeteert hij meer dan er tevoren geprofeteerd was. Wie namelijk meer profeteert dan er in de Schrift staat, spreekt valsheid. Het spreken van valsheid wordt eigenlijk in eerste instantie toegeschreven aan de valse profeet, de antichrist. Er zit echter nog iets anders achter en dat komt vanaf vers 3 naar voren. Er zal wel een

valse profeet opstaan, maar het zal blijken dat hier in vers 3 niet over de valse profeet of het beest of iets dergelijks gesproken wordt, maar eigenlijk over de Here Jezus Zelf. U moet maar eens kijken hoe het er staat. Als het zal gebeuren dat iemand meer profeteert dan er al geschreven is, zullen zijn voorvaderen, zal ik maar zeggen, of zijn volk waar hij deel van uitmaakt, die hem gegeneerd hebben, tot hem zeggen: "Gij zult niet leven, dewijl gij valsheid gesproken hebt in de Naam van Jehovah; en zijn vader en zijn moeder, die hem gegeneerd hebben, zullen hem doorsteken, wanneer hij profeteert." Die "hem" is de Heer Zelf, die meer profeteerde dan vast lag in het O.T. Dat is correct. Ze beschouwden Hem toen als een valse Messias, als een valse profeet. Weliswaar zou er zo'n valse profeet komen, maar dat is uiteraard Deze niet. Dit is de Heer Zelf. Daarom staat er ook: Zij zullen Hem doorsteken. En zij zullen Hem aanschouwen die zij doorstoken hebben. U ziet dus dat dit vers nog steeds ligt naast Zacharia 12 : 10-14. Het is een nadere toelichting daarop.

Zacharia 13 : 4, 5

- 4 En het zal geschieden te dien dage, dat die profeten beschaamd zullen worden, een ieder vanwege zijn gezicht, wanneer hij profeteert; en zij zullen geen haren mantel aandoen, om te liegen.
- 5 Maar hij zal zeggen: Ik ben geen profeet, ik ben een man, die het land bouwt; want een mens heeft mij *daartoe* geworven van mijn jeugd aan.

Hij is een Man die het land opbouwt. De profeten die er zijn, de valse profeten namelijk, de profeten ook uit vers 2, die de Heer uit het land zou wegdoen, het zijn die profeten die ook beschaamd zullen worden. Als de Heer profeteert, zullen die andere valse profeten, ik denk aan de farizeeën en de schriftgeleerden, al die lui in Zijn dagen, inderdaad beschaamd komen te staan en dat niet alleen. Die situatie herhaalt zich in de toekomst van het jodendom nog eens een keer, wanneer opnieuw aan hen het Evangelie van het Koninkrijk gepredikt zal worden. Dat zal inderdaad gebeuren op grond van hun eigen schriften, op grond van het O.T. Die lui die dan verondersteld worden schriftgeleerden te zijn, die staan dan in hun hemd, precies zoals dat gebeurde in de dagen van de Here Jezus Zelf. Zij stonden beschaamd. Het staat er ook een paar keer, dat ze beschaamd werden en afdropen. (Lukas 13 : 17)

Ze liegen wel en zelfs zonder haren mantel. Die haren mantel is immers de profetenmantel. Denk maar aan Johannes de Doper. Ze nemen een loopje met het Woord. Ze brengen onwaarheid voort, hoewel ze de

schriften hanteren. De "hij" uit vers 5 is nog steeds de "iemand" uit het begin van vers 3. "Hij" had dus feitelijk met een hoofdletter geschreven moeten worden. Hij is een man die het land bouwt of opbouwt, want een mens, iemand, heeft Hem daartoe geworven. Dat zijn woorden die gesproken worden over de Here Jezus Zelf, die van de moederschoot aan deze Goddelijke zending, deze Goddelijke bediening, vervult.

Zacharia 13 : 6

- 6 En zo iemand tot hem zegt: Wat zijn deze wonden in uw handen? zo zal hij zeggen: Het zijn *de wonden*, waarmee ik geslagen ben, *in* het huis mijner liefhebbers.

Dat zegt men dus nog steeds tot die "iemand" uit vers 3, iemand die meer profeteert. Die wonden zijn ontstaan doordat men Hem volgens vers 3 heeft doorstoken. Men heeft namelijk Zijn handen en voeten doorgraven, maar dat was weer Psalm 22. (Psalm 22 : 17) Wanneer zal dat zijn, dat men Hem dat vraagt? Uiteraard vraagt men Hem dat pas bij Zijn komst op de Olijfberg. Het is maar een paar verzen verder, in Zacharia 14 : 4, waar dat speciaal genoemd wordt. Het is dus pas later. Het enige probleem dat wij met deze verzen zouden kunnen hebben, is dat hier de Gemeente niet aan de orde komt. Het blijkt dat in één adem ook gesproken wordt over de toekomstige dagen van de zesde bedeling, van de grote verdrukking, het optreden van de antichrist, het beest, de valse profeet of hoe hij maar heten mag. Ik ga met opzet nu niet op de details in, want het speelt hier verder geen rol. Het spreekt in ieder geval over die toekomstige gebeurtenissen, terwijl het in dezelfde adem ook spreekt over dingen die gebeurden in de dagen van de omwandeling van de Here Jezus op aarde. Het spreekt in een adem over dat Hij doorstoken wordt (vers 3) en dat ze vragen: "Wat zijn deze tekenen, deze wonden, in Uw handen?" Dat zijn uiteraard de lidtekenen van die wonden nadat Hij doorstoken was. Die ziet men echter pas bij Zijn wederkomst. De Heer heeft die tekenen, Zijn lidtekenen, namelijk wel eens laten zien na zijn opstanding, maar niet aan hen die vroegen: "Wat zijn dat toch voor wonden?" Integendeel. Hij liet ze zien, omdat ze Hem daaraan zouden herkennen. Zij wisten heel goed wat voor wonden dat waren. Ze hoefden dat dus niet te vragen.

Nooit heeft iemand aan Hem gevraagd: Wat zijn dat voor wonden? Dat kan nog niet vervuld zijn, want in het verleden heeft de Heer Zich alleen vertoond aan de discipelen die Hem daaraan juist herkenden en die wisten wat het was. Het vers kan dus alleen maar spreken over een toekomstige gebeurtenis die al werd aangehaald in Zacharia 12 : 10: "Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben. Hoe dan? Zij zullen

die wonden zien als Hij komt en ze zullen Hem vragen: Wat zijn dat toch voor wonden in Uw handen?" (Zacharia 13 : 6) Dit is heel moeilijk voor een orthodoxe Jood die niet gelooft in het N.T. en die niet gelooft dat Jezus van Nazareth de Messias is. Voor hem is het heel moeilijk om dit Schriftgedeelte te begrijpen. Dat spreekt dus heel uitdrukkelijk over de Gekruisigde, die blijkt niet alleen de Heer te zijn, maar ook de Messias. Dan zoek je dat woord "liefhebber" op en dan kom je terecht in:

2 Kronieken 20 : 7

- 7 Hebt Gij niet, onze God, de inwoners dezes lands van voor het aangezicht van Uw volk Israël verdreven, en dat aan het zaad van Abraham, Uw liefhebber, tot in eeuwigheid gegeven?

Het gaat alleen maar om de uitdrukking "Abraham, Uw liefhebber". Als er dus in Zacharia 13 : 6 staat: "Het zijn [de] [wonden], waarmee ik geslagen ben, [in] het huis mijner liefhebbers", betekent het dus dat het gaat om het huis van Abraham. Het gaat dus over Israël. Het zal ook duidelijk zijn dat men in die dagen de Naam des Heeren aanroept, die dan ook verschijnt en die wonden in Zijn handen blijkt te hebben, want die zijn in elk geval te zien. Dan blijkt dat men Hem vraagt: Wat is dat? Dan zegt Hij: Dat is in het huis van Abraham gebeurd. Daaruit blijkt dat Hij niemand anders is dan Jezus van Nazareth. Dus: Zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben. Dat ze Jehovah hebben doorstoken, weten ze niet. Dat ze de Messias hebben doorstoken, weten ze ook niet, maar dat ze Jezus van Nazareth hebben doorstoken, weten ze wel. Ze geloven niet dat Hij de Messias is, tot op het moment dat ze Hem aanroepen en Hij verschijnt als de Messias, maar dan blijkt Hij Jezus van Nazareth te zijn. Het bewijs zijn de wonden in Zijn handen.

Zacharia 13 : 7

- 7 Zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla dien Herder, en de schapen zullen verstrooid worden; maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.

Nu hebben de vertalers toch maar eens hoofdletters gebruikt. De gedachte hierbij is dat inderdaad ook van Godswege deze Herder geslagen werd. De ene kant van het verhaal is dat Israël Hem gekruist heeft. Dat staat er: "Die gij gekruist hebt". Dat kan niet missen. Petrus zegt het in Handelingen. (Handelingen 2 : 36) De andere kant van het verhaal is

dat God dat gebruikt heeft, dat God het feitelijk zo toegelaten heeft en in zekere zin dus ook zo gewild heeft. Ik zei "in zekere zin", want als Hij het persé niet gewild had, zou Hij het voorkomen hebben. Dat lijkt me duidelijk en zo bedoel ik het ook.

Die Herder en die Man die Mijn Metgezel is, is de Heere der heirscharen. Nu is meteen verklaard waarom er staat: "De Man die Mijn Metgezel is". Dat betekent: De Man die bij Mij hoort. Ja, natuurlijk is het Zijn Metgezel. Hij is het namelijk Zelf. We weten trouwens dat de Heer van Zichzelf zegt dat niemand van Hem het leven kan nemen, maar Hij geeft het Zelf op, Hij legt het af. (Johannes 10 : 17, 18) Hij heeft het dus Zelf afgelegd. Dat is wat hier dan ook staat: Zwaard, ontwaak tegen Mij. Er staat eigenlijk: "tegen Mijzelf". Het heet wel "tegen Mijn Herder" of "tegen de Man die Mijn Metgezel is". Je kunt wel verschil maken en zeggen: Degene die spreekt is Jehovah in de hemel en degene over wie gesproken wordt, is de Here Jezus van Nazareth op aarde. Dat is waar, maar Hij is in wezen Dezelfde. Trouwens, in Jesaja 53 : 10 lezen wij die bekende tekst: "Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen", maar het eigenaardige is dat als je dat goed leest, in het Hebreeuws althans, het net zo goed vertaald kan worden met: "Het behaagde de Heere Zich te verbrijzelen". Dat is grammaticaal een veel logischere vertaling, maar het is natuurlijk weer het oude verhaal. Men gelooft het zo niet of bij voorkeur niet en dus vertaalt men het niet zo. "Het behaagde de Heere Zich te verbrijzelen". Dat komt precies overeen met Zacharia 13 : 7 "Zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; ..." Dat betekent namelijk : "Zwaard, ontwaak tegen Mijzelf". "Sla die Herder", maar wie was de Herder? De Heer had gezegd wie de Herder was. Hij was het Zelf. De Here Jezus zei het, maar ik dacht nu aan de profetieën van Ezechiël, waarin letterlijk staat dat de Heer Zelf Zijn schapen zal bijeenverzamelen. (Ezechiël 34 : 11-16) Hij zal Zelf Herder zijn. Hij is de goede Herder. (Johannes 10 : 11, 14) De Herder werd echter geslagen en de schapen zouden verstrooid worden. Dat is ook inderdaad gebeurd. Dat is in onze bedeling ook zo. De schapen werden ook verstrooid na het doorsteken van de Herder. Na de dood van de Here Jezus werd Israël, het jodendom, ook inderdaad verstrooid.

"... maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden". De vertalers hebben er terecht verwijzingen achter gezet naar het N.T. Dat woord, dat begrip "kleinen" wordt later weer aangehaald in verband met de discipelen, die enkelingen namelijk die uitgezonden worden om het Koninkrijk te prediken. Het spreekt dus feitelijk over het gelovig overblijfsel van Israël. Het betekent dus dat het volk in zijn geheel verstrooid zou worden, maar dat de Heer naar een minderheid daaruit - de kleinen - Zijn hand zou

wenden. Die zouden verzameld blijven of zouden als kleine kudde, een klein kuddeke, uitgeleid worden. Dat spreekt uiteraard over het gelovig overblijfsel van Israël. Meer speciaal voor onze bedeling spreekt het dus over het tegenwoordig overblijfsel van Israël, namelijk de Gemeente.

Nadat Zacharia 12 de verschijning van de Heer aan Israël heeft aangekondigd, wanneer zij zullen zien Die zij doorstoken hebben, (Zacharia 12 : 10) spreekt Zacharia 13 aanvankelijk over de eerste komst van de Here Jezus. Zacharia 12 kondigt de komst van de Messias aan, maar dan zal men zien Wie zij doorstoken hebben. Dan spreekt Zacharia 13 over de komst van de Messias, die blijkbaar verdeeld wordt in twee delen, namelijk een deel in vernedering en een deel in heerlijkheid, in verhoging. Dat blijkt ook wel, want het eerste deel van Zacharia 13 spreekt inderdaad over de Here Jezus die gedood zou worden. (Zacharia 13 : 3) Hij zou eerst prediken onder het volk. Hij zou optreden als profeet, maar ter dood gebracht worden, want dat was de gedachte. Vervolgens zou Hij echter verschijnen in heerlijkheid. Zacharia 13 spreekt dus feitelijk over de eerste komst van de Here Jezus, die beroemde Profeet die meer zou profeteren dan Zijn vader en Zijn moeder die Hem gegenereerd hebben. Die Profeet zal inderdaad doorstoken worden. Dat is allemaal Zacharia 13 : 3 en dat spreekt dus over de eerste komst van de Heere Jezus. Dan wordt erover gesproken dat men Hem later zal herkennen, want er staat dat men Hem zal vragen wanneer Hij wederkomt: Wat zijn deze wonden in Uw handen? (Zacharia 13 : 6) Dan zal Hij zeggen: Het zijn de wonden waarmee Ik geslagen ben in het huis Mijner liefhebbers. Dat huis Mijner liefhebbers is uiteraard het huis van Abraham of in het algemeen Israël, want daar zou Hij geslagen worden. Dat betekent dus dat Hij daar gekruisigd zou worden. Dat wordt toegelicht in Zacharia 13 : 7.

De Metgezel van de Heere der heirscharen is Jezus van Nazareth, want zo dient dit vers dan uitgelegd te worden. Die Herder is namelijk de goede Herder zoals die ons voorgehouden wordt, niet alleen in de oudtestamentische profetieën, maar daarna ook met name in Johannes 10. Die Herder zou geslagen worden. We hebben eerder in Zacharia 11 gezien hoe daar van drie herders gezegd wordt dat ze zouden worden afgesneden. We hebben gezien dat dit gaat om de koningen, de priesters en de profeten. De uiteindelijke Koning, Priester en Profeet zou echter ook afgesneden worden, namelijk de Here Jezus Zelf, de enige echte Herder, de goede Herder. Dat is ook wat hier in Zacharia 13 : 7 wordt aangekondigd. "Metgezel" is letterlijk "gabber" in het Hebreeuws. Het betekent feitelijk dat die Man, die Herder, de andere kant, een aspect, is van de Heere der heirscharen. Daarom wordt Hij "Mijn Metgezel" genoemd. Die Herder, namelijk Jezus van Nazareth, zou geslagen - gedood - worden. Hij zou

geslagen worden in het huis Zijner liefhebbers. Hij zou dus gekruisigd worden in overeenstemming met Zacharia 13 : 6. De schapen zouden vervolgens verstrooid worden. Dat dit slaat op de Here Jezus, kan niet missen. Dat is ook niet een vondst van mij, maar dat staat in het N.T., met name in Matthéüs 26 en daarna ook in Markus 14. In Matthéüs 26 gaat over de dagen die onmiddellijk aan de kruisiging voorafgaan. Dan staat er in Matthéüs 26 in de eerste plaats het verslag van wat wij de instelling van het avondmaal noemen. Dat was dus in de opperzaal, waar men de paasmaaltijd at en waarna de Heer het brood en de wijn nam. Daarna ging men naar buiten, namelijk naar de Olijfberg. (Matthéüs 26 : 30) Met dezelfde Olijfberg krijgen we te maken in Zacharia 14 : 4. Ze gingen dus naar de Olijfberg.

Matthéüs 26 : 31

31 Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in dezen nacht; want er is geschreven: Ik zal den Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.

"Aan Mij geërgerd worden" is hetzelfde als "over Mij struikelen". De vertalers zijn zo vriendelijk geweest daaronder een verwijzing te zetten naar Zacharia 13 : 7. Dat is uiteraard terecht, want de Heer zegt: "Er is geschreven." Zacharia 13 : 7 wordt toegepast op de Here Jezus. Hij is dan inderdaad die Herder. De schapen der kudde zijn in ieder geval de discipelen, want zo staat het er. In het algemeen zijn die schapen van die kudde het gelovig overblijfsel van Israël. Het zijn de gelovigen in Israël, want zij behoren werkelijk tot de kudde. In Johannes 10 wordt uitgelegd dat degenen die tot de kudde horen, de schapen zijn die ook de stem van de Herder kennen en Hem volgen. (Johannes 10 : 3, 4) Als hier staat dat de schapen der kudde verstrooid zullen worden, zijn het dus inderdaad die gelovigen die verstrooid zouden worden. Dat blijkt ook wel. Het zijn hier de discipelen, want de Heer past het toe op de discipelen. Datzelfde vinden we vervolgens in Markus 14, maar dat is eigenlijk hetzelfde verhaal. In Markus 14 : 26 staat dat men de opperzaal verlaat en uitgaat naar de Olijfberg.

Zacharia 13 : 8

8 En het zal geschieden in het ganse land, spreekt de HEERE, de twee delen daarin zullen uitgeroeid worden, en den geest geven; maar het derde deel zal daarin overblijven.

In ieder geval zal de meerderheid uitgeroeid worden. Let wel: Twee delen daarin zullen uitgeroeid worden. Dat wil zeggen dat 2/3 sterft. Het wil niet zeggen dat het het land uitgedreven wordt of in ballingschap gaat. Het sterft! Er staat dat een derde daarin zal overblijven, maar ik moet er wel bij zeggen dat het niet speciaal hoeft te betekenen dat dit deel ook inderdaad in het land blijft. Het is dat derde deel van wat in het land is, dat overblijft, maar daarom hoeft het nog niet in het land over te blijven. De vertaling is wat dat betreft niet al te duidelijk. In ieder geval zou een meerderheid omkomen. Dat is in het verleden ook inderdaad gebeurd. Slechts een deel heeft overleefd. We hebben het over de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen onder aanvoering van de legeraanvoerder Titus, in het jaar 70. Daarop slaat het kennelijk. Niet het hele volk werd uitgeroeid; een deel bleef in leven. Over dat deel spreekt:

Zacharia 13 : 9

9 En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft; het zal Mijn Naam aanroepen, en Ik zal het verhoren; Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God.

Vuur loutert. Daarin worden dingen gezuiverd en gereinigd. Hier wordt dus gesproken over dat wat er van Israël (Juda) overblijft, namelijk het deel dat al overbleef in het verleden. Dat deel zou in het vuur gebracht worden. Dat zou namelijk de grote verdrukking door moeten. Het zou beproefd worden. Het zou gelouterd worden. Wat daar dus weer van overblijft, dat "zal Mijn Naam aanroepen". Dat alles hangt samen met de profetie van Joël.

Joël 2 : 32

32 En het zal geschieden, al wie den Naam des HEEREN zal aanroepen, zal behouden worden; want op den berg Sions en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, gelijk als de HEERE gezegd heeft; en dat, bij de overgeblevenen, die de HEERE zal roepen.

Dat zijn de laatste verzen van Joël 2. Daar wordt gesproken over het aanroepen van de Naam des Heeren als gevolg waarvan men ontkomt, maar ook overblijft. Dat is van belang omdat we in de volgende verzen, in Zacharia 14, lezen over dat overblijfsel. Het gaat dus om precies dezelfde dingen, alleen worden ze hier nader verklaard. Een van de belangrijkste

dingen is dan dat Joël 2 : 32 vervuld wordt aan het einde van de 70-ste week van Daniël en dus tegelijkertijd aan het einde van de verdrukking die over Israël (Juda!) zou komen. Het einde van de 70-ste week is dus tegelijkertijd het einde van de verdrukking. De Heer zal die overgeblevenen, het overblijfsel, inderdaad roepen. Daar zie je de Heer ook als de Herder die Zijn schapen bij name kent. Hij roept ze en leidt ze uit, staat er letterlijk in Johannes 10 : 3. Deze zelfde gebeurtenissen uit Joël 2 worden weer genoemd aan het einde van Zacharia 13 en het begin van Zacharia 14. Dat betekent dat die gebeurtenissen plaatsvinden aan het einde van de 70-ste week van Daniël en dus aan het einde van de verdrukking. Die verdrukking wordt aangekondigd in het laatste vers van Zacharia 13. Wat er uit het verleden van Israël is overgebleven zal in het vuur gebracht worden. Het zal gelouterd worden, zoals men zilver en goud beproeft en loutert. Dan zal het Mijn Naam aanroepen. Dat is dus wat Joël 2 : 32 ronduit zei. Het zal Mijn Naam aanroepen en dus behouden worden. Dat staat er dan ook achter: "Ik zal het verhoren en Ik zal zeggen: Het is ammi, het is Mijn volk". Dat is overigens weer een verwijzing naar Hosea. (Hosea 1 : 12) Het zal zeggen: De Heere is mijn God.

Het is opmerkelijk hoe we weer bevestigd zien dat Zacharia eigenlijk niks nieuws naar voren brengt, maar dat het een samenvatting is van alle voorgaande profetieën. Het nut daarvan is eigenlijk dat daarmee bepaald is dat al die voorgaande profetieën niet vervuld werden door de terugkeer uit de Babylonische of Medo-Perzische ballingschap. Ze worden daarentegen opnieuw van toepassing in verband met een - vanuit die dagen - nog toekomstige ballingschap. Vandaar dat die profetieën herhaald worden; niet allemaal woord voor woord, maar wel de belangrijkste delen eruit. Het betekent dat al die profetieën alsnog een vervulling zullen hebben in de toekomst, zodat al die verbondstheologen ongelijk hebben als ze zeggen dat deze dingen vervuld zijn bij de terugkeer uit de Babylonische ballingschap. Zacharia kan toen uiteraard nooit vervuld zijn, want het werd geschreven in die dagen. Het hevig verwijzen naar de andere profetieën bevestigt dat ook die andere profetieën pas hun uiteindelijke vervulling zullen krijgen in de dagen van de wederkomst van Christus.

Hier wordt over de eerste komst van Christus gesproken, waarna er verwezen wordt naar iets wat daarna zou gebeuren. Die Herder zou geslagen worden en daarna zou de Heer Zijn hand tot de kleinen wenden. Dat heeft te maken met de roeping van de Gemeente. Vervolgens staat er ook dat twee delen uit het land zullen worden uitgeroeid. Dat heeft te maken met de verwoesting van de Joodse natie aan het begin van onze jaartelling, in de dagen van de Romeinen na de eerste komst van Christus, na

de dagen van Handelingen. Vervolgens wordt er gesproken over de grote verdrukking die komen zou. Dat is nu inderdaad nog toekomst en dat wordt aangekondigd in Zacharia 13 : 9, het laatste vers van Zacharia 13. Daarna komt daar een wat meer specifieke toelichting op in Zacharia 14, want daar wordt exact vermeld wat er dan zoal gaat gebeuren.

15. Zacharia 14

Zacharia 14 : 1

- 1 Ziet, de dag komt den HEERE, dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u, *o Jeruzalem!*
- 2 Want Ik zal alle heidenen tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen; en de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen geschonden worden; en de helft der stad zal uitgaan in de gevangenis; maar het overige des volks zal uit de stad niet uitgeroeid worden.
- 3 En de HEERE zal uittrekken, en Hij zal strijden tegen die heidenen, gelijk ten dage als Hij gestreden heeft, ten dage des strijds.
- 4 En Zijn voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, tegen het oosten; en de Olijfberg zal in tweeën gespleten worden naar het oosten, en naar het westen, zodat er een zeer grote vallei zal zijn; en de ene helft des bergs zal wijken naar het noorden, en de helft deszelve naar het zuiden.
- 5 Dan zult gijlieden vlieden *door* de vallei Mijner bergen (want deze vallei der bergen zal reiken tot Azal), en gij zult vlieden, gelijk als gij vloodt voor de aardbeving in de dagen van Uzzia, den koning van Juda; dan zal de HEERE, mijn God, komen, *en* al de heiligen met U, *o HEERE!*
- 6 En het zal te dien dage geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijke licht, en de dikke duisternis.
- 7 Maar het zal een enige dag zijn, die den HEERE bekend zal zijn; het zal noch dag, noch nacht zijn; en het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen.
- 8 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er levende wateren uit Jeruzalem vlieten zullen, de helft van die naar de oostzee, en de helft van die naar de achterste zee aan; zij zullen des zomers en des winters zijn.
- 9 En de HEERE zal tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal de HEERE een zijn, en Zijn Naam een.
- 10 Dit ganse land zal rondom als een vlak veld gemaakt wor-

- den, van Geba tot Rimmon toe, zuidwaarts van Jeruzalem; en zij zal verhoogd en bewoond worden in haar plaats; van de poort van Benjamin af, tot aan de plaats van de eerste poort, tot aan de Hoekpoort toe; en van den toren van Hananeel, tot aan des konings wijnbakken toe.
- 11 En zij zullen daarin wonen, en er zal geen verbanning meer zijn; want Jeruzalem zal zeker wonen.
- 12 En dit zal de plage zijn, waarmede de HEERE al de volken plagen zal, die tegen Jeruzalem krijg gevoerd zullen hebben: Hij zal een ieders vlees, daar hij op zijn voeten staat, doen uitteren; en een ieders ogen zullen uitteren in hun hollen; een eens ieders tong zal in hun mond uitteren.
- 13 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er een groot gedruis van den HEERE onder hen zal wezen, zodat zij een ieder zijns naasten hand zullen aangrijpen, een eens ieders hand zal tegen de hand zijns naasten opgaan.
- 14 En ook zal Juda te Jeruzalem strijden; en het vermogen aller heidenen rondom zal verzameld worden, goud en zilver, en klederen in grote menigte.
- 15 Alzo zal ook de plage der paarden, der muil dieren, der kemelen, en der ezelen, en aller beesten zijn, die in diezelfde heirlegers geweest zullen zijn, gelijk gener plage geweest is.
- 16 En het zal geschieden, dat al de overgeblevenen van alle heidenen, die tegen Jeruzalem zullen gekomen zijn, die zullen van jaar tot jaar optrekken om aan te bidden den Koning, den HEERE der heirscharen, en om te vieren het feest der loofhutten.
- 17 En het zal geschieden, zo wie van de geslachten der aarde niet zal optrekken naar Jeruzalem, om den Koning, den HEERE der heirscharen, te aanbidden, zo zal er over hen lieden geen regen wezen.
- 18 En indien het geslacht der Egyptenaren, over dewelke *de regen* niet is, niet zal optrekken noch komen, zo zal die plage *over hen* zijn, met dewelke de HEERE die heidenen plagen zal, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.
- 19 Dit zal de zonde der Egyptenaren zijn, mitsgaders de zonde aller heidenen, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.
- 20 Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: De HEILIGHEID DES HEEREN. En de potten in het huis des HEEREN zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar;

21 Ja, al de potten in Jeruzalem en in Juda zullen den HEERE der heirscharen heilig zijn, zodat allen, die offeren willen, zullen komen, en van dezelve nemen, en in dezelve koken; en er zal geen Kanaäniet meer zijn, in het huis des HEEREN der heirscharen, te dien dage.

Zacharia 14 : 1

1 Ziet, de dag komt den HEERE, dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u, *o Jeruzalem!*

Dat betekent dat de "dag des Heeren" komt. Ook dat is weer aardig, want de komst van de dag des Heeren werd uitgebreid besproken in Joël 1, 2 en 3. De dag des Heeren wordt daar uitgebreid aangekondigd en zo ook in andere profetieën uiteraard. Zefanja is een van de profetieën waar dat ook uitdrukkelijk gebeurt, maar Jesaja ook. Hier in Zacharia wordt die term opnieuw gebruikt, waarmee dus weer gezegd is dat de profetieën over de komst van de dag des Heeren inderdaad nog vervuld moeten worden. Het is toekomst. De dag des Heeren is dus niet de zondag is, maar het Messiaanse Rijk. Bij het aanbreken daarvan, bij de komst daarvan, vindt eerst deze verdrukking, deze loutering plaats, zoals in Zacharia 13 : 9 werd aangekondigd. De dag des Heeren komt dus inderdaad, maar de dag komt in het algemeen "dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u".

Dat wat Jeruzalem vroeger geroofd heeft of misdaan heeft in het algemeen, daarvan zal het de consequenties moeten dragen, de straf ontvangen. In ieder geval heeft de Heer gezegd: "Mij komt de wraak toe; Ik zal het vergelden." (Romeinen 12 : 19; Deuteronomium 32 : 35) Die wraak komt. Dat begint uiteraard bij Jeruzalem. Dat kan niet anders, want de dag des Heeren is niets anders dan het Messiaanse Rijk en dat begint nu eenmaal bij Jeruzalem. Dat was zo aangekondigd. Het gaat alleen om een ongelovig Jeruzalem, wat dan dus eerst tot bekering gedwongen wordt op de wijze die de volgende verzen beschrijven. Jeruzalem komt zelfs niet tot geloof door de prediking van de twee getuigen. Als de 144.000 optreden, dan is Jeruzalem al bekeerd, dus dan hoeft het niet meer. De dag komt den Heere dat Jeruzalems roof zal uitgedeeld worden in het midden van Jeruzalem. Dat "o Jeruzalem" hebben de vertalers er voor alle duidelijkheid achter gezet, maar dat het Jeruzalem is waarover gesproken wordt, blijkt uit:

Zacharia 14 : 2

- 2 Want Ik zal alle heidenen tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen; en de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, ... worden; ...

Het gaat dus inderdaad om Jeruzalem. De wraak die God doet over Jeruzalem, wordt volbracht door de heidenen. Het wordt dus volbracht op de wijze die hier vermeld staat. De Heer zal namelijk alle heidenen, alle andere volkeren, tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen met als resultaat de inname van de stad. Dat is toekomst. Dat is ná de opname van de Gemeente, namelijk in de 70-ste week van Daniël, in de tweede helft daarvan, in de dagen van de grote verdrukking. Er staat "alle heidenen", maar u zult begrijpen dat niet de gehele wereldbevolking gegroepeerd zal worden rondom Jeruzalem. Het betekent dat ze in ieder geval allemaal vijandig zullen zijn tegenover Jeruzalem en dat er ook inderdaad legers van die heidenen zullen optrekken tegen Jeruzalem. Als trouwens Mozes het volk moest verzamelen, dan verzamelde hij in de praktijk niet alle leden van het volk, maar de oudsten. Dat staat ook allemaal in Joël. (Joël 1 : 14; 2 : 16) Verzamelt het volk, verzamelt namelijk de oudsten, want de dag des Heeren komt, staat daar.

Daar komt nog wat anders bij. Wij weten ook vrij nauwkeurig over welke volken het precies gaat. Hoewel in de loop der tijd alle volkeren ten strijde verzameld worden tegen Jeruzalem, is het toch zo dat de verwoesting van Jeruzalem die in Zacharia 14 : 2 wordt aangekondigd, het resultaat is van laten we zeggen de Russische legers, of beter: in hoofdzaak de Russische legers. Het zijn in ieder geval Rusland en zijn bondgenoten die in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël zullen optrekken tegen Jeruzalem, met als resultaat de totale verdelging van de tegenwoordige Joodse staat. Zo is het nu eenmaal. Het laatste dat verdelgd wordt, is inderdaad Jeruzalem, zodat als Jeruzalem valt, daarmee het laatste bolwerk van de tegenwoordige staat Israël valt. Dat wordt uitgebreid vermeld in de diverse Schriftgedeelten. De belangrijkste is natuurlijk weer Joël. Daar kom ik net vandaan. Joël sprak immers over de gebeurtenissen aan het eind van de 70-ste week van Daniël in de laatste verzen van Joël 2. Men zal de Naam des Heeren aanroepen en er zal ontkoming zijn. (Joël 2 : 32) Men zal dan kunnen ontkomen uit Jeruzalem, dwars door de bekende Olijfberg, waarover Zacharia 14 weer spreekt. Joël spreekt over die legers die tot Jeruzalem zullen komen.

Joël 2 : 1, 2

- 2 Blaast de bazuin te Sion, en roept luide op den berg

Mijner heiligheid; laat alle inwoners des lands beroerd zijn, want de dag des HEEREN komt, want hij is nabij.

- 2 Een dag van duisternis en donkerheid, een dag van wolken en dikke duisterheid, als de dageraad uitgespreid over de bergen; een groot en machtig volk, desgelijks van ouds niet geweest is, en na hetzelfde niet meer zal zijn tot in jaren van vele geslachten.

De dag des Heeren komt. (Joël 2 : 1) "De dag komt den Heere dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u o Jeruzalem". (Zacharia 14 : 1) Zo staat dat ook in Joël. De dageraad is eigenlijk de nacht. Dat volk zou komen.

Joël 2 : 3-5

- 3 Voor hetzelfde verteert een vuur, en achter hetzelfde brandt een vlam; het land is voor hetzelfde als een luthof, maar achter hetzelfde een woeste wildernis, en ook is er geen ontkomen van hetzelfde.
- 4 De gedaante deszelfs is als de gedaante van paarden, en als ruiters zo zullen zij lopen.
- 5 Zij zullen daarhenen springen als een gedruis van wagenen, op de hoogten der bergen; als het gedruis ener vuurvlam, die stoppelen verteert; als een machtig volk, dat in slagorde gesteld is.

Daar rijden dus inderdaad de tanks, want dat is het. Het is de beschrijving van een grote tankmacht.

Joël 2 : 6, 7

- 6 Van deszelfs aangezicht zullen de volken in pijn zijn; alle aangezichten zullen betrekken als een pot.
- 7 Als helden zullen zij lopen, als krijgslieden zullen zij de muren beklimmen; en zij zullen daarhenen trekken, een ieder in zijn wegen, en zullen hun paden niet verdraaien.

Dit gaat nog steeds over die tanks. Ze gaan dus allemaal naast elkaar en rechtuit, precies zoals een rupsvoertuig dat nu eenmaal doet. Het is ook heel gemakkelijk om dat te herkennen.

Joël 2:8

- 8 Ook zullen zij de een den ander niet dringen; zij zullen daarhenen trekken elk in zijn baan; en al vielen zij op een geweer, zij zouden niet verwond worden.

Een baan is een tankbaan. Een geweer is een weerstand, een afweer. In de dagen van de Statenvertaling (1618) heette een geweer een roer. Als hier staat "een geweer" is het een tankafweer.

Joël 2:9

- 9 Zij zullen in de stad omlopen, zij zullen lopen op de muren, zij zullen klimmen in de huizen; zij zullen door de vensteren inkomen als een dief.

Ze zullen op of over de muren lopen. Ze lopen de muren omver. Ze rijden er overheen. Dat zijn dus de legers van een groot en machtig volk desgelijks vanouds niet geweest is en na hetzelfde niet meer zal zijn tot in jaren van vele geslachten. (Joël 2 : 2) Dat betekent dat het niet Egypte is. Het zijn niet de Egyptenaren die dat doen. Dat kan niet, want die zijn vanouds al geweest. Hetzelfde geldt voor Assur, Babel, de Filistijnen, de Syriërs, de Ammonieten en de Moabieten. Die zijn het allemaal niet, want die zijn in het verleden allemaal al eens geweest. Het moet dus een redelijk modern volk zijn, in ieder geval een volk dat als zodanig in de Bijbelse geschiedenis geen rol speelt, want het is voorheen nog niet geweest als het gaat gebeuren, en het gaat pas gebeuren in wat nu nog toekomst is. Er is nauwelijks een macht te bedenken die daaraan beantwoord, maar er is er één. Dat is inderdaad Rusland. Er staat namelijk nog iets bij.

Joël 2:2

- 2 ... een groot en machtig volk, desgelijks van ouds niet geweest is, en na hetzelfde niet meer zal zijn tot in jaren van vele geslachten.

Dat betekent uiteraard dat het volk na jaren van vele geslachten er wel weer zal zijn. Als deze dingen dan gebeuren bij de aanvang van de dag des Heeren en dus bij de aanvang van het Messiaanse Rijk, dan betekent het dat als dit volk, als deze legers echt nog een keer komen, dat zou moeten zijn in het Messiaanse Rijk. Maar dat kan niet, althans niet in de duizend jaren. Het kan dus alleen maar dat ene volk of die groep van volken zijn waarvan gezegd wordt dat ze ná de duizend jaren een aanval

zullen inzetten op Jeruzalem. Wie dat zijn, staat in Openbaring 20.

Openbaring 20:7,8

- 7 En wanneer de duizend jaren zullen geëindigd zijn, zal de satanas uit zijn gevangenis ontbonden worden.
8 En hij zal uitgaan om de volken te verleiden, die in de vier hoeken der aarde zijn, den Gog en den Magog, om hen te vergaderen tot den krijg; welker getal is als het zand aan de zee.

De volken zijn in de vier hoeken der aarde, maar de enkele volken die speciaal genoemd worden, zijn de Gog en de Magog. Gog en Magog zijn het dus die na de duizend jaren weer oorlog zullen voeren, uiteraard tegen Jeruzalem of tegen Palestina, tegen Israël.

Openbaring 20:9

- 9 En zij zijn opgekomen op de breedte der aarde, en omringden de legerplaats der heiligen, en de geliefde stad; en er kwam vuur neder van God uit den hemel, en heeft hen verslonden.

De legerplaats der heiligen is uiteraard Jeruzalem, namelijk de geliefde stad. Dat was het dan. Dit is het enige volk of de enige groep van volken dat genoemd wordt in verband met gebeurtenissen ná de duizend jaren. Dat volk dat vóór de duizend jaren komt en daarna niet meer zou zijn tot in jaren van vele geslachten, moet dus ook Gog en Magog zijn. Ze komen dus een keer vóór en een keer ná de duizend jaren. Wie zijn dat dan?

Joël 2:20

- 20 En Ik zal dien van het noorden verre van ulieden doen vertrekken, ...

Ze komen in ieder geval uit het noorden. Met een atlas blijkt dat zondermeer Rusland te zijn; sterker nog, voor zover ik weet ligt Moskou op dezelfde lengtegraad als Jeruzalem. Vanuit Jeruzalem recht naar het noorden kom je in Moskou terecht. Het kan een paar graden schelen, dat weet ik niet. "Die van het noorden" kan dus heel goed slaan op Rusland. Dat het ook zo is, leren wij uit de andere profetieën die daarover gaan, namelijk uit Ezechiël 38 en 39. Ik ga er nu wat snel doorheen, want ik heb daar al eens een hele bijbelstudiedag aan gewijd.

Ezechiël 38:2

- 2 Mensenkind! zet uw aangezicht tegen Gog, het land van Magog, den hoofdvorst van Mesech en Tubal; en profeteer tegen hem,

Er staat "de hoofdvorst van Mesech en Tubal" en dat is een verkeerde vertaling. Er staat namelijk "de vorst van Ros, Mesech en Tubal". Wat men vertaalt met "hoofd" is "Ros". "Ros" betekent "hoofd", dat is correct, maar men had het niet moeten vertalen. Er staat dus "de vorst van Ros, van Mesech en Tubal". Hetzelfde staat in:

Ezechiël 38:3

- 3 ... o Gog, gij hoofdvorst van Mesech en Tubal!

In vers 2 gaat het over Gog en Magog. Gog is dan de naam van het volk als zodanig en Magog is de naam van het land. Daarna volgt de specificatie, namelijk: de vorst van Ros, Mesech en Tubal. Ros is uiteraard hetzelfde als Rus; in het Hebreeuws zeker, vooral omdat in het Hebreeuws geen klinkers bestaan. Dat is dus hetzelfde. Mesech is weer precies hetzelfde als Moskou en in het Hebreeuws is dat echt hetzelfde. Daar schrijft men het ook hetzelfde. Tubal is Tobolsk. Daar komt dan alleen een Russische uitgang achter, "sk", maar dat kun je weglaten. Het is dus "gij vorst van Rus, Moskou en Tobolsk". Alles bij elkaar is dat dus Rusland.

Ezechiël 38:4-6

- 4 En Ik zal u omwenden, en haken in uw kaken leggen, en Ik zal u uitvoeren, mitsgaders uw ganse heir, paarden en ruiters, die altemaal volkomen wel gekleed zijn, een grote vergadering, met rondas en schild, die altemaal zwaarden handelen;
- 5 Perzen, Moren en Puteërs ...
- 6 Gomer ... Togarma, aan de zijden van het noorden, en al zijn benden; vele volken met u.

Een heir is een leger. Rondas en schild duiden erop dat het inderdaad gepantserd wapentuig is. Vers 6 komt overeen met Joël 2 : 20, "die van het noorden". Het is inderdaad dezelfde club. Daarbij moet ik zeggen dat wij van Perzen weten wie het zijn. Dat is Perzië. Moren is een van de oudnederlandse woorden voor "negers". Het gaat dus om de inwoners van Afrika. Die zijn er ook bij. Put heeft in ieder geval te maken met de

noordoostelijke hoek van Afrika, eenvoudig omdat de zuidwestelijke hoek van Afrika toen nog niet was ontdekt. In vers 6 krijgen we vervolgens Gomer en zijn benden en Togarma, maar Gomer en Togarma komen uiteraard alweer overeen. Wij herkennen er de naam Germanië in. Het is Duitsland, maar eigenlijk meer Oost-Duistland, zeg maar Oost-Europa. Het is dus Rusland, Oost-Europa in het algemeen en dan naar het zuiden via het Midden-Oosten, de Perzen, tot wij uiteindelijk terechtkomen bij de Moren, namelijk helemaal in Afrika. Niemand kan ontkennen dat inderdaad vandaag grote delen van die gebieden vazalstaten zijn van Rusland. Het is dus Gog en Magog en al zijn benden. (Ezechiël 38 : 6) Deze vele volken staan uiteraard onder aanvoering van Ros, Rusland. In Ezechiël 38 staat de beschrijving van deze legers die ooit naar Jeruzalem zullen optrekken. In Ezechiël 39 staat ongeveer hetzelfde. Het is nu alleen wat korter geworden.

Ezechiël 39:1-4

- 1 Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik wil aan u, o Gog, hoofdvorst van Mesech en Tubal!
- 2 En Ik zal u omwenden, en een zeshaak in u slaan, en u optrekken uit de zijden van het noorden, en Ik zal u brengen op de bergen Israëls.
- 3 Maar Ik zal uw boog uit uw linkerhand slaan, en Ik zal uw pijlen uit uw rechterhand doen vallen.
- 4 Op de bergen Israëls zult gij vallen, ...

In vers 1 staat dus weer "vorst van Ros, Mesech en Tubal". Het noorden wordt weer genoemd.

Ezechiël 39:8

- 8 Ziet, het komt en zal geschieden, spreekt de Heere HEERE; dit is de dag, van welken Ik gesproken heb.

Het punt is nu dat de gebeurtenissen, beschreven in Ezechiël 39, ook beschreven worden in Joël 2. Ze vinden namelijk plaats in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël, waarin de Russen de huidige Joodse staat inderdaad zullen vernietigen. Jeruzalem zal ingenomen worden. Dat is Ezechiël 39, terwijl Ezechiël 38 uitgebreid spreekt over de gebeurtenissen die kennelijk niet plaatsvinden vóór de duizend jaren, maar daarna. Het zijn namelijk de gebeurtenissen uit Openbaring 20. Het verschil is ook duidelijk.

Ezechiël 38 : 22

22 En Ik zal met hem rechten, door pestilentie en door bloed; en Ik zal een overstelpenden plasregen, en grote hagelstenen, vuur en zwavel regenen op hem, en op zijn benden, en op de vele volken, die met hem zullen zijn.

Dat is uiteraard hetzelfde als wat we gelezen hebben in Openbaring 20, namelijk dat vuur zal komen van de hemel, wat hen zal verteren. Dat is het einde van het verhaal, want daarmee zijn we terechtgekomen op de Jongste Dag en zo gaat het verhaal niet verder meer, terwijl Ezechiël 39 zegt dat het gebeurt in de dag des Heeren, want dat staat in Ezechiël 39 : 8. Het komt en zal geschieden, dus dit is de komst van de dag des Heeren, precies zoals het ook staat in Joël 2 : 1: "... want de dag des HEEREN komt, want hij is nabij". Daarna werd in vers 2 gesproken over dat grote en machtige volk dat komen zou. Het einde van dat verhaal, van Ezechiël 3, is ook niet de Jongste Dag, maar dat men dat wapentuig allemaal zou opruimen en er vuur van zou stoken.

Ezechiël 39 : 9

9 ... en zij zullen daarvan vuur stoken zeven jaren;

Die zeven jaren zijn uiteraard niet de eerste zeven jaren van de nieuwe schepping. Daar wordt het wapentuig helemaal niet gevonden. Als het de Jongste Dag was, zouden ze het niet hoeven te verbranden, want dan verbrandt het vanzelf wel, omdat dan de hele aarde verbrandt. Daaruit volgt dus dat dit inderdaad niet de gebeurtenissen zijn na de duizend jaren. Het zijn de gebeurtenissen in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël die leiden tot de bekering van Israël. Dat blijkt ook uit:

Ezechiël 39 : 29

29 En Ik zal Mijn aangezicht voor hen niet meer verbergen, wanneer Ik Mijn Geest over het huis Israëls zal hebben uitgegoten, spreekt de Heere HEERE.

Dan moeten we toch weten wat het is, want die verberging vindt plaats tussen de wedergeboorte van Christus en die van Israël. Die verborgenheid loopt nu in onze dagen en die loopt wat Israël betreft tot aan het einde van de 70-ste week, tot aan hun bekering. Dat is ook het moment waarop zij de Naam des Heeren zullen aanroepen en de aangekondigde Geest zullen ontvangen. Ook dat stond in Joël 2, maar hier in Ezechiël 39

: 29 staat het ook. Hieraan is te zien dat dit niet de gebeurtenissen kunnen zijn aan het einde van de duizend jaren, want in die dagen heeft de Heer Zich helemaal niet verborgen. Het zijn wel de gebeurtenissen aan het einde van de 70-ste week van Daniël. We vinden dus dat ná de duizend jaren deze volkeren zullen komen tot Jeruzalem, maar dan zullen ze door het vuur uit de hemel verwoest worden. Aan het einde van de 70-ste week zal men ook naar Jeruzalem komen. Daar zullen ze weliswaar ook verwoest worden, maar niet voordat eerst Jeruzalem verwoest is, want dat is het eerste wat er gebeurt. Dat is Ezechiël 39, Joël 2 en nu ook Zacharia 14.

Zacharia 14 : 2

2 Want Ik zal alle heidenen tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen; ...

Jeruzalem zal daar echter niet vernietigd worden, maar de stad zal ingenomen worden. Dat wil zeggen dat dit met succes gebeurt. Dat is voor hun bekering en dus vóór het einde van de 70-ste week, want na hun bekering zal uiteraard de stad niet verwoest worden. De tijdsbepaling ligt hier heel duidelijk, zeker in vergelijking met de andere profetie. We hebben gezien dat dit in de eerste plaats gaat over Rusland en zijn bondgenoten. Er staat wel "alle heidenen", maar het begint met Rusland en zijn bondgenoten, want daarna, nadat die verslagen zijn en als de 70-ste week voorbij is, zullen wel degelijk ook andere volkeren ten strijde trekken tegen Jeruzalem en in laatste instantie is dat Babylon zelf. Dat is echter pas na de bekering van Israël. De volkeren zijn allemaal vijanden van Israël, maar degenen die werkelijk Jeruzalem verwoesten, zijn volgens de profetieën Ros, Mesech en Tubal.

Dat de Heer alle heidenen tegen Jeruzalem ten strijde zal verzamelen, staat ook aan het begin van Ezechiël 38, maar meer nog aan het begin van Ezechiël 39. De Heer zou hen verzamelen. De Heer zou hen ten strijde verzamelen tegen Jeruzalem. Wat zij uitvoeren, is ook feitelijk de wil van de Heer. Dat is ook een trieste aangelegenheid, maar niettemin is dat Bijbels. God wil het zo, hetgeen de Russen niet het recht geeft om dat te doen overigens. De Heer laat het wel degelijk zo gebeuren, opdat Israël, of wat ervan over is, tot gehoorzaamheid gebracht zal worden. Dat moeten we dus lezen in samenhang met het laatste vers van Zacharia 13, want die verwoesting van Jeruzalem is het hoogtepunt van de verdrukking voor zover die over Palestina (Jeruzalem) komen zou. Het heeft tot doel dat de inwoners van Jeruzalem de Naam des Heeren zullen aanroepen. Dat staat dan ook in Zacharia 13 : 9: "En Ik zal dat derde deel in het

vuur brengen, en Ik zal het louteren, ..." Over dat vuur was al gesproken in Joël 2 : 3: "Voor hetzelfde verteert een vuur, ..." Dat is natuurlijk letterlijk, maar ook in geestelijk opzicht is het uiteraard vuur.

Zacharia 14 : 2

2 ... en de stad zal ingenomen, ... worden; ...

Er zullen, net als vandaag, dan mensen zijn die zeggen dat de Heer Jeruzalem zal sparen, want er zijn zoveel profetieën waar staat dat Jeruzalem bewaard zal worden door de Heer. Dan zeggen we nu maar vast dat er ook een heleboel profetieën zijn die zeggen dat Jeruzalem verwoest zal worden en in die dagen zal Jeruzalem verwoest worden, want het Jeruzalem dat bewaard zal worden is een gelovig Jeruzalem. Dat is het Jeruzalem dat daarna pas weer gebouwd zal worden. Eerst wordt het verwoest. Daarna wordt er een Jeruzalem herbouwd of gebouwd en het is dat Jeruzalem waarvan gezegd wordt: "Bidt voor de vrede van Jeruzalem, wel moeten zij varen die u beminnen." (Psalm 122 : 6) De stad zal ingenomen worden, precies zoals Joël 2 : 32 zegt. In Psalm 122 staat ook uitdrukkelijk dat daar de stoelen des gerichts gesteld zijn. (Psalm 122 : 5) Dat is niet in een ongelovige stad Jeruzalem, maar in een gelovig Jeruzalem. De stoelen van het huis van David, staat er. (Psalm 122 : 5) Dat kan alleen na de wederkomst van Christus zijn en dus na de 70-ste week. Het is dát Jeruzalem dat bedreigd wordt door de heidenen, maar dat bewaard zal worden.

Zacharia 14 : 2

2 ... en de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen geschonden worden; en de helft der stad zal uitgaan in de gevangenis; maar het overige des volks zal uit de stad niet uitgeroeid worden.

De hele stad wordt vernietigd en leeggeroofd. De vrouwen zullen geschonden worden. Zo gaat dat meestal in oorlogstijd. Daarmee praat ik uiteraard niks goed. Ik stel alleen maar het feit vast. Zo gaat dat nu eenmaal. Dat het hier ook speciaal genoemd wordt, is omdat die vrouwen een beeld zijn van Israël als zodanig. Denk maar aan Matthéüs 24, waar over de verdrukking staat dat men zou "moeten vlieden naar de bergen, die op het dak is die kome niet af om iets uit zijn huis weg te nemen, doch wee de zogende en bevruchte vrouwen in die dagen". Het wordt apart genoemd. Dat is overbodig, maar het wordt genoemd vanwege de overdrachtelijke betekenis. Het is namelijk een beeld van Israël

zelf. Dat is die vrouw van "de vrouwen of de vrouw zal geschonden worden". Israël wordt namelijk geschonden.

"De helft" betekent niet precies de helft, maar een deel. Het overige des volks is het andere deel. Een deel zal uitgaan in de gevangenis. Dat betekent dat een deel uit de stad verdreven zal worden, maar het kan ook betekenen dat dit deel der stad de dood zal ingaan. Waarom? Eenvoudig omdat van het andere deel staat dat het uit de stad niet uitgeroeid zal worden. Dat zou ook vertaald kunnen worden met: "Het overige des volks zal in de stad niet uitgeroeid worden". De gedachte is namelijk dat dit tweede deel, dat overige des volks, niet uitgeroeid wordt, maar in leven blijft. Dat is in elk geval correct, ongeacht welk voorzetsel er staat. Of daar "uit" staat of "in", doet niet ter zake. Uit de combinatie van die begrippen kan de conclusie zijn dat die gevangenis het dodenrijk is.

Een deel van de stad zal dan omkomen Een deel van de inwoners, maar een ander deel, namelijk het overige des volks, zal niet uitgeroeid worden en dus wel degelijk overleven. Alleen dat woord "overige" zegt het al. Dat betekent dat het overblijft. Of er dan staat "uit de stad" of "in de stad", doet er niet toe. Het gaat er alleen om dat wat hier overleeft inderdaad uit de stad komt. Of het is "uit" of "in", dat mogen de vertalers zelf kiezen. Maar de vertaling wordt in de hand gewerkt door wat er staat in de volgende verzen, want daar blijkt dat wat in de stad overleeft, toch de stad zal moeten verlaten. We weten dus toch, ondanks de voorzetsels, precies wat er gebeurt. Dat hangt namelijk niet van één voorzetsel af. Eigenlijk zou je moeten vertalen met: "Maar het overige des volks zal ter stad niet uitgeroeid worden". Of het dan "in" is of "uit" of "te", dat maakt dan verder niets meer uit. Dit "overige des volks" is uiteraard het overblijfsel van het volk en het volk is Israël, dus het is het overblijfsel van Israël. Waarom blijft het overblijfsel over? Omdat het gelovig is uiteraard, want het roept de Naam des Heeren aan, staat in Zacharia 13 : 9. Dat is precies hetzelfde als Joël 2 : 32, want daar staat dat er te Jeruzalem ontkoming zal zijn, bij de overgeblevenen die de Heer zal roepen en het land uit leiden. Dat staat ook in Zacharia 14:

Zacharia 14 : 3

3 En de HEERE zal uittrekken, en Hij zal strijden tegen die heidenen, gelijk ten dage als Hij gestreden heeft, ten dage des strijds.

Dat betekent dat de Heer weliswaar eerst de heidenen oproept ten strijde tegen Jeruzalem, maar zodra dat overblijfsel Zijn Naam aanroept,

worden de rollen omgedraaid, want dan zal de Heer Zich tegen die heidenen keren. Al die strijd die er dan is, heeft namelijk de bekering der volkeren tot doel. Eerst Israël, waarna de Heer via Israël, door middel van Israël, de overige volkeren tot Hem zal leiden of aan Zich zal onderwerpen. De volkeren worden aan Christus onderworpen via de dienst van Israël, een gelovig Israël, maar die dienst van Israël bestaat uit twee verschillende dingen. Het ene is namelijk de strijd waarin ze geplaatst zijn. Ze hebben het land op te bouwen en in stand te houden tegen de vijand. Het andere is dat door Israëlieten het Evangelie van het Koninkrijk gepredikt zal worden aan de volkeren. Er is strijd, verdrukking in het algemeen, over de volkeren en tegelijkertijd is er ook de prediking van het Evangelie aan de volkeren en dat alles door Israël. Voordat Israël tot bekering komt, moet echter ook aan Israël gepredikt worden en dat gebeurt door de twee getuigen, (Openbaring 11) de twee olijftakken uit Zacharia 4, in de eerste helft van de 70-ste week. In de tweede helft is die strijd, die oorlog en de verdrukking van degenen die nog in het land zijn. Het resultaat daarvan is dat ze door die verdrukking hun ogen richten op hun Heer en Hem aanroepen. Dat is de gedachte. Zodra dat gebeurt is, worden de rollen omgedraaid, want dan is het eerste volk, Israël, tot bekering gekomen. Daarna bedient de Heer Zich uitsluitend van Israël om de volkeren tot bekering te dwingen. De eersten die daaraan moeten geloven, zijn de volken die op dat moment bezig zijn Israël te bestrijden. Het is een ondankbare taak die die Russen hebben, maar zo is het nu eenmaal. Ze zijn ongelovig, maar de Heer gebruikt hen toch, zo lang als Hij ze nodig heeft. Hij gebruikt Zijn tegenstanders om Zijn eigen doel te bereiken. Aanvankelijk wordt Jeruzalem verwoest door deze heidenen, maar daarna staat de Heer aan de kant van Israël en strijdt Hij tegen die heidenen. Dat is ook wat in vers 3 staat. In vers 2 verzamelt de Heer de heidenen tegen Jeruzalem en in vers 3 staat de Heer niet meer aan de kant van de heidenen, maar aan de kant van Israël.

Waaruit de Heer zal trekken doet er weinig toe. Het gaat er om dat Hij uittrekt ten strijde, want dat is de uitdrukking. Waartegen is wel van belang, maar waaruit doet niet zoveel ter zake. Het is in ieder geval vanuit de hemel. Hij heeft immers gezwegen. Hij heeft Zich verborgen, zoals Ezechiël 39 zegt. (Ezechiël 39 : 23, 24) Nadat die legers van Ros, Mesech en Tubal verslagen zijn, zal de Heer Zich niet langer verbergen. De Heer deed dat in oudtestamentische tijden ook. Als de heidenen Israël belaagden en Israël wendde zich tot de Heer, dan verloor de Heer hen van de vijand. Hier staat dat de Heer dat weer zal doen, net als in het verleden. Hier wordt niet verwezen naar een speciale oorlog of strijd, ooit, maar hier wordt terugverwezen naar de algemene gang van zaken in het verleden, namelijk dat de Heer aan de kant staat van een gelovig Israël. Ze zijn

gelovig, want ze hebben Zijn Naam aangeroepen volgens Zacharia 13 : 9. Als men Zijn Naam aanroept, dan verschijnt Hij.

Zacharia 14 : 4

4 En Zijn voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, tegen het oosten; ...

Hier vinden we dan dé profetie in het O.T., de enige voor zover ik weet, waar staat dat de Heer in Zijn wederkomst zal verschijnen op de Olijfberg. Het bijzondere daarvan is, en we hebben het daar al eens over gehad, dat de Olijfberg eigenlijk de uitbeelding is van het verborgen Koninkrijk van Christus. Sion is het geopenbaarde Koninkrijk. Sion, de plaats van de troon van David in Jeruzalem. Dit is de berg (Olijfberg) buiten Jeruzalem. In Ezechiël 11 lezen wij dat de heerlijkheid des Heeren, zich verwijderd uit Jeruzalem.

Ezechiël 11 : 23

23 En de heerlijkheid des HEEREN rees op van het midden der stad, en stond op den berg, die tegen het oosten der stad is.

Dit is het einde van het visioen. De heerlijkheid des Heeren verliet Jeruzalem en kwam terecht op de Olijfberg, **zie zijlijn 36** want dat is de berg die tegen het oosten der stad is. De verheerlijkte Christus, de opgewekte, want dat is de heerlijkheid des Heeren, trekt zich terug uit Jeruzalem en gaat naar de Olijfberg. Dat is steeds zo. Jeruzalem is een beeld van het geopenbaarde Koninkrijk, maar Jeruzalem wilde niet dat Deze over hen Koning was, dus trok de Heer Zich terug op de Olijfberg. (Lukas 19 : 14) In de dagen vóór Zijn kruisiging sprak Hij overdag steeds in Jeruzalem, maar elke avond trok Hij Zich terug in Bethanië op de Olijfberg, in het huis van Maria en Martha, vlakbij Simon de melaatse. Daar gaat het nu verder niet om, maar het was in ieder geval de Olijfberg, want de Olijfberg en Bethanië zijn de uitbeelding van het verborgen Koninkrijk. De Olijfberg was ook het toneel waar de Heer op de ezel reed, de stad zag en weende over de stad en zei: "Och of gij nog in deze uw dag bekende wat tot uw vrede dient, maar nu is het verborgen voor uw ogen en er zullen tijden over u komen." (Lukas 19 : 41-43) Dat is de Olijfberg, want de Olijfberg is de uitbeelding van de tegenwoordige bedeling, het verborgen Koninkrijk, buiten de legerplaats. Als Hebreëen 13 letterlijk opgevat wordt, als er staat "Gaaf dan uit buiten de legerplaats", dan betekent dat men Jeruzalem zou verlaten en naar de Olijfberg zou gaan. Overdrachtelijk betekent het

De olijf heeft altijd in de eerste plaats te maken met eeuwig leven, met de geestelijke dingen, ook met verdrukking overigens, want de olijf wordt verdrukt opdat hij olie zou voortbrengen. Zo wordt een mens verdrukt opdat hij de geestelijke dingen zou voortbrengen. Die olijven en de olijfbomen houden verband met de zesde bedeling, want de olijfbomen is de zesde vrucht uit de reeks in Deuteronomium 8 : 8 en staat ook voor de zesde bedeling. Dat komt perfect met elkaar overeen.

dat men het geopenbaarde Koninkrijk verlaat, en zich naar het verborgen Koninkrijk vervoegt en dat is de Gemeente. De Here Jezus trok Zich terug naar de hemel vanaf de Olijfberg. (Handelingen 1 : 9-12) Hij verbergt Zich nu en zal pas weer verschijnen in de toekomst, op precies dezelfde plek op de Olijfberg, maar alleen als zij Hem aanroepen. Vandaar dat de prediking na hemelvaartsdag ook daarop gericht was. In ieder geval was de prediking aan Israël erop gericht dat zij de Naam des Heeren zouden aanroepen, opdat Hij weer voet zou zetten op de Olijfberg en het verhaal verder zou gaan. Aan het einde van de 70-ste week verschijnt Hij opnieuw, op de Olijfberg ten oosten of vóór Jeruzalem.

"En Zijn voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, ..." Het is merkwaardig dat speciaal Zijn voeten genoemd worden. In dat verband zouden wij toch moeten denken aan de gebeurtenissen vlak voor Zijn lijden en sterven, waarbij op de Olijfberg, in het huis van Simon de melaatse, die farizeeër, Zijn voeten werden gezalfd. (Matthéüs 26 : 6, 7; Lukas 7 : 36 e.v.). Zijn hoofd werd ook gezalfd, maar zijn voeten met name en ik doel op Johannes 12. (Johannes 12 : 3) In de commentaren op die zalving van Zijn voeten, o.a. in Matthéüs en in Markus, wordt meteen gezegd dat het Evangelie van het Koninkrijk overal gepredikt zal worden. (Matthéüs 26 : 13; Markus 14 : 3, 9; Lukas 8 : 1) De gedachte daarbij is heel eenvoudig. De gezalfde voeten zijn uiteraard de voeten van de Christus, de Messias, de Gezalfde. Zijn boodschap, het Evangelie van Christus, dus het Evangelie van de Gezalfde, zou gepredikt worden over de gehele aarde. In dat verband moet je ook Romeinen 10 lezen, samen met Jesaja: "Hoe lieflijk zijn de voeten dergenen (Jesaja: Desgenen, enkelvoud) die vrede verkondigen, die het goede verkondigen". (Jesaja 52 : 7; Romeinen 10 : 15) Deze voeten hebben iets te maken met de verspreiding van het Evangelie. Wanneer die voeten hier genoemd worden, betekent het dat vanaf dit moment en dit punt, het Evangelie van het Koninkrijk verspreid zal worden. In de dagen die volgen, sterker nog, de 33 jaren die volgen, wordt dat Koninkrijk gepredikt. Vandaar dat de gezalfde voeten van de Messias te dien dage zullen staan op de Olijfberg, maar er had natuurlijk net zo goed kunnen staan dat Hij te dien dage zal staan op de Olijfberg. Dat verandert niks aan het plaatje, maar wel aan de formulering. De woorden krijgen toch echt een andere strekking. Zijn voeten worden genoemd, omdat Hij daar niet zal blijven staan, maar omdat die voeten Hem ook elders zullen brengen. Dat spreekt over de verspreiding van het Evangelie van Christus. Er zijn twee mogelijkheden voor wat er met "te dien dage" bedoeld wordt. Het ene is: de dag van de verwoesting van Jeruzalem, naar aanleiding van Zacharia 14 : 2. Het andere is: de dag des Heeren, naar aanleiding van Zacharia 14 : 1. Die begint aan het eind van de 70-ste week.

Zacharia 14 : 5-9

- 5 Dan zult gijlieden vlieden *door* de vallei Mijner bergen (want deze vallei der bergen zal reiken tot Azal), en gij zult vlieden, gelijk als gij vloodt voor de aardbeving in de dagen van Uzzia, den koning van Juda; den zal de HEERE, mijn God, komen, *en* al de heiligen met U, *o HEERE!*
- 6 En het zal te dien dage geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijk licht, en de dikke duisternis.
- 7 Maar het zal een enige dag zijn, die den HEERE bekend zal zijn; ...
- 8 Ook zal het te dien dage geschieden, ...
- 9 En de HEERE zal tot Koning over de ganse aarde zijn; ...

Tussen de twee helften van de Olijfberg door vlucht men. Daarna worden allemaal andere details verteld, die te maken hebben met het aanbreken van de dag des Heeren. "Dit is de dag van welke Ik gesproken heb," zei de Heer in Ezechiël 39 nadat Ros, Mesech en Tubal vernietigd waren. Over de dag uit Zacharia 14 : 1 wordt ook gesproken in Zacharia 14 : 4. Waar het om gaat is dat in die dagen het koningschap van Christus gevestigd gaat worden, beginnend bij Jeruzalem of bij Israël en vandaar over de andere volkeren. Het begint met de vlucht van het overblijfsel uit Jeruzalem door de "vallei Mijner bergen" naar het oosten en ongetwijfeld naar de woestijn; niet omdat dat hier staat, maar wel op andere plaatsen. Men vlucht dan ook naar Petra, de stad van Edom. In vers 5 staat dat die vallei Mijner bergen zal reiken tot Azal, maar wij kunnen dat op de kaart niet vinden. Het is in ieder geval oostelijk van Jeruzalem en verder weten wij het niet. Er blijft niets anders over dan om daar een geestelijke betekenis achter te zoeken.

Zacharia 14 : 5a

- 5a ... en gij zult vlieden, gelijk als gij vloodt voor de aardbeving in de dagen van Uzzia, ...

Daar weten we helemaal niks van. Wij weten nu alleen maar dat er dus in de dagen van Uzzia een aardbeving was en men zal daar best voor gevluht zijn, maar hoe dat zat weten we niet, want het staat hier en nog maar op één andere plek in de Bijbel - Amos 1 : 1 - en die maakt ons niet veel wijzer. Daar wordt wel over Thekoa gesproken. Dat ligt zuidelijk, zuidoostelijk van Jeruzalem, aan de afgang naar de Dode Zee toe. De aardbeving in de dagen van Uzzia in Zacharia 14 : 5 wordt vergeleken met de aardbeving bij de verwoesting van Jeruzalem aan het einde van

de 70-ste week van Daniël. Er wordt gezegd dat ze in de dagen van Uzzia zijn gevlucht en dat ze in die dagen aan het eind van de 70-ste week ook zullen vluchten. Het enige andere dat we hieruit leren is dat Zacharia 14 : 5 weer verwijst naar een van de andere profeten, alleen maar een hint geeft en zegt dat in Amos 1 : 1 die aardbeving ook staat. In Amos 1 : 1 staat dat dit visioen, deze profetie van Amos, twee jaren vóór de aardbeving tot stand kwam. De aardbeving waar het om gaat, is dus feitelijk de aardbeving aan het eind van de 70-ste week. Wat is dan twee jaar daarvoor? Dat zijn de tweeduizend jaren van het verborgen Koninkrijk, zodat de profetie van Amos spreekt over dingen die verband houden met de roeping van de Gemeente.

We kennen maar één plaats in de Bijbel waar de term Azal nog een keer voorkomt en dan is het niet eens zozeer de naam van een plaats maar van een steen.

1 Samuël 20 : 19

19 En als gij de drie dagen zult uitgebleven zijn, kom haastig af, en ga tot die plaats, waar gij u verborgen had ten dage dezer handeling; en blijf bij den steen Ezel.

Daar heb je het weer. Er zijn twee dagen voorbij en dan kom je op de derde dag. Die steen heet Ezel, niet in het Nederlands uiteraard, maar in het Hebreeuws. Het is een Hebreeuwse naam en van deze plaats waar deze steen met de naam Azal ligt, vindt de vlucht van David plaats. Het is een wat uitgebreid verhaal om uit te leggen, maar David was min of meer aan het hof bij koning Saul. Koning Saul had echter af en toe iets tegen David, het werd voor David nogal gevaarlijk. David hield zich dus enige dagen verborgen, namelijk tot op de derde dag. Toen kwam Jonathan, de zoon van Saul, naar deze plaats waar ze afgesproken hadden, de steen Ezel. Daar kwam hij hem vertellen dat David beter kon vluchten, want als hij terug zou keren aan het hof bij Saul, zou hij zondermeer gedood worden. Vanaf deze plaats Ezel of Azal, vanaf deze steen, vlucht David. Dat is niet voor niets zo, want Azal betekent "weggaan", "verdwijnen". De naam Azal heeft dus te maken met een vlucht. Hier is het de vlucht van David, maar in Zacharia 14 is het de vlucht van het gelovig overblijfsel. Eigenlijk is het hier in 1 Samuël 20 ook de vlucht van het gelovig overblijfsel, want niet alleen David vlucht, maar ook enige anderen vluchten met hem mee en verzamelen zich bij hem, twee hoofdstukken verder, in de spelonk van Adullam. Daar ontstaat dan een klein koninkrijkje met David als koning, die immers al lang gezalfd was, maar die officieel nog geen koning was omdat Saul nog leefde. Er ontstond een groep onder leiding

van David en die groep ontstond buiten de legerplaats. Dat is precies de betekenis van Azal. Men is gevlucht naar buiten, de stad uit en eigenlijk ook het land uit. Zacharia verwijst naar de vlucht in de dagen van David en in de geschiedenis van David. Er is nog een plaats waar Azal genoemd wordt, maar dat is in sommige vertalingen niet terug te vinden. Dat is in Leviticus 16, waar de instructies staan met betrekking tot de grote verzoendag.

Leviticus 16 : 7

- 7 Hij zal ook beide bokken nemen, en hij zal die stellen voor het aangezicht des HEEREN, aan de deur van de tent der samenkomst.
- 8 En Aäron zal de loten over die twee bokken werpen: een lot voor den HEERE, en een lot voor de weggaanden bok.

Aäron zal twee bokken nemen en die bij de ingang van de voorhof van de tabernakel stellen. In andere vertalingen staat: Een lot voor de Heere en een lot voor Azazel. Eigenlijk is het ez azal (eets azal), maar dat wordt "vertaald" met Azazel. Men laat daar Azazel onvertaald staan. **zie zijlijn 37** Er worden dus loten geworpen over die twee bokken; een lot voor Jehovah en het andere voor de weggaande bok.

Leviticus 16 : 9, 10

- 9 Dan zal Aäron den bok, op denwelken het lot voor den HEERE zal gekomen zijn, toebrenge, en zal hem ten zondoffer maken.
- 10 Maar de bok, op denwelken het lot zal gekomen zijn, om een weggaande bok te zijn, zal levend voor het aangezicht des HEEREN gesteld worden, om door hem verzoening te doen; opdat men hem als een weggaanden bok naar de woestijn uitlate.

De gedachte is heel eenvoudig. Een bok wordt geslacht en het bloed van die bok wordt op het verzoendeksel gebracht. Dat is dat beruchte bloed van stieren en bokken, dat gestort werd op het verzoendeksel. (Hebreeën 9 : 13; 10 : 4) Dat bloed van de ene bok, van de bok voor Jehovah, wordt aan Jehovah gebracht, op de troon van Jehovah, want dat is het feitelijk, op het verzoendeksel, het deksel van de ark des verbonds in het heilige der heiligen. De andere bok, eigenlijk de andere helft van het offer, werd levend genomen en uitgelaten in de woestijn.

Tot zo'n vertaling komt men op een heel eenvoudige manier. Men moest twee loten werpen over de bokken. Een lot was voor de Heere, letterlijk dus een lot voor Jehovah. Dat is een eigennaam en dat wordt dus met een hoofdletter geschreven. Dat andere lot zal dus ook wel geworpen worden voor een eigennaam. Dat ez azal laat men dan staan. Men schrijft het met een hoofdletter en beschouwt het als eigennaam. Dat kan best, maar ez, met een Duitse "z", is een bok, een van de woorden voor bok, en azal komt er dan achter en dat betekent "weggaan". De vertaling met "weggaande bok" is dus zo gek nog niet. Je kunt kiezen.

Leviticus 16 : 15

15 Daarna zal hij den bok des zondoffers, die voor het volk zal zijn, slachten, en zal zijn bloed tot binnen in den voorhang dragen, en zal met zijn bloed doen, gelijk als hij met het bloed van den var gedaan heeft, en zal dat sprengen op het verzoendeksel, en voor het verzoendeksel.

Dat is wat betreft de ene bok. Het volgend gaat over de weggaande bok.

Leviticus 16 : 20, 21

20 Als hij nu zal geëindigd hebben van het heilige, en de tent der samenkomst, en het altaar te verzoenen, zo zal hij dien levenden bok toebrengen.

21 En Aäron zal beide zijn handen op het hoofd van den levenden bok leggen, en zal daarop al de ongerechtigheden der kinderen Israëls, en al hun overtredingen, naar al hun zonden, belijden; en hij zal die op het hoofd des boks leggen, en zal *hem* door de hand eens mans, die voorhanden is, naar de woestijn uitlaten.

22 Alzo zal die bok op zich al hun ongerechtigheden in een afgezonderd land wegdragen; en hij zal dien bok in de woestijn uitlaten.

Het gaat om dat "afgezonderd", "weggegaan". Het offer op de grote verzoendag bestaat uit twee bokken. De ene helft van het offer wordt gebracht in het binnenst heiligdomen de andere helft wordt helemaal buiten gebracht, de woestijn in, buiten de legerplaats. De bok die buiten de legerplaats gaat, is een beeld van de gelovige, die namelijk leeft of leven heeft ontvangen, die in de woestijn het brood uit de hemel, het manna en het water uit de rots ontvangt. Dat wil zeggen dat hij uitgaat uit de wereld, uitgaat uit Jeruzalem of Israël. Die beide bokken zijn samen een beeld van de gelovigen van vandaag, met name van deze bedeling. Ingaan in het binnenst heiligdom is ingaan in de hemel. Dat spreekt over de hemelse positie van de gelovige. Daar gaat de hele Hebreeënbrief over, namelijk dat we als gelovigen toegang hebben tot de hemel zelf, tot de troon der genade, tot de ark des verbonds. Aan de andere kant zijn wij als gelovigen onze plaats in de wereld, in de samenleving, kwijtgeraakt, want we zijn gestorven met Christus en in plaats daarvan in de woestijn gebracht, buiten de legerplaats. We zijn weliswaar verlost, maar we leven nu buiten de legerplaats. Voor een Israëliet (Jood) die tot geloof kwam in de Here Jezus Christus, betekende dat in elk geval dat hij verwijderd werd uit de synagoge en dus uit Jeruzalem en uit het jodendom. Degene

die van nature geen Joden zijn, komen buiten de maatschappij, buiten de wereld te staan, zoals de Galatenbrief zegt, dat wij der wereld gestorven zijn. (Galaten 6 : 14) 1 Korinthe 10 verklaart uitdrukkelijk dat wij leven in de woestijn en dat het woestijnleven van Israël weer een beeld is van de positie van de Gemeente.

Waar het nu om gaat, is dat het woord azal in verband gebracht wordt met de gelovige, niet wat betreft zijn hemelse positie, maar zijn aardse positie of het gebrek daaraan. Iemand die tot aanvaarding van de Here Jezus Christus komt, moet uitgaan of wordt uitgelaten buiten de legerplaats. Dat is het gewicht dat hangt aan dat woord azal. Dat vinden we in de weggaande bok in Leviticus 16 en in 1 Samuël 20 in verband met David en de zijnen die vluchten buiten Jeruzalem vanaf de steen Azal (Ezel). We vinden het weer terug in Zacharia 14, waar staat dat de vallei, door de Olijfberg heen, tot Azal reikt, zodat daar het verband gelegd wordt met deze twee voorgaande Schriftgedeelten. Zo zullen ook de gelovigen of het overblijfsel van Israël in de toekomst, moeten vluchten uit Jeruzalem. Dat is de legerplaats. Het zal moeten vluchten uit Jeruzalem. Het zal moeten uitgaan naar buiten en dus naar de woestijn; inderdaad ook naar Petra in de woestijn. Petra is een steen en hoe heette de steen bij David ook al weer? Azal. De steen is Sela en Sela is Petra. Met een beetje goede wil lees je hier dus in: "De vallei Mijner bergen zal reiken tot Petra", tot de steen, tot Azal. Als we de naam Azal opzoeken, komen we bij een steen terecht. Typologisch klopt het precies. Je moet het natuurlijk niet in de eerste plaats als plaatsaanduiding zien, maar als een aanduiding van de omstandigheden en als aanduiding van het principe dat ieder die verzoend wordt, ieder die deel krijgt aan de verzoening, inderdaad moet uitgaan, weggaan, precies zoals Abraham. Hij geloofde God en het werd hem gerekend tot gerechtigheid, maar hij moest wel uitgaan uit zijn land en uit zijn maagschap en uit zijns vaders huis. (Genesis 15 : 6; 12 : 1) Azal stelt dus het uitgaan van de gelovige in het algemeen voor.

Zacharia 14 : 5b

5b ... dan zal de HEERE, mijn God, komen, *en* al de heiligen met U, o HEERE!

Je kunt ook lezen "en al de heiligen met Hem". Hier wordt gesproken over de wederkomst van Christus en over Zijn bemoeienissen met de gelovigen in die dagen. Dat begint vanaf de Olijfberg, want daar vertoont Hij Zich voor het eerst. Daarna vertoont, openbaart, Hij Zich ook ongetwijfeld aan de gelovigen in de woestijn, maar dat wordt hier verder niet uitgelegd. Dit is de wederkomst van de Heer.

Zacharia 14 : 6

6 En het zal te dien dage geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijk licht, en de dikke duisternis.

Er staat niet dat er geen licht en geen duisternis zal zijn. Zowel licht als duisternis worden overdreven. Licht is meteen kostelijk licht, dus erg veel licht, en de duisternis is meteen dikke duisternis. Het gaat dus om veel licht en veel duisternis. Er staat dat dat er niet zal zijn. Dat sluit dan niet uit dat er wel degelijk verschil in helderheid is. De ene keer zal het lichter zijn dan de andere keer, maar echt dikke duisternis is er niet en kostelijk licht is er ook niet. Dat contrast is er in elk geval niet en dat wordt toege-licht in het volgende vers.

Zacharia 14 : 7a

7a Maar het zal een enige dag zijn, die den HEERE bekend zal zijn; het zal noch dag, noch nacht zijn; ...

Het zal één dag zijn. "Een" is een woordje dat in het Hebreeuws helemaal niet bestaat. Een onbepaald lidwoord bestaat in de Bijbel helemaal niet, niet in het Hebreeuws en niet in het Grieks. "Enig" is het hoofdtelwoord "één"; nou ja, dat was 350 jaar geleden zo, in de dagen van de totstand-koming van de Statenvertaling. Letterlijk staat er dus; "Maar het zal één dag zijn, ...". Het is uiteraard dezelfde dag als uit Zacharia 14 : 1. Het is dus de dag des Heeren, één dag die de Heer bekend zal zijn. "Dag" is niet in de eerste plaats een tijdsaanduiding, maar "dag" heeft de betekenis dat het licht is. De dag staat tegenover de nacht. Dag is dus licht. Hier gaat het om het contrast. Dat betekent dus dat er wel licht is, maar geen duisternis; nou ja, geen dikke duisternis en ook niet het overmatige licht, althans, dat staat hier, maar het verschil bestaat niet meer. Daar gaat het om. Het wordt niet meer donker en dat staat er ook achter.

Zacharia 14 : 7b

7b ... en het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen.

Op het tijdstip dat het donker zou moeten worden, wordt het dus niet donker. Vroeger wist ik daar helemaal geen verklaring voor. Dan moet je het maar geloven. De enige verklaring die ik daar nu voor weet, is dat dit samenhangt met onze - mijns inziens - Bijbelse visie omtrent de werke-lijke vorm van de schepping. Wij geloven dat wij niet op de buitenkant

van een aardbol lopen, maar op de binnenkant. Dat Bijbelse wereldbeeld (zie *Bijbelstudie nr. 17; Het Bijbels wereldbeeld*), waarbij de hemel begrensd wordt door de aarde en andersom, waarbij de aarde de hemel insluit, veronderstelt uiteraard dat het licht en dus met name het licht van de zon, zich niet voortplant langs een rechte weg en ook niet met eenparige snelheid. De zaak is dan dat het licht dus krom gaat, zich voortplant via een kromming. Dat is niets bijzonders, want elke natuurkundige weet dat het licht dat ook gewoonlijk doet. Het is alleen niet het uitgangspunt bij het bedrijven van astronomie, maar wanneer we de verschijnselen van het licht bestuderen, komen we er meteen achter dat de richting van het licht wel degelijk beïnvloed wordt door allerlei omstandigheden. Het bekende axioma (aanname) dat het licht zich altijd voortplant langs een rechte weg, is inderdaad een stelling die men niet bewezen heeft en ook niet bewijzen wil of kan.

Het licht gaat dus krom. Daarom wordt het donker. Als het bij ons donker wordt, is dat niet omdat de zon achter de horizon verdwijnt, want dat is niet het geval. Daar geloven wij niets van. Dan is dat omdat het licht zodanig afwijkt dat het ons niet meer bereikt. Het bereikt de aarde niet. Het draait weer om, het buigt weer weg van de aardbodem, alvorens het de aardbodem bereikt heeft. Daarom wordt het donker, daarom kennen wij de nacht. Ik geloof echter, omdat ik daar nogal wat aanwijzingen voor heb, dat bij het aanbreken van de dag des Heeren deze omstandigheid van de kromming van het licht veranderd wordt. Dat wil zeggen dat dan het licht weer recht gaat. Zodra dat gebeurt betekent het dat de zon niet meer ondergaat, zoals wij dat zo mooi zeggen, maar dat de zon ergens hoog aan de hemel blijft staan. Hij beschrijft daar dan weliswaar een baan, maar dan toch maar een vrij kleine. In ieder geval komt hij op geen stukken na in de buurt van de horizon en daar gaat het maar om. Het is het idee van een ronde bal, een voetbal. In het midden van de voetbal of daar in de buurt, het maakt niet uit waar ergens in die bal, hangen wij een elektrische lamp op. Die laten we een beetje slingeren. Het resultaat is dat het overall in die bal licht is. Als we dat ding niet al te veel licht laten geven, zal blijken dat als we dat lampje een beetje laten slingeren in die bal, het dan weer aan de ene kant lichter wordt en dan weer aan de andere kant. Dat is dan het enige dat er nog is. Er is wel verschil in lichtsterkte, dat is ook wat dit vers uitdrukkelijk openlaat, maar het is niet volledig dag en nacht. Een van de belangrijkste Schriftplaatsen die ik daarvoor als verklaring heb, is Openbaring 6, waar in vers 12 gesproken wordt over een grote aardbeving. Over die aardbeving hebben we het dus steeds. Dat is de aardbeving aan het einde van de 70-ste week van Daniël, ter gelegenheid waarvan de Olijfberg scheurt.

Als je op een toren van 100 meter gaat staan en je kijkt langs een waterpas, dan zie je de horizon horizontaal en dat terwijl men gelooft dat de aarde een bol is. De zaak is heel eenvoudig. Het heeft te maken met de wetten van het perspectief. Als je tussen twee spoorrails gaat staan en we kijken met de spoorrails mee, dan komen ze aan de horizon bij elkaar. Het is echter andersom. Waar ze bij elkaar komen, is de horizon. Dat komt niet omdat ze krom zijn, maar dat zit hem in de wetten van het perspectief. Als je op je zij op of tussen de rails gaat liggen, dan komen die rails ook bij elkaar. Als je onder je de aardbodem hebt en boven je de hemel (we gaan er even vanuit dat het allebei vlak is) dan heeft dat tot gevolg dat hemel en aarde elkaar volgens het perspectief ontmoeten, horizontaal, recht voor je ogen. Het is dus onzin te zeggen dat wij zien dat de horizon naar beneden buigt. Wat wij werkelijk zien, is dat hij omhoog komt. Hij komt ook omhoog, maar dat is niet wat wij kunnen waarnemen over die afstand. Stel dat we ver genoeg zouden kunnen kijken omdat het helder genoeg is, dan zullen we zien dat de aardbodem dan omhoog krult.

Openbaring 6 : 12, 13

- 12 ... er werd een grote aardbeving; en de zon werd zwart als een haren zak, en de maan werd als bloed.
13 En de sterren des hemels vielen op de aarde, ...

Dat zijn precies de dingen die vermeld worden in Joël 2 en in Matthéüs 24, waaruit te concluderen valt dat deze dingen gebeuren ná de 70-ste week van Daniël en bij de aanvang, of beter nog vóór, maar bij de aanvang van de dag des Heeren. Over de dag des Heeren hebben we het hier in Zacharia 14. Voor de goede orde: In Matthéüs 24 staat dat die zon, maan en sterren verduisterd worden, terstond na de verdrukking van die dagen (Matthéüs 24 : 29) oftewel terstond na de verdrukking van de 1260 dagen in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël. In Joël 2 staat dat de zon en de maan en de sterren verduisterd worden voordat die grote en vreselijke dag des Heeren komt. (Joël 2 : 1, 10, 11) De volgorde is: eerst de 3,5-jarige verdrukking voor Israël (Juda), dan de verduistering van zon, maan en sterren bij hun bekering en dan het aanbreken van de dag des Heeren. Van die dag des Heeren wordt gezegd dat hij ook gepaard gaat met die aardbeving. Dat hebben wij hier in Zacharia 14 ook. Bij het begin wordt het donker. De zon, de maan en de sterren worden verduisterd. Daarna wordt het wel degelijk weer licht. Je zou het zo moeten zeggen: Bij die gelegenheid gaat het licht uit; zon, maan en sterren gaan uit. Als het daarna echter weer licht wordt, blijkt het niet meer donker te worden. Er heeft een verandering plaatsgevonden. Het resultaat is dan:

Openbaring 6 : 14

- 14 En de hemel is weggeweken, als een boek, dat toegerold wordt; ...

Hoe kan de hemel nu wegwijken? De hemel is al wat boven het aardoppervlak is. Als je ziet dat het opgerold wordt, dan betekent het dus dat het kleiner wordt. Dat betekent dat die halve koepel, vol met sterren, bij elkaar trekt en dat die sterren veel dichter bij elkaar komen te staan. Tegelijkertijd betekent dit dat de aardbodem als het ware omhoog krult. Dat gebeurt denk ik niet werkelijk, maar zo ziet het eruit. Als de kromming van het licht ophoudt, zodat het dan ineens weer recht gaat, dan heeft dat dit verschijnsel tot gevolg. De hemel wordt samengerold als een boek. Het wordt ineen gerold. In de praktijk zou dat betekenen dat als we ver genoeg zouden kunnen kijken, wat niet het geval is, we zouden zien dat de aardbodem omhoog komt en dat alle bergen en eilanden bewogen zijn uit hun plaatsen. Wat vroeger horizontaal in de

verte lag, blijkt ineens hoger te liggen. **zie zijlijn 38** Als je verder leest in Openbaring 6, dan blijkt dat die mensen kennelijk ineens zien Wie er in de hemel op de troon zit. Ze kijken vermoedelijk even recht naar boven, naar de hemel zelf, en blijkbaar zien ze daar iemand op de troon zitten. Dat bewijst natuurlijk niets, maar niettemin is dat beeld correct. Als het zo gebeurt zoals het hier in Openbaring 6 staat, betekent dat het dan dus niet meer donker wordt. Dat staat daar niet bij. Daar staat dat de zon en de maan worden verduisterd. Vervolgens lezen we over die hemel die toegerold wordt, maar dat kun je alleen zien als het licht er weer is. Het veronderstelt dat het even duister is; ik weet niet hoe lang. Als het daarna weer licht wordt, blijkt die hemel ineengerold te zijn, kleiner geworden te zijn. Alles staat dichter bij elkaar, want dat is toch zo als je een boekrol in elkaar rolt? Dan betekent het tegelijkertijd dat de zon niet meer ondergaat. Dat betekent trouwens dat het in het algemeen ook veel lichter wordt dan nu. Er staat dat de zon zevenvoudig licht zal geven. (Jesaja 30 : 26) Let wel: niet in een nieuwe schepping, want in een nieuwe schepping is de zon er helemaal niet meer. Er staat dat de nieuwe schepping de zon en de maan niet van node heeft, want het Lam Zelf zal haar Kaars zijn. (Openbaring 21 : 23; 22 : 5) Als het dus ooit waar is dat de zon zevenvoudig licht geeft, dan is dat wel in het Koninkrijk, maar niet in de nieuwe schepping, maar nog in de oude. Hoe is dat te verklaren? Wel, heel eenvoudig, doordat het licht niet meer van de aardbodem afwijkt op bepaalde plaatsen, de nachtzijde, maar inderdaad helemaal op de aarde komt, naar alle kanten.

In Zacharia 14 staat dat het ten tijde des avonds licht zal zijn (Zacharia 14 : 7) en dus is het één dag. De dag des Heeren is dus één dag, ononderbroken. Het blijft licht. Ik heb er geen Schriftplaatsen meer voor, maar je zou er toch uit moeten concluderen dat het tijdens die duizend jaren geen nacht meer wordt. Op het tijdstip dat hier genoemd wordt, beginnen de duizend jaren niet. Die beginnen pas later, maar die hele periode hoort bij de dag des Heeren. Als de hele dag des Heeren één zo'n dag is, betekent het dus dat al die jaren de zon niet ondergaat. Dat zou best kunnen.

Openbaring 14 : 7

- 7 Maar het zal een enige dag zijn, die den HEERE bekend zal zijn; het zal noch dag, noch nacht zijn; en het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen.

Dat lijkt me duidelijk. De zon gaat niet onder. Het blijft licht en zo hoort het ook. Als de wereld tot bekering komt, dan betekent dat toch dat ze tot aanvaarding van het Licht der wereld komt? Dat betekent dat het licht in

de wereld gekomen is en blijft. Als de kromming van het licht het gevolg is van de werking van satan, die immers de engel des lichts is, die alles wat recht is krom maakt, en die bovendien "de grote leugenaar is van den beginne". (Johannes 8 : 44) Als hij gebonden wordt zodat hij zijn werk hier op aarde en in de wereld niet kan doen, omdat hij buitengeworpen is, dan zou het toch moeten betekenen dat dan het licht recht gaat? Dat zal het recht doen aan het werk Gods. Men zal dan een schepping zien als eenheid, waarin inderdaad het licht schijnt, overal, zonder weer onder te gaan. De ondergang van de zon is in ieder geval een uitbeelding van het weer heengaan van de Here Jezus. De Heer kwam in de wereld zoals het licht in de wereld kwam en zoals de zon opgaat (Johannes 1 : 9; 3 : 19; 9 : 5) en Hij verdween uit de wereld, het Licht ging weer weg uit de wereld. (Johannes 9 : 5; 12 : 35) Dat staat allemaal in het Johannes-evangelie. Het ondergaan van de zon komt overeen met de dood en hemelvaart, maar in ieder geval met de terugtrekking van de Here Jezus. Als Hij komt om voor altijd te blijven, dan zou je toch mogen veronderstellen dat dan de zon ook inderdaad niet meer ondergaat.

Zacharia 14:8

- 8 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er levende wateren uit Jeruzalem vlieten zullen, de helft van die naar de oostzee, en de helft van die naar de achterste zee aan; zij zullen des zomers en des winters zijn.

Het is in elk geval stromend water, levend water. De ene helft gaat naar het westen en de andere helft naar het oosten. Het zijn de oostzee en de achterste zee zoals die ook genoemd worden in Joël 2 : 20. De oostzee is namelijk de Dode Zee en de achterste zee is de Middellandse Zee. Vanuit Jeruzalem zal er zo'n bron zijn. Er verandert wat in Jeruzalem. Eerst scheurt de Olijfberg, maar daarna, waarschijnlijk ook bij die aardbeving, zal er in Jeruzalem zo'n bron ontstaan, zodat er water uit de bergen komt en naar beide zijden zullen die wateren van de berg aflopen. "Zij zullen des zomers en des winters zijn", betekent dat er ook geen seizoenwerking is. Die seizoenwerking is eigenlijk hetzelfde als het opgaan en het ondergaan van de zon.

Zacharia 14:9

- 9 En de HEERE zal tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal de HEERE een zijn, en Zijn Naam een.

In elk geval zou je moeten lezen: De Heere, Jehovah, zal tot Koning over

het ganse land, Palestina, het beloofde land, zijn. Hier wordt de geloofsbelijdenis van Israël genoemd volgens:

Deuteronomium 6:4

- 4 Hoor, Israël! de HEERE, onze God, is een enig HEERE!

Hij is maar één, niet verdeeld, maar één. Die ene Heere is dezelfde als de Messias, Hij is dezelfde als de Zoon van David, Hij is dezelfde als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, Hij is dezelfde als Jezus van Nazareth; kortom: Hij is God. Daar zit nog wat anders achter. Ik heb al eerder gezegd dat de kleine profeten altijd een samenvatting zijn van eerdere profetieën, met name een samenvatting van wat in de grote profeten eerst naar voren gebracht is. Als in de grote profeten gesproken wordt over één Heer, dan wordt dat in verband gebracht met de ene Herder en de ene Koning over het ene volk. Dat wordt met zoveel nadruk gezegd in Ezechiël 37, 38, 39, omdat Israël natuurlijk in de loop der eeuwen een verdeeld koninkrijk was, verdeeld in twee koninkrijken, het noordelijke en het zuidelijke rijk oftewel het 10-stammenrijk en het 2-stammenrijk. Als er gesproken wordt over eenheid, dan is het één Heere, één Herder en dus ook één kudde en ze zullen dus niet meer twee kudden of twee koninkrijken zijn. Achter Zacharia 14 : 9 ligt de gedachte dat de tien en de twee stammen weer met elkaar verenigd zullen worden, in de dag des Heeren. Dat gebeurt in de 33 jaren vanaf het scheuren van de Olijfberg, vanaf de vlucht tot aan het moment waarop alle volken tot bekering zijn gekomen en de duizend jaren beginnen. Als er dus staat dat de Heer één zal zijn en Zijn Naam één, is dat tevens een verwijzing naar de terugverzameling van Israël tot één kudde.

Zacharia 14:10

- 10 Dit ganse land zal rondom als een vlak veld gemaakt worden, van Geba tot Rimmon toe, zuidwaarts van Jeruzalem; en zij zal verhoogd en bewoond worden in haar plaats; ...

Het is dus een grote vlakte van Jeruzalem, groter dan het tegenwoordige Jeruzalem. Het is min of meer een hoogvlakte. Bij die aardbeving zal de vorm van het land veranderd worden. Bergen zullen verdwijnen en lage gedeelten zullen hoog worden. Uit de laatste hoofdstukken van Ezechiël blijkt dat Jeruzalem ten tijde van de duizend jaren vele malen groter zal zijn dan het oude Jeruzalem en bovendien regelmatig van vorm; even lang als breed, dus helemaal vierkant, en met een bepaalde indeling. Het is dus veel groter dan het huidige Jeruzalem. Daar zinspeelt dit vers op.

Een van de manieren waarop in de Bijbel soms de vijanden van Israël verslagen worden, is dat ze zich tegen zichzelf keren. Je hebt een leger Filistijnen en dan beginnen ze elkaar te doden. Dat is niet zo gek, want ook vandaag de dag zien we dat Filistijnen, de Palestijnen dus, elkaar bestrijden. Zo is het in de oudheid vaker gegaan. Bijvoorbeeld in de dagen van David. Zo zal het ook in de toekomst zijn.

Dit "ganse land rondom" is het land rondom Jeruzalem. "Zij" slaat niet op het land, want dan zou het zijn: "het zal verhoogd worden". "Zij" slaat op de stad, Jeruzalem. Die zal verhoogd en bewoond worden.

Zacharia 14 : 10

10 ... van de poort van Benjamin af, tot aan de plaats van de eerste poort, tot aan de Hoekpoort toe; en van den toren van Hananeel, tot aan des konings wijnbakken toe.

Er wordt een dwarsdoorsnede van de stad gegeven, maar het gaat om dat hele Jeruzalem dat als een geheel op deze plaats gelegen zal zijn en dat niet verdeeld zal worden.

Zacharia 14 : 11

11 En zij zullen daarin wonen, en er zal geen verbanning meer zijn; want Jeruzalem zal zeker wonen.

Dat ze daarin zullen wonen wil zeggen dat ze er niet meer uit verdreven zullen worden. Eerst was er wel verbanning, ook in dit hoofdstuk, namelijk in Zacharia 14 : 1, 2. Men zal de stad moeten verlaten, omdat de stad verwoest zal worden, maar in de toekomst zal men daarin wonen. Het woord "wonen" heeft altijd de betekenis bij zich van "blijven", "verblijven". "Zeker" betekent "veilig". Jeruzalem zal veilig wonen en dat is definitief, zoals het ook in andere plaatsen staat dat Israël nooit meer uit het land verdreven en de stad niet meer verwoest zal worden.

Vanaf vers 12 van dit hoofdstuk gaat het in de eerste plaats over de volkeren der aarde in de dag des Heeren.

Zacharia 14 : 12

12 En dit zal de plage zijn, waarmede de HEERE al de volken plagen zal, die tegen Jeruzalem krijg gevoerd zullen hebben: Hij zal een ieders vlees, daar hij op zijn voeten staat, doen uitteren; en een ieders ogen zullen uitteren in hun hollen; een eens ieders tong zal in hun mond uitteren.

Ze komen nogal gruwelijk aan hun eind. Het betekent in elk geval dat er een oordeel komt over diegenen, over die volkeren, die gestreden hebben tegen Jeruzalem. Zij zullen ongetwijfeld sterven.

Zacharia 14 : 13

13 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er een groot gedruis van den HEERE onder hen zal wezen, zodat zij een ieder zijns naasten hand zullen aangrijpen, een eens ieders hand zal tegen de hand zijns naasten opgaan.

Die volkeren zullen dus ook tegen elkaar verdeeld worden in de 33 jaren na de 70-ste week. Die lopen tot aan de bekering van alle volkeren en het binden van satan en dus tot de aanvang van de duizend jaren. In die 33 jaren vinden we ook al die oordelen van de zeven bazuinen en de zeven fiolen zoals die in Openbaring genoemd worden. Het zal duidelijk zijn dat de plagen die hier genoemd worden in Zacharia 14 : 12 overeenkomen met de plagen in Openbaring. (Openbaring 16 : 9) Vers 13 gaat over oorlogen en volkeren zullen tegen elkaar opstaan. **zie zijlijn 39** Het zijn hemelse legers die dat gedruis veroorzaken. Het resultaat van die legers is dat deze vijanden een ieder zijns naasten hand zullen aangrijpen. Ze zullen elkaar dus bestrijden en doden, want er zullen wel degelijk oorlogen zijn. Dat staat ook in:

Zacharia 14 : 14

14 En ook zal Juda te Jeruzalem strijden; en het vermogen aller heidenen rondom zal verzameld worden, goud en zilver, en klederen in grote menigte.

Juda, de Joden, zal strijden te Jeruzalem, want de volkeren zullen ook juist in die dagen optrekken tegen dit Jeruzalem. In de dagen waarin Babel de hoofdstad van de wereld is, waarin de grote verdrukking over de wereld komt en waarin het Evangelie gepredikt wordt onder de volkeren, in die dagen zullen de volkeren der aarde strijden tegen Jeruzalem en tegen Israël. Dat staat ook hier. Jeruzalem zal alleen niet verwoest worden, maar behouden blijven. Dat zijn de dagen waar van gezegd wordt: "Bidt voor de vrede van Jeruzalem." (Psalm 122 : 6) Dat is nodig omdat men ten strijde optrekt tegen Jeruzalem. Het gebed om de vrede van Jeruzalem zal uiteraard verhoord worden. Het resultaat is dan ook dat het vermogen, namelijk de rijkdommen van de heidenen rondom, verzameld zal worden in grote menigte, al was het maar alleen omdat het natuurlijk in de eerste plaats oorlogsbuit is. In het algemeen worden de rijkdommen van de wereld de rijkdommen van Israël. Die volkeren worden immers aan Israël onderworpen. Israël zal regeren over die volkeren.

Zacharia 14:15

15 Alzo zal ook de plage der paarden, der muil dieren, der kemelen, en der ezelen, en aller beesten zijn, die in die-zelve heirlegers geweest zullen zijn, gelijk gener plage geweest is.

Het moet opvallen dat er in de eerste plaats rijdieren genoemd worden. Over paarden en ezels hebben we het al eens gehad, maar in het algemeen zijn paarden, ezels, muil dieren en kamelen lastdieren, dieren waarop men rijdt. Die worden apart genoemd en daarna de beesten in het algemeen. Er staat dat de plaag ook daarover zal komen. De plaag zoals die in vers 12 komt over de volkeren en over de heidense legers, zal ook komen over hun beesten en over de dingen waarop zij rijden. Dat kunnen beesten zijn, maar ik kan me ook nog wel voorstellen dat het om andere dingen gaat dan alleen paarden en ezels, namelijk ook om auto's en tanks en ander oorlogstuig. In ieder geval zullen die totale legers en volkeren door zo'n plaag getroffen worden. Zo'n plaag is er nog niet eerder geweest, staat er. Vandaar dat het ook geen zin heeft om uit te zoeken of het misschien een of andere ziekte is. Dat is het ongetwijfeld niet. Het zal ongetwijfeld iets zijn dat uit de hemel komt.

Zacharia 14:16

16 En het zal geschieden, dat al de overgeblevenen van alle heidenen, die tegen Jeruzalem zullen gekomen zijn, die zullen van jaar tot jaar optrekken om aan te bidden den Koning, den HEERE der heirscharen, en om te vieren het feest der loofhutten.

Eerst werd er gesproken over het overige des volks uit Jeruzalem aan het einde van vers 2. Dat gaat over het overblijfsel van Israël en dus om gelovigen, terwijl hier nu in vers 16 gesproken wordt over de overgeblevenen van alle heidenen. Zij overleven deze plagen op grond van geloof, want het overblijfsel is altijd het gelovig overblijfsel. De heidenen zullen dus optrekken tegen Jeruzalem. Wat van hen overblijft, omdat men tot geloof gekomen is, mede door de prediking van de 144.000, zal van jaar tot jaar optrekken om te aanbidden en het loofhuttenfeest te vieren in de duizend jaren. Het loofhuttenfeest is een beeld van die duizend jaren. Meer in het algemeen is het loofhuttenfeest een uitbeelding van het Messiaanse Rijk, van het geopenbaarde Koninkrijk op aarde. De overgeblevenen trekken jaarlijks op om de Koning, de Heere der heirscharen, te aanbidden. Jehovah Zebaôth is Koning. Wij weten dat de Koning van dat

Koninkrijk Jezus van Nazareth is, maar hier staat dat het Jehovah is, de Heere. Hij wordt hier de Heere der heirscharen genoemd. Dat is interessant want de heirscharen duidt op de heidenen, de menigten. De Heere der heirscharen is dus niet alleen de Heer van Israël, want aangezien er maar één God is en één Heer, zoals we net al gelezen hebben in vers 9, is het dus zo dat die Heer ook inderdaad Heer en God der heidenen is. Vandaar dat al de heidenen die overgebleven zijn, jaarlijks naar Jeruzalem zullen optrekken om de Koning, Jehovah der heirscharen, te aanbidden. Zij doen dat door het feest van loofhutten te vieren. **zie zijlijn 40**

Zacharia 14:17

17 En het zal geschieden, zo wie van de geslachten der aarde niet zal optrekken naar Jeruzalem, om den Koning, den HEERE der heirscharen, te aanbidden, zo zal er over hen-lieden geen regen wezen.

Regen is zegen. Het is het leven dat God geeft uit de hemel. Als men die God niet wil aanbidden op de door Hem voorgeschreven wijze, dan wil God dus geen regen en geen leven geven. In Joël lezen wij bijvoorbeeld dat de Heer aan Israël weer de regen zal geven. (Joël 2 : 23) Wij weten dat het land in de loop der eeuwen van alles te lijden heeft gehad vanwege droogte. Het is tot een woestijn geworden, hoewel het vroeger een land overvloeiende van melk en honing was. De Heer heeft aangekondigd dat Hij weer op tijd regen zal geven. Dat geldt niet alleen voor Israël, maar ook voor de overige volkeren, als ze Hem tenminste dienen. Doen ze dat niet op deze voorgeschreven wijze, dan zal de Heer ook inderdaad die regen niet geven. Dan wordt het weer net als in de dagen van Elia. Het volk dient de Heer niet en dus wordt het droog. Dat zal in de duizend jaren ook gebeuren. Wanneer men de Heer niet aanbidt en wanneer men het loofhuttenfeest niet viert, zal de Heer geen regen geven. In Egypte regent het bijna nooit. De vruchtbaarheid van Egypte komt van het water uit de aarde, uit de Nijl. Het komt van onderaf. Dat heeft een typologische betekenis. In de duizend jaren zal het in Egypte niet regenen, maar betekent dit dat men daar het loofhuttenfeest niet hoeft te vieren?

Zacharia 14:18

18 En indien het geslacht der Egyptenaren, over dewelke *de regen* niet is, niet zal optrekken noch komen, zo zal die *plage over hen* zijn, met dewelke de HEERE die heidenen plagen zal, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.

Zijlijn

40

Onder de wet was het de bedoeling dat de mannelijke bevolking van Israël elk jaar op de bestemde datum naar Jeruzalem zou gaan om daar het feest van loofhutten te vieren en de grote verzoendag die daaraan voorafging. In de toekomst is het de bedoeling dat althans afvaardigingen van alle volken in het Messiaanse Rijk zullen optrekken naar Jeruzalem om dat feest te vieren. Het zal ook duidelijk zijn dat niet de gehele wereldbevolking in Jeruzalem past. Dat is ook niet de bedoeling, want als men het volk verzamelt, is het voldoende om de oudsten te verzamelen, zegt de Schrift. Als dus de volken jaarlijks optrekken tot Jeruzalem, dan betekent dit dat een delegatie van die volkeren optrekt naar Jeruzalem om dat te doen namens het volk. Dat is verplicht.

Men wordt dus ook onderworpen aan die plaag. Waarschijnlijk is dat dezelfde plaag als uit vers 12, want wat daar beschreven wordt, heeft te maken met de 33 jaren, terwijl het in vers 18 over de duizend jaren gaat. De 33 én de duizend jaren horen bij het Koninkrijk oftewel bij de dag des Heeren. Als men dus in de 33 jaren terechtkomt onder deze plagen, wanneer men de Heer niet dient, mag je aannemen dat het dus in de duizend jaren ook zo gebeurt, want het is een en dezelfde dag des Heeren. Dat is immers dé term voor het Messiaanse Rijk. Die Egyptenaren moeten dus niet denken dat, omdat het bij hen niet regent, zij het loofhuttenfeest niet hoeven te vieren, want ze zullen dan onder de plaag terechtkomen die in vers 12 al beschreven was.

Zacharia 14 : 19

19 Dit zal de zonde der Egyptenaren zijn, mitsgaders de zonde aller heidenen, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.

Alsnog wordt gezegd dat de heidenen die de Heere niet zullen dienen, niet alleen geen regen krijgen, maar ook terechtkomen onder die plaag van vers 12. Dat geldt niet alleen voor Egyptenaren, maar ook voor alle heidenen.

Zacharia 14 : 20

20 Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: De HEILIGHEID DES HEEREN. En de potten in het huis des HEEREN zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar;

Het geluid van die paarden spreekt over de heiligheid des Heeren. Als men die paarden hoort als ze voorbij komen, dan hoort men het geluid over de heiligheid des Heeren; van Jehovah. Jehovah is heilig. Hij is Koning en wordt geëerd en gediend door alle volkeren. Vandaar dat op de bellen van de paarden deze uitdrukking staat. De potten in het huis des Heeren, in de tempel, worden gebruikt om te offeren.

Zacharia 14 : 21

21 Ja, al de potten in Jeruzalem en in Juda zullen den HEERE der heirscharen heilig zijn, zodat allen, die offeren willen, zullen komen, en van dezelve nemen, en in dezelve koken; en er zal geen Kanaäniet meer zijn, in het huis des HEEREN der heirscharen, te dien dage.

Hier wordt gezegd dat de potten of vaten in Jeruzalem en Juda heilig zullen zijn voor de Heere der heirscharen. De gedachte is namelijk dat allen die offeren willen, zullen komen en van die potten zullen nemen. Die heidenen komen naar Jeruzalem met het loofhuttenfeest om daar Jehovah te aanbidden. Al het "vaatwerk" in Jeruzalem, alles wat er is, wordt gebruikt tot eer van Jehovah. Iedereen die daar is en die daar eet en die maar een maaltijd bereidt, is daar om Jehovah te dienen. Heel Jeruzalem is er trouwens om Jehovah te dienen. Alle vaten in Jeruzalem hebben dus eigenlijk dezelfde functie als de sprengbekkens bij het altaar. Die werden bij het brandofferaltaar gebruikt. Vaten en potten in Jeruzalem zijn een beeld van de bewoners van Jeruzalem zelf, vaten namelijk. Een mens is immers ook een vat, bedoeld tot eer van Jehovah. Hier wordt het letterlijk van de vaten van Jeruzalem gezegd. Al wat in Jeruzalem is, zal Jehovah dienen. Dat is uiteraard nadat het eerst verwoest wordt, want dat is het begin van dit hoofdstuk. Dat zijn de eerste verzen en het eindigt met dat al wat in Jeruzalem is, zal zijn om de Heere der heirscharen te dienen. Dan eindigt het vers, het hoofdstuk en het boek met:

Zacharia 14 : 21

21 ... en er zal geen Kanaäniet meer zijn, in het huis des HEEREN der heirscharen, te dien dage.

Toen Israël ooit in Kanaän aankwam, was Kanaän uiteraard vol met Kanaänieten. Daarvan werd gezegd dat de Kanaänieten zouden moeten worden uitgeroeid, hetgeen niet gebeurd is. Dat is het begin van het verhaal en dat was ook het begin van de ellende. Ze moesten uitgeroeid worden, omdat die Kanaänietische volkeren, want het waren er meerdere, besmet waren door de satan zelf. Dat is toen niet gebeurd, maar in de toekomst gebeurt het wel. Het eindresultaat is "dat te dien dage" geen Kanaäniet meer zal zijn in het huis des Heeren der heirscharen.

Het moet bovendien duidelijk zijn, en dat zeg ik dan ter afsluiting van het hele boek, dat een van de belangrijkste zaken van het boek Zacharia is dat daarin gesproken wordt over dingen die niet vervuld zijn en niet vervuld konden worden in de dagen van de terugkeer uit de Babylonische of Medo-Perzische ballingschap. Er wordt dikwijls verondersteld dat de profetieën in het algemeen vervuld werden bij de terugkeer uit die ballingschap. De meeste profetieën zijn inderdaad al van voor die ballingschap. Als er geprofeteerd wordt over een terugkeer, een herstel, een wederopbouw van Jeruzalem, dan waren dat profetieën die in verband stonden met de terugkeer uit de Babylonische ballingschap en de wederopbouw van Jeruzalem en de tempel in de dagen van Ezra en Nehémia

en ook in de dagen van Haggai en Zacharia. Diezelfde profetieën worden hier in Zacharia, met name in Zacharia, de grootste onder de kleine profeten, herhaald. Ze worden hier weer aangehaald en nadat men al teruggekeerd was uit ballingschap, nadat de tempel gebouwd was, nadat Jeruzalem hersteld was, worden beloften gedaan omtrent een nog toekomstige tempelbouw, een toekomstige terugkeer uit ballingschap, een toekomstige bouw ook van Jeruzalem. Dat grote belang van met name Zacharia is dan dat we daaruit leren dat deze oudere profetieën niet vervuld werden in de terugkeer uit de Babylonische ballingschap. We leren daaruit namelijk dat die profetieën weliswaar spraken over de terugkeer uit de Babylonische ballingschap, maar dat die terugkeer zelf weer een afbeelding, een voorafschaduwing, is van de terugkeer uit de laatste, de zogeheten Edomitische ballingschap waarin Israël zich tot vandaag de dag bevindt. Het is werkelijk niet mogelijk te verklaren dat de profetieën van Zacharia vervuld zijn in de dagen van Zacharia. Het betekent dan dat deze profetieën nog steeds toekomst zijn en vervuld moeten worden en niet alleen deze, maar daarmee ook al die andere profetieën waarnaar door Zacharia verwezen wordt.

Samenvattend moet ik zeggen dat het belangrijkste deel van Zacharia niet zozeer spreekt over een terugkeer uit de ballingschap zelf, maar over de komst van de Messias, de Gezalfde, die als Koning zou komen. Een van de teleurstellingen bij de terugkeer uit deze ballingschap van Zacharia was namelijk dat men weliswaar terugkeerde, maar geen koning had. We hebben wel een geslachtslijn van Zerubbabel en dan zo verder tot aan de Here Jezus toe. Die vinden we in het N.T., maar een koning had men niet. Dat betekent ook dat die terugkeer uit de ballingschap dus nooit de vervulling van de profetie gebracht kan hebben. Er was namelijk geen koning, terwijl beloofd was dat die er wel zou zijn. Die Koning komt pas in de toekomst en daarover spreekt Zacharia.

Er is nu wel een Jeruzalem, we zijn teruggekeerd, er is een tempel, maar een koning is er niet. Die komt pas later. Bovendien werd er in deze profetieën bij gezegd dat die Koning tegelijkertijd ook Hogepriester zou zijn of andersom. Daarmee is dus meteen vastgesteld dat de uiteindelijke vervulling van de profetieën en van de beloften niet zal plaatsvinden op grond van het Oude Verbond, want dan zou je niet een koning en een priester kunnen hebben in één persoon. Het zou moeten gebeuren onder het Nieuwe Verbond. Dat is ook van belang, want tot vandaag de dag zijn er mensen die wel geloven in al deze profetieën over de toekomst, maar zij geloven dat Israël in de toekomst, als het tot bekering komt, alsnog onder de wet geplaatst zal worden. Dat is onzin, want dat is het Oude Verbond en dan hebben ze nóg geen Koning en Priester naar de ordening

van Melchizédek. Dat is een onmogelijke zaak. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor ons. Wij leven ook niet onder de wet.

Als dat wel zo zou zijn, hebben wij geen Hogepriester en geen Koning. Die kan niet komen ook, zolang wij onder die wet staan. Vandaar dat Zacharia de Koning en de Hogepriester aankondigt, uitgebeeld door Zerubbabel en Josua. Die twee zijn samen een afbeelding van de uiteindelijke Koning en Hogepriester naar de ordening van Melchizédek en die zou komen in de persoon van de Here Jezus Christus. Daarover handelt het volgende Bijbelboek, namelijk Maleachi. De inhoud van dat boek komt overeen met de titel. De inhoud is: "Ik zend Mijn Engel voor Mijn aangezicht". Maleachi betekent namelijk "Mijn Engel", Malach - I. Die Engel blijkt dan de Voorloper te zijn van de uiteindelijke vervulling van deze profetieën uit het Oude Testament.

Amen